ULAŞAN VE ERİŞEN TÜRKİYE 2013

Kasım 2013

T.C.
Ulaştırma Denizcilik ve
Haberleşme Bakanlığı

Çalışmadan,
üretmeden rahat yaşamayı alışkanlık haline getirmiş toplumlar;
önce haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini, daha sonra da
istikbâllerini kaybederler.

Ulaştırma,

enerji ve haberleşme kalkınmanın temel altyapısıdır.

Yol medeniyettir.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

GELECEKTEN BİR KESİT: 2035, TÜRKİYE

Büyük bir gönül ferahlığıyla söylemek isterim ki, Türkiye artık bir sistem ülkesidir. Bütün yapıları oturmuş ve düzenli olarak çalışan bir ülkedir. Çarklar muntazaman dönmektedir. Hedefler bir bir gerçekleşmektedir. Artık orta ve uzun vadeli programlar ve planlamalar "gerçek manada" yapılabilmektedir. Günü kurtarma eğilimi ortadan kalkmıştır. Sistemin kurulumu tamamlanmıştır. Güncellenmeye uygun altyapı tamamen hazır hale gelmiştir. Ülkemiz rotasında sapma olmadan yol almaktadır.

11 yıllık istikrarlı yönetim ülkenin hem önünü açmış hem de sürdürülebilir kalkınma hamlelerinin rahatlıkla yapılabilmesini sağlamıştır. Devamlılık arz eden kurumlar geleceğe dönük planlarını yaparken artık daha rahat hareket edebilmektedir.

Son 11 yılda "Geleceğin Türkiyesi"nin temeli atılmıştır. Her alanda yapılan yenilikçi, köklü, isabetli, kararlı ve cesur değişim atakları sonuç vermiştir. Büyük Milletimizin desteğini arkasına alan hükümetlerimiz hem siyasi hem ekonomik hem sosyal alanda devrim niteliğinde adımlar atarak, ülkenin geleceğini teminat altına almıştır. Türkiye bir yandan büyürken, bir yandan bölgesinde ve dünyada söz sahibi konuma gelmiştir.

Bunda en büyük pay sahiplerinden biri de Gayri Safi Milli Hasıla'nın 15,3'lük oranına tekabül eden kapasitesiyle ulaştırma, denizcilik ve haberleşme yatırımlarıdır. 100 bin kişilik çalışan ordusuyla Bakanlığımız, ekonomik ve sosyal refahın en büyük teminatıdır.

11 yıldır üzerine titreyerek, gece gündüz demeden çalışarak oluşturduğumuz "Yol Medeniyeti"ni saran ağların üzerinde seyreden, "Ulaşım ve İletişim Lokomotifi"dir. Bu Lokomotif, ülkemizin 2023'te dünyanın en büyük on ekonomisi arasına girmesi amacının gerçeğe dönüşmesi için dur durak bilmeden, hızını sürekli artırarak yol almaktadır.

Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 hedeflerinde çok önemli aşama kaydedilmiştir. Programın önünde gidilmesi, hedeflerin güncellenmesi gereğini ortaya çıkarmıştır. 5-7 Eylül 2013 tarihleri arasında gerçekleştirdiğimiz 11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şûrası'nda çıta yükselmiş, vizyonumuz 2035'e uzanmıştır. 2035'e yönelik perspektif belirlenmiştir. Artık her anlamda "Ulaşan ve Erişen" ülkemizin kalkınma atılımının 2035'e kadarki yol haritası burada netleşmiştir.

Türkiye, coğrafi konumu itibarıyla tam bir stratejik kavşaktır. Kıtalar arası köprü konumunun farkındadır ve bu sorumluluğun bilinciyle hareket etmektedir.

"Herkes İçin Ulaşım ve Hızlı Erişim" temasından hareketle dünyada ön plana çıkan güvenli, dakik, daha kısa sürede ve daha konforlu, her alanda engelsiz, çevreye duyarlı ve yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan ulaşım sistemlerinin ve ulaştırma türlerinin bütünleşmiş bir şekilde işletiminin sağlanması ve yaygınlaştırılması ana hedefimizdir.

Karayolu, dünya üzerinde hâlihazırda en çok rağbet gören ulaştırma modudur. Bu yüzden stratejik önemi büyüktür. Karayolu altyapı yatırımları kendi bünyesi içinde başlı başına ekonomik bir faaliyet olması yanında; otomotiv, petrol, lojistik, taşımacılık, inşaat başta olmak üzere, tüm sektörler karayolları altyapı durumuna bağlı olarak faaliyetlerini yürütmektedir. Ülkemizin Batı-Doğu aksları neredeyse tamamlanmış olmakta birlikte, özellikle sıra dağların yer aldığı kuzey-güney akslarında yer yer tünel ile geçişli bölünmüş yol yapım çalışmaları devam etmektedir. 2035'e kadar, mevcut yol uzunluğunun artırılmasının yanı sıra, akıllı araçların, akıllı ulaşım sistemleri ve diğer araçlarla etkileşimde olduğu akıllı yol ortamının otoyollar ve devlet yollarında tesis edilmesi, geleneksel fosil yakıtlı taşıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan taşıtlara yönelik teşviklerin sağlanması vizyonu hayata geçmek durumundadır.

Havacılık ve uzay teknolojileri sektöründe kaynak dağılımında etkinliğin artırılması açısından "etkin planlama" büyük önem arz etmektedir. Etkin planlama hususu; ulaşım ağı planlaması, havalimanı ağı planlaması, sürdürülebilir teknik ve teknolojilerin kullanılması, intermodal bağlantı planlaması, hava sahasının planlanması, insan kaynakları ve eğitim planlaması, stratejik unsurlarda teknolojik yatırımlar, uzay ve Ar-Ge faaliyetlerinin planlanması gibi birçok alt bileşeni

kapsayacak ve bu alt bileşenler arasındaki ilişkileri dikkate alacak şekildedir. İstanbul'da yapımına başlanan Yeni Havalimanı projesi, ülkemizin havacılık sektörü açısından dünya nezdinde konumunu güçlendirecek ve ileriye taşıyacak çok önemli bir örnektir.

Roket ve uydu itki sistemlerinin, roket teknolojilerinin, optik ve uydu takip teleskoplarının, uzay teknolojilerine yönelik malzemelerin ve nanoteknoloji ürünlerinin yerli imkânlarla üretim yeteneğinin kazanılması ve Uzay Mekiği Projesi'nin gerçekleştirilmesi 2035 vizyonumuz içinde bulunmaktadır.

Denizcilikle ilgili çalışmalarımız tüm hızıyla sürmektedir. Akdeniz, Ege ve Karadeniz'de yapımı hızla süren veya projelendirme aşamasındaki limanlarımız (Kuzey Ege, Mersin Konteyner ve Filyos), büyük liman kentleri oluşturma düşüncemizin ürünleridir. Limanlar; lojistik köyler ve havaalanlarıyla demiryolları ve karayolları vasıtasıyla entegre edilecektir. İntermodal ulaştırmayı teşvik edecek mali/idari önlem ve girişimlerin desteklenmesi fikri ön planda tutulmaktadır.

Türkiye, son 11 yılda demiryolu sektöründe büyük mesafe katetmiştir. Duble demiryollarının inşası, mevcut demiryollarının iyileştirilmesi ile elektrifikasyon ve sinyalizasyon çalışmalarının hız kazanması, vs. gibi konular yüksek hızlı tren atılımının gölgesinde kalmıştır. Ülkemiz dünyanın 8., Avrupa'nın 6. Yüksek Hızlı Tren İşletmecisi unvanına sahiptir. Yüzyılın projesi olarak adlandırılan MARMARAY artık hizmet vermektedir. Bakü-Tiflis-Kars Demir İpek Yolu Projesi tamamlandığında ise, Pekin'den Londra'ya kadar kesintisiz demiryolu ulaşımı tesis edilmiş olacaktır. Ülkemiz bu projenin kilit noktası ve ana unsurudur.

Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecinin tamamlanması, üzerine titrediğimiz konular arasında bulunmaktadır. Türkiye, coğrafi konumu dolayısıyla bu konuda da önemli ayrıcalıklara sahiptir. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında cazibe ve yatırım merkezi olma yönünde somut adımlar atılmaya başlamıştır. Bilgi toplumu öngörüsü, sürdürülebilir kalkınmayı garanti altına almak adına önem taşımaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojileri ağırlıklı ekonomik modelin üzerinde durulması, "Güçlü Türkiye" imajını korumak açısından zorunludur.

Zaman durma zamanı değildir. Yakalanan ivme değerlendirilmeli ve 2035 hedefleri için hız arttırarak yola devam edilmelidir. Artık yeni dev projeler hayal olmaktan çıkıp hayata geçirilmelidir. Gün daha fazla çalışma günüdür. Büyük Önder Atatürk'ün işaret ettiği çağdaş uygarlık seviyesine erişmek için altyapıya yapılan yatırımların önümüzdeki yıllarda da katlanarak devam etmesi gerekmektedir. Bunun asli ögesi ulaşım ve iletişim hizmetleridir. Daha yeni, daha modern, daha gelişmiş yollar 2023 ve 2035 hedeflerimizi gerçekleştirmek için vazgeçilmezdir.

Bu kitapta bu düşüncelere yönelik stratejik eylem planlarını en ince ayrıntılarına kadar görebileceksiniz. Sadece 2023'te dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girecek Türkiye'nin yol haritasını bulmayacaksınız, aynı zamanda "Türkiye'nin 2035 Görünümü"nden bir kesit izleyeceksiniz.

Binali YILDIRIM

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

İçindekiler

GELECEKTEN BİR KESİT: 2035, TÜRKİYE vi

Düşten Gerçeğe Uzanan Gelişmiş Bir Ülke İçin... Türkiye İçin... 12

KARAYOLU 17

DEMİRYOLU 105

HAVACILIK ve UZAY TEKNOLOJİLERİ 189

DENİZCİLİK 251

HABERLEŞME (BİLGİ TEKNOLOJİLERİ ve İLETİŞİM) 333

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği İlişkileri 429

11. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Şûrası 457

Bütçe 473

Personel 477

Mevzuat 479

Kısaltmalar 513

ORGANİZASYON ŞEMASI

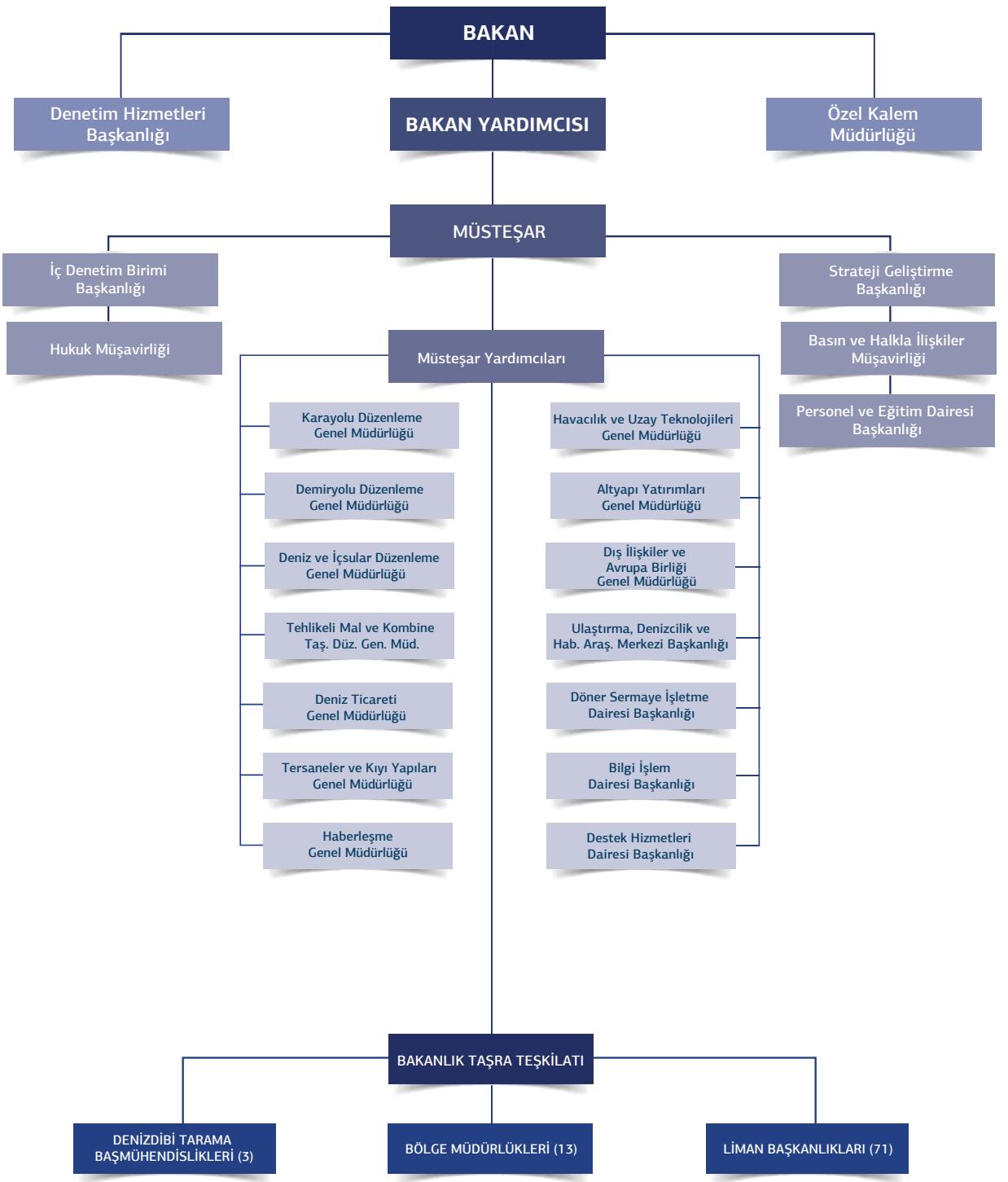

Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlar

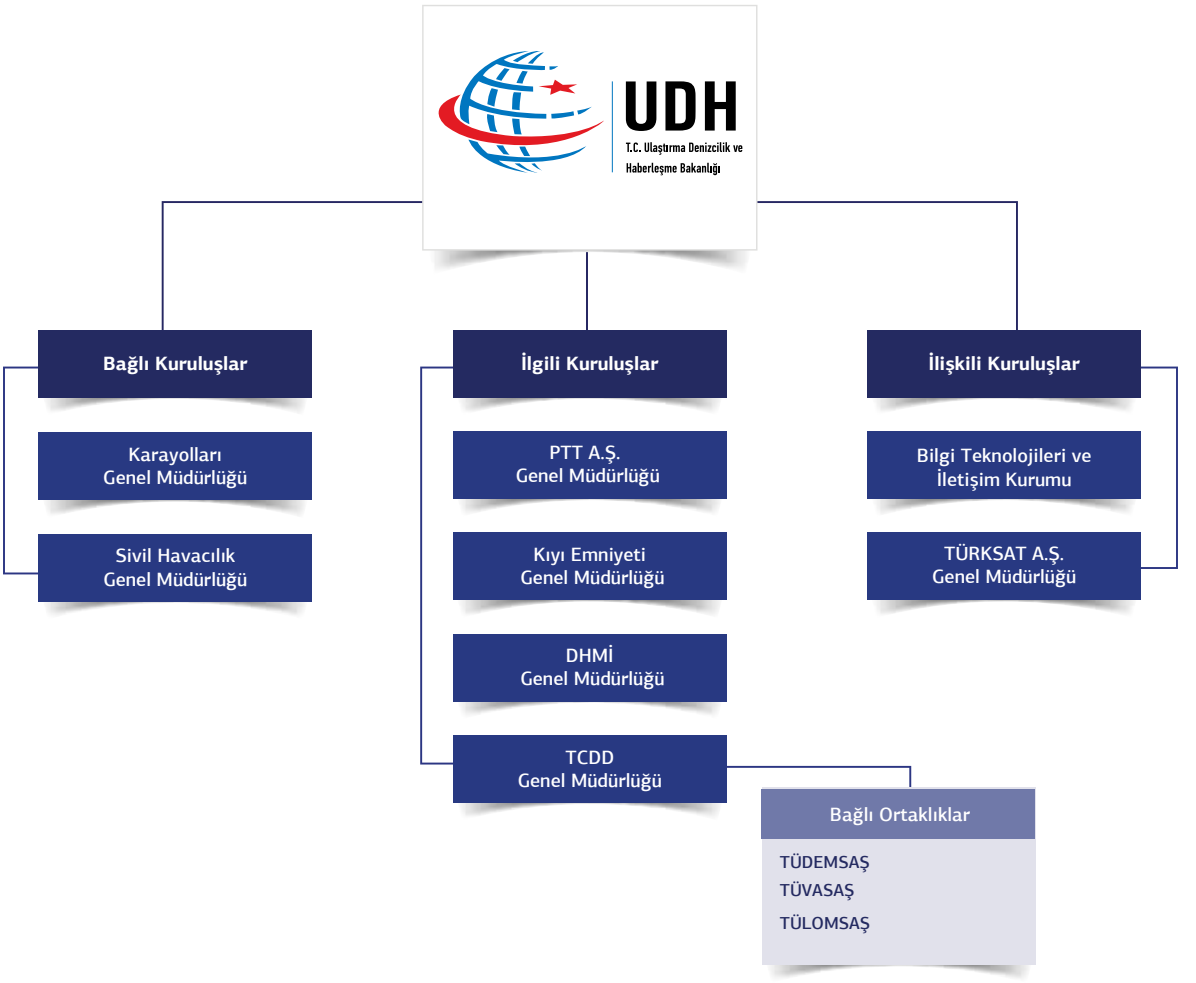

ÜLKEMİZ SON 11 YILDA GÜCÜNÜ YENİDEN KEŞFETTİ!

Bugün olduğundan daha konforlu, daha rahat, daha adil, yaşamlarının zaman ilerledikçe zorlaşacağı düşüncesinden arınmış, hep daha iyiye uzanan bir dünya tek tek bireylerden toplumlara kadar hep en temel beklenti olmuştur. Yeryüzünde zamanın aşındırdığı değil zamanla arşınlanan medeniyet yolculuğu işte bu beklentilerle aydınlanmış, dünya tarihi her gelişmeyi "hep daha iyi"nin peşinden koşarak bugün yaşanan baş döndürücü teknolojik gelişmelere kadar şekillendirmiştir.

Geçmişte insanoğlunun yaşamını kolaylaştırmak ve daha iyi bir yaşam sürmek için başlattığı bu macera medeniyetlerin sınırlarla ayrıştığı günümüz dünyasında elbette rekabet unsurlarından ayrı düşünülmemelidir. Bugün "hep daha iyisi" için belirlenen her hedef sürdürülebilir politikalarla temellendirilmek ve kalite unsurlarıyla desteklenmek zorundadır. Çünkü rekabet benzerlerin arasından ayrışmayı, var olan kaynakların etkin ve verimli kullanılması ile de üstünlüğün sürdürülebilir olmasını gerekli kılar.

Kendi iç dinamiklerini, kendi koşullarını ve var olan haliyle kendi eksiklerini objektif bir bakış açısıyla değerlendiremeyen hiçbir ülkenin rekabet koşullarını sağladığını söylemek mümkün değildir. Eksiklerin üzerine gidilmesi, açıkların tespit edilerek bertaraf edilmesi var olan potansiyelin keşfedilmesi adına da zorunludur.

Gelişme yolculuğunda Türkiye'nin son 11 yılda kendi içinde kat etiği mesafenin uluslararası arenadaki yerini belirginleştirdiği aşikârdır. Bunun ardındaki en temel itici güç ise bahsi geçen objektif değerlendirmeler ışığında sürdürülebilir politikalarla ve belirlenen hedeflerin arkasında kararlılıkla durularak eksiklerin bir bir bertaraf edilmesi ve ülkemizin var olan potansiyel imkânlarının açığa çıkarılması olmuştur. Bir başka deyişle Türkiye son 11 yılda kendi gücünü yeniden keşfetmiştir. Yatırım politikalarında günün gereklilikleri doğrultusunda ve ülkemizin zaten var olan potansiyelinin açığa çıkarılması da hedeflenerek hareket edilmiş, gelişmenin önündeki engeller belirlenen yeni stratejik hedeflerle kaldırılmıştır. Üstelik dünyanın krizle çalkalandığı döneme rastgelen bu başarılı hamleler ülkemizin krizi algılama farkı geliştirdiğini de açıkça göstermektedir.

Ülkemiz sürdürebilir politikalarla başarı ivmesini yükseltirken aynı dönemde ortaya çıkan 2007 ekonomik krizini dünyadaki birçok ülkeye kıyasla minimum hasarla atlatmış ve yatırımlardan ödün vermeden gelecek hedeflerine odaklanmıştır. Çıktığı ilk günden beri dalga dalga yayılan ve etkilerinin hâlâ ülkeleri zorladığı bu dönem süresince kriz ortamı iyi analiz edilmiş, yeni stratejiler belirlenmiş, yatırımlar doğru kanallara yönlendirilerek "kriz" kelimesinin bağlayıcılığına sığınılmadan, çalışma düsturundan ödün vermeden hareket edilmiştir.

Gelişmenin 11 yıldır aralıksız devam etmesinde ve ülkemizin başarı ivmesinin giderek yükselmesinde hiç kuşkusuz ulaşım ve iletişim alanındaki yatırımların payı büyük önem taşımaktadır. Zira yıllarca ülkemizdeki en büyük eksiklik ulaşım ve iletişim alanındaki yatırımlar konusunda yaşanmış, bu alandaki açık çok uzun yıllar yurttaşlarımızın en önemli şikayetleri arasında yer alırken talepler de sık sık dillendirilmiştir. Özellikle doğu ve batı arasında ulaşım ve iletişim olanaklarına erişebilirlik hususundaki dengesizlik ülkemizin yıllarca en büyük yarası olmuş, bu alanda yaşanan eksiklikler sağlıktan eğitime kadar birçok alanın da yıllarca önünü tıkamıştır. Bu noktada özellikle üzerinde durulması gereken konu; bireylere eşit hizmet götürebilmenin en temel koşulunun ulaşım ve iletişim altyapısının aynı kalite ve standartlarda ülke geneline yaygınlaştırmasına bağlı olduğudur. Son 11 yıldır ülkemizde bu hususun önemi üzerinde hassasiyetle durulmuş ulaşım ve

iletişim yatırımları bu doğrultuda gerçekleştirilmiştir.

Türkiye değişen ulaşım ve iletişim politikalarıyla geçmişte bu alanda yaşanan açıkları telafi ederken bir yandan da dünya çapında ses getiren önemli projelere imza atarak gelişme ivmesini hızla yukarı taşımıştır.

Bugün değişen Türkiye'nin parlayan yeni resmi ortadadır:

- *11 yıllık icraat döneminin en prestijli projelerinden biri olan MARMARAY hayata geçmiştir. Pekin'den Londra'ya kesintisiz demiryolu ağının en kritik bağlantısı teşkil edilmiştir.*
- *Avrasya Karayolu Tüp Geçişi, en az MARMARAY kadar zor olmakla birlikte, kıtaları birleştirme hususundaki becerinin bir başka önemli örneğidir.*
- *Asya ile Avrupa'yı bir kez daha birbirine bağlayacak olan İstanbul Boğazı'nın yeni incisi Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün temeli 29 Mayıs 2013'te atılmıştır.*
- *Yine, uluslararası arenada ses getiren bir başka proje olan 6,3 milyar dolarlık* İstanbul-İzmir Otoyolu *Projesinde yolun en önemli parçası konumundaki İzmit Körfez Geçiş Köprüsü 1.550 m orta açıklığı ile dünyanın 4. büyük asma köprüsü olacaktır.*
- *Bölünmüş yol ağıyla donatılan ülkemize son 11* yılda 530 km'si otoyol olmak üzere 16 bin 700 km'nin *üzerinde bölünmüş yol yapılmıştır. Yollarda zaman ve yakıt tasarrufu temin edilirken, güvenlik had safhaya* çıkarılmıştır. *100 milyon yolcu/km başına düşen ölümler 5,72'den 2,63'e düşmüştür.*
- İzmir'de inşası süren Kuzey Ege (Çandarlı) Limanı Avrupa'nın en büyük 10 konteyner limanından biridir.
- *Hayallerin gerçeğe dönüştüğü YHT çalışmaları sayesinde* Türkiye tarihinde ilk defa 2009 yılında Yüksek Hızlı Tren ile tanışmıştır. *Bugün ülkemiz YHT kullanımında dünyada 8., Avrupa'da 6.* sırada yer almaktadır.
- *Havacılıkta Cumhuriyet tarihinin en büyük ihalesi gerçekleştirilmiştir. 10 milyar 247 milyon Avroluk bir yatırım ile yapılacak Yeni Havalimanı dünyanın en büyük havalimanları arasında yer alacaktır. İstanbul'u "Dünyanın Merkezi", kıtalararası köprü yapacak bu dev projeden kamu, 100 milyar TL'lik bir gelir temin edecektir.*
- Ülkenin en ücra köşelerine bile fiber internet altyapısı götürülmüştür. 47,5 milyon 3G abonesi bulunmaktadır. Artık insanımız bilgiye en kısa ve hızlı yoldan ulaşmaktadır. *Genişbant internet abone sayısı 34 milyona yaklaşmıştır. 16-74 yaş arası internet kullanım oranı yüzde 49.1'dir.*
- *Türk mühendislerinin üretimlerine fiilen katıldığı Türksat 4A ve Türksat 4B uydularımız 2014 içinde uzaydaki yerlerini alacaklardır. 2018 ise Türk Havacılık ve Uzay Teknolojileri faaliyetlerinde yeni bir dönemin başlangıcı olacaktır. Yüzde Yüz "Yerli Uydumuz" uzay boşluğunu doldurmak üzere yörüngeye oturacaktır.*
- *Bilişim hamlelerimizin eğitimdeki yansıması olan "Fatih Projesi", gençlerimizin bilişim çağına hazırlanırken kullandığı en büyük avantajdır.*
- *e-Devlet hizmeti rayına iyiden iyiye oturmuştur. 15 milyon 760 bin kullanıcı, 116 kurum tarafından sunulan 860 e-devlet hizmetine e-Devlet Kapısı üzerinden ulaşabilmektedir.*
- *Ptt, çağın gerektirdiği koşullara adapte olmuş, vatandaş ve insan odaklı hizmet anlayışını pekiştirmiştir. Tüm yurtta 2 bin 879'u PttBank konseptine uygun toplam 4516 Ptt* işyerinde *ayda toplam ortalama 26 milyon işlem gerçekleştirilmektedir.*

Bugün kamu özel sektör işbirlikleriyle, reform niteliğindeki yeniliklerle, uzun vadeli öngörülere odaklanmış çalışma prensibiyle ülkemizdeki ulaşım ve iletişim ağının tamamen başkalaştığı görülmektedir.

Gelişmiş kriterlere uygun uluslararası projeleriyle gözünü artık dünyadaki yeni gelişmelere çeviren ve hatta yenilikler hususunda yalnızca uygulayıcı değil üretici olmaya da kararlı olan Türkiye son 11 yılda kendi gücünü yeniden keşfetmiştir.

2035'İN YOL HARİTASI ÇIKARILDI

Türkiye'nin Geleceği 11. Şûra İle Katılımcı ve Şeffaf Bir Ortamda Tartışıldı

Gelecek planlaması yaparken dünyanın an itibarıyla nerede olduğunu, çağın dinamiklerinin dünyayı nereye götürdüğünü doğru okumak gerekmektedir. Nitekim ihtiyaçların ve eksikliklerin belirlenmesi ile bunların karşılanma düzeyi dünya dinamikleri ile bir bütün olarak önem arz etmektedir.

Özellikle son yıllarda yaşanan gelişmeler sınırlar kavramının yeniden tanımlanmasına yol açmıştır. Bakanlığımızın "ulaşım ve iletişim hizmetleri ile bilgi teknolojilerinin, çağdaş uygarlık seviyesinin de üstünde sunulmasını sağlayarak, ülkemizin küresel rekabet gücünü ve insanların yaşam kalitesini arttırmak" olarak ortaya koyduğu vizyonu bu durumun yansımasıdır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şûraları, konunun bütün taraflarını bir araya getirmesi ve tarafların katılımcı bir ortamda sunduğu fikirlerin gelecek vizyonundaki belirleyiciliği sebebiyle önem taşımaktadır. Bakanlığımızın üzerinde hassasiyetle durduğu Şûralar; sektörlerin tek tek masaya yatırıldığı, durum tespitinin yapıldığı, gelecek vizyonunun ve küresel dinamikler göz ardı edilmeksizin oluşturulacak yeni politikaların tartışıldığı platformlar olarak kritik roller üstlenmektedir.

Bu kritik rollerden en önemlisi Şûraların objektif bakış açısını taze tutarak yeni ve sürdürülebilir politikaların geliştirilmesi için sağlıklı bir zemin oluşturduğu gerçeğidir.

İşte bu doğrultuda "Herkes İçin Ulaşım ve Hızlı Erişim" sloganıyla yola çıkan 11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şûrası 5-7 Eylül 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Objektif bakış açılarına kapılarını sonuna kadar açan Şûra ile halihazırda yürütülen ve yenileriyle ülkemizin geleceğini şekillendirecek olan projelerin ulusal ve uluslararası uzmanlarca değerlendirilmesi için bir platform oluşturulmuş, 2023'e 10 kala Türkiye'nin mevcut durumu yeniden gözden geçirilerek gelecek öngörüsü daha da ileriye, 2035'e taşınmıştır.

Ulaşım ve İletişimde 2035 Türkiyesi

Türkiye büyümektedir. Dünyada ekonomik ve sosyal açıdan yaşanan bütün olumsuz gelişmelere rağmen ülkemiz, istikrarlı ilerleyişini sürdürmektedir. Ülkemizin dış ticaret hacmi bugün yaklaşık 400 milyar dolardır. Bu değerin Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yılı olan 2023'te 1,2 trilyon dolar olması beklenmektedir. Bu hedefin gerçekleştirilebilmesi için, ekonomik ve sosyal refahın ana aktörü olan ulaşım ve iletişime büyük rol düşmektedir. Gayrisafî Yurtiçi Hâsıla'nın yüzde 15,3'üne denk düşen ulaşım ve iletişim payı, durumu net bir şekilde ortaya koymaktadır.

2035 yılına kadar 90 milyon nüfusa ulaşması beklenen ülkemizde 5 trilyon ton-km yük, 500 milyar yolcu-km taşımacılık hacmine ulaşma öngörüsü ulaştırma altyapı yatırımlarının gerekliliğini yine bir kez daha gözler önüne sermektedir.

"Herkes İçin Ulaşım ve Hızlı Erişim" sloganıyla 11. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Şûrası ile 2035 yolculuğuna çıkan Bakanlığımız en etkin ulaşım ve en hızlı iletişimi "istisnasız herkes için her an sağlamaya" yönelik vizyonu belirlemiş, her sektör için döneme uygun öngörülerle oluşturulan 2023 hedeflerini daha da yukarıya taşımıştır.

Ülkemizin 2035 görünümü, çalışmalarımız için duyduğumuz heyecanı her geçen gün daha da arttırmaktadır. Türkiye'nin gelecek tablosu gelecek yeni nesil sayesinde, genç dimağların çalışmalarıyla da daha uzun yıllar ışığını koruyacaktır.

İşte Türkiye'nin 2035 Görünümü:

Türkiye'nin Dört Bir Yanı Hızlı Ağlarla Donatılacak

2023-2035 yılları arasında 6.000 km ilave hızlı demiryolu yaparak demiryolu ağımızın 31.000 km'ye çıkarılırken bir yandan da demiryolu ağının diğer sistemlerle entegrasyonu akıllı sistemlerle sağlanacak.

Ülkemiz Kıtalararası Demiryolu Koridoru Özelliği Taşıyacak

Boğazlar ve Körfez Geçişlerinde demiryolu hat ve bağlantıları tamamlanacak ve ülkemiz Asya-Avrupa-Afrika kıtaları arasında önemli bir demiryolu koridoru oluşturacak.

Türkiye Yerli Üretimle Dünyaya Açılacak

Ülkemiz yüksek teknoloji altyapısıyla donatılmış demiryolu sanayisinin tamamlayarak demiryolu ürünlerini dünyaya pazarlayacak.

2035'e Kadar Yollar ve Araçlar Akıllanacak

Akıllı araçların, akıllı ulaşım sistemleri ve diğer araçlarla etkileşimde olduğu akıllı yol ortamının otoyollarda ve devlet yollarında tesisi sağlanacak.

Çevreci Yollar İçin Çevreci Kaynaklar Teşvik Edilecek

2035 yılına kadar geleneksel fosil yakıtlı taşıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan taşıtlara yönelik teşvik sağlanacak.

Güneş Panelli Yollar Doğayı Koruyacak

Yolların üzerine yerleştirilecek güneş panelleri [e-yollar (Elektrik Üreten Yollar)] ile üretilecek yenilenebilir enerji, elektrikli araçların kullanımına sunulacak.

Otoyol Uzunluğu 12 bin km'ye Ulaşacak

2023 hedefi olan 8 bin km'ye ilave olarak KÖİ modeli ile yapılması planlanan 4.130 km otoyol ile birlikte 2035 yılına kadar 12 bin km'ye ulaşacak.

Türkiye Uzay Teknolojilerini Kendi İmkanları İle Üretecek

Ülkemiz; roket ve uydu itki sistemlerini, roket teknolojilerini, optik ve uydu takip teleskoplarını, uzay teknolojilerine yönelik malzemeleri ve nanoteknoloji ürünlerini yerli imkanlarla üretim yeteneğini kazanacak.

Türkiye Denizci Kimliğiyle Tanınacak

Ülkemiz "Denizci Millet, Denizci Ülke" olma ülküsünü denizciliğin her alanında gösterdiği etkin faaliyetlerle bölgesinde lider, uluslararası arenada da ilk sıralarda yer alarak gerçekleştirecek.

Ülkemiz Bilgi ve İletişim Teknolojileri Tabanlı Ekonomiyle Büyüyecek

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün büyümesinin teşvik edilmesi, bilgi tabanlı ekonomiye dönüşüm, sosyal refah artışı ve nitelikli istihdamın geliştirilmesi amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkili bir araç olarak kullanılması sağlanacak.

KARAYOLU

- KARAYOLU DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
  - OTOYOLLAR
  - BÖLÜNMÜŞ YOLLAR
  - TEK PLATFORMLU YOLLAR
  - TÜNELLER
  - KÖPRÜ ÇALIŞMALARI
  - AKILLI ULAŞIM SİSTEMLERİ
  - AR-GE ÇALIŞMALARI
  - BÜTÇE
  - GAP (GÜNEYDOĞU ANADOLU) VE DAP (DOĞU ANADOLU) İLLERİ İÇİN YAPILANLAR

Karayollarına yapılan yatırımların kalkınma hedeflerinin gerçekleşme potansiyellerinin yükseltilmesine dönük olduğunun altı çizilmelidir. Karayolu olmaksızın yapılan ulaştırma planlamaları hiçbir zaman sonuç vermeyecektir. Ancak sadece karayolu moduna dayalı bir ulaştırma sistemi de sağlıklı değildir. Bu noktadaki temel argüman bütünleşmiş ulaştırma sistemi olmalıdır. Yani bütün modların birbirini tamamladığı bir sistemin inşası ve devamlılığı sürdürülebilir kalkınmanın ana unsurudur.

Bu noktada göz ardı edilmemesi gereken konu, dünyada yolcu ve yük taşımacılığında en çok kullanılan ulaştırma modunun karayolu olduğu gerçeğidir. Çünkü karayolu; zemine, topografyaya, taşınacak yük miktarına ve zamana göre en esnek, kolay, hızlı ve aktarmasız taşıma olanağı vermektedir. Bu moda olan talep sürekli artan bir eğilim göstermektedir. Ülkemizin bu konuda dünyanın geri kalanından ayrı tutulması düşünülemez.

Ülkelerin, toplumların, kişilerin ve kültürlerin arasındaki sınırlar ortadan kalkmıştır. Bu yüzden yerel düzeydeki entegrasyondan küresel entegrasyona olan eğilim ve ihtiyaç had safhadadır. Hem yerel hem küresel entegrasyonun öncülü ve ana ögesi ise karayoludur.

Karayolu yatırımlarının, kamu hizmetleri arasında sosyal, kültürel, ticari, ekonomik ve pek çok boyutta önemli etkisi vardır. Karayolu yatırımlarının etkinliği diğer sektörlerin de etkin ve verimli olmasını sağlamaktadır. Üretim ve istihdamın artırılması, üretim maliyetinin düşürülmesi, tüm sektörlerde verimliliğin artırılması, yol yapımının ekonomiye olan doğrudan veya dolaylı etkileri, arazi kullanımı ve bölgesel gelişime olan etkiler, iş ve sosyal amaçlı taşımacılık talebinin karşılanması, eğitim, sağlık ve turizm amaçlı seyahat talebinin karşılanması, milli gelirin ülke sathında dengeli dağılımı, alınan vergiler yoluyla ulusal bütçeye olan mali katkılar karayollarının sağladığı sosyal ve ekonomik faydalardır.

Ülkemizin karayolu ağı son 11 yıl içinde gerçekleştirilen 96 milyar TL'nin üzerindeki yatırımla iyi bir noktaya gelmiştir. Bölünmüş yol hamleleri zaman ve yakıt tasarrufu açısından büyük katkı sağlamıştır. Aynı zamanda insan odaklı ulaşım sistemi düşüncesinin somut örneği olarak, trafik kazalarında yüz milyon yolcu/km başına düşen ölümler 5,72'den 2,63'e gerilemiştir.

Ancak Türkiye'nin hem 2023 hem de 2035 hedefleri göz önünde bulundurulursa, karayoluna yapılan yatırımların artarak devam etmesi gerekmektedir.

2012 yılı değerlerine göre; ülkemizde karayolu ile yapılan yük taşımacılığı 216 milyar ton-km'ye, yolcu taşımacılığı 259 milyar yolcu-km'ye ve gerçekleşen toplam yol kullanımı 94 milyar taşıt-km'ye ulaşmıştır.

1998-2012 yılları arasında taşıt-km değeri toplam %79, ton-km değeri %42, yolcu-km değeri ise %58 'lik bir artış göstermiştir.

Ülkemizde yaklaşık 17,7 milyon taşıt bulunmaktadır. Bunların 9 milyonunu otomobiller oluşturmaktadır. Türkiye'de otomobil sahipliği diğer ülkelerle karşılaştırıldığında henüz doygunluk seviyesine ulaşmamıştır. 1.000 kişiye düşen otomobil sayısı 118'tir. Kişi başına düşen taşıt sayısı ulaşımda

gelişmişlik ve ekonomik gelişme açısından önemli bir göstergedir. 2023'te bu gösterge, bugünkü AB ortalamasının üzerinde olacaktır. 2023 için bu değerin 400/1.000 olacağı tahmin edilmektedir.

Bakanlığımızın 2023 ve 2035 hedef yılları için karayoluna dair öngörü ve projeleri bulunmaktadır. 11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şûrası'nda beliren 2035 perspektifi, 2023 için tayin edilen hedeflerde takvimin önünde gidildiğini göstermektedir. Hedefler güncellenmiş ve yeni bir yörüngeye oturmuştur.

Karayolunda 2023 hedeflerimiz,

- *8000 km'si otoyol olmak üzere bölünmüş yol uzunluğunun 37.000 km' ye çıkarılması,*
- *57.000 km ilave BSK yapılarak karayolu ağının tamamının Bitümlü Sıcak Karışım Asfalta dönüştürülmesi,*
- *Karadeniz Bölgesi'nin Güneydoğu ve Akdeniz Bölgelerine yüksek standartlı karayolları ile bağlanması,*
- *Standartların yetersizliğinden kaynaklanan yol kusurlarına bağlı kaza sayılarının asgari %50 azaltılması ve trafik kazalarında 100 milyon taşıt-km'ye düşen ölümlerin 1'in altına düşürülmesi,*
- *Trafik güvenliğine yönelik önlemler kapsamında kendini ifade eden yollar, affeden yollar uygulamaları ile hız yönetimi ve denetiminin geliştirilmesi,*
- *Trafik güvenliğini, altyapı ve üstyapı standartlarının kalitesini artırmaya ve insan kapasitesini geliştirmeye yönelik olarak karayolu sektörü ihtiyaçlarına cevap verecek bir karayolu akademisinin kurulması,*
- *Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında, serbestleşme sürecine hız verilmesi ve serbest geçilen ülke sayısının 24' den 40'a çıkarılması,*
- *Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı alanında sefer sayısının 3 kat artırılarak 5 milyona çıkarılması,*
- *Atık maddeler, endüstriyel yan ürünler ve geri dönüşümlü malzemelerin yol yapımında kullanımının yaygınlaştırılmasının sağlanması,*

şeklinde güncellenmiştir.

2035 yılına kadar akıllı araçların, akıllı ulaşım sistemleri ve diğer araçlarla etkileşimde olduğu akıllı yol ortamının otoyollar ve devlet yollarında tesis edilmesi öngörülmektedir.

Önümüzdeki 20-30 yıllık süreçte küresel dengelerin "enerji" üzerine kurulacağı gerçeği ortadadır. Buna yönelik alternatif üretilmesi zorunludur. 2035'e kadar geleneksel fosil yakıtlı taşıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan taşıtlara yönelik teşviklerin sağlanması gerekmektedir.

Yolların üzerine yerleştirilecek güneş panelleri (E-yollar [Elektrik Üreten Yollar]) ile üretilecek yenilenebilir enerjinin elektrikli araçların kullanımına sunulması bir başka zorunluluktur.

Otoyol uzunluğunun 2023 hedefi olan 8000 km'ye ilave olarak KÖİ modeli ile yapılması planlanan 4.130 km otoyol ile birlikte 2035 yılına kadar 12 bin km'ye ulaştırılması, karayolu ağımızın 2035 görünümü için ipucu vermektedir.

Karayolu Sektörüne Genel Bakış

Küresel ekonomik rekabetin sonuçlarından biri olarak, uzakların artık çok daha yakın olduğu bir dünyada söz sahibi olabilmek için; ülkeler, altyapı hizmetlerini seferber etmekte, vatandaşların ve ekonominin hizmetine sunmaktadır. Bu hizmetlerin başında ulaştırma gelmektedir. Günümüzde hemen her ülke için karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hatlarının teknik ve ekonomik açıdan en uygun yerlerde kullanıldığı dengeli, sürdürülebilir ve rasyonel bir ulaştırma sistemine sahip olunmasının önemi büyüktür. Pazar ekonomilerinin etkisiyle giderek ekonomisi büyüyen ve zenginleşen ülkemizde yolcu ve yük taşıma talebinin güvenli, konforlu ve zamanında karşılanma isteği ön plana çıkmaktadır.

Küreselleşen dünyamızda bilim ve teknolojideki atılımların yönlendirdiği ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerin etkisiyle hammadde ve işlenmiş ürünlerin, üretim merkezlerinden tüketim noktalarına, tüm ulaşım modlarının birbirinin tamamlayıcısı olarak kullanıldığı kombine taşımacılık ile düşük maliyetli ve zamanında ulaştırılması gerekli olmuştur. Türkiye'de bugün itibariyle oluşan yük ve yolcu taşıma talebi iki kaynaktan beslenmektedir. Bunlar; iç dinamiklerin oluşturduğu kaynak ile dış dinamikler yani Türkiye üzerinden yapılan transit geçişlerdir. Türkiye; Asya, Avrupa, Kuzey Afrika arasında aktarma merkezi ve köprü konumu itibariyle avantajlı bir duruma sahiptir. Bakanlığımız, son yıllarda ülkemizde tamamlanan ve planlanan ulaştırma altyapı yatırımları ile lojistik üs olma iddiasını gerçekleştirme kararlılığındadır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ulaştırmanın ana bileşenini karayolu sektörü oluşturmaktadır Karayolu sektöründe; bölünmüş yol yapım çalışmaları, ağır taşıt trafiği yüksek güzergâhların Bitümlü Sıcak Karışım (BSK) kaplamalı hale getirilmesi, trafik güvenliği altyapısı ve denetim hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaza kara noktalarının iyileştirilmesi, çevreci yolların yaygınlaşması ve geometrik standartlarının yükseltilmesi için çalışmalarımızı aralıksız sürdürmekteyiz. Böylelikle yeni strateji ve gerçekleştirilen karayolu altyapı yatırımlarımızla yollarımızdaki hizmet seviyesini, seyahat konforunu ve trafik güvenliğini arttırmaktayız.

Yap-İşlet-Devret (YİD) Modeliyle büyük projelerin yatırımlarına başlanması, kamu özel işbirliğinin devlet ve il yollarının yapım ve bakım çalışmalarında hayata geçirilmesi, akıllı ulaşım sistemlerinin tüm yollarımızda yaygınlaşması, teknolojik köprü ve tünellerin projelendirilerek yapılması, kuzey-güney aksı yol yapım çalışmaları vb. çalışmalarla yüksek kalite standartlarında hizmet veren, güvenli ve diğer taşıma türleri ile uyumlu bir karayolu ağının oluşturulması sağlanmaktadır. Bu çalışmalar aynı zamanda diğer sektörlere dinamizm ve ülke ekonomisine de canlılık kazandırmaktadır.

Karayolu ulaşımının; noktalar arasında kesintisiz taşımaya imkan vermesi, ayrıca esnek yapısı, hızı ve modlar arası geçişlere uyumlu olması nedeniyle giderek daha da gelişme göstermektedir. Son on yıldaki amacımız; mevcut yol ağımızın trafik güvenliğini artıracak, taşıt işletme maliyetini düşürecek ayrıca tüm ülkede yerleşme birimlerine her mevsim ulaşılmasını sağlayacak yolların yapılması olmuştur. Yol ağının genişletilmesi ve standartların seçimine yönelik kararlarda; beklenen trafik artışı yanında bölgesel gelişmeye katkı, sağlanacak konfor ve zaman kazancı, trafik güvenliği, iç ve dış turizme getireceği yarar, ulusal güvenlik, diğer ulaşım türleri ile bütünleşme, ulusal ve uluslararası bağlantıların parçası olma gibi birçok kriter göz önüne alınmıştır.

Ülkemiz düne kadar doğu-batı aksında "koridor ülkesi" olarak tanımlanırken bugün kuzey-güney akslarının da yer aldığı 'üç kıt'anın birleştiği dünyanın en kritik kavşağı' konumuna gelmiştir. Türkiye'nin ulaşım alt yapısını doğu-batı aksları yanı sıra **kuzey-güney** akslarını da yeniden ele alma gereğini gündeme getirmiştir. 18 akstan oluşan 11.749 km uzunluğundaki Kuzey-Güney koridorlarının 9.154 km'sini tamamladık, 1.468 km'sinde çalışmalarımız ihaleli olarak devam etmekte, kalan 1.127 km'nin ise ihale hazırlık çalışmaları hızla sürdürülmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğu altındaki yol ağı 31 Ekim 2013 tarihi itibarıyla, 31.354 km (% 47,8) devlet yolu, 32.029 km (% 48,8) il yolu ve 2.244 km (% 3,4) otoyol olmak üzere toplam **65.627 km**'ye ulaşmıştır. Bu yol ağımızın **22.845 km**'si diğer bir ifadeyle üçte biri bölünmüş yol olarak hizmet vermektedir.

Son 11 yılda yapılan **16.744 km** bölünmüş yolun küresel finans krizinin bütün dünyayı etkileyen bir dönemde gerçekleşmesi; Türkiye'nin kriz sonrasında mukayeseli avantajlarının değiştiğini kavrayarak, yatırımlarını ulaştırma, altyapı ve enerji sektörlerine yöneltmesi ve bu akıllı stratejinin sonuçları tüm dünyada ilgiyle izlenmektedir.

Ekonomik istikrarı yakalayıp bu uzun soluklu sürece kendini alıştırma gayretindeyken, diğer yandan da hizmet üretme imkanlarını geliştirmede karşılaşılan güçlükleri gidermeye daha fazla akıl yormamız gerektiğini çok iyi bilmekteyiz. Çünkü aktif istihdam politikaları; geniş anlamıyla ekonomik gelişmeyle birlikte aynı zamanda eşitliği ve sosyal güvenliği sağlamak amaçlarına da yönelik olduğundan, refah devletin önemli bir unsurudur. Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 yılında **1.713 adet** şantiyede 15.168 adedi kendi personeli olmak üzere **94.454 kişi** istihdam ederek işsizlik sorunuyla da başarıyla mücadele etmektedir.

Karayolu altyapı hizmetlerinin gelişim süreci yıllar bazında ve Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyetleri kapsamında incelendiğinde, ülkenin ekonomik kalkınması ve refahın gelişimi ile karayolu altyapısı politikalarının gelişimlerine bakıldığında; **1923-1950** Erişebilirlik, **1950-1960** Yaz-Kış Geçit Veren Yollar Yapımı, **1960-1970** Asfalt Sathi Kaplama, **1970-1980** Bitümlü Sıcak Karışım Kaplama (BSK), **1985** Otoyol Yapım ve Acil Eylem Planı kapsamında **2003** yılında başlatılan Bölünmüş Yolların yapımı süreci ile birlikte **2011-2023** YİD Projeleri ve Akıllı Yollar ile devam etmektedir.

2023 yılına kadar YİD modeliyle 5.562 km otoyol yapımını hedefliyoruz. 2023 yılında Türkiye'nin otoyol ağ uzunluğu 7.827 km'ye bölünmüş yol uzunluğu ise 29.000 km'ye erişecektir. Böylece toplamda bölünmüş yol uzunluğumuz 36.839 km'ye (Yol ağımızın % 53'ü), toplam yol ağımız ise tamamı BSK Kaplamalı olmak üzere 70.000 km'ye ulaşacaktır.

Bakanlığımız;

Karayolu taşımacılığının ekonomik, teknik, sosyal ve ulusal güvenlik ihtiyaç ve amaçlarına uygun olarak yapılmasını sağlamak ve bu hizmetlerin diğer ulaştırma hizmetlerine uyumunu sağlayıcı önlemlerini almak suretiyle;

- *Karayolu ulaştırma hizmetlerinin gerektirdiği uluslararası ilişkileri yürütmekte,*
- *Anlaşmalar ve karma komisyon çalışmalarını yapmakta,*

Karayolu ulaştırmasında uluslararası düzeyde mevzuatı, teknolojik ve ekonomik gelişmeleri takip ederek ve kurallara uygun yeni çözümler geliştirerek;

- *Karayolu taşıma etkinliklerinde bulunacak taşımacı, acente ve komisyoncuların yeterlilik şartlarını düzenleyip, gereken durumlarda yetki belgesi vermekte ve denetlemekte,*
- *Karayolu taşımacılığında kamu ve özel sektör tarafından yürütülen faaliyetlerin kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarına göre gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almakta,*
- *Karayolu ulaştırmasında güvenli, kaliteli ve ekonomik hizmet sunmak için tedbirler almakta ve aldırmakta*

ve bu suretle daha iyi bir karayolu ulaşım hizmetinin sunulması adına karayolu sektörünün geliştirilmesi yönünde önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanun kapsamında yürürlüğe konulan yönetmeliklerle karayolu taşımacılık sektöründe reform niteliğinde yeni bir dönem başlatılmıştır. Bu dönemde yapılan yeni düzenlemelerle; mesleki yeterlilik, mali yeterlilik ve mesleki saygınlık ilkeleri mevzuatımıza taşınmış ve bu ilkelere sahip işletmelerin faaliyet gösterebildiği bir taşımacılık sektörünün temelleri atılmıştır.

2003 yılına kadar yürütülen hizmetlerin yasal dayanağı **3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun** iken, 2003 yılından başlamak üzere yürürlüğe konulan yasal düzenlemelerle karayolu taşımacılığına ilişkin tüm hizmetler ve bu hizmetleri yürütmekle görevli birimler Bakanlığımız çatısı altında toplanmıştır.

2003 yılından itibaren yapılan yasal düzenlemeler ve ikincil mevzuatı aşağıda yer verilmiştir:

KANUNLAR

- *4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu*
- *5228 sayılı Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*
- *5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*
- *5434 sayılı Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun*
- *5495 sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun*
- *5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*
- *5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun*
- *6495 sayılı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*

YÖNETMELİKLER

- *Karayolu Taşıma Yönetmeliği*
- *Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği*
- *Araç Muayene İstasyonları Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik*
- *Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliği*
- *Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği*
- *Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Yönetmeliği*
- *Okul Servis Araçları Yönetmeliği*
- *Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik*

Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanun kapsamında yürürlüğe konulan yönetmeliklerle karayolu taşımacılık sektöründe reform niteliğinde yeni bir dönem başlatılmıştır.

Bu dönemde yapılan yeni düzenlemelerle; mesleki yeterlilik, mali yeterlilik ve mesleki saygınlık ilkeleri mevzuatımıza taşınmış ve bu ilkelere sahip işletmelerin faaliyet gösterebildiği bir taşımacılık sektörünün temelleri atılmıştır.

YETKİ BELGESİ FAALİYETLERİ

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında faaliyette bulunanlara/bulunacaklara **2003 yılı** başı itibariyle **4.176** adet yetki belgesi düzenlenmişken, **31 Ekim 2013** tarihi itibariyle **531.698** adet yetki belgesi düzenlenmiştir.

Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre düzenlenen yetki belgesi sayıları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1.Düzenlenen Yetki Belgesi Sayıları

BELGE TÜRÜ	VERİLEN BELGE SAYISI
A TÜRÜ TOPLAM	283
B TÜRÜ TOPLAM	272
C TÜRÜ TOPLAM	2.548
D TÜRÜ TOPLAM	45.510
F TÜRÜ TOPLAM	2.592
G TÜRÜ TOPLAM	2.294
H TÜRÜ TOPLAM	1.250
L TÜRÜ TOPLAM	186
M TÜRÜ TOPLAM	41
N TÜRÜ TOPLAM	212
P TÜRÜ TOPLAM	66
R TÜRÜ TOPLAM	1.194
T TÜRÜ TOPLAM	284
K TÜRÜ TOPLAM	474.966
GENEL TOPLAM	531.698

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- *Sektör mali ve mesleki yeterlilik ile mesleki itibar çerçevesinde kayıt altına alındı.*
- *Hizmet sunanlar ile hizmetten yararlananların hak ve yükümlülükleri belirlenerek, yasal boşluğa son verildi.*
- *Sektöre girişler kontrol altına alınarak atıl kapasitenin önüne geçildi.*
- *Sektörde çalışanların uzmanlaşması ve bu sayede kurumsallaşma teşvik edildi.*
- *Vatandaşa sunulan hizmetin kalitesi artırıldı.*

MESLEKİ YETERLİLİK

2003 yılına kadar herhangi bir eğitime tabi olmadan ticari taşımacılık faaliyetlerinde bulunan **işletme sahiplerine ve şoförlere Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği ile mesleki yeterlilik eğitimi alma zorunluluğu** getirilmiş ve bu yönetmelik kapsamında mesleki yeterlilik eğitimi vermek üzere **31.10.2013** tarihine kadar **245** adet kurum Bakanlığımızca yetkilendirilmiştir.

Bu kurumlarda eğitim alan kişiler için **31.10.2013** tarihine kadar **412.907** kişinin katılımı ile **31** adet merkezi sınav yapılmış olup, bu sınavlar her üç ayda bir tekrarlanmaktadır.

Ayrıca müktesep hak çerçevesinde eğitim ve sınav şartı aranmayanlar için **31.10.2013** tarihi itibariyle hak sahiplerine teslim edilen mesleki yeterlilik belge sayısı **3.385.872 adet** olmuştur.

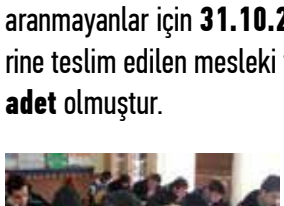

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- *Sektör çalışanlarına mesleki eğitim verilmeye başlandı.*
- *Ülke genelinde bu alanda uzmanlaşmış eğitim kurumları oluşturuldu.*
- *Sektörün; konusunda uzman kişiler tarafından yönetilmesi sağlandı.*
- *Şoförlük mesleğine araç sürme becerisine ilave olarak taşımacılık mesleğine yönelik bilgi ve nitelik kazandırıldı.*

AĞIRLIK VE BOYUT KONTROL İSTASYONLARI

Araçların ağırlık ve boyut kontrollerinin yapılması görevi, 2918 sayılı Kanunda 5495 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle Bakanlığımıza verilmiş ve mevcut 21 adet sabit ağırlık ve boyut kontrol istasyonu Karayolları Genel Müdürlüğünden devralınmıştır.

Bakanlığımıza verilen bu görev; Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri sorumluluğunda toplam 75 adet sabit yol kenarı denetim istasyonunda 24 saat esasına göre yapılmaktadır.

AB fonlarından da 23 adet Yol Kenarı Denetim İstasyonu yapımına ilişkin ihale süreci tamamlanmış olup, 28 Haziran 2013 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

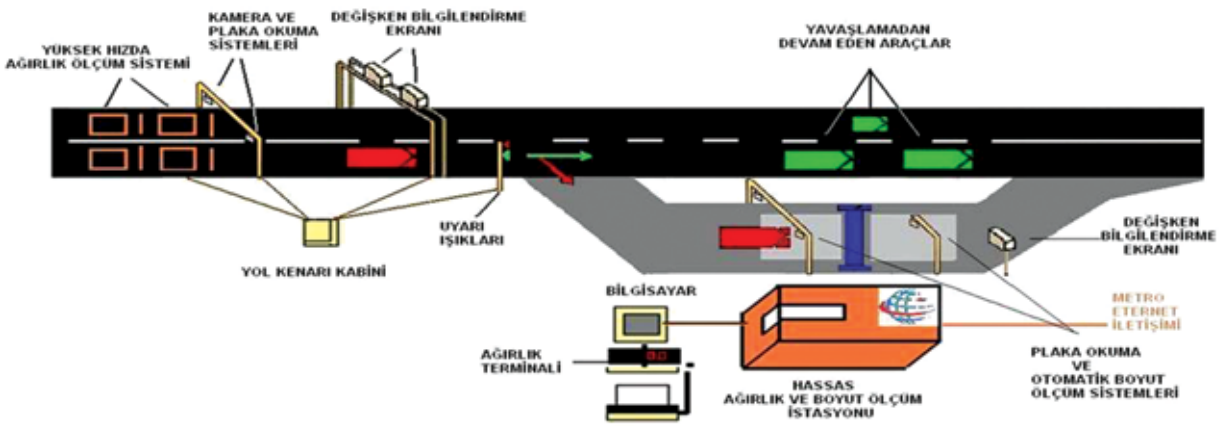

DENETİM

Bakanlığımıza bağlı Yol Kenarı Denetim İstasyonları ile seyyar kantarlarda yapılan denetimlerde;

- *2008 yılında* **3.622.570** *adet araç kontrol edilerek,* **73.657** *araca idari para cezası karar tutanağı,*
- *2009 yılında* **4.095.882** *adet araç kontrol edilerek,* **72.994** *adet araca idari para cezası karar tutanağı,*
- *2010 yılında* **6.375.327** *adet araç kontrol edilerek,* **93.530** *adet araca idari para cezası karar tutanağı,*
- *2011 yılında* **10.363.497** *adet araç kontrol edilerek,* **128.643** *adet araca idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.*
- *2012 yılında* **16.053.723** *adet araç kontrol edilerek,* **169.331** *adet araca idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.*
- *1 Ocak-31 Ekim 2013 tarihleri arasında* **26.878.200** *adet araç kontrol edilerek,* **141.983** *adet araca idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir (Grafik 1).*
- **2013 yılında asgari 25 milyon aracın denetlenmesi hedeflenmektedir.**

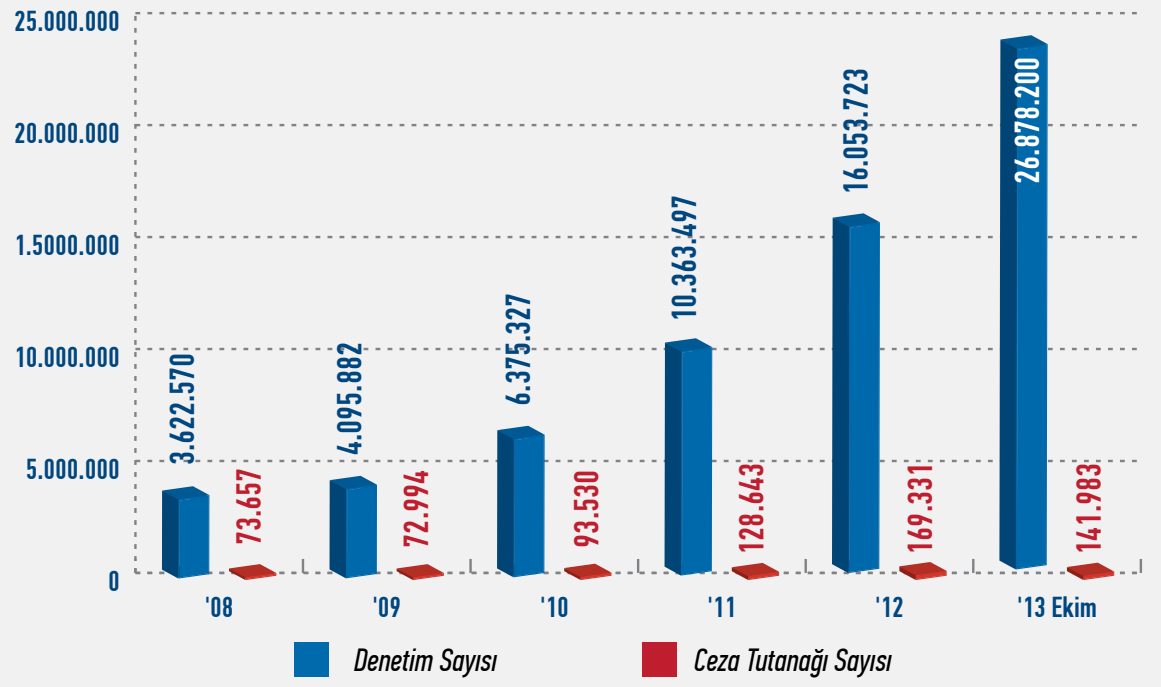

Grafik 1. Denetim Hizmetleri Grafiği

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- *Sektör faaliyetlerinin yasal ve teknik kurallara uygun gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.*
- *Karayolu taşımacılık sektöründe haksız rekabetin önüne geçilmiştir.*
- *Karayollarının ömrü uzatılmıştır, karayolu bakım-onarım maliyetleri düşürülmüştür.*
- *Trafik ve çevre güvenliğine katkı sağlanmıştır.*
- *Araç amortisman ve işletme giderleri düşürülmüştür.*
- *2.292 kişiye istihdam sağlanmıştır.*

ARAÇ MUAYENE İSTASYONLARI

2918 sayılı Kanunda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle araç muayenelerini yapma ve yaptırma görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Karayolunda seyreden motorlu ve motorsuz araçların teknik muayenelerini daha etkin ve sağlıklı bir şekilde yapacak gerçek ve tüzel kişilere ait muayene istasyonlarının açılması ve işletilmesine yönelik kuralları belirleyen "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik"in yürürlüğe girmesinden sonra araç muayene hizmetleri özelleştirilmiştir. Bu çerçevede ülke genelinde **31.10.2013** tarihi itibariyle 81 ilde toplam **197 sabit, 73 seyyar** istasyon ve **3 adet Motosiklet muayene istasyonu** hizmete açılmıştır.

Bu istasyonlarda; **31.10.2013** tarihi itibariyle **29.649.835** adet araç muayeneye tabi tutulmuş olup, **10.774.330** adet araç muayene tekrarı ile birlikte toplam muayene sayısı **40.424.265** adede çıkmıştır.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- *Teknik muayene işinin yeterli fiziki altyapı ve yetkin teknik personel eliyle gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.*
- ***Böylece trafiğin 3 ana unsurundan biri olan araçların güvenli olmaları sağlanmış ve her 10 araçtan 4'ü güvensiz iken** güvenli hale getirilmiştir.*
- *Araçların yakıt ve işletme giderlerinden tasarruf edilmiştir.*
- *Yedek parça ve piyasada yapılan onarımlar disipline edilmiştir.*
- *3.500 kişiye istihdam sağlanmıştır.*

YOLCU TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

Yolcu taşımacılığı faaliyetlerine ilişkin veriler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- *Yolcu ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.*

Tablo 2. Yolcu Taşımaları

	Firma Sayısı	Taşıt Sayısı	Koltuk Kapasitesi	Yıllık Taşınan Yolcu Sayısı
Yetki Belgeli Terminaller	281	-	-	
Tarifeli Taşıma Yapan Firmalar	422	9.862	448.888	229.000.000
İl İçi Taşıma Yapan Firmalar	42.183	46.898	804.628	822.000.000
Yurtiçi Tarifesiz Taşıma Yapan Firmalar	1.471	33.906	717.523	366.000.000
TOPLAM	44.357	90.666	1.971.039	1.417.000.000

Yıllık Taşınan Yolcu Sayısı = Toplam Koltuk Kapasitesi X Günlük Sefer Katsayısı X Ortalama Yıllık Doluluk Oranı (%70) X Yıllık Gün Sayısı (365)

- *Taşımaların zorunlu sigortalar kapsamında yapılması sağlanmıştır.*
- *Taşımaların daha güvenli ve konforlu araçlarla yapılması sağlanmıştır.*

EŞYA TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

Eşya taşımacılığı faaliyetlerine ilişkin veriler Tablo 3'de gösterilmiştir.

Bu Alanda Yapılan Düzenlemeler Sonucunda;

- *Yük gönderen ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.*
- *Taşımaların daha güvenli ve ekonomik şekilde yapılması sağlanmıştır.*
- *Taşımacıların gelir elde etmesi sağlanmıştır.*

Tablo 3. Eşya Taşımaları

	Firma Sayısı	Taşıt Sayısı	Kapasite (Ton)
Şehirlerarası Taşıma Yapan Firmalar	462.762	1.145.938	8.128.641
İl İçi Taşıma Yapan Firmalar	10.430	16.548	19.530
Uluslararası Taşıma Yapan Firmalar	2.567	157.507	3.057.871
Arz Edilen Toplam Taşıma Kapasitesi: 11.206.042 Ton			

ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

AB mevzuatına içerik olarak % 98 oranında uyum sağlanmıştır. Böylece, karayolu taşımacılığı, AB'ye adaylık sürecinde en hazır sektörlerden biri haline getirilmiştir.

58 ülke ile İkili Karayolu Taşıma Anlaşmamız mevcuttur. Türk taşımacısı Avrupa, Asya ve Afrika'yı kapsayan geniş bir dünya coğrafyasında faaliyet göstermektedir (Harita1).

2011 yılı toplam taşıma sayısı: **1.264.159**

2012 yılı toplam taşıma sayısı: **1.205.699**

2013 yılı 10. ay sonu itibariyle toplam taşıma sayısı :**1.269.891**

Bu alanda yapılan çalışmalar sonucunda;

- *Yapılan Kara Ulaştırması Karma Komisyonu (KUKK) Toplantılarıyla artırılan geçiş belgeleri ve UBAK belgeleri sayısındaki önemli artış oranlarıyla taşımacılarımızın hareket kabiliyeti artırılmıştır.*
- *Kuzey Afrika Ülkelerine yönelik taşımacılığımızın kolaylaştırılmasına yönelik olarak Mısır ile yeni bir Ro-Ro hattı kurulmuş ve bu ülkeyle yeni bir anlaşma yapılmıştır.*

İkili anlaşma ve protokollerle uluslararası geçiş kotalarında sağlanan 3 misli artışla taşımacılarımızın hareket kabiliyetleri daha da artırılmıştır. Ayrıca, 43 ülke arasında ikinci en büyük kota olan UBAK belgeleri ile uluslararası eşya taşımacılığı alanında taşımacılarımıza Avrupa Birliği'nde daha serbest bir dolaşım hakkı sağlanmıştır (Grafik 2).

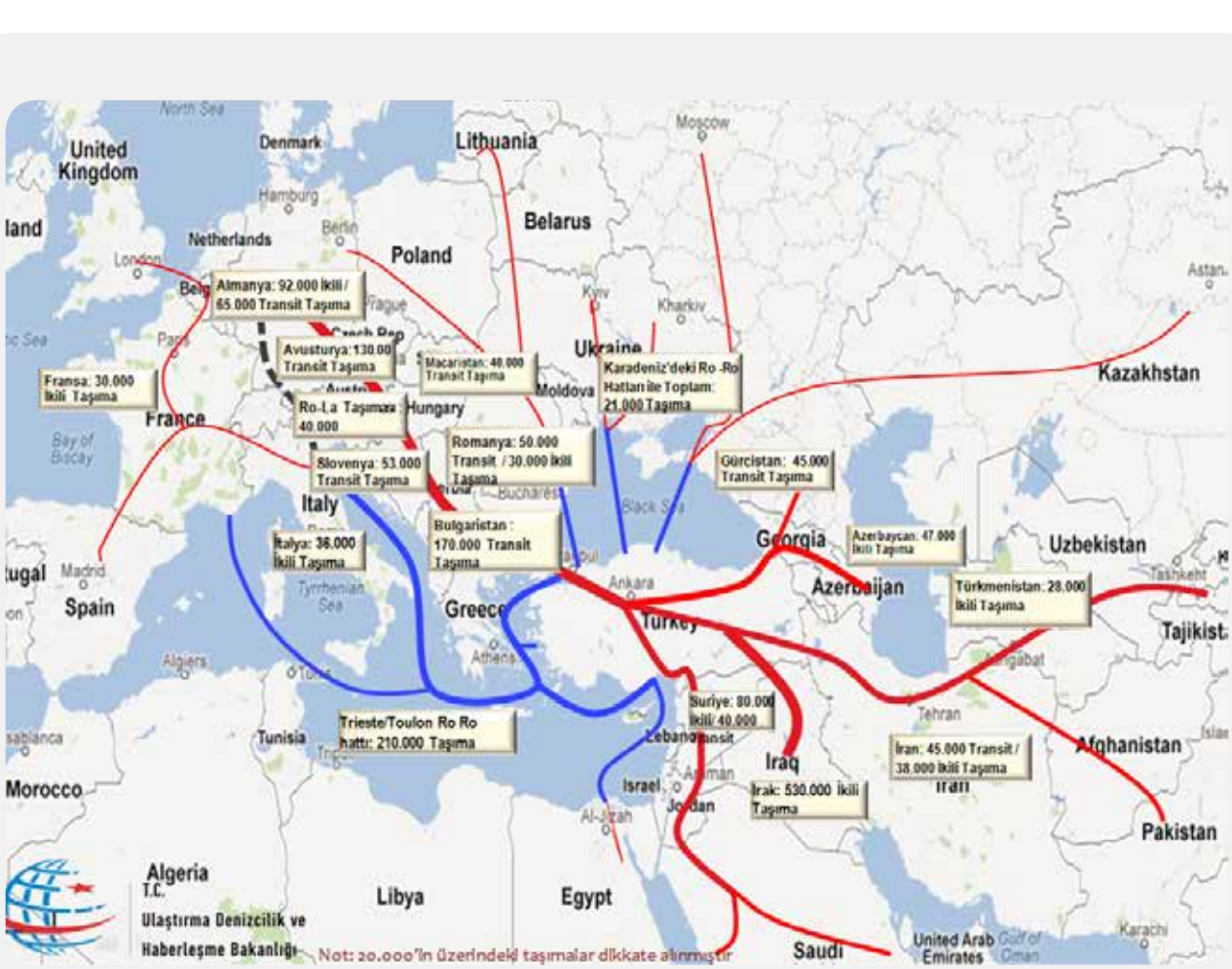

Harita 1. Türk Taşımacılar Tarafından Kullanılan Ana Güzergâhlar

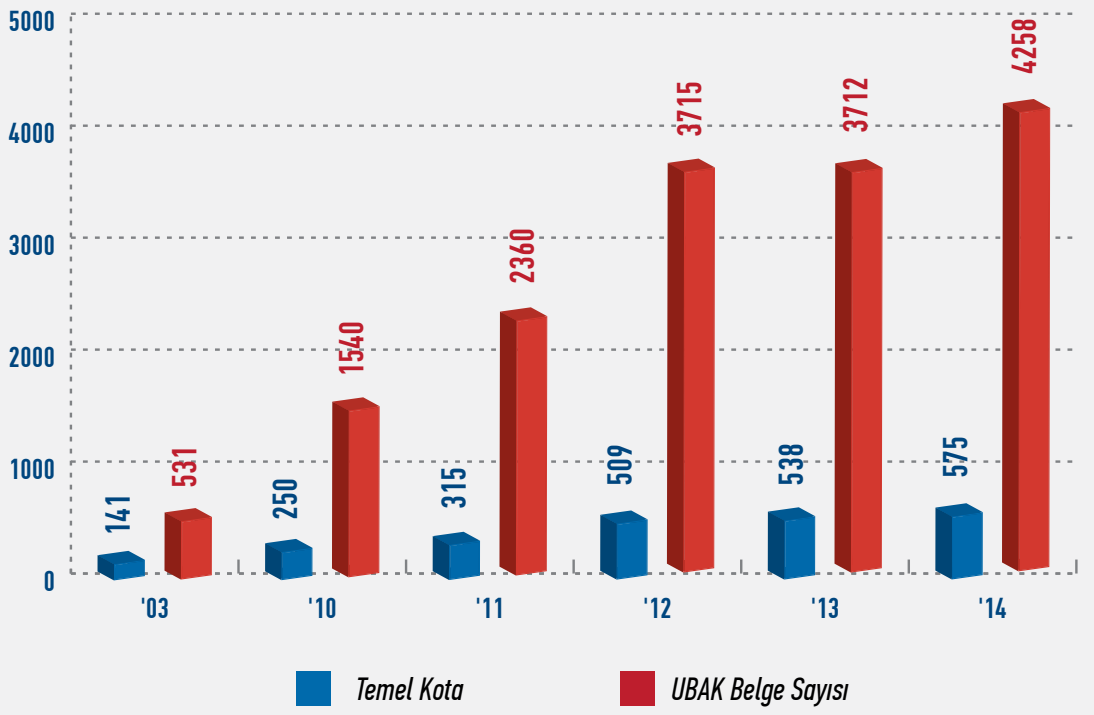

Grafik 2. UBAK İzin Belgeleri Grafiği

Temel hedefimiz; 2023-2035 döneminde Kuzey Afrika ve Uzak Asya ülkelerini de kapsayacak şekilde 50 ülke ile geçiş belgesiz ve kotasız bir uluslararası eşya taşımacılığı düzeni oluşturmaktır.

ESKİ MODEL TAŞITLARIN PİYASADAN ÇEKİLMESİ

Taşımacılık piyasasındaki mevcut arz fazlalığını azaltmak amacıyla 2007 yılında başlatılan proje kapsamında, 4925 sayılı Kanunda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş 1990 ve daha düşük modeldeki **kamyon, çekici, tanker, otobüs, minibüs ve kamyonet** cinsi ticari taşıtlar; taşıt sahiplerine herhangi bir zorunluluk getirilmeksizin bedeli karşılığında Bakanlığımız tarafından satın alınmıştır. Hurdaya ayrılan **107.052** adet araç için taşıt sahiplerine **31 Ekim 2013** tarihine kadar toplam **503.144.400 TL** ödeme yapılmıştır.

Sağlanan faydalar:

- *Trafik güvenliği artırılmaktadır.*
- *Mevcut atıl kapasite azaltılmaktadır.*
- *Yakıt tasarrufu sağlanmaktadır.*
- *Gürültü ve egzoz kirliliği azaltılmaktadır.*
- *Rekabet şartları iyileştirilmektedir.*
- *İç piyasanın demir/çelik ve hurda ihtiyacına katkı sağlanmaktadır.*
- *Araçların yenilenme fırsatı sağlanmaktadır.*

SALDIRI SONUCU HAYATINI KAYBEDEN ŞOFÖR YAKINLARINA YARDIM YAPILMASI

4925 sayılı Kanunda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, 01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşımacılık yaparken uğradıkları saldırı sonucu hayatını kaybeden şoförlerimizin ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine belli bir miktarda yardım yapılması uygulaması başlatılmıştır.

01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp hayatını kaybeden şoförler için bu güne kadar;

- *15 aileye* **30.000'er TL**
- *28 aileye* **35.000'er TL**
- *57 aileye* **40.000'er TL** *olmak üzere*
- *Toplam 100 aileye* **3.710.000 TL** *ödeme yapılmıştır.*

SAYISAL TAKOGRAF SİSTEMİ (STS)'NE GEÇİŞ

AB üyesi olmayan fakat AETR (Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Araç Mürettebatının Çalışmasıyla ilgili Avrupa Anlaşması)'ye taraf olan ülkelerde 16 Haziran 2010 tarihinden sonra tescil edilen ve AB ülkelerine yapılan taşımalarda kullanılan yük ve yolcu araçlarında sayısal takograf (ST) cihazı kullanılması, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren zorunlu hale gelmiştir.

1 Ekim 2010 tarihi itibariyle Sayısal Takograf Sisteminde kullanılan 4 farklı akıllı kartın basım ve dağıtımına başlanmıştır (Tablo 4).

Ülkemizde sayısal takograf sistemi uygulamasından sorumlu "Ulusal Otorite" olarak Bakanlığımız tayin edilmiş ve Bakanlığımızca bazı teknik iş ve işlemleri yerine getirmek üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) yetkilendirilmiştir.

Tablo 4. 31.10.2013 Tarihi İtibariyle Teslim Edilen Kart Sayısı

Kart Tipi	Başvuru Sayısı		Üretilen Kart Sayısı	Teslim Edilen Kart Sayısı
	Toplam Başvuru	Başvurusu Onaylanan		
Sürücü Kartı	76.569	76.461	76.557	74.183
Servis (Atölye) Kartı	395	371	367	356
Şirket Kartı	838	840	831	813
Denetim Kartı	2.080	987	2.082	987
Toplam	79.882	78.659	79.837	76.339

Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü

Ülkemizde, dahili yük ve yolcu taşımacılığının yaklaşık % 78'i karayoluyla yapılmaktadır. Ulaştırma sisteminin tek bir mod üzerine bu oranda yoğunlaşması modlar arasında uygun bir denge olmadığını bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bu durum, taşıma maliyetlerinin ürün maliyetlerine olan olumsuz etkisi, yatırımların belli alanlara yoğunlaşması ve yoğun enerji maliyeti oluşturması gibi makro düzeyde ülke ekonomisine verdiği zararların yanı sıra, diğer taşıma modlarına yapılacak yeni yatırımları olumsuz etkilerken çevre ve insan sağlığını da tehdit eder düzeye ulaşmıştır.

Öte yandan; tüm taşıma modları (karayolu, denizyolu, havayolu ve demiryolu) ile yapılan tehlikeli mal taşımacılığının tek bir elden koordine edilmesi ve tüm ulaştırma modları arasında bütünleşmeyi sağlayan dengeli, ekonomik, verimli ve çevre dostu bir yapıya sahip olan kombine taşımacılığı geliştirmek üzere 01 Kasım 2011 tarih ve 28102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 655 sayılı "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" kapsamında "Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü" kurulmuştur. Genel Müdürlük 14.06.2012 tarihinden itibaren fiilen faaliyetlerine başlamış olup, teşkilatlanma çalışmalarını tamamlamıştır.

TEHLİKELİ MAL TAŞIMACILIĞI

Tehlikeli Yüklerin Karayoluyla Taşınması

Türkiye, 22.03.2010 tarihi itibariyle Tehlikeli Malların Karayolu ile Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması'na (ADR) taraf olmuştur. 02.07.2010 tarih ve 27629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/547 sayılı "Bazı Anlaşmaların Yürürlük Tarihlerinin Tespit Edilmesi Hakkında Karar" ile anlaşmanın yürürlük tarihi onaylanmıştır.

Tehlikeli yüklerin; insanlara, hayvanlara, mallara ve çevreye zarar vermeden, uluslararası sözleşmelere, standartlara uygun, en güvenli ve elverişli bir şekilde taşınması temel hedef olarak alınmış olup, bu yönde mevzuat ve uygulamalara yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu çerçevede, "Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" 31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ancak bu yönetmeliğin bazı hükümleri 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren kademeli olarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik Bakanlığımızca revize edilerek, 24.10.2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tehlikeli yüklerin taşınmasında kullanılan "Ambalajlar, Paket, Dökme Konteynerler ve Tankların" test ve sertifikalandırılması ile üretilen yeni araçlara ilk muayenede ADR Uygunluk Belgesi verilmesine ilişkin Bakanlığımız ile Türk Standartları Enstitüsü arasında 06.03.2013 tarihinde yapılan Protokolle TSE yetkilendirilmiştir.

Böylece, oluşturulan fiziki, teknik ve beşeri kapasite ile 1 Temmuz 2013 tarihinden itibaren belgelendirme işlemleri artık Türkiye'de yapılmakta ve bu tür tank ve ambalaj ürünlerini üreten firmalarımız onay ve sertifikalandırma işlemlerini yaptırmak için yurt dışındaki onay kuruluşlarına yüksek ücretler ödemek zorunda kalmamaktadırlar.

Uluslararası mevzuat gereğince; Tehlikeli yüklerin depolandığı, yüklendiği ve boşaltıldığı yerlerde Güvenlik Danışmanı bulundurma zorunluluğu getirilmiştir. Bu bağlamda, Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Tebliği Taslağı hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış olup, üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

17.06.2010 tarihinde yürürlüğü giren "Karayoluyla Tehlikeli Madde Taşıyan Araç Şoförlerine Yönelik Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönergesi" Bakanlığımızca revize edilerek 19.06.2013 tarihinde yayımlanmıştır. Bu kapsamda tehlikeli madde taşıyan araç şoförlerine yönelik eğitim verecek kurumlar Bakanlığımızca yetkilendirilmektedir. Yetkilendirilen eğitim kurumlarında eğitimini başarıyla tamamlayan sürücülere, yılda 6 kez yapılan sınavda, başarılı olmaları halinde Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi (SRC5) verilmektedir.

Bu güne kadar;

- *33 eğitim merkezi yetkilendirilmiştir.*
- *Bu eğitim merkezlerinde 15.782 kişi eğitim almıştır.*
- *Bakanlığımız tarafından yapılan sınavlarda başarılı olan 7.407 kişiye SRC5 belgesi düzenlenmiştir.*

2013 yılında söz konusu eğitim merkezlerinde şoförlere eğitim verecek eğitimci ihtiyacını karşılamak için iki defa eğiticilerin eğitimi düzenlenmiş olup eğitim alan 85 kişiden 70 kişiye, "SRC5 Eğitici Belgesi" verilerek yetkilendirilmiştir. Böylece, toplamda 90 kişi eğitim kuruluşlarında **eğitmen olarak çalışma imkanı bulmuştur.**

AB fonlarından yararlanmak üzere, "Tehlikeli Mal Taşımacılığı Konusunda Destek" konulu bir AB Eşleştirme Projesi hazırlanarak AB Komisyonuna sunulmuştur. Bir milyon Avro bütçeli AB Eşleştirme (Twinning) Projesinin ihalesi tamamlanmış olup, söz konusu Proje 2014 Ocak ayında başlayacaktır.

Proje Kapsamında;

- *Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün teknik ve idari kapasitesinin güçlendirilmesi,*
- *Ulusal mevzuat ile AB mevzuatının karşılaştırılması ve bir ihtiyaç analiz raporunun hazırlanması,*
- *Politika oluşturma, uygulama, denetim ve izleme konularında personelin eğitilmesi,*
- *Teknik muayene, onay, test, sertifikalandırma, eğitim ve sınav uygulamaları konusunda idari ve teknik kapasitenin arttırılması, kılavuzların hazırlanması,*
- *Yol kenarı denetimleriyle ilgili taslak bir mevzuat hazırlanması,*
- *planlanmıştır.*

Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınması

Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesinin (SOLAS-Safety of Life At Sea) Tehlikeli Yüklerin Taşınması ile ilgili bölüm (Bölüm VII) kapsamında hazırlanan "Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod'un (IMDG - International Maritime Dangerous Goods IMDG) gerekleri ile ilgili olarak 4 Şubat 2011 tarihinde yürürlüğe giren "Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği" revize edilerek 11 Şubat 2012 tarih ve 28201 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik kapsamında; 5 kuruluşa genel eğitim, 11 liman işletici kuruluşa sadece kendi personeline eğitim vermek üzere toplam 16 kuruluş IMDG Kod Kapsamında eğitim seminerleri düzenlemek üzere İdare adına yetkilendirilmiş olup, bu çerçevede 13.300 kişiye eğitim verilmiştir. IMDG Kod kapsamında bugüne kadar eğitim kuruluşları ve liman tesislerinde eğitici olarak çalışmak üzere düzenlenen eğitim seminerleri sonrası 114 kişi eğitici olarak yetkilendirilmiştir.

Bakanlığımız, Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün(IMO) Gönüllü Ülke Denetimini (VIMSAS Denetimi) kabul ettiğinden, tehlikeli yüklerin denizyoluyla taşınmasıyla ilgili IMO tavsiye kararları ve zorunlu enstrümanları içeren denizyolu uygulamalarında sektöre kolaylık sağlayacak ve yol gösterecek 32 adet Bakanlık Uygulama Talimatı yayımlanmıştır.

Ayrıca, Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınmasıyla İlgili Yönetmelik Taslağı üzerinde çalışmaları devam etmektedir.

Denizyoluyla taşınan tehlikeli yükler kapsamında, AB mükteseabatına ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak Türkiye'de deniz taşımacılığı güvenliğini geliştirmek amacıyla 1.100.000 Avro bütçeli AB Eşleştirme Projesi üye ülkelerden teklif alınması amacıyla AB komisyonuna teslim edilmiştir. Projenin, 2014 yılı ilk çeyreğinde başlatılması planlanmaktadır.

Bu projeler; idari kapasitenin güçlendirilmesi, mevzuat düzenlenmesi, etkin denetim mekanizmalarının oluşturulması ve eğitime yönelik birçok faaliyeti içermektedir.

Tehlikeli Yüklerin Demiryoluyla Taşınması

Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetler arası Örgütü (OTIF), 9 Mayıs 1980'de imzalanan ve l Mayıs 1985'de yürürlüğe giren Uluslararası Demiryolları Taşımacılığı Sözleşmesi (COTIF) ile kurulmuştur. Tehlikeli Malların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik (RID), Uluslararası Demiryolları Taşımacılığı Sözleşmesi'nin Eki'dir. Ülkemiz, 27 Mart 1985 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 3172 sayılı Kanunla COTIF'e taraf olmuştur.

Bu Sözleşmeye (COTIF) göre, OTIF'in temel amacı; taraf ülkeler arasında uluslararası mal, yolcu ve bagaj taşımacılığına yönelik tek tip bir hukuk sistemi oluşturmaya yönelik çalışmaları yapmaktır. Bu sistemin, karayolu, deniz ve içsuyolları taşımacılığına da uygulanabilir hale getirilmesi de OTIF'in amaçları arasında yer almaktadır. Ayrıca, tehlikeli maddelerin demiryolu ile taşınmasında uygulanacak kuralların tespiti de örgütün görevleri arasında yer almaktadır.

Ülkemizde yurt içinde ve uluslararası alanda; can, mal, sağlık, işçi ve çevre güvenliği sağlanarak tehlikeli maddelerin emniyetli bir şekilde yüklenmesi, boşaltılması, depolanması ve demiryoluyla taşınmasına ilişkin usul ve esaslar kapsamında, gerekli önlemleri belirlemek amacıyla; Tehlikeli Maddelerin Demiryolu İle Taşınması Yüklenmesi, Boşaltılması ve Depolanmasına Ait **505 Numaralı Emir** TCDD tarafından 01.06.2012 tarihinde uygulamaya konmuştur. Bu genel emir, RID ve konuyla ilgili diğer uluslararası anlaşma hükümleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Ülkemizde gerek ulusal ve gerekse uluslararası demiryoluyla tehlikeli malların taşımacılığı bu mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. Tehlikeli Yüklerin Demiryoluyla Taşınmasıyla İlgili Yönetmelik Taslağı üzerinde çalışmaları devam etmektedir.

Tehlikeli Yüklerin Havayoluyla Taşınması

Tehlikeli yüklerin havayoluyla ulusal ve uluslararası taşımacılığında Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) tarafından geliştirilen ve uygulanan Havayoluyla Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar (ICAO-TI) ile Uluslararası Havayolu Taşımacılık Birliği (IATA) tarafından yürütülen Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler (DGR) hükümleri uygulanmaktadır. Tehlikeli yük taşımaları ile ilgili eğitimler ülkemizde yetkilendirilmiş kişilerce IATA ve ICAO tarafından ortak geliştirilen eğitim programları dikkate alınarak verilmektedir. Bu doğrultuda 5 eğitim kuruluşu ile hizmet içi eğitim vermek üzere 12 Sivil Havacılık Kuruluşu yetkilendirilmiştir. Bu eğitim kuruluşlarında bugüne kadar, havalimanlarında tehlikeli yüklerle uğraşan 24.393 kişiye eğitim verilmiştir.

Söz konusu kuruluşların ve eğiticilerin yetkilendirilmesi ile ilgili Bakanlık Eğitim Talimatının revize çalışmaları devam etmektedir.

Tehlikeli Yüklerin Havayoluyla Taşınmasıyla İlgili Yönetmelik Taslağı üzerinde çalışmaları devam etmektedir.

KOMBİNE TAŞIMACILIK

Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğün yapılanma sürecinin tamamlanmasını müteakip, ulaştırma modları arasında bütünleşme ve tüm ulaşım modları arasında dengeli bir dağılım sağlayacak, modlar arasında sağlıklı bir rekabet ortamını oluşturacak, insan ve çevre sağlığını koruyacak, enerji ve zaman tasarrufu sağlayacak ve gerek taşıtan ve gerekse taşıyanlarla, bu konuda yatırım yapacakları teşvik edecek, amaçlar doğrultusunda kombine taşımacılık faaliyetlerine ilişkin gerekli çalışmalara başlanmıştır.

2008 yılında yayımlanan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" kapsamında, Bakanlığımızca taahhüt edilen 54 adet ikincil düzenlemelerden birisi de "Kombine Mal Taşımacılığı Yönetmeliğidir." Söz konusu yönetmelik ile karayollarındaki mevcut ağır trafik yükünün diğer ulaştırma modlarına kaydırılarak; kazaların önlenmesi, enerji tasarrufunun sağlanması, çevre kirliliğinin azaltılması yönünde çalışmalar yapılması, kara, deniz ve demiryolunda yapılan taşımacılıkta, taşıyanların, her türlü aracın, operatör ve sürücülerin, sorumluluk, yükümlülük ve eğitimleri düzenlenecektir.

Bu çerçevede, Türkiye-AB Mali İşbirliği kapsamında; Türkiye'de Intermodal Taşımacılığın Güçlendirilmesi AB Eşleştirme Projesi başlatılmıştır. İspanya ile ortaklaşa yürütülen Bir Milyon Avro bütçeli Proje yıl sonu itibariyle tamamlanmış olacaktır. Proje kapsamında;

- *AB Mevzuatı ile uyumlu bir Taslak Kombine Yük Taşımacılığı Yönetmeliği ile Ulusal Intermodal Strateji Belgesi hazırlanmıştır.*
- *İdari kapasitenin güçlendirilmesi için kamu ve özel sektörden yaklaşık 300 kişi eğitilmiştir.*

Uluslararası taşımacılığın ve ticaretin geliştirilmesi için, belli ülkelerle, Karayolu-denizyolu (Ro-Ro, Deniz Otoyolları), karayolu-demiryolu (Ro-La) intermodal taşımacılık hatları /zinciri oluşturmak, bu ülkelerle İkili Kombine Taşımacılık Anlaşmaları yapmak için çalışmalar başlatılmıştır. Azerbaycan, Bulgaristan ve Macaristan ile ikili Kombine Taşımacılık Anlaşması taslakları hazırlanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü

Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM); 11 Şubat 1950 tarih ve 5539 sayılı Kanun ile kurulmuş, Bayındırlık ve İskân Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliğe sahip Katma Bütçeli bir Kuruluş iken; Başbakanlık Makamının 30 Ağustos 2007 tarih ve 10667 sayılı Kararının 31 Ağustos 2007 tarih ve 26629 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanması ile Bakanlığımıza bağlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 25 Haziran 2010 tarihinde kabul edilen ve 13 Temmuz 2010 tarihli ve 27640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6001 sayılı "Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile KGM, kamu tüzel kişiliğe sahip Özel Bütçeli Kuruluşlar kapsamına alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Kanun ile Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat yapısı;

- **Merkez Teşkilatı;** *Genel Müdür, 4 adet Genel Müdür Yardımcısı, 10 adet Ana Hizmet Birimi, 3 adet Danışma ve Denetim Birimi, 3 adet Yardımcı Hizmet Birimi,*
- **Taşra Teşkilatı;** *Genel Müdürlüğe bağlı 18 adet Bölge Müdürlüğü, 1 adet İkmal Müdürlüğü ve 1 adet Atölye Müdürlüğü*

şeklinde oluşturulmuştur.

Ayrıca aynı Kanunla, Karayolları Genel Müdürlüğünün görevleri; otoyollar, devlet ve il yolları ağına giren karayolları güzergâhlarını tayin ve tespit etmek, plan ve programlar gereğince bu ağlar üzerindeki yol ve sanat yapılarını inşa etmek, onarmak, bu hususlarda teknik esasları tespit etmek, yolların sürekli açık tutulması ile ilgili bakım ve onarımı ile kâr mücadelesini yapmak ve tarif edilen işlerle ilgili diğer tamamlayıcı işleri gerçekleştirmek şeklinde açıklanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği 5 Eylül 2011 tarihli ve 28045 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

YOL AĞI DURUMU (65.627 KM)

Bugün Karayolları Genel Müdürlüğünün yol ağında **2.244 km** otoyol, **31.354 km** devlet yolu ve **32.029 km** il yolu olmak üzere toplam **65.627 km** yol bulunmaktadır (Grafik 3).

Grafik 3. Yol Ağı Durumu

Üstyapı Satıh Durumu (65.627 km)

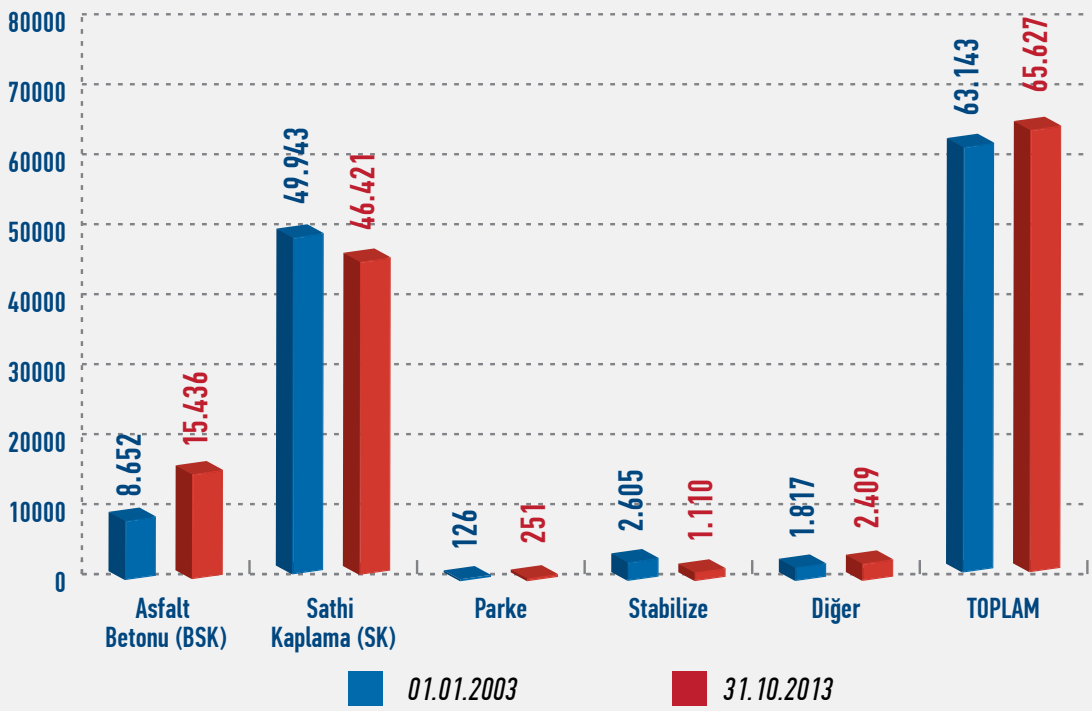

Grafik 4. Üst Yapı Satıh Durumu

Bölünmüş Yolların Satıh Durumu (22.845 km)

Tablo 5. Bölünmüş Yolların Satıh Durumu

BÖLÜNMÜŞ YOL	BSK (km)	SK (km)	*TOPLAM (km)*
2002 SONU	3.890	2.211	6.101
2003-2013	3.573	13.171	16.744
TOPLAM	7.463	15.382	22.845

Karayolu Sistemi

Ülkemizde, yolcu ve yük taşımacılığında en fazla tercih edilen ulaşım türü karayolu olup 2011 yılı itibarıyla yurtiçi yolcu taşımacılığının %90,5'i ve yük taşımacılığının %77,9'u karayolu ile yapılmaktadır (Grafik 5).

Avrupa Birliği (AB 27) ülkeleri, ABD, Japonya, Çin ve Türkiye için yolcu taşımacılığında ulaştırma sistemleri karşılaştırıldığında (EU Transport in Figures, 2012) en çok yolcu taşımacılığının dünya genelinde karayolu ile yapıldığı görülmektedir. ABD'de yolcu taşımacılığının %87'si karayolu, %0,8'i demiryolu ve %12,2'si havayolu ile yapılmaktadır.

Karayolları ile yapılan 2012 yılındaki yük taşımacılığı 216 Milyar ton-km'ye yolcu taşımacılığı 259 Milyar yolcu-km'ye ve gerçekleşen toplam yol kullanımı 94 Milyar taşıt-km'ye ulaşmıştır.

1998-2012 yıllları arasında taşıt-km değeri toplam % 79, ton-km değeri % 42 ve yolcu-km değeri % 58'lik bir artış göstermiştir. 2023 yılında 365 milyon ton x km ve 378 milyon yolcu x km değerlerine ulaşması beklenmektedir.

2013 yılı Ağustos ayı itibarıyla ülkemizde toplam 17.653.281 adet taşıt bulunmakta ve bu taşıtların 9.073.773'ünü (%52) otomobiller oluşturmaktadır (Grafik 6). Türkiye'de otomobil sahipliliği diğer ülkelerle karşılaştırıldığında henüz doygunluk seviyesine ulaşmamış olup 1.000 kişiye düşen otomobil sayısı 118 düzeyindedir.

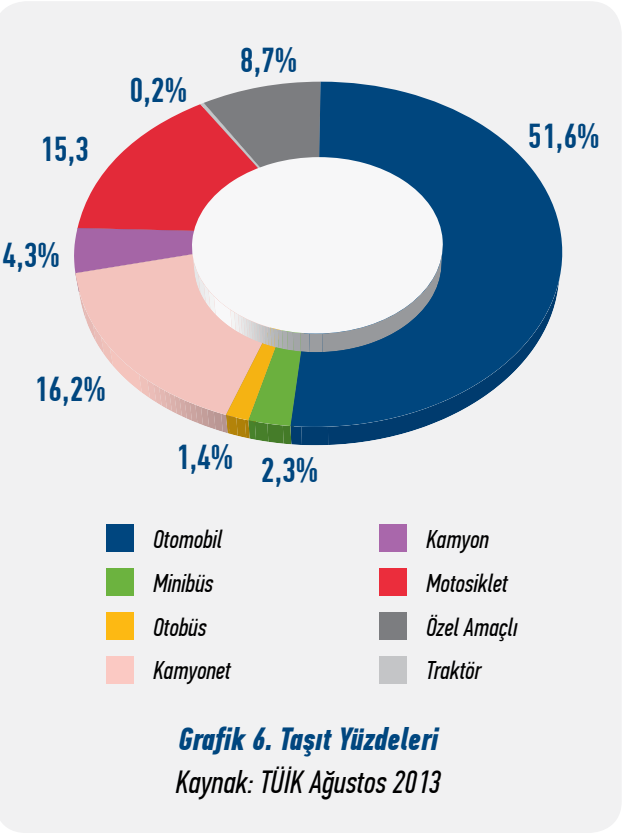

Grafik 6. Taşıt Yüzdeleri
Kaynak: TÜİK Ağustos 2013

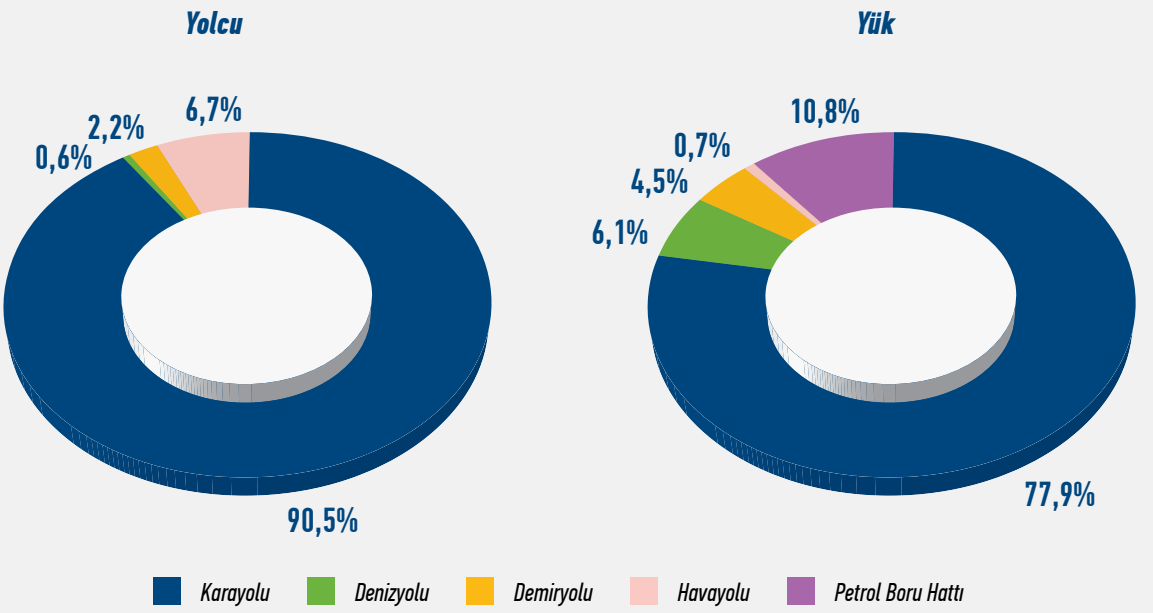

Grafik 5. Türkiye'de Ulaşım Sektörlerine Göre Yurtiçi Yolcu ve Yük Taşıma Oranları, 2011
Kaynak: TÜİK; ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu)

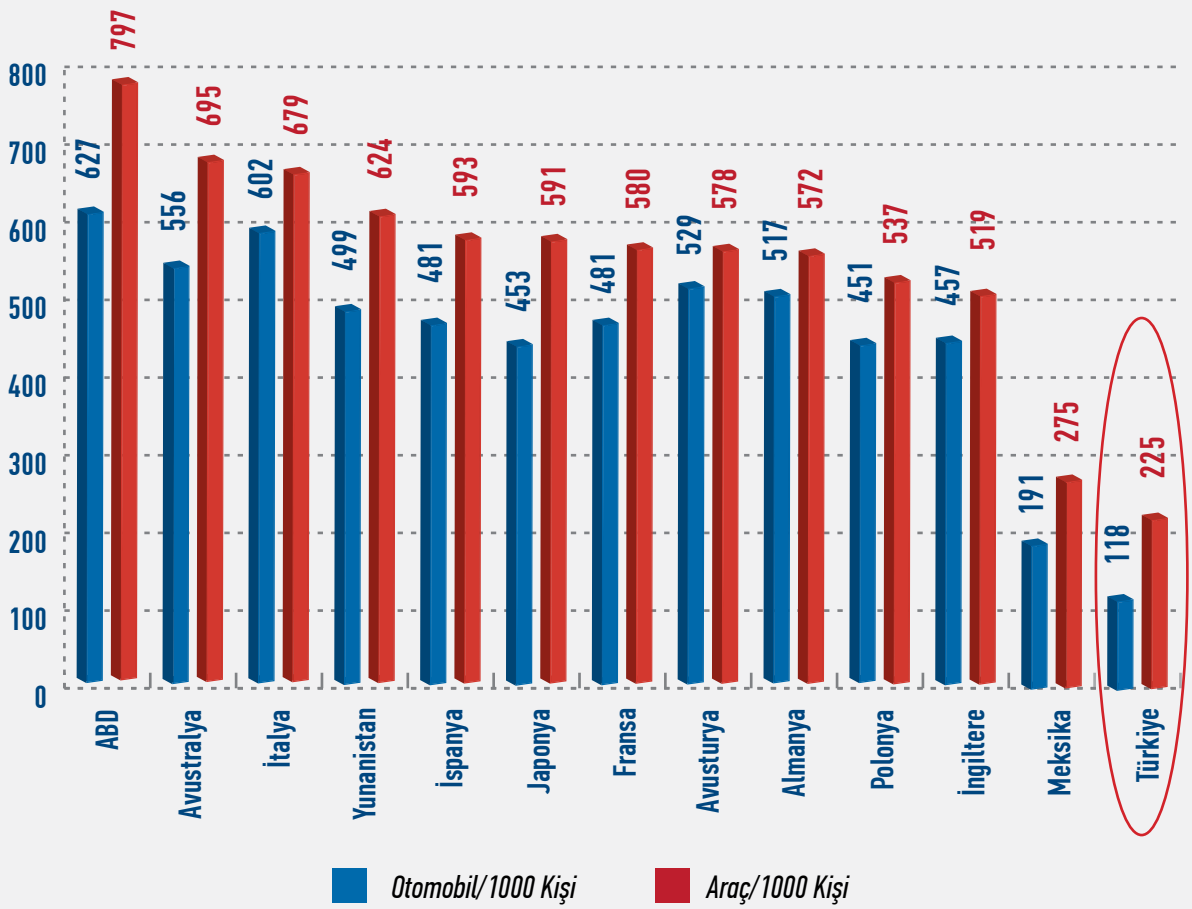

Grafik 7. Bazı Ülkelerde 1000 Kişiye Düşen Otomobil Ve Taşıt Sayısı

Kaynak: IRF 2012, TÜİK

Gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 500'ler seviyesinde ve toplam taşıt sayısının 650'ler seviyesinde olmasına karşılık ülkemizde bu değerler otomobil sayısı için 118 ve toplam taşıt sayısı 225 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Buradan da görüleceği gibi otomobil sahipliliğinin ekonomik gelişmelere bağlı olarak çok daha üst seviyelere yükseleceği gerçeğiyle karayolu altyapımızın daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir (Grafik 7).

Ülkemizin de yer aldığı birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, özellikle yük taşımacılığında kara ulaşımının kullanılma oranı ve nüfusa göre hızla artan araç sahipliliği ile yeni yolların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Sürdürülebilir karayolu politikaları çerçevesinde projelerin hayata geçirilmesinin önemi her geçen gün artmaktadır. Bakanlığımız öncülüğünde planlanan ve bir bir hayata kazandırılan projeler ve dev atılımlar geleceğe emin adımlarla ilerleyen ulaştırma stratejilerimizin en belirgin örnekleridir.

ULUSLARARASI KARAYOLU GÜZERGAHLARI

Ülkemiz Asya, Afrika ve Avrupa'nın birbirine en yakın olduğu ve Avrupa ile Asya'nın birleştiği bir noktada olması nedeniyle tarihte birçok büyük uygarlığın doğduğu yer olmuştur.

Türkiye'nin coğrafi konumu ülkemize Asya, Avrupa, Orta Doğu ile Kafkasya arasında geçiş bölgesi olarak stratejik

bir önem kazandırmakta, Avrupa ile Asya'dan gelen karayolu bağlantılarının geçişine imkân sağlamaktadır.

Asya ve Avrupa kıtaları arasında geniş bir alanda bulunan Türkiye'ye doğu batı eksenli bu genişlik önemli bir jeopolitik konum sağlamakta ve uluslararası ulaştırma koridorları çerçevesindeki çalışmalarda rolümüzün önemini arttırmaktadır. Bu nedenle, bu bölgeler arasında yapılacak olan her türlü ulaştırma faaliyetinin geçiş bölgesinde olan Türkiye' de ulaşım koridorları büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, Ülkemiz bölgesel ve bölgeler arası karayolu bağlantısını sağlamaya yönelik birçok uluslararası projede yerini almaktadır.

Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu (TEM), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK-UN/ECE) E-Yolları - Ana Trafik Arterleri Avrupa Anlaşması (AGR), Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ - BSEC), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT - ECO), Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP), Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA), Pan Avrupa Koridorları ve Avrasya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) gibi uluslararası organizasyonlar ve projeler çalışmalarına aktif olarak katıldıklarımızdır (Harita 2).

Türkiye'nin de yer aldığı organizasyonlar ve projelerde kabul edilen uluslararası karayolu ağı uzunlukları aşağıda verilmektedir. Ülkemiz sınırları içerisinde uluslararası karayolu ağı toplamı 12.573 km'ye erişmiştir (Tablo 6).

Uluslararası karayolu güzergâhları aynı zamanda Karadeniz, Akdeniz ve Ege'de yer alan limanlara da bağlantı sağlayarak bölgesinde ticaret ve turizmin gelişimine katkı sağlamaktadır.

Tablo 6. Uluslararası Karayolu Güzergahları

GÜZERGAHLAR	UZUNLUK (KM)
TRANS AVRUPA KUZEY-GÜNEY OTOYOLU (TEM)	6.970 km
E-YOLLARI (UN/ECE) ANA TRAFİK ARTERLERİ	3.554 km
AVRUPA ANLAŞMASI (AGR)	9.361 km
KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ-KEİ (BSEC)	4.472 km
EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI-EİT (ECO)	9.741 km
ASYA ve PASİFİK EKONOMİK ve SOSYAL KOMİSYONU (ESCAP)	5.247 km
AVRUPA, KAFKASYA ve ASYA ULAŞTIRMA KORİDORU (TRACECA)	8.365 km
PAN-AVRUPA KORİDORLARI	261 km
AVRASYA ULAŞTIRMA BAĞLANTILARI (EATL)	5.663 km

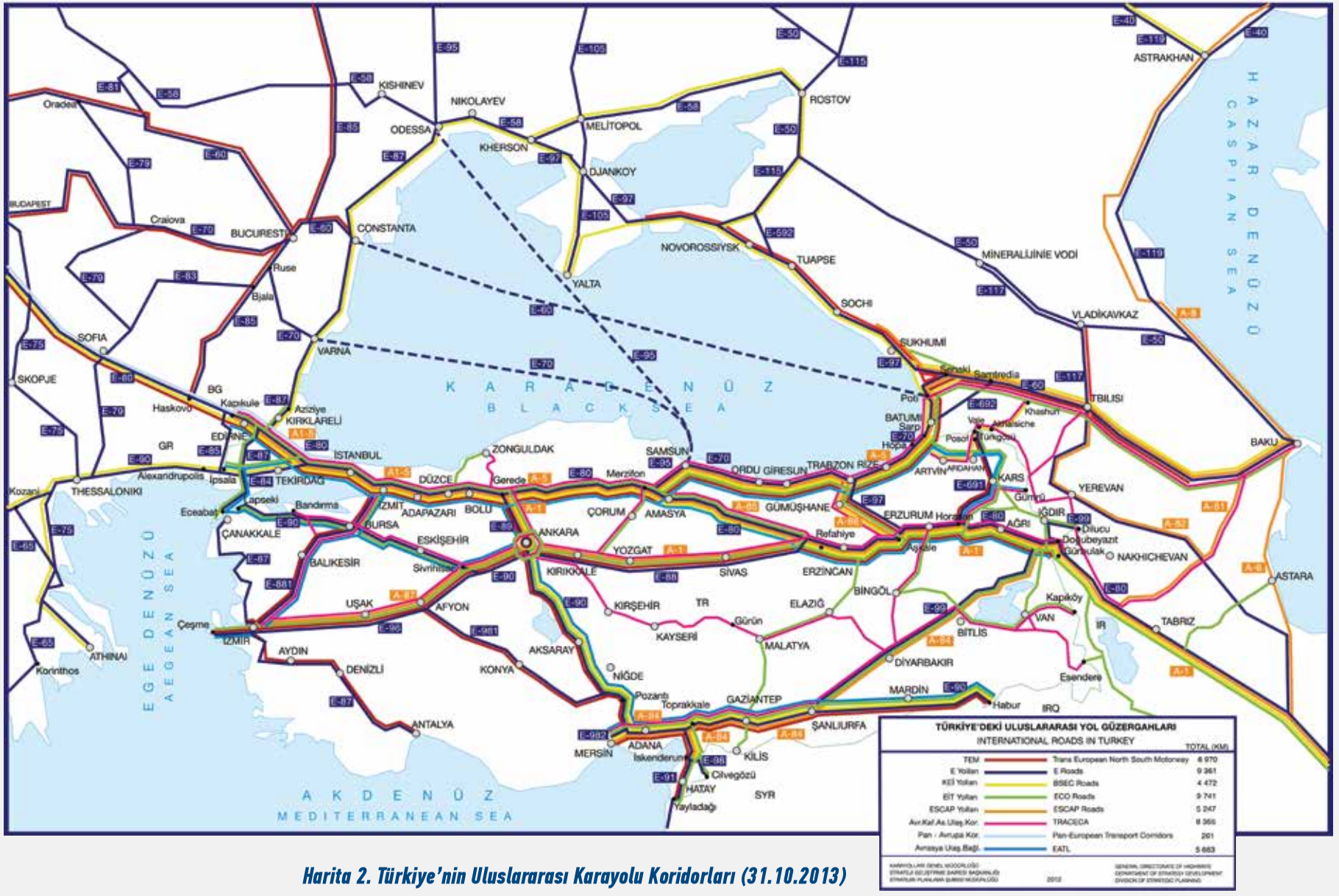

Harita 2. Türkiye'nin Uluslararası Karayolu Koridorları (31.10.2013)

AVRASYA TÜNELİ

Anadolu Yakasında İstanbul-Ankara Devlet Yolu (E-5 Karayolu) ile Avrupa Yakasında tarihi yarımadadaki Kennedy Caddesini (Sahil yolu) birleştirecek, sadece otomobil ve minibüsler gibi hafif araçların kullanabileceği Proje; iki şeritli çift kat 3,4 km uzunlukta TBM tünelden, 2 km NATM + Aç-Kapa karayolu tünellerinden ve 9,2 km mevcut yolların genişletilmesi ve iyileştirilmesinden oluşan toplam 14,6 km uzunluğunda bir karayolu projesidir (Harita 3- 4, Şekil 1).

1.179.208.521 ABD doları yatırım tutarı ile Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında tek seferde ihale edilmiş olması, bu projemizi ülkemiz açısından ayrıcalıklı hale getirmektedir.

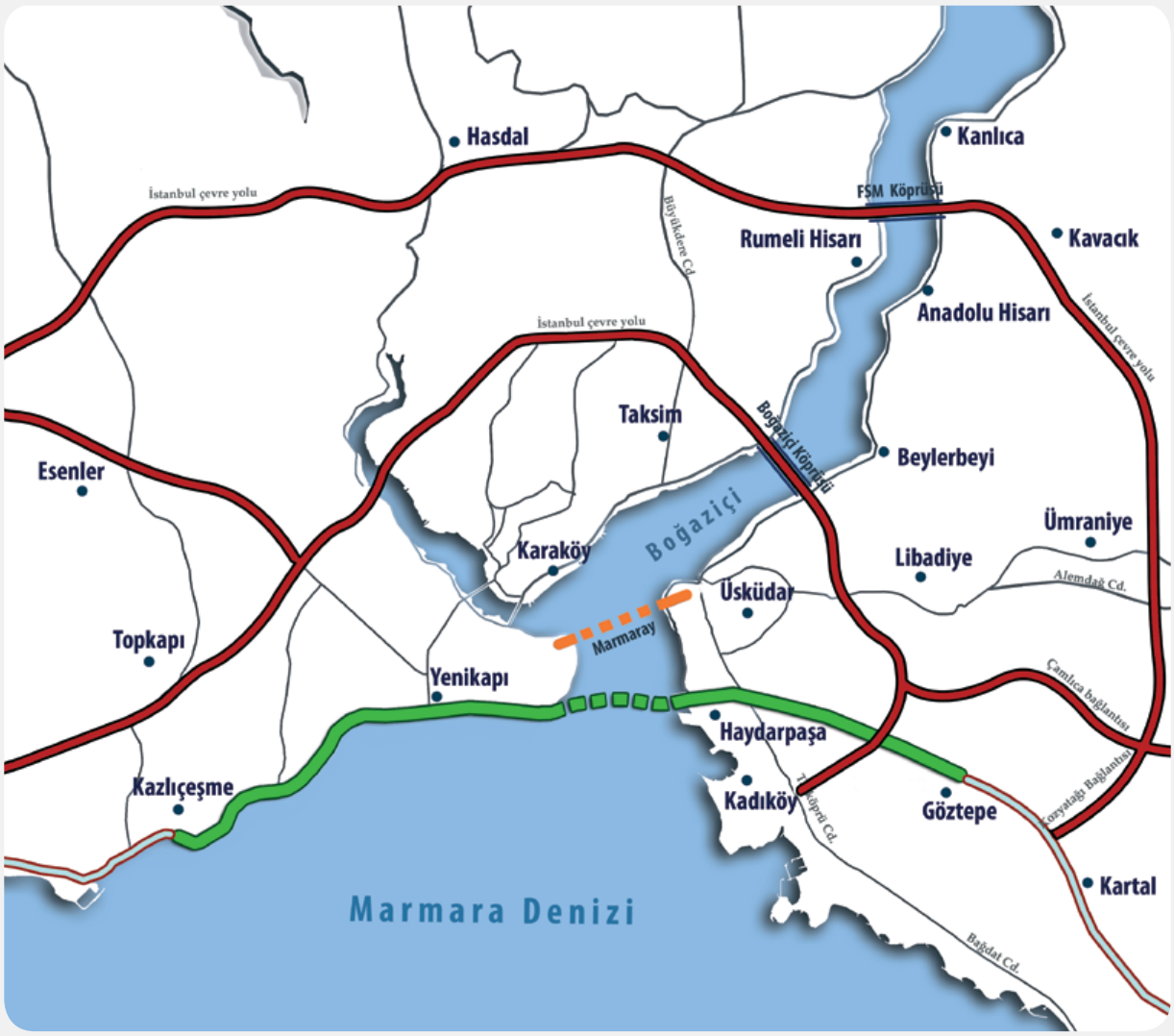

Harita 3. Avrasya Tüneli

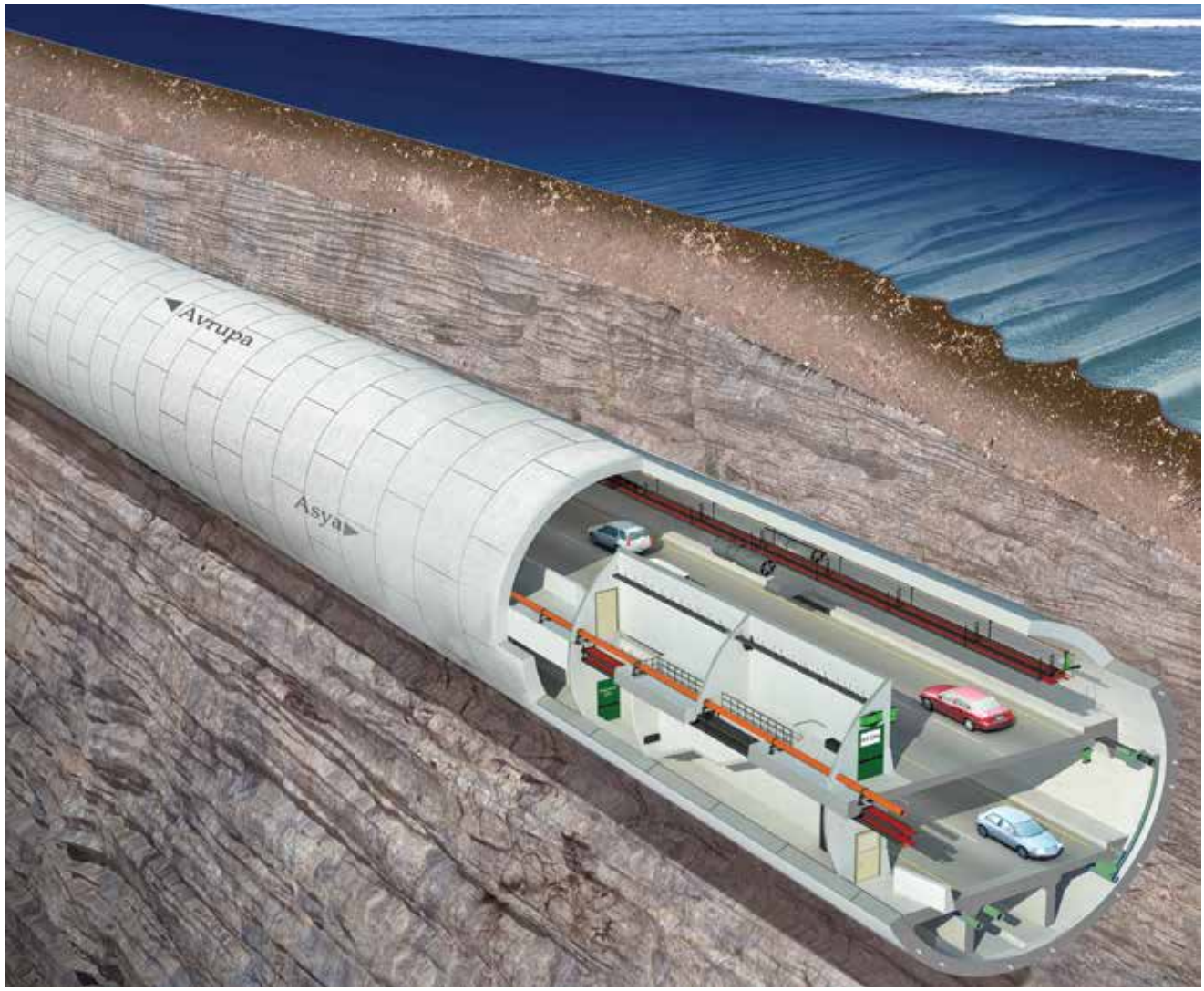

Teknik Özellikler

- *Toplam Hat Uzunluğu : 14.6 KM,*
- *TBM+NATM Tünel Uz. : 5.4 KM.*
- *Yapım Süresi : 4 YIL 7 AY.*
- *İşletme Süresi : 24 YIL 5 AY.*
- *Yaklaşım tünelleri NATM (Yeni Avusturya Tünel Açma Metodu) ve Aç-Kapa Metodu ile inşa edilecektir.*
- *30 Ocak 2013 itibariyle yer teslimi yapılarak 4 yıl, 7 aylık Yatırım Dönemi başlamıştır.*
- *İşletme Koordinasyon Protokolü (AYGM, KGM, İBB, EGM, ATAŞ arasında) Şubat 2013'te yapılmıştır.*
- *İnşaat tekniği olarak denizin altından kalan yerler için ileri teknoloji ürünü TBM'lerden (Tünel Açma Makineleri), Diğer bölümler için ise ''Aç-kapa'' ve ''NATM'' (Yeni Avusturya Metodu) gibi geleneksel tünel açma yöntemlerinden yararlanılacaktır (Resim 1).*
- *TBM 3 Eylül 2013 tarihinde inşaat sahasına getirilmiş olup, Aralık ayında kazıya başlaması planlanmaktadır.*
- *TBM'in dış çapı 13.7 metre, iç çapı 13.4 metredir.*
- *Tünel'in dış çapı 13.2 metre iç çapı 12.0 metredir.*
- *Asya Geçiş Kutusu kazı imalatı %40, Eyüp Aksoy Kavşağı kazı imalatı %55 oranında tamamlanmıştır (Resim 2-3).*
- *Bulamaç Arıtma Tesisi (STP) kurulumu tamamlanmak üzeredir (Resim 4).*

Projenin Amaçları

- *İstanbul'da doğu-batı aksında özellikle doruk saatlerde yoğun trafik oluşmaktadır. Mevcut Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprülerinin trafik yüklerini paylaşarak İstanbul'un daha dengeli bir şehir içi ulaşımı hedefine katkıda bulunacaktır.*
- *Projenin başlangıç ve bitiş noktaları arasında karayolu ile yolculuk süresi ortalama 42 dakika olup, trafiğin yoğun olduğu saatlerde bu süre 60 dakika ile 100 dakika arasında değişmektedir. 120.000-130.000 araç/gün kapasitesiyle hizmet verecek proje ile seyahat süresi 15 dakika olacaktır.*
- *Trafikteki uzun seyahat süresi sebebiyle yoğun bir şekilde atmosfere salınan egzoz gazları ile CO, PM, Nox ve SO_2 gibi zararlı gazlar, bu projenin gerçekleştirilmesi ile önemli ölçüde azalacaktır.*
- *Proje ile Tarihi Yarımadaya giren araç sayısı ve Tarihi Yarımada'da oluşan toplam transit yolculuk azalacaktır.*

OTOYOLLAR

Mevcut 2.244 km uzunluğundaki otoyol ağımız Avrupa ile Ortadoğu Ülkeleri arasında ulaşımı sağlamakta ve ülkemiz sınırları içerisindeki TEM Otoyolunun önemli bir kesimini oluşturmaktadır.

İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana gibi büyük şehirlerimizin civarında hizmet veren bu yollar ülkemizin en yoğun trafiğe sahip güzergâhları üzerinde bulunmaktadır.

Ocak 2003 itibariyle **1.714 km** olan otoyol ağımız Ekim 2013 itibariyle 2.244 km'ye ulaşmıştır.

Halen **33 km** uzunluğundaki otoyol ve bağlantı yolunda çalışmalar sürdürülmektedir. Bu yollar; İzmir Çevreyolu (7.5 km), İzmir-Aydın Otoyolu (Aydın Çevreyolu) (10 km), Kemerhisar-Pozantı (Kemerhisar-Niğde Bağlantı Yolu Kesimi) (8 km), Bursa Çevreyolu (6 km) ve Konak Tüneli'dir.

Yap-İşlet-Devret Modeli İle Yapılacak Otoyol Projeleri

Avrupa'yı, Kafkaslara, Ortadoğu'ya ve Orta Asya'ya bağlayan, köprü konumundaki Türkiye'nin, batıdan doğuya kesintisiz ulaşım imkânını sağlayacak otoyol ağı 2023 yılına kadar planlanmış olup Yap-İşlet-Devret modeliyle **5.562 km** uzunluğundaki **15 adet** projenin yapımı gerçekleştirilecektir (Harita 4).

Bu projelerden 535 km'lik kesiminde yapım çalışmaları devam etmekte olup kalan 5.027 km'lik kesimde ise proje çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu projeler;

YİD MODELİ İLE YAPIMI PLANLANAN PROJELER/UZUNLUĞU		*(km)*
1. İhalesi Yapılıp Yapım Çalışmalarına Başlanan Kesimler		***(535 km);***
1-	Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu	*433 km*
2/a-	Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri-Paşaköy Kesimi (İstanbul 3.Boğaz Köprüsü Dahil)	*95 km*
3-	Sabuncubeli Tüneli	*7 km*
2. YİD Projeleri Kapsamında Planlanan Kesimler (4.767 km);		
4-	Ankara-Niğde Otoyolu	*342 km*
5-	Ankara-Kırıkkale-Delice-Samsun Otoyolu	*472 km*
6-	Aydın-Denizli-Burdur Otoyolu	*330 km*
7-	Ankara-İzmir Otoyolu	*535 km*
2/b-	Kuzey Marmara Otoyolu	*319 km*
8-	Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir Otoyolu	*359 km*
9-	Afyonkarahisar-Antalya-Alanya Otoyolu	*490 km*
10-	Sivrihisar-Bursa Otoyolu	*202 km*
11-	Şanlıurfa-Habur Otoyolu (Diyarbakır Bağlantısı dahil)	*442 km*
12-a	Gerede-Merzifon-Gürbulak Otoyolu, Gerede-Merzifon Kesimi	*357 km*
12-b	Gerede-Merzifon-Gürbulak Otoyolu, Merzifon-Gürbulak Kesimi	*919 km*
3. Milli Bütçe Kapsamında Planlanan Kesimler		***(260 km);***
13-	Yalova-İzmit Otoyolu	*81 km*
14-	Mersin-Silifke (Taşucu) Otoyolu	*98 km*
15-	Çiğli-Aliağa-Çandarlı Otoyolu	*81 km*

Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu

Kuru Havuzda Keson Çalışmaları

Projenin Amacı

Gebze-Yalova-Bursa-Balıkesir-Manisa-İzmir (İzmit Körfez Geçişi Dâhil) Otoyolu güzergahı, Avrupa Yolları kapsamında bulunan E–Yolları ağında yer almaktadır. Aynı zamanda TEM (Trans European North-South Motorway Project) güzergâhının bir parçası olan bu yol, Türkiye'nin hem yük hem de yolcu taşımacılığında trafik talebinin en yoğun olduğu ana karayolu koridorlarındandır.

Ayrıca;

- *Marmara Bölgesi ile Ege Bölgesi Otoyol ağı ile bağlanmış olacak ve mevcut Gebze-Orhangazi-İzmir aksının trafik yükü % 30 nispetinde azalacaktır.*
- *Seyahat süresi İstanbul'dan; Bursa'ya 3 saatten 1 saate, İzmir'e 8 saatten 4 saate, Eskişehir'e 4 saatten 2,5 saate inecektir.*
- *Marmara Bölgesinden büyük turizm potansiyeli olan Güney Ege Bölgesine ve Antalya'ya ulaşım daha kısalacaktır.*
- *Balıkesir ve Manisa sanayi yatırımları için yeni çekim alanı olacaktır.*
- *Güzergâh çevresinde yer alan Eskişehir-Bozüyük-Bilecik Bölgesinin sanayisine olumlu katkı sağlayacaktır.*
- *İzmir Limanı, Marmara Bölgesi Limanları ve yapımı planlanan Çandarlı Limanı ile bağlantı sağlanacaktır.*
- *Körfeze yapılacak asma köprü ile Körfezi geçme süresi 1 saatten 6 dakikaya inecektir.*
- *Taşıt-işletme giderleri düşecektir.*
- *Olumsuz çevresel etkiler (trafik sıkışıklığının neden olduğu emisyon artışları, gürültü kirliliği vb.) en aza inecektir.*
- *Yolun geometrik standardının yetersizliğinden kaynaklanan trafik kazalarında azalma sağlanacaktır.*

Ekim 2013 tarihi itibariyle;

- *İzmit Körfez Geçişi Köprüsünün projelendirmesi tamamlanmış olup asma köprünün kule temeli ile ilgili kazık çakma çalışmaları da tamamlanmıştır. Kuru havuzda Kule Keson Temelleri beton imalatları ile keson imalatlarının 2.aşaması olan ıslak havuz çalışmalarına yönelik kesonların yüzdürülmesi çalışmaları tamamlanmıştır. Asma Köprünün Keson tabliyesi ve prekast elemanların imalatları devam etmekte olup %55 oranında tamamlanmıştır.*
- *Köprü Kuleleri çelik imalatları ile keson temeli çelik şaft çalışmaları da iş programına uygun olarak sürdürülmektedir. (Kuzey Kule Temeli; keson temellerin altında yer alan 3 m'lik granüler malzeme serme işlemleri devam etmektedir. Kasım Ayı sonu itibarıyla toplamda %60'ın üzerinde imalat gerçekleşmiş olacaktır. Güney Kule Temeli ise; ay sonu itibarıyla güçlendirme kazıklarının çakımı %97 oranında tamamlanmış olacaktır).*
- *Gebze-Orhangazi arasında otoyol gövdesindeki sanat yapıları ve toprak işleri çalışmaları ile Samanlı Tüneli'nde 4 aynada tünel kazı imalatı devam etmektedir.*
- *Projenin öncelikli bölümü olan Gebze-Orhangazi-Bursa arasında toplam 100,3 km'lik otoyol bölümünün kamulaştırma işlemleri tamamlanmıştır.*

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri–Paşaköy Kesimi

İstanbul 3.Boğaz Köprüsü Dahil (95 km)

***İstanbul* 3.Boğaz Köprüsü (Yavuz Sultan Selim Köprüsü)**

Projenin Amacı

- *Türkiye'nin gayri safi yurt içi milli hasılasına en yüksek katkıyı sağlayan, ülke ekonomisinin belkemiğini oluşturan ve nüfusun önemli bir bölümünün yaşadığı Marmara Bölgesinde mevcut yollarda artan trafik yoğunluğu sonucunda, yol güvenliği, seyahat süresinin uzaması gibi problemlerle karşı karşıya kalınmaktadır.*
- *Ülkemizin en büyük metropolitanı ve sanayi kenti olan İstanbul'un önemli bir ekonomik, kültürel, turistik ve sosyal merkez olması nedeniyle, mevcut ulaşım sistemleri özellikle boğaz geçişlerinde kapasitelerinin üzerinde bir trafik yükü altındadır.*
- *Yaklaşık 16-17 yıl önce hizmete giren İstanbul civarındaki TEM Otoyolunun bütün kesimlerinde (İzmit-Kınalı arasında) kapasitenin üzerinde trafik hacmi oluşmuştur. Son üç yılda trafik yoğunluğu, Avrupa Yakasındaki O-3 (TEM) Otoyolunda %16, %13 ve %10, Asya Yakasındaki O-4 (TEM) Otoyolunda ise %21, %16 ve %12 oranlarında artmıştır. Bu oranların bir diğer sonucu ise yakın gelecekte, bu otoyollarda daha fazla araç kuyruğunun olacağı ve dur-kalk düzeninin Hadımköy ile Kurtköy arasında fazlasıyla görülmeye başlanarak, trafiğin daha da aksayacağı gerçeğidir. Bu durum, ülke ekonomisini de olumsuz etkileyecektir. Bu güzergâhlarda; olumsuz hava şartları ve kaza anlarında, kapasitenin düşmesi nedeniyle ulaşım tamamen aksamakta ve şehir içi trafiği de olumsuz etkilemektedir. Ayrıca hava kirliliği, çevre sorunları ve ekonomik kayıplara sebep olmaktadır.*

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri-Paşaköy Kesimi (İstanbul 3. Boğaz Köprüsü Dahil) projesinin hizmete girmesiyle;

- *İstanbul'daki transit trafik yükü hafifletilecek, araçların şehir içi trafiğine girmeden erişim kontrollü, yüksek standartlı, kesintisiz, emniyetli ve konforlu bir yol ile zamandan tasarruf edilerek transit geçiş sağlanacaktır.*
- *Diğer ulaşım modları ile entegrasyonun sağlanmasıyla, İstanbul şehir içi trafiğinde yaşanan yoğunluk azaltılacaktır.*
- *Yoğun trafikten kaynaklanan hava kirliliği ve çevre sorunları ortadan kaldırılacaktır.*
- *Yılda yaklaşık 1.450 milyar Doları enerji, 335 milyon Doları işgücü kaybı olmak üzere toplam 1.785 milyar Dolar ekonomik kaybın önüne geçilecektir.*

Proje güzergahı

- *Odayeri Kavşağından başlayarak Paşaköy Kavşağı sonrasında proje sonuna kadar, yaklaşık 60 km uzunluğundaki 2x4 şeritli otoyol kesimi;*
- *Odayeri Kavşağından başlayarak, mevcut Mahmutbey Batı Kavşağına gerekli düzenlemeler yapılarak bağlana-*

cak şekilde, yaklaşık 22 km 2x3 şeritli otoyol bağlantı yolu;

- *Reşadiye Kavşağından başlayarak Çamlık Kavşağına kadar, yaklaşık 13 km 2x4 şeritli otoyol bağlantı yolunu kapsamaktadır.* **Söz konusu bağlantı yolu üzerinde çekmeköy kavşağı yer almaktadır.**
- *Odayeri - Paşaköy arası otoyol kesiminde, toplam uzunluğu 1875 metre olan 2x4 şeritli 3. Boğaz Köprüsü öncesinde Uskumruköy Kavşağı, sonrasında ise sırasıyla Riva, Paşamandıra, Reşadiye, Alemdağ ve Paşaköy Kavşakları bulunmaktadır.*
- *Reşadiye Kavşağından ayrılan bağlantı yolu Ümraniye bağlantısını sağlarken; Odayeri Kavşağında ayrılarak mevcut Mahmutbey Batı Kavşağına kadar uzanan bağlantı yolu üzerinde sırasıyla, Işıklar, Fenertepe, Başakşehir, Başakşehir Merkez, İkitelli ve İstoç Kavşakları yer almaktadır.*

Ekim 2013 tarihi itibariyle;

10 adet viyadük ve 2 adet tünele ait portallarda ve küçük sanat yapılarında çalışmalar devam etmektedir. Yapılan çalışmalar sonucunda 3. Boğaz Köprüsünde kule yükseklikleri 83 m ye ulaşmıştır. Boğazın her iki yakasında Boğaz Köprüsü ankraj çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca kazı, dolgu, beton ve fore kazık çalışmalarında da çalışmalar sürdürülmektedir.

Sabuncubeli Tüneli (7 km)

İzmir-Manisa arası ulaşımın uzun yıllardır riskli bir bölgesi olan Sabuncubeli geçişinde yapılacak tünel ile trafik güvenliği, seyahat konforu, zaman tasarrufu sağlanacaktır. Projenin ihalesi 01.06.2011 tarihinde Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılmış olup, yapım çalışmaları devam etmektedir. Bağlantı yolları ile toplam 7 km olup 3 970 m'si çift tüp tüneldir.

Projenin Amacı

Projenin tamamlanmasıyla **İzmir-Manisa** karayolunun standardı yükselecek, seyahat süresi 15 dakikaya inecektir. Ayrıca kış dönemlerinde sık sık kar mücadelesinin yanında yağışlı havalarda da özellikle ağır tonajlı ve uzun araçların viraj ve rampalarda kayması sonucu trafikte uzun süreli kesintiler yaşanmayacaktır. Projenin tamamlanması ile kar mücadelesine gerek kalmadan kesintisiz, konforlu ve güvenli ulaşım imkânı sağlanmış olacaktır.

Ekim 2013 tarihi itibariyle;

Projenin İzmir tarafında sol tüpte 45 m aç-kapa yapısı ve 468 m tünel kazısı olmak üzere 513 m, sağ tüpte ise 45 m aç-kapa yapısı ve 427 m tünel kazısı olmak üzere 472 m ilerleme sağlanmıştır. Ayrıca 207 m kutu menfez imalatı yapılmıştır. Manisa tarafında ise tünelin giriş yapısında ulaşım yolları yapılmış, 156 adet (2 810 m) fore kazık imalatının bitirilmiştir. Ayrıca portal kenarı dere ıslahı için trapez kanal yapımına başlanmıştır.

İşin Uygulama sözleşmesi kredi anlaşması imzalandıktan sonra 23.07.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Buna göre planlanan bitiş tarihi 23.07.2016'dır. Yapım dâhil işletme süresi 16 yıl 6 ay 29 gündür.

Harita 4. YAP-İŞLET-DEVRET PROJEL

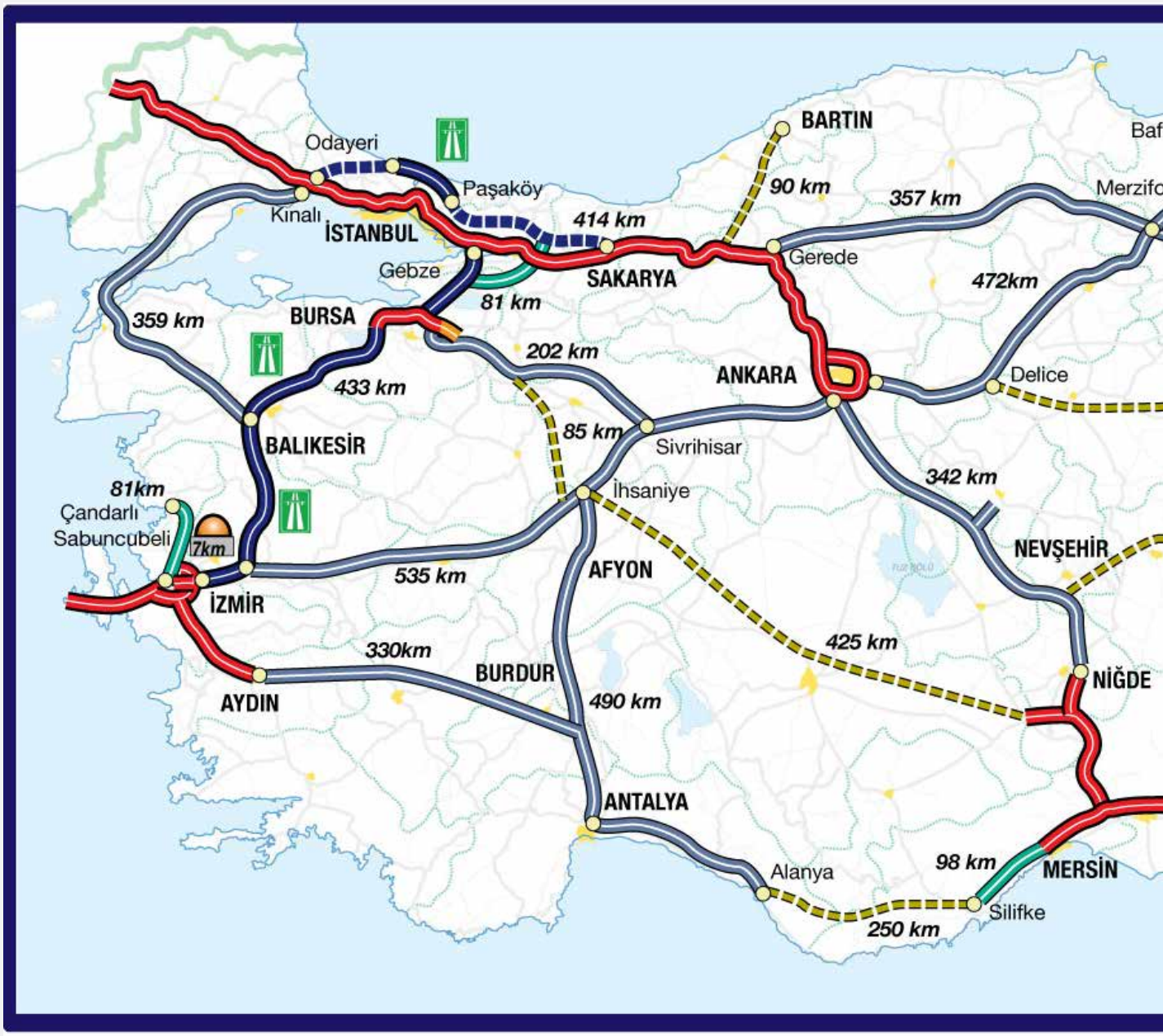

HİZMETE AÇIK OTOYOLLAR	: 2.244 km	2.277 km
YAPIMI DEVAM EDEN OTOYOLLAR	: 33 km	
YAPIMI DEVAM EDEN YİD OTOYOLLAR	: 535 km	5.562 km
2023 PLANLANAN YİD OTOYOLLAR	: 4.767 km	
2023 PLANLANAN MİLLİ BÜTÇE OTOYOLLAR	: 260 km	
2035 YİD OTOYOLLAR	: 4.130 km	4.130 km

ERİ (2023 ve 2035 YILI HEDEFLERİ)

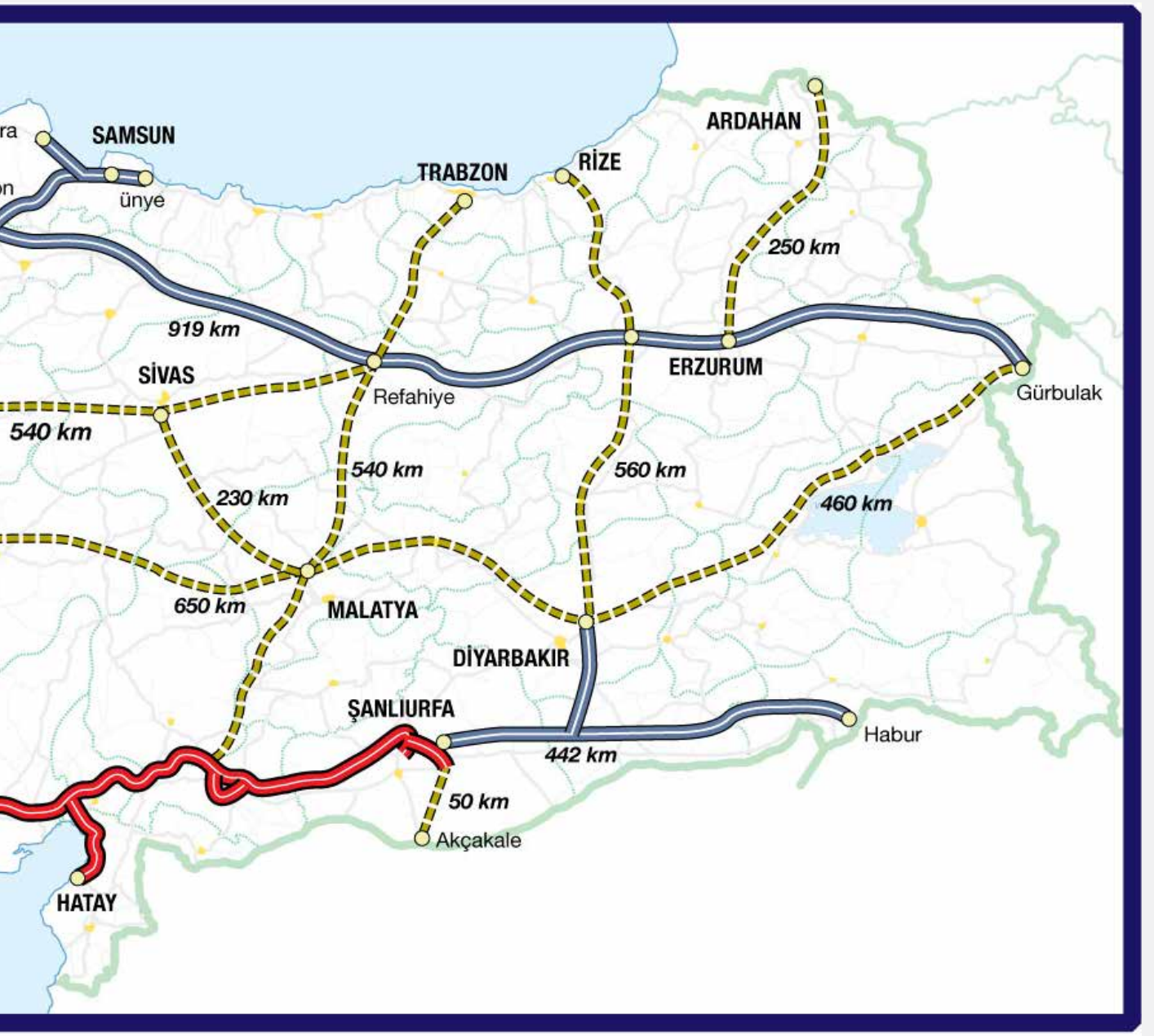

Ulaşılacak Hedef

2023 Yılında 8.000 km

2035 Yılında 12.000 km

Yapımı Devam Eden Otoyol Projeleri

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu; 95,6 km otoyol gövde ve 55 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 150,6 km uzunluğundadır. 4 kesim halinde ihalesi yapılan bu projede, Eminlik-Çiftehan (15 km otoyol gövde) ve Kemerhisar-Eminlik (23,55 km otoyol gövde ve 31,38 km bağlantı yolu) kesimleri tamamlanarak trafiğe açılmış ve kesin kabulleri de yapılmıştır.

Harita 5.

KEMERHİSAR-EMİNLİK (54.9 km)
Trafiğe Açık

EMİNLİK-ÇİFTEHAN (15 km)
Trafiğe Açık

GÖLCÜK-KEMERHİSAR (62.2 km)
Fiziki Gerçekleşme % 89

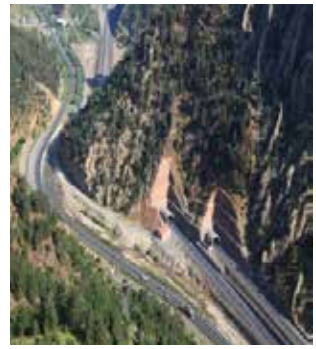

ÇİFTEHAN-POZANTI (18.5 km)
Trafiğe Açık (Servis Alanında ve Devlet Yolunda Çalışmalar Devam Ediyor)

Çiftehan-Pozantı Kesimi tamamen (16 km otoyol gövde ve 2,5 km bağ. yolu) trafiğe açık olup bu kesimde servis alanında ve taş düşmelerine karşı yapılan koruma yapılarında çalışmalar devam etmektedir.

Gölcük-Kemerhisar Kesiminde 62,2 km (41 km otoyol gövde ve 21,2 km bağlantı yolu) 42,6 km'lik (33 km otoyol gövde ve 9,6 km bağ. yolu) kısım trafiğe açıktır. Gölcük Bağlantı yolunda çalışmalar devam etmektedir.

Kısaca 150,6 km uzunluğundaki Kemerhisar-Pozantı Otoyolunda toplam 131 km (87,5 km otoyol gövde ve 43,5 km bağ. yolu) trafiğe açık durumdadır. Geriye kalan 19,6 km (8 km otoyol ve 11,6 km bağlantı yolunda) çalışmalar 2014 yılında tamamlanacaktır (Harita 5).

Bursa Çevre Yolu (Yalova Ayr.–Turanköy Köprülü Kavşağı Kesimi)

80 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolunun, 40 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolu Yalova Ayr.-Karacabey Köprülü Kavşağı Kesimi tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Yalova Ayr.–Turanköy Köprülü Kavşağı Kesimi; 32 km'si otoyol ve 8 km'si bağlantı yolu olmak üzere 40 km uzunluğundadır. Bu kesime ait 34 km'lik otoyol trafiğe açık durumdadır. 6 km'lik Samanlı Bağlantı Yolunda çalışmalar devam etmektedir (Harita 6).

Harita 6.

İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu

188 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu'nun 170,5 km'si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan 17,5 km'lik kesimin 7,5 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu Harmandalı-Koyundere arası mart 2014 tarihinde, 10 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu Aydın-Denizli Devlet Yolu Bağlantısının ise 2015 yılında tamamlanması hedeflenmektedir (Harita 7).

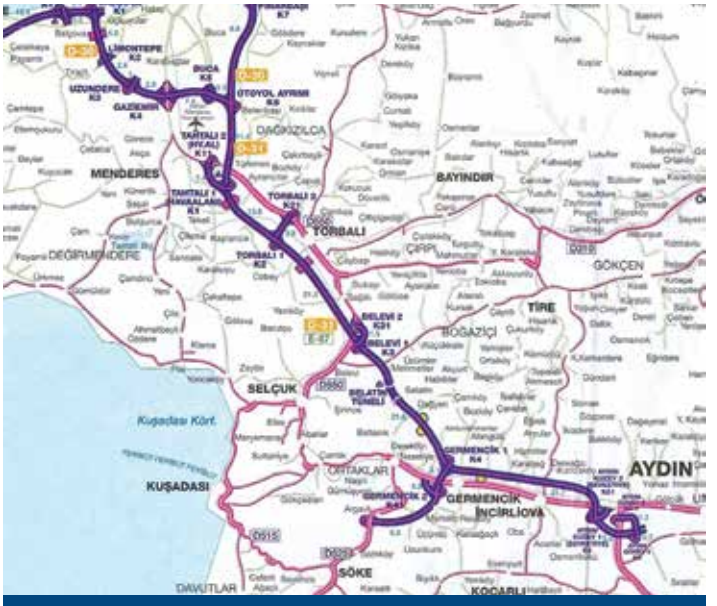

Harita 7.

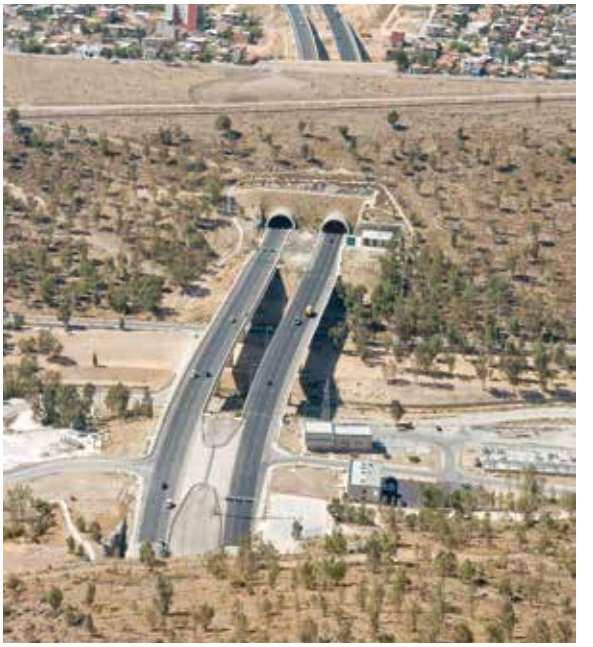

Konak Tüneli

1.670 m tünel ve 860 m bağlantı yolları olmak üzere 2.530 m uzunluğunda

Kentin Güzelbahçe, Narlıdere, Balçova, Çeşme gibi batı yerleşimlerinden, sahil yolunu kullanarak gelen ve doğuda Bornova, Manisa, Kemalpaşa, kuzeyde Karşıyaka, Çiğli, Çanakkale yönüne giden taşıtlar hiçbir gereksinimleri olmadan mecburen kent merkezine girmekte, kent içi yollarını kullanmakta, kentin kilit noktaları olan Basmane ve Alsancak geçişlerini kullanmaktadır.

İzmir'in uzun yıllardır kent içi trafiğinin can damarlarından olan, pek çok insanının artık yoğunluk sorununun çözülmesinin gerekliliğine inandığı Mürselpaşa Bulvarı üstünden Mustafa Kemalpaşa Bulvarına bağlanan trafik, tünel geçişi ile sağlanacaktır. Proje ile Kordon, Alsancak, Konak ve Çankaya'daki trafik yükü azaltılacak, böylece bu bölgelerde İzmirliler için daha fazla yaşam alanı oluşturulacaktır.

Konak Tüneli 1.670 m'lik çift tüp tünel ve 860 m bağlantı yolu olmak üzere 2.530 m uzunluğunda olacaktır. Projede ayrıca 200m çapında köprülü dönel kavşak bulunmaktadır. Tüm güzergâhın geoteknik ve jeolojik raporları ile uygulama projeleri üretilmiş, imar planı onaylanmıştır.

Konak Tüneli Yeşildere Portalında güçlendirme çalışmaları ile Aç-Kapa yapıları tamamlanmış olup tünel delme çalışmaları ile Yeşildere Köprülü Dönel Kavşağında bulunan viyadük imalatında çalışmalar 15.09.2013'te tamamlanmış ve viyadük üzeri trafiğe açılmış olup bağlantı yolları ve mevcut yolda çalışmalar devam etmektedir.

Halen tünelin Yeşildere bölgesinde sağ tüpte 784 m, sol tüpte ise 713 m ilerleme sağlanmıştır. 2013 yılı sonunda tünelde 1000 m uzunluğundaki kesimde kazının tamamlanması ve Yeşildere Köprülü Kavşağı'nın trafiğe açılması hedeflenmiştir. Projenin 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

BÖLÜNMÜŞ YOLLAR

Ocak 2003'te; **1.714 km**'si otoyol olmak üzere toplam **6.101 km** bölünmüş yol trafiğe hizmet vermekteydi (Harita 9).

1 Ocak 2003-31 Ekim 2013 arasında ise **530 km**'si otoyol olmak üzere toplam **16.744 km** bölünmüş yol trafiğe açılmıştır. 31 Ekim 2013 itibariyle Bölünmüş Yol uzunluğu **22.845 km**'ye ulaşmıştır (Tablo 7a - 7b, Grafik 8, Şekil 2, Harita 10-11). Bölünmüş yollarda iller bazında gerçekleşmeler, Tablo 8'de gösterilmiştir.

2013 yılında 31 Ekim tarihi itibariyle; **240 km**'si BSK kaplamalı, **352 km**'si sathi kaplamalı bölünmüş yol olmak üzere toplam **592 km** bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

Tablo 7a. Bölünmüş Yollar (Km) (31.10.2013)

	Devlet ve İl Yolları			Otoyollar	Genel Toplam
	BSK	SK	TOPLAM	BSK	
2003 ÖNCESİ	2.176	2.211	4.387	1.714	6.101
2003	243	1.080	1.323	39	1.362
2004	261	1.504	1.765	26	1.791
2005	336	1.709	2.045	5	2.050
2006	260	980	1.240	241	1.481
2007	76	1.006	1.082		1.082
2008	396	1.081	1.477	14	1.491
2009	285	1.717	2.002	114	2.116
2010	380	1.776	2.156	72	2.228
2011	194	1.320	1.514	11	1.525
2012	380	646	1.026		1.026
2013	232	352	584	8	592
2003-2013 TOPLAM	**3.043**	**13.171**	**16.214**	**530**	**16.744**
GENEL TOPLAM	**5.219**	**15.382**	**20.601**	**2.244**	**22.845**

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme ve Hedefler

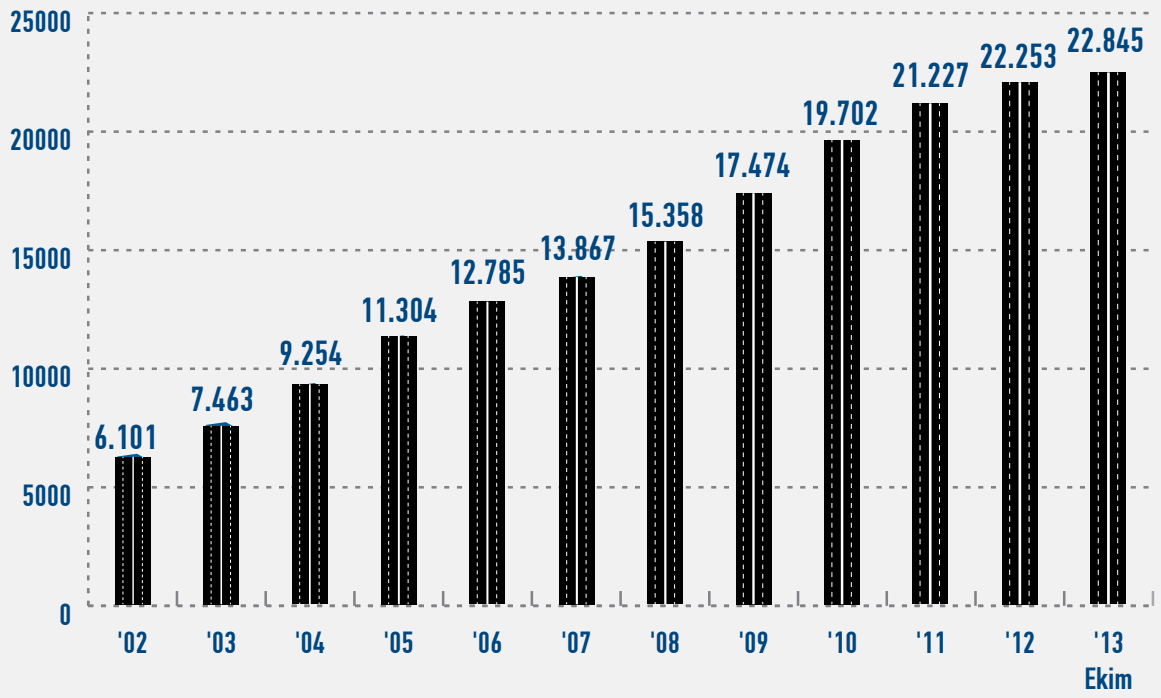

Grafik 8. Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme

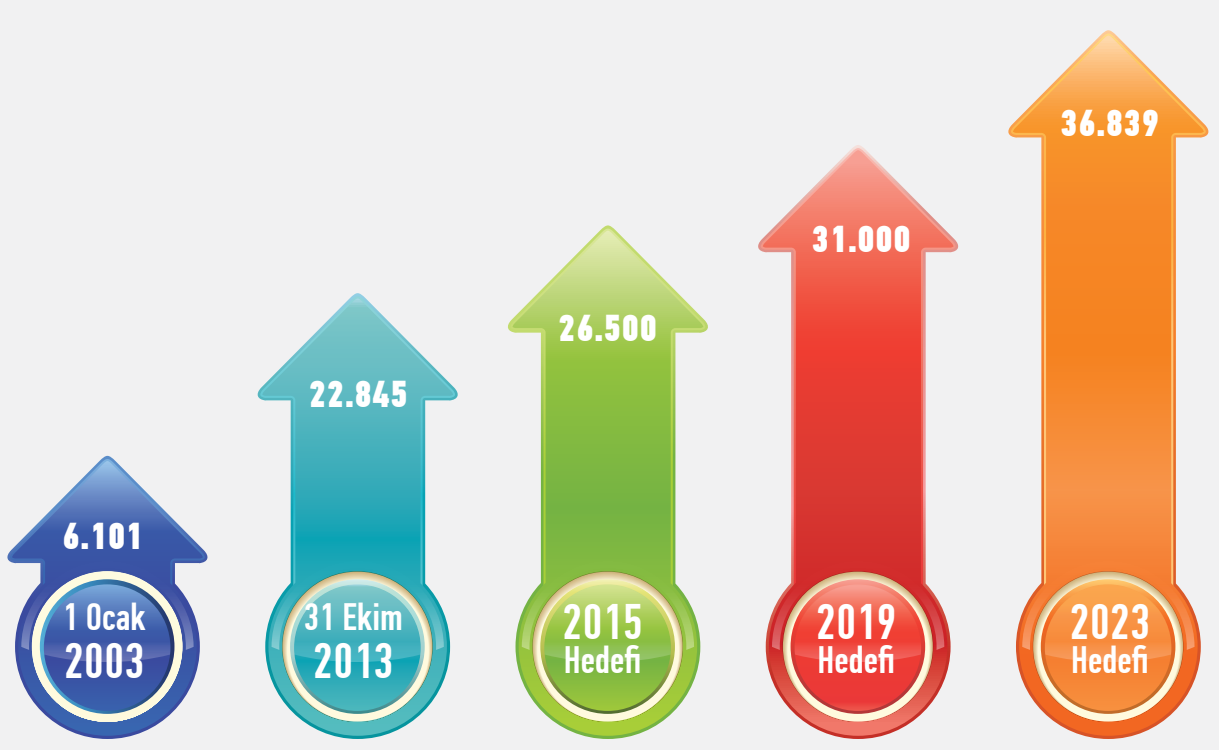

Şekil 2. Bölünmüş Yollarda Hedefler (km)

Tablo 7b. Bölünmüş Yollarda İller Bazında Gerçekleşmeler				
Sıra	İl	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2013 Tarihleri Arasında Yapılanlar	31.10.2013 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
1	ADANA	249.0	143,1	392,1
2	ADIYAMAN	23.0	144,1	167,1
3	AFYON	53.6	430,1	483,7
4	AĞRI	17.0	284,0	301,0
5	AKSARAY	17.0	189,8	206,8
6	AMASYA	28.9	221,2	250,1
7	ANKARA	465.5	440,8	906,3
8	ANTALYA	197.1	305,2	502,3
9	ARDAHAN	0.0	60,0	60,0
10	ARTVİN	22.1	17,0	39,1
11	AYDIN	114.1	226,5	340,6
12	BALIKESİR	75.6	438,1	513,7
13	BARTIN	7.1	61,2	68,3
14	BATMAN	15.0	109,0	124,0
15	BAYBURT	2.0	73,9	75,9
16	BİLECİK	22.0	141,6	163,6
17	BİNGÖL	5.0	150,0	155,0
18	BİTLİS	19.0	252,9	271,9
19	BOLU	173.0	106,0	279,0
20	BURDUR	47.0	164,4	211,4
21	BURSA	199.6	244,0	443,6
22	ÇANAKKALE	13.8	257,9	271,7
23	ÇANKIRI	17.9	201,8	219,7
24	ÇORUM	58.7	251,3	310,0
25	DENİZLİ	67.0	244,2	311,2
26	DİYARBAKIR	44.0	335,5	379,5
27	DÜZCE	78.0	87,0	165,0
28	EDİRNE	70.0	182,7	252,7

Tablo 7b. Bölünmüş Yollarda İller Bazında Gerçekleşmeler				
Sıra	İl	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2013 Tarihleri Arasında Yapılanlar	31.10.2013 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
29	ELAZIĞ	33.0	312,6	345,6
30	ERZİNCAN	13.7	277,5	291,2
31	ERZURUM	49.0	482,0	531,0
32	ESKİŞEHİR	90.0	214,0	304,0
33	GAZİANTEP	116.2	223,4	339,6
34	GİRESUN	27.5	85,1	112,6
35	GÜMÜŞHANE	1.0	35,4	36,4
36	HAKKARİ	1.0	64,2	65,2
37	HATAY	150.5	282,4	432,9
38	IĞDIR	10.0	158,0	168,0
39	ISPARTA	92.0	58,6	150,6
40	İÇEL	278.6	167,3	445,9
41	İSTANBUL	468.0	154,0	622,0
42	İZMİR	402.7	232,5	635,2
43	K,MARAŞ	72.3	211,5	283,8
44	KARABÜK	7.3	108,5	115,8
45	KARAMAN	19.0	75,5	94,5
46	KARS	22.0	152,0	174,0
47	KASTAMONU	46.6	222,3	268,9
48	KAYSERİ	82.6	407,9	490,5
49	KIRIKKALE	39.0	185,2	224,2
50	KIRKLARELİ	77.0	127,5	204,5
51	KIRŞEHİR	20.5	118,5	139,0
52	KİLİS	1.5	33,0	34,5
53	KOCAELİ	153.0	98,7	251,7
54	KONYA	167.0	738,9	905,9
55	KÜTAHYA	22.5	216,8	239,3
56	MALATYA	36.0	276,5	312,5

Tablo 7b. Bölünmüş Yollarda İller Bazında Gerçekleşmeler				
Sıra	İl	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2013 Tarihleri Arasında Yapılanlar	31.10.2013 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
57	MANİSA	80.5	316,7	397,2
58	MARDİN	28.0	217,9	245,9
59	MUĞLA	90.1	304,4	394,5
60	MUŞ	16.0	91,1	107,1
61	NEVŞEHİR	87.1	179,0	266,1
62	NİĞDE	53.8	217,5	271,3
63	ORDU	50.2	70,5	120,7
64	OSMANİYE	105.1	37,5	142,6
65	RİZE	20.2	92,6	112,8
66	SAKARYA	133.0	187,9	320,9
67	SAMSUN	119.9	183,1	303,0
68	SİİRT	7.0	107,5	114,5
69	SİNOP	4.0	102,4	106,4
70	SİVAS	23.8	688,7	712,5
71	Ş,URFA	28.0	504,5	532,5
72	ŞIRNAK	25.0	143,2	168,2
73	TEKİRDAĞ	86.5	225,5	312,0
74	TOKAT	16.0	232,6	248,6
75	TRABZON	73.0	106,0	179,0
76	TUNCELİ	2.0	39,9	41,9
77	UŞAK	29.0	114,7	143,7
78	VAN	36.0	435,2	471,2
79	YALOVA	25.0	24,9	49,9
80	YOZGAT	43.5	309,9	353,4
81	ZONGULDAK	21.6	145,3	166,9
	AĞDAN ÇIKARILAN YOLLAR	295.4	182,5	477,9
	TOPLAM	**6 101.2**	**16 744.1**	**22 845,3**

01.01.2003
Bölünmüş Yol
Toplamı
6.101 km

Harita 9. BÖLÜNMÜŞ YOL

Harita 10. BÖLÜNMÜŞ YOL

YAPIM ÇALIŞMALARI (01.01.2003)

31.10.2013
Bölünmüş
Yol Toplamı
22.845 km

YAPIM ÇALIŞMALARI (31.10.2013)

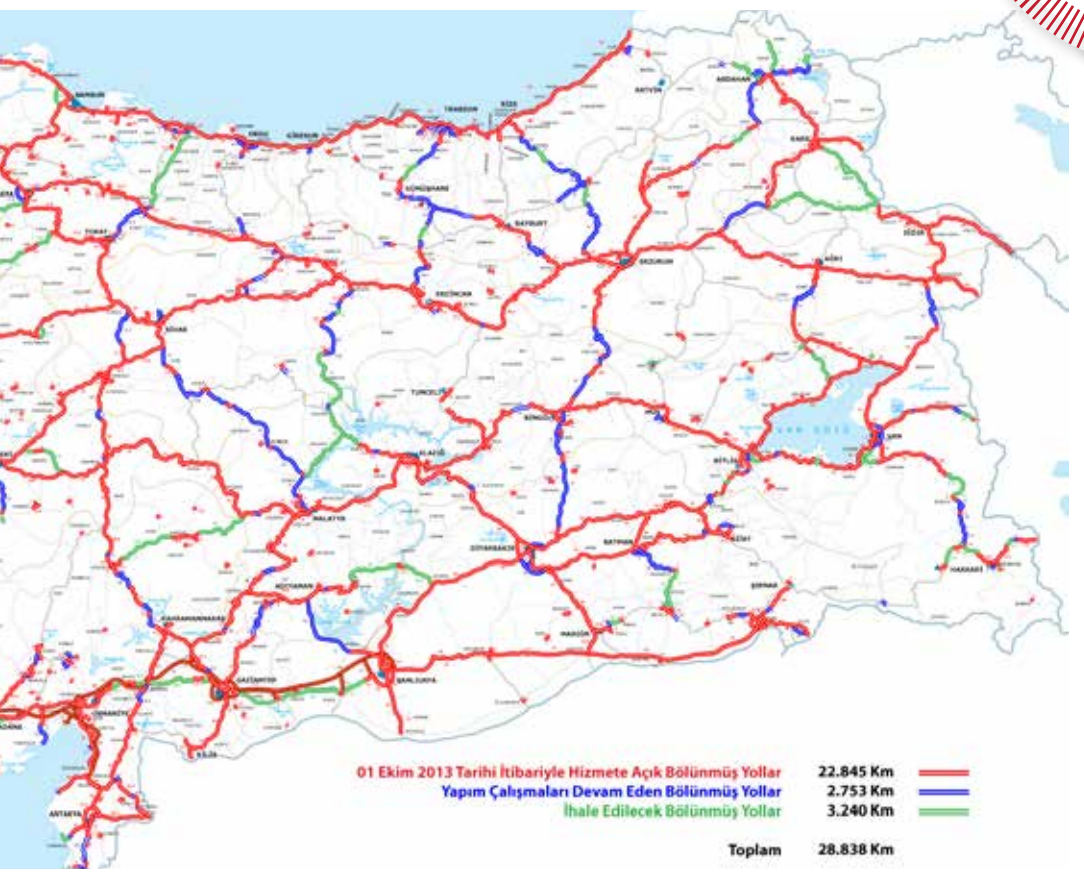

Harita 11. 2023 YILI

BÖLÜNMÜŞ YOL HEDEFİ

2023 Yılı Bölünmüş Yol Hedefi 36.839 km

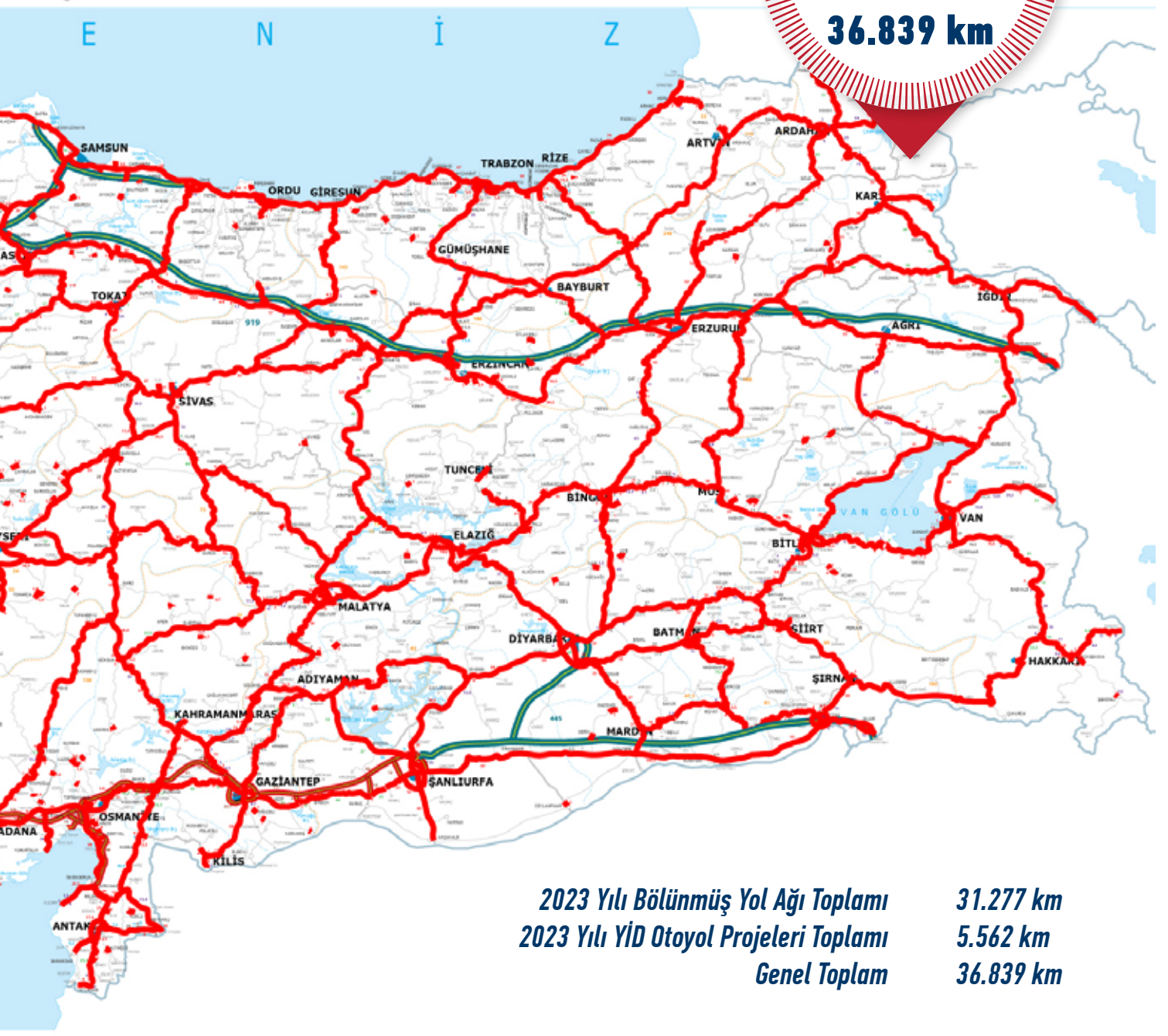

2023 Yılı Bölünmüş Yol Ağı Toplamı	*31.277 km*
2023 Yılı YİD Otoyol Projeleri Toplamı	*5.562 km*
Genel Toplam	*36.839 km*

Bölünmüş Yolların Trafik Güvenliğine Etkisi

2003-2013 yılları arasında nüfusta % 9, 1.000 kişiye düşen taşıt sayısında % 73 oranında bir artış meydana gelirken, kazalarda can kaybı sayısında %12,6'lık bir azalma olmuştur.

2003 yılında 100 milyon taşıt-km başına düşen can kaybı 5,72 kişi iken bu değer 2012 yılında 2,63 kişiye inerek %54 azalma sağlanmıştır.

2023 yılında trafik kazalarında 100 Milyon taşıt-km'ye düşen ölümlerin 1'in altına indirilmesi hedeflenmiştir (Tablo 8).

Tablo 8. Bölünmüş Yolların Trafik Güvenliğine Etkisi

YIL	Taşıt x Km (Milyon)	Can Kaybı (100 Milyon Taşıt x Km)
2003	52.349	5.72
2004	57.767	5.71
2005	61.129	5.51
2006	64.577	5.39
2007	69.609	5.43
2008	69.771	4.61
2009	72.432	4.41
2010	80.124	3.69
2011	85.495	3.24
2012	94.225	2.63

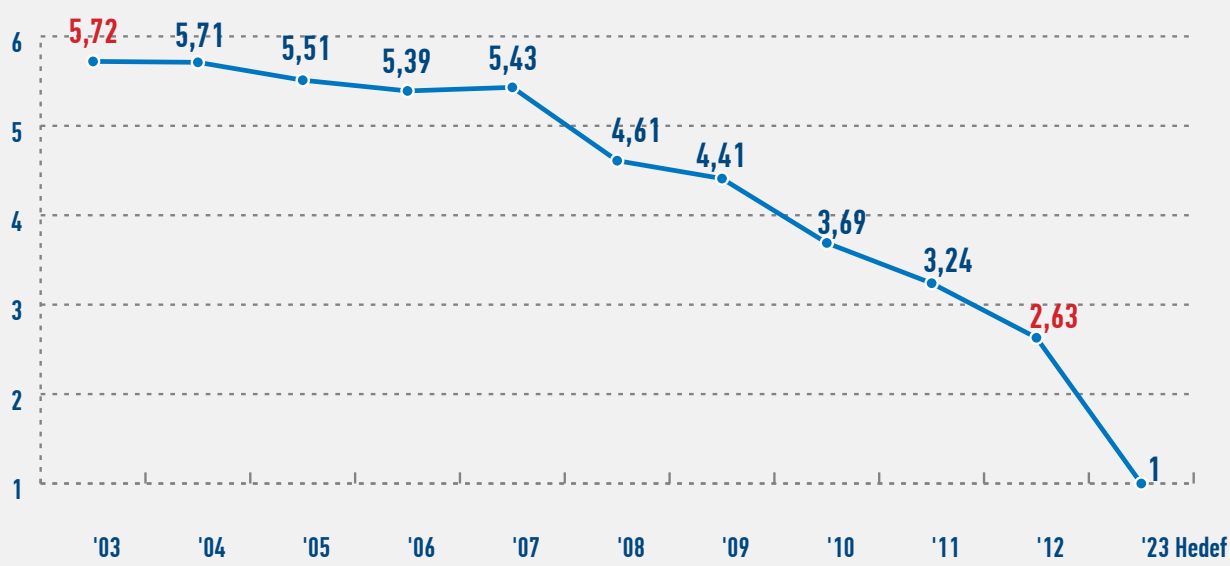

Grafik 9. Can Kaybı 100 Milyon Taşıt X Km

“Kuzey-Güney Aksları” Yol Yapım Çalışmaları

Tablo 9. Kuzey-Güney Aksları (31.10.2013)

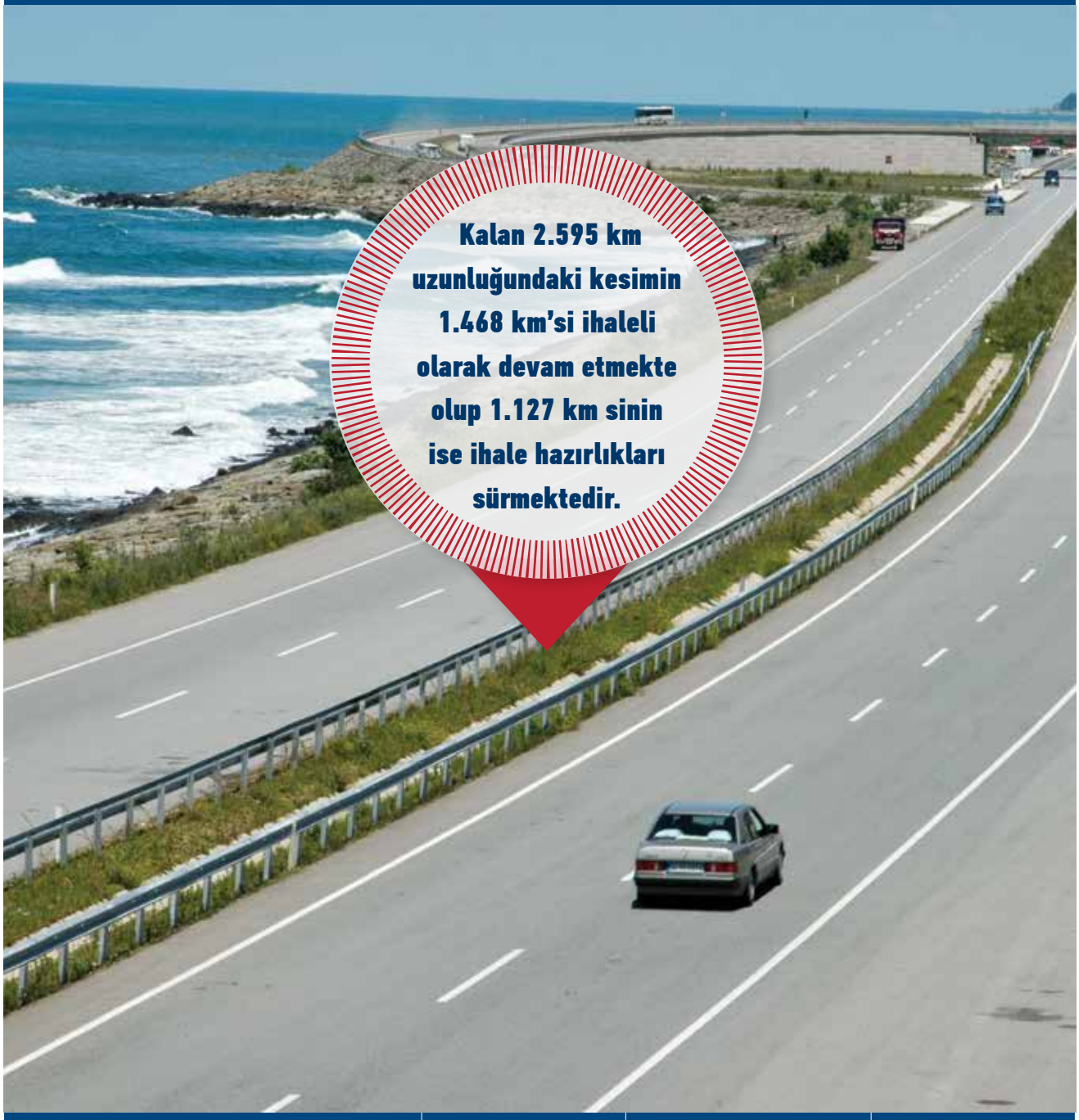

	Bölünmüş Yol	Tek Yol	Toplam
Tamamlanan Kesimler	8.578	576	9.154
Devam Eden Kesimler	1.251	217	1.468
İhale Edilecek Kesimler	897	230	1.127
Genel Toplam	**10.726**	**1.023**	**11.749**

Harita 12. Kuzey-Güney

1-Edirne-Çanakkale-İzmir-Aydın-Muğla	: (906 +	72 +	21 =	999 Km)	7- İnebolu-Kastamonu-Kırıkkale-Konya-M
2-Aziziye S.K.-Kırklareli-Tekirdağ-Balıkesir-Antalya	: (846 +	119 +	0 =	965 Km)	8- Kırıkkale-Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Mers
3-Karasu-Sakarya-Kütahya-Afyon-Burdur-Antalya	: (622 +	0 +	0 =	622 Km)	9- Sinop-Çorum-Kayseri-Niğde-Mersin
4-Afyon-Konya-Karaman-Silifke	: (410 +	115 +	40 =	465 Km)	10-Samsun-Çorum-Kırıkkale
5-Zonguldak-Ankara-Aksaray-Mersin	: (718 +	11 +	0 =	729 Km)	11-Ünye-Tokat-Adana
6-Bartın-Karabük-Gerede	: (130 +	0 +	52 =	182 Km)	12-Ordu-Sivas-İskenderun

Aksları Yol Yapım Çalışmaları

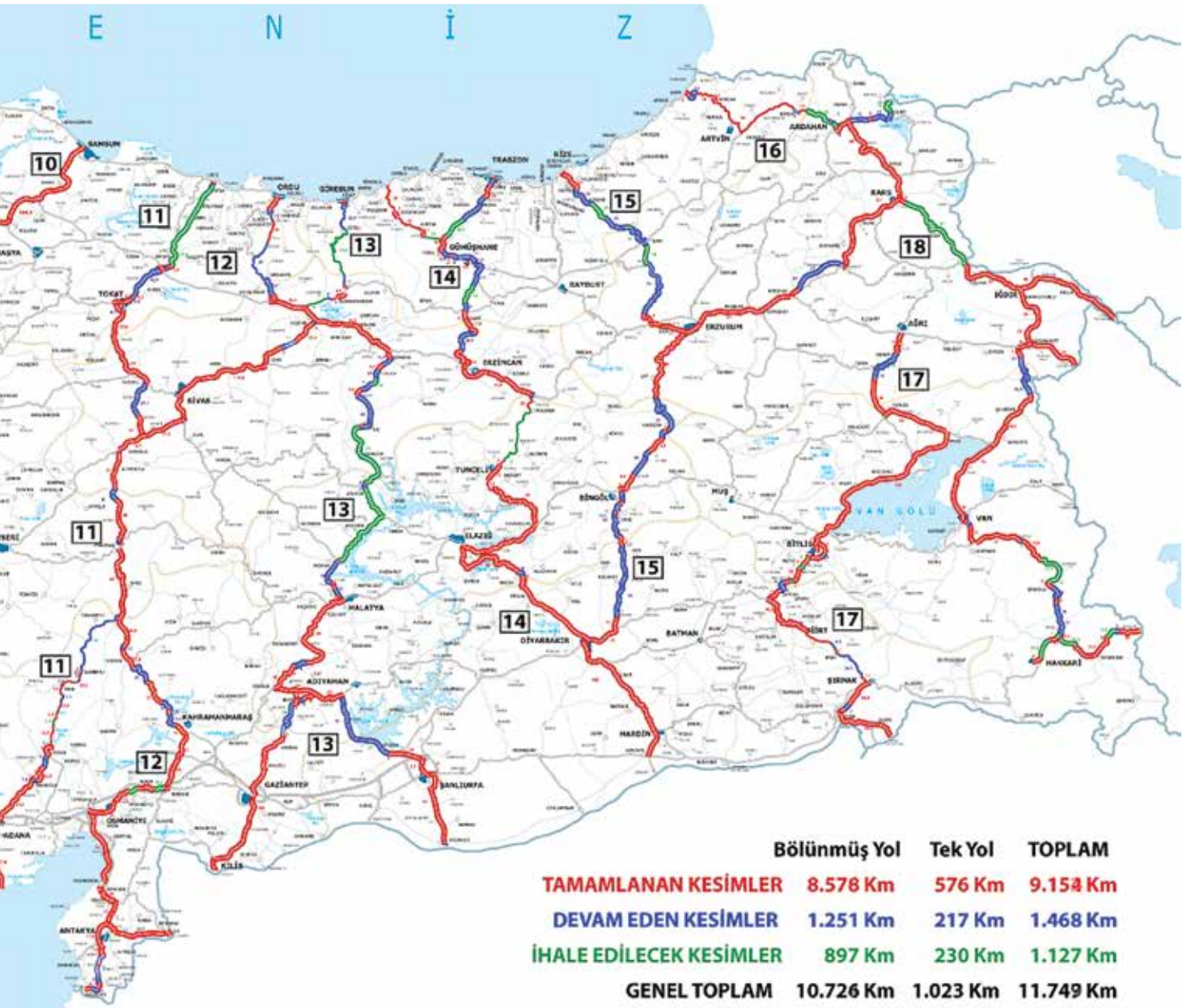

	Bölünmüş Yol	Tek Yol	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	8.578 Km	576 Km	9.154 Km
DEVAM EDEN KESİMLER	1.251 Km	217 Km	1.468 Km
İHALE EDİLECEK KESİMLER	897 Km	230 Km	1.127 Km
GENEL TOPLAM	10.726 Km	1.023 Km	11.749 Km

anavgat : (562 + 57 + 143 = 762 Km)
in : (311 + 4 + 21 = 336 Km)
: (563 + 20 + 43 = 626 Km)
: (339 + 0 + 0 = 339 Km)
: (427 + 141 + 104 = 672 Km)
: (613 + 128 + 49 = 790 Km)

13-Giresun-Malatya-Adıyaman-Gaziantep-Kilis : (508 + 251 + 277 = 1.036 Km)
14-Trabzon-Gümüşhane-Erzincan-Diyarbakır-Mardin : (618 + 115 + 114 = 847 Km)
15-Rize-Erzurum-Bingöl-Diyarbakır-Mardin : (230 + 252 + 45 = 526 Km)
16-Artvin-Ardahan-Kars-Erzurum : (387 + 102 + 41 = 530 Km)
17-Ağrı-Bitlis-Siirt-Şırnak : (456 + 73 + 37 = 566 Km)
18-Kars-Iğdır-Van-Hakkari : (508 + 109 + 140 = 757 Km)

Bölünmüş Yol Çalışmalarından Kesitler

BERGAMA-SOMA-AKHİSAR YOLU

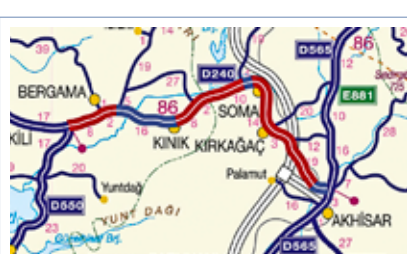

86 km uzunluğundaki yolun 67 km'si BY (8 km BSK, 59 km SK) olarak tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

DENİZLİ-MUĞLA YOLU

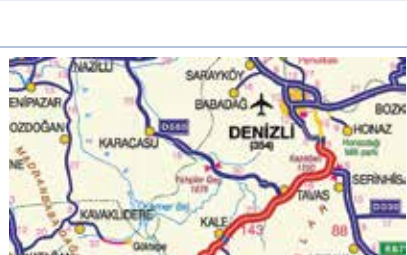

116 km uzunluğundaki yolun 88,5 km'si SK BY olarak tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

YATAĞAN-MİLAS-BODRUM

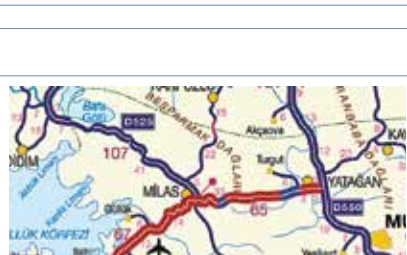

104 km uzunluğundaki yolun 93 km'si BY (66 km BSK, 27 km SK) olarak tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

(ANKARA-ESKİŞEHİR)AYR-MAHMUDİYE-EMİRDAĞ

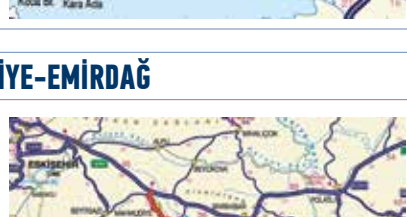

67 km uzunluğundaki yolun 54 km'si BSK kaplamalı bölünmüş yol olarak bitirilmiştir. Yolda BSK kaplamalı bölünmüş yol çalışmalarına devam edilmektedir.

ALTINTAŞ-DUMLUPINAR

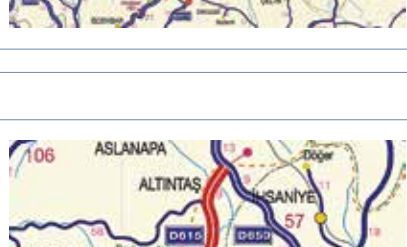

43 km uzunluğundaki yolun tamamı BSK (33 km'si aşınma, 10 km'si binder seviyesinde) kaplamalı bölünmüş yol olarak bitirilmiş ve trafiğe açılmıştır. 2013 yılı sonuna kadar yolun tamamı aşınma seviyesinde BSK kaplamalı olarak tamamlanacaktır.

KONYA-SEYDİŞEHİR

93 km uzunluğundaki yolun 75 km'si sathi kaplamalı bölünmüş yol olarak bitirilmiş ve trafiğe açılmıştır. 2013 yılı sonuna kadar yolun 82 km'si sathi kaplamalı bölünmüş yol olarak tamamlanarak trafiğe açılacaktır.

KONYA-AFYONKARAHİSAR

216 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 90 km'si BSK kaplamalı, 126 km'si sathi kaplamalı olarak bitirilmiş ve trafiğe açılmıştır. Yolun BSK kaplaması çalışmalarına devam edilmektedir.

DÜZCE-AKÇAKOCA-K.EREĞLİSİ

72 km uzunluğundaki bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

SİVRİHİSAR-ESKİŞEHİR-BURSA

245 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 244,8 km'si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan 200 m'lik kesiminin 2013 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

ANKARA ÇEVRE OTOYOLU AYRIM –KULU AYRIM YOLU

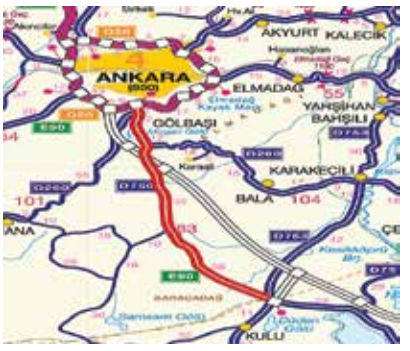

83 km uzunluğundaki bölünmüş yolun tamamı trafiğe açılmıştır.

BAHŞİLİ-KARAKEÇİLİ-KULU

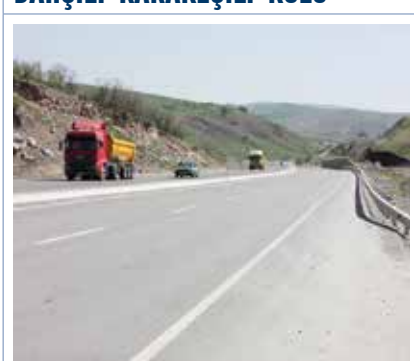

85 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 70 km'si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan 15 km'lik kesimin 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

AKDENİZ SAHİL YOLU

Toplam 227 km uzunluğunda olup 158 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2016 yılında tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir. Proje kapsamında 22 adet çift tüp tünel ve 14 adet viyadük bulunmaktadır.

KAHRAMANMARAŞ-GÖKSUN-6.BL.HD.YOLU

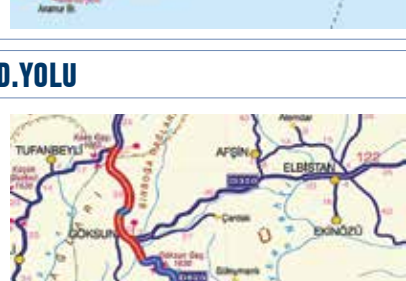

Toplam 124 km uzunluğunda olup 79,8 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2016 yılında tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir. Proje kapsamında 6 adet çift tüp tünel ve 8 adet viyadük bulunmaktadır.

KAHRAMANMARAŞ-NARLI-GAZİANTEP

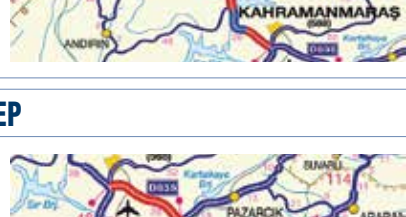

Toplam 63 km uzunluğunda olup 59,6 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılında tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

İSKENDERUN-ARSUZ

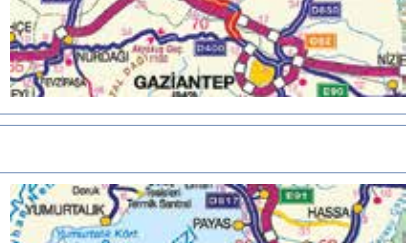

Toplam 30 km uzunluğunda olup 29 km'si tamamlanmıştır. Kalan 1 km'lik kesimin 2014 yılında tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

GAZİANTEP ÇEVRE YOLU

Toplam 34 km uzunluğunda olup trafiğe açılmıştır.

ADANA KOZAN YOLU

Toplam 60 km uzunluğunda olup 52 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin BSK (Bitümlü Sıcak Karışım) kaplamalı olarak 2016 yılında tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

ADANA KARATAŞ YOLU

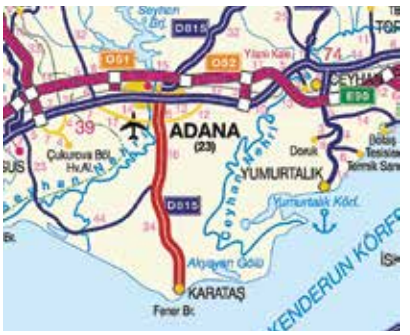

Toplam 45 km uzunluğunda olup 42 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılında tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

NURDAĞI-ISLAHİYE- CİLVEGÖZÜ SINIR KAPISI YOLU

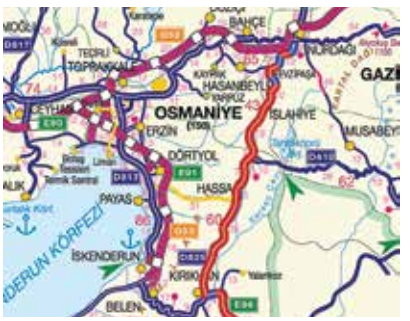

Toplam 137 km uzunluğunda olup 109,5 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılında tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

KAYSERİ-KIRŞEHİR-KIRIKKALE-ANKARA (BSK YAPIM)

182 km uzunluğundaki yolumuz bölünmüş yol standardında tamamlanarak trafiğe açılmış olup, BSK kaplama çalışmaları devam etmektedir.

DELİCE AYR.-YERKÖY-YOZGAT-SORGUN-AKDAĞMADENİ

221 km uzunluğundaki yolumuz bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmış olup, BSK kaplama çalışmaları devam etmektedir.

ŞARKIŞLA- KAYNAR-PINARBAŞI

81 km uzunluğundaki yolun tamamı SK kaplamalı BY standardında trafiğe açılmıştır. İkmal işlerinde 2014 yılında çalışmalara devam edilecektir.

HİMMETDEDE - BOĞAZLAYAN - SARIKAYA - SORGUN

112 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 108 km'si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. 2013 yılı sonuna kadar 3 km'sinin, 2014 yılında ise yolun tamamının bitirilmesi hedeflenmektedir.

SAMSUN-SİNOP

151 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 140 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

ÜNYE ÇEVRE YOLU

13,5 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 11 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2013 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

SARAYDÜZÜ-BOYABAT YOLU

21,3 km uzunluğundaki yolun 19,3 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

(KARGI - OSMANCIK) AYR.-SARAYDÜZÜ YOLU

60,7 km uzunluğundaki yolun 51,7 km'si tamamlanmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

YOZGAT-ALACA - ÇORUM Ayr. YOLU

73 km uzunluğundaki bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

KAYSERİ-GÜRÜN-DARENDE-MALATYA

334 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 325 km' si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

DİYARBAKIR-ELAZIĞ

149 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 146 km' si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan kesimlerin 2014 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

GÖLBAŞI-ADIYAMAN-KAHTA

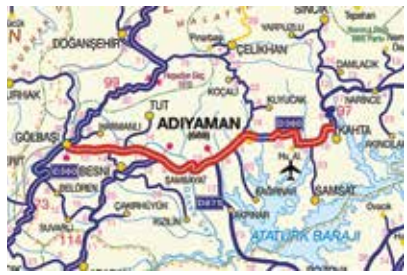

98 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 96 km' si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan kesimlerin 2013 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

BATMAN ÇEVRE YOLU

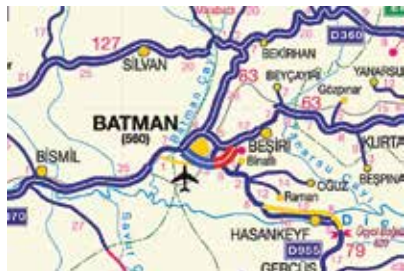

Toplam 15 km uzunluğundaki yolun 11,5 km'si tamamlanmış olup, geriye kalan 3,5 km'lik kesimin de 2014 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir.

(ŞANLIURFA-HİLVAN)AYR.-BOZOVA YOLU

27 km uzunluğundaki yolun tamamı Sathi Kaplamalı Bölünmüş Yol olarak trafiğe açılmıştır.

VAN-BİTLİS

158 km uzunluğundaki bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

VAN-ÖZALP-SARAY-KAPIKÖY

98 km uzunluğundaki yolun 74 km'si bölünmüş yol olarak tamamlanmıştır. Çalışmalar devam etmektedir. Kalan kesimlerin 2015 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

ERZURUM-ÇAT-8.BÖLGE SINIRI

81 km bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır. 13 km BSK üstyapı tamamlanmış olup kalan kesimlerde BSK çalışmaları devam etmektedir.

AĞRI-TAŞLIÇAY-DİYADİN

52 km uzunluğundaki güzergâh bölünmüş yol olarak trafiğe açılmıştır. BSK çalışmaları devam etmektedir.

ERZURUM-TORTUM-UZUNDERE)AYR.-OLTU-18.BL. SINIRI

107 km uzunluğundaki yolun 89 km si bölünmüş yol, 18 km'si ise tek yol sathi kaplama olarak tamamlanarak trafiğe açılmıştır. BSK çalışmaları devam etmektedir.

ERZURUM-PASİNLER-HORASAN

85 km uzunluğundaki bölünmüş yolun BSK çalışmalarının 81 km'si tamamlanmış olup kalan 4 km 2014 yılında tamamlanacaktır.

IĞDIR-DOĞUBEYAZIT

49 km uzunluğundaki bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

16.BL.HD-TERCAN-AŞKALE

48 km uzunluğundaki BSK kaplamalı bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

BALIKESİR-ÇANAKKALE

215 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 181 km'si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. 34 km'lik kesimde BY yapım çalışmalarına devam edilmektedir. Kalan kesimlerin 2016 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

BURSA-YENİŞEHİR-BİLECİK

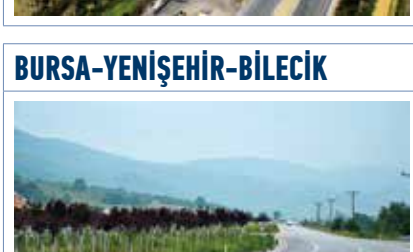

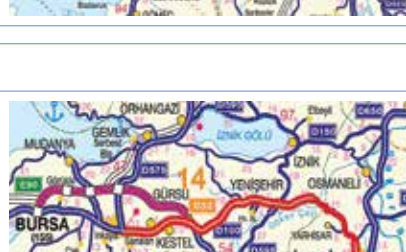

112 km uzunluğundaki bölünmüş yolun 98 km'si tamamlanarak trafiğe açılmış olup, kalan 16 km'lik kesimde çalışmalar sürdürülmektedir. Kalan kesimlerin 2016 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

BURSA-ÇANAKKALE

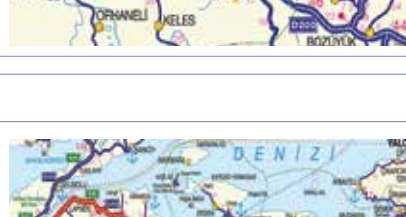

270 km uzunluğundaki bölünmüş yolun tamamı trafiğe açılmıştır. 189 km kesimin BSK kaplaması tamamlanmış olup kalan kesimin 2015 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

BOZÜYÜK-AFYON-3.BL.HD.

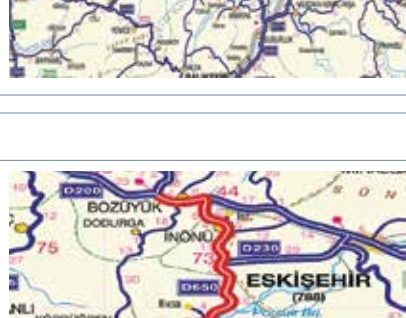

110 km uzunluğundaki bölünmüş yolun tamamı trafiğe açılmıştır. 91 km kesimin BSK kaplaması tamamlanmış olup kalan kesimin 2014 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

BALIKESİR BATI ÇEVRE YOLU

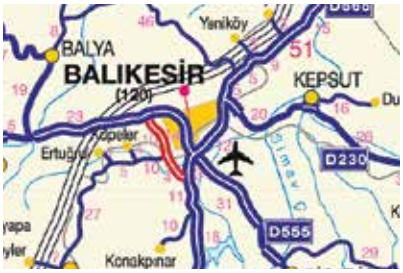

14 km uzunluğundaki bölünmüş yolun tamamı trafiğe açılmıştır. 11,8 km kesimin BSK kaplaması tamamlanmış olup kalan kesimin 2013 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

KASTAMONU DOĞU ÇEVRE YOLU

12 km uzunluğundaki yolun 10,2 km'si BSK kaplamalı bölünmüş yol olarak tamamlanmıştır. Kalan 1,8 km'nin de BSK kaplamalı olarak 2013 yılı sonunda tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

BARTIN-DEVREK-MENGEN-GEREDE

132,7 km uzunluğundaki yolun tamamı bölünmüş yol olarak trafiğe açılmıştır. Bu kesimin 38 km'si BSK kaplamalı olarak tamamlanmıştır. Kalan kesimlerde BSK kaplama çalışmaları devam etmektedir.

KUZEY TETEK (GEREDE-ERZİNCAN-ERZURUM-GÜRBULAK)

1244 km uzunluğundaki yolun 1243 km'si bölünmüş yol olarak tamamlanmış olup 970,7 km'si BSK kaplamalı olarak hizmet vermektedir. Geriye kalan kesimlerin BSK kaplama çalışmaları devam etmektedir.

KARS-SUSUZ- (ARDAHAN-ÇILDIR AYR.) YOLU

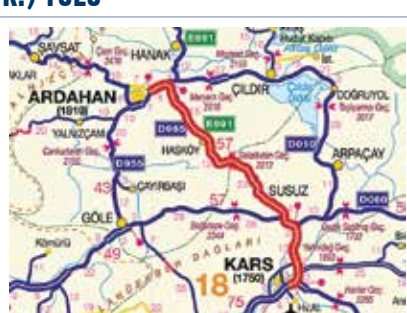

Toplam uzunluğu 78 km (7 km BSK-71 km SK) olan yolumuz bölünmüş yol olarak trafiğe açılmıştır.

GÖLE-ARDAHAN-ÇILDIR-AKTAŞ SIN. KAP. YOLU

Toplam uzunluğu 117 km olan yolumuzun 23 km'si (7 km BSK-16 km SK) bölünmüş yol 94 km'si tek yol olarak standardındadır. 16 km'lik Çıldır-Aktaş Sınır Kapısı yolunun ihalesi 2014 yılında yapılacaktır.

KARAKURT-SARIKAMIŞ-KARS-ANİKÖY YOLU

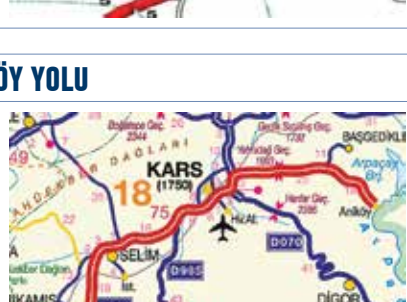

Toplam uzunluğu 122 km (20 km BSK-102 km SK) olan yolumuz bölünmüş yol olarak trafiğe açılmıştır.

(KAĞIZMAN- TUZLUCA) AYR.- AĞRI YOLU

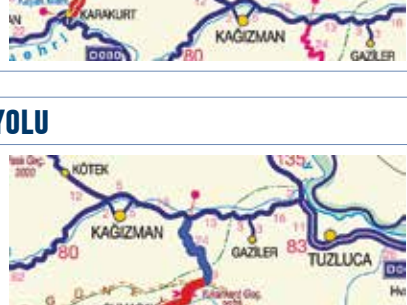

Toplam uzunluğu 4 km BY , 77 km TY olan bu projenin 2012 yılı sonu itibarı ile toplamda 40 km TY SK tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

TEK PLATFORMLU YOLLAR

1 Ocak 2003-31 Ekim 2013 arasında **974 km'**si BSK kaplamalı, **7.160 km'**si sathi kaplamalı olmak üzere toplam **8.134 km** tek platformlu yol tamamlanmıştır.

Güvenlik yolları dâhil 2013 yılında **570 km** tek platformlu yolun yapımı hedeflenmiş olup 31.10.2013 tarihi itibariyle **1.042 km** uzunluğundaki tek platformlu yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

ASFALT YAPIM VE ONARIM ÇALIŞMALARI

1 Ocak 2003 öncesi yıllık ortalama **7.000 km** asfalt çalışmaları ve onarımı yapılmakta iken Ocak 2003'ten sonra yıllık ortalama **17.334 km** çalışma yapılmıştır.

2013 yılında 1.750 km BSK yapımı, 14.000 km sathi kaplama onarım ve yenilemesi olmak üzere toplam **15.750 km** asfalt yapım ve onarım çalışması hedeflenmiştir. 31 Ekim 2013 tarihi itibariyle **1.175 km**'si BSK kaplamalı, **12.064 km**'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam **13.239 km** yolda asfalt yapım ve onarım çalışması yapılmıştır (Grafik 10).

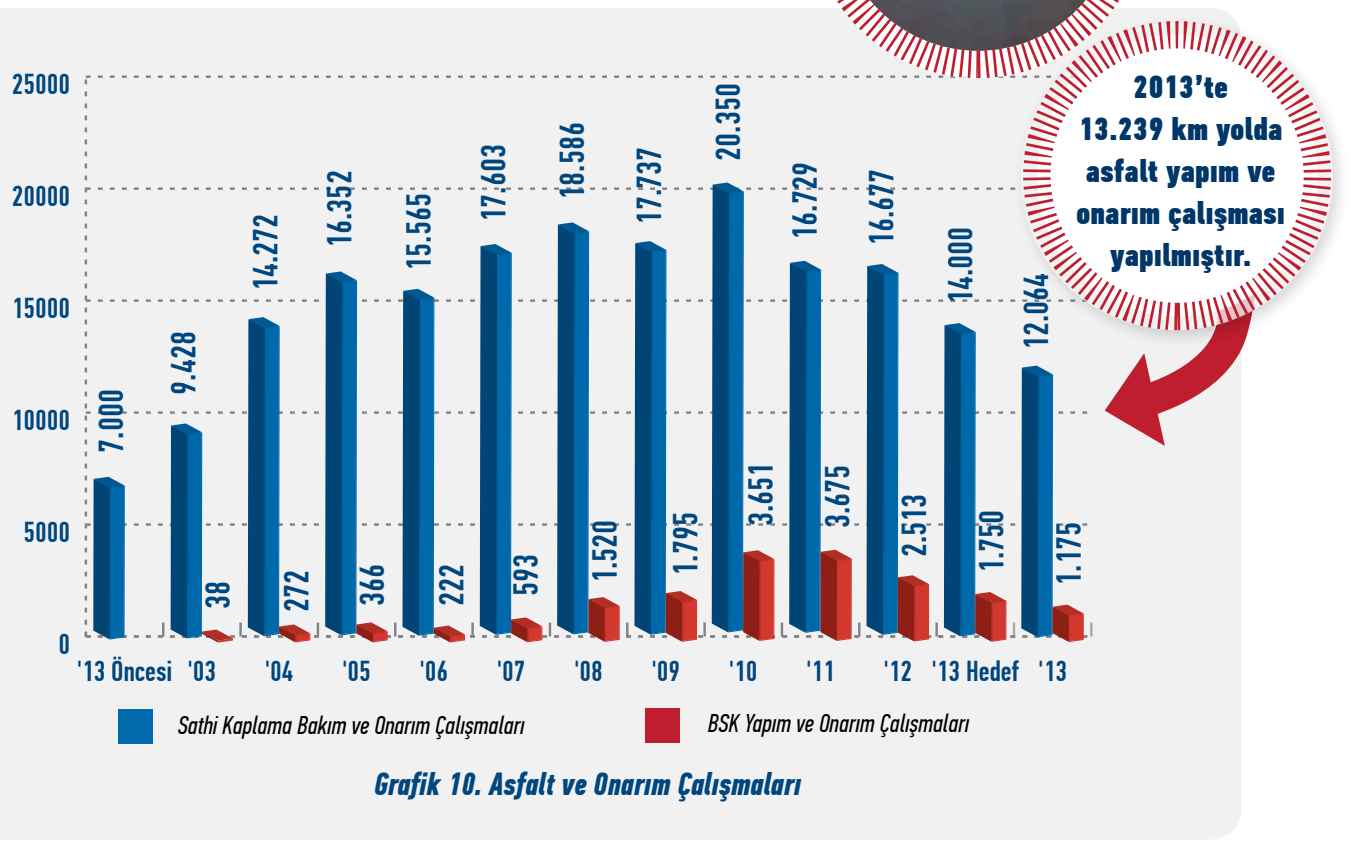

Grafik 10. Asfalt ve Onarım Çalışmaları

BAKIM ÇALIŞMALARI

Devlet ve İl yollarımızda yolun inşa edildiği sahanın yol üst yapısının, yol ile ilgili yapı ve tesislerin muhafazası, ömürlerinin uzatılması, güvenli trafik akımının sağlanması amacıyla, yol sathında onarım ya da yenileme çalışmaları ile birlikte köprü, menfez, sanat yapısı gibi yapıların onarılması, taşkın ve erozyonla mücadele, drenaj sistemleri, hendek ve menfezlerin temizlenmesi, yol boyu ağaçlandırılması gibi benzer faaliyetler yürütülmektedir.

Yolun hizmet süresinin uzatılması için rutin bakım hizmetleri bütün yurt sathına yayılmış 118 Şube Şefliği, 293 Bakımevi olmak üzere toplam 411 merkezden yürütülmektedir. Bakım merkezlerimize, yollarımızda bakım onarım ve kar mücadelesi çalışmalarının aksatılmadan yürütülmesi için bakım hizmetlerinde kullanılacak akaryakıt, bitüm, agrega ve makinelerin yedek parçaları, temin edilerek nakledilip çalışmalara hazır halde depolanmaktadır. Normal bakım hizmetlerinde asfalt yama yapılması için, son 11 yılda 14.634.636 m^3 yama malzemesi kullanılmıştır.

Bakım çalışmaları içerisinde kar ve buzla mücadele önemli bir yer tutmaktadır (Tablo 10). Kışın yollardaki kar ve buza karşı mücadele ederek trafiğin güvenli ve kesintisiz akışını

Kar ve Buz Mücadelesi

Tablo 10. 2011-2012 Yılı Kış Programı Kar Mücadelesi

Kar Mücadele Merkezleri (Refüj Mahalli)	426 Adet
Makine ve Ekipman	5.032 Adet
Mücadeleye Fiilen Katılan Personel Sayısı	4.254 Adet

sağlamak bu faaliyetler içerisinde yer almaktadır. Kar ve buzla mücadele çalışmalarının yapılması işinde son 11 yılda 655.576 ton tuz ve aşındırıcı olarak 970.745 m^3 agrega kullanılmıştır. 2003 yılında Devlet ve İl yollarında toplam 63.702 m uzunluğunda kar siperi mevcut iken 234.809 m kar siperine ulaşılmıştır.

Olağanüstü bakım çalışmalarında ise, heyelan, sel, seylap, deprem gibi doğal afetler sonucu, karayollarının hasar görmesi durumunda olaya mümkün olan en kısa zamanda müdahale edilerek yolun trafiğe açılması için yapılması gereken kazı, dolgu, nakliye ve düzeltme işleri yapılmaktadır.

Bakım çalışmaları içerisindeki, karayolunun doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en az düzeye indirmek, şev stabilitesine katkıda bulunmak, gürültü ve egzoz gazlarına karşı engel oluşturmak, yola estetik bir görünüm kazandırarak güvenli trafik akışının sağlanmasına yardımcı olmak ve yolun araziye fonksiyonel olarak uyumunu sağlamak amacıyla yapılan yol boyu gelişimi çalışmaları kapsamında, Kuruluşumuzca ve yapılan protokoller ile İl Orman Müdürlükleri, Özel işletmeler ve Belediyeler tarafından son 11 yılda 24.178.178 adet yapraklı ve ibreli fidan dikimi gerçekleştirilmiştir. **2013 yılında dikilen ağaç sayısı** 31.10.2013 tarihi itibariyle **1.451.446** adettir.

Yolboyu Peyzaj ve Ağaçlandırma Çalışması

TRAFİK GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI

1 Ocak 2003-31 Ekim 2013 arasında **180.923.950 m^2** yatay işaretleme, **1.231.685 m^2** düşey işaretleme ve **12.550 km** oto korkuluk yapılmıştır. Ayrıca **1.576 adet** kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi ile **1.064 adet** kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.

2013 yılında;

- *31 Ekim 2013 itibariyle;* **22.195.478 m^2** *yatay işaretleme,* **115.971 m^2** *düşey işaretleme ve* **1.992 km** *oto korkuluk yapılmıştır.*
- *31 Ekim 2013 itibariyle;* **184 adet** *kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.*
- *31 Ekim 2013 itibariyle* **104 adet** *kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.*

AKILLI ULAŞIM SİSTEMLERİ (AUS)

Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi

Orta Vadeli Program (2012-2014) ile sorumluluğu Bakanlığımıza verilen Ulusal AUS Strateji Belgesi hazırlık çalışmaları 2012 yılının Şubat ayı itibariyle başlatılmış olup, bu kapsamda 2012 yılının Mayıs ayında kamu, özel sektör, üniversite ve sivil toplumdan yaklaşık 500 temsilcinin katılımıyla "AUS Çalıştayı" icra edilmiştir. Çalıştay sonucunda panellerde gerçekleştirilen sunumlar ve bildirileri içeren "AUS Çalıştayı Bildiriler Kitabı" hazırlanmış ve basılmıştır.

Bakanlığımızda oluşturulan çalışma grubu ile Çalıştay sonucunda elde edilen görüş ve öneriler de dikkate alınarak "Ulusal AUS Strateji Belgesi Taslak Raporu" hazırlanmış ve 2012 yılının Aralık ayında ilgili tüm kamu kurumları, belediyeler ve üniversitelerin de davet edildiği bir toplantı ile paylaşılmış ve belgeye dair görüşler ile eylem önerileri istenmiştir. Yine aynı nitelikte bir toplantı 2013 yılının Ocak ayında sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları ile gerçekleştirilmiştir. Bu iki odak grup toplantısı sonucunda elde edilen görüş ve öneriler hazırlanan taslak rapora yansıtılmıştır. 2013 yılının Nisan ayında yapılan Final Çalıştayı ile yine ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla belge ile ilgili son değerlendirmeler yapılmış ve belgeye nihai hali verilmiştir.

Ulusal AUS Strateji Belgesi eki (2013-2015) Eylem Planında eylemlerin başlangıç tarihlerine göre 2013 yılı itibariyle 32 adet, 2014 yılı itibariyle 6 adet olmak üzere toplam 38 adet eylem yer almaktadır. Eylem Planı içinde Bakanlığımız

20 adet, Büyükşehir Belediyeleri 10 adet, İçişleri Bakanlığı 5 adet, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 3 adet, YÖK ve Mesleki Yeterlilik Kurumu da birer adet eylemde sorumlu kuruluş olarak görevlendirilmiştir.

Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi ve eki Eylem Planı Yüksek Planlama Kurulu onayı için Kalkınma Bakanlığı'na gönderilmiş olup, onay aşaması henüz tamamlanmamıştır. Belge onaylandıktan sonra izleme ve değerlendirme mekanizması çalışacaktır.

Akıllı Ulaşım Sistemleri Eylem Planında AUS'nin sağlıklı ve sistemli bir şekilde kurulması ve işletilebilmesi için gerekli temel eylemlere yer verilmektedir. Bu kapsamda AUS konusunda çalışan diğer ülkelerdeki gibi ülkemizde de ulusal bir AUS birliğinin kurulması bir eylem olarak öngörülmüştür. AUS'nin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasını sağlayacak çalışmalar yapacak, AUS alanında farkındalığı artırarak üyeleri ve paydaşları arasındaki işbirliğini düzenleyecek, koordinasyon sağlayacak, yasal düzenlemelerin yapılmasına katkıda bulunacak AUS Türkiye Birliği'nin yapısal ve organizasyonel özelliklerine ilişkin temel kararlara varmak amacıyla 2013 yılı Eylül ayında bir ortak akıl toplantısı düzenlenmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızın Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda dünyadaki 3 bölgesel birlikten biri olan Avrupa AUS birliği ERTICO ile ortak olması için gerekli işlemler gerçekleştirilmiş ve 2012 yılının Eylül ayında ortaklık gerçekleşmiştir. Bu ortaklık neticesinde Ekim ayında ERTICO'nun ev sahipliğinde Viyana'da düzenlenen AUS Dünya Kongresi'nde Bakanlığımızın AUS konusundaki faaliyetleri anlatılmıştır.

Dünyada artık hızlı bir bütünleşme süreci yaşanmaktadır. Coğrafi sınırlar ortadan kalkmakta, ülkeler arasında siyasi sınırlar şeffaflaşmaktadır. Bilimde ve teknolojide ulaşılan muazzam yeniliklerin, yakın tarihlere kadar hayal olan birçok düşünceyi, pratiğe taşımakta olduğuna tanık oluyoruz. Her alanda olduğu gibi hiç şüphe yok ki karayolu ulaştırma faaliyetlerini de artık yalnızca ulusal boyutlarda değil, daha ileri giderek bölgesel ve küresel çaplarda ele almamız kaçınılmazdır. GPS ve kablosuz teknolojinin kullanılarak karayolu ağı ve araçlar arasında geliştirilecek ağ aracılığı ile akıllı yollar ve akıllı araçlar tesis edilmektedir.

Otoyollarımız üzerinde; buzlanma, yol kapanması, sis, kaza, yol çalışması gibi durumları sürücüye önceden bilgilendirerek bu nedenlerden dolayı oluşması muhtemel kazaları en aza indirmek ve gerekli önlemleri önceden almak amacıyla Akıllı Ulaşım Sistemleri tesis edilmektedir. Karayolları 13.Bölge Müdürlüğümüzde (Antalya) Trafik Yönetim Sistemi Merkezinin bina yapım ihalesi gerçekleştirilmiştir. Karayolları İzmir, Mersin, İstanbul, Ankara, Trabzon, Van ve Antalya Bölge Müdürlüklerimizde Akıllı Ulaşım Sistemleri Merkezleri kurulmuştur. Kurulan bu merkezlere birçok noktada meteoroloji sistemlerimiz ve değişken mesaj işaretleri ve muhtelif sayıda kamera ile sürücülere sürekli bilgiler verilmektedir. 2013 yılı içinde Akıllı Ulaşım Sistemimizin daha da genişletilmesini hedeflemekteyiz.

Karayolları Genel Müdürlüğünün web sayfasından hizmet veren Güzergah Analizi, Yol Durumu, Haritalar, OGS/KGS Geçiş İhlali Sorgulama, Uzaklıklar ve İhale İlanları programlarının **Mobil Uygulamaları** yol kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Apple store, Google Play, Windows markette yer almaktadır. Android ve IOS cihazlar aracılığıyla bu uygulamalar kullanılabilmektedir.

Mevcut durumda indirilme sayısı 1 Milyon'u aşmıştır.

Ulusal Ulaştırma Portalı Projesi

Yüksek Planlama Kurulu'nun 2006-2010 yılı Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı'nda yer alan "Ulusal Ulaştırma Portalı'nın Oluşturulması" eylemi Bakanlığımız sorumluluğuna verilmiştir. Bu rapora ilişkin program tanımlama dokümanında, Vatandaş Odaklı Hizmet Dönüşümü kapsamında 59 nolu eylem olarak yer almaktadır.

Ulusal Ulaştırma Portalı 2012 yılı Aralık ayında hizmete açılmıştır. Portal üzerinden; ülke içinde seyahat planlamanın tek bir noktadan gerçek zamanlı olarak kara, hava, denizyolu, demiryolu taşımacılığının tüm seçenekleri ile yolculuk süresi ve maliyeti kriterlerini içerecek şekilde yapılabilmesi mümkün olmaktadır. Bu ulaşım modları ile şehirlerarası ve şehiriçi aktarmalı ulaşım seçenekleri de kullanıcılara sunulmaktadır.

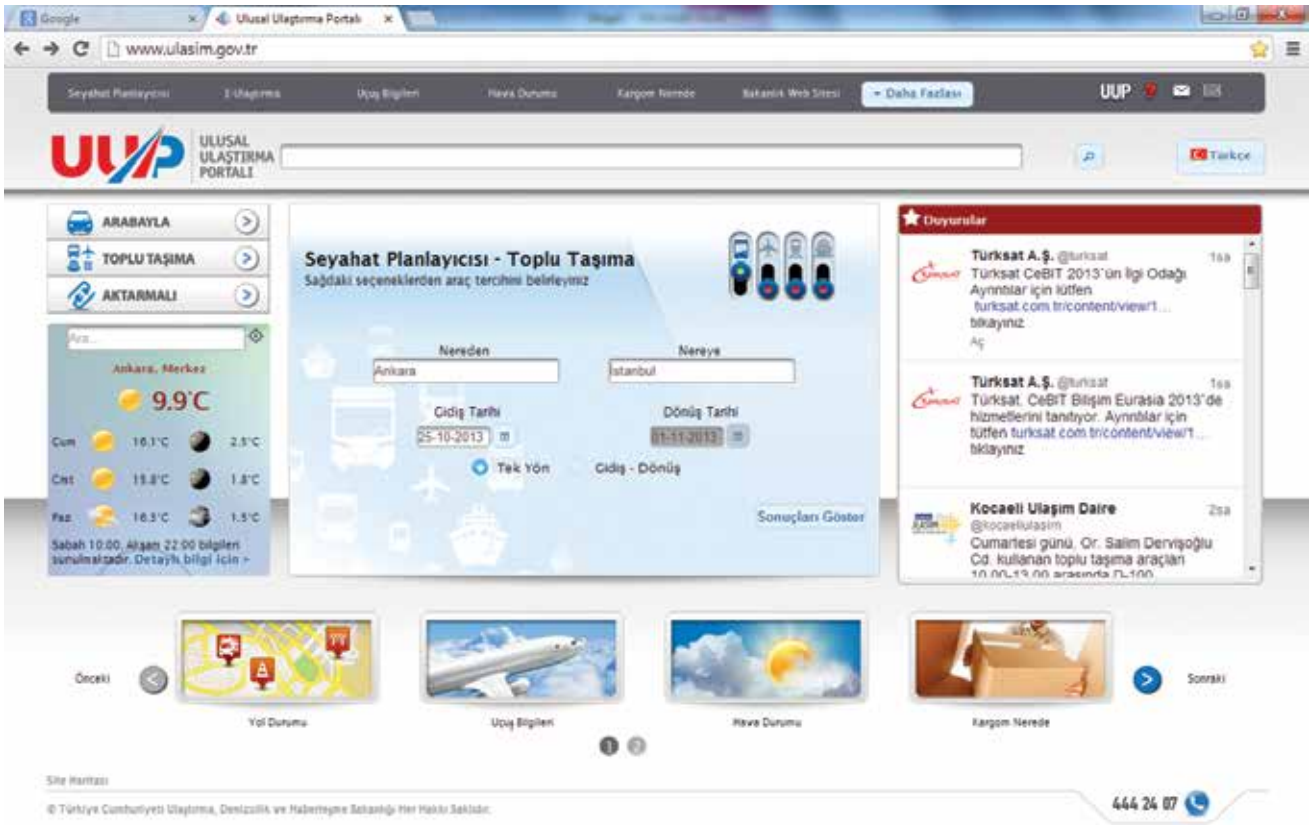
www.ulasim.gov.tr
ULUSAL ULAŞTIRMA PORTALI
ARABAYLA
TOPLU TAŞIMA
AKTARMALI
Seyahat Planlayıcısı - Toplu Taşıma
Nereden
Ankara
Nereye
İstanbul
Gidiş Tarihi
Dönüş Tarihi
Tek Yön
Gidiş - Dönüş
Sonuçları Göster
Duyurular
Türksat A.Ş.
Kocaeli Ulaşım Daire
Yol Durumu
Uçuş Bilgileri
Hava Durumu
Kargom Nerede
444 24 07

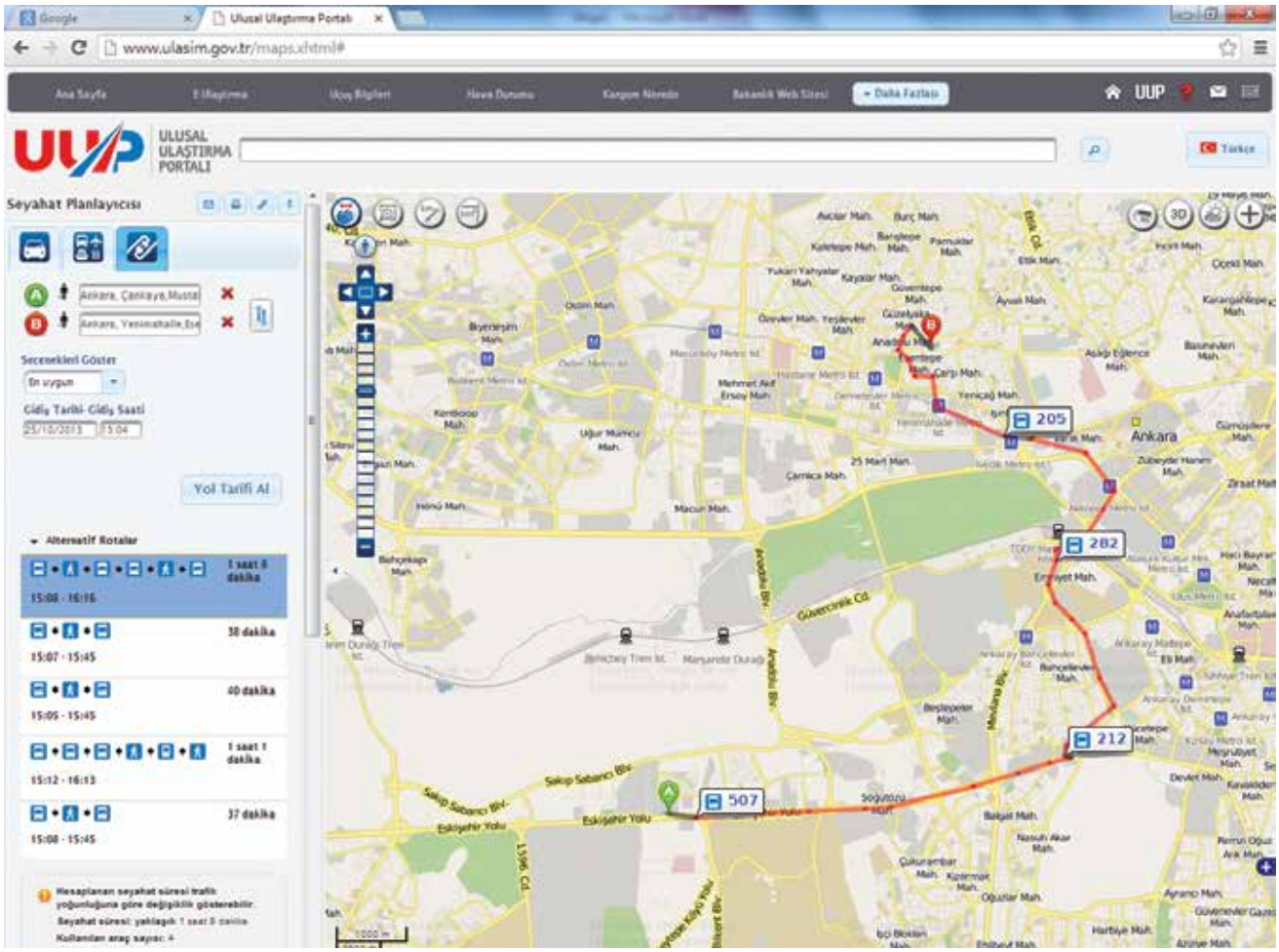
www.ulasim.gov.tr/maps.xhtml#
ULUSAL ULAŞTIRMA PORTALI
Seyahat Planlayıcısı
Yol Tarifi Al
Alternatif Rotalar
205
282
212
507
Ankara

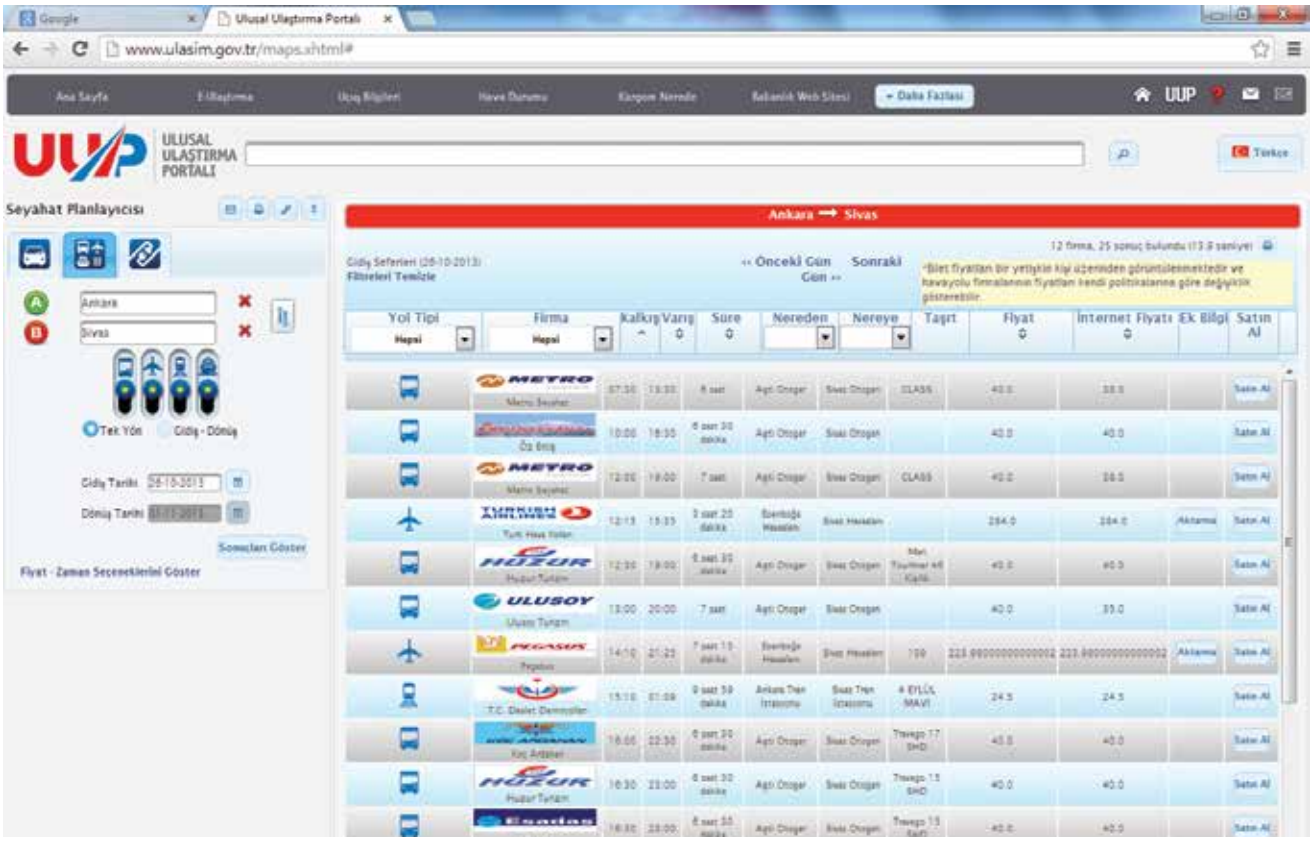

Portale mevcut durumda; Türkiye genelinde seyahat süresince veya bilgi amaçlı olarak ihtiyaç duyulacak 1 milyondan fazla ihtiyaç noktası,153 adet karayolu taşımacılığı firması, THY-Anadolujet başta olmak üzere 6 adet havayolu firması, TCDD ile İDO başta olmak üzere bazı denizyolu firmaları ve kargo taşımacılığı firmaları entegre durumdadır.

Bunun yanı sıra Büyükşehir Belediye Başkanlıkları ile sürdürülen çalışmalar neticesinde, Ankara, İzmir ve Bursa illeri şehir içi ulaşım bilgileri (toplu taşıma bilgileri) portale entegre edilmiştir. Ayrıca; ulaşımla ilgili acil durum ve önemli uyarıların (yol çalışması, kaza, vs) elektronik kanallardan sunumu, hava durumu bilgileri, havalimanları uçuş bilgileri, kargo takibi, ilgili iş ortakları ile sağlanan bağlantılarla bilet satışı hizmetleri portal üzerinden on-line olarak sunulmaktadır. Portal üzerinde, e-devlet kapısına entegre edilmiş sektöre ilişkin e-ulaştırma hizmetleri de geliştirilmiştir.

Ulaştırma Portalı'na Apple IOS, Windows Mobile ve Android işletim sistemi kullanan mobil telefonlarla da erişilebilmektedir. Portal, Türkçe dışında İngilizce, Almanca, Rusça, Arapça dillerinde de hizmet vermekte ve çocuklar için trafik eğitici oyun ve animasyonları portal üzerinde sunulmaktadır.

Portal üzerinden sunulan hizmetlerin iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması bakımından aşağıdaki geliştirmeler de hedeflenmektedir:

- *Yerel yönetimlerle entegrasyon çalışmalarına devam edilerek Büyükşehir Belediyelerinin ulaşım bilgilerinin portalde yer alması ile adresten adrese (kapıdan kapıya) ulaşımın geliştirilmesi,*
- *Portalin mobil uygulaması üzerinde navigasyon hizmetinin verilmesi,*
- *Büyükşehir Belediyelerinin 3 boyutlu sokak görüntülerinin portalde yer almasının sağlanması,*
- *Portal ve mobil uygulama üzerinde kişiselleştirme imkanlarının sunulması,*
- *Portal üzerinde tüm ulaşım türlerinde entegre olan seyahat firmalarının sayılarının artırılması,*
- *Trafik Yoğunluğu bilgilerinin portal üzerinden sunulması için gerekli altyapının oluşturulması ve verilerin temin edilmesi,*
- *Engellilerin portalden faydalanabilmesi imkanlarının araştırılması.*

Ovit Tüneli / Rize-Erzurum

TÜNELLER

Tünel Yapım çalışmaları kapsamında 2003-2013 yılları arasında;

- *Devlet ve il yollarında 37,1 km uzunluğunda 75 adet tek tüp tünel ve 58,1 km uzunluğunda 34 adet çift tüp tünel,*
- *Otoyollarda ise 21 km uzunluğunda 12 adet çift tüp tünel ve 1 km uzunluğunda 1 adet tek tüp tünel yapılmış olup,*

böylece tüm yollarımızda toplam 60.1 km uzunluğunda 142 adet tek tüp tünel ve 107 km uzunluğunda 63 adet çift tüp tünel hizmet vermektedir. (Toplam tek tüp tünel uzunluğu 167.1 km'dir) (Tablo 11- 12).

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam 490 km uzunluğunda 312 adet tünelin trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

Bolu Dağı Tüneli

Van Kuskunkıran Tüneli

Ordu Nefise Akçelik Tüneli

Bazı önemli tünel projelerimize değinecek olursak;

Tablo 11. Yapımı Tamamlanan Bazı Tünel Projeleri					
Tünel		**Uzunluğu**	**Mevkii**	**Açılış Tarihi**	**Önemi ve Sağladığı Faydalar**
YAPIMI BİTEN	Bolu	2x3070	Bolu	23.01.2007	Bolu Tünelinin tamamlanmasıyla Ankara-İstanbul yolu 3,5 saate düşmüş olup üçer şeritli, çift yönlü otoyolun getireceği konfor sayesinde başta can ve mal kaybı asgariye düşerek; sadece yakıt, lastik, taşıt işletim giderleri ve zaman kaybının azalmasıyla ülke ekonomisine yılda 40 Milyon ABD Doları katkı sağlanmıştır.
	Karşıyaka 1-2	2x1870 2x318	İzmir	19.01.2007	İzmir Şehir içi trafiğini rahatlatarak güvenli ve konforlu trafik hizmeti vermiştir.
	2x318	İzmir	19.01.2007		Kop Tüneli'nin tamamlanmasıyla Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal yapılarında, gerek ülke içi ve gerekse komşu ülkelerle gidiş gelişlerde büyük gelişmeler ve canlılık yaşanacaktır.
	Kırkgeçit 1-7 / Çakıt	2x4767	Niğde	01.07.2009	Toros geçişlerinde ağır taşıt trafiği dolayısıyla oluşan trafik sıkışıklığı giderilmiştir.
	İğdir	2x485	Bursa	2006	Bursa Şehir içi trafiğini rahatlatarak güvenli ve konforlu trafik hizmeti vermiştir.
	Ordu Nefise Akçelik	2x3.825	Ordu	2006	Bolaman-Perşembe yolunun (27 km) trafiğe açılması ile mevcut yol 15 km kısalmış, seyahat süresi 45 dakika azalmıştır.
	Kusgunkıran	2x2178	Bitlis-Van	24.10.2012	Bitlis - Van arasında karda, buzda rampalarda çile çeken vatandaşlarımız artık konforlu ve güvenli yollarına kavuşmuştur.

Tablo 12. Yapımı Devam Eden Bazı Tünel Projeleri					
Tünel		Uzunluğu	Mevkii	Açılış Tarihi	Önemi ve Sağladığı Faydalar
YAPIMI DEVAM EDEN	Ovit	2x14700	Rize (İkizdere)-Erzurum (İspir) Yolu	Hedef : 2015 yılı sonu	Standardı düşük ve yılın 6 ayı kar nedeniyle geçit vermeyen İkizdere-İspir Yolunda Tünelin yapılması ile birlikte Kuzey-Güney koridorlarında en önemli akslardan biri olan 15.aksın yol standartları da yükseltilmiş olacaktır. Söz konusu tünel dahil bu proje, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamındaki illerin önce Doğu Karadeniz Bölgesine oradan da diğer komşu ülkelere yüksek standartlı bir yol ile bağlanması suretiyle GAP ürünlerinin önemli bir bölümünün Karadeniz limanlarına çıkarılarak Rusya, Ukrayna, Kafkaslar ve Türki Cumhuriyetlere ulaştırılmasında önemli bir potansiyele sahiptir.
	Cankurtaran	2x5300	Artvin (Hopa-Borçka)	Hedef : 2014 yılı sonu	Hopa-Borçka Cankurtaran Tüneli, 5 bin 300 metre uzunluğunda çift tüp şeklinde gerçekleştirilecek ve yolu 5,5 kilometre kısaltacaktır. Cankurtaran Tünelinde; Hopa tarafında 1.200 m ve Borçka tarafında 485 m olmak üzere toplam 1.685 m çift tüp tünel kazı işlemi ve destekleme çalışmaları tamamlanmıştır.
	Kop	2x5000	Erzurum-Bayburt	Hedef : 2015 yılı sonu	Kop Tüneli'nin tamamlanmasıyla Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal yapılarında, gerek ülke içi ve gerekse komşu ülkelerle gidiş gelişlerde büyük gelişmeler ve canlılık yaşanacaktır.

KÖPRÜLER

Son 11 yılda köprü yapım çalışmaları kapsamında **109,4 km** uzunluğunda **1.547 adet** köprünün yapımı tamamlandı. Ayrıca **684 adet** köprünün bakım ve onarımı ile **105 adet** tarihi köprünün restorasyonu tamamlandı. 31 Ekim 2013 tarihi itibariyle ülkemizdeki trafiğe hizmet veren toplam **7.514 adet** köprünün uzunluğu **420,7 km**'ye ulaşmıştır.

2013 Ekim ayı itibariyle ihaleleri tamamlanan şantiyelerde köprü yapım, köprü bakım ve tarihi köprü çalışmaları devam etmektedir. Devam eden çalışmalardan **92 adet** (7829 m) uzunluğunda köprünün yapımı ve **50 adet** köprünün bakım ve onarımı ile **8 adet** tarihi köprü restorasyonu tamamlanmıştır (Tablo 13-14).

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam **573 km** uzunluğunda **9.071 adet** köprü ve viyadüğün trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

Nissibi Köprüsü (Adıyaman-Diyarbakır)

Ağın (Karamağara) Köprüsü (Elazığ)

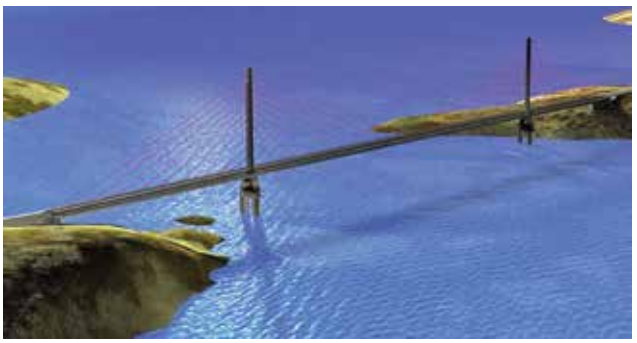

Keban Barajında su tutulması nedeniyle Ağın İlçesini Elazığ'a bağlayan yol, su altında kalmış olup ulaşım feribotlarla sağlanmaktadır. (Elazığ-Arapkir)Ayr.-Ağın Yolundaki AĞIN Köprüsünün bitirilmesi ile Ağın İlçesi yeniden kesintisiz kara ulaşımına kavuşacaktır. Ağın Köprüsünde sözleşmeye göre işin bitim tarihi 19.03.2014'tür.

Nissibi Köprüsü (Adıyaman)

Atatürk Barajında su tutulması sonucunda, Kahta-Narince-Siverek-D.Bakır Devlet Yolunun bir bölümü su altında kalmıştır. Feribotla geçiş sağlanan bu kesime köprü yapımı gerekmiştir. Adıyaman ve Diyarbakır ile birlikte birçok ilin geçiş noktası olacak Nissibi Köprüsünün inşa edilmesi bölgedeki ulaşımın rahat ve güvenli bir şekilde yapılmasını sağlayacaktır.

610 m uzunluğunda ve 24,50 m genişliğindeki gergin eğik kablo askılı olarak projelendirilen Nissibi Köprüsünde 24.02.2012 tarihinde işe başlanılmış olup, işin süresi 900 takvim günüdür. 2014 yılı içerisinde trafiğe açılması hedeflenmiştir.

Yeni Kömürhan Köprüsü (Malatya)

Elazığ-Malatya karayolunun bölünmüş yola dönüştürülmesi ile mevcut köprünün yanına yeni bir köprünün yapılması ihtiyacı doğmuştur. Yeni Kömürhan Köprüsünün uzunluğu 572,5 metre olup, tek açıklıklı gergin eğik kablo askılı (Cable-Stayed) köprü olarak projelendirilmiştir. Pilon yüksekliği 140 m olan köprü bitirildiğinde 2x2 taşıt yoluna hizmet verecektir.

Yeni Kömürhan Köprüsü'nün ihalesi 4 kasım 2013 tarihinde yapılmıştır.

Tablo 13. Yapımı Tamamlanan Bazı Köprü Projeleri					
Köprü		**Uzunluğu (m)**	**Mevkii**	**Açılış Tarihi**	**Önemi ve Sağladığı Faydalar**
YAPIMI BİTEN	Turgut Özal (Beylerderesi) Köprüsü	420	Malatya İli, Malatya-Darende -Kayseri Yolu	20.01.2011	Toplam 420 m uzunluğunda ve 80 m yüksekliğindeki köprü kendi sitemindeki köprüler içerisinde Türkiye'nin en büyük orta açıklığa sahip olan köprüdür. Bu mevkideki vadiden geçen yol 2,5 km kısalmıştır.3 yıl gibi kısa bir sürede kendini amorti etmiştir.
	Milli Egemenlik (Turan Emeksiz) ve Sanayi Kavşak Köprüleri	1.375	Malatya Şehir Geçişi	15.12.2010	Malatya Şehir Geçişi trafiğini rahatlatarak, trafik güvenliği sağlanmıştır.
	Uzunköprü Köprüsü	935	Edirne İli, Edirne-Havsa-Uzunköprü Yolu	01.12.2010	Yüzyıllardır tarihi köprü üzerinden işleyen trafik artık yeni köprü üzerinden devam etmekte olup aynı zamanda tarihi köprü de koruma altına alınmıştır.
	Gülburnu Köprüsü	330	Giresun İli, Karadeniz Sahil Yolu, Giresun-Espiye Arası	30.11.2008	Köprünün tamamlanması ile Karadeniz Sahil Yolunda kesintisiz kara ulaşımı sağlanmıştır.
	Elmadağ Viyadüğü	300	Ankara-Kırıkkale	26.11.2009	300 metre boyunda ve 40 metre yüksekliğinde olan Elmadağ Viyadüğünün tamamlanmasıyla Ankara; konforlu, güvenli bir şekilde Karadeniz, Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da bulunan 43 ile bağlanmış ve seyahat süresi kısalmıştır.

Tablo 14. Yapımı Devam Eden Bazı Köprü Projeleri					
Köprü		**Uzunluğu (m)**	**Mevkii**	**Açılış Tarihi**	**Önemi ve Sağladığı Faydalar**
YAPIMI DEVAM EDEN	Nissibi	610	Adıyaman İli, Adıyaman-Kahta-Siverek-Diyarbakır Yolu	Hedef : 2014 yılı sonu	Atatürk Barajında su tutulması sonucunda ulaşım bu noktada feribotla sağlanmaktadır. Yörenin tarih ve kültür turizmi açısından yüksek potansiyele sahip olması, bölgenin sosyo - ekonomik kalkınmasına katkıda bulunması ve birçok ilin bağlantısını sağlayacak olan köprünün tamamlanması ile yöre halkının mağduriyeti giderilecektir.
	Ağın	520	Elazığ İli, (Elazığ-Arapkir) Ayr.-Ağın Yolu	Hedef : 2014	Keban Barajında su tutulması sonucu ulaşımı sağlayan yol su altında kalmış ve ulaşım feribotla sağlanmaktadır. Orta açıklığı 280 m, uzunluğu 520 m olan Köprünün tamamlanması ile birlikte Ağın İlçesi tekrar kesintisiz kara ulaşımına kavuşacaktır.
	Kömürhan	572,5	Elazığ-Malatya Devlet Yolu	Proje çalışmaları devam etmektedir.	Stratejik öneme haiz mevcut Kömürhan Köprüsünün ekonomik ömrünü tamamlaması ve trafik yükünü kaldıramaması nedeni ile yeni köprü inşa edilecektir.
	Hasankeyf 1-2 Köprüsü	1083 460	Batman İli, Batman-Midyat Yolu	Hedef : 31.08.2015	Batman-Midyat Yolunun baraj altında kalması nedeniyle güzergâh değişikliği yapılmıştır. Bunun sonucunda yeni yol güzergâhı üzerinde bulunan Hasankeyf Grubu Köprülerinden Batman-Hasankeyf Yolunda bulunan HASANKEYF-1 ve HASANKEYF-2 Köprüleri ile Batman-Siirt Yolunda bulunan REŞAT BAYSAL ve BAŞUR Köprüleri Yapımı İşi ihalesi yapılmış olup işe 23.09.2013 tarihi itibariyle başlanılmıştır.
	Şehzadeler Köprüsü	500	Amasya İli	Hedef : 15.06.2014	Dengeli konsol olarak tasarlanmış Şehzadeler köprü grubunda Şehzadeler ve Üniversite köprülerinde işe 28.12.2011 tarihi itibariyle başlanılmıştır.

TARİHİ KÖPRÜLER

TARİHİ VALİDE SULTAN KÖPRÜSÜ (KOCAELİ)

Kocaeli ili, Karamürsel İlçesi, Karamürsel-Yenişehir Yolunda ve Yalak Deresi üzerinde bulunan 70 m uzunluğundaki köprü; Osmanlı Dönemi eseridir. 2012 yılında restorasyon çalışmaları tamamlanmıştır.

ÇEŞNİGİR KÖPRÜSÜ (KIRIKKALE)

Kırıkkale ili Keskin ilçesinde bulunan ve Selçuklu Dönemi eseri olan köprü 115 m uzunluğundadır. Baraj gölü altında kalması nedeniyle büyük hasar gören köprüde restorasyon çalışmaları 2010 yılında tamamlanmıştır.

PALU KÖPRÜSÜ (ELAZIĞ)

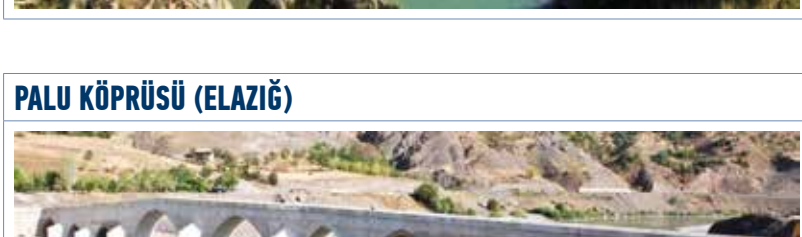

Elazığ ili Palu ilçesinde Artuklu Dönemi'nde yapılan ve 4. Murat Döneminde de büyük bir onarım gören köprü 180 m uzunluğundadır. Köprüde restorasyon çalışmaları 2010 yılında tamamlanmıştır.

ONGÖZLÜ (DİCLE) KÖPRÜSÜ (DİYARBAKIR)

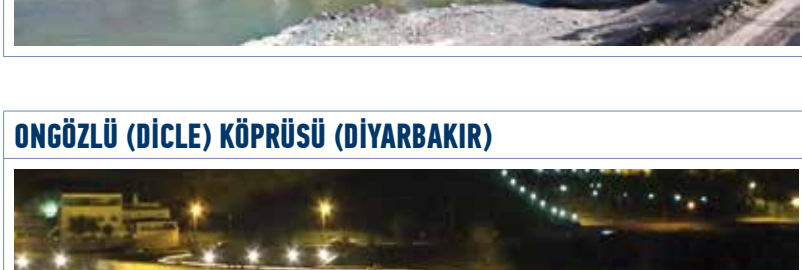

Diyarbakır İli, Dicle Nehri üzerinde bulunan ve Anadolu'daki ilk İslam köprüsü olma özelliği taşıyan 10 gözlü köprü, 178 m uzunluğundadır. Restorasyon uygulama ve çevre düzenleme çalışmaları ile aydınlatma çalışmaları 2010 yılında tamamlanmıştır

MALABADİ KÖPRÜSÜ (DİYARBAKIR)

Diyarbakır İli, Diyarbakır-Silvan yolunda, Batman Suyu üzerindeki Artukoğlu İlgazi Timurtaş tarafından 12.yy'da yaptırılan köprü, 188 m uzunluğunda olup, 40.80 m'lik ana kemer açıklığı ile dünyada günümüze ulaşan en büyük kemer açılığına sahip taş kemer köprüsüdür. Köprüde restorasyon uygulama çalışmaları 2013 yılında tamamlanacaktır.

KESİKKÖPRÜ (SİVAS)

Sivas ili Merkez ilçede bulunan ve Selçuklu Dönemi eseri olan köprü 330 m uzunluğundadır. Restorasyon Uygulama projeleri; Temmuz 2012 tarihinde onaylanmış olan köprüde; restorasyon uygulama çalışmaları devam etmektedir.

TARİHİ ŞAHRUK (ŞAHRUH) KÖPRÜSÜ (KAYSERİ)

Kayseri İli, Sarıoğlan İlçesinde bulunan 155 m uzunluğundaki köprü Selçuklu Dönemi eseridir. Restorasyon Çalışmaları devam etmektedir.

UZUNKÖPRÜ (EDİRNE)

Edirne İli, Uzunköprü İlçesinde ve Ergene Nehri üzerinde bulunan Osmanlı Dönemi Köprüsü 1.392 m uzunluğunda inşa edilmiş olup, dünyanın günümüze ulaşan en uzun taş köprüsü olma özelliğine sahiptir.

Köprünün ilçe merkezi tarafında II. Meşrutiyet anısına yapılmış ve dört ayrı cephesinde; Hürriyet, Adalet, Eşitlik ve Kardeşlik ifadeleri yazılı bir anıt bulunmaktadır. Köprünün Restorasyon uygulama projeleri tamamlanmış olup, Karayolları Genel Müdürlüğü ve İlgili Koruma Bölge Kurulu tarafından onaylanmıştır.

ATA YADİGARI TARİHİ KÖPRÜLERİMİZ

2003-2012 Yurt Dışında Restorasyon Çalışmaları Tamamlanmış Olan Tarihi Köprüler

MOSTAR KÖPRÜSÜ (1566) MOSTAR / BOSNA HERSEK-KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

Mimar Sinan'ın öğrencilerinden Mimar Hayreddin tarafından 16.yy. inşa edilmiş olan köprü; Yugoslavya iç savaşı sırasında 9 Kasım 1993 tarihinde yıkılmıştır. Tarihi Mostar Köprüsü'nün yeniden yapımı; Dünya Bankası ve UNESCO işbirliği ile **KGM teknik danışmanlığında** bir Türk firması tarafından gerçekleştirilmiştir. 2004 yılında yeniden yapımı tamamlanan köprü; 15.07.2005 tarihinde UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmıştır.

KONJİC KÖPRÜSÜ (1682) KONJİC / BOSNA HERSEK-SULTAN 4.MEHMET

Köprünün Restorasyon Uygulama Projeleri KGM tarafından hazırlanmış olup, 09.02.2006 tarihinde Bosna-Hersek Kültür ve Spor Federal Bakanlığı, Ulusal Anıtları Koruma Komisyonu tarafından onaylanmıştır. 19.06.2009 tarihinde restorasyon uygulaması tamamlanmış olan köprünün yeniden yapımına ilişkin Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri TİKA ile imzalanan protokol doğrultusunca KGM tarafından gerçekleştirilmiştir.

2013-2014 Yılında Yurt Dışında Restorasyon Çalışmaları Devam Edecek Olan Tarihi Köprüler

SOKOLLU MEHMET PAŞA (DRİNA) KÖPRÜSÜ / 1577 / VİŞEGRAD BOSNA-HERSEK

Bosna- Hersek'te Vişegrad şehrinde, Drina Nehri üzerinde bulunan ve Sokollu Mehmet Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan köprünün Restorasyon Uygulama Projelerinin Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri TİKA ile imzalanan protokol doğrultusunca KGM tarafından gerçekleştirilmiş olup, söz konusu projeler 2010 yılında onaylanmıştır. Aralık-2012 tarihinde Restorasyon Uygulama ihalesi yapılan ve Restorasyon Uygulamasına ilişkin Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan köprüde; restorasyon uygulama çalışmaları devam etmektedir.

SİSMİK TAKVİYE ÇALIŞMALARI (Büyük Sanat Yapıları)

Mevcut yapıların yeni deprem şartnamelerine uygun hale getirilerek depremlerde daha iyi bir performans göstermesi amacıyla sismik takviye çalışmaları yapılmaktadır.

326 adet sanat yapısından; 227 adet viyadük, köprü ve tünelin sismik takviyeleri tamamlanmış olup 99 adetinde ise çalışmalar devam etmektedir (Şekil 3-4).

Şekil 3.

Şekil 4.

OGS-HGS ÇALIŞMALARI
Otomatik Geçiş Sistemi (OGS)

OGS
- 2.164.099 Abone
- %56,2 Ödeme

HGS
- 4.523.568 Abone
- %43,3 Ödeme

TOPLAM
- 6.687.667 Abone
- 733,1 Milyon TL
  ilk 9 ay toplamı
- 290,1 Milyon Araç

Ücretli yollarda gişelerdeki zaman kaybını önlemek, hızlı geçişi sağlamak ve ücret toplamada insan faktörünü ortadan kaldırmak amacıyla 1999 yılında Otomatik Geçiş Sistemi (OGS) Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nde uygulamaya konulmuş, 1 Şubat 2013 tarihi itibariyle de manuel ücret toplama uygulamaları tümüyle kaldırılmış ve tüm KGS'ler HGS'ye dönüştürülmüştür (Şekil 5).

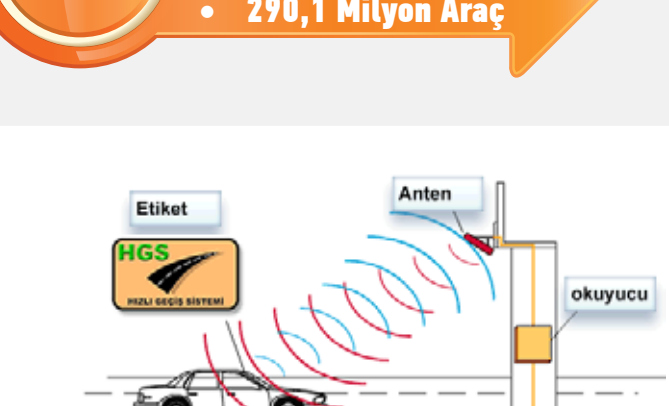

Şekil 5.

Hızlı Geçiş Sistemi (HGS)

Otomatik Geçiş Sistemlerinde (OGS) aktif etiket bedelinin maliyetini düşürmek amacıyla pasif etiketli geçiş sistemi olan Hızlı Geçiş Sistemi(HGS), PTT ile yapılan 2010-OBİ-PTT-173 sayılı protokol kapsamında sistem kurulumları tamamlanarak 17.09.2012 günü saat 06:00 itibariyle Ankara, İstanbul ve İzmir Otoyolları ile Boğaz Köprülerinde, 21.09.2012 günü saat 08:00 itibariyle Güney Otoyolunda hizmete alınmıştır. HGS Sistemi; araç üzerinde bulunan RFID etiketleri ile radyo frekansı kullanılarak nesneleri tekil ve otomatik olarak tanıma yöntemidir. HGS Sistemi engelsiz geçiş, geçiş anında otomatik ücret tahsili, trafik akışında süreklilik, pasif RFID teknolojisi sayesinde uzun kullanım ömrü ve düşük maliyetli olması gibi avantajlar sunmaktadır. HGS etiket ve kartlarının temini ve hesap işlemleri PTT Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda olup, PTT Şubelerinin dışında PTT'nin anlaşma yaptığı Otoyol Hizmet Tesisleri (OHT) ve Bankalar tarafından da bu işlemler yapılmaktadır.

AR-GE ÇALIŞMALARI

Karayolları Genel Müdürlüğü Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı Laboratuvarları yol yapım, bakım ve işletiminde kullanılan tüm malzemelerin testlerinin yapılabildiği uluslararası düzeyde hizmet veren yeni ürün ve sistem geliştiren laboratuvarlar haline getirilmiştir. Bu kapsamda iç piyasa yanında, yurtdışında hizmet veren Türk firmalarının teknik problemlerinin çözüldüğü ve uluslararası geçerliliği olan raporların üretildiği merkez konumundadır.

Günümüzde uzun ömürlü, güvenli, konforlu ve aynı zamanda ekonomik yol üstyapılarına ihtiyaç duyulmakta olup, tasarım, uygulama ve bakım aşamasında teknolojik gelişmeler önem kazanmıştır.

TÜBİTAK destekli projelerle yol üstyapılarının tasarım metotları geliştirilmiş, kazınan asfalt malzemelerin yeniden kullanımı sağlanmış, ileri teknoloji gerektiren sessiz, güvenli ve uzun ömürlü aşınma tabakası geliştirilerek uygulamasına

Tablo 15. TÜBİTAK ve Diğer Kaynaklardan Desteklenen Projeler

Projenin Finansman Edildiği Program	Projenin Adı	Durum (Öneri, Yürürlükte, Sonuçlandı)
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Mekanistik-Ampirik Yol Üstyapı Tasarımında Esneklik Modülünün Şartnamelere Uyarlanması	Sonuçlandı
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Bitümlü Sıcak Karışım Aşınma Tabakası İçin Performansı Yüksek Karışımların Belirlenmesi	Sonuçlandı
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayollarında Sathi Kaplama Uygulamalarının İyileştirilmesi ve Performans Modelinin Geliştirilmesi	Sonuçlandı
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi Ve Soğuk Uygulanan Solvent Bazlı Yatay İşaretleme Yol Çizgi Boyası Yol Performans Özelliklerinin Arttırılması	Yürürlükte
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Ilık Karışım Asfalt Katkıları Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi	Yürürlükte
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayolları Köprü Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi	Sonuçlandı
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Türkiye Köprü Mühendisliğinde Tasarım Ve Yapımına İlişkin Teknolojilerin Geliştirilmesi	Yürürlükte

başlanılmış, bitümlü bağlayıcıların iklim ve trafiğe bağlı olarak kullanımı sağlanmıştır. Tüm bunların yanında kurulan Üstyapı Yönetim Sistemi ile kaynaklarımızın etkin kullanımı sağlanmaktadır (Tablo 15).

İnsan ve Çevreye duyarlı Ar-Ge çalışmaları kapsamında; çevre dostu su bazlı yol çizgi boyaları, daha az enerji ve emisyon salınımıyla üretilen ılık asfalt teknolojisi, yarma ve tünel portallerinde kazı imalatını azaltacak tasarım ve yapım teknolojileri, atık lastiklerin asfalt kaplamalarda kullanımı ile çevre dostu buz çözücü ve önleyici sıvılar üzerine çalışmalar yapılmaktadır.

Tüm bu çalışmalarla; Belediyeler, İl özel idareleri gibi kurumların uygulamalarına da ivme kazandırmış, toplam kalite anlayışında değişiklik yapılmıştır.

Yürütülen Ar-Ge projeleri sonucunda; araştırma, proje ve yapım aşamalarında önemli oranlarda ekonomik kazanç ve buna bağlı olarak ülke ekonomisine, toplumsal ve sosyal yaşama doğrudan katkı sağlanmıştır.

Son 10 yılda TÜBİTAK tarafından 7 adet proje desteklenmiştir. Bunlardan 4 adet proje başarıyla tamamlanmış, 3 adet proje halen yürütülmektedir.

2013 yılı içerisinde "Karayollarında Buzlanmayı Önleyici Ve Buz Çözücü Çözelti Ve/Veya Dispersiyonların Yerli Olarak Geliştirilmesi, Çevre Ve İklim Koşullarına Göre Performans Kriterlerinin Belirlenmesi" Çağrı Başlığında "Kalsiyum Klorür Üretim Teknolojisi ve Sıvı Buz Önleyici/Çözücü Malzemenin Geliştirilmesi" Projesi TÜBİTAK tarafından kabul edilmiş ve sözleşme aşamasındadır.

Yürütülen Ar-Ge projeleri sonucunda; yol üstyapı tasarımına yönelik TÜBİTAK projesi ile yol üstyapısı maliyetleri % 16.13 azaltılmıştır. BSK performansları üzerine yapılan TÜBİTAK projesi ile bakım maliyetleri azaltılmış, aşınma imalatlarının ömrü % 33 arttırılmıştır. Sathi kaplamaların performansının artırılması projesi ile sathi kaplamanın ömrü % 30 arttırılmaktadır. Bitüm sınıfının seçimi ve üstyapı yönetim sisteminin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge projeleri ile üstyapı bakım-onarım maliyetlerinde yaklaşık %30 civarında tasarruf sağlanması öngörülmektedir.

Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi Projesi ile üretilen su bazlı boyaların Solvent bazlı boyaya göre daha dayanıklı olması ve çözücü olarak solvent (Tiner) yerine su kullanıldığından yıllık 8.000.000 TL tasarruf beklenmekte, ayrıca çevreye verilen %25 oranında zararlı emisyonların azaltılması planlanmaktadır.

Geri kazanım üzerine yapılan Ar-Ge projeleri ile 2012 yılı verilerine göre toplam 598.000 ton malzeme geri kazanılmıştır. Agrega ve bitümün geri kazanımı ile toplam 43.340.000 TL ekonomik geri kazanım sağlanmıştır. Ayrıca; 2012 yılında başlayan Ilık Karışım Asfalt Katkılarının Geliştirilmesi TÜBİTAK projesi ile % 30 enerji tasarrufu sağlanması hedeflenmiştir.

2012 yılında yürürlüğe giren KGM Ar-Ge Yönergesi ile Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyet alanlarıyla ilgili bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayacak Ar-Ge Projelerinin desteklenmesi sağlanmıştır. Yönerge kapsamında 2013 yılı içerisinde 11 adet projenin sözleşmesi imzalanmış ve yürürlüğe alınmıştır (Tablo 16). 2013 yılı içerisinde ise Karayolları Genel Müdürlüğü ile birlikte proje yürütme teklifi yapan projelerden 16 adeti ön değerlendirme aşamasını geçmiş ve değerlendirme aşamasındadır.

Avrupa Birliği 7.Çerçeve İşbirliği Özel Programı içinde "Daha güvenli, maliyet etkin, yeşil (çevre dostu) yol altyapısı ve malzemeleri için Avrupa Birliği ile uyumlu hale getirilmiş yeni etiketleme yönteminin geliştirilmesi" proje adı ile Türkiye (KGM), İspanya, Almanya, İsveç, Belçika, Fransa, Hollanda ve Polonya'dan toplam 13 kurum, kuruluş, şirket veya araştırma merkezinin katıldığı ECOLABEL PROJESİ sözleşme aşamasındadır.

Projenin amacı Avrupa Birliği ile uyumlu hale getirilmiş, bütünsel, yenilikçi ve yaşam döngü mühendisliği kavramlarını mevcut ve gelecekte yapılacak yollarda ve yapı malzemelerinde (çevre, teknik, sosyo-ekonomik performanslar dikkate alınarak) entegre eden bir sınıflandırma metodolojisi oluşturmak olup süresi 36 aydır.

2013 yılında ayrıca Karayolu sektörü ile ilgili Avrupa'da en büyük işbirliği kuruluşu olan FEHRL (Avrupa Ulusal Karayolu Araştırma Laboratuvarları Forumu) başvuru yapılarak üye olunmuştur. ABD, Güney Afrika, Avusturalya, İsrail ve AB üyelerinin çoğunluğu dahil 34 üyesi bulunan FEHRL'e üye olmakla birlikte farklı yol otoriteleri ile bir araya gelerek birlikte ortak çalışma alanları belirleme ve böylece ülkeler

Tablo 16. 2013 Yılı İçerisinde KGM Ar-Ge Yönergesi Kapsamında Sözleşmeleri İmzalanan ve Yürürlüğe Giren Ar-Ge Projeleri		
Proje Numarası	**Proje Başvurusunda Bulunan Kuruluş**	**Proje Başlığı**
KGM-ARGE/2012-3	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	Geosentetiklerle Güçlendirilmiş Esnek Yol Kaplamalarının Tekrarlı Yükler Altındaki Performansının Değerlendirilmesi
KGM-ARGE/2012-5	Katip Çelebi Üniversitesi	Asfalt Kaplamalar için Koruma Amaçlı Çatlak Kaplama Malzemesi Şartnamesi ve El Kitapçığı Dokümanlarının Geliştirilmesi
KGM-ARGE/2012-7	İstanbul Teknik Üniversitesi	Elektrik Ark Fırını ile Çelik Üretiminde Elde Edilen Cürufun Yol Üstyapısında Kullanımı, Performansı ve Mevzuat Altyapısının Oluşturulması
KGM-ARGE/2012-8	Heritage Research Group	Asfalt Geri Dönüşümünün Yol Üstyapılarında Maksimum Düzeyde Kullanılabilirliğinin Araştırılması ve Şartnamelere Uyarlanması
KGM-ARGE/2012-12	İstanbul Üniversitesi	Karayolu Şehiriçi Geçişlerinde Üstyapı Bozulmalarının Sürüş Konforuna Etkilerinin Araştırılması
KGM-ARGE/2012-13	İstanbul Kültür Üniversitesi	Değişik Üstyapı Tipleri İçin Gürültü Seviyelerinin Belirlenmesi ve Yüzey Özellikleriyle İlişkilendirilmesi
KGM-ARGE/2012-21	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Kazılmış Asfalt Kaplamaların Alttemel Ve Temel Malzemesi Olarak Kullanım Şartlarının Araştırılması
KGM-ARGE/2012-22	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Sıkışma kontrolünde Nükleer Metoda alternatif Sistemlerin Araştırılması
KGM-ARGE/2012-25	İstanbul Üniversitesi	Kireç İle Stabilize Edilen Zeminlerin Karayolu Üstyapısında Kullanımlarında Zeminin Arazideki Ufalama Seviyesinin Etkisinin Araştırılması Ve Kireç Stabilizasyonu İçin Esneklik Modülüne Dayanan Bir Tasarım Prosedürü Hazırlanması
KGM-ARGE/2012-30	Ankara Üniversitesi	Yoğrulmuş (remolde) Zeminlerin Plastik Limitteki Drenajlı Kesme Dayanımının Kesme Kutusu Deneyi İle Saptanması
KGM-ARGE/2012-31	Ankara Üniversitesi	Yoğrulmuş (remolde) Zeminlerin Drenajsız Kesme Dayanımının Kesme Kutusu Deneyi İle Saptanması

arası ortak projeler yürütebilme, üye ülkelerin yürüttüğü projelerle ilgili bilgi ve dokümanlara ulaşabilme, periyodik yapılan toplantılara katılarak alınan kararlara ortak olabilme imkanı sağlanmıştır.

Profilometreler

Karayollarında yol üstyapılarının düzgünsüzlük ölçümleri, profilometre cihazı ölçümlerine göre belirlenen uluslararası indekslerle yapılmaktadır. Ölçüm sonuçlarına göre ödeme koşulları belirlenmekte, uygun olmayan asfalt kaplamalar söktürülerek yenisi yaptırılmaktadır. 2013 yılı itibari ile, merkez dahil 12 adet profilometremiz mevcuttur. Bu ölçümler ayrıca üstyapı yönetim sistemleri kapsamında da kullanılmaktadır (Tablo 17).

Tablo 17. Düzgünsüzlük (m/km)

Binder Tabakası	Aşınma Tabakası	Ödeme Şekli
<1,30	<1,20	Tam Ödeme
1,30-1,60	1,20-1,50	%5 Eksik Ödeme
1,61-1,90	1,51-1,80	%10 Eksik Ödeme
>1,90	>1,80	Yeniden Yapım

BÜTÇE (Karayolları Genel Müdürlüğü)

2013 Yılı Bütçesi

Karayolları Genel Müdürlüğü'ne 2013 mali yılı bütçesi olarak 6 Milyar 962 Milyon 374 Bin TL ödenek ayrılmıştır. Bu ödenek, 2012 mali yılı bütçe başlangıç ödeneği olan 6 Milyar 185 Milyon 358 Bin TL ye göre % 12,5 oranında artışa tekabül etmektedir.

Toplam 6 milyar 962 milyon 374 Bin TL olan Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Mali Yılı bütçe ödeneğinin dağılımı şöyledir (Grafik 11);

- *1 Milyar 3 milyon 128 bin TL Personel Giderlerine (% 14,41),*
- *193 milyon 394 bin TL SGK'ya Ödenecek Prim Giderlerine (% 2,78),*
- *1 milyar 943 milyon 992 bin TL Mal ve Hizmet Alımlarına (% 27,92),*
- *5 milyon 860 bin TL Cari Transfer Giderlerine (% 0.08),*
- *3 milyar 816 milyon TL Yatırım Giderlerine (% 54,81)*

Mal ve Hizmet Alımları için ayrılan 1 milyar 943 milyon 992 Bin TL ödenekten 1 milyar 692 milyon 204 bin TL ödenek; bitüm (1 milyar 326 milyon 500 bin TL), akaryakıt (164 milyon TL) ile yol bakım-onarım hizmetleri (201 milyon 704 bin TL) için yatırım amaçlı kullanılmaktadır. Böylece yatırımlar için öngörülen ödenek; 5 milyar 508 milyon 204 bin TL ile toplam bütçenin % 79,11'ine ulaşmaktadır.

2013 yılı sene başı bütçesinde Karayolları Genel Müdürlüğü yatırımlarının kamulaştırmaları için ise toplamı 223 milyon 960 bin TL ödenek öngörülmüştür. Bu ödeneğin; 60 milyon TL'si Otoyol, 157 milyon 460 bin TL'si Devlet ve İl Yolları, 6 milyon 500 bin TL'si ise Turizm Sektörlerindeki kamulaştırma işleri için ayrılmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Yatırım Programı 12 Ocak 2013 gün ve 28526 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 2013 yılı Yatırım Programında yer alan 1.971 adet projenin maliyeti 108.019.576.000 TL ve 2013 yılı ödeneği 3.816.000.000 TL'dir.

2013 Yılı Bütçesi

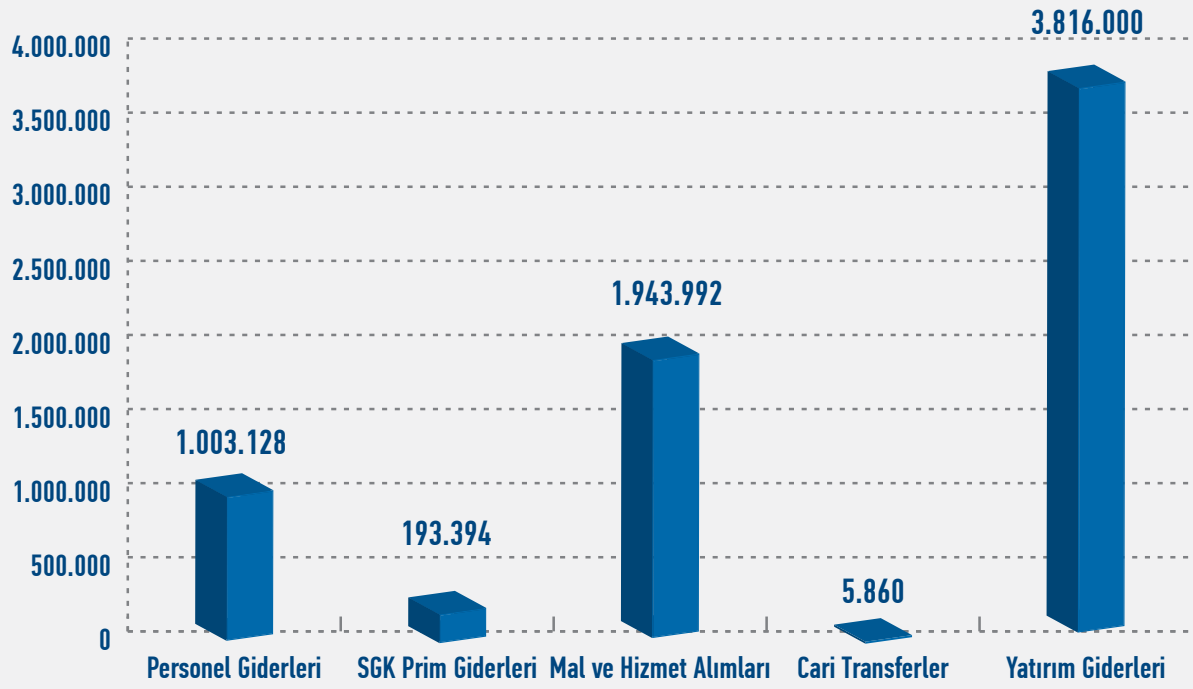

Grafik 11. 2013 Yılı Sene Başı Bütçesi Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek Dağılımı (1000TL)

2013 yılı içerisinde Yatırım Programına yapılan revizyonlarla 1 Kasım 2013 tarihi itibariyle (yeni iş teklifleri, proje bedeli artışları ve ek ödenek) proje bedeli **121.214.901.000 TL**'dir. 2013 yılı yatırım ödeneği 6.879.978.900 TL ek ödenek alınarak 10.695.500.116 TL'ye ulaşmıştır. Yatırım ödeneği ile cari ödenekler içinde yer alan ve yatırım amaçlı kullanılan bitüm, akaryakıt ve yol bakım-onarım hizmetleri (1.692.204.000 TL) dahil edildiğinde toplam bütçe içindeki yatırım payı; alınan bu ek ödeneklerle birlikte (12.387.704.116) % 89,45 seviyesine çıkmıştır (Tablo 17-18).

1.11.2013 tarihi itibariyle toplam yatırım harcamamız; 780.683.351 TL'si kamulaştırma harcaması olmak üzere 10.477.941.036 TL'dir. Kısaca 2013 yılı revize yatırım ödeneğinin (12.231.861.295 TL) % 99'u harcanmıştır.

2013 yılı sene başı bütçesinde Karayolları Genel Müdürlüğü yatırımlarının kamulaştırmaları için ise toplamı 223 milyon 960 Bin TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde 601 milyon 517 Bin 619 TL ek ödenek alınarak 825 milyon 477 bin 619 TL'ye ulaşmıştır.

2013 yılında yıl içinde Yatırım Programına yeni alınan işlerle birlikte 343 münferit proje ve 1668 global proje sayısına ulaşılarak toplam proje stoku **2.011 adet** olmuştur. Ayrıca; Kalkınma Bakanlığında bekleyen revize proje bedeli artışları ile birlikte toplam proje stokumuz **133.527.303.000 TL**'ye ulaşacaktır.

2014 Yılı Bütçesi (Tasarı)

Karayolları Genel Müdürlüğü'ne 2014 Mali Yılı bütçesi olarak 7 milyar 157 milyon 71 bin TL ödenek ayrılmıştır. Bu ödenek, 2013 Mali Yılı bütçe başlangıç ödeneği olan 6 milyar 962 milyon 374 bin TL' ye göre % 2,8 oranında artışa tekabül etmektedir.

Toplam 7 milyar 157 milyon 71 bin TL olan Karayolları Genel Müdürlüğü 2014 Mali Yılı bütçe ödeneğinden;

- *947 milyon 765 bin TL Personel Giderlerine (% 13,24),*
- *195 milyon 0,69 bin TL Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına Ödenecek Prim Giderlerine (% 2,73),*
- *1 milyar 963 milyon 17 bin TL Mal ve Hizmet Alımlarına (% 27,43),*
- *6 milyon 220 bin TL Cari Transfer Giderlerine (% 0.08),*
- *4 milyar 45 milyon TL Yatırım Giderlerine (% 56,52) ayrılmıştır.*

Mal ve Hizmet Alımları için ayrılan 1 milyar 963 milyon 17 bin TL ödenekten 1 milyar 702 milyon 755 bin TL ödenek; bitüm (1 milyar 327 milyon TL), akaryakıt (168 milyon TL) ile yol bakım-onarım hizmetleri (207 milyon 755 bin TL) yol bakım-onarım hizmetleri için yatırım amaçlı kullanılacaktır. Böylece yatırımlar için öngörülen ödenek; 5 milyar 747 milyon 755 bin TL ile 2014 yılı toplam bütçesinin % 80,31'ine ulaşmaktadır (Tablo 19).

2014 yılı sene başı bütçesinde Karayolları Genel Müdürlüğü yatırımlarının kamulaştırmaları için ise toplam 308 milyon 40 bin TL ödenek öngörülmüştür. Bu ödeneğin; 74 milyon 274 Bin TL'si Otoyol, 226 milyon 866 bin TL' si Devlet ve il Yolları, 6 milyon 900 bin TL'si ise Turizm Sektörlerindeki kamulaştırma işleri için ayrılmıştır.

Tablo 19. Karayolları Genel Müdürlüğü 2014 Yılı Yatırım Bütçesinin Sektörler Bazında Dağılımı

Açıklama	2013 Yılı Başlangıç Ödenekleri (TL)	01.11.2013 Tarihi İtibariyle Ulaşılan Ödenek (TL)	2014 Yılı Başlangıç Ödenekleri Teklifi (TL)
Otoyollar	528.000.000	593.932.000	549.006.000
Devlet ve İl Yolları	2.953.540.000	9.117.183.894	3.053.884.000
Turizm	52.500.000	52.500.000	55.650.000
Enerji	57.000.000	57.000.000	60.420.000
Tarım Sulama	1.000.000	1.000.000	18.000.000
Kamulaştırma	223.960.000	873.884.222	308.040.000
TOPLAM	3.816.000.000	10.695.500.116	4.045.000.000

GAP (GÜNEYDOĞU ANADOLU), DAP (DOĞU ANADOLU) VE DOKAP (DOĞU KARADENİZ) İLLERİ İÇİN YAPILANLAR

GAP İLLERİ

GAP illerine 2003-2013 yılları arasında toplam 1.818,1 km Bölünmüş yol, 7 milyar 134 milyon TL yatırım yapılmıştır.

- *Adıyaman*
- *Batman*
- *Diyarbakır*
- *Gaziantep*
- *Kilis*
- *Mardin*
- *Siirt*
- *Şanlıurfa*
- *Şırnak*

ADIYAMAN

2003 öncesi 23 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 144,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 167,1 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 162.263.575 TL harcanmışken 2003-2013 arası 501.627.010 TL harcandı.

BATMAN

2003 öncesi 15 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 109 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 124 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 56.023.704 TL harcanmışken 2003-2013 arası 442.594.042 TL harcandı.

DİYARBAKIR

2003 öncesi 44 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 335,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 379,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 159.940.549 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.176.068.990 TL harcandı.

GAZİANTEP

2003 öncesi 116,2 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 223,4 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 339,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 806.729.851 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.665.211.969 TL harcandı.

KİLİS

2003 öncesi 1,5 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 33 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 34,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 13.361.578 TL harcanmışken 2003-2013 arası 77.260.573 TL harcandı.

MARDİN

2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 217,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 245,9 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 36.283.448 TL harcanmışken 2003-2013 arası 480.314.815 TL harcandı.

SİİRT

2003 öncesi 7 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 107,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 114,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 25.434.386 TL harcanmışken 2003-2013 arası 507.352.895 TL harcandı.

ŞANLIURFA

2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 504,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 532,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 445.165.774 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.635.573.712 TL harcandı.

ŞIRNAK

2003 öncesi 25 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 143,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 168,2 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 129.539.242 TL harcanmışken 2003-2013 arası 648.282.139 TL harcandı.

DAP İLLERİ

DAP illerine 2003-2013 yılları arasında toplam 3.035,9 km bölünmüş yol, 12 milyar 824 milyon TL yatırım yapılmıştır.

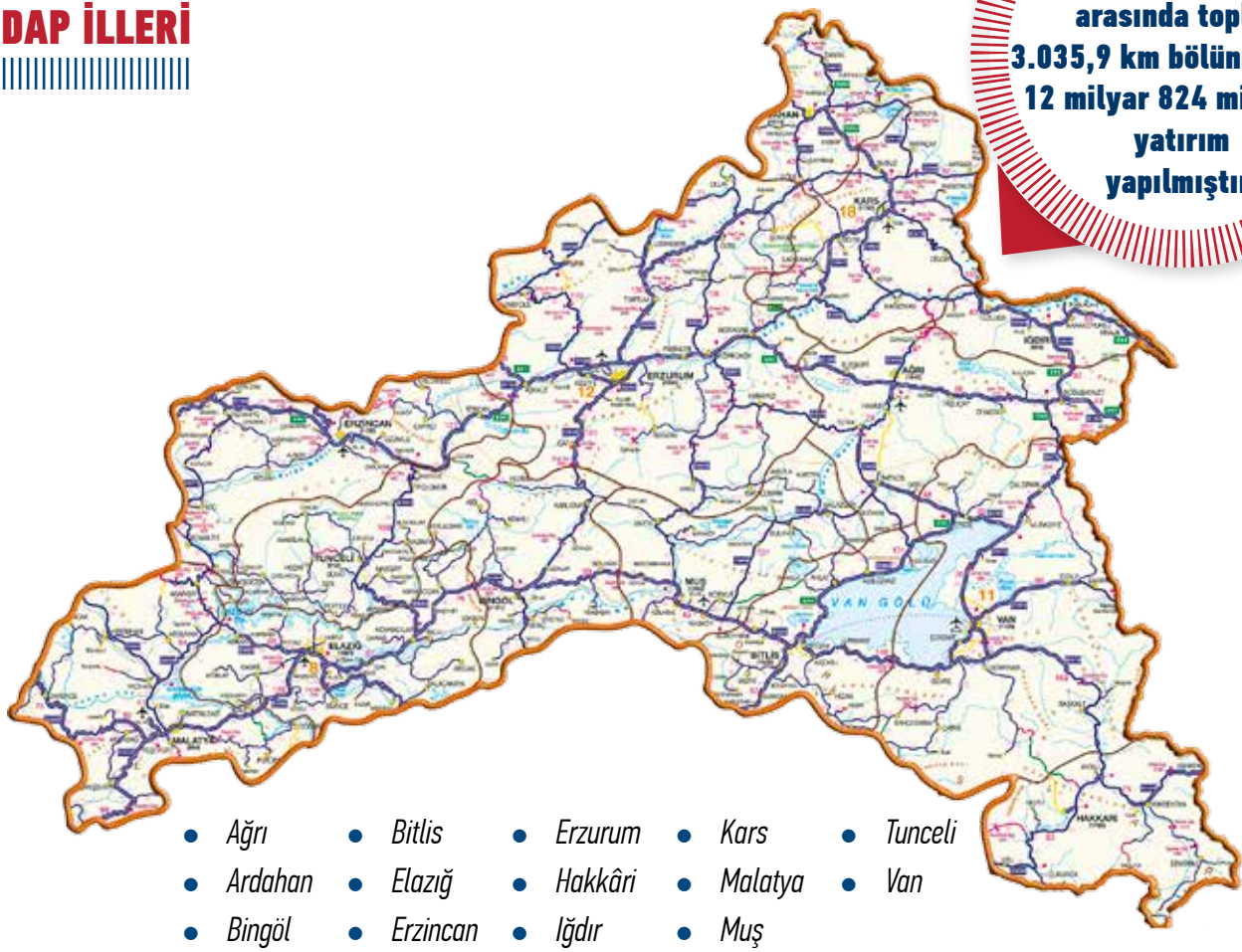

- *Ağrı*
- *Ardahan*
- *Bingöl*
- *Bitlis*
- *Elazığ*
- *Erzincan*
- *Erzurum*
- *Hakkâri*
- *Iğdır*
- *Kars*
- *Malatya*
- *Muş*
- *Tunceli*
- *Van*

AĞRI

2003 öncesi 17 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 284 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 301 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 63.791.134 TL harcanmışken 2003-2013 arası 711.608.356 TL harcandı

ARDAHAN

22003 öncesi bölünmüş yol yokken 2003-2013 yılları arasında 60 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 60 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 77.968.683 TL harcanmışken 2003-2013 arası 227.519.431 TL harcandı.

BİNGÖL

2003 öncesi 5 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 150 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 155 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 50.776.093 TL harcanmışken 2003-2013 arası 566.447.855 TL harcandı.

BİTLİS

2003 öncesi 19 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 252,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 271,9 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 80.478.985 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.916.894.014 TL harcandı.

ELAZIĞ

2003 öncesi 33 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 312,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 345,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 55.420.906 TL harcanmışken 2003-2013 arası 968.139.429 TL harcandı.

ERZİNCAN

2003 öncesi 13,7 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 277,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 291,2 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 52.380.170 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.406.069.210 TL harcandı.

ERZURUM

2003 öncesi 49 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 482 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 531 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 353.750.576 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.871.038.966 TL harcandı.

HAKKARİ

2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 64,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 65,2 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 91.627.292 TL harcanmışken 2003-2013 arası 765.784.807 TL harcandı.

IĞDIR

2003 öncesi 10 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 158 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 168 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 24.774.857 TL harcanmışken 2003-2013 arası 136.049.596 TL harcandı.

KARS

2003 öncesi 22 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 152 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 174 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 29.547.380 TL harcanmışken 2003-2013 arası 318.888.181 TL harcandı.

MALATYA

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 276,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 312,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 141.843.149 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.066.836.055 TL harcandı.

MUŞ

2003 öncesi 16 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 91,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 107,1 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 39.618.901 TL harcanmışken 2003-2013 arası 626.209.566 TL harcandı.

TUNCELİ

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 39,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 41,9 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 119.283.944 TL harcanmışken 2003-2013 arası 264.741.916 TL harcandı.

VAN

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 435,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 471,2 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 114.752.635 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.978.458.692 TL harcandı.

DOKAP İLLERİ

- *Artvin*
- *Bayburt*
- *Giresun*
- *Gümüşhane*
- *Ordu*
- *Rize*
- *Samsun*
- *Trabzon*

DOKAP illerine 2003-2013 yılları arasında toplam 663,8 km bölünmüş yol, 14 milyar 557 milyon TL yatırım yapılmıştır.

ARTVİN

2003 öncesi 22,1 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 17 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 39,1 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 668.017.556 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.525.338.150 TL harcandı.

BAYBURT

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 73,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 75,9 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 60.195.374 TL harcanmışken 2003-2013 arası 260.543.179 TL harcandı.

GİRESUN

2003 öncesi 27,5 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 85,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 112,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 1.139.171.575 TL harcanmışken 2003-2013 arası 2.247.513.533 TL harcandı.

GÜMÜŞHANE

2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 35,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 36,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 245.895.711 TL harcanmışken 2003-2013 arası 824.689.986 TL harcandı.

ORDU

2003 öncesi 50,2 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 70,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 120,7 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 544.904.681 TL harcanmışken 2003-2013 arası 1.890.226.591 TL harcandı.

RİZE

2003 öncesi 20,2 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 92,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 112,8 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 1.306.294.030 TL harcanmışken 2003-2013 arası 2.889.875.786 TL harcandı.

SAMSUN

2003 öncesi 119,9 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 183,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 303 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 270.841.942 TL harcanmışken 2003-2013 arası 2.182.816.987 TL harcandı.

TRABZON

2003 öncesi 73 km bölünmüş yol varken 2003-2013 yılları arasında 106,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 179,1 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 1.610.223.038 TL harcanmışken 2003-2013 arası 2.736.008.910 TL harcandı.

DEMİRYOLU

- DEMİRYOLU SEKTÖRÜNÜN SERBESTLEŞMESİ
- DEMİRYOLU DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TCDD İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
  - Kent İçi Raylı Sistem Ptojeleri
  - İşletme Faaliyetleri
  - AR-GE Faaliyetleri
  - Uluslararası İşbirlikleri
- ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
  - Marmaray
  - Ankara Metroları
- TÜVASAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TÜLOMSAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TÜDEMSAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Demiryolu, modernizmin simgesidir. Demiryolu, Sanayi Devrimi'ni gerçekleştiren insanoğlunun güçlüklerden ve kıt kaynakları en verimli biçimde kullanma zorunluluğundan doğan pratik zekâsının en önemli ürünlerindendir. Demiryolu, bilimsel yöntem ve rasyonel düşüncenin yansımasıdır.

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin önüne geçilemez hâl aldığı 19. yüzyılın ilk yarısında demir ray üzerinde yolculuğa başlayan lokomotifler, bugün toplumsal dönüşüm ve entegrasyonun başrol oyuncusu durumundadır. Demiryolu yatırımları ekonomik kalkınmanın yanında bilimsel, sosyal ve kültürel gelişme ile bütünleşmeyi sağlamak adına önemini artırmaktadır. Demiryolu; geçtiği her yerleşim yerini modern hayatla tanıştırmıştır. Kamu hizmetlerinin ulaştırılmasına yaptığı azami olumlu etki, insanların yaşam kalitesini yükseltmeye dönük adımların büyümesini sağlamıştır.

23 Eylül 1856 tarihinde İzmir-Aydın hattının inşasına başlanması Anadolu coğrafyasının iklimini değiştirmiş ve sosyal, kültürel ve ekonomik olarak şekillenmesinde milat teşkil etmiştir. 1856'dan 1923 yılına kadarki Osmanlı Dönemi'nden 4.136 kilometrelik demiryolu Cumhuriyete miras kalmıştır. Demiryolu ulaşımının devlet politikası olarak ele alındığı 1923-1950 döneminde, yılda ortalama 134 kilometre olmak üzere toplam 3.764 kilometre demiryolu yapılmıştır. Bu dönemde demiryolları, gelişmeyi ve kalkınmayı kuşatan, bütün sosyal yönleriyle bir modernleşme projesi olarak ele alınmıştır.

Bakanlığımız, demiryollarını sürdürülebilir kalkınma hamlelerinin en önemli halkalarından biri olarak görmüş ve 1951'den 2003'ye kadar ihmal edilen bu sektörü canlandırmak için yoğun çaba sarf etmiştir. yılda ancak 18 kilometre olmak üzere toplam 945 kilometre demiryolu yapılan 1951-2003 arasında oluşan derin boşluk 11 yıllık yoğun faaliyet takvimi ile doldurulmuştur.

Bütün ulaşım modlarının dengeli ve birbiriyle entegre şekilde geliştirilmesi düşüncesinin öncelikli devlet politikasına dönüşmesinden demiryollarımız da faydalanmıştır. Altyapı ve fizibilite çalışmalarının tamamlanmasının ardından gelen 2004'den 2013 sonuna kadar yılda ortalama 172 kilometre olmak üzere toplam 1.724 kilometre demiryolu yapılmıştır. 2.500 kilometrelik demiryolu inşası ise devam etmektedir.

Demiryoluna verilen önem, belirlenen hedeflere ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiştir. 2003-2013 yıllarında 2013 fiyatları ile demiryolu sektörüne yaklaşık 40 milyar TL kaynak aktarılmıştır. 2003 yılında 1.034 milyon olan Demiryolu sektörü ödeneği yıldan yıla katlanarak artmış ve 2013 yılında 7 milyar 929 milyon TL'ye ulaşmıştır. Demiryolu, sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır.

- *Yüksek hızlı, hızlı ve konvansiyonel demiryolu projelerinin hayata geçirilmesi,*
- *Mevcut yolların, araç filosunun, gar ve istasyonların modernizasyonu,*
- *Demiryolu ağının üretim merkezleri ve limanlara bağlanması,*
- *Özel sektörle birlikte ileri demiryolu sanayinin geliştirilmesi,*
- *Lojistik merkezler kurularak ülkemizin bölgesinde önemli bir lojistik üs haline getirilmesi,*
- *Uzak Asya'dan Batı Avrupa'ya uzanacak olan Modern Demir İpekyolunun hayata geçirilerek iki kıta arasında kesintisiz demiryolu koridoru oluşturulması,*
- *Daha etkin ve verimli bir sektör haline getirilmesi ile özel sektörün demiryolu işletmeciliği yapabilmesinin sağlanması için sektörün yeniden yapılandırılması*

ana hedefleri doğrultusunda birçok büyük proje başarıyla hayata geçirilmiştir.

Türkiye'nin 40 yıllık hayali yüksek hızlı demiryolu projeleri gerçekleştirilmiştir. Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Yüksek hızlı demiryolu hattına sahip dünyada 8., Avrupa'da 6. ülke konumuna yükselen Türkiye'de artık yepyeni bir dönem başlamıştır. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolunun inşası devam eden Eskişehir-İstanbul kesimi tamamlanarak ülkemizin iki büyük kenti birbirine bağlanacaktır. Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarında ise çalışmalar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/Boğaz Tüp Geçişiyle Modern Demir İpekyolu hayata geçirilmekte ve Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'da, bir buçuk asırlık rüyamız olan, dünya otoritelerinin mühendislik harikası olarak kabul ettiği, çift akıntının olduğu Boğaz'da, balıkların bile göç yolları dikkate alınarak yapılan, çevreci, dünyanın en derin batırma tüp tüneli tekniğiyle inşa edilen Marmaray 29 Ekim 2013 tarihinde hizmete alınmıştır.

Demiryolunda kullanılan ray, makas, travers, küçük bağlantı malzemeleri Türkiye'de üretilmeye başlamış, Yerli Sinyal Projesi geliştirilmiş ve uygulama aşamasına gelinmiştir.

İzmir'de EGERAY hayata geçirilmiş; bu proje yerel yönetim-merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve ödül almıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. 10 yıl içerisinde mevcut sistemin yaklaşık 7.750 km'si yenilenmiştir. Böylece, tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti artırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiştir.

Ülkemizin öncelikli lojistik değer ihtiva eden bölgelerine lojistik merkezler planlanmak ve bir kısmı kurulmak suretiyle, ulusal, bölgesel ve küresel taşımacılık açısından yeni bir taşımacılık konsepti geliştirilmiştir. Yine üretim merkezlerinin, organize sanayi bölgelerinin demiryollarıyla limanlara bağlanması ve kombine taşımacılığın geliştirilmesine öncelik verilmiştir.

Demiryolu sektörünü düzenleyen yasa çıkarılmış, sektörde serbestleşme sağlanmış, özel sektörün demiryolu taşımacılığı yapmasının yolu açılmıştır. Bu bağlamda demiryollarının altyapı ve işletmecilik olarak ayrılma süreci sonuçlanma aşamasına gelmiştir.

2003 yılında 15,9 milyon ton yük taşınmışken, 2012 yılında 25,7 milyon ton yük taşıması gerçekleştirilmiştir. Yük taşıma miktarında %62 oranında artış sağlanmıştır.

2003 yılında 77 milyon olan yolcu sayısı, 2012 yılında %58'lik artışla 121 milyona ulaşmıştır.

Limanlarımızda 2003 yılında 41 milyon ton yük elleçlenirken, 2012 yılında 49 milyon tonluk elleçleme gerçekleşmiş ve %18'lik bir artış yakalanmıştır.

Demiryolu sektöründe 2023 hedefleri;

- *3.500 km yüksek hızlı demiryolu, 8.500 km hızlı demiryolu ve 1.000 km konvansiyonel demiryolu olmak üzere 13.000 km demiryolu yapılarak* **toplam 25.000 km demiryolu** *uzunluğuna ulaşılması,*
- *4.400 km'lik hat yenilemesi yapılarak tüm hatların yenilenmesinin tamamlanması,*
- *Demiryolu taşımacılık payının;* **yolcuda %10 ve yükte %15'e** *çıkarılması,*
- *Demiryolu sektörünün serbestleşme sürecinin tamamlanması,*

şeklinde güncellenmiştir.

2023-2035 yılları arasında;

- *6.000 km ilave hızlı demiryolu yaparak demiryolu ağımızın 31.000 km'ye çıkartılması,*
- *Demiryolu ağının diğer ulaştırma sistemleri ile entegrasyonunu sağlayacak şekilde akıllı ulaşım altyapıları ve sistemlerinin geliştirilmesi,*
- *Boğazlar ve Körfez Geçişlerinde demiryolu hat ve bağlantılarının tamamlanarak Asya-Avrupa-Afrika kıtaları arasında önemli bir demiryolu koridoru haline gelinmesi,*
- *Demiryolu* **yük taşımacılığında %20'ye, yolcu taşımacılığında ise %15'e** *ulaşılması,*

hedeflenmektedir.

Demiryolu yatırımları bir süreçtir. Kendi içinde ve kendiliğinden zaman içinde oluşan dinamikleri; demiryollarının, ulaşım sisteminin en önemli halkalarından biri olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır.

Demiryolu Sektörünün Serbestleşmesi

Demiryoluyla yolcu ve yük taşımacılığının hizmet kalitesi açısından en uygun, etkin ve olabilecek en düşük fiyatla sunulmasını, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün demiryolu altyapı işletmecisi olarak yapılandırılmasını, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketi adıyla demiryolu tren işletmecisi olarak bir şirket kurulmasını, demiryolu altyapı işletmecisi ve demiryolu tren işletmecisinin hukuki ve mali yapıları, faaliyetleri ve personeline ilişkin hükümler ile ilgili diğer hususların düzenlenmesini, kamu tüzel kişileri ile ticaret siciline kayıtlı şirketlerin demiryolu altyapısı inşa etmesini ve bu altyapının kullanılmasını sağlamak amacıyla 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun 1 Mayıs 2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir (Şekil 1).

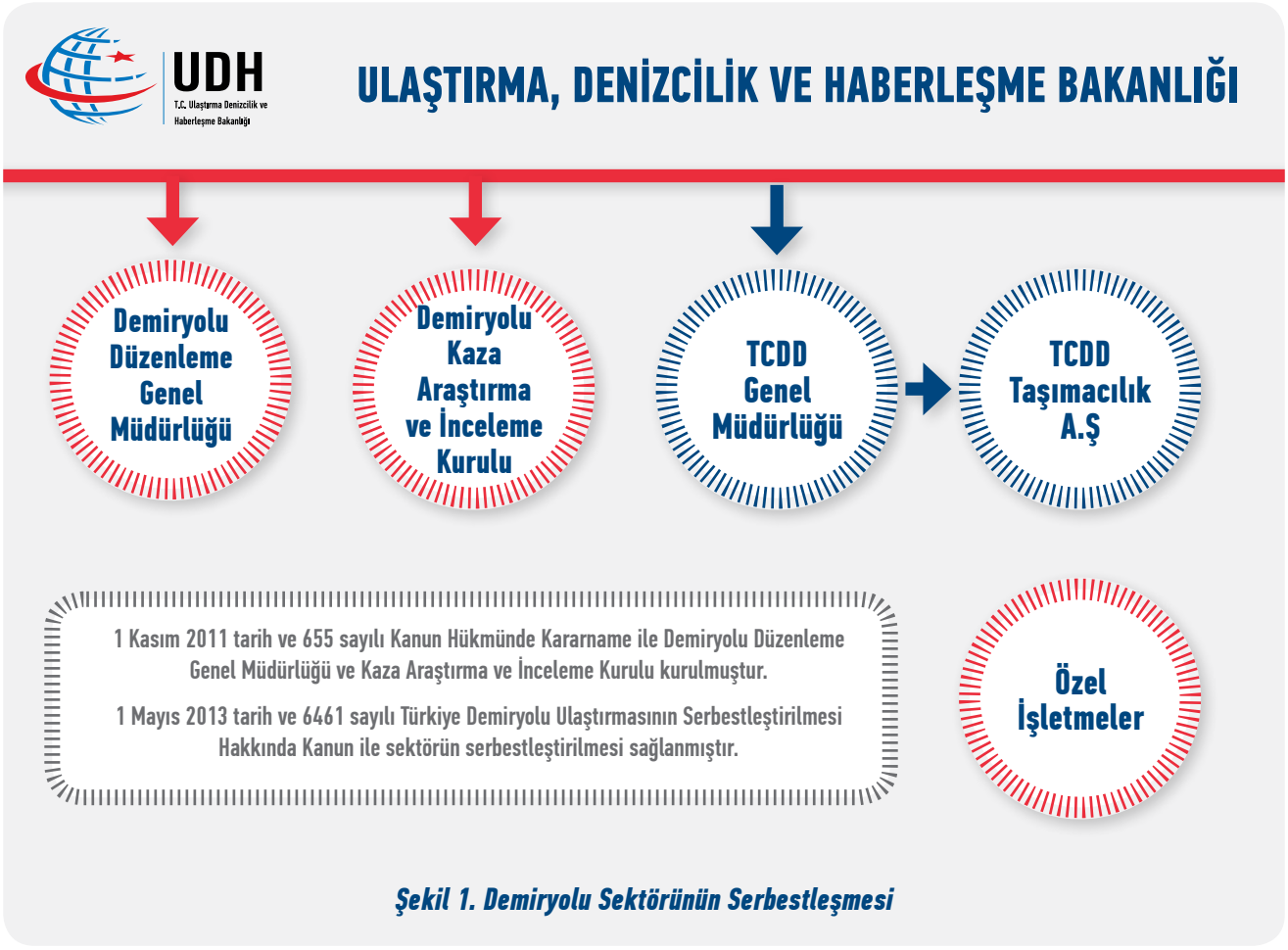

Şekil 1. Demiryolu Sektörünün Serbestleşmesi

Söz konusu Kanunla birlikte sektördeki hedef ve beklentiler aşağıda belirtilmiştir:

a. *Avrupa Birliği müktesebatına uyumlu; serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında hizmet, kalite ve standardı yüksek, düzenli, güvenli, seri, ekonomik ve diğer taşıma türleri ile bütünleşmiş bir demiryolu taşımacılık sektörü oluşturmak.*

b. *Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinin uluslararası standartlara ve Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu olarak karşılıklı işletilebilirlik teknik şartları çerçevesinde gerekli yasal ve yapısal mevzuatları bir an önce oluşturmak.*

c. *Demiryollarının taşımacılık sistemindeki kapasite kullanım oranını maksimum seviyeye çıkarmak.*

d. *Başta komşu ülkeler olmak üzere tüm ülkelerle karşılıklı olarak uluslararası demiryolu taşımacılığını geliştirmek.*

e. *Türkiye'nin coğrafik konumuna uygun planlamalar yaparak, ülkemizi bölgesinin lojistik üssü haline getirmek.*

f. *2023 hedeflerinden olan 500 milyar dolar ihracatın demiryoluna düşen payını arttırmak için demiryolu sisteminin altyapısını uluslararası standartlara uygun hale getirmek.*

g. *Ulaşım sektöründe %2 olan demiryolu yolcu taşımacılık payının 2023 yılı itibariyle %10'a, %5 olan yük taşımacılık payını da %15'e çıkarmak.*

h. *Ticari açıdan karlı olmayan güzergâhlarda yolcu taşımacılığı hizmetinin "Kamu Hizmeti Yükümlülüğü" sözleşmeleriyle gerçekleştirilmesini sağlamak.*

i. *Demiryolu yapım, işletme ve bakım onarım faaliyetleri sonucu oluşan her türlü çevresel kirliliğin kontrol altına alınmasını sağlamak.*

DEMİRYOLU DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ülkemizde Demiryolu ulaştırması faaliyetlerinin ticari, ekonomik, sosyal ihtiyaçlara ve teknik gelişmelere bağlı olarak ekonomik, seri, elverişli, güvenli, kaliteli, çevreye kötü etkisi en az ve kamu yararını gözetecek tarzda serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını ve bu faaliyetlerin diğer ulaştırma türleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini sağlamak amacıyla 655 sayılı KHK ile Bakanlığımız bünyesinde Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

FAALİYETLER

Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğünün faaliyetleri arasında;

- *Demiryolu mevzuatının hazırlamak,*
- *Mesleki yeterlilikleri belirlemek ve sertifikalandırmak,*
- *Sektörle ilgili her türlü denetimler*

yer almaktadır.

Bu faaliyetler kapsamında 2013 yılında aşağıdaki çalışmalar yürütülmüştür:

- *Avrupa Birliği Fonlarından (IPA) Yararlanılması,*
- *Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik,*
- *Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği,*
- *Demiryolu Taşıma Yönetmeliği,*
- *Demiryolu Altyapı Erişimi ve Kullanım Ücretlerinin Belirlenmesi Yönetmeliği*

- *Yapılmakta olan Yeni Demiryolu Hatlarının Sertifikalandırılması,*
- *Lojistik Merkezler,*
- *6461 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında yapılan TCDD yatırımlarına, hemzemin geçitlerin yenilenmesine, bakım-onarımları ile görev zararlarına ilişkin finansman faaliyetleri.*

Avrupa Birliği Fonlarından (IPA) Yararlanma

Demiryolu ulaşım faaliyetlerini karşılıklı işletilebilirlik teknik şartları ve esasları çerçevesinde gerçekleştirebilmek üzere oluşturulacak yasal mevzuatların hazırlanması ile ilgili olarak teknik yardım desteği almak için IPA fonlarından yararlanarak proje başvurusunda bulunulmuş olup, başvuru şuan itibari ile onaylanmış bulunmaktadır. Söz konusu projenin süresi 2 yıl (2014-2016) olup, bu süre içerisinde tüm mevzuatın tamamlanması planlanmaktadır.

Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik

Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik» TCDD, Karayolları Genel Müdürlüğü ve diğer paydaşlar ile yapılan komisyon çalışmaları sonucunda tamamlanıp, 03/07/2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmelikle;

- *Yapılacak Yeni Yollarda Hemzemin Geçitlerin Yapılması önlenmektedir.*
- *Mevcut Hemzemin Geçitler Seyir Momentleri (Trafik Yoğunlukları) ve Tren Hızları Göz Önünde Bulundurularak, Koruma Sistemleri ve Genel Fiziki Standartları Daha Emniyetli bir Hale Getirilmektedir.*
- *Mevcut Hemzemin Geçitlerin Yönetmeliğe Uygun Hale Getirilmesi İçin Ödeneği Bakanlığımız Bütçesinden Karşılanmak Üzere TCDD Genel Müdürlüğü Yetkilendirilmiştir.*
- *Ayrıca Hemzemin Geçitlerin Bakım, Onarım ve İşletilmeleri de Yine TCDD Genel Müdürlüğü Tarafından Hemzemin Geçitten Sorumlu Kuruluş Nam Hesabına Yapılacaktır.*
- *Yerleşim Merkezlerindeki Hemzemin Geçitlerde Yayaların ve Engelli Vatandaşların Rahat ve Konforlu Geçmeleri için Uygun Yaya Kaldırımları Yapılması Düşünülmüştür.*

Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği

Demiryolu araçlarının kabulü (tescili)'nün uluslararası ve AB mevzuatlarına göre yapılabilmesi için gerekli mevzuat çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalarda, demiryolu araçlarının üretiminin ulusal yeterliliklerin yanında, TSI standartlarında yapılması öngörülmektedir. Araç kabullerinin, AB ve uluslararası standartlara uygunluğunun Onaylanmış Kuruluşlar (Notified-Body) tarafından uygun görülmesi halinde yapılması düşünülmektedir. Bu çalışmalarda ayrıca ülkemizin ulusal ağı üzerinde faaliyet gösteren her türlü demiryolu aracının sicilinin tutulması sağlanacaktır. Böylece tescil ve sicili tutulan araçların, hangi işletmeciler tarafından işletildiği, hangi dönemsel teknik muayenelerden geçtiği, herhangi bir kazaya karışıp karışmadığı gibi tüm durumların bilgisayar veri tabanına işlenmesi sağlanarak ortak bir kurumsal kaynak yönetiminin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Taşıma Yönetmeliği

Halen taslak aşamasında olan bu yönetmelik, ülke sınırları içinde demiryolu işletmeciliği yapmak için, izin ve işletme ruhsatı almak üzere başvuracak gerçek ve tüzel kişilerde aranacak şartları, izin ve işletme ruhsatı verilmesine ait esasları ve bu işletmelerin faaliyetlerinde uymak zorunda bulunduğu usul ve standartları kapsamaktadır.

Demiryolu Altyapı Erişimi ve Kullanım Ücretlerinin Belirlenmesi Yönetmeliği

Taslak halinde olan bu yönetmelik, Türkiye sınırları içinde Demiryolu altyapısına açık erişimin sağlanması için altyapı kapasitesi tahsisi ve ücretlendirmeye yönelik bir sistemin oluşturulması koşullarını düzenlenerek, demiryolu altyapısının ücretlerinin belirlenmesi, ücretlendirilmesi ve demiryolu altyapı kapasitesinin tahsisi ile ilgili uygulanacak usul ve esaslarını kapsamaktadır.

Yapılmakta Olan Yeni Demiryolu Hatlarının Sertifikalandırılması

Yeni demiryolu hatlarının karşılıklı işletilebilirlik şartnamelerine (TSI) uygun olarak, emniyetli bir şekilde uluslararası standartlarda hizmet vermesini sağlamak üzere emniyet sertifikası ile ilgili iş ve işlemler yürütülmektedir.

LOJİSTİK MERKEZLER

- *Atıl yatırımların önlenmesi için "Türkiye Lojistik Merkez" haritasının çıkartılması, haritada belirlenen yerler dışında lojistik merkez kurulmaması için yasal düzenleme yapılması,*
- *Kurulacak olan lojistik merkezlerin ulaşım türleriyle optimum bağlantısının yer alması,*
- *Lojistik Merkezlerin verimli ve etkin bir şekilde çalışması için asgari coğrafi (konumsal), fiziki (altyapı ve arazi) ve işletme standartlarının belirlenerek, yatırım yapılacak olan lojistik merkezlerde bu standartların aranması,*
- *Kurulacak olan lojistik merkezlerin karayolu yükünün demiryolu ve denizyolu taşımacılığına aktarılarak kombine taşımacılığın arttırılması amacına uygun planlanması ve yönetilmesi,*
- *Lojistik merkez yer seçim kriterlerinin belirlenmesi ve buna ilişkin kılavuzun yönetmelikle oluşturulması,*

planlanmıştır.

ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ

TCDD'nin üyesi olduğu önemli organizasyonlardan bazıları şunlardır;

- *Dünya çapında 200 üyesi olan Uluslararası Demiryolu Birliği'nin (UIC) Orta Doğu ve Balkanlar Bölgesi Başkanı ve Avrupa Bölgesi üyeliği,*
- *70 üyesi olan Avrupa Demiryolu ve Altyapı İşleticileri Birliğine (CER) üyeliği,*
- *Uluslararası yük ve yolcu demiryolu taşımalar konusunda mevzuat yapan "Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetler arası Örgüt'e (OTIF) üyeliği*

COTIF sözleşmesine taraf olan Türkiye Cumhuriyeti, OTIF üyesidir. DDGM ise, 31 Temmuz 2013 tarihinden itibaren OTIF nezdinde ECM (Bakımdan Sorumlu Kuruluş) sertifikasyon otoritesi olarak yetkilendirilmiştir. TCDD, DDGM tarafından yapılan sertifikasyon neticesinde 29 Ağustos 2013 tarihinden itibaren OTIF'in ECM listesinde yer almaktadır.

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü

Tarihin akışını değiştiren icatlardan biri olan tren ve ray; sanayiyi, ticareti, kültürü değiştiren ve dönüştüren; sanata, edebiyata kısacası insanlığı ilgilendiren hemen her şeye ve her konuya etki eden birer etken olmuştur.

1830 yılında ticari olarak işletilmeye başlayan demiryollarının tarihi; modern dünyayı şekillendirirken sürükleyici, büyüleyici ve dur durak bilmeden varlığını devam ettiren bir süreç karşımıza çıkarmıştır. Dünyada demiryollarının tarihine bakıldığında küresel anlamdaki devasa etkilerini görmek mümkündür. Avrupa'daki en önemli ağların gelişimi, İngiliz teknolojisinin etkisi, Hindistan'da ve çok daha sonra Çin'de muazzam sistemlerin oluşturulması ve ayrıca Rusya ile ABD'de kıta aşan hatların yapılması incelendiğinde; demiryollarının nasıl geliştiği, daha hızlı, rahat ve güvenli hale geldiği çok iyi anlaşılabilir. Bu gelişmelerin, insanların hayatını nasıl değiştirdiği ve diğer bir sürü değişimin nasıl katalizörü olduğu görülmektedir. Demiryollarının, yaşadığımız dünyanın şekillenmesine nasıl yardımcı olduğu, hemen her ülkede kalkınmaya ve değişikliğe nasıl ivme kazandırdığı açıkça ortadadır. Basit bir şekilde ifade etmek gerekirse demiryolları dünyayı 19. yüzyılın ilk çeyreğiyle son çeyreği arasında, insanların neredeyse köylerinden bile çıkmadığı veya en yakındaki kasaba pazarının ötesine geçemediği bir durumdan, kıtaların aylar yerine birkaç gün içinde aşılabileceği bir duruma dönüştürmüştür.

Tren, buhardan aldığı güçle başlayan serüvenini manyetizmanın hızıyla sürdürmektedir. Lokomotifinin çekiş gücü, artık neredeyse uçağa yaklaşan hızı, trenin işlevselliğini ve etkinliğini katlayarak artırmaktadır. Yüksek hızlı tren teknolojisinin geldiği noktada lokomotif ve vagonların raylarla ilişkisi,

yolculuğun başlangıç ve bitiş noktalarında sonlanır hale gelmiştir. Raylar; havada asılı halde seyrine devam eden trene, sadece yön verip eşlik etmektedir. Hızlı ve konforlu ulaşım arayan yolcular eğilimlerini ve tercihlerini değiştirmektedir. Demiryolunun kombine taşımacılıkta sağladığı avantajlar ise rayların üstünlüğünü katlamaktadır. Demiryolu, ulaşım modları arasındaki popülerliğini arttırmaktadır. Başta Avrupa Birliği ve Uzak Doğu ülkeleri olmak üzere, ray üzerine yapılan yatırımların ana sebepleri saymakla bitmemektedir. Dünyada en çok kullanılan mod olan karayolu ulaştırmasına atfedilen önemin tek başına bir anlam ifade etmediği son otuz yıllık süreçte kavranmıştır. Teknolojik ve bilimsel gelişmeler ülkeleri birbirine hiç olmadığı kadar yakınlaştırmıştır. Küreselleşme ile siyasal ve sosyal entegrasyonun tamamlanması için ulaştırma modlarının da entegre edilmesi gereksinimi hasıl olmuştur. Demiryolunun önemi bu sayede daha iyi anlaşılmıştır.

Anadolu insanı da, buharlı lokomotifin dünyada ilk kullanılmasından 33 yıl sonra 1856 yılında demiryolu ile tanışmıştır. 23 Eylül 1856 tarihinde İzmir-Aydın hattının inşasına başlanması bu coğrafyanın sosyal, kültürel ve ekonomik olarak şekillenmesinde de bir milat olmuştur

1856-1920/1923 Osmanlı Dönemi; bu dönemden 4.136 kilometrelik bir demiryolu Cumhuriyete miras kalmıştır (Harita 1).

Demiryolu ulaşımının devlet politikası olarak ele alındığı 1923-1950 döneminde, yılda ortalama 134 kilometre olmak üzere toplam 3.764 kilometre demiryolu yapılmıştır. Bu dönemde demiryolları, gelişmeyi ve kalkınmayı kuşatan, bütün sosyal yönleriyle bir modernleşme projesi olarak ele alınmıştır.

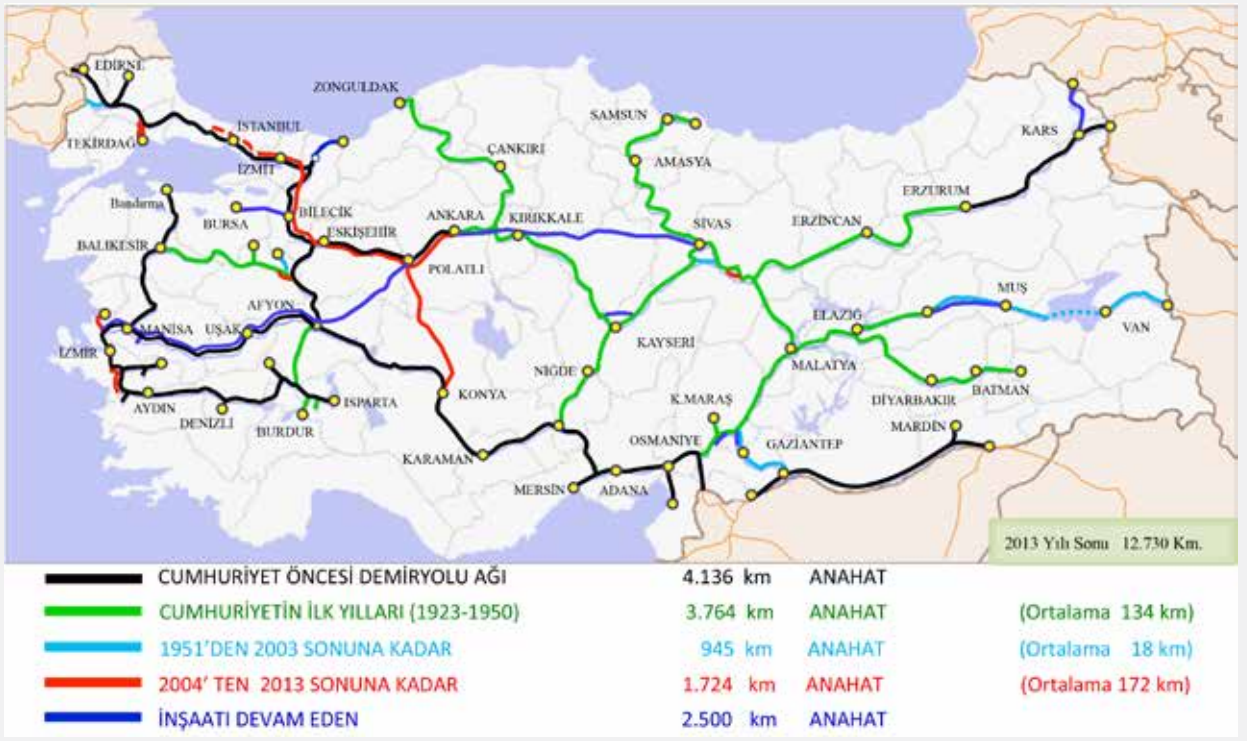

Harita 1. 1856'dan 2013'e Demiryolları

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki demiryolu hamlesi, sadece ulaşım olarak irdelendiğinde eksik kalacaktır. Bir ulaşım türünün toplumu nasıl değiştirdiğinin en özgün örneklerinden biri Türk Demiryollarının bu dönemidir.

Demiryolunun geçtiği her il, her kasaba şehirli ve modern bir hayatla tanışmış, yöre insanı; sağlık taraması, sinema, kütüphane, gazete, sıcak su teşkilatı, peyzaj ve buna benzer onlarca hizmete, tren sayesinde kavuşmuştur.

Bu döneme dikkat edildiğinde, demiryolunun atölyesinden okuluna, sosyal tesislerinden kısım hekimliklerine, spor kulüplerinden matbaasına büyük bir kuşatıcılıkla öncü olduğu; esasında toplumsal değişimi sağlayanın da bu kuşatıcılık olduğu görülecektir.

O dönemde demiryolları bir kalkınma hamlesi, bir ulaşım seferberliği, bir modernleşme projesi olduğu kadar zikrettiğimiz sonuç ve göstergelerden dolayı aynı zamanda adı konulmamış bir sosyal sorumluluk projesidir.

Ne yazık ki, demiryolu merkezli bu sorumluluk projesi 1946'dan sonra tedricen, 1950'den sonra ise dönemsel rüzgarların etkisiyle, 2003 yılına kadar rafa kaldırılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrası konjonktürünün getirdiği karayolu ağırlıklı ulaşım politikalarının öncelendiği ve bir durgunluk devresinin yaşandığı 1951'den 2003sonuna kadar, demiryollarının bütünüyle ihmal edildiği bir dönem olmuş ve sadece 945 kilometre demiryolu yapılmıştır.

Bütün ulaşım modlarının dengeli ve birbiriyle entegre şekilde öncelikli olarak ele alındığı, dolayısıyla demiryollarının da devlet politikası olarak öncelikli ele alındığı dönem 2004'den 2013 sonuna kadaryılda ortalama 172 kilometre olmak üzere toplam 1.724 kilometre demiryolu yapılmıştır. Hali hazırda 2.500 kilometrelik demiryolu inşası ise devam etmektedir.

Ülkemiz özellikle son on yıllık süreçte demiryolu ulaşımına verdiği önemin ve eş zamanlı yaptığı yatırımların karşılığını almaya başlamıştır. 2023 hedeflerimize odaklanarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar, artık meyvelerini vermektedir.

TCDD'NİN YENİDEN YAPILANMASI

Gelişmiş ülke demiryollarına bakıldığında, sektörün yeniden yapılandırıldığı görülmektedir.

Türk demiryollarının gelişmesinin ivme kazanarak devam etmesi, taşımacılıktan demiryolu endüstrisine, eğitimden AR-GE'ye, yan sanayiden müşavirlik hizmetlerine, altyapı inşaatından sertifikasyona bütün alanlarda özel sektörün de işin içinde olduğu efektif bir mekanizmayı zorunlu kılmaktadır.

Bu ise demiryollarımızın yeniden yapılanmasıyla ancak mümkün olabilecektir. Yeniden yapılanmanın yasal altyapısı oluşturulmuş ve süreç devam etmektedir.

Ülkemizde demiryolu ulaşım faaliyetlerinin ticari, ekonomik, sosyal ihtiyaçlara ve teknik gelişmelere bağlı olarak, serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını ve bu faaliyetlerin diğer ulaşım türleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini sağlamak amacıyla 655 sayılı KHK ile Bakanlığımız bünyesinde Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkındaki 6461 sayılı Kanun 1 Mayıs 2013'te yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanunun uygulamasına yönelik olarak TCDD'nin izleyeceği Strateji ve Yapısal Eylem Planı, Bakanlığımızca onaylanmıştır.

Bu plana göre;

- *TCDD'nin mevcut yapısı altında, aşamalı olarak TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ait iş birimleri oluşturulacaktır.*
- *TCDD Taşımacılık A.Ş. nin 2014 yılı başında tescil edilmesi ve 2014 yılı sonunda TCDD' den ayrılması planlanmaktadır.*
- *TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin merkez ve taşra teşkilat yapıları, iş birimi anlayışına göre yeniden düzenlenecektir. İlgili personel, araçlar ve mali kaynaklar yeni oluşturulacak iş birimlerine aktarılacaktır. Ayrıca altyapı ve taşımacılık faaliyetlerinin muhasebe hesapları ayrılacaktır.*

- *Bunun yanında TCDD'de halen uygulanmakta olan mevzuat ile kurumsal yönetim sistemleri yeni yapıya uygun hale getirilecektir.*
- *İş birimlerine dayalı yeni organizasyon yapıları hesapların ayrıştırılmasını ve takibini kolaylaştıracaktır. Mevcut finans kaynakları yönetim sistemi yeni yapıya uyarlanacaktır.*
- *Yeni yapıda oluşturulacak kar ve maliyet merkezleri sayesinde gelirler ve giderler daha etkin bir şekilde izlenebilecektir.*
- *Nihai ayrılma sonrasında TCDD bünyesinde; altyapı yapımı, altyapı bakımı ve altyapı yönetimi olmak üzere 3 ana iş birimi oluşturulacaktır.*
- *TCDD Taşımacılık A.Ş. bünyesinde ise; yolcu taşımacılığı, yük taşımacılığı ve araç bakımı olmak üzere 3 ana iş birimi oluşturulacaktır.*

TCDD Yapısal Eylem Planında öngörüldüğü üzere TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin merkez teşkilat yapılarına ilişkin çalışmalar tamamlanmak üzeredir. Taşra teşkilat yapılarına ilişkin çalışmalar ise devam etmektedir.

Türkiye'de fiili olarak hâlihazırda demiryolu ile yük ve yolcu taşımacılığı yalnızca TCDD tarafından yapılmaktadır. Mevcut durumda özel sektöre ait vagonlar da TCDD'ye ait personel ve trenler ile taşınmaktadır.

TCDD Taşımacılık A.Ş. ve diğer demiryolu tren işletmeciliği şirketleri kurulduğunda sektörde fiili serbestleşme gerçekleşecek, özel sektör kendi trenleri ve kendi personeli ile demiryollarında yük ve yolcu taşımacılığı yapma imkânına kavuşacaktır.

TCDD'Kİ SEKTÖREL GELİŞMELER

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve kalkınma sürecinde lokomotif görevi gören Demiryollarının, 50 yıllık ihmalden sonra son 11 yıldır Cumhuriyetimizin ilk yıllarında olduğu gibi altın çağını yaşamaktadır.

Demiryolları, ülkemizin en dinamik sektörlerinden birisi olmak için;

- *Yüksek hızlı, hızlı ve konvansiyonel demiryolu projelerinin hayata geçirilmesi,*
- *Mevcut yolların, araç filosunun, gar ve istasyonların modernizasyonu,*
- *Demiryolu ağının üretim merkezleri ve limanlara bağlanması,*
- *Özel sektörle birlikte ileri demiryolu sanayiinin geliştirilmesi,*
- *Lojistik merkezler kurularak ülkemizin bölgesinde önemli bir lojistik üs haline getirilmesi,*
- *Uzak Asya'dan Batı Avrupa'ya uzanacak olan Modern İpek demiryolunun hayata geçirilerek iki kıta arasında kesintisiz demiryolu koridoru oluşturulması,*
- *Sektörün daha etkin ve verimli bir hale getirilerek özel sektörün demiryolu işletmeciliği yapabilmesinin sağlanması için sektörün yeniden yapılandırılması*

ana hedefleri doğrultusunda birçok büyük projeyi başarıyla hayata geçirmiştir.

Demiryoluna verilen önem belirlenen hedeflere ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiştir. 2003-2013 yıllarında 2013 fiyatları ile demiryolu sektörüne yaklaşık 40 milyar TL kaynak aktarılmıştır.Bu dönemde 1.724 km yeni demiryolu yapılmıştır.

Türkiye'nin 40 yıllık hayali yüksek hızlı demiryolu projeleri hayal olmaktan çıkarak Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya yüksek hızlı demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Yüksek hızlı demiryolu hattına sahip Dünyada 8. Avrupa'da 6. ülke konumuna yükselen Türkiye'de artık yepyeni bir dönem başlamıştır.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/Boğaz Tüp Geçişiyle Modern İpek Demiryolu hayata geçirilmekte ve Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'da, bir buçuk asırlık rüyamız olan, dünya otoritelerinin mühendislik harikası olarak kabul ettiği, çift akıntının olduğu Boğaz'da, balıkların bile göç yolları dikkate alınarak yapılan, çevreci, dünyanın en derin batırma tüp tüneli tekniğiyle inşa edilen Marmaray 29 Ekim 2013 tarihinde hizmete alınmıştır.

Marmaray'dan sonra Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Yapımı Projesinin, inşaası devam eden Eskişehir-İstanbul kesimi tamamlanarak ülkemizin en büyük kentleri birbirine bağlanacaktır.

Yapımı devam eden Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarında ise çalışmalar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

Demiryolunda kullanılan ray, makas, travers, bağlantı malzemeleri Türkiye'de üretilmeye başlanmış, Ulusal Sinyal Projesi geliştirilmiş ve uygulama aşamasına gelinmiştir.

İzmir'de EGERAY hayata geçirilmiş; bu proje yerel yönetim-merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve ödül almıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve adeta yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. 10 yıl içerisinde mevcut sistemin yaklaşık 7.750 km'sinde yol yenilenmiştir. Böylece, tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti arttırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiştir.

Ülkemizin öncelikli lojistik değer ihtiva eden bölgelerine lojistik merkezler planlanmak ve bir kısmı kurulmak suretiyle, ulusal, bölgesel ve küresel taşımacılık açısından yeni bir taşımacılık konsepti geliştirilmiştir. Yine üretim merkezlerinin ve organize sanayi bölgelerinin demiryollarıyla limanlara bağlanması ile kombine taşımacılığın geliştirilmesi öncelenmiştir.

Yük taşımacılığında blok tren uygulamasına geçilerek bu taşımalar ulusal ve uluslararası blok trenlerle yapılmıştır.

Türkiye-Rusya arasında uluslararası tren-feri hatları ve Bandırma-Tekirdağ arasında ise ulusal demiryolu-denizyolu koridorları oluşturulmuştur.

Çeken çekilen araç filosu ciddi anlamda yenilenmiş, yerli tren setleri üretilmiş ve hizmete verilmiştir. Çekilen araç filosunun güçlendirilmesi için Eskişehir, Adapazarı ve Sivas'ta 5.865 adet yük ve 155 adet yolcu vagonu üretilmiştir.

Mevcut sistemin modernizasyonu kapsamında sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımlarına da önem verilmiş ve tüm hatların elektrikli ve sinyalli hale getirilmesi çalışmaları başlatılmıştır.

Demiryolu sektörünü düzenleyen yasa çıkarılmış, sektörde serbestleşmeye gidilmiş, özel sektörün demiryolu taşımacılığı yapmasının yolu açılmıştır. Bu bağlamda demiryollarının altyapı ve işletmecilik olarak ayrılma süreci sonuçlanma aşamasına gelmiştir.

40 yıl aradan sonra ilk kez bir il merkezi, Tekirdağ-Muratlı hattı ile demiryolu ağına bağlanmıştır.

Kentlerdeki tüm gar ve istasyonların, cazibe merkezi haline getirilebilmesi için restorasyonu tamamlanarak o kentlerin tarihi, kültürel ve sosyal hayatına kazandırılmıştır.

Trafik güvenliğinin arttırılması için karayolu ile demiryolunun kesiştiği hemzemin geçitlerin iyileştirilmesine büyük önem verilerek toplam 3.323 adet geçidin tamamı iyileştirilmiş, 1.065 adedi ise kontrollü hale getirilmiştir.

Ayrıca, 2003 yılından bugüne kadar yük ve yolcu taşımalarımızda artışlar görülmüştür:

- *2003 yılında 15,9 milyon ton yük taşınmışken 2012 yılında 25,7 milyon ton yük taşıması gerçekleştirilmiştir. Yük taşıma miktarında %62 oranında artış sağlanmıştır.*
- *2003 yılında taşınan yolcu sayısı 77 milyon iken, 2012 yılında %58'lik artışla 121 milyon kişiye ulaşmıştır.*
- *Limanlarımızda 2003 yılında 41 milyon ton yük elleçlenirken 2012 yılında 49 milyon ton yük elleçlemesi gerçekleşmiş ve %18'lik bir artış trendi yakalanmıştır.*

DEMİRYOLU YATIRIMLARI

Demiryollarında, 2003-2005 yılları arasında uzman kişi ve kuruluşların müşterek çalışmasıyla plan, program ve stratejiler hazırlanmış, ülkenin ve toplumun ihtiyacı, büyüme eğilimleri, küresel ve bölgesel potansiyel dikkate alınarak, bütün ulaşım modlarının eşzamanlı geliştirilmesi bir hükümet kararına dönüştürülmüştür.

Demiryolları, bir buçuk asrı aşan tarihinde hiç olmadığı kadar gündeme gelen, yatırım yapılan, toplumsal beklenti çıtasının alabildiğine yükseldiği bir sektör haline gelmiştir.

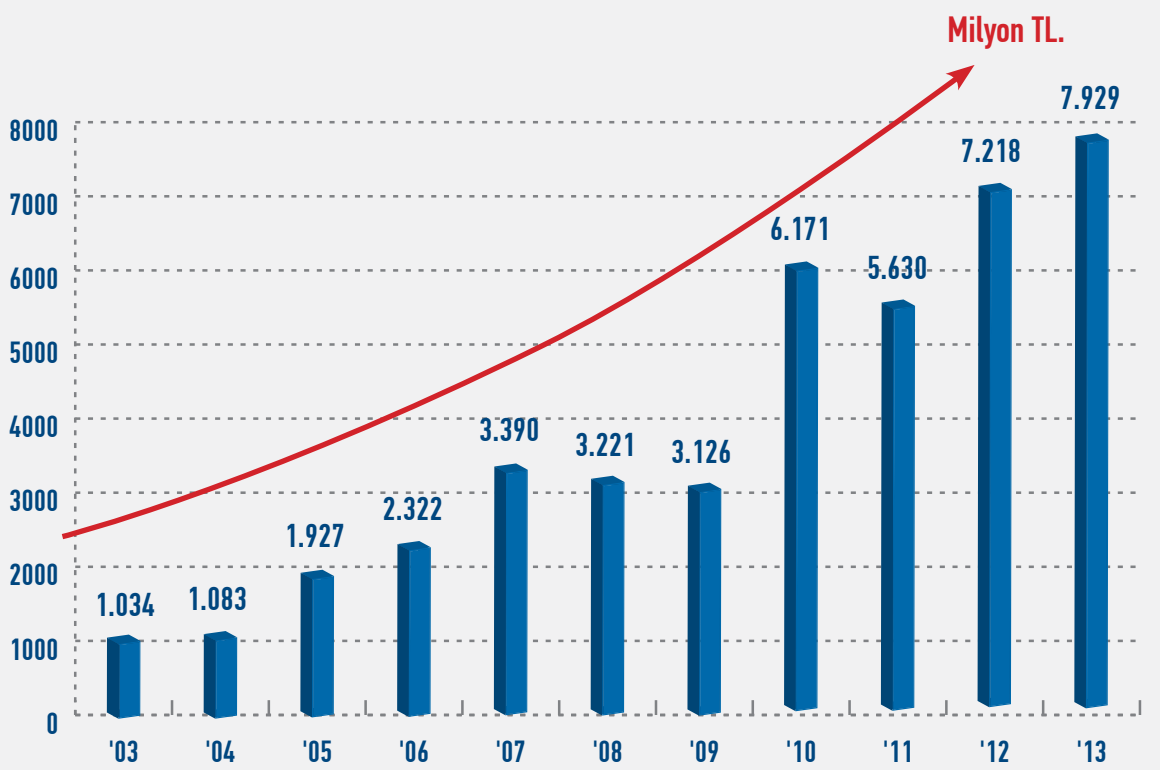

Grafik 1. 2003'den 2013'e Demiryolu Sektörü Ödenekleri (2013 yılı fiyatları)

2003 yılında 50 yıl sürdürülen ulaşım politikalarında köklü bir değişikliğe gidilerek, adeta yok sayılan demiryolları yeniden devlet politikası olarak kabul edilmiş ve tarihinde görülmedik şekilde yatırım ödeneği arttırılarak büyük bir değişim ve dönüşüm süreci başlatılmıştır.

2003 yılında 1.034 milyon TL olan demiryolu sektörü ödeneği, yıldan yıla katlanarak artmış ve 2013 yılında 7 Milyar 929 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır (Grafik 1).

Demiryollarında başlatılan yeni yol yapımından araçların yenilenmesine, kent içi ulaşımdan modernizasyon projelerine kadar eş zamanlı çalışmalarla hiçbir alan ihmal edilmeden bütünlüklü ve diğer ulaşım modlarıyla entegre bir demiryolu kalkınma hamlesi başlatılmıştır.

YÜKSEK HIZLI DEMİRYOLU YAPIMI

Yüksek hızlı demiryolu yapımında, Ankara merkez olmak üzere İstanbul-Ankara-Sivas, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir, Ankara-Konya ve Ankara-Bursa koridorları çekirdek ağ olarak belirlenmiştir. 15 büyük ilimizin yüksek hızlı trenle birbirine bağlanması planlanarak öncelikle Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya hatlarında YHT işletmeciliğine başlanılmış ve Türkiye yüksek hızlı tren işletmeciliğinde Dünyada sekizinci Avrupa'da altıncı ülke olmuştur. Böylece, hedefler doğrultusunda 888 km Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının inşası tamamlanmış, yaklaşık 2.500 km'lik Eskişehir-İstanbul, Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolunun ise inşası devam etmektedir (Harita 2).

Devam eden ve planlanan projeler sayesinde ülkemiz doğudan batıya, kuzeyden güneye yüksek hızlı ve hızlı demiryolu ağlarıyla örülmektedir. Böylece, Ülkemiz Dünyanın sayılı ülkeleri arasındaki yerini oldukça sağlamlaştırmaktadır.

Harita 2. Çekirdek Yüksek Hızlı Demiryolu Ağı

a. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu

Ülkemizin en büyük iki kenti olan Ankara-İstanbul arasındaki seyahat süresinin azaltılması, hızlı, konforlu ve güvenli bir ulaşım imkânı oluşturulması ve dolayısıyla ulaşımdaki demiryolu payının artırılması amacıyla Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin inşasına başlanılmış ve tamamında sona gelinmiştir.

Mevcut hattan ayrı ve bağımsız 533 km uzunluğundaki Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi'nde çift hatlı, elektrikli, sinyalli, 250 km/saat hız yapılabilen hattının ta-

Harita 3. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

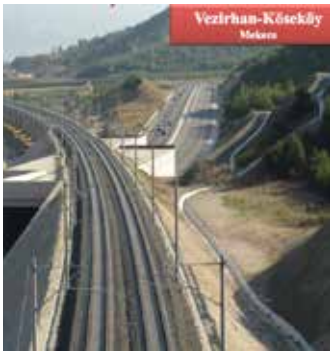

mamlanması ile iki büyük kent arasındaki seyahat süresi 3 saat olacaktır (Harita 3).

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu hattı kısa zamanda Marmaray ile bütünleşerek Avrupa'dan Asya'ya kesintisiz ulaşım sağlayacaktır. Ülkemizin en büyük iki şehrini birbirine bağlayan bu projeyle kentler arasında sosyal, ekonomik ve kültürel etkileşim artacak ve Avrupa Birliği üyelik sürecinde olan ülkemiz, ulaşım altyapısıyla da hazır hale gelecektir.

Ankara-İstanbul hattının ilk etabını oluşturan Ankara-Eskişehir kesimi 2009 yılında hizmete açılmıştır. YHT'ler vatandaşların en hızlı, en konforlu ve en güvenli şekilde Ankara-Eskişehir arasında yolculuk yapmasını sağlayarak demiryolcular açısından başlıca motivasyon kaynağı olmuştur. Vatandaşlarımız, artık neredeyse unuttukları demiryolu seyahatini yeniden hatırlamıştır.

YHT bağlantılı Eskişehir-Bursa arasında otobüsler, Kütahya ve Afyon arasında da DMU trenler çalıştırılmaya başlanılarak söz konusu şehirler arasındaki seyahat sürelerinde de önemli kısalmalar olmuştur.

Yoğun bir şekilde çalışmaların devam ettiği Eskişehir-İstanbul kesimi de çok yakında tamamlanarak kentlerimiz birbirlerine YHT'lerle bağlanacaktır.

b. Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu

Ankara ve Eskişehir'den sonra YHT'ler ağını Konya'ya da uzatmıştır. Yerli müteahhitlerce, yerli iş gücüyle ve öz kaynaklarla gerçekleştirilen Proje 2011 yılında hizmete girmiştir. Ankara-İstanbul Projesi'nin üzerinde bulunan Polatlı'dan güneye ayrılarak, 212 km uzunluğunda 300 km/s hıza uygun yüksek hızlı demiryolu inşa edilmiştir (Harita 4).

Böylece, Anadolu'nun ilk Başkenti Konya ile Ülkemizin başkenti Ankara birbirine çok daha yakın hale gelmiştir.

Ayrıca, Karaman ilinin YHT'ler ile Ankara'ya bağlantısını sağlamak üzere, Konya'dan Karaman'a Dizel Tren Setleri (DMU) ile günde toplam 6 sefer gerçekleştirilmektedir.

Proje öncesi konvansiyonel trenler Eskişehir-Kütahya-Afyon güzergâhını kullanarak Ankara'dan Konya'ya 10 saat 30 dakikada ulaşabiliyordu. Yüksek Hızlı Tren yol almaya başlayınca, seyahat süresi yalnızca 1 saat 50 dakikaya inmiştir. Önümüzdeki dönemde 300 km/saat hız yapan tren setlerinin temin edilmesiyle ve Başkentray projesinin tamamlanmasıyla bu süre 1 saat 15 dakikaya düşecektir.

Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya YHT'lerden sonra modern ve hızlı yolculukta 3. bir adım da Eskişehir-Konya YHT'lerin seferlere konulması olmuştur. Manevi dinamiklerimiz Mev-

Harita 4. Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

lana ile Yunus Emre arasındaki kadim gönül köprüsü YHT ile güçlenmiştir. Otobüsle 5,5 saat olan iki kent arası seyahat süresi, 2 saate inmiştir.

c. Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu güzergâhı; bir taraftan ülkemizin batı sınırından doğu sınırına kadar uzanan demiryolu ağının boylamasına ana arterinin bir parçasını oluşturmakta, diğer taraftan ise Avrupa-İran, Avrupa-Ortadoğu ve Kafkas ülkelerinin demiryolu bağlantısı üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca Pan-Avrupa IV. koridorunun devamında yer almaktadır.

Ankara-Sivas mevcut demiryolu 603 km olup seyahat süresi 12,5 saattir. İki kent arasındaki seyahat süresini kısaltacak projeyle 250 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli, sinyalli 405 km yeni yüksek hızlı demiryolu yapımı hedeflenmiştir. Bu sayede hattın 198 km kısalması sağlanacak ve seyahat süresi 12 saatten 2 saate inecektir (Harita 5).

Ankara-İstanbul ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarının işletmeye açılması ile birlikte de, ülkemizin doğusu ile batısı arasındaki bağlantıyı sağlayacak olan Ankara-Sivas güzergahında YHT'lerin önemi kaçınılmaz bir şekilde artacaktır.

Ankara Sivas arasındaki seyahat süresi 2 saat olacaktır.

Yerköy-Sivas T2'den T1 görünüşü Sivas'tan Ankara'ya Gidiş Yönü

Yerköy-Sivas T1'den T2 görünüşü Ankara'dan Sivas'a Gidiş Yönü

Yerköy-Sivas Viyadük 212, T1 çıkış Sivas'tan Ankara'ya Gidiş Yönü

Yerköy-Sivas / Yozgat OSB Bölgesi

Harita 5. Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

d. Ankara-Bursa Yüksek Hızlı Demiryolu

Bursa-Mudanya arası 42 km'lik demiryolu hattının yapımına, 1873 yılında başlanmış ve 1891 yılında bitirilmiştir. 1892-1951 yılları arasında hizmet veren bu hat, 1953 yılında kapatılarak sökülmüştür.

Demiryolu tarihimiz açısından; demiryoluyla ilk tanışan şehirlerimizden biri olan Bursa'nın demiryolu şebekesine bağlantısının sağlanması Hükümetimizce ele alınmış ve Ocak 2012'de inşaatına başlanılmıştır. Söz konusu 105 km'lik hat, 250 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli, sinyalli olarak inşa edilmektedir (Harita 6).

Projenin tamamlanmasıyla gelişmiş sanayi şehri olan Bursa'nın 60 yıllık demiryolu hasreti sona erecek ve Bursa; İstanbul, Eskişehir ve Ankara'ya bağlanacaktır. Ankara-Bursa arası 2 saat 15 dakika, Bursa-Eskişehir arası 1 saat ve Bursa-İstanbul ise 2 saat 15 dakika olacaktır.

Ülkemizin gerek nüfus, gerekse oluşturulan katma değer bakımından önde gelen şehirlerinden biri olan Bursa'nın de-

Harita 6. Ankara-Bursa Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

miryolu şebekesine bağlanmasıyla sosyo-ekonomik değeri daha da yükselecektir.

Söz konusu Bursa-Bilecik Hızlı Tren Projesinin ilk etabı olan Bursa-Yenişehir kesiminde inşa çalışmaları, Bilecik-Yenişehir kesiminde ise uygulama projesi hazırlama çalışmaları sürdürülmektedir.

Proje tamamlandığında hatta hem yolcu, hem de hızlı yük trenleri çalıştırılacaktır. Yolcu trenleri saatte 200, yük trenleri ise 100 kilometre\saat ile çalışacaktır. Ayrıca, Bursa ve Yenişehir'e hızlı tren ve tren garları yapılacak olup, buradaki hava alanında da hızlı tren istasyonu inşa edilecektir.

e. Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu

Sanayisi, turizm potansiyeli ve limanıyla ülkemizin 3. büyük kenti olan İzmir'i ve güzergâhındaki Manisa, Uşak ve Afyonkarahisar'ı Ankara'ya kapı komşusu yapmak için Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin yapımına başlanmıştır.

Ankara-İzmir mevcut demiryolu 824 kilometre olup, seyahat süresi yaklaşık 14 saattir. İki şehir arası mesafeyi 624 kilometreye ve seyahat süresini 3 saat 30 dakikaya düşürecek olan Ankara-İzmir YHT Hattı üç kesim halinde projelendirilmiştir (Harita 7).

Polatlı-Afyonkarahisar Tünel 5

Polatlı-Afyonkarahisar Akarçay Köprüsü 1

Harita 7. Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Polatlı-Afyonkarahisar kesiminin inşaatına 2012 yılında başlanılmış ve sanat yapılarının imalatına yoğun bir şekilde devam edilmektedir. Afyon-Uşak (Eşme) arasının altyapı yapım ihale hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Uşak (Eşme)-Manisa kesiminde ise uygulama projelerinin yapımı devam etmekte olup, tamamlanmasını takiben yapım işlerine başlanacaktır.

YHT'ler, Ankara'dan İzmir'e bağlantıyı sağlayarak ulaşılabilirlik kavramını yeniden dizayn edecek ve bir demiryolu hattıyla değil tüm dinamikleriyle birleştirip yeni bir bölgesel ya da kentsel gelişme koridoru oluşturacaktır.

YHT GAR PROJELERİ

a. Ankara YHT Gar

Ankara-İstanbul, Ankara-Konya, Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projelerinin hayata geçirilmesi ile birlikteen az demiryolu yapımı kadar önemli olan YHT Gar Komplekslerinin yapımı da önceliklendirilerekYHT'lerin ulaştığı şehirlerin yeni Garlara kavuşturulması için çalışmalara başlanılmıştır.

Ankara YHT Garı, ulusal ve uluslararası standartlar dikkate alınarak ve diğer ülkelerdeki yüksek hızlı tren garlarının yapısı, düzeni, kullanım ve işletme şekilleri incelenerek projelendirilmiştir.

Ankara YHT Gar Projesi

Ankara Gar ve çevresini başkent için cazibe merkezi haline dönüştürmeyi hedefleyen proje, günümüz teknolojisi ve mimari anlayışının yanında hız ve dinamizmi simgeleyecek ve sektörün yeni vizyonunu temsil edecek şekilde tasarlanmıştır.

175 bin m^2 kullanım alanı ve 21 bin 600 m^2 taban alanına sahip YHT garda otel, alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar, metro ve banliyö bağlantısı olacaktır.

Demiryollarında ilk defa uygulanan Yap-İşlet-Devret modeliyle ihalesi gerçekleştirilen garın yapımına başlanılmıştır.

Mevcut gardaki hatların deplase edilmesinin ardından yeni garda, aynı anda 12 hızlı tren setinin bulunabileceği 420 metre uzunluğunda 6 adet hızlı tren, 4 konvansiyonel, 2'şer banliyö ve yük treni hattı yapılacaktır.

b. Konya YHT Gar

Konya mevcut tren garının, YHT seferlerine hazırlık amacı ile bakım ve onarımı yapılmıştır. Ancak mevcut gara ulaşım sınırlı ve garın kent merkezi ile entegrasyonu zayıftır. Başta Ankara-Konya Hattı olmak üzere, Konya-İstanbul hattının açılması akabinde mevcut gar yıllık 7 milyon yolcu kapasitesini karşılamakta yetersiz kalacaktır. Bu nedenle Konya Buğdaypazarı Mevkiine yeni bir gar yapılması öngörülmüştür.

Böylece, Ankara YHT Gardan sonra ise Konya YHT Garın hayata geçirilmesi düşünülmüş ve uygulama projeleri bitirilmiştir. Yine Ankara YHT Garında olduğu gibi otel, alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar içerecektir. Söz konusu YHT garın kullanım alanı ise 27.245 m^2 olacaktır.

Konya YHT Gar Projesi

c. Ankara Etimesgut YHT Gar Kompleksi

Demiryollarının 2023 yılı hedefleri doğrultusunda, ülkemizin YHT İşletmecilik ağının ağırlık merkezini Ankara oluşturacaktır. Bu nedenle YHT Bakım ağının ana merkezi de Ankara olarak belirlenmiştir. Ana Bakım tesisi İstanbul, İzmir, Sivas, Antalya illerine kurulacak daha küçük ölçekli servis bakım tesisleri ile desteklenecektir.

YHT Gar Kompleksi 157,7 hektarlık alanda kurulacak olup, kompleksin içerisinde YHT Batı Garı, Yüksek Hızlı Tren Ana Bakım Deposu ve Batı Terminali ile YHT Eğitim Tesisleri bulunacaktır.

Bakım tesisinin konumu belirlenirken; mevcut kalkış-varış gara yakınlığı, demiryolu hattı kenarında olması, boş ve düz veya az engebeli bir arazi olması, kamulaştırma maliyetleri düşüklüğü, imar planına uygunluk ve ulaşılabilirlik etkenleri göz önünde bulundurulmuştur.

YHT hatlarında kullanılacak YHT setlerinin planlı bakım ve gare ihtiyacının 46.568 m^2 kapalı alan gerektirmesi, yüksek hızlı tren işletmeciliğinde kalifiye personel yetiştirilmesi için eğitim tesis ihtiyacı, Yolcu sayısının artması nedeniyle oluşan yeni gar ihtiyacı için Etimesgut/Ankara'da YHT Gar Kompleksinin kurulması kararlaştırılmıştır.

Etimesgut'ta kurulacak ana YHT bakım kompleksinde;

- *Bakım işlerinde havaya herhangi bir gaz salınmayacak ve toprak ile suyu kirletecek herhangi bir kimyasal madde kullanılmayacak,*
- *Bakım işlemleri sırasında oluşabilecek yağ vb. atıklara yönelik olarak, Bakım Tesisinde biyolojik ve kimyasal arıtma ünitesi yer alacak,*
- *Tren Yıkama Binası ayrıca bir biyolojik arıtma ünitesine sahip olup, atık suyun %90 oranında geri kazanımı sağlanacak*
- *Arıtma ünitelerinde biriken yağ atıkları özel bir haznede depolanıp, bertaraf edilecek,*
- *Kanalizasyon şebekesine yağ atılımı söz konusu olmayacak*
- *Tüm tesisteki demiryolu altyapısının elektrikli olması nedeniyle tren manevralarının gürültü olmayacaktır.*

Sonuç olarak, YHT Bakım Tesisleri için proje çalışmaları titizlikle yürütülmüş; insan ve çevre sağlığı ile ilgili kriterler de göz önünde bulundurulmuştur.

Söz konusu yerde Ana bakım deposunun kurulmasının yanında, ayrıca Yeni YHT Batı Garı da kurulacaktır. Yeni inşa edilecek gar ile batı yönünde hızlı tren duruşlarının Sincan yerine bu yeni garda yapılması planlanmıştır. Batı YHT Garı, karayolundan kısa sürede erişim sağlanabilmesi için Ayaş Yolu, Ankara Çevre Yolu ve İstasyon caddesi ortasında kalan YHT Gar Kompleksi içerisinde olacak şekilde projelendirilmiş ve Başkent Ray banliyö sistemi ile entegre edilmiştir.

Ankara YHT Gar kompleksinin yapım sözleşmesi imzalanarak işe başlanılmıştır.

Etimesgut Hızlı Tren Gar Kompleksi Projesi

HIZLI VE KONVANSİYONEL DEMİRYOLU YAPIM PROJELERİ

Yüksek hızlı demiryolu yapım projelerinin yanı sıra hızlı ve konvansiyonel demiryolu yapımları da yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu kapsamda 313 km'lik konvansiyonel demiryolu inşaatı tamamlanmıştır. 790 km'lik konvansiyonel demiryolunun inşaatı devam etmektedir. Hem yük hem de yolcu taşımacılığının yapılacağı 160-200 km/saat'e (hızlı) uygun 4.021 km'lik kesimde II. hat ve yeni demiryolu etüt-proje çalışmaları sürdürülmektedir (Harita 8).

Harita 8. Hızlı ve Konvansiyonel Demiryolu Projeleri

Cumaovası-Tepeköy

2003 yılından bu yana Tecer-Kangal yeni demiryolu, Menemen-Aliağa II. hat, Tekirdağ-Muratlı çift hat, Cumaovası-Tepeköy II.hat yapımları, Başkentray Projesinin 1.etabı ile Marmaray'ın tüp geçişi tamamlanmış ve işletmeye açılmıştır.

En son 1971 yılında Van İlimize ulaşan demiryolundan 39 yıl sonra 2010 yılında ilk defa bir ilimize daha yeni demiryolu hattı bağlantısı sağlanmıştır. 36 km'lik Tekirdağ-Muratlı arası demiryolu çift hatlı hale getirilmiştir.

Tekirdağ-Muratlı

Kars-Tiflis (Türkiye kesimi), Adapazarı-Karasu, Kemalpaşa-Turgutlu, Arifiye-Pamukova ikinci hat, Kayseri Kuzey Geçiş Varyantı, Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı, Gebze-Halkalı (Marmaray), Akçagöze-Başpınar ve Fevzipaşa varyantlarının inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Projesi

Doğu-Batı koridorunun devamı niteliğinde olan ve Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi'ne bağlantı sağlayarak tarihi İpek Yolu'nu yeniden canlandıracak Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattı için projelendirme çalışmalar devam etmektedir (Harita 9).

Harita 9. Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattı

Mürşitpınar-Şanlıurfa Hızlı Demiryolu Projesi

İlçeleriyle birlikte ele alındığında tarihî ve kültürel miras bakımından pek çok zenginliği barındıran ve GAP Bölgesinin önemli şehirlerinden birisi olan Şanlıurfa'yı ana demiryolu ağına bağlayacak olan Mürşitpınar-Şanlıurfa Yeni Demiryolu Projesi'nin yapım işi Yatırım Programına alınmıştır.

Uygulama proje hazırlama çalışmalarının bitirilmesini müteakip, hattın yapım ihalesine çıkılacaktır.

Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesi

Ülkemizin güney komşularıyla ticarette büyük önem arz eden projelerden biri de Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesidir. Bu proje, sadece Türkiye, Suriye ya da Irak arasında değil, Avrupa ile Ortadoğu arasında da demiryolu taşımacılığının daha etkin hale gelmesini sağlayacaktır. Söz konusu hat, bölgedeki gelişmelerle birlikte Ortadoğu'ya ihracatta demiryolu katkısının ciddi ölçüde artıracak, bölge ekonomisinin gelişmesini sağlayacaktır.

GAP Eylem Planı kapsamında çalışmaları sürdürülen Nusaybin-Habur hızlı demiryolunda proje çalışmaları devam etmektedir.

Konya-Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Demiryolu Projeleri

Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya YHT işletmeciliğinin başlamasıyla Konya-Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep hızlı demiryolu koridorunun hayata geçirilmesi önemli hale gelmiştir.

Söz konusu koridor, ülkemizin hem yolcu hem de yük taşımacılığı potansiyelinin yüksek olduğu bir bölgededir. Koridor üzerinde yapımı planlanan (hızlı) 2., 3., 4., hatlar ve yeni demiryolunun tümü elektrikli ve sinyalli olarak inşa edilecektir.

Mevcut durumda, Konya-Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep koridorunda yolcu trenlerinin azami hızı 120 km/sa ve yük trenlerinin ise 65 km/sa'dır. Bu kesimde hızlı demiryolu projelerimiz tamamlandıktan sonra yolcu trenleri

160-200 km/sa ve yük trenleri ise 100 km/sa hız yapabilecektir. Böylece, seyahat süreleri kısalacak, konforlu ve kaliteli bir hizmet sunulmuş olacaktır (Harita 10).

Bu kapsamda;

- *Konya-Karaman II.hat; Yapım ihalesinin değerlendirilmesine müteakip inşaatına başlanılacaktır.*
- *Karaman-Ulukışla II.hat ve Ulukışla-Yenice yeni demiryolu; proje çalışmaları devam etmektedir.*
- *Mersin-Adana III. ve IV.hat; proje hazırlama çalışmaları tamamlanmış olup, yıl sonuna kadar yapım ihalesine çıkılacaktır.*
- *Adana-İncirlik-Toprakkale II. hat; Proje çalışmaları tamamlanmış olup, yıl sonuna kadar ihalesi yapılacaktır.*
- *Toprakkale-Nurdağ-Başpınar (Gaziantep) Hattı; Toprakkale-Nurdağ-Başpınar arasında yüksek standartlı yeni demiryolu projesinde koridorun 1. bölümü olan Toprakkale-Bahçe arasında 160 km/h hıza uygun yeni çift hatlı demiryolu yapılması amacıyla etüt ve proje çalışmaları devam etmektedir. Koridorun 2.bölümü olan Nurdağ-Başpınar arasında yeni Demiryolu yapılması etüt-proje çalışmaları tamamlanma aşamasına gelmiştir.*
- *Bahçe-Nurdağı (Fevzipaşa) ve Akçagöze-Başpınar Varyantı; Fevzipaşa Varyantı Projesi altyapı yapımına başlanmıştır. Akçagöze-Başpınar Varyantının ise yapım sözleşmesi imzalanmış ve yer teslimi yapılmıştır.*
- *Başpınar-Mustafayavuz Demiryolu Hattı (GAZİRAY); Başpınar ile Mustafayavuz arasındaki 25 km'lik kesimde konvansiyonel ve banliyö işletmeciliğinin yapılması amacıyla mevcut tek hattın dört ve beş hatlı olarak yeniden inşa edilmesi için proje çalışmaları tamamlanmıştır. Kamulaştırma ve ÇED süreçleri devam etmektedir. Proje ve keşiflerin incelenmesine müteakip yapım ihalesine çıkılacaktır.*

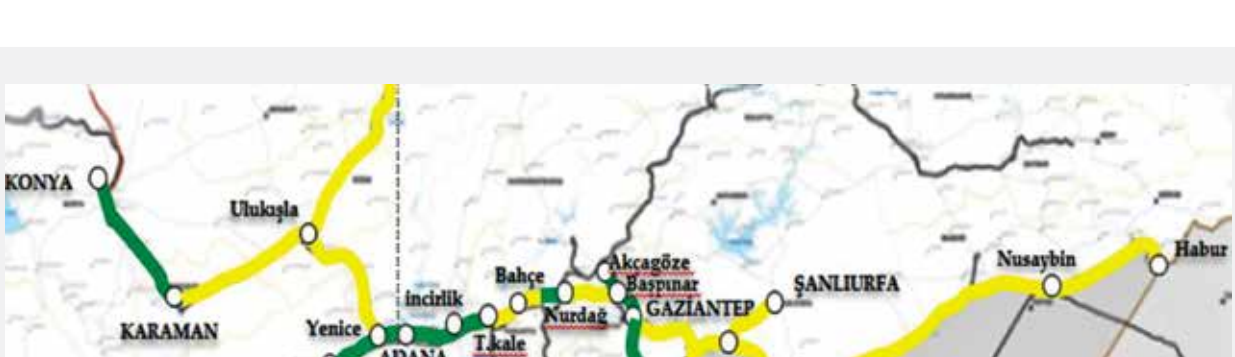

Harita 10. Konya-Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Demiryolu Projeleri

Gaziantep-Akçakale-Nusaybin Hızlı İkinci Hat Yapımı

Güney demiryolu koridorunun hızlı demiryolu ağıyla tamamlanabilmesi için Gaziantep-Akçakale-Nusaybin arasında ikinci hat yapılması kararlaştırılmış olup, söz konusu hatların proje çalışmaları devam etmektedir.

Diğer Yeni Demiryolu ve İkinci Hat Yapımları

Ülkemizin sadece güney koridorunda değil başka yerlerde de hız, güven ve konforu arttırmak için yeni demiryolu ve ikinci hat yapımları devam etmektedir.

Bunlardan önemlileri;

- *Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı; Murat Nehri üzerinde inşa edilecek dört adet baraj nedeniyle etkilenen*

Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı

114 km'lik mevcut demiryolu hattının deplase edilmesi amacıyla gerçekleştirilen projenin yapımında %40 fiziki ilerleme sağlanmıştır.

- *Kayseri Kuzey Geçiş Varyantı: Yük trenlerinin şehir içinden çıkarılması amacıyla inşaatına başlanılan Kayseri Kuzey Geçişi Varyantı bu yıl tamamlanacaktır.*
- *Arifiye-Pamukova II.Hat Yapımı; İnşaat çalışmaları devam etmektedir.*
- *Tepeköy-Selçuk II.Hat yapımı: İhale süreci devam etmektedir.*
- *Aliağa-Bergama Yeni Demiryolu Yapımı: Egeray'ın Bergama'ya uzatılması hedefi doğrultusunda; Bandırma-İzmir hızlı tren güzergahı üzerinde Aliağa'dan Bergama'ya kadar projeleri hazırlanmıştır.*
- *Ödemiş-Kiraz Yeni Demiryolu Yapımı; Torbalı-Ödemiş arasındaki tek hatlı demiryolunun 30 km mesafedeki Kiraz İlçesi'ne uzatılması planlanmış olup, proje ve keşifler tamamlanmıştır.*
- *Boğazköprü-Ulukışla II.Hat yapımı: Proje çalışmaları devam etmektedir.*
- *Projesi planlanan diğer II.Hatlar ise; Halkalı-Ispartakule-Ömerli-Çerkezköy, Selçuk-Aydın-Denizli, Çiğli-Menemen, Kayseri-Sivas, Malatya-Çetinkaya, Gölbaşı-Malatya, Akçagöze-Narlı, Nurdağ-Narlı-Köprüağzı-Kahramanmaraş, Toprakkale-İskenderun, Enveriye-Alayunt-Tavşanlı, Alayunt-Afyonkarahisar-Konya'dır.*

İLTİSAK (BAĞLANTI HATTI) YAPIM PROJESİ

Ülkemizin genel ulaştırma politikası içinde önemli bir yer tutan yük taşımacılığının, demiryollarıyla yapılmasının daha etkin hale getirilmesine yönelik olarak, mevcut demiryolları hatlarına yapılacak ek hatlar ile kapıdan kapıya taşınmasını sağlamak amacıyla iltisak hatları yapılmaktadır.

2002 yılında 282 adet olan iltisak hattımız bugün itibarıyla 337 adete ulaşmıştır. Görüldüğü gibi her yıl ortalama 6 adet iltisak hattı yapılarak 467 km uzunluğa ulaşılmıştır (Harita 11).

Ülkemizde demiryoluyla yük taşımasında büyük bir önemi olan iltisak hatlarının payı %58'e ulaşmıştır.

Mevcut hatların 30 km sağında ve solunda olmak üzere, 60 km'lik koridor içinde yer alan, taşıma kapasitesi 200.000 ton/yıl ve/veya halihazırda taşıma kapasitesi 100.000 ton/yıl olan ancak önümüzdeki 5 yıl içerisinde 200.000 ton/yıl taşıma kapasitesine ulaşması beklenen her türlü organize sanayi bölgesi, fabrika, tesis, stoklama sahası, her türlü sanayi ve tarımsal üretim merkezi vb. tüm özel ve tüzel statüdeki kurum, kuruluş ve şirketlerinin yüklerini, hem daha ekonomik, hem daha çevreye duyarlı taşıma şekli olan demiryolları ile kapıdan kapıya taşınmaya yönlendirmek amacıyla, yapılabilecek iltisak hatlarının belirlenmesi ve değerlendirmesine devam edilmektedir.

Harita 11. İltisak Hatları

DEMİRYOLU YENİLEMELERİ VE BAKIM-ONARIM ARACI TEMİNİ

Demiryollarında bir taraftan hızlı ve konvansiyonel hatlar yapılırken, diğer taraftan da mevcut hatların yenilenmesine ağırlık verilmiştir.

Mevcut hatlarımızın yenileme, bakım ve onarımı için ihtiyaç duyulan rayın ülkemizde üretilmesini sağlayabilmek amacıyla Bakanlığımızca KARDEMİR'e teknik destek verilmiş ve bu sayede 60 kg/m'lik raylar üretilerek demiryolu yenilemelerinde kullanılmıştır.

Yol yenilemelerinde ilk kez 60 kg/m'lik raylar ve B70 beton traversler kullanılmaya başlanılmıştır. 60 kg/m'lik raylarla 1.311 km'lik yol yenilemesi yapılmıştır.

Harita 12. Demiryolu Yenilemeleri

Bu çalışmalar kapsamında İzmir-Aydın Hattı 156 yıl sonra altyapısıyla birlikte yenilenmiştir. Ayrıca, Adana-Mersin, Kütahya-Eskişehir ve Gaziantep-Karkamış-Nusaybin arası hatlarda yenilenen yollar arasındadır.

Son 10 yılda 7.750 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir. 2003 yılında 69 km yol yenileme ve bakımı gerçekleştirilmişken, 2011 yılında 830 km, 2012 yılında ise 747 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir. 2013 yılı Ekim ayı itibarıyla da 700 km yol yenilemesi yapılmış olup, yıl sonunda 1.000 km'ye ulaşması hedeflenmektedir (Harita 12).

Ayrıca, demiryolu bakım ve onarımında kullanılmak üzere, yol bakım onarım ekiplerini güçlendirmek için 41 adet büyük makine, 65 adet mobil demiryolu aracı temin edilmiştir.

Demiryolu Bakım-Onarım Araçları

SİNYALİZASYON VE ELEKTRİFİKASYON YAPIM PROJELERİ

Hat kapasitesini arttırmak, işletme maliyetini düşürmek, karbon salımını azaltmak, güvenli taşımacılığı sağlamak, ulaşımda elektrik enerjisini kullanarak dışa bağımlılığı azaltmak, zaman ve personel tasarrufu sağlamak amacıyla 2003-2013 yılları arasında 1.619 km sinyalli hat ve 1.206 km de elektrikli hat yapılmıştır (Harita 13-14).

Sinyalizasyon ve elektrifikasyon çalışmaları devam eden önemli hatlardan bazıları ise şunlardır;

- *Pehlivanköy-Uzunköprü-Hudut Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi; yapımı tamamlanarak yıl içerisinde işletmeye açılmıştır.*
- *Boğazköprü-Ulukışla-Yenice, Mersin-Yenice, Adana-Toprakkale Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; bu koridorda yük trafiğinin yoğun olması nedeniyle yapımına başlanılan sinyalizasyon inşaatında %65 fiziki ilerleme*

sağlanmış olup, proje 2013 yılı sonunda tamamlanacaktır. Ayrıca bu hatların elektrifikasyon ihalesi yapılarak sözleşmesi imzalanmıştır.

- *Irmak-Karabük-Zonguldak Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Öncelikli olarak yol yenileme ve altyapı çalışmaları devam etmektedir. Sinyalizasyon tasarım çalışmalarına başlanılmıştır. Projede %21 fiziksel ilerleme sağlanmıştır. Ayrıca bu hattın elektrifikasyon bölümü için Avrupa Yatırım Bankasından kredi temin çalışmaları ve ihale hazırlıkları devam etmektedir.*
- *Eskişehir-Kütahya-Balıkesir Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi; Sinyalizasyon ve elektrifikasyon yapım çalışmaları devam etmektedir.*
- *Bandırma-Balıkesir-Manisa-Menemen Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; yapımına 2012 yılında başlanılan sinyalizasyon ve elektrifikasyon sistemlerinin yapımı devam etmektedir.*
- *Kayaş-Irmak-Kırıkkale-Çetinkaya Elektrifikasyon Projesi; yapım ihalesi değerlendirme aşamasındadır.*
- *Tekirdağ-Muratlı Sinyalizasyon Projesi; yapım çalışmaları devam etmektedir.*
- *Cumaovası-Tepeköy Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; 2012 yılında inşasına başlanılan projede çalışmalar devam etmektedir.*

Harita 13. Sinyalizasyon Yapım Çalışmaları

Harita 14. Elektrifikasyon Yapım Çalışmaları

Yerli Sinyalizasyon Projesi

Yerli Sinyalizasyon Projesi

Ülkemizde ilk defa demiryolu projelerinde, yurt dışından temin edilen sinyalizasyon sistemlerinin yerlileştirilmesi amacı ile TÜBİTAK 1007 Programı kapsamında; TCDD, TÜBİTAK BİLGEM ve İTÜ işbirliği ile Ulusal Demiryolu Sinyalizasyon Projesi (UDSP) başarıyla tamamlanmış olup Mithatpaşa (Adapazarı) istasyonunda prototip çalışma tamamlanarak, devreye alınmıştır.

Proje kapsamında, sinyalizasyon sistemlerinin en mühim unsuru kabul edilen anklaşman sistemi, trafik kontrol merkezi ve donanım simülatörü olmak üzere üç ana bileşen geliştirilmiştir.

Ulusal Demiryolu Sinyalizasyon Sisteminin yurt genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmekte olup, Denizli-Ortaklar arasında yerli sinyalizasyonda imalat çalışmalarına başlanılmıştır. Bu hattın tamamlanmasıyla ilk defa şebekemizde bu büyüklükte milli sinyal projesi yapılmış olacaktır.

ÇEKEN-ÇEKİLEN ARAÇLARIN TEMİN VE MODERNİZASYONU

Demiryolu inovasyon atılımı mevcut diğer donanımlıları da göz ardı etmeyecek şekilde yenilenerek taçlandırılmaktadır. Bu kapsamda çeken-çekilen araçlarımızdan lokomotif ve yük vagonu filosunun gençleştirilmesi imalat ve temin çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

YHT Setleri Temini

Açılan yüksek hızlı tren hatlarımızda yolcu taşımacılığı yapmak için 250 km/saat hıza uygun işletmecilik yapılabilen 12 adet yüksek hızlı tren seti temin edilmiştir. Saatte 300 km hız yapabilecek 7 adet çok yüksek hızlı tren setinden 1 adeti ise ülkemize gelmiş olup, diğer 6 adet tren setinin temini kapsamında dizayn çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, 106 adet YHT seti projesi de TCDD Yatırım Programına alınmıştır.

Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren işletmeye alınan tren setleri; saatte 250 km hız yapabilen, 419 kişi taşıma kapasiteli, 6'şar adet vagondan müteşekkildir. Vagonlar business ve 1. sınıf olmak üzere iki tip olup, koltuklar business vagonlarda 2+1, 1. sınıf vagonlarda ise 2+2 olarak dizayn edilmiştir. Vagonlarda entegre TFT ekran, klima, tren izleme, anons, müzik ve görsel yayın sistemi yer almaktadır. 1. sınıf vagonlarda ayrıca engelli yolcular için düzenlenmiş bölümler mevcuttur.

YHT Seti

Anahat Lokomotif Temini

2003 yılında blok tren işletmeciliğine geçişle birlikte yük taşıma kapasitesinin artırılması için TCDD'nin bağlı ortaklığı olan TÜLOMSAŞ'ta General Motor (GM) Lisansı ve %51 yerlilik oranıyla 2003-2009 yılları arasında toplam 89 adet dizel anahat lokomotifi imal edilmiştir.

Dizel Ana Hat Lokomotifi (TÜLOMSAŞ)

Elektrikli Ana Hat Lokomotifi

80 adet elektrikli lokomotiften üretimi tamamlanmış olan ilk 8 adet lokomotif ülkemize gelmiş olup, testleri yapılmaktadır. Proje kapsamında 10 yıllık üretim lisansı da temin dilmiş olup, daha sonra TCDD ve komşu ülke ihtiyaçlarının TÜLOMSAŞ tarafından karşılanması mümkün olacaktır.

DE Dizel Ana Hat Lokomotifi (Tülomsaş)

Yüksek yakıt sarfiyatı ve bakım giderlerine sahip lokomotiflerin servisten çekilebilmesi için yerlerine daha düşük işletme giderlerine sahip 20 adet yeni dizel anahat lokomotif TÜLOMSAŞ'a sipariş edilmiştir. Söz konusu lokomotiflerin 5 adedi bu yıl servise verilecektir. 2014 yılında 5 adet, 2015'te ise 10 adet teslim alınacaktır.

Elektrikli (EMU) ve Dizel Tren Seti (DMU) Temini

Banliyö hatlarında çalıştırılmak üzere imal ve temini planlanan üçer adet vagondan oluşan 32 set banliyö treninin tamamı teslim alınarak hizmete sunulmuştur.

Banliyö Tren Seti (EMU)

Orta mesafeli taşımacılıkta kullanılmak üzere temin edilen iki vagonlu 12 adet dizel tren setinin tamamıyla yolcu taşımacılığına başlanmış olup, Aydın-Basmane, Eskişehir-Kütahya-Afyon ve Adana-Mersin hatlarında seferler yapılmaktadır.

Dizel Tren Seti DMU

Yerli İlk Dizel Tren Seti

Ülkemiz yerli demiryolu sanayiinin gelişmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması için, kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta, yolcularımıza daha hızlı ve konforlu bir hizmet sunmak ve işletme maliyetini düşürmek amacıyla araç filomuz 24 adet dizel tren seti ile yenilenmektedir.

Bu proje, dünya demiryolu pazarında kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta kullanılan araçların üretiminde pay sahibi olma hedefimize bizi bir adım daha yaklaştıracaktır.

Bu doğrultuda TÜVASAŞ'ta 24 adet DMU tren setinden ilki olan "Anadolu" 2011 yılında İzmir-Tire hattında sefere başlamıştır. Toplam 20 adet DMU tren seti teslim alınmış olup, geri kalan 4 adet DMU tren seti ise 2013 yılı sonuna kadar

Dizel Tren Seti

Çekilen Araçların İmali ve Modernizasyon

Yolcu ve yük taşımacılığının artırılması amacıyla hem yolcu hem de yük vagonu temin çalışmaları sürdürülmektedir. 2003-2012 yılları arasında 5.865 adet yük vagonu ve 155 adet yolcu vagonu temin edilmiştir.

Yük Vagonu

2013 yılı sonuna kadar TÜLOMSAŞ ve TÜDEMSAŞ'ta 725 adet yük vagonu daha imal edilecektir.

Farklı Tiplerde Yük Vagonları

TCDD'nin Bağlı Ortaklıklarından olan TÜLOMSAŞ ve TÜDEMSAŞ bu yılki temin programı çerçevesinde 327 adet vagon üreterek TCDD'ye teslim etmiştir.

LOJİSTİK MERKEZ YAPIMLARI

Lojistik Merkezler; içerisinde ulusal ve uluslararası taşımacılık, lojistik ve yükün dağıtımı ile ilgili tüm faaliyetlerin birçok işletmeci tarafından gerçekleştirildiği alanlardır.

Kalkınmanın sacayağı lojistik merkezler yapılıyor.

İşletmeye Açılan

Yapımı Devam Edenler

Proje ve Kamulaştırma Çalışmaları Devam Edenler

Harita 15. Lojistik Merkezler

Bir lojistik merkezde;

- *Konteyner yükleme boşaltma ve stok alanları,*
- *Gümrüklü sahalar,*
- *Müşteri ofisleri, otopark, tır parkı*
- *Bankalar, restoranlar, oteller, bakım-onarım ve yıkama tesisleri, akaryakıt istasyonları, antrepolar,*
- *Tren teşkil kabul ve sevk yolları*

bulunmaktadır.

Lojistik Merkezler Kurulması Projesi ile etkin karayolu ulaşımı olan ve müşteriler tarafından tercih edilebilir kent merkezlerinin dışındaki alanlarda, ihtiyaçlara cevap verebilecek özellikte alanlar oluşturulması, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun olarak, özellikle organize sanayi bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan bölgelerin yeniden yapılandırılmaları amaçlanmıştır.

Lojistik merkezleri, öncelikle organize sanayi bölgeleriyle bağlantılı olarak yük taşıma potansiyelinin yoğun olduğu İstanbul (Halkalı), Kocaeli (Köseköy), Eskişehir (Hasanbey), Balıkesir (Gökköy), Kayseri (Boğazköprü), Samsun (Gelemen), Denizli (Kaklık), Mersin (Yenice), Erzurum (Palandöken), Uşak, Konya (Kayacık), İstanbul (Yeşilbayır), Bilecik (Bozüyük), Kahramanmaraş (Türkoğlu), Mardin, Sivas, Kars, İzmir (Kemalpaşa) ve Şırnak (Habur) olmak üzere toplam 19 yerde inşa edilmesi planlanmıştır (Harita 15).

Samsun, Uşak, Halkalı, İzmit ve Kaklık Lojistik Merkezleri işletmeye alınmıştır. Eskişehir, Bilecik, Mardin, Mersin, Erzurum, İzmir ve Balıkesir lojistik merkezlerinde inşaat işleri devam etmektedir. Diğer lojistik merkezlere ilişkin proje, kamulaştırma ve inşaat ihale işlemleri sürdürülmektedir.

GAP EYLEM PLANI PROJELERİ

Bölge halkının temel altyapı ihtiyaçlarının karşılanması, ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin hızlandırılması hedefi ile ortaya konan GAP Eylem Planı kapsamında çift hatlı, elektrikli ve sinyalli yeni demiryolu hatlarının yapılması,

580 km yol yenilemesi, mevcut hat standartlarının yükseltilmesi, ticari hızın artırılması öngörülmüştür.

Proje hayata geçtiğinde bölge işletmelerinin üretim verimliliği ve rekabet gücü artırılarak bölgede yer alan şehirler (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Kilis, Şanlıurfa, Şırnak) daha cazip hale gelecek, GAP bölgesi ve hinterlandında yer alan illerimizin Ortadoğu'ya yönelik ihracatlarında ucuz ulaşım imkânı sağlanacaktır (Harita 16).

GAP Eylem Planı kapsamında başlıca projeler aşağıda sıralanmıştır (Harita 16);

- *Nusaybin Aktarma İstasyonu Düzenlemesi,*
- *Başpınar Lojistik Merkezi Düzenlemesi,*
- *Yol Yenilemesi,*

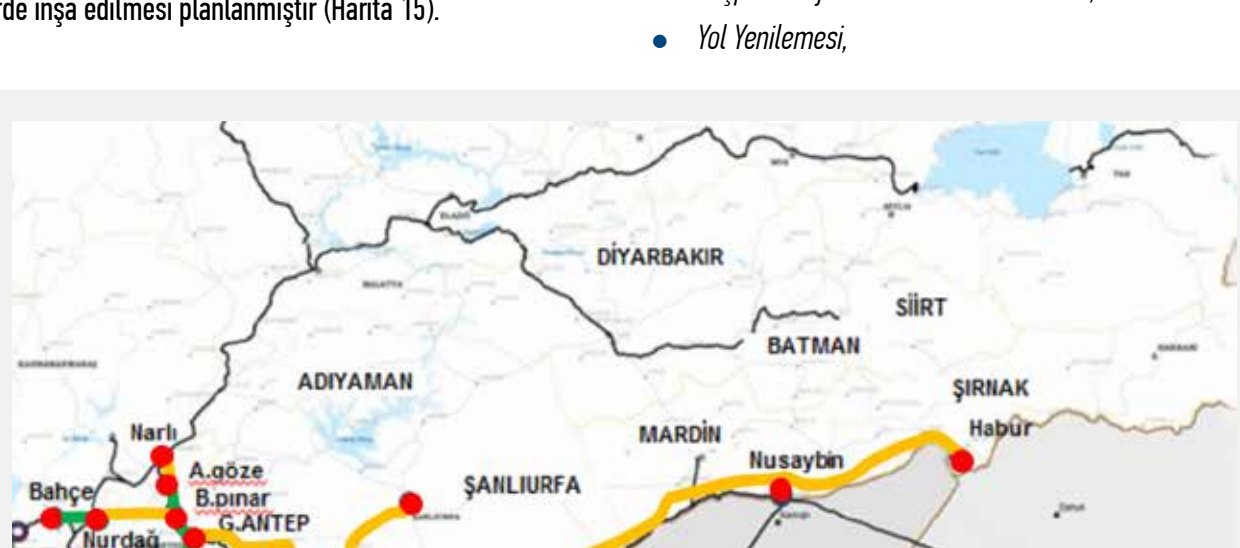

Harita 16. GAP Eylem Planı Demiryolu Yapım Projeleri

- *Fevzipaşa Varyantı,*
- *Akçagöze-Başpınar Varyantı,*
- *Toprakkale-Nurdağ-Gaziantep Demiryolu Yapımı,*
- *Mustafayavuz-Çobanbey Varyantı,*
- *Mürşitpınar-Şanlıurfa Kuzey Demiryolu,*
- *Nusaybin-Cizre-Silopi-Habur Demiryolu ve Habur Lojistik Merkezi Yapımı,*
- *GAZİRAY projesi*

GAR VE İSTASYONLARIN MODERNİZASYONU

Garlarımızın kent merkezlerinde cazibe merkezi haline getirilmesi için 2003 yılından bugüne kadar gar ve istasyonlarımızın %99'unun bakımı yapılmış ve bunlar kurumsal kimliğe uygun hale getirilmiştir.

YERLİ DEMİRYOLU SANAYİİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Adapazarı Hızlı Tren Fabrikasının Kurulması

Türkiye'de teknolojisi bulunmayan her türlü Elektrikli Tren Dizisi ve Kentiçi Raylı Taşımacılık Vasıtaları ile Hızlı Tren Setleri ve hızlı tren yolcu vagonlarının üretimini yapmak üzere Hyundai-ROTEM (Güney Kore), TCDD ve yerli özel sektör kuruluşları ortaklığı ile 2006 yılında Hyundai-Eurotem şirketi kurulmuştur.

Hızlı tren setleri ve modern metro araçları üretecek şekilde tasarlanan fabrikada İstanbul Metrosuna ait 92 vagondan 84'ü ile TCDD'ye ait 32 set banliyö treninin 92 vagonundan 75'inin kısmi üretimi ve montajı bu tesislerde gerçekleştirilmiştir. Marmaray Projesi kapsamında Hyundai-Rotem tarafından ihalesi kazanılan 440 vagonluk Marmaray araçlarının kısmi üretimi ve montajı ise tamamlanmıştır.

Çankırı Hızlı Tren Makas Fabrikasının Kurulması

Ülkemizde üretilemeyen her türlü konvansiyonel ve yüksek hıza uygun makasların üretimini gerçekleştirmek üzere 2010 yılında VADEMSAŞ (Voestalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurulmuştur. Şirketin, Çankırı tesislerinde imalata başlanmıştır.

Yerlilik oranı üretime geçişten itibaren iki yıl içinde %40, üç yıl içinde en az %62 olacaktır.

Sivas Modern Beton Travers Fabrikasının Kurulması

Sivas Modern Beton Travers Fabrikası

Ülkemizde yüksek kapasiteli modern bir beton travers fabrikası kurulması için yürütülen çalışmalar neticesinde; SİTAŞ (Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurularak üretime başlanılmıştır.

Fabrika, yıllık 1.039.500 adet ön germeli beton travers üretim kapasitesine, 8.700 m^2 kapalı alana ve 11.300 m^2 açık alana sahiptir.

Diğer Yerli Demiryolu Sanayi Yatırımları

TCDD'nin demiryollarında katettiği mesafeye paralel olarak bahsi geçen yerli demiryolu sanayii yatırımları haricinde Bakanlığımızın vermiş olduğu teknik destek sayesinde;

- *KARDEMİR önemli yatırımlar yaparak ray üretim tesislerini yenilemiştir.*

- *Sakarya (Pamukova), Konya, Karabük, İzmir ve Afyon'da (İhsaniye, Çay) kurulu tesislerde hızlı tren traversi üretilmeye başlanmıştır.*
- *Erzincan'da yerli ve yabancı müteşebbis işbirliği ile bağlantı elemanları üretilmeye başlanmıştır.*
- *MKEK tarafından monoblok tekerlek ve tekerlek takımı üretimi için fabrika kurulma çalışmaları sürdürülmektedir.*

FERİBOT ALIMI, İSKELE TEVSİİ, BAKIM-ONARIM TESİSİ YAPIMI

Ülkemiz üzerinden Avrupa-Asya bağlantısını sağlayan yük koridorunda yaklaşık 75 milyar dolar olan taşımacılık hacminden daha yüksek pay alabilmek amacıyla Van Gölü geçişindeki düşük kapasiteli ve teknik ömrünü doldurmuş eski feribotların yerine 2 adet 50 vagon taşıma kapasiteli feribot alımına karar verilmiştir (Harita 17).

Böylece, yakıt ve personel tasarrufunun yanında Van Gölü'ndeki taşıma kapasitesi ortalama 7 kat artırılacaktır. İmalatları devam eden feribotlar 2014 yılında teslim alınacaktır.

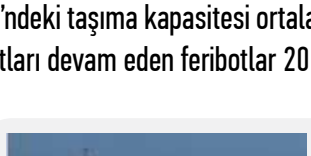

Van Gölü Yeni Feribot

Van Gölü Geçişi

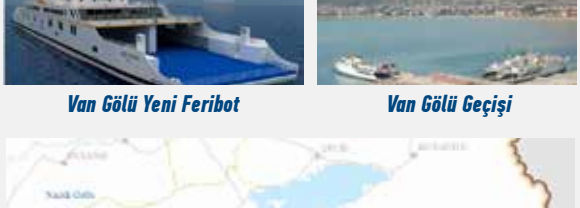

Harita 17. Van Gölü Geçişi

Ayrıca proje kapsamında iskele onarımı, feribotlar için bakım-onarım tesisi yapım işlerinin 2013 yılı sonunda bitirilmesi hedeflenmektedir.

OTOMATİK TREN MUAYENE İSTASYONU KURULMASI

Ülkemizde ilk defa yüksek hızlı ve konvansiyonel hatlarda kullanılmak üzere tren trafiğinin yoğun olduğu Afyonkarahisar, Ankara ve Malatya'da dinamik muayene istasyonları kurulmaktadır. Bu sayede tren hareket halindeyken aksamın kontrol ve muayenesi gerçekleştirilecektir.

Statik muayene istasyonları ile de boji ile tekerlek takımlarını sökmeden tekerlek yapısında oluşan çatlaklar tespit edilecek, tahribatsız ultrasonik muayene metoduyla testler yapılacaktır. Bu sistemlerle; demiryolu araçlarından kaynaklanacak olumsuzlukların minimum seviyeye indirilmesi, demiryolu araçlarının test ve kontrol sürelerinin asgariye çekilerek araçlardan maksimum faydanın elde edilmesi sağlanacaktır.

Söz konusu muayene istasyonlarından üç adet statik muayene istasyonu tamamlanmıştır. Afyon dinamik test tünel inşaatı bitmiştir. Malatya'da kurulacak olan dinamik test tünel inşaatı için bütün altyapı hazırlıkları tamamlanmıştır. Ankara dinamik test tüneli için ise tüm hususlar değerlendirilerek yer tespiti yapılacaktır.

TREN PLANLAMA VE TRAFİK YÖNETİM SİSTEMİ PROJESİ

YHT tren işletmeciliğine en uygun olan trafik yönetimi ve tren işletmecilik emniyetinin sağlanması amacıyla, YHT işletmeciliği yapan Avrupa'daki ileri düzey demiryolu idarelerinde olduğu gibi farklı noktalardaki trafik kumanda masalarının ve merkezlerinin koordinasyonu, trenlerin yönetilmesi ve izlenmesini sağlayacak tek bir kumanda merkezinin tesis edilmesi için tren planlama ve trafik yönetim sistemi projesi tasarlanmıştır.

Bu projeyle; kapasite, seyir simülasyon ve altyapı kullanım ücretlerinin hesaplanması, enerji kullanımının hesaplanması, taşımacılık maliyetlerini azaltacak optimal tren planlaması ve optimizasyon kabiliyetinin sağlanması, yeni yapıyla birlikte oluşturulması planlanan yolcu kamu hizmet yükümlülüğü sözleşmeleri için planlama yapılmasının temini açısından yeterli yazılım fonksiyonu gibi AB müktesebatına uyum çerçevesinde teknik gereklilikleri karşılayacak temel yazılım fonksiyonlarının temini amaçlanmaktadır.

Kent İçi Raylı Sistem Projeleri

Yerel yönetimlerle işbirliği yapılarak kent içi ulaşımda metro standardında yolcu taşımacılığı sağlayabilmek için EGERAY ve GAZİRAY Projeleri geliştirilmiştir. Ayrıca Ankara'da TCDD tarafından BAŞKENTRAY Projesi hazırlanmıştır.

- **EGERAY**
- **GAZİRAY**
- **BAŞKENTRAY**

Egeray

İzmir'in trafik sorununa kalıcı bir çözüm üretmek amacıyla Bakanlığımız, TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğine gidilerek EGERAY Projesi 2011 yılında hayata geçirilmiştir. TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından metro standardında ortak banliyö işletmeciliği yapılması için Belediye ile %50'şer hisseli ortak bir şirket (İZBAN A.Ş.) kurulmuştur.

2005 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokolle başlayan EGERAY Projesinde, Aliağa-Cumaovası arasında 2011 yılından itibaren 31 istasyon ile 79 km'lik çift hatlı Cumaovası-Alsancak-Aliağa parkurunda metro standardında ticari işletmeciliğe başlanılmıştır. 2012 yılında 50,3 milyon yolcu, 2013 yılı 10 aylık dönemde ise 48 milyon yolcu taşınmıştır (Harita 18).

Harita 18. EGERAY

Projenin güneyde Cumaovası'ndan sonra Torbalı'ya uzatılması çalışmalarına başlanılmış olup, bu kesimin altyapı çalışmaları tamamlanmış, sinyalizasyon ve elektrifikasyon çalışmalarına devam edilmektedir. Hattın güneyde Selçuk'a kadar uzatılması, kuzeyde ise Menemen'den Manisa'ya ve Aliağa'dan Bergama'ya uzatılması planlanmaktadır.

İzmir'de hayata geçirilen bu proje, yerel yönetim, merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) tarafından ödüle layık görülmüştür.

Gaziray

Organize Sanayi Bölgesinden başlayıp Küçük Sanayi Bölgesine kadar uzanan 25 kilometrelik bir banliyö hattı yapılması için Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokol dahilinde, OSB'deki Başpınar İstasyonundan başlayıp, Gaziantep merkezden geçerek Küçük Sanayi Bölgesindeki Mustafayavuz'a ulaşacaktır. Gaziray A.Ş.'nin kurulmasına ilişkin YPK'ya başvuru yapılmış olup, güncellenen fizibilite raporu Kalkınma Bakanlığı'na gönderilmiştir (Şekil 2).

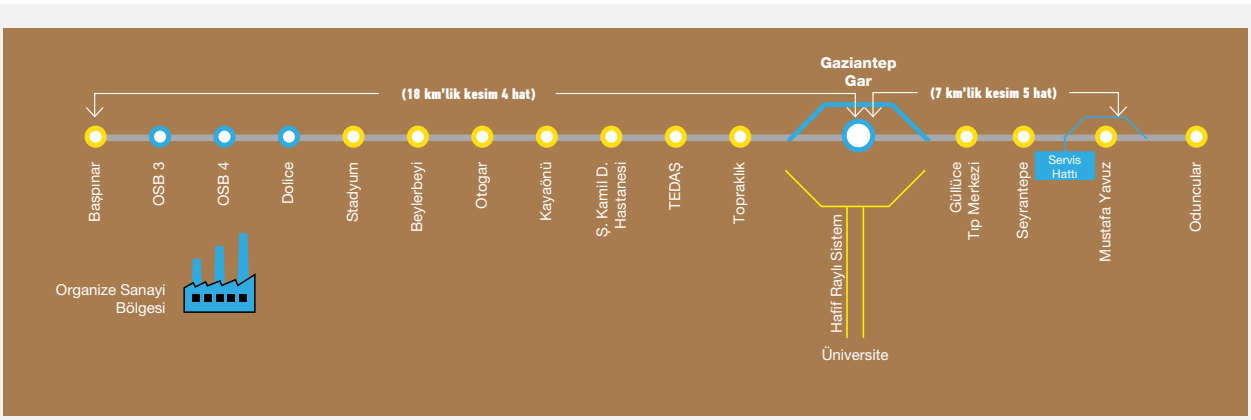

Şekil 2. Gaziray Banliyö Hattı

Başkentray

Ankara, YHT işletmeciliğinin merkezi olacağı için, şehrin doğusunda ve batısında yük ve yolcu taşımacılığında yeterli trafik kapasitesi oluşturmak ve Sincan-Kayaş arası banliyö işletmeciliğinde metro standardında çağdaş bir hizmet verebilmek amacıyla BAŞKENTRAY Projesi geliştirilmiştir.

Proje ile Ankaray ve metroya bağlantı sağlanacaktır. YHT trenleri ile konvansiyonel yolcu ve yük trenlerinin, Sincan-Kayaş arasında banliyö trenlerinin daha konforlu ve düzenli çalışabilmesi için Ankara-Behiçbey arası altı hat ve Behiçbey-Sincan arası beş hat ve Ankara-Kayaş arası ise dört hat olacak şekilde projelendirilmiştir. Proje kapsamında, engelli vatandaşlarımızın erişim ihtiyaçları dikkate alınarak 25 istasyon binası ve bekleme peronu ile alt-üst geçitler yapılacaktır.

Başkentray'ın 1. etabı olan Ankara-Sincan arasında kuzeyden ilave hat çalışması proje kapsamında yapılmıştır. Bu bağlamda Ankara-Behiçbey arasında yeni çift hat, Behiçbey-Sincan arasında yeni tek hat olmak üzere yeni yol yapımı ve karayolu alt geçidi inşası ile güzergahta sinyalizasyon ve elektrifikasyon işleri tamamlanmıştır.

2012 yılının Nisan ayında yapılan 2. etabın yapım işi ihalesi sonrası devam eden yargı süreci ve KİK'e yapılan itirazlar nedeniyle ihale iptal edilmiştir. Tekrar ihaleye çıkılması için çalışmalar devam etmektedir.

Başkentray Projesi ile bu kesimde bulunan tüm hemzemin geçitler kaldırılacaktır. Mevcut peronlar yeniden düzenlenerek metro standardına yükseltilecektir.

Başkentray Banliyö Hattı ve İstasyon Tasarımı

İşletme Faaliyetleri

EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİNİN KURUMSAL KÜLTÜR HALİNE GETİRİLMESİ

Ülkemizde yüksek hızlı tren seferlerinin 2009 yılında başlaması ile birlikte daha da önem kazanan emniyet hizmetlerinin daha etkin yürütülmesi için emniyet yönetim sisteminin kurulması hedeflenmiştir.

Artan YHT seferleri ile birlikte, Avrupa Birliği ülkelerinde 2004 yılından itibaren uygulanması zorunlu hale getirilen 2004/49/EC sayılı Demiryolu Emniyet Direktifine uygun olarak YHT Bölge Müdürlüğünde Emniyet Yönetim Sistemi Kurulması çalışmalarına başlanmıştır. 2011-2012 yılları arasındaki 18 aylık sürede İstanbul Üniversitesi'nin koordinatörlüğünde TCDD, Avusturya Demiryolları (ÖBB) Emniyet Yönetim Sistemi Müdürü ve uzmanları ile Alman uzmanlardan oluşan 27 kişilik bir ekiple birlikte çalışılarak Emniyet Yönetim Sistemi kurulmuş ve uygulama aşamasına geçilmiştir (Şekil 3).

Yine aynı hedef doğrultusunda Emniyet Yönetim Sisteminin tüm TCDD şebekesinde kurulması için TCDD Genel Müdürlüğünde doğrudan Genel Müdüre bağlı olarak ve Bölge Müdürlüklerinde doğrudan Bölge Müdürüne bağlı Emniyet Yönetim Sistemi Müdürlükleri kurulmuştur.

Şekil 3.

TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

Yük Taşımacılığı

Yeni yollar ve iltisak hatlarının yapılması, mevcut yolların yenilenmesi ve özellikle 2004 yılında blok tren işletmeciliğine geçilmesi sonucu yük taşımaları önemli oranda artırılmış, bununla birlikte kaynakların daha etkin kullanımı sağlanmıştır.

Kaynakların etkin kullanımı kapsamında taşıma maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte müşteri memnuniyeti de önemli ölçüde artırılmıştır.

Yük taşıma miktarlarında her geçen yıl artışlar kaydedilmiştir. 2003 yılında 15,9 milyon ton yük taşınırken, 2011 yılında %60 artışla 25,4 milyon ton yük taşıması gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında ise 26 milyon ton yük taşınarak 2003 yılına göre yük taşıma miktarında %62 artış sağlanmıştır (Grafik 2).

TCDD'nin hedefleri arasında yer alan özel sektörün demiryolu sektörüne katılımını sağlama konusundaki çalışmalardan da olumlu sonuçlar alınmaya başlanmıştır. TCDD hatlarında işletilen özel sektöre ait vagon sayısı 2003 yılında 771 adet iken bugün itibariyle rakam 3.221'e yükselmiştir.

Sahibine ait vagonlarla daha çok konteynır taşımacılığı yapılmaktadır. 2012 yılındaki sahibine ait vagonlarla yapılan taşıma miktarı 6 milyon ton olup, toplam taşıma içindeki payı %24'lere ulaşmıştır. Diğer bir ifade ile konteyner taşımacılığının ülkemizde de yaygınlaştırılması sağlanarak çağa ayak uydurulmuştur.

Yük taşımalarının artırılmasında uluslararası taşımalardaki artışlar da etkili olmuştur. Türkiye-Avrupa, Türkiye-Orta Doğu, Türkiye-Orta Asya ülkeleri arasında karşılıklı blok yük trenler çalıştırılmaya başlanmıştır.

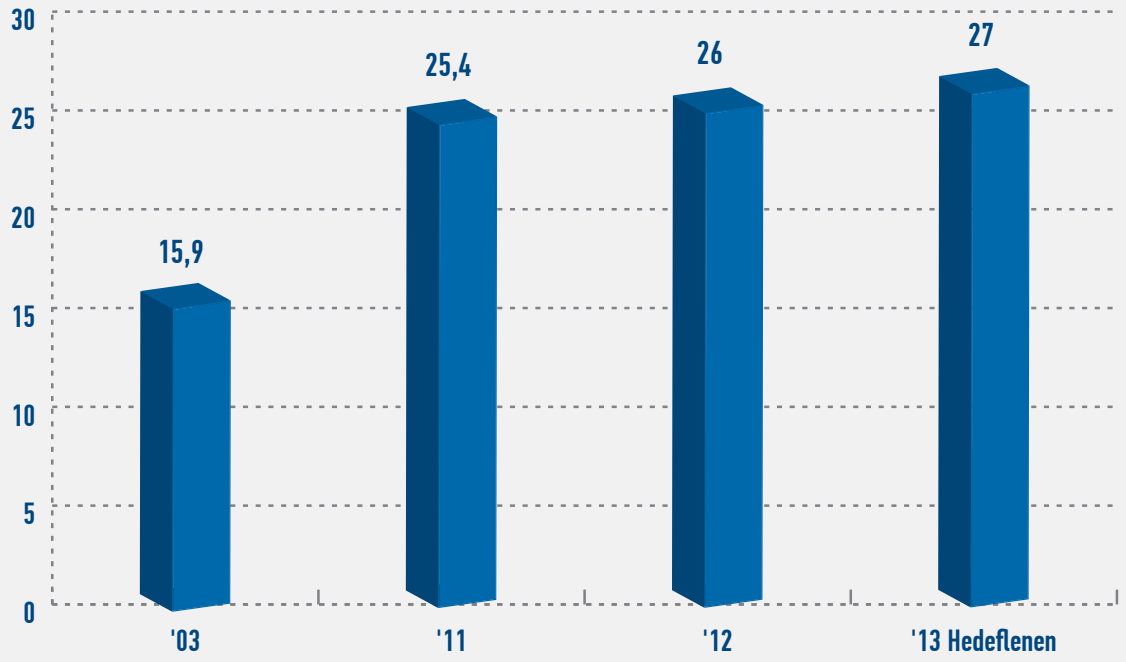

Grafik 2. Yük Taşıması

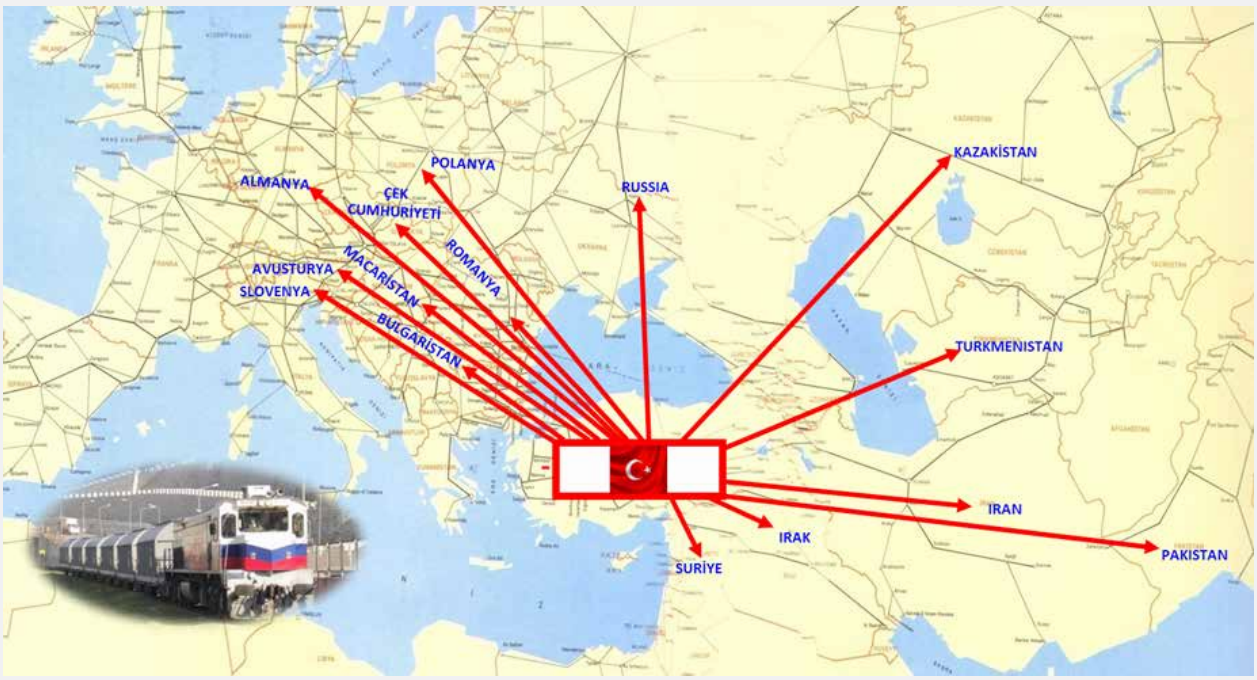

Harita 19. Blok Yük Treni Koridorları

2003 yılına göre 2012 yılında ise ihracat taşımalarında %28, ithalat taşımalarında %22, transit taşımalarda %14 ve toplam uluslararası taşımalarda %24 oranında artış sağlanmıştır.

Avrupa-Asya arasındaki transit koridorlar içerisinde yer alan Güney Trans Asya Demiryolu Hattının gelişimine önemli katkı sağlayacak olan "Pakistan-İran-Türkiye Demiryolu Hattı" ile Pakistan'ın ve Hindistan'ın Avrupa, Orta Doğu, Orta Asya ve Çin bağlantısı sağlanmıştır (Harita 19).

Uluslararası taşımaların kombine taşımacılık yöntemi ile (Demiryolu +Denizyolu) geliştirilmesi yönünde başlatılan çalışmalardan da olumlu sonuçlar alınmıştır. Bu kapsamda Samsun Limanında kapak atma rampası, dolfen ve boji değiştirme tesisi bağlantı yolları inşaatı tamamlanarak Türkiye'nin Samsun, Rusya'nın Kavkaz Limanları arasında kurulan tren feri hattı ile kombine taşımacılık başlatılmıştır (Harita 20).

Harita 20. Kombine Taşımacılık

Yük taşımasının artırılmasına yönelik diğer bir uygulama ise yüksek taşıma potansiyeli olan işletmelere doğrudan demiryolu bağlantısı yapılarak kapıdan kapıya taşıma olanağı sağlanmasıdır. 2003 yılında 286 adet olan iltisak hattı her yıl ortalama 6 adet yeni iltisak hattı yapılarak 337 adede ulaş-

mıştır. İltisak hatlarının geliştirilmesi konusunda çalışmalar halen sürdürülmektedir.

Ülkemizde mevcut ulaşım sisteminin etkin hale getirilmesi amacıyla, gelişmiş ülkeler ile eş zamanlı olarak lojistik merkez kurulması projelerine başlanılmıştır. Ekonomik ve güvenli bir ulaşım olanağı sağlamak için yapılan çalışmalar kapsamında 19 yerde lojistik merkez inşasına karar verilerek, inşaat çalışmalarına başlanılmıştır. Lojistik merkezler ülkemizdeki taşıma maliyetlerini istenilen seviyeye çekmekte etkili olacaktır. TCDD tarafından, kent merkezi içinde kalmış yük garlarının; Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, etkin karayolu ve deniz ulaşımı bağlantısı olan ve tercih edilebilir bir alanda, yük lojistik ihtiyaçlarına cevap verebilecek özellikte, modern, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun şekilde, Organize Sanayi Bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan yerlerdeki 5 adet lojistik merkez işletmeye alınmış, 7 adet lojistik merkezde inşaat işleri devam etmektedir. 7 âdetinin ise proje ve kamulaştırma çalışmaları sürdürülmektedir.

Lojistik merkezlerin işletime açılması halinde, lojistik sektörüne yıllık yaklaşık 40 milyar $ katkı sağlaması, ilave 26 milyon ton taşıma üretmesi, 8 milyon m^2 konteyner stok ve elleçleme sahası kazandırması beklenmektedir.

Ülkemizde demiryolu ile yapılan yük taşımacılığının payı; demiryolu alt-üst yapısında başlatılan projelerin hayata geçirilmesiyle birlikte 2023 yılında %15 seviyesine çıkartılacaktır.

Çevre bilincinin her geçen gün geliştiği günümüzde, çevre dostu demiryolu sisteminden beklentiler giderek artmaktadır. Özellikle Avrupa ülkelerinin karayolu sistemine koydukları kotayı giderek artırdıkları göz önüne alındığında, demiryolu sisteminin geliştirilmesinin önemi daha da iyi anlaşılmaktadır

Yolcu Taşımacılığı

2003 yılında başlanılan "demiryolu seferberliği" sonrasında demiryolu yolcu taşımacılığında da artışlar görülmüş olup, 2003 yılında 77 milyon yolcu taşınırken, 2012 yılında %58 artış ile 121 milyon yolcu taşınmıştır (Grafik 3).

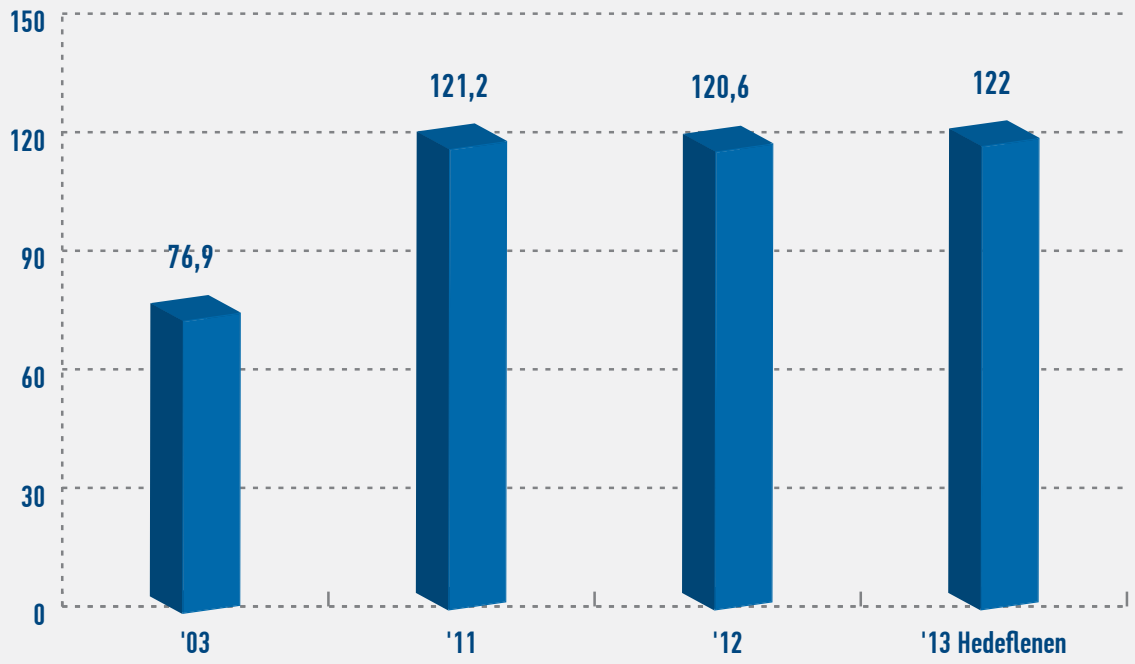

Grafik 3. Yolcu Taşıması

Banliyö Taşımacılığı

Sincan-Kayaş arasında 29.07.2013 tarihinde, Başkentray inşaat çalışmaları nedeniyle ara verilen banliyö işletmeciliğine yeniden başlanmıştır.

Marmaray Projesi, "Haydarpaşa-Gebze, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektromekanik Sistemler" işi kapsamında 29.04.2012 tarihinden itibaren Gebze-Pendik hat kesimi, 19.06.2013 tarihinde de Haydarpaşa-Pendik parkuru banliyö işletmeciliğine kapatılmıştır.

01.03.2013 tarihinden itibaren Kazlıçeşme-Halkalı arasında banliyö seferleri iptal edilmiş, Sirkeci-Yedikule arasında ise 12.08.2013 tarihinden itibaren banliyö işletmeciliğine ara verilmiştir.

2012 yılında Haydarpaşa-Pendik ve Sirkeci-Halkalı banliyö bölgelerinde toplam 50,3 milyon yolcu taşıması gerçekleştirilmiştir.

EGERAY banliyö işletmeciliğinde 2012 yılında 50,3 milyon, 2013 yılı 10 aylık dönemde 48 milyon yolcu taşınmıştır.

Anahat Yolcu Taşımacılığı

TCDD yurtiçi, uluslararası ve kombine yolcu taşımacılığı yapmaktadır. 2013 Ekim itibariyle günde toplam 40 adet YHT, 4 adet Süper Ekspres, 10 adet Mavi, 12 adet Ekspres, 44 adet Bölgesel Ekspres, 41 adet Ray otobüsü, 74 adet DMU, 12 adet Yolcu, 8 adet Karma, 6 adet Uluslararası Ekspres olmak üzere toplam 250 adet Yurtiçi Anahat ve Uluslararası Ekspres işletilmektedir.

Yoğun bölgesel yolcu taşımacılığı yapılan hat kesimlerinde hizmet kalitesinin artırılması amacıyla temin edilen 12 adet DMU tren ve TÜVASAŞ'ca üretilen 18 adet DMU tren seti İzmir-Denizli/Nazilli/Aydın/Söke/Ödemiş/Tire, Adana-Mersin, Konya-Karaman/Ereğli, Eskişehir-Kütahya/Tavşanlı hatlarında hizmete verilmiştir.

TCDD'de 444 82 33 no'lu özel servis numarası ile verilen hizmetlerin geliştirilmesi ve hizmet ağının genişletilmesi için Çağrı Merkezi hizmeti kurularak 9 Temmuz 2011 tarihinden itibaren hizmet verilmeye başlanmıştır. Çağrı Merkezi, hizmet vermeye başladığı tarihten 2013 Ekim itibariyle toplam 1 milyon vatandaşımıza hizmet vermiştir.

YHT'lerle Yolcu Taşımacılığı

Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi'nin 1. etabı olan Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren yolcu taşımacılığına başlamış ve bugün itibariyle günde 20 seferle hizmet verilmektedir.

YHT öncesinde konvansiyonel trenlerle günde ortalama 572 yolcu taşınırken, YHT sonrasında bu sayı günde ortalama 7.000 kişiye ulaşmıştır. Daha önce Ankara-Eskişehir arasında %8 olan demiryolu yolcu taşıma payı YHT sonrası %72'ye ulaşmıştır (Grafik 4).

YHT'lerle 13 Mart 2009-1 Ekim 2013 tarihleri arasında Ankara-Eskişehir hattında 9 milyon yolcu, 24 Ağustos 2011-1 Ekim 2013 tarihleri arasında Ankara-Konya hattında 3,2 milyon yolcu, 24 Mart 2013-1 Ekim 2013 tarihleri arasında Eskişehir-Konya hattında ise 156 bin yolcu seyahat etmiştir (Grafik 6).

Anahat Yolcu Taşımacılığı

Ankara-Eskişehir YHT'lerin sefere başlamasıyla birlikte Kütahya ve Tavşanlı'ya trenle, Bursa'ya ise otobüsle kombine yolcu taşımacılığına başlanmıştır. Eskişehir-Kütahya arasında 4 (2+2) sefer, Tavşanlı-Kütahya-Eskişehir 2 (1+1) sefer, Eskişehir-Bursa arasında 18 (9+9) otobüs seferi ile kombine taşımacılık yapılmaktadır.

Ankara-Eskişehir kesimi 2009 yılında işletmeciliğe açıldıktan sonra, Ankara-Kütahya arası yolculuk süresi 4,5 saatten 3 saate inmiştir. Ayrıca, otobüslerle 6,5 saatte ulaşılabilen Ankara-Bursa arası ise 4 saate inmiştir.

Ankara-Konya arası Yüksek Hızlı Tren İşletmeciliği 24 Ağustos 2011 tarihinde başlamıştır. Ankara-Konya arasında bugün itibarıyla günde 16 seferle hizmet verilmektedir. Ayrıca, Ankara-Konya arasında sefere başlayan YHT'lerin devamında Konya'dan Karaman'a DMU Setleri ile toplam 4 tren bağlantısı yapılmıştır. Ankara-Konya arasında sefere başlayan YHT'lerin devamında Konya-Karaman arasında 6 (3+3), Konya-Karaman-Ereğli arasında 2 (1+1) adet tren bağlantısı yapılmıştır.

YHT'den önce Ankara-Konya arasında yolcu taşıma payı olmayan demiryolunun YHT sonrası %65 pay aldığı görülmektedir (Grafik 5).

Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya YHT hatlarının işletmeye açılmasından sonra 2012 yılında 1.250 YHT yolcusu ve 450 YHT'ye binmemiş kişi üzerinde yapılan "Yüksek Hızlı Trende Beklentiler ve Sosyal Algı Araştırmasına" göre:

'' Katılımcıların %90'ı YHT'nin ülkemiz için gurur verici bir gelişme olduğunu belirtmişler, kendilerini gelişmiş bir ülkenin vatandaşı olarak hissetmiş, geleceğe güven duymuş, ülkemizde kısa sürede pek çok şeyin değiştiği duygusunu yaşamışlardır.

'' YHT ile seyahat eden yolcuların yüzde 95'i YHT'lerin konforundan, havalandırmasından, sessizliğinden memnundur.

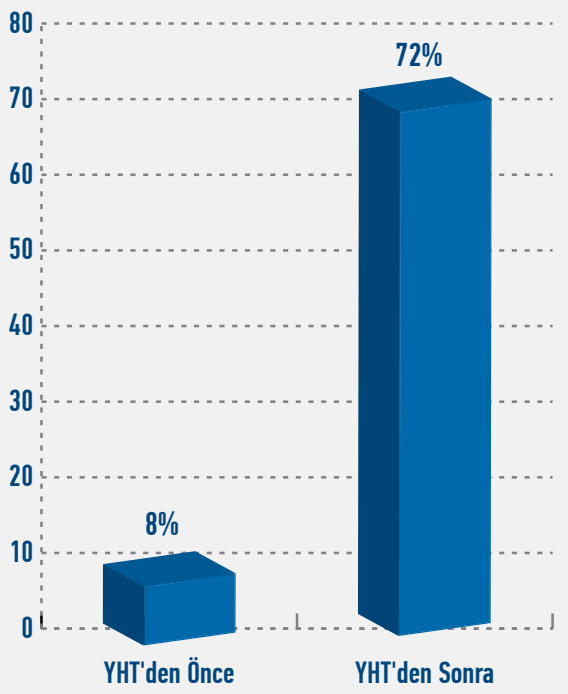

Grafik 4. Ankara-Eskişehir Demiryolu Yolcu Taşıma Payı

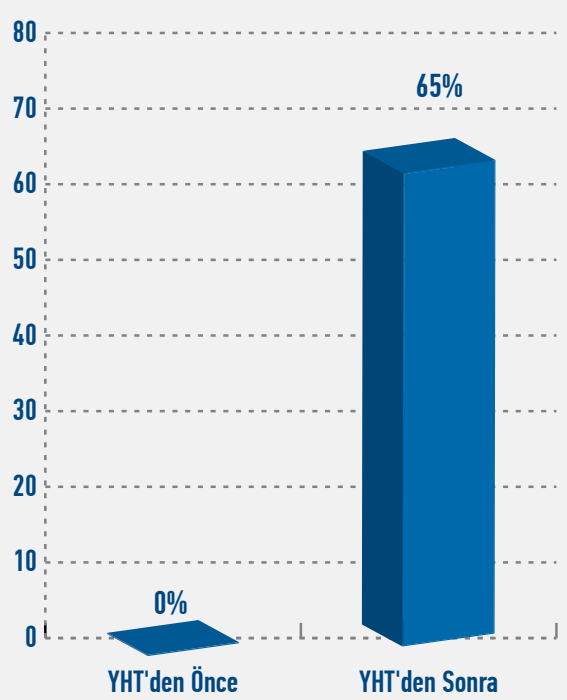

Grafik 5. Ankara-Konya Demiryolu Yolcu Taşma Payı

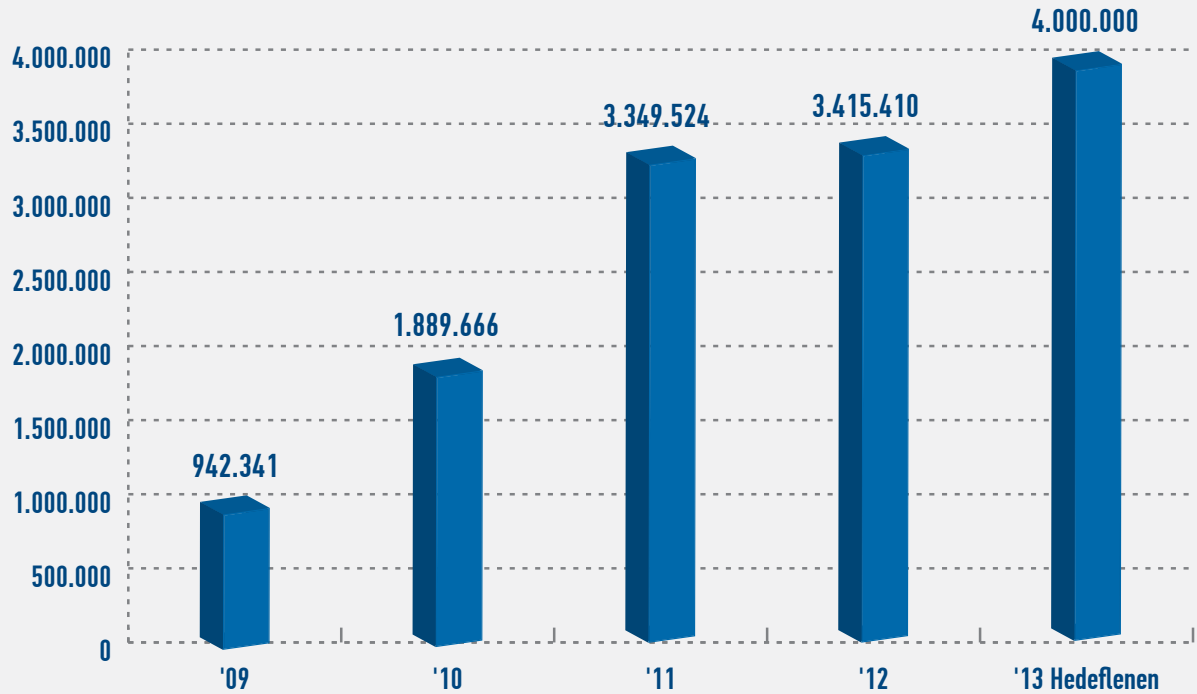

Grafik 6. YHT Yolcu Sayısı

Araştırmaya katılanların;

- *%78'i YHT'lerin yaşadıkları şehrin ticari yaşamına canlılık getirdiğini,*
- *%80'i turizme katkı sağladığını,*
- *%80'i maliyeti ne olursa olsun, YHT yatırımlarının devam etmesini,*
- *%65'i YHT'lerin ülkemizi gelişmiş ülkelerin arasına dahil ettiğini*

düşünmektedir.

Yine akabinde Konya'da yapılan bir araştırmaya göre;

- *Tren garının şehir merkezinde olması YHT'yi tercih sebebidir %76,*
- *YHT Konya'nın sosyal hayatını olumlu etkileyecek %87,*
- *YHT Konya bölgesel ekonomisine katkı yapacak %96,*
- *YHT ile ulaşılabilecek iller eğitim tercihimi etkiler %77*

sonuçlarına ulaşılmıştır.

LİMAN FAALİYETLERİ

Yolcu ve yük taşımalarının yanında önemli faaliyetlerden birisi de liman elleçlemeleridir. 2003 yılında 41,5 milyon ton liman elleçlemesi yapılırken özel sektörün dinamizmi ile 2013 yılında %17 artışla liman elleçlemesinin 50 milyon ton olması beklenilmektedir (Grafik 7).

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 30.12.2004 tarih ve 2004/128 sayılı kararı ile TCDD tarafından işletilen limanlardan Mersin, İzmir, İskenderun, Samsun, Bandırma ve Derince Limanları, işletme hakkının devri yöntemiyle özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede TCDD'ye bağlı 6 limandan; Mersin Limanı 11 Mayıs 2007, Samsun Limanı 31 Mart 2010, Bandırma Limanı 18 Mayıs 2010 ve İskenderun Limanı 23 Ocak 2012 tarihlerinde ihaleyi kazanan firmalara işletme hakkının devri yapılmıştır.

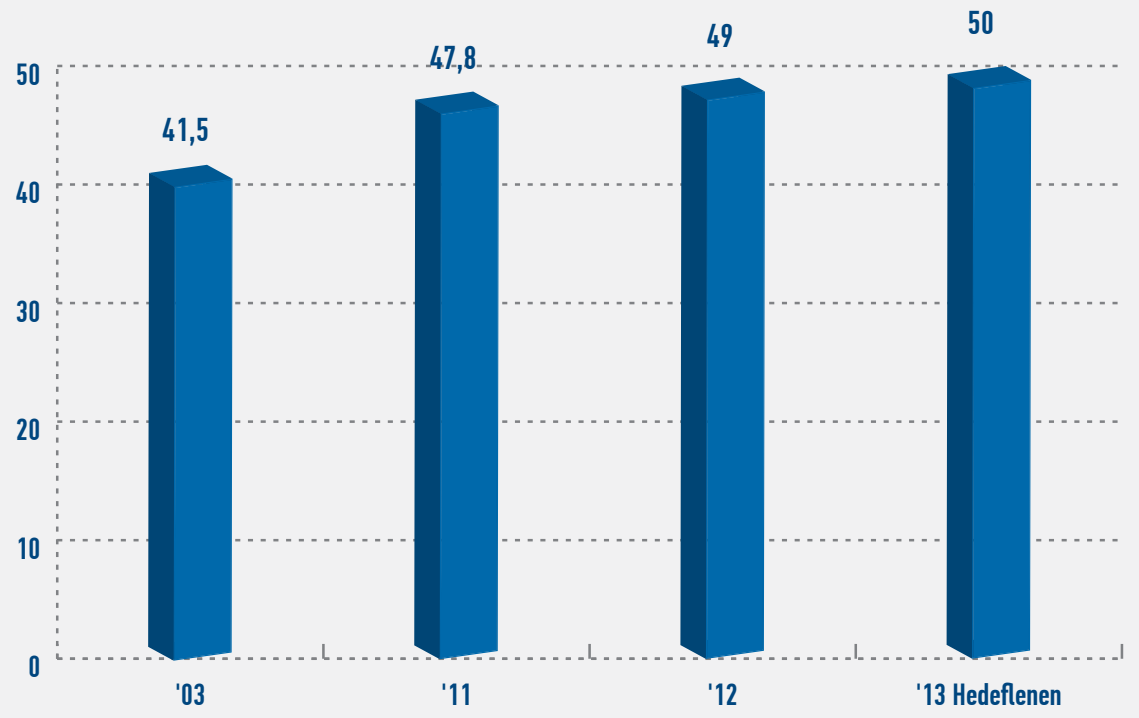

Grafik 7. Liman Elleçlemesi (Milyon Ton)

Ar-Ge Faaliyetleri

Demiryolu sektöründe, yerli demiryolu sanayinin oluşturulması, sektöre yönelik ar-ge faaliyetlerinin artırılması ile doğrudan ilişkilidir. Bu doğrultuda, özellikle üniversitelerimizde yürütülen çalışmaların artması önemlidir. Özel sektör kuruluşları ve üniversiteler arasında işbirliklerinin geliştirilmesi ve ar-ge faaliyetlerinin artırılması için TCDD bünyesinde Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi kurulmuştur.

DEMİRYOLU ARAŞTIRMA VE TEKNOLOJİ MERKEZİ (DATEM)

Demiryolu alanında dünyadaki gelişmeleri takip etmek, yeni ihtiyaçları tespit ederek AR-GE projeleri geliştirmek, yeni çözümler sağlamak ve mevcut sistemleri iyileştirmek amacıyla TCDD bünyesinde DATEM kurulmuştur.

DATEM' e bağlı Jeoteknik Hizmetler Grup Müdürlüğünde faaliyetini sürdüren Balast ve Agrega laboratuvarı ülkemizde bu alanda akredite olmuş ilk laboratuvardır.

AB 7. ÇERÇEVE PROGRAMI KAPSAMINDA YER ALAN PROJELER

Bilim, teknoloji ve araştırma alanında Türkiye'nin AB ile bütünleşmesini sağlamak amacıyla düzenlenmiş bir araştırma programı olan 7. Çerçeve Programına TCDD de katılmaktadır.

AB 7. Çerçeve Programı kapsamında katılım sağlanan projeler aşağıdadır:

Cream Projesi: Bu proje kapsamında, Avrupa'daki demiryolu yük taşımacılığında mevcut hukuki, teknik ve performans durumları konusunda ve ana yük taşıma koridorlarına ilişkin olarak araştırma yapmak üzere, altyapı yöneticileri, demiryolu idareleri, yük operatörleri, intermodal operatörleri, nakliyeciler ve müşteriler yer almaktadır. 2007 yılında başlayan proje 2011 yılında tamamlanmıştır.

Supergreen Projesi: Ulaştırma konu başlığında 2008 yılında açılan "Yüzey Ulaştırmasının Geliştirilmesi" çağrısı altında sunulmuş bir koordinasyon projesidir. Projenin amacı AB Lojistik Eylem Planı'nda bahsedilen yeşil koridorlar kavramının geliştirilmesine yardımcı olmaktır. 2013 yılı Ocak ayında tamamlanmıştır.

Protectrail Projesi: Demiryolu ulaşımının Avrupa çapında entegre güvenliği için demiryolu-sanayi ortaklığını kapsayan bir projedir. Halen devam etmekte olup, 2014 yılında tamamlanacaktır. Projenin amacı; demiryolu hizmetlerine yönelik güvenlik tehditlerini ve bunların olası etkilerini incelemek, bu tehditlerin önlenmesi için fayda/maliyet yönünden en etkin çözümleri belirlemek ve bu sayede demiryolu işletmecilerinin ve sanayicilerinin rekabetçiliğini güçlendirmektir. Proje konsorsiyumu; 12 ülkede yerleşik 29 kuruluştan oluşmaktadır.

Restrail Projesi: Bu projenin amacı, demiryolu mülkiyet alanlarında meydana gelen kazalar ile ihlalleri azaltmak ve bu olaylar sonucu meydana gelen hizmet aksamalarını ve aksayan hizmet sonucu oluşan mali kayıpları en aza indirmektir. Devam eden Restrail Projesi 2014 yılında tamamlanacaktır.

Spectrum Projesi: Bu proje ile yükte hafif, pahada ağır, zamana duyarlı ürünlerin taşımacılığında yeni teknoloji ve yöntemlerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında; piyasa gereksinimlerine ve işlem tesisleri dâhil olmak üzere, demiryolu taşıtları ve altyapı için gerekli olan yatırımlara

bağlı olarak bir olabilirlik incelemesi yapmak, yeni pazar gereksinimlerini karşılamak üzere modüler tasarıma sahip, daha yüksek verimli, daha büyük hacimli ve daha düşük maliyetli yük trenlerinin geliştirilmesi, optimum uzunluk ve tasarıma sahip, demiryolu yolcu trafiğini sorunsuzca işletilebilir, gündüz yolcu trafiğine uyumlu bir şekilde mal taşıyan yük trenlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Spectrum Projesi 2014 yılında tamamlanacaktır.

Mainline Projesi: Proje ile ekonomik kayıplar ve çevresel etkileri azaltmak için demiryolu taşımacılığı altyapısının bakımı, yenilenmesi ve iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Devam eden bu proje 2014 yılında tamamlanacaktır.

TÜBİTAK 1007 PROGRAMI KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN PROJELER

Hafifletilmiş Yeni Yük Vagonu Tasarımı ve Prototip İmalatı Projesi: Projenin amacı; yük vagonlarının ölü ağırlıklarının minimum seviyeye indirilmesidir. TCDD, İTÜ ve TÜLOMSAŞ işbirliğinde sürdürülen proje kapsamında, ülkemizde tamamen özkaynaklar kullanılarak bir hafifletilmiş yeni yük vagonu tasarımı ve imalatı gerçekleştirilmiş olacak, vagon şasisi ve diğer aksesuarları üzerinde yapılacak modifikasyonlar ile ilgili standart ve emniyet kriterlerinden taviz verilmeden, belirlenmiş yükleme ve seyir şartlarını sağlayan, dara oranı mevcut vagonlara kıyasla çok daha verimli hale getirilmiş bir vagon tasarımı elde edilecektir.

Raylı Sistemler Trafik Eğitim Sistemi Projesi: Projenin amacı; TCDD tren trafiğini yöneten personelin eğitim sürecinin bilişim teknolojisi ile desteklenmesidir. Proje süreçleri halen devam etmekte olup, TCDD ile TÜBİTAK-BİLGEM tarafından yürütülmektedir.

E1000 Tipi Elektrikli Lokomotif Geliştirilmesi Projesi: Proje kapsamında; TCDD tarafından halen kullanılmakta olan DH 11000 lokomotiflerin E 1000 tipi lokomotife dönüştürülmesi hedeflenmiş olup, proje halen devam etmektedir. E 1000 Tipi Projesi; TCDD, TÜBİTAK MAM ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile yürütülmektedir.

Uluslararası İşbirlikleri

TCDD demiryolunda yaptığı atılıma paralel olarak birçok uluslararası organizasyonda da Ülkemizi temsil etmektedir.

TCDD'nin üyesi olduğu önemli organizasyonlardan bazıları şunlardır;

- *Dünya çapında 200 üyesi olan Uluslararası Demiryolları Birliği'nin (UIC) Orta Doğu ve Balkanlar Bölgesi Başkanı ve Avrupa Bölgesi üyeliği,*
- *70 üyesi olan Avrupa Demiryolu ve Altyapı İşleticileri Birliğine (CER) üyeliği,*
- *Uluslararası yük ve yolcu demiryolu taşımalar konusunda mevzuat düzenleyen "Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetler arası Örgüt'e (OTIF) üyeliği.*

Uluslararası Demiryolları Birliğinin (UIC) TCDD'ye TCDD'nin Orta Doğu Demiryolu Eğitim Merkezleri Ağına (MERTce) öncülük yapmasını önerisi üzerine 3-4 Haziran 2012 tarihleri arasında Katar'ın Başkenti Doha'da gerçekleştirilen 10. UIC Orta Doğu Bölgesel Kurulu (RAME) toplantısında Orta Doğu Bölgesindeki demiryolu eğitim ihtiyaçlarına çözüm oluşturması, orta ve uzun vadede ortak bir Ortadoğu Demiryolu Alanı oluşturarak karşılıklı işletilebilirliğin gerçekleştirilmesine yönelik TCDD Eskişehir Eğitim Merkezinde "Ortadoğu Demiryolu Eğitim Merkezi"nin (MERTce) kurulmasına karar verilmiştir. MERTCe, 1-5 Ekim 2012 tarihleri arasında gerçekleştirdiği "UIC Uluslararası Demiryolu İşletme Kursu ve Yüksek Hız Semineri" ile eğitim ve öğretim faaliyetlerine başlamıştır.

TCDD UIC ile müşterek olarak 2007 yılından beri başlattığı yüksek hız konferanslarının sonuncusunu 01-05 Ekim 2012 tarihlerinde Ankara ve Eskişehir'de gerçekleştirmiştir.

60 ülkeyle ilişkisi bulunan TCDD, son 10 yılda Almanya, Çin, İspanya, İtalya, Japonya, Fas, Mısır, Ukrayna, Rusya ve Güney Kore başta olmak üzere birçok ülkeyle ikili işbirliği anlaşmaları imzalayarak çeşitli alanlarda çalışmalar yürütmektedir.

Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

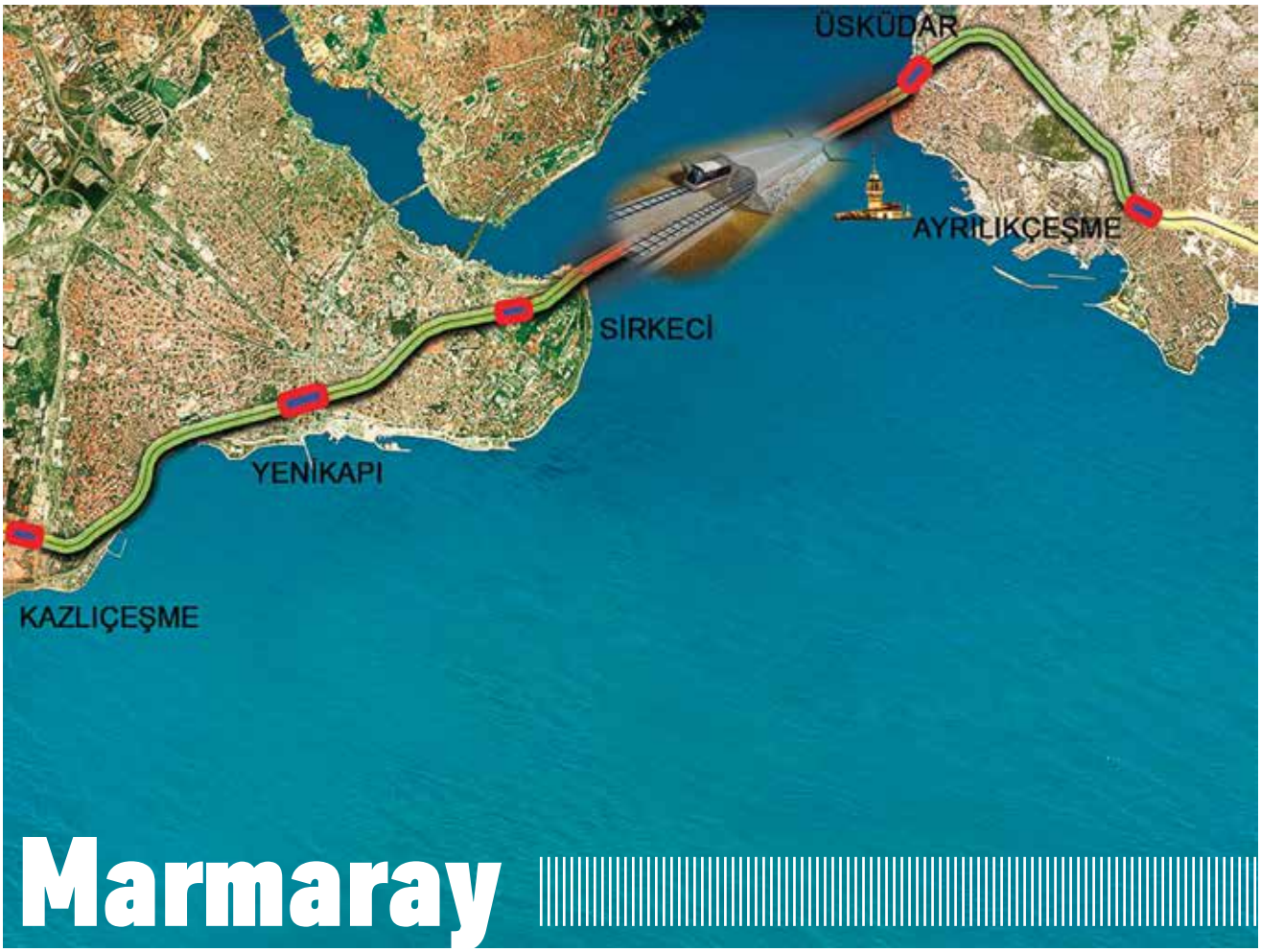

Marmaray

GEBZE-HALKALI BANLİYÖ HATLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ VE DEMİRYOLU BOĞAZ TÜP GEÇİŞİ İŞİ

Avrupa yakasında bulunan Halkalı ile Asya yakasında bulunan Gebze ilçelerini kesintisiz, modern ve yüksek kapasiteli bir banliyö demiryolu sistemiyle birbirine bağlamak amacıyla İstanbul'daki banliyö demiryolu sisteminin iyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi inşa işidir.

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi İşi üç bölümden oluşmaktadır;

- *İstanbul Boğazı altında batırma tünel ile birlikte yaklaşım tünelleri, üç yeraltı ve bir yerüstü istasyonunun inşası.*
- *Mevcut banliyö demiryolu sisteminin hemzeminde üç hatta çıkartılarak iyileştirilmesi ve tamamen yeni elektromekanik bir sisteme kavuşturulması.*
- *Demiryolu aracı imali.*

Projenin En Önemli Amaçları:

- *İstanbul'un ulaşım sorunlarına uzun süreli çözümler getirilmesi,*
- *Var olan banliyö hatlarının işletme problemlerinin ortadan kaldırılması,*
- *Proje ile Asya-Avrupa kıtalarının deniz altından kesintisiz bir demiryolu sistemi ile birbirine bağlanması,*
- *İstanbul'un güvenli, konforlu, dayanıklı şehir içi ve şehirlerarası modern bir demiryolu sistemine kavuşturulması,*
- *Yolculuk sürelerinin kısalması ve yüksek sayıdaki banliyö treni yolcusuna daha konforlu bir yolculuk sağlanması,*
- *Motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazlarından kaynaklanan hava kirliliğinin azalması ve İstanbul'un hava kalitesinin arttırılması,*
- *İstanbul'un tarihi merkezindeki araç sayısının azaltılarak tarihi ve kültürel çevrenin korunmasına katkı sağlanması,*
- *İş ve kültür merkezlerine kolay, rahat ve çabuk ulaşım sağlayarak kentin değişik noktalarını birbirlerine yaklaştıracak ve kentin ekonomik yaşamına da canlılık katacak olması,*
- *Mevcut boğaz köprülerindeki trafik yükünün hafifletilmesi ve*
- *En Önemlisi Asya ile Avrupa'yı demiryolu ile birbirine bağlayarak Asya ve Avrupa yakaları arasında yüksek kapasiteli toplu taşım imkânı sağlanacak olmasıdır.*

a. Marmaray Projesi:

Marmaray Projesi; Asya yakasında Ayrılıkçeşme ile Avrupa yakasında Kazlıçeşme arasındaki toplam 13,6 km'lik güzergâhta inşa edilen bir projedir. Asya ve Avrupa yakasındaki banliyö demiryolu sistemlerini İstanbul Boğazı tabanından birleştirmek suretiyle Pekin'den Londra'ya kadar kesintisiz bir demiryolu ulaşımını sağlayacaktır. Marmaray Projesi Türkiye Cumhuriyeti ile Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) arasında Resmi Kalkınma Yardımı (ODA) Kredileri çerçevesinde imzalanan kredi anlaşması kapsamında finanse edilmiştir.

a.1. Projenin Kapsamı:

Ayrılıkçeşme-Kazlıçeşme arası 13,6 km güzergâhta Boğaz tabanındaki Batırma Tüp Tünel ve boğazın iki yakasındaki Yaklaşım Tünelleri ile 3 adet yer altı 1 adet yüzey istasyon inşaatını kapsamaktadır.

Kazlıçeşme ile Ayrılıkçeşme arasındaki 13.6 km'lik güzergahta;

- *Boğaz tabanında 1.387 m. uzunluğunda Batırma Tüp Tünel (IMT)*
- *2 hatta toplamda 19.375 m. yaklaşım tünelleri (ikiz TBM Delme Tünelleri)*

3 yeraltı, 1 yüzey İstasyonu: Yenikapı, Üsküdar İstasyonları (Aç-Kapa), Sirkeci (NATM), Kazlıçeşme İstasyonu (Yüzey) olmak üzere tasarlanmıştır.

a.2. Marmaray Projesinin Teknik Özellikleri;

- *Boğazın altında Batırma Tüp Tünel,*
- *Hem Avrupa hem de Asya yakasında şehrin altında delme tüneller,*
- *Toplam Uzunluk, 13.558 m.*
- *Batırma Tünel Uzunluğu, 1387 m.*
- *Yaklaşım Tünelleri Uzunluğu, 12.171 m. (tek hatta)*
- *Batırma Tünel Birimi (Birimler değişken boyutlarda), 11 adet*
- *Su yüzeyinden itibaren maksimum derinlik (Dünyanın en derin batırma tüneli), 60 m.*
- *Batırma tünel yüksekliği, 8,6 m.*
- *Batırma tünelin genişliği, 15,3 m.*
- *1 gidiş 1 geliş olmak üzere toplam 2 hat*

a.3. Mevcut Durum:

11 adet tüp elemanının tamamı 40-60 m derinlikteki deniz tabanında kazılan hendeğe batırılarak yerleştirilmiş ve birbirlerine bağlantıları yapılmıştır. Tünelin dış kısmında, tünel çevresinin ve üzerinin geri dolgusu ve tüp elemanlarının tünel iç taban, birleşim yeri betonları ile yürüme ve kaçış yolu imalatları tamamlanmıştır.

Boğaz geçişi Tüp Tünelin elektro-mekanik imalatları tamamlanarak; hat, kataner ve sinyalizasyon imalatları tamamlanarak 29 Ekim 2013 tarihinde hizmete sunulmuştur.

Marmaray Açılış Töreni
(29 Ekim 2013)

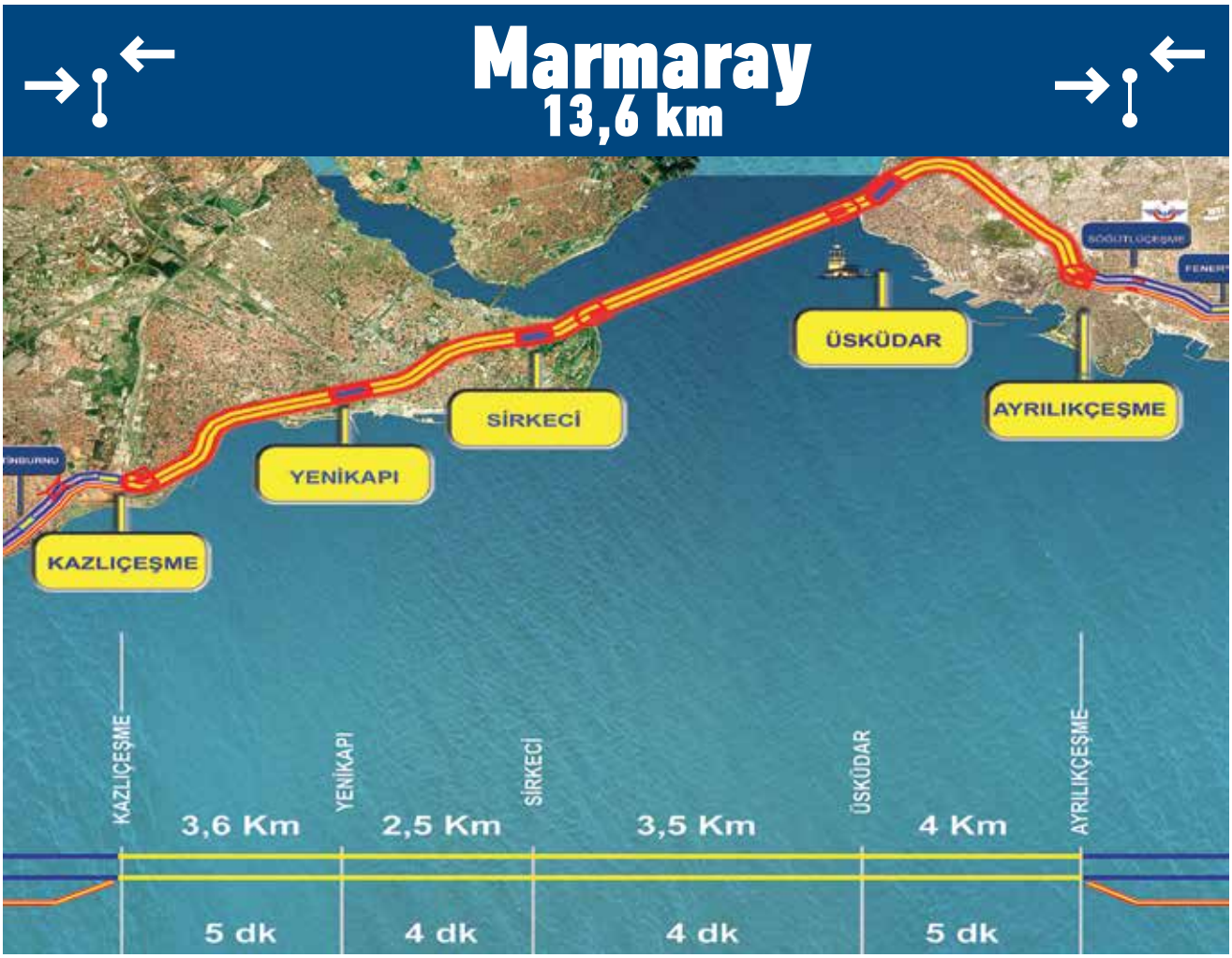
Marmaray
13,6 km
ÜSKÜDAR
AYRILIKÇEŞME
SİRKECİ
YENİKAPI
KAZLIÇEŞME
KAZLIÇEŞME
YENİKAPI
SİRKECİ
ÜSKÜDAR
AYRILIKÇEŞME
3,6 Km
2,5 Km
3,5 Km
4 Km
5 dk
4 dk
4 dk
5 dk

TBM Tünel

Batırma Tüp Tünel

Üsküdar İstasyonu Peron Katı

Üsküdar İstasyonu Yolcu Katı

Üsküdar İstasyonu Peron Holü

Üsküdar İstasyonu Peron Girişi

Sirkeci Batı Havalandırma Binası

Sirkeci Peron Katı

Sirkeci Kuzey Girişi

Sirkeci İstasyonu

Yenikapı İstasyonu Genel Görünüm

Yolcu Katı Mimari İşler

Yenikapı İstasyonu Yolcu Katı

Yenikapı İstasyonu Peron Katı

Kazlıçeşme İstasyonu Genel Görünüm

Kazlıçeşme İstasyonu Yolcu Katı

Ayrılıkçeşme

Ayrılıkçeşme Kavşak İşleri

b. Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi: İnşaat, Elektrik Ve Mekanik Sistemler

Projenin ikinci bölümü olan "Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi" kısmen Avrupa Yatırım Bankası (AYB), kısmen de Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB) tarafından finanse edilmektedir. Sözkonusu proje; hat işleri, sinyal sistemi, yerüstü istasyonları, işletme, kontrol merkezi ve güç kaynağı sistemi de dahil olmak üzere altyapı ve tüm elektro-mekanik işlerini kapsamaktadır.

b.1. İşin Kapsamı:

- *Mevcut banliyö hatları iyileştirilecek ve yüzeysel metroya dönüştürülecektir.*
- *Toplam 37 istasyon yenilenerek modern istasyonlar haline getirilecektir.*
- *Mevcut demiryolu hat sayısı 2 olup, hat sayısı 3'e çıkarılacaktır. 3 hattan oluşacak ve altyapının tamamı yenilenecektir.*
- *İki hatta banliyö trenleri çalışacaktır.*
- *3.hat şehirlerarası yük ve yolcu trenleri tarafından kullanılacaktır.*
- *Banliyö işletmesi başladığında Kazlıçeşme-Söğütlüçeşme arası 18 dakika, Gebze Halkalı arası yaklaşık 105 dakika sürecektir.*

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi:

İnşaat, Elektrik ve Mekanik Sistemler Teknik Verileri;

- *Yüzeysel Hat;*
  - *Asya yakası demiryolu uzunluğu, 43,4 km*
  - *Avrupa yakası demiryolu uzunluğu, 19,6 km*
- *Hat üzerindeki minimum kurp yarıçapı, 300 m*
- *Maksimum düşey hat eğimi, %1,8*
- *Maksimum hız, 100 km/saat*
- *Ortalama işletme hızı, 45 km/saat*
- *Platform uzunluğu, 225 m*

b.2. Güncel Durum:

- *03.11.2011 tarihinde yer teslimi yapılarak işlere başlanılmış olup, 2015 yılı içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.*
- *29 Nisan 2012 tarihinde Pendik-Gebze arasındaki hatların yükleniciye teslimi yapılmıştır.*
- *Gebze depo sahası dolgu işleri %85 oranında tamamlanmıştır. İdari bina betonarme işleri tamamlanmış elektro-mekanik işlerde nihai aşamaya gelinmiştir.*
- *Gebze bölgesindeki Yolcu Vagonu Elektrik Bakımı binası betonarme imalat tamamlanmış olup mekanik yapısal imalatlar devam etmektedir.*
- *20 km güzergâhta 12 İstasyon, 38 sanat yapısı ve 32 adet menfezin betonarme imalatları büyük ölçüde tamamlanmıştır.*

Gebze Bölgesi

Halkalı İstasyonu

- *Gebze-Pendik arası T3 (YHT) hattı alt balast tabakası serimi önemli ölçüde tamamlanarak hat boyunca kataner direk temelleri %80 oranında tamamlanmıştır. Kataner direkleri sahaya getirilmiş ve montajına başlanılmıştır.*
- *T3 (YHT) hattı boyunca balast, travers ve ray montajı imalatları devam etmektedir.*
- *T1 ve T2 (Banliyö) Hatlarında alt balast serimi büyük ölçüde tamamlanmış olup kataner direk temelleri tamamlanma aşamasındadır.*

Gebze-Pendik Hattı İstasyonlar;

- **Gebze İstasyonu;** *yapısal betonarme imalatlar tamamlanmış, kaplama ve elektro-mekanik imalatlar devam ediyor. Bu kesimde T3 Hattında ray ve balast serimi tamamlanma aşamasındadır.*
- **Darıca İstasyonu;** *betonarme imalatlar nihai aşamada. Alt balast serimi tamamlandı.*
- **Osmangazi İstasyonu;** *betonarme imalatlar peron üstüne kadar tamamlandı. T3 Hattı ray montajı imalatına hazırlandı.*
- **Fatih İstasyonu;** *peron ve yolcu giriş yapıları tamamlanma aşamasında bu bölgedeki sanat yapıları tamamlandı.*
- **Çayırova İstasyonu;** *T3 (YHT) Hattı kesimi betonarme imalatlar tamamlanarak balast ve ray imalatlarına hazır duruma getirildi.*
- **Tuzla İstasyonu;** *betonarme yapılar büyük ölçüde bitirildi.*
- **İçmeler İstasyonu;** *Güney kısım (T3 Hattı) tamamlanma aşamasında.*
- **Aydıntepe İstasyonu;** *betonarme imalatlar büyük ölçüde tamamlandı. Yolcu giriş yapıları imalatları devam ediyor.*
- **Güzelyalı İstasyonu;** *yapısal betonarme imalatlar devam ediyor.*
- **Tersane İstasyonu;** *betonarme imalatlar devam ediyor.*
- **Kaynarca İstasyonu;** *betonarme imalatlar tamamlanarak yalıtım ve dolgu imalatları devam ediyor.*
- **Pendik İstasyonu;** *peron ve yolcu giriş kısımlarında betonarme imalatlar devam ediyor.*
- **Pendik-İbrahimağa** *arası güzergâhın 19.06.2013 tarihinde yer teslimi yapılmış olup ray ve travers söküm işleri tamamlanarak Yüklenici mobilizasyonu ve ihata işleri devam etmektedir.*
- **Kazlıçeşme-Halkalı** *arası hattın 01.03.2013 tarihinde yer teslimi yapılmış olup, ray ve travers söküm işleri tamamlandı. İstasyon yıkım çalışmaları ve Yüklenici tasarım çalışmaları devam etmektedir.*
- **Halkalı Bölgesinde** *Nakkaş Deresi ıslah çalışmaları tamamlanmış olup, inşa edilen 3 adet köprü yapısının betonarme imalatları devam etmektedir.*
- **Halkalı Depo** *sahasında 22.000 m²'lik alanda drenaj imalatı tamamlanmış olup, idari bina ve istasyon yapılarının betonarme imalatları devam etmektedir.*

Gebze İstasyonu Peron Görünüm

Hat Boyu Kataner ve Travers Görünüm

c. Demiryolu Aracı İmali

440 adet (34 Adet 10 Araçlık Tren dizisi ve 20 Adet 5 Araçlık Tren dizisi) Demiryolu Aracının;

- *Tasarımı, üretimi ve teslim edilmesi,*
- *Kullanılan malzeme, tesis ve işçiliğin sözleşme gerekliliklerini karşıladığını kanıtlamak için gerekli tüm testler,*
- *Personel eğitimi,*
- *İşlerin işletmeye alınması,*
- *Bitirme öncesi ve bitirme sonrası testler,*
- *Gerekli tüm yedek parça ve aletlerin temini,*
- *5 yıl boyunca işlerin tamamının bakımı,*
- *Bakım süresi boyunca araçların yedek parçalarının öngörülmesi ve temini işlerini kapsamaktadır.*

"Demiryolu Aracı İmali" için, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa Konseyi Kalkınma Bankasından finansman sağlanmıştır. Marmaray Projesi güzergâhında kullanılacak Araçların ihalesi yapılmış olup, imalat çalışmaları sürdürülmektedir. Türkiye'de üretilecek araçlar için Adapazarı EUROTEM'e araç gövdesi teslimatları yapılmış olup, montaj çalışmalarına devam edilmektedir.

İş kapsamında şu ana kadar 33 adet 10'lu set ve 17 adet 5'li set olmak üzere toplam 415 aracın imalatı tamamlanmıştır. Araçlar Edirne, Haydarpaşa ve Sirkeci Geçici Gare sahalarında depolanmaktadır. TCDD'ye teslimi gerçekleştirilen 12 adet 5'li dizinin sinyal ve telsiz ekipmanlarının montajı tamamlanmış ve hali hazırda işletmede kullanılmaktadır.

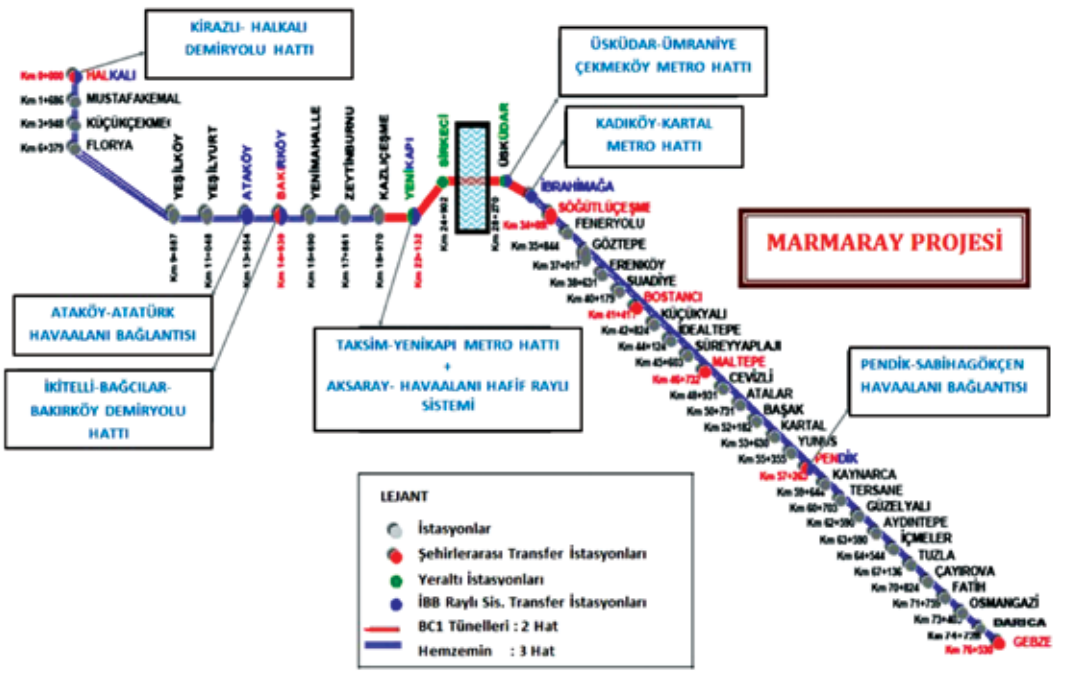

Gebze-Halkalı Banliyö Hattı ve Boğaz Tüp Geçişi Araçları

TÜRKİYE-GÜRCİSTAN (KARS-TİFLİS) DEMİRYOLU İNŞAATI

Türkiye-Gürcistan Demiryolu İnşaatı'nın yapımıyla; ülkemiz ile Gürcistan, Azerbaycan ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri arasındaki kesintisiz demiryolu bağlantısının sağlanarak tarihi İpek Yolu'nun canlandırılması ve bu şekilde ülkeler arası ekonomik ve kültürel iş birliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Harita 21).

Demiryolu hattının, ülkemizdeki uzunluğu 73 km, Gürcistan tarafındaki uzunluğu ise 28 km'dir. Türkiye-Gürcistan (Kars-Ahılkelek) Demiryolu Hattı yapımına 2008 yılında başlanmış olup inşaat faaliyetleri sürdürülmektedir. Ayrıca Ahılkelek-Bakü arasındaki kesimin yenilenme çalışmaları da eş zamanlı olarak devam etmektedir.

- *T1 tüneli (sınıra 13 km mesafededir.) 2.898 m uzunluğunda olup, kazı imalatlarının yanı sıra nihai beton kaplama imalatından 909 m'si (%31) tamamlanmıştır.*
- *T2 tüneli (sınıra 10 km mesafededir.) 1.052 m uzunluğunda olup, kazı imalatlarının yanı sıra nihai beton imalatı da tamamlanmıştır.*
- *Sınır tüneli (son tünel) 2.380 m uzunluğunda olup, kazı imalatlarının yanı sıra nihai beton kaplama imalatından 2.177 m'si (%92) tamamlanmıştır. Gürcistan'daki heyelanlı güzergahtan uzaklaşılmasına yönelik olarak, Ülkemizdeki Güzergahın da kaydırılması ile diğer kurumlardan gelen ve yapılması zorunluluk gösteren taleplerin ortaya çıkması sonucunda,*
- *Toplam 11.600 m. uzunluğunda11 Adet Delme Tünel ile,*
- *Toplam 14.800 m. uzunluğunda 18 Adet Aç-kapa Tünel ilavesi,*
- *Üstyapı tek hat iken, çift hatta dönüştürülmesi, Kars'a yeni bir Gar binası yapılması işleri yeni ihale kapsamında olacaktır.*

Türkiye-Gürcistan (Kars-Tiflis)Demiryolu Alt ve Üst Yapı İkmal İnşaatı

- *İhalesi 26.03.2012 tarihinde yapılan sözkonusu işin sözleşmesi 08.04.2013 tarihinde imzalanmış ve 10.04.2013 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır.*

Harita 21. Kars-Tiflis Demiryolu Projesi

KEMALPAŞA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DEMİRYOLU BAĞLANTI HATTI

270 adet firmanın faaliyet gösterdiği Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinin, mevcut demiryolu ağına bağlanarak günümüzde ortaya çıkan yıllık 3 milyon ton mertebesindeki yük taşımacılığına hizmet vermek amacıyla planlanan 27 km. uzunluğundaki demiryolu hattının ihalesi 20.06.2011 tarihinde yapılarak işe başlanmıştır.

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Bağlantısı

- Tünel inşaatları tamamlandı.
- Mevcut TCDD (Manisa -Turgutlu Demiryolu Hattına) bir makasla bağlantı yapıldı.
- 27 km'lik ray montajı tamamlandı.
- Uç istasyonunda peron, rampa ve istasyon tesisleri inşaatı devam ediyor.
- 2013 yılı sonunda hizmete açılması planlanmıştır.

ETÜT PROJE ÇALIŞMALARI

a. Etüt Proje Çalışmaları Tamamlanmış Olan Demiryolu Hatları:

1. *Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattı*
2. *Ankara-İzmir Demiryolu Hattı*
3. *Kemalpaşa OSB Demiryolu Bağlantısı*
4. *Adapazarı-Karasu, Ereğli, Bartın Liman Bağlantısı Demiryolu Hattı*
5. *Bandırma-Bursa-Ayazma; Osmaneli Demiryolu Hattı*
6. *Samsun-Çarşamba-Terme-Ünye-Fatsa Demiryolu Hattı*
7. *Tokat-Turhal Demiryolu Bağlantısı Demiryolu Hattı*
8. *Kırşehir-Yerköy Demiryolu Hattı*
9. *Sivas-Kars Demiryolu Hattı*
10. *Van Gölü Kuzey Geçişi Demiryolu Hattı*
11. *Toprakkale-Habur Demiryolu Hattı*
12. *Şanlıurfa-Mürşitpınar Demiryolu Hattı*
13. *Aydın-Çine-Yatağan-Güllük Limanı Demiryolu Hattı*
14. *Bandırma-İzmir Demiryolu Hattı*
15. *Yerköy-Şefaatli-Kayseri Demiryolu Hattı*
16. *Kars-Çıldır-Ardahan Demiryolu Hattı*
17. *Sabiha Gökçen ile Atatürk Hava Limanı Demiryolu Bağlantısı*
18. *Eskişehir-Antalya Demiryolu Hattı*
19. *Dinar-Denizli-Aydın Demiryolu Hattı*
20. *Konya-Karaman-Ulukışla-Mersin Demiryolu Hattı*
21. *Trabzon-Erzincan Demiryolu Hattı*
22. *Sinan-Batman Demiryolu Deplasmanı*
23. *Kars-Iğdır-Aralık Dilucu Demiryolu Hattı*
24. *Kırıkkale-Çorum-Samsun Demiryolu Hattı*
25. *Erzincan-Muş Demiryolu Hattı*
26. *Diyarbakır-Urfa Demiryolu Hattı*

b. Etüt Proje Çalışmaları Devam Eden Demiryolu Hatları:

1. *Erzincan-Diyarbakır-Mardin Demiryolu Hattı*
2. *Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Demiryolu Hattı*
3. *Sincan-Çayırhan-İstanbul Demiryolu Hattı*
4. *Kemalpaşa-Torbalı ve Alsancak Limanları Demiryolu Bağlantısı*
5. *Esenboğa Havaalanı Raylı Sistem Bağlantısı Etüt Proje Mühendislik Hizmetleri*

Ankara Metroları

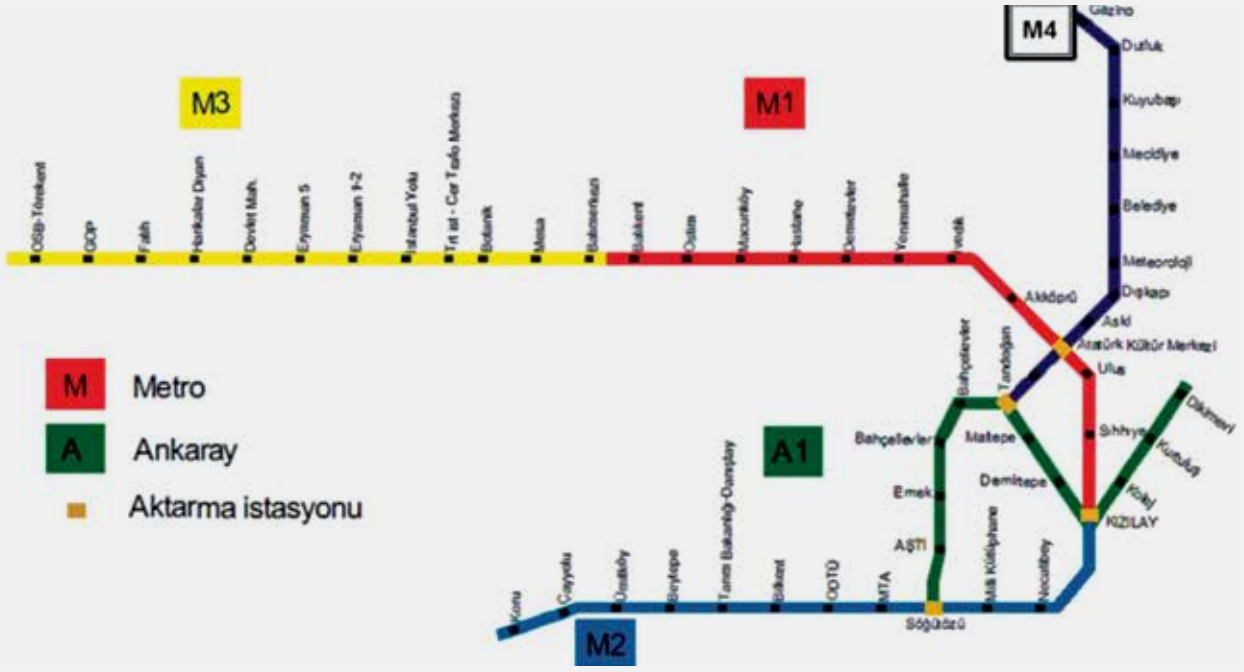

Şekil 4. Ankara Metroları Güzergah Tablosu

a. Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu

Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu 16,59 km uzunluğunda çift hatlı ve 11 istasyon istasyondan oluşmaktadır. Kızılay'dan Koru'ya kadar yapılacak olan hat sırasıyla; Necatibey, Milli Kütüphane, Söğütözü, MTA, ODTÜ, Bilkent, Tarım Bakanlığı-Dayıştay, Beytepe, Ümitköy, Çayyolu, Koru İstasyonlarından geçecektir (Harita 22).

Genel ilerleme olarak istasyonların tüm betonarme işleri tamamlanmış olup Mimari işlerde %97 Mekanik ve Elektrik işlerinde %98 ilerleme sağlanmıştır. Hattın tamamında raylar döşenmiş ve ray kaynak işleri bitmiştir. Yürüyen merdiven, asansör montajları ve çevre düzenleme işleri devam etmektedir. 2013 yılı sonunda hattın işletmeye açılması hedeflenmektedir.

Harita 22. Kızılay Çayyolu Metro Hattı (M2)

Kızılay Makas

Çayyolu İstasyonu

Çayyolu İstasyonu

Koru İstasyonu

Koru İstasyonu

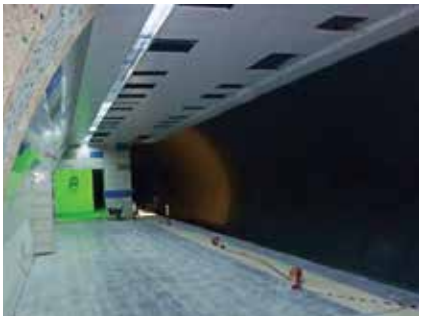

Necatibey İstasyonu

b. Batıkent-Sincan (M3) Metrosu

15,36 km uzunluğunda çift hat ve 11 adet istasyon inşaatı işini kapsamaktadır. Yürüyen merdiven, asansör montajları ve çevre düzenleme işleri devam etmektedir. 2013 yılı sonunda hattın işletmeye açılması hedeflenmektedir.

Batı Merkezi istasyonu

Eryaman 2 İstasyonu

c. Tandoğan-Keçiören (M4) Metrosu

- *9 İstasyon-9.700 Metre Çift Hat Tünel*
- *40.000 metre Ray döşenecek,*
- *250.000 M3 Betonarme İmalatı yapılacak,*
- *9.800 metre Altyapı Aktarımı yapılacak,*
- *50.000 metre Forekazık İmalatı yapılacak,*
- *5.200 metre TBM Tünel yapılacak,*
- *880.000 M3 Kazı-Hafriyat yapılacak.*

ASKİ İstasyonu Şantiyesi

Belediye İstasyonu Şantiyesi

Tünel İşleri

- Faz betonu ve yürüme yolları beton imalatlarına devam edilmektedir.

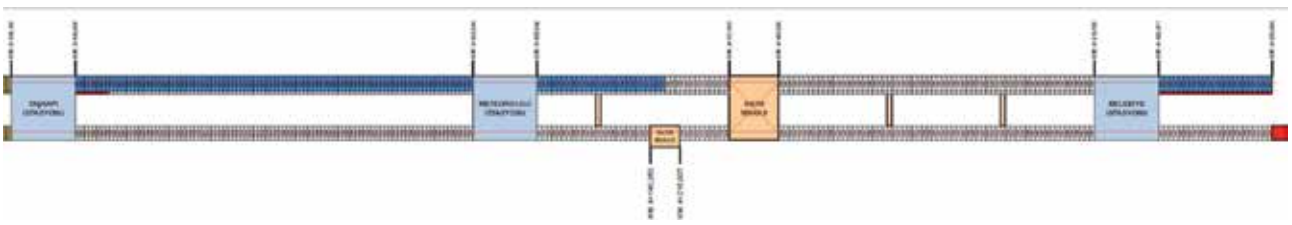

TBM Hattı

- *Toplam TBM Tünel uzunluğu 5.206 m. olup; bunun 2.548 m'si tamamlanmıştır.*

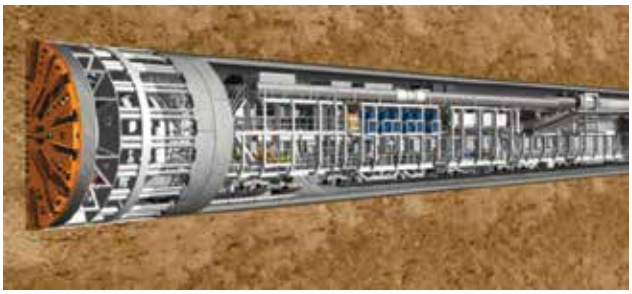

TBM Hattı

Ray Montajı İşleri

- *Gazino İstasyonu kuyruk tünelinden ray montajına başlandı.*
- *Hat-1' de 376 metre, Hat-2' de 296 metre olmak üzere toplamda 672 metre ray montajı yapıldı.*

Ray Montajı

d. Ankara Metroları Araç Alımı

- *13.08.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.*
- *Yükleniciye işe başlama talimatı verilmiştir. Dizayn çalışmaları başlatılmıştır.*
- *391.230.000 ABD Doları Sözleşme Bedelli Projede Araçların gövdesi, paslanmaz çelikten imal edilecektir. Gövde dahil, ilk 75 araçta minimum %30 yerli katkı oranı, kalan araçlarda ise minimum %51 yerli katkı oranı şart olarak belirtilmiştir.*
- *Dizayn çalışmaları tamamlanmıştır.*

Ankara Metro Araçları

- *İlk iki set 27.07.2013 tarihi itibariyle Ankara Metro İşletme ve Bakım Merkezi'ne ulaşmıştır. Bu ilk 2 set ile ilgili test ve devreye alma çalışmaları devam etmektedir.*
- *6 set (18 araç) tren Ankara'ya teslim edildi.*
- *6 set (18 araç) trenin fabrika testleri tamamlanmıştır. Aralık 2013 ayı içerisinde Ankara'ya gelecektir. Ayrıca 2013 yılı sonuna kadar 2 setin (6 araç) daha teslimi planlanmaktadır.*
- *2013 yılı sonu itibarıyla toplamda 16 set (48 araç) aracın Ankara'da olması planlanmaktadır.*

TCDD Bağlı Ortaklıklarına Ait Faaliyetler

TÜVASAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ülkemizde 1866 yılında başlayan demiryolu ulaşımı, tamamı ithal edilen ve bakım-onarımları da dışa bağımlı olarak sürdürülen araçlarla yapılmıştır. Bu durum demiryolu işletmeciliğinde sürekli sorun ve kesintilere yol açmış, maliyetleri yükseltmiştir.

Bu sorunların telafisi maksadıyla 25 Ekim 1951 tarihinde Vagon Tamir Atölyesi adı altında kurulmuş, yıllar itibariyle farklı isimler alan fabrikamız Bugünkü statüsünü 1985 yılında kazanan Türkiye Vagon Sanayi Anonim Şirketi (TÜVASAŞ), Kuruluşundan itibaren bu hedefe yönelik çalışmalarını imkanlar dahilinde başarı ile sürdürmüştür. Son yıllarda demiryollarına verilen olağanüstü önem ve buna bağlı olarak verilen destekler sayesinde hem ürün çeşidini artırarak yepyeni projelere imza atmış hem de yurt dışına açılarak Avrupa Birliği ülkelerine yolcu vagonu ihraç edecek duruma gelmiştir.

2003-2013 Eylül döneminde TCDD İşletmesi için farklı tiplerde 219 adet, Irak Demiryolları için 12 adet ve Bulgaristan Demiryollarına 30 adet olmak üzere toplam 261 adet yolcu vagonu ve DMU imalatı, EUROTEM (HYUNDAİ/ROTEM, TCDD ve ASAŞ Ortaklığı) firmasıyla ortak yapım olarak muhtelif tipte 434 adet Elektrikli tren seti ve Marmaray aracı üretilmiştir.

Bunun yanında Modernizasyon Projesi çerçevesinde kullanım ömürlerini tamamlamış RIC tipi vagonlar kaliteli ve konforlu yolcu vagonlarına dönüştürülmüştür. 243 adet M + K serisi yolcu vagonu modernizasyonu ve 5.371 adet de yolcu vagon onarımı yapılmıştır.

ÖNEMLİ PROJE VE FAALİYETLER

Marmaray Araçları

TÜVASAŞ, EUROTEM işbirliği ile T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün (AYGM) ihtiyacı olan 275 adet Marmaray aracını ve bu araçlara ait 220 adet T tipi (Treyler) bojinin üretimini tamamlanmıştır.

Marmaray Aracı

Dizel Tren Seti (Dmu) Üretimi Projesi

2010 yılı Ağustos ayından itibaren imalatına başlanan Modern demiryolu işletmeciliğinin vazgeçilmez bir unsuru olan ve TCDD için üretilmekte olan 84 araçlık (12 x 3 + 12 x 4) Dizel Tren Setlerinden;

12 adet 3 lü setin tamamı bitirilerek TCDD'ye teslim edilmiştir. 12 adet 4'lü setlerden 31.10.2013 tarihi itibariyle 8 set (32 araç) TCDD'ye teslim edilmiş olup kalan 4 dizinin imalat süreçleri devam etmektedir.

Dizel Tren Seti

DMU Dizel Tren Seti

DMU Dizel Tren Seti

Bulgaristan Demiryolları

Bulgaristan Demiryollarının (BDZ EAD) açmış olduğu 30 adet yataklı vagon ihalesinin kazanılması ile 03.01.2011 tarihinde başlayan imalat süreci tamamlanmış ve üretilen 30 adet Yataklı Vagonun tamamı Bulgaristan Demiryollarına (BDZ) teslim edilmiştir.

Üretilen bu vagonlar, 2017 yılında yürürlüğe girecek olan Avrupa Birliği TSI (Karşılıklı İşletilebilirlik Standartları) sertifikasyonuna sahip olup, Konvansiyonel Yolcu Vagonları için bu sertifikasyonu alan ilk kurum TÜVASAŞ olmuştur.

Bulgaristan Demiryolları'na Üretilen Yataklı Vagon

Irak Demiryolları

Irak Demiryolları ile sözleşmesi yapılan 14 adet TVS 2000 tipi (6 Pulman, 4 Kuşetli, 2 Yemekli, 2 Yataklı) vagon imalatı için 23.05.2011 tarihi itibariyle süreç başlamıştır. Proje çalışmaları bitirilmiş imalat süreçleri devam etmektedir.

Irak Demiryollarına Üretilen Vagonlar

Gerçekleştirilen Projeler

Tiplerine göre gerçekleştirilen üretim miktarları Grafik 8'de verilmiştir.

Bu dönemde rutin işletme faaliyetlerinin yanı sıra ilk kez gerçekleştirilen proje çalışmalarımız şunlardır:

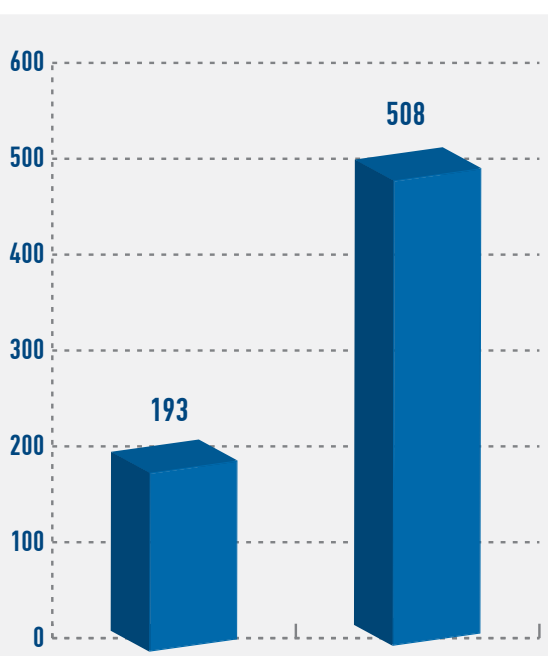

Grafik 8. Yolcu Vagon İmalatı ve Modernizasyonu

Not: 2013 verileri 25.10.2013 tarihi itibariyledir.

Eurotem Firması İle Ortak Üretilen Araçlar

İBB için üretilen Hafif Raylı taşıtlar (84 adet)

İBB için üretilen Hafif Raylı taşıtlar (84 adet)

Hafif Raylı Taşıt

TCDD için üretilen Elektrikli dizi (75 adet)

Hafif Raylı Taşıt

Modern Salon Vagon Projesi

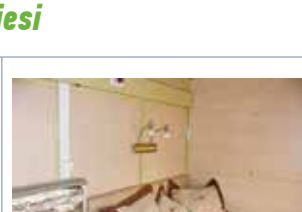

Modern Salon Vagon İç Görünüm

Modern Salon Vagon

Konferans Vagonu Projesi

Konferans Vagonu

Irak Demiryolları için Jeneratör Vagon projesi.

Irak Demiryolları Jenaratör Vagonu

M-K Serisi Yolcu Vagonları

M ve K serisi modernizasyon projeleri ile kullanım ömrünü tamamlamış RIC tipi yolcu vagonları kaliteli ve konforlu yolcu vagonlarına dönüştürülmektedir.

M-K Tipi Modern Yolcu Vagonları

TÜVASAŞ tarafından **M** serisi ve **K** serisi olarak projelendirilerek çağdaş demiryolu işletmeciliğinin gerektirdiği kalite ve konforu sunan modernize edilmiş yolcu vagonlarına ait resimler yukarıda ve aşağıda sunulmuştur.

YILLAR İTİBARI İLE ŞİRKET YATIRIMLARI

Şirket Yatırımları 2003 yılından bu güne yükselmekte olup, 25.10.2013 tarihi itibari ile en yüksek değerine ulaşmıştır (Grafik 9).

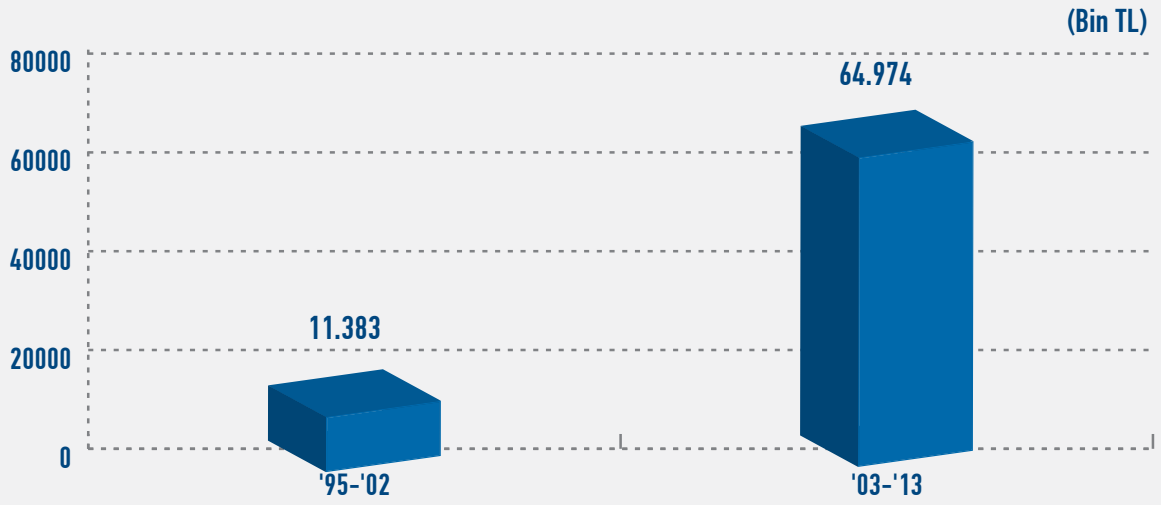

Grafik 9. Şirket Yatırımları (1995-2013)

Not: 2013 verileri 25.10.2013 tarihi itibariyledir.

YILLAR İTİBARİYLE SATIŞ GELİRİ
(Milyon $)

Raylı taşıt üretim sektörü; yüksek istihdam ve katma değer üreten, ülke ekonomisine faydası tartışmasız önemli stratejik bir sektördür. TÜVASAŞ 50 yılı aşkın bir sürede elde ettiği birikimi, yeniliklere uyum kabiliyeti, yetişmiş insan kaynakları ve toplam kalite yönetimi anlayışıyla, sektöründe hem bölgemizin hem de ülkemizin ekonomisine sağladığı katkıyla büyümekte ve gelişmektedir. TÜVASAŞ benimsediği misyon ve belirlediği vizyon doğrultusunda başarılarını sürdürecektir (Grafik 10).

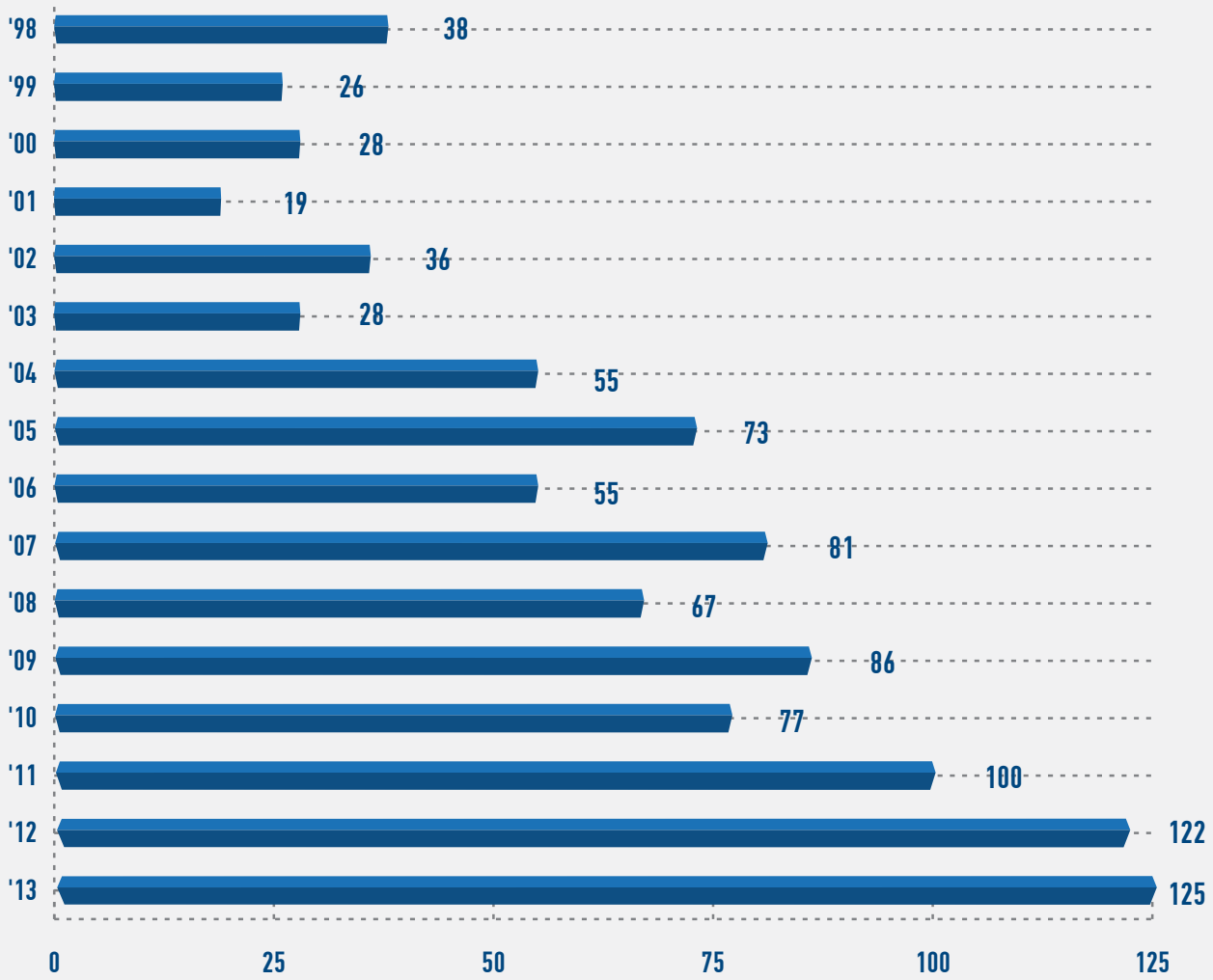

Grafik 10. Satış Geliri

Not: 2013 verileri 25.10.2013 tarihi itibariyledir.

TÜLOMSAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Demiryolu araçları üretimi ve bakımı konusunda 119 yıllık deneyime sahip Türkiye'nin tek lokomotif tedarikçisi olan TÜLOMSAŞ, bölgenin sosyo-ekonomik yapısı üzerinde önemli bir etken ve bölgede sanayileşme evresinin başlamasında ve gelişmesinde de büyük bir itici güç olmuştur.

YÜKSEK TEKNOLOJİYE SAHİP YENİ NESİL ÜRÜNLERİMİZ

Dizel Elektrikli Lokomotif İmalatı

DE 36000 Tipi Dizel Elektrikli Lokomotif İmalatı

TÜLOMSAŞ'ta üretilen bir lokomotif ilk kez uluslararası bir fuarda sergilenerek, pazardaki yerini almıştır.

- *Stratejik Ortaklık Anlaşması kapsamında 2012-2015 yılları arasında, TÜLOMSAŞ tesislerinde GE Firması ile birlikte toplam 50 Adet "Yeni Nesil Avrupa Platformu DE Lokomotifi" imalatına devam edilmektedir.*
- *İmal edilen lokomotiflerden 2 adedi ABD'ye, 1 adedi İsveç'e ve 1 adedi Almanya'ya ihraç edilmiştir.*

TÜLOMSAŞ-GE İşbirliği İle TÜLOMSAŞ'ta Üretilen İlk Lokomotif Uluslararası Pazara Sunuldu.

DE 36000 Tipi Dizel Elektrikli Lokomotif

İngiltere'ye İhraç Edilen Lokomotif

TÜLOMSAŞ-GE İşbirliği İle Üretilen ve Avrupa'ya İhraç Edilen İlk Türk Lokomotifi

İngiltere'ye İhraç Edilen PH37ACmi UK POWERHAUL Dizel Elektrikli Lokomotif

GE firması ile TÜLOMSAŞ arasında Yeni Nesil Avrupa Platformu Lokomotiflerin ortak imalatı ile ilgili stratejik ortaklık anlaşması çerçevesinde imal edilen 1 Adet lokomotif İngiltere'ye ihraç edilmiştir.

Elektrikli Lokomotif İmalatı

TCDD işletmesinin ihtiyacı olan 80 adet Elektrikli Lokomotifin üretimi :

2013-2015 yılları içinde %30 yerli katkı oranı ile toplam 80 adet Elektrikli Lokomotifin, ROTEM firması ile birlikte TÜLOMSAŞ tesislerinde üretimine yönelik faaliyetler devam etmektedir.

Yerli Katkı Temini Kapsamında Yüksek Teknoloji Uygulamaları

68000 Tipi Elektrikli Lokomotif

Vagon İmalatı

Yük Vagonları %100 Yerli Tasarım İle Üretilmektedir. TCDD-TÜLOMSAŞ-Üniversite-Özel Sektör Firmaları Çözüm Ortaklığı İle;

2013 yılı iş programı kapsamında :

Tadns Tipi Manyezit Vagonu

Prototip manyezit vagonlarının test işlemleri tamamlanmıştır. Seri imalatı ve teslimatları sürdürülmektedir.

Otomobil Taşıma Vagonu

Tasarım aşaması tamamlanmıştır. Prototiplerin imalatı tamamlanmak üzeredir.

Balast Vagonu

Tasarımı tamamlanmış olup, prototip imalatı devam etmektedir.

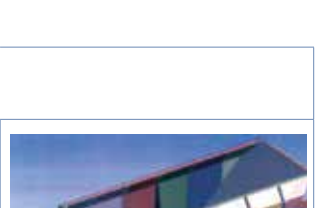

Cer Motoru İmalatı

AC teknolojisine sahip cer motorlarının yerli imalatı TÜLOMSAŞ tesislerinde gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda;

- *Marmaray araçlarında kullanılmak üzere* **2013 yılı** iş programı kapsamında **154 adet** cer motoru imalatına devam edilmektedir.

Marmaray Araçları Cer Motoru

DE 33000 tipi lokomotiflerde kullanılan DC teknolojisine sahip cer motorlarının yerli imalatı gerçekleştirilmiştir .

Yerlileştirme kapsamında TCDD için DE 33000 tipi Lokomotiflerde kullanılmak üzere 30 adet D78 Tipi Cer motoru imalatı yapılmıştır. **2013 yılı** sonuna kadar **20 adet** daha imal edilecektir.

D 78 Tipi Cer Motoru

Dizel Jeneratör Seti İmalatı

Denizcilik Sektörüne yönelik olarak Van Gölü Feribotları için TÜLOMSAŞ ve yerli çözüm ortaklarıyla Dizel Jeneratör Seti İmalatı gerçekleştirilmiştir.

- *İmalatı tamamlanan ilk 4 dizel jeneratör seti, Türk Loydu tarafından yapılan testlerden başarıyla geçmiştir.*
- *2013 yılı ikinci altı ayında 4 adet jeneratör seti imalatı daha yapılacaktır.*

Dizel Jeneratör Seti ***Tip Onay Sertifikası***

Enerji Santralleri İçin Doğalgazla Çalışan Motor İmalatı

Doğalgaz İle Çalışan Motor

Avrupa'da yerleşik bir firma ile birlikte, 2750 HP gücünde doğalgaz ile çalışan motor imalatı yapılacaktır.

- *İmalat sürecindeki tedarik işlemlerinin büyük oranda ülkemizdeki yan sanayilerden karşılanmasına yönelik çalışmalarımız sürmektedir.*
- *Prototip imalatı dahil 38 adet motor için sipariş anlaşması imzalanmıştır.*
- *Söz konusu motorların prototip imalatına yönelik hazırlıklar sürdürülmekte olup, test işlemlerini müteakip 2014 yılından itibaren seri imalatına başlanması hedeflenmektedir.*

AR-GE FAALİYETLERİ

İlk Milli Lokomotif E 1000 Elektrikli Lokomotif Projesi

- *Türkiye'nin İlk Milli Elektrikli Lokomotifinin tasarımı ve üretimine yönelik "E1000 Tipi Elektrikli Lokomotif Geliştirme" Projesi, TCDD'nin desteği ile TÜBİTAK ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile sürdürülmektedir. Türkiye'de ilk defa yerlileştirme kapsamında olan ve dünyada birkaç firma tarafından üretilen Cer konvertörü, Merkezi Kontrol Ünitesi, Kumanda Masası ve Cer Kontrol Ünitesi'nin tasarımı ve imalatı TÜBİTAK MAM ile birlikte yürütülmektedir. Söz konusu ünitelerin imalatı tamamlanmış olup, lokomotifin montaj çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Montaj çalışmalarının tamamlanmasını müteakip testlerine başlanacaktır.*
- *Ayrıca, Milli Elektrikli Lokomotifin Cer Trafosu ve Yardımcı Konvertör Ünitesi Türkiye'de ilk kez yerli üreticiler tarafından imal edilmektedir.*
- *Projenin 2014 yılı başında tamamlanması hedeflenmektedir.*

Hafifletilmiş Yük Vagonu Projesi

- *TCDD' nin desteği ile Hafifletilmiş Yük Vagonu tasarımı ve prototip imalatı projesi Kamu Projeleri kapsamında TÜLOMSAŞ, İTÜ ve TÜBİTAK işbirliği ile devam etmektedir.*
- *Proje çok amaçlı, yeni bir platform vagon tasarımı olup; TCDD ve lojistik firmalarının en çok ihtiyaç duyduğu, en fazla talep ettiği vagon tiplerinden birisidir.*
- *Proje tamamlandığında hem yurt içi hizmetinde çağdaş koşullarda taşıma yapılabilecek, hem de uluslararası piyasada rekabet edecek bir ürün geliştirilerek ülkeye döviz kazandırılacaktır.*
- *Projenin 2014 yılı başında tamamlanması hedeflenmektedir.*

Hafifletilmiş Yük Vagonu

SEKTÖREL FAALİYETLER

TÜLOMSAŞ altı ana ürün konseptine uygun olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Lokomotif Sektörü

DE 22000 Tipi Lokomotif

DE 24000 Tipi Lokomotif

- *TÜLOMSAŞ'ta 2003 yılından önceki dönemde aynı anda 10-12 lokomotifin bakım, onarım ve revizyonu yapılabilmekte iken, bugün itibariyle bu sayı 24 adet lokomotife yükselmiştir. 2014 yılından itibaren aynı anda 30 lokomotifin revizyonunun yapılması planlanmaktadır. 2013 yılı programına uygun olarak, TCDD için 110 adet lokomotifin bakım onarım ve revizyon faaliyetleri sürdürülmektedir.*
- *Garanti kapsamındaki revizyonlarda 2012 yılında bir önceki yıla göre %37; 2013 yılı ilk altı ayında ise 2012 yılı aynı dönemine göre %22 iyileşme sağlanmıştır.*

DE 33000 Tipi Lokomotif

E 43000 Tipi Lokomotif

DE 36000 Tipi Lokomotif

E 68000 Tipi Lokomotif

- *GE ve ROTEM firmaları ile birlikte yeni nesil Dizel Elektrikli ve Elektrikli lokomotif imalatına başlanmıştır.*
- *Lokomotif bakım, onarım ve revizyon faaliyetleri sürdürülmektedir.*

DH 7000 Tipi Lokomotif

DH 10000 Tipi Lokomotif

DH 11000 Tipi Lokomotif

Vagon Sektörü

Sgs Tipi Vagon

Rilnss Tipi Vagon

Eanoss Tipi Vagon

- *TCDD ve Lojistik firmaları için çeşitli tipte (konteyner, cevher, sarnıç, tahıl, vb.) yük vagonları imal edilmektedir.*
- *2007 yılından itibaren özel sektör lojistik firmaları için de yük vagonu üretilmektedir.*
- *Ülkemizin yük vagonu ihtiyacı %85 yerli katkı ile ve TÜLOMSAŞ' ın liderliğinde, ülkemiz yan sanayileri ile birlikte başarı ile karşılanmaktadır.*
- *TCDD için 2013 yılında Rilnss Tipi yük vagonu imalatı yapılmaktadır, ayrıca;*
  - *Manyezit Taşıma Vagonu,*
  - *Otomobil Taşıma Vagonu,*
  - *Balast Vagonu*

imalatları da devam etmektedir.

Tadns Tipi Manyezit Vagonu

Dizel Motor Sektörü

16 PA4 Tipi Dizel Motor

- *2013 yılında 12 adet motor onarımı programa alınmıştır.*
- *Fransa ve Tayland'a motor ekipman ihracatı yapılmaktadır.*

Cer Motoru Sektörü

Döviz Kazandırıcı Faaliyet Kapsamında

6 FRA 363 Tipi Cer Motoru

Özel Sektöre Yönelik Olarak;

Marmaray araçlarında kullanılmak üzere toplam 240 adet cer motoru imalatı devam etmektedir.

D 78 Tipi Cer Motoru

TCDD'ye Yönelik Olarak;

Yerlileştirme kapsamında 2013 yılında DE 33000 Tipi Lokomotiflerde kullanılmak üzere 20 adet D78 Tipi Cer Motoru imalatı daha yapılmaktadır.

Boji ve Tekerlek Sektörü

Tekerlek Setleri

Y 25 Tipi Boji

Döviz Kazandırıcı Faaliyet Kapsamında

- *Marmaray Araçları için toplam;*
  - *1.100 adet Tekerlek-Aks seti montajı ve*
  - *330 adet motorlu boji montajı yapılmaktadır.*
- *TCDD için Tekerlek Seti onarımları devam etmektedir.*

Hafif Raylı Sistemler Sektörü

Gaziantep Büyükşehir Belediyesine ilk parti olarak teslim edilen 15 adet tramvaya ilave olarak, 2013 yılında 10 adet tramvay seti modernizasyonu ve modifikasyonu daha yapılmaktadır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne Ait Tramvay

YERLİLEŞTİRME FAALİYETLERİ

2004 yılından Bugüne Kadar İthalden Temin Edilen Malzemelerin Yerlileştirilmesi Faaliyetleri

- *Ürünlerimizde kullanılan ve ithalden temin edilen malzemelerin yerlileştirilmesi kapsamında 2004 yılından bugüne kadar yaklaşık 200 Milyon TL tutarındaki malzeme yerli üretime dönüştürülmüştür. Bu malzemelerin yıllık sürekli getirisi ise yaklaşık **10 Milyon TL/yıl** dır.*
- *Yerlileştirme kapsamında halen devam eden projelerin tutarı ise **6 Milyon TL**'dir. Bu projelerin yıllık sürekli getirisinin **1 Milyon TL** olması beklenmektedir.*
- *Yerlileştirme çalışmalarımız her yıl artan bir ivme ile sürdürülmekte olup yerli demiryolu araç sanayinin gelişimine katkıda bulunulmaktadır.*

PAZARLAMA FAALİYETLERİ

Pazarlama Faaliyetlerimiz Kapsamında TCDD Dışı Siparişler

Lokomotif Sektöründe:

2011 yılında;

- *ERDEMİR için DH 7000 Tipi 2 adet Manevra Lokomotifi,*
- *TTK İşletmeleri için DH 10000 Tipi 1 adet Manevra Lokomotifi imal edilmiştir.*

2012 yılında;

- *Eti Maden İşletmeleri için DH 10000 Tipi 1 adet manevra lokomotifi,*
- *GE Firması için 2 adet DE 36000 Tipi lokomotif imal edilmiştir.*

Vagon Sektöründe:

2007 yılından itibaren özel sektör lojistik firmaları için yaklaşık 700 adet çeşitli tipte yük vagonu imal edilmiştir.

Mevcut Proje ve Siparişler

- **Lokomotif Sektöründe:**
  - *GE Firması için toplam 30 Adet DE 36000 Tipi Lokomotif imalatı*
  - *ROTEM Firmasına 72 adet E 68000 Tipi Lokomotif imalatı*
- **Vagon Sektöründe:**
  - *Özel sektör lojistik firmaları için 100 adet Rgs tipi 45 Vagon üretimi*
- **Dizel Motor Sektöründe:**
  - *Özel sektör firması için 8 adet dizel jeneratör seti imalatı*
- **Cer Motoru Sektöründe:**
  - *Marmaray Araçları için Hyundai Rotem Firmasına 240 adet cer motoru imalatı*
- **Boji Sektöründe:**
  - *Marmaray Araçları için Hyundai Rotem Firmasına 330 adet motorlu boji montajı*
- **Tekerlek Sektöründe:**
  - *Marmaray Araçları için Hyundai Rotem Firmasına 1100 adet tekerlek-aks seti montajı*
- **Hafif Raylı Sistemler Sektöründe:**
  - *Gaziantep Büyükşehir Belediyesine 15+10 adet Tramvay Modernizasyonu İşleri*

yapılacaktır.

Yurt Dışı Pazarlama Faaliyetleri

TÜLOMSAŞ Amerika, Kore, Tayland, Mısır, Tayvan, İran, Irak, Cezayir, Fas, Kosova, Sırbistan, Bulgaristan, Almanya, Fransa, Suudi Arabistan, Hindistan, Suriye, Tanzanya gibi ülkelere teklifler vermektedir. Dünya lokomotif devi olarak bilinen bazı firmalar, TÜLOMSAŞ'ın ürettiği lokomotifleri kendi pazarlarına sunabilmektedir. Bu kapsamda son dönemde ihracat faaliyetlerimiz;

- **IRAK**
  - *Irak Demiryolları için 30 adet lokomotif ile*
  - *12 adet Manevra lokomotifi imalatı*
- **İRAN**
  - *Dizel Hidrolik Lokomotif imalatı*
- **FRANSA**
  - *Dizel motor yedek parça imalatı*

- **TAYLAND**
  - *Dizel motor gövdesi cer motoru ve yedek parçaları*
- **İNGİLTERE**
  - *1 Adet DE Lokomotif*

2023'e Doğru TÜLOMSAŞ'ın Yeni Ürün Konsepti

- **LOKOMOTİF PROJELERİMİZ**
  - *Dizel Elektrik Ana hat Lokomotif imalatı (GE ile ortak)*
  - *Elektrikli Anahat Lokomotif İmalatı*
  - *Dizel Hidrolik Lokomotif İmalatı*
- **CER MOTOR PROJELERİMİZ**
  - *Rotem'le Marmaray araçları için cer motoru imalatı*
  - *D78 Cer Motoru İmalatı*
- **DİZEL MOTOR PROJELERİMİZ**
  - *Tayland*
  - *Fransa*
  - *Muhtelif Motor Ekipmanları*
  - *Gemi Sektörü*

TÜLOMSAŞ marka Dizel Motorların Gemi sanayinde;

- *Jeneratör Motor olarak kullanılması*
- *Gemi Ana Motoru olarak kullanılması*

- **VAGON PROJELERİMİZ**
  - *Yük Vagonu imalatı*
  - *Otomobil Taşıma Vagonu*
- **TRAMVAY PROJELERİMİZ**
  - *Gaziantep Büyükşehir Belediyesi*
- **BOJİ VE TEKERLEK SETİ PROJELERİMİZ**
  - *Hafif Raylı Sistemler Boji ve Tekerlek Seti Montajı*

SON ON YILDA GERÇEKLEŞTİRDİĞİMİZ ÜRETİMLER, PERFORMANSLAR ve İLKLER

DE 33000 Tipi Lokomotif

- *DE 33000 tipi lokomotiflerin üretimdeki yerli katkı oranı %20'den %55'e çıkarılarak ülke ekonomisine yaklaşık 80 milyon ABD doları katkı sağlanmıştır.*
- *2003-2013 yılları arasında 131 adet lokomotif imalatı gerçekleştirilmiş olup, bir önceki 10 yıla oranla %101,5 artış sağlanmıştır.*
- *Vagon imalatında; 2003-2013 döneminde 2.793 adet vagon üretilerek, bir önceki 10 yıla oranla %67,24 oranında artış sağlanmıştır.*
- *2003 yılına kadar özel sektöre vagon imalatı yapılmazken, 2013 yılı mevcut durum itibarıyla 689 adede ulaşmıştır.*
- *İlk kez lokomotiflerde kullanılan dizel motorların denizcilik sektöründe de kullanılmasına yönelik dizel jeneratör seti imalatı başlatılmıştır.*
- *Avrupa'ya ihraç edilmek üzere ilk kez bu dönemde lokomotif imalatı yapılmıştır.*
- *İhracat ile ilgili olarak 5 kıtada 20 den fazla ülkeyle işbirliği çalışmalarımız sürdürülmekte, ürün konseptimiz ve faaliyetlerimiz dünyada bilinmektedir.*
- *2003 yılı itibariyle TCDD dışına yapılan satışlarımız, ana ürünümüz olan lokomotif ile sınırlı iken, bugün itibariyle ana ürün ve alt kompenentleri bazında 17 ürüne çıkmıştır*
- *Kaynak Eğitim ve Teknoloji Merkezi kurulmuştur.*
- *İlk kez kaynak mühendisleri bu dönemde yetiştirilmiş ve TÜLOMSAŞ'a kazandırılmıştır.*
- *ATS sisteminin lokomotiflere ilk kez bu dönemde montajı yapılmıştır.*
- *2003 yılına kadar TCDD ve 2 müşterimiz mevcut iken, bu gün itibariyle müşteri sayımız ana ürünler bazında 27'ye ulaşmıştır.*

ÇEVRE BERATI

TÜLOMSAŞ, 2013 yılının 'Türkiye'nin En Temiz Sanayi Tesisi' seçildi.

120 Yıllık Geçmişi ile 500 Bin m²'lik Sahada 7 Ana Fabrika, 15 Ana Ürün İmalatı ile TÜLOMSAŞ, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Verilen Çevre Beratı ile Taçlandırılmıştır

TÜDEMSAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün bağlı ortaklıklarından birisi de TÜDEMSAŞ (Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş) Genel Müdürlüğü olup, 1939 yılında Cer Atelyesi adı altında Sivas' ta kurulmuştur. 1975 yılında SİDEMAS (Sivas Demiryolu Makinaları Sanayii Müessesesi) adını, 1986 yılında TÜDEMSAŞ adını almıştır.

TÜDEMSAŞ' ta TCDD Genel Müdürlüğü'nün ihtiyacı olan muhtelif tipte yük vagonlarının imalatı, mevcut yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonları ile bunlara ait yedek parça imalatı gerçekleştirilmektedir. TÜDEMSAŞ yük vagonlarının üretimi, bakım-onarım ve revizyonlarının yapılması noktasında, Türkiye'deki en büyük sanayi kuruluşları arasındadır.

Uzun yıllara dayalı iş tecrübesi, bilgi birikimi ve teknik donanımı sayesinde ihtiyaç duyulan her türlü yük vagonunu kısa süre içerisinde ve büyük miktarlarda üretebilecek kapasitedir.

Aynı yıl içerisinde sipariş edilen 3-4 farklı çeşit yük vagonunu UIC (Uluslararası Demiryolları Birliği) standartlarında üreterek işletmeye sunulabilmektedir.

Vagon Üretim Çalışması

TÜDEMSAŞ'ta Üretilen Vagonların Bir Kısmı

TÜDEMSAŞ' ta Cevher Taşıma, Konteyner Taşıma, Petrol Taşıma, Yeni Nesil Alimunyum Kayar Duvarlı Yük Vagonu gibi değişik tiplerde yük vagonu üretilebilmekte ve bunların bakım-onarım ve revizyonları yapılabilmektedir.

Yedek Parçalar

Ayrıca özel sektör firmaları ile TÜLOMSAŞ, TÜVASAŞ ve TCDD'ye ait tüm Servis ve Bölgelerde tamir edilen demiryolu araçlarında ihtiyaç duyulan

- *Tampon,*
- *Yaprak Susta,*
- *Fren Silindiri,*
- *Fren Hava Hortumu*
- *Buraj Kazması*
- *Vidalı Koşum Takımı*

gibi birçok yedek parça üretilmektedir.

VAGON ÜRETİM VE ONARIM GERÇEKLEŞMELERİ

- *1953 yılından 31.10.2013 tarihine kadar 31 tipte toplam 20.420 adet vagon üretimi gerçekleştirilmiştir.*
- *1939 yılından 31.10.2013 tarihine kadar değişik tipte toplam 339.335 adet vagonun bakım, onarımı ve revizyonu gerçekleştirilmiştir.*

2003-2013 Yılları Vagon Üretimi (Adet)										
2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
135	15	306	418	574	604	700	400	435	480	630

2003-2013 Yılları Vagon Onarımı (Adet)										
2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
2.649	2.270	1.748	2.157	1.760	2.282	2.385	2.668	2.520	2.505	2.980

KALİTE SERTİFİKALANDIRMA VE BELGELENDİRME ÇALIŞMALARI

TÜDEMSAŞ son yıllarda kalite sertifikalandırma ve belgelendirme çalışmalarına önem vermiş, bu sertifikalardan önemli bir kısmı TÜDEMSAŞ'a kazandırılmış, bir kısmının alınmasına dönük çalışmalar devam ettirilmektedir. Şirket sektörün gerektirdiği her türlü sertifikaya sahiptir.

- *TS EN ISO 9001: 2008 Kalite Yönetim Sistemi*
- *TS 18001: 2008 OHSAS İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi*
- *TS EN ISO 14001: 2004 Çevre Yönetim Sistemi*
- *TS EN 16001 Enerji Yönetim Sistemi*
- *EN 15085-2 Demiryolu Araçları ve Bileşenlerinin Kaynak Standardı*

TEKNİK ALTYAPI

TÜDEMSAŞ bünyesinde bulunan fabrikalar, sektörün gerektirdiği her türlü teknolojik tezgahlara sahip olup (Yatay İşleme Merkezleri, CNC Torna Tezgahlar, CNC Tekerlek Tornaları vb.) değişik yatırımlarla kendisini sürekli geliştirmektedir.

CNC Tezgahlar

CNC Tezgahlar

Robot Kaynak Ünitesi

Boji Kaynak Robotları

Boji Kaynak Robotları

Boji Kaynak Robotları

Üretilen bojilerin kaynakları beş robot tarafından gerçekleştirilmektedir.

Vagon Onarım Fabrikasında, onarımı yapılacak olan vagon bojilerinin kumlama işlemi otomatik olarak kabinli sistemle yapılmaktadır.

Robotlu Boji Kumlama Tesisi

TEST ÜNİTELERİ

Fren Test Ünitesi

Boji Test İstasyonu

2013 YILI FAALİYETLERİ

Üretim

2013 yılı için 475 adet olarak belirlenen üretim programı %32,5 artırılarak 630 adede çıkarılmıştır.

Vagon Üretim Çalışması ve Falns Tipi Vagon

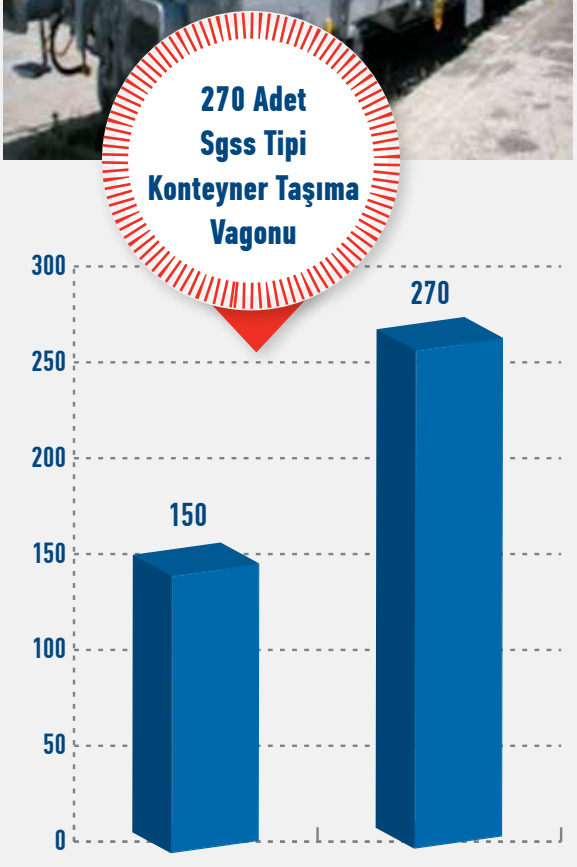

Grafik 11. 2013 yılı Sgss Tipi Vagon Üretimi

31.10.2013 itibariyle gerçekleşme 63 adet

360 Adet Falns Tipi Cevher Taşıma Vagonu

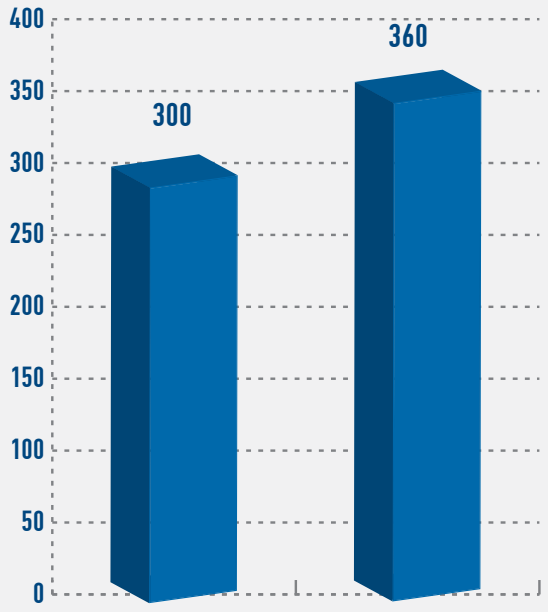

Grafik 12. 2013 yılı Falns Tipi Vagon Üretimi
31.10.2013 itibariyle gerçekleşme 310 adet

TÜDEMSAŞ tarihinde ilk kez, lojistik sektörünün lider firmalarından Reysaş A.Ş ile 60 adet Sgss Tipi Konteyner Taşıma Yük Vagonu üretim anlaşması yapılmış, Ekim ayı sonu itibariyle 60 adet vagon teslim edilmiştir.

Onarım

01

02

03

2013 yılı Vagon onarım hedefi %11 artırıldı

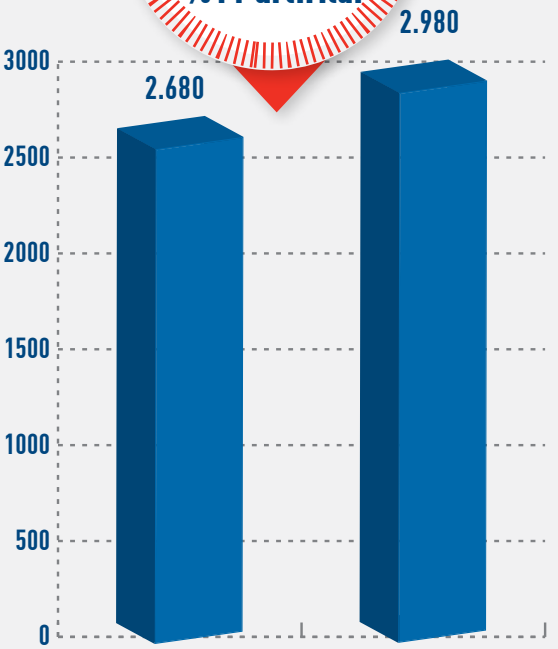

Grafik 13. 2013 Yılı Vagon Onarımı

Vagon Onarım Tadilatı

TCDD araç parkında atıl durumda olan 300 adet Gbs (kapalı) Vagonu, ekonomiye kazandırılmak adına TÜDEMSAŞ mühendislerince geliştirilen proje ile konteyner taşıma vagonuna dönüştürülecektir.

2013 yılında 100 adet, kalan 200 adet vagonda 2014 yılında tamamlanacaktır.

Gbs Tipi Vagon

3 Boyutlu Konteyner Taşıma Vagon Çizim

Yatırım Programı Detayı ve Gerçekleşmeleri (31.10.2013)

2013 Yılı Yatırım Programı Ve Gerçekleşmeleri TL		
PROJE	**PROGRAM**	**GERÇEKLEŞME**
TEZGAH VE TESİS YENİLEME PROJESİ	**155.000**	-
Boji Fikstürü	155.000	-
İDAME VE YENİLEME PROJESİ	**4.845.000**	**232.916,66**
Büyük bakım ve Onarım İşleri	4.500.000	169.961,01
Fabrikalar ve teknik birimler için alet, demirbaş, cihaz ve donanım temini	200.000	29.894,87
Bilgisayar yazılım ve donanım temini	50.000	33.060,78
Forklift	95.000	
TOPLAM	**5.000.000**	**232.916,66**

Robotlu Vagon Kumlama Tesisi: TÜDEMSAŞ bünyesinde tamiratları yapılan tüm vagonların, boya öncesi robotlar tarafından yüzey temizliğini yapmak üzere projelendirilmiştir. 4.250.000 TL yatırımla ihale edilen tesisin yapım sözleşmesi imzalanmıştır. Tesis 2013 yılı sonu itibariyle hazır hale gelecektir.

Vagon Kumlama Robotları

Vagon Kumlama Robotları

Tüm işlemler robotlar tarafından yapılacak olup böyle bir tesis Türkiye'de İLK olacaktır.

Vagon Kumlama Tesisi

Kaynak Eğitim Merkezi: Atıl durumda bulunan Pratik Sanat Okulu, TÜDEMSAŞ ve özel sektör bünyesinde çalışan kaynakçıları eğitmek ve yeni kaynakçılar yetiştirmek üzere Kaynak Eğitim Merkezi olarak düzenlenmiş ve hizmet vermeye başlamıştır.

Kaynak Eğitim Merkezi

Robot Kaynak Ünitesi: Boji üretiminde robot teknolojileri kullanılarak otomasyona geçilmiştir.

Robot kaynak ünitesi

AR-GE ÇALIŞMALARI

Tasarımı TÜDEMSAŞ mühendislerine ait, yeni bir konsept olarak geliştirilen ve 2011-2013 yılları arasında 780 adet üretilen Falns tipi cevher taşıma vagonuna pnömatik sistemler eklenerek geliştirme çalışmaları devam etmektedir. Bu amaçla 1 adet prototip vagon üretilmiş olup, yıl sonuna kadar testlerinin tamamlanması planlanmaktadır.

Falns Tipi Vagon

Tasarımı TÜDEMSAŞ mühendislerince yapılan, yeni nesil yük vagonu olarak geliştirilen Habillnss (Alüminyum Kayar Duvarlı) tipi yük vagonunun prototipi üretilmiş, gerekli testleri yapılmış olup onay aşamasındadır.

Habillnss Tipi Vagon

2014-2016 HEDEFLERİ

2014 Üretim Programı

2014 yılı için 550 adet olarak belirlenen üretim programı %82 artırılarak 1.002 adede çıkarılmıştır (Grafik 14).

Sgss Vag.
(Konteyner)
500 adet

Falns Vag.
(Cevher)
300 adet

Zas Vag.
(Petrol)
200 adet

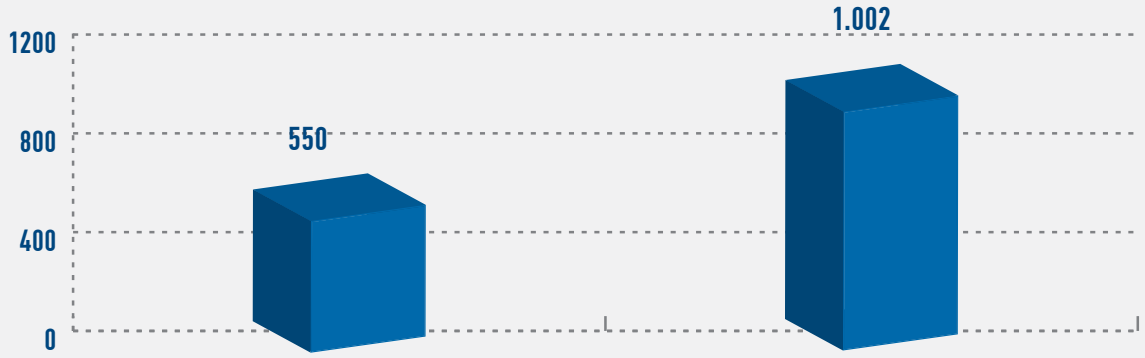

Grafik 14. 2014 Yılı Vagon Üretimi

Vagon Üretim Hedefi

2014-2016 Yılları Üretim Hedefi (Adet)			
VAGON TİPİ	**2014 yılı**	**2015 yılı**	**2016 yılı**
Falns (Cevher Taşıma)	300	450	400
Sgss (Konteyner Taşıma)	400	600	750
Sgss (Konteyner Taşıma) (Özel Sektöre)	100	150	250
Habiss (Kapalı Yük Taşıma)	-	300	-
Zas (Petrol Taşıma)	200		200
Pnomatik Falns (Cevher Taşıma) (Prototip)	1	-	-
Habillnss (Alüminyum Kayar Yan Duvarlı) (Prototip)	1	-	-
Habillnss (Alüminyum Kayar Yan Duvarlı)	-	-	400
TOPLAM	**1.002**	**1.500**	**2.000**

Vagon Onarım Hedefi

2014-2016 Yılları Onarım Hedefi			
VAGONU ONARIMI	**2014 yılı**	**2015 yılı**	**2016 yılı**
V0 -Revizyon Grubu Yük Vagonu-Hasar Onarımı-Vagon Tadilatı	3.200	3.010	3.010

Satış Kar Hedefi

2014-2016 Yılları Satış-Kar Hedefi (Milyon TL)			
	2014 yılı	**2015 yılı**	**2016 yılı**
Satış Hasılatı	275,8	367,4	444,9
Kar	5,5	7,4	7,7

Yatırım Hedefi

2014-2016 yılları Yatırım Hedefi (Bin TL)			
YATIRIM	**2014 yılı**	**2015 yılı**	**2016 yılı**
(BİN TL) (Cari yıl fiyatlarıyla)	5.300	5.600	5.900

Ar-Ge Hedefleri

Sggmrss (Konteyner) Tipi Vagon

Talns (Cevher) Tipi Vagon

Ülkemizin 2023 vizyonu çerçevesinde gelecekte ihtiyaç duyulabileceği düşünülen üstte ve altta resimleri bulunan 5 adet vagon tipi için Ar-Ge çalışmaları başlatılmıştır.

Habillnss (Paletli Yük) Tipi Vagon

Rola (Tır Taşıma) Tipi Vagon

Zas (Petrol 95 M3) Tipi Vagon

Kalite Hedefleri

- *Boji için alınmış olan 15085-2 Kaynak Kalite belgesini tüm fabrikalar için almak. (Hedef Şubat 2014)*
- *Sgss vagonu için TSI (Karşılıklı İşletilebilirlik) belgesi almak. (Hedef Mayıs 2014)*
- *ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında "Bakım Temini Fonksiyonu" Sertifikası almak. (Hedef Mayıs 2014)*

HAVACILIK

- HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
  - TÜRKSAT UYDU TASARIM ÇALIŞMALARI
- ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- DHMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- ÜLKEMİZİN 2013 YILI HAVA ULAŞIM SEKTÖRÜNDEKİ YERİ
- SEKTÖREL İŞLETMELER
- HAVACILIK SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM VE CİRO
- SEKTÖREL DENETİMLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- MEVZUAT ÇALIŞMALARI
- SİVİL HAVACILIK PROJELERİ
- DİĞER FAALİYETLER
- YATIRIM PROJELERİ
- İŞLETME FAALİYETLERİ
- YATIRIM GERÇEKLEŞMELERİ

Havacılık ve Uzay Teknolojileri, Türkiye'nin özellikle önümüzdeki yıllarda en iddialı olacağı sektörlerdendir. Coğrafi konum itibarıyla dünyanın en kritik noktalarından biri üzerindeki ülkemizde, bu avantajı değerlendirmek için 2002'den bu yana hummalı çalışmalar yürütülmektedir. "Dünyanın Transit Merkezi" olabilecek potansiyele sahip Türkiye, bu misyonun altından kalkabilecek güçtedir.

Havayoluyla yapılan seyahatlerde 2002 öncesinde rekabetin olmamasından dolayı ücretlerin yüksek seyretmesi ülkemizde bu alanın yeterince gelişme göstermesini engellemiştir. Ancak sonraki yıllarda yapılan yatırımlarla ülkemiz, havacılık sektöründe iddiasını ortaya koymuştur. Aktif havaalanı sayısının 26'dan 52'ye çıkarılması, havayolu firmalarının sayısının ve niteliğinin artması, rekabet ortamının oluşması, seyahat maliyetlerindeki düşme, havalimanlarının fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve modern bir çehreye kavuşturulması, yeni havalimanlarının dünyadaki rakipleriyle yarışacak nitelikte inşa edilmesi gibi faktörler sektöre ivme kazandırmıştır. Yolcu ve yük taşımacılığında önemli aşama kaydedilmiş, havacılık diğer modlara rakip olabilecek düzeye gelmiştir. Ülke içindeki hareketlenme, doğal olarak uluslararası uçuş ağının gelişmesine katkı sağlamıştır. Avrupa'nın en iyi havayolu firmasına sahip ülkemizde beş havayolu şirketi, dünya üzerinde 103 ülkede 236 noktaya uçuş gerçekleştirmektedir. Türkiye havacılıkta artık "küresel oyuncu" rolünü üstlenmektedir.

Havacılıkta etkin planlamanın önemi büyüktür. Uluslararası standartlar gözetilerek gerçekleştirilen planlamalar sonuç vermeye başlamıştır. Türk sivil havacılığı için artık yeni bir dönem başlamak üzeredir. İstanbul Yeni Havalimanı Projesine başlanmıştır. Bu proje kapsamında, toplam 10 milyar 247 milyon Avro'luk yatırım yapılacaktır. Cumhuriyet tarihinin en büyük ihalesi gerçekleştirilmiştir. 22 milyar 152 milyon Avro'luk kira bedeli ile sonuçlanan ihale tarihe geçmiştir. 2018 yılında ilk etabı tamamlanacak olan proje tamamen hayata geçtiğinde İstanbul ve dolayısıyla Türkiye kıtalararası köprü konumunu iyiden iyiye pekiştirecektir. İstanbul, Dünyanın Transit Merkezi olarak anılmaya başlayacaktır. Kamunun bu projeden yaklaşık 100 milyar TL kaynak sağlaması öngörülmektedir. Havalimanının tamamlanmasıyla yolcu kapasitesi 150 milyon/yıl olacaktır.

Havacılık ve Uzay Teknolojileri, Türkiye'nin 11 yıllık sürdürülebilir kalkınma hamlelerinin en önemli unsurlarından biri olmuştur. Sektörün bütün olarak büyümesi için gerekli çaba gösterilmiş ve "Havayolu Halkın Yolu Olacak" sloganıyla çıkılan yolda kısa vadeli hedeflerin tamamına ulaşılmıştır. Ancak "sürdürülebilir kalkınma" düşüncesi, yatırımların önümüzdeki yıllarda da hız kesmeden devam etmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Gelişmenin sonu olmadığı gerçeğinden hareket eden Bakanlığımız, havacılık ve uzay faaliyetlerinin yeni dünya düzenindeki öneminin farkındadır. Türkiye'nin havada yolcu ve yük taşımacılığı konusundaki referansı kuvvetlidir. Ancak uzay faaliyetlerine hız verilmesi gereği ortadadır.

BİLSAT, İTÜpSAT, RASAT ve GÖKTÜRK-2 uyduları ve bunların birçok alt sistem ve bileşenlerinin yurt içinde geliştirilip üretilmesi sayesinde, Türkiye "Uydu Geliştiren ve Üreten" ülkeler sınıfına girmiştir. Bu denemelerden sonra Türkiye, her amaca uygun uyduyu kendi imkân ve kabiliyetleri ile tasarlayıp üretebilecek yetkinliğe ulaşmıştır. Bölgesinde ve dünyada söz sahibi olmanın şartlarından biri de budur. Havacılık ve Uzay Teknolojileri faaliyetleri, ülkelerarası güç ilişkilerinin en temel belirleyici unsurlarındandır.

Türkiye; yükselen ekonomiler içinde olması, gelişim potansiyelinin büyüklüğü, coğrafi bakımdan sahip olunan avantaj, gelişmiş ülkelere kıyasla sahip olunan genç nüfus, uluslararası işbirliğinin gelişmesi gibi olumlu niteliklere sahiptir. Ancak bu alanda potansiyelini tam anlamıyla kullanabilmesi için sektörün karşı karşıya olduğu sorunları ve tehlikeleri

minimize etmeye, olumlu yönleri ve olanakları maksimize etmeye yönelik yaklaşımlar geliştirmek gerekmektedir.

Bu anlamda, etkin ve uzun vadeli bir gelişimi tesis etmek adına, sektörün tüm bileşenlerinde bir "planlama bilinci" oluşturulmalı, kararların alınma ve uygulanma sürecinde analiz yapma alışkanlığı benimsenmelidir.

Türkiye'nin en doğusundan en batısına birçok noktada yeni havalimanları sektöre kazandırılmıştır. Havalimanları en modern terminaller, pistler ve sistemlerle donatılarak halkın kullanımına sunulmuştur. Son olarak Kastamonu, Iğdır, Bingöl ve Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanlarının sektöre kazandırılmasıyla 2003 yılında 26 olan aktif havalimanı sayısı 52'ye yükselmiştir. Yolcu sayısı iç hatlarda 9,2 milyondan 65 milyona çıkmıştır.

2008'den itibaren birçok ülkede ekonomiyi ve havacılık sektörünü olumsuz etkileyen küresel kriz ve ekonomik daralmanın etkilerine rağmen Türkiye havacılık sektöründe gelişim ivmesini kaybetmemiş; yolcu trafiği büyümesini sürdürerek, 2012 sonunda 131 milyona ulaşmıştır.

Havacılık ve Uzay Teknolojileri sektöründe 2023 hedeflerimiz;

- *Havalimanlarının yolcu kapasitelerinin toplam 450 milyon yolcu/yıl'a yükseltilmesi,*
- *Tamamen özgün yerli bölgesel uçak yapımının gerçekleştirilmesi,*
- *Roket ve uydu gönderme sistemlerinin, roket teknolojilerinin, optik ve uydu takip teleskoplarının, uzay teknolojilerine yönelik malzemelerin ve nanoteknoloji ürünlerinin yerli imkânlarla üretim yeteneğinin kazanılması,*
- *İnsansız Hava Araçları'nın kullanımının yaygınlaştırılması ve diğer hava araçları ile entegrasyonunun sağlanması; İnsansız Hava Araçları'na test havalimanı ve test sahası sağlanması,*
- *Yerli uydu ve yer kontrol istasyonu üretim teknolojilerinin geliştirilmesi, sınıflandırılması, ticari ürünlere dönüştürülerek dünya pazarlarına sunulması, yerli uydu rampa sisteminin ticari kullanıma açılması,*
- *Türkiye'nin derin uzay araştırmalarının ilk adımı olan yerli "Ay Gözlem Uydusu"nun imal edilip Ay'a gönderilmesi,*

şeklinde güncellenmiştir.

Uzaya güneş enerjisinden elektrik üreten güneş panelleri yerleştirip, buradan üretilecek elektrik enerjisini radyo frekans dalgaları ile ülkemiz dahil dünyanın herhangi bir yerine ulaştırılması düşüncesi; 2035 yılına kadar gerçekleştirilmesi gereken öncelikli hedef olarak önümüzde durmaktadır.

Ayrıca; roket ve uydu itki sistemlerinin, roket teknolojilerinin, optik ve uydu takip teleskoplarının, uzay teknolojilerine yönelik malzemelerin ve nanoteknoloji ürünlerinin yerli imkânlarla üretim yeteneğinin kazanılması ve Uzay Mekiği projesinin gerçekleştirilmesi 2035 yörüngemizi belirleyen diğer hedeflerdir.

Ülkemizin ekonomik ve toplumsal gelişimi ile dünyayla entegrasyonu için havacılık sektörüne verilen önem ve etkili çalışmalar sayesinde son 11 yıl içerisinde Türk Sivil Havacılığı dünyada örnek gösterilen gelişmeler göstermiştir.

Havacılık Sektörü, sanayi ve ticaretin gelişmesine, uluslararası bütünleşmenin sağlanmasına katkı sağlayan en önemli sektörlerden biri haline gelmesinin yanı sıra, insanların hızlı, kolay ve güvenilir olarak seyahatlerini sağladığı bir alandır.

Bakanlığımız tarafından yapılan çalışmalar neticesinde, Türkiye'de hava taşımacılığının serbestleşmesi ve rekabet ortamının oluşturularak, Türk halkına daha kaliteli ve fırsat eşitliğine dayanan hizmetlerin ulaştırılması konusunda önemli başarılar yakalanmıştır.

Yapılan düzenlemeler ile sektörün önü açılmış ve havacılık sektörü katlanarak büyümüştür. "Her Türk vatandaşı uçağa binecektir" hedefi, 2003 yılında belirlenmiş; bu hedef doğrultusunda sivil havacılıkta köklü bir değişim ve dönüşüm süreci başlamış, havacılık sektörümüz dünya büyüme ortalamalarının çok üstünde bir gelişme göstermiştir.

Türk sivil havacılık sektörü için dönüm noktası sayılabilecek 2003 yılından itibaren alınan önlemler ve yapılan düzenlemelerle havayolu halkın yolu haline getirilmiştir. Uçağa binmek imtiyaz olmaktan çıkarılmış, halkımız için ihtiyaç halini almıştır. Gerek ücret gerek erişilebilirlik açısından uçağa binmenin diğer ulaşım vasıtalarıyla bir farkı kalmamıştır.

Sektörde başlatılan serbestleşme, Bölgesel Havacılık Projesi ve çapraz uçuşların sağlanması ile toplam yolcu sayısında 2003 yılına göre 7 katın üzerinde bir artış sağlanmıştır. İç hatlarda uçulan nokta sayısı 2 kat artışla 52'ye ulaşmıştır. Türkiye hava sahası havayolu ağları ile sarılmıştır.

Havayolu taşımacılığında kullanılan uçak sayılarında 2 katı aşan bir artış sağlanmış, havayolu şirketlerine kayıtlı uçak sayısı %140'a varan bir artışla 383'e ulaşmıştır.

Sektörde istihdamda da büyüme sağlanarak 2003 yılında 65.000 civarında olan çalışan sayısı 2012 yılı sonu itibariyle 167.000'i aşmıştır.

Bu gelişmelerin bir sonucu olarak son 10 yılda sektörün ekonomiye katkısı 2,2 Milyar Dolardan 21,4 Milyar Dolara ulaşmıştır.

Havacılık Sektörünün gelişen ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak sektörün nitelikli personel ihtiyacını karşılayabilmek için yeni kadrolar ihdas edilmiş ve işlemlerin daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirilebilmesi için, ihtiyaç duyulan birimler oluşturulmuştur. Ayrıca, denetim faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesi ve bağımsız denetim kuruluşlarının da kurulmasına imkân verecek düzenlemeler yapılmıştır.

Havayolu Halkın Yolu...
SHGM
DGCA
Uçuş ağımız 3 kat büyüdü. İç hatlarda 6 şirket, 7 merkezden 52 noktaya ulaştı. Dış hat seferleri 103 ülkede 236 noktaya yapılıyor.
32
sitesi
155 Ülke
Hava Ulaştırma Anlaşması Bulunan Ülke Sayısı
21,4 Milyar $
Sivil Havacılık Sektörü Cirosu
167.000
Sektörde İstihdam Edilen Personel

Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görev ve yetki çerçevesinde; ülkemizde havacılık teknolojilerinin geliştirilmesi, sektörün desteklenmesi amacıyla çalışmalara devam edilmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz proje ve faaliyetler şunlardır:

Yerli Bölgesel Yolcu Uçağı

- *Yerli Bölgesel Yolcu Uçağı Üretimi Projesi çerçevesinde THY A.Ş., TUSAŞ (TAİ), Savunma Sanayi Müsteşarlığı ve ilgili diğer kamu ve özel sektör kuruluşları ile koordineli olarak fizibilite çalışmaları tamamlanmış olup; hem ülke ihtiyaçlarını karşılayacak, hem de tüm dünyaya pazarlanabilecek bölgesel yolcu uçağı modelinin belirlenerek, Türkiye'de üretilmesi amacıyla çalışmalara devam edilmektedir.*
- *Yerli Bölgesel Yolcu Uçağı Üretimi Projesi Bakanlar Kuruluna sunularak Bakanlar Kurulundan bu konuda prensip kararı alınmıştır.*

Havacılık Mükemmeliyet Merkezi

Havacılık Mükemmeliyet Merkezi kurulması için fizibilite çalışmalarına başlanılmıştır. Bu sayede;

- *Havacılık sektörümüzün geliştirilmesi,*
- *Havacılık sanayimizin dünya ile rekabet edebilir hale getirilmesi ve*
- *Havacılık sanayini destekleyecek ekosistemin oluşturulması sağlanacaktır.*

Yerli Haberleşme Uydusu

Ülkemize, yerli haberleşme uydusu üretimi kabiliyeti kazandırılması ve milli haberleşme uydusu platformu geliştirilmesi çalışmaları yürütülmektedir. Bu sayede;

- *Uydu teknolojilerinin geliştirilmesi ve*
- *Nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi sağlanacaktır.*

Yeni Haberleşme Uydusu Tasarım Çalışmaları

Uydu Simülasyon Laboratuvarı

Yine, Bakanlığımız bünyesinde uydu operatör eğitimi verilebilmesi amacıyla, uydu simülasyon laboratuvarının kurulması çalışmaları başlatılmıştır.

Bu laboratuvarın kurulması ile;

- *Nitelikli insan gücünün oluşturulması,*
- *İnovasyon yeteneğinin artırılması ve*
- *Teknolojik yetkinlik kazandırılması sağlanacaktır.*

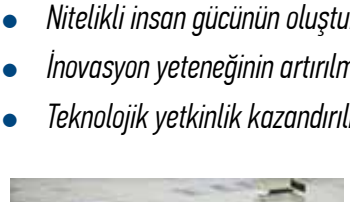

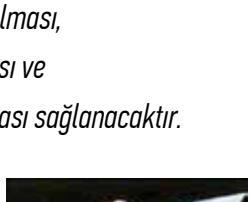

Uzay Evi (Planetaryum) İnşası

Dünyada 30-40 yıldır pek çok örnekleri bulunan ancak ülkemizde henüz çok yeni küçük örnekleri çeşitli belediyelerce oluşturulmaya çalışılan Planetaryum Projesi ile;

- *Uzayla ilgili farkındalığın artırılması,*
- *Uzay kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması,*
- *Araştırma-keşfetme duygusunun geliştirilmesi*

amacıyla Ankara'da dünya ölçeğinde bir Planetaryum (Uzay Evi) kurulması çalışmalarına başlanılmıştır.

Uzay Şehri (Space City) Kurulması

Ülkemizde laboratuvarlar, test merkezleri ve diğer altyapıları içeren bir Uzay Şehrinin (Space City) kurulmasına yönelik etüt proje çalışmaları yapılmaktadır. Bu proje ile;

- *Kalifiye insan gücünün oluşturulması,*
- *İnovasyon yeteneğinin artırılması,*
- *Teknolojik, ekonomik ve sosyal ekosistem oluşturulması,*
- *Güçlü endüstriyel alt yapının tesisi,*
- *Uydu-uzay alt sistemleri ile fırlatma sistemlerinin geliştirilmesi,*
- *Sektörel işbirliğinin sağlanması,*
- *Teknolojik gücün entegrasyonu*

hedeflenmektedir.

Ar-Ge Destek Faaliyetleri

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görev ve yetki çerçevesinde;

- *Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik" hazırlanarak 2012 yılı sonlarında yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Yönetmelik gereğince, 01 -31 Ocak 2013 tarihleri arasına denk gelen 1. başvuru döneminde Havacılık ve Uzay Teknolojileri ile ilgili olarak 88 adet proje destek başvurusu yapılmıştır. Bu proje başvurularından mevzuatta aranan kriterlere uygun bulunan projelerle ilgili değerlendirme ve destek süreci devam etmektedir. Bu kapsamda; Elektronik – Haberleşme ile Havacılık ve Uzay Teknolojileri alanında birinci dönemde uygun görülen projelere 60 milyon TL. civarında bir Ar-Ge desteği verilecektir.*
- *01 - 31 Mayıs 2013 tarihleri arasına denk gelen 2. başvuru döneminde Havacılık ve Uzay Teknolojileri ile ilgili olarak 65 adet proje destek başvurusu yapılmıştır. Bu projelere ilişkin değerlendirme süreci devam etmektedir.*

Uzman ve Proje Havuzu Oluşturulması

Havacılık ve Uzay Teknolojileri alanında oluşturulan uzman ve proje havuzları ile;

- *Yetişmiş insan gücünün tespiti ve ülkemiz yararına sunulması,*

- *Teknolojik altyapının belirlenip gereksinimlerin ortaya çıkartılması,*
- *Stratejik hedefler doğrultusunda öncelikli konuların belirlenmesi,*
- *Sektörün ülkemiz önceliklerine göre yönlendirilmesi*

amaçlanmaktadır.

Havacılık ve Uzay Teknolojileri Eğitiminin Yaygınlaşması

Bakanlığımızın destek ve YÖK nezdindeki girişimleri ile 2013 yılı içerisinde, Gaziantep Üniversitesinde Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi kurulmuştur. Erzurum Atatürk Üniversitesi bünyesinde Astronomi Bölümü açılmıştır.

Uluslararası Toplantılar ve İşbirlikleri

Uzay alanında Ülkemiz menfaatlerinin korunması, Uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi ve uzayın tüm insanlığın yararına barışçıl amaçlarla kullanılması için;

- *Asya-Pasifik Ülkeleri Uzay Ajansları Bölgesel Forumu (APRSAF),*
- *Uluslararası Uzay Teknolojileri Kongresi (IAC),*
- *Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU),*
- *Birleşmiş Milletler Dış Uzay Ofisi (UNOOSA),*
- *BM Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi (COPUOS)*

tarafından yapılan çalışmalara katılım sağlanmaktadır.

Türksat Uydu Tasarım Çalışmaları

Türksat A.Ş., Türkiye'nin uydu ve uzay teknolojileri alanında kabiliyetlerini artırma, Türkiye'de uydu tasarımı ve üretimi için gerekli insan kaynağını yetiştirme çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda, uydu ve uzay yol haritası hazırlanarak, Milli Haberleşme Uydumuz Türksat 6A'nın, 2018 yılı sonunda uzaya gönderilmesi hedeflenmiştir.

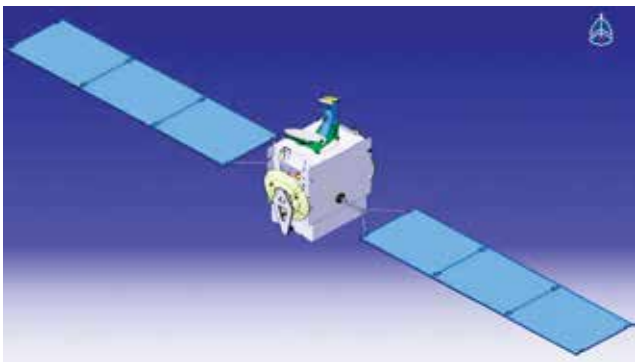

Türksat 6A Uydusu

Türksat 6A uydumuzun karşılaştırma ve boyutlandırma analizi ile kavramsal tasarımı tamamlanmış olup, projenin bütçe desteği için TÜBİTAK nezdinde sürdürülen çalışmalar tamamlanmıştır. TÜRKSAT-6A projesi Bakanlığımızın birinci öncelikli projesi olarak TÜBİTAK'a iletilmiştir. TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) kapsamında Arge fonundan desteklenmesi kararı alınan ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın ve TÜRKSAT'ın müşteri kurum olarak yer aldığı "Yerli Haberleşme Uydusu Geliştirilmesi ve Üretimi" ihtiyaç başlığına yönelik, Kamu Araştırmaları Destek Grubu (KAMAG) tarafından çağrı duyurusu 11.09.2013 itibari ile yayınlanmıştır. Çağrı başlığına yönelik hazırlanacak proje önerileri 22.11.2013 tarihine kadar TÜBİTAK'a iletilecektir. Proje sözleşmesinin 2014 yılı başında imzalanarak Türksat-6A uydusu üretimine başlanması hedeflenmektedir.

2012 yılı Şubat ayında Dünya Telekomünikasyon Birliği'nin (ITU) uydu yörünge haklarıyla ilgili regülasyon değişikliği, 31° yörüngemize acilen uydu tedarik edilme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu çerçevede tedarik yöntemi ve uydunun özelliklerini belirlemek üzere bir teknik komisyon oluşturulmuş ve uydunun tedarik yöntemi ile teknik özelliklerini içeren komisyon raporu hazırlanmıştır. TÜRKSAT 4C/5A uydusunun %25' nin yerli olması ve son testlerinin Uydu Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi (UMET) tesislerinde yapılması planlanmıştır.

TUSAŞ bünyesinde kurulumu devam eden Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test (UMET) Merkezi'nin Kullanımına İlişkin Protokol, Savunma Sanayi Müsteşarlığı (SSM), TUSAŞ ve Türksat A.Ş. arasında Temmuz 2010 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Türksat A.Ş.'nin de kullanacağı UMET Merkezi çalışmalarında beş personelimiz projenin takibi için görevlendirilmiş, SSM ve TUSAŞ ekibine dâhil edilmiştir. Merkezde kullanılacak sistemlerin ön tasarımları tamamlanmış olup, fabrika kabul testleri bitirilmek üzeredir. UMET Merkezi'nin 2013 yılı sonunda işletmeye açılması öngörülmektedir. Yerli Haberleşme Uydusu TÜRKSAT-6A'nın üretim ve testleri bu tesislerde gerçekleştirilecektir. Japonya'da TÜRKSAT-4A ve 4B uyduları üretiminde Doğrudan Katılım Programı çerçevesinde çalışan TÜRKSAT mühendisleri de ülkemize döndüklerinde UMET tesislerinde, TÜRKSAT-6A uydusu üretiminde görev alacaklardır.

Haberleşme uyduları teknolojilerinde, insan kaynağı yetiştirmek, bilgi ve tecrübe kazanmak amacıyla Türksat A.Ş. ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) arasında başlayan ortak çalışmalar kapsamında bazı modülleri yerli olarak üretilen Türksat-3USAT uydusu 26 Nisan 2013'de Çin'in Jiuquan uzay üssünden başarı ile fırlatılmıştır.

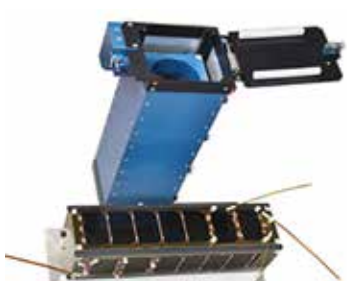

Türksat-3USAT Uydusu ve Fırlatma Kapsülü

Türksat A.Ş.'nin üzerinde çalıştığı bir diğer Ar-Ge projesi olan "Atomik Saat"in Türksat uyduları üzerinden dağıtımı başarı ile tamamlanarak 23 Mart 2012'de "Türksat Saat TV" kanalı üzerinden kullanıma açılmıştır. Türksat yerleşkesinde bulunan atomik saatin tüm Türkiye'de ortalama 1 milisaniye hassasiyetle ve bilgilenme amacıyla iletimi sağlanmıştır.

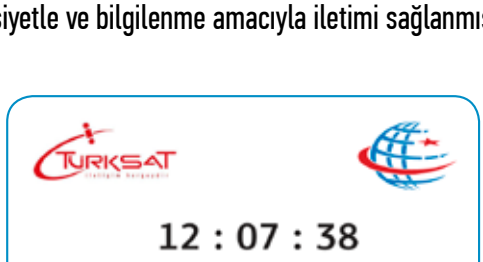

"Türksat Saat TV" Kanalı

Düzlemsel Ku-Bant Uydu Anteni projesi için TÜBİTAK'a yapılan başvuru kabul edilmiş olup proje TEYDEB tarafından desteklenmektedir. Anten tasarımları gerçekleştirilmiş olup, prototip üretimi ve testleri sonrası projenin 2014 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

Uydularımızı ve etrafındaki uzay çöplüğünü izlemek üzere 50cm çaplı bir teleskop 2013 yılı Ağustos ayında TÜRKSAT Gölbaşı yerleşkesine kurulmuştur. Teleskop ile uydularımızın ilk görüntüleri alınmıştır. Uydu yörüngeleri ve uzay çöplüğü ile ilgili yeni ARGE projelerinin başlatılabileceği bir altyapı oluşturulmuştur.

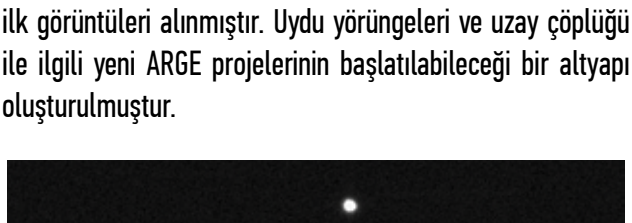

TÜRKSAT 2A ve 3A uyduları teleskop görüntüsü

Uydu ve Uzay Müzesi

Uydu ve uzay konularının daha iyi anlaşılması, görsellik kazandırılması ve yeni nesillere bilgi aktarımı için Lagari Hasan Çelebi Uydu ve Uzay Müzesi kurulmuştur. Müzede 1:3 ebatlarında T1A, T1B, T1C, T2A, T3A, T4A ve T4B uyduları ile birlikte 1:25 ebatlarında uydularımızın fırlatılmasında kullanılan roket maketleri sergilenmektedir.

Lagari Hasan Çelebi Uydu ve Uzay Müzesi

Ayrıca müzede uydu kontrolünde kullanılan yer sistemleri ile birlikte Türksat uydularına ve uydu haberleşmesine ilişkin görsel bilgilere yer verilmiştir. Şirketimizi ziyaret eden yurt içi ve yurt dışı ziyaretçilerimiz ile öğrenci gruplarına müzede uydular, uydu haberleşmesi ve uzay ortamına dair bilgiler verilmektedir.

Türksat Ay Gözlem Uydusu Projesi

Ülkemizin, insansız araçlar ile uzayın keşfine yönelik araştırmalarının ilk adımını atmak üzere, Ay yörüngesinde bilimsel incelemeler yapması hedeflenen TÜRKSAT Ay Gözlem Uydusu projesi için Bakanlığımızın Ar-Ge desteklerine gerekli başvuru yapılmıştır.

Ay Gözlem Uydusu

Ay yörüngesinde gözlem yapmak üzere NASA, ESA, Hindistan, Japonya ve Çin tarafında çeşitli uydular gönderilmiştir. En son, NASA tarafından geliştirilen LADEE uydusu Ay at-

mosferini üzerinde gözlemler yapmak üzere 6 Eylül 2013'de fırlatılmıştır.

TÜRKSAT AIS Uydusu Projesi

TÜRKSAT AIS Uydusu Projesi ile gemiler tarafından gönderilen AIS (Automatic Idendification System) sinyallerinin alçak yörünge uyduları ile alınması hedeflenmektedir. 850 Km yükseklikteki AIS uydusu 100 dakika içinde dünya etrafında bir tur atmaktadır. Dünyadaki bir yerin üzerinden ise yaklaşık 10 dakika süresince gökyüzünden geçmektedir. Ülkemiz üzerinden de günde 4-6 defa geçip güncel gemi bilgilerini alması planlanmaktadır.

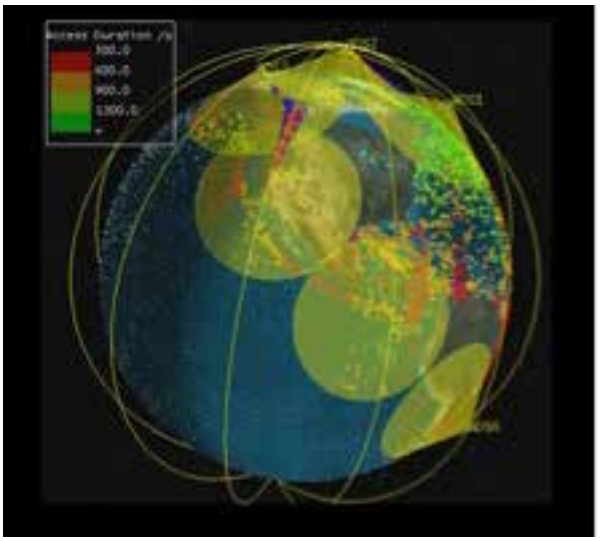

AIS Uyduları Yörünge ve Kapsama Alanları

Lagari Hasan Çelebi Uydu ve Uzay Müzesi

DHMİ Genel Müdürlüğü

Ülkemizin 2013 Yılı Hava Ulaşım Sektöründeki Yeri

Dünya'da, yolcu trafiği sıralamasında ilk yirmi arasında bulunan havalimanlarımızdan; İstanbul Atatürk Havalimanı 2008 yılında 40 ıncı sırada iken, 2011 yılında 30 uncu, 2012 yılında 20 nci, 2013 yılı son verilerine göre ise üç sıra birden yükselerek 17 nci sırada yer almıştır. Antalya Havalimanı 2008 yılında 71 inci sırada iken, 2013 yılı son verilerine göre ise 52 nci sıraya yükselmiştir.

Avrupa yolcu trafiği sıralamasında İstanbul Atatürk Havalimanı 2008 yılında 10 uncu sırada iken, 2011 yılında 8 inci, 2012 yılında 6 ncı sıraya yükselmiştir. 2013 yılı son verilerine göre ise 5 inci sırada yer almaktadır. Antalya Havalimanı 2008 yılında 22 nci sırada iken, 2013 yılı son verilerine göre ise 13 üncü sıraya yükselmiştir.

Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolculuklarındaki Payı

Yapılan projeler ve gelişmeler havayolu sektörümüzün uluslararası alandaki başarısı ile aldığı mesafeyi açıkça gözler önüne sermektedir (Tablo 1, Şekil 1-2, Grafik 1-2).

Tablo 1. Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolculuklarındaki Payı (%)

Yıllar	Türkiye Yolcu Sayısı	Dünya Payı (%)	Avrupa Payı (%)
2003	34.443.655	0,8%	3,2%
2012	131.029.516	2,2%	7,8%
2023 Yılı Hedefi	350.000.000	3,6%	13,5%

Grafik 1. Dünya Havayolu Yolculuklarında 2023 Yılı Türkiye Payı Hedefi (%)

Grafik 2. Avrupa Havayolu Yolculuklarında 2023 Yılı Türkiye Payı Hedefi (%)

Şekil 1. 2012 Yılı İtibariyle Türkiye ve Dünya Havayolu Yolcu Trafiği

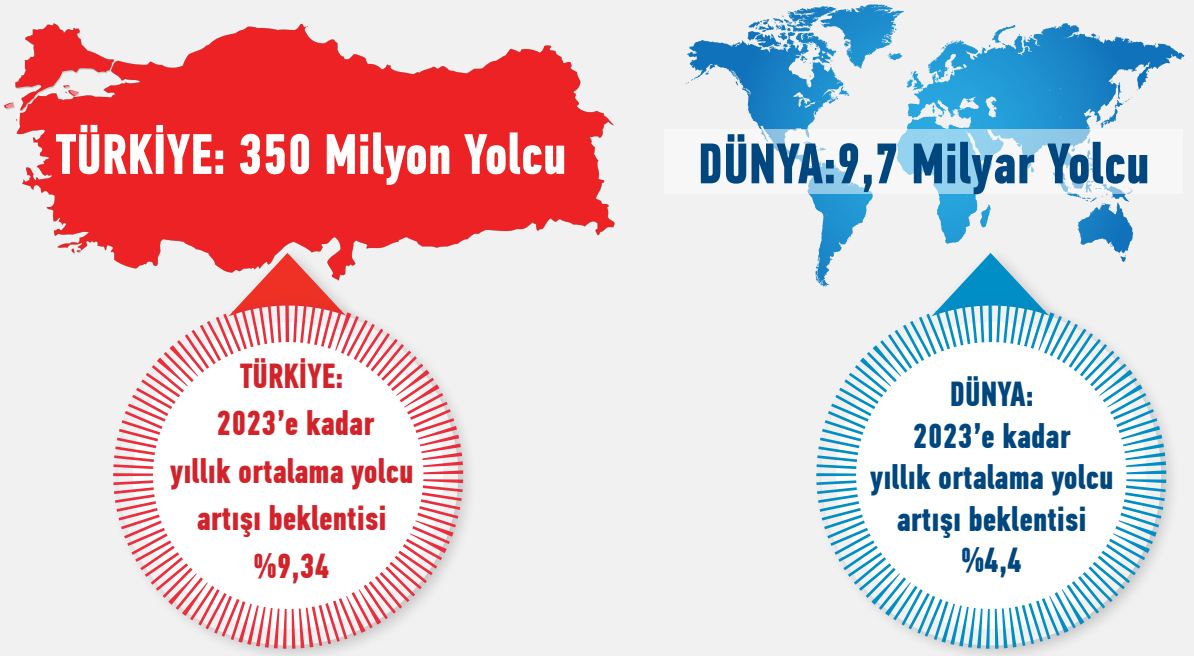

Şekil 2. 2023 Yılı İtibariyle Türkiye ve Dünya Havayolu Yolcu Trafiği Beklentisi

Kaynaklar: 2003 Yılı verileri Kaynağı ENAC 2003 Raporudur. 2012 ve 2023 Yılı göstergeleri veri kaynağı "ICAO ,Facts & Figures – Long term Trends, http://www.icao.int/sustainability/Pages/FactsFigures.aspx" raporudur. Dünya 2023 yılı beklentisi 2030 yılına kadar ki yıllık ortalama artış oranı olan %4,4 dikkate alınarak hesaplanmıştır.

2035 Yılı Avrupa İçin Beklenen Trafikler

2035 yılında Almanya ve Fransa'nın 4 milyonun üzerinde uçuşa hizmet vererek en yoğun trafiğe sahip ülkeler olarak kalacağı, İngiltere ve Türkiye'nin de hava sahalarında yaklaşık 3 milyon uçuşa hizmet vereceği beklenmektedir (Harita 1).

Harita 1. 2035 yılı İçin Öngörülen Toplam Hava Trafiği

Kaynak: Eurocontrol - Challenges of Growth, European Air Traffic in 2035

Türkiye'nin, 2035 yılında 2012 yılına göre her gün yaklaşık olarak günümüzden 5000 daha fazla uçuşa hizmet vermesi bekleniyor (Harita 2).

Harita 2. Hava Sahası Üzerinden Bir Günde Gerçekleşmesi Öngörülen Ekstra Uçuşlar

Kaynak: Eurocontrol - Challenges of Growth, European Air Traffic in 2035

Türkiye'nin, 2035 yılına kadar Avrupa uçuş ağına en fazla uçuş ekleyen ülke olması beklenmektedir (Grafik 3).

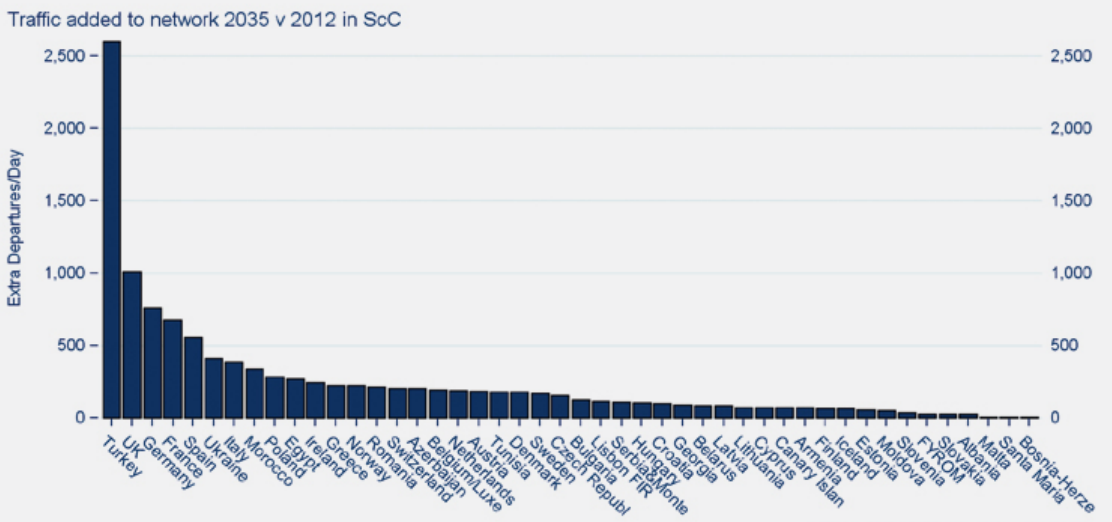

Grafik 3. 2035 Yılına Kadar Avrupa Uçuş Ağına Uçuş Ekleyen Ülkeler

Kaynak: Eurocontrol - Challenges of Growth, European Air Traffic in 2035

İç Hat, Dış Hat, Toplam Uçak ve Yolcu Sayısındaki Artış Oranları

Uçak Trafiğinde %160 Artış

2003 yılında üst geçişlerle birlikte hizmet verilen uçak trafiği 529.205 olarak gerçekleşirken, bu rakam 2012 yılı sonunda %160 artarak 1.376.486'ya ulaşmıştır. 2013 Ekim sonu gerçekleşmesi %9 artışla 1.282.747'dir (Grafik 4).

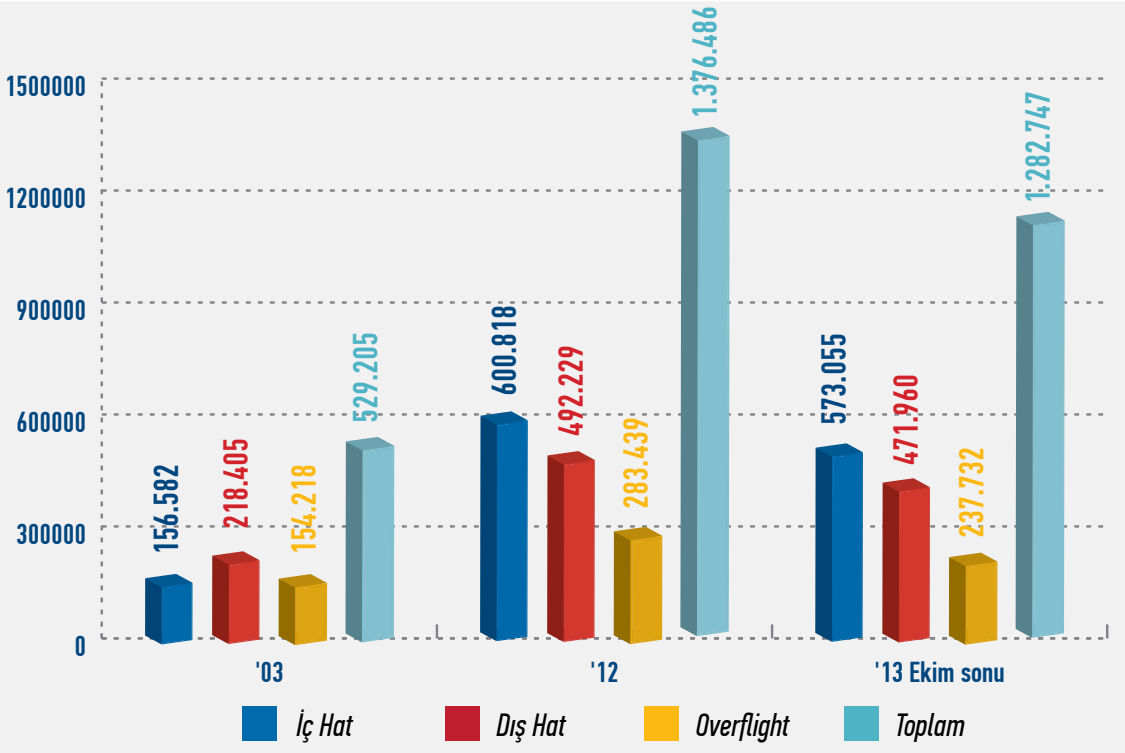

Grafik 4. Toplam Uçuş Trafiği

İç Hat Yolcu Sayısında %608'lik Artış

2003 yılında 9 milyon 147 bin olan iç hat yolcu trafiği 2003 yılına göre 2012 yıl sonunda %608 oranında artarak 64 milyon 721 bin'e ulaşmıştır.

2013 Ekim sonu gerçekleşmesi %16,9 artışla 64.066.719'dur (Grafik 5).

Toplam Yolcu Sayısında %280'lik Artış

2003 yılında 34 milyon 444 bin olan toplam yolcu trafiği, 2003 yılına göre 2012 yılı sonunda %280 artarak 131 milyon 030 bin'e ulaşmıştır.

2013 Ekim sonu gerçekleşmesi %14 artışla 130.009.649'dur (Grafik 5).

2003 yılında 326 olan uçak park yeri sayısı %100 artışla 2013 yılı Ekim ayı itibariyle 652'ye ulaşmıştır (Grafik 6).

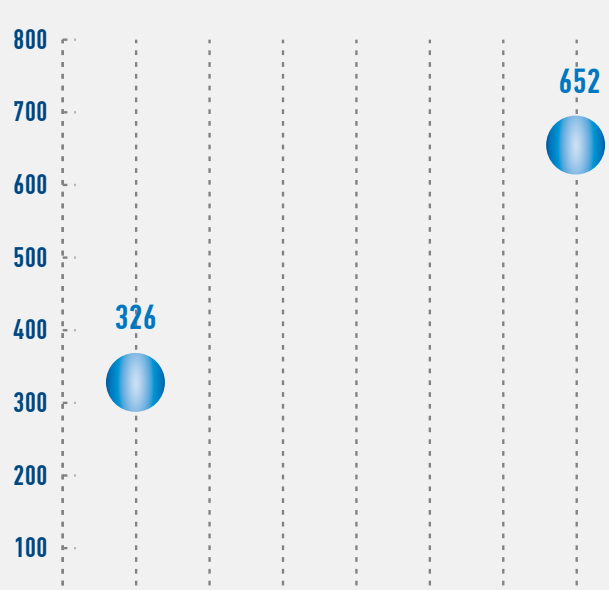

Grafik 6. Uçak Park Yeri Sayısı

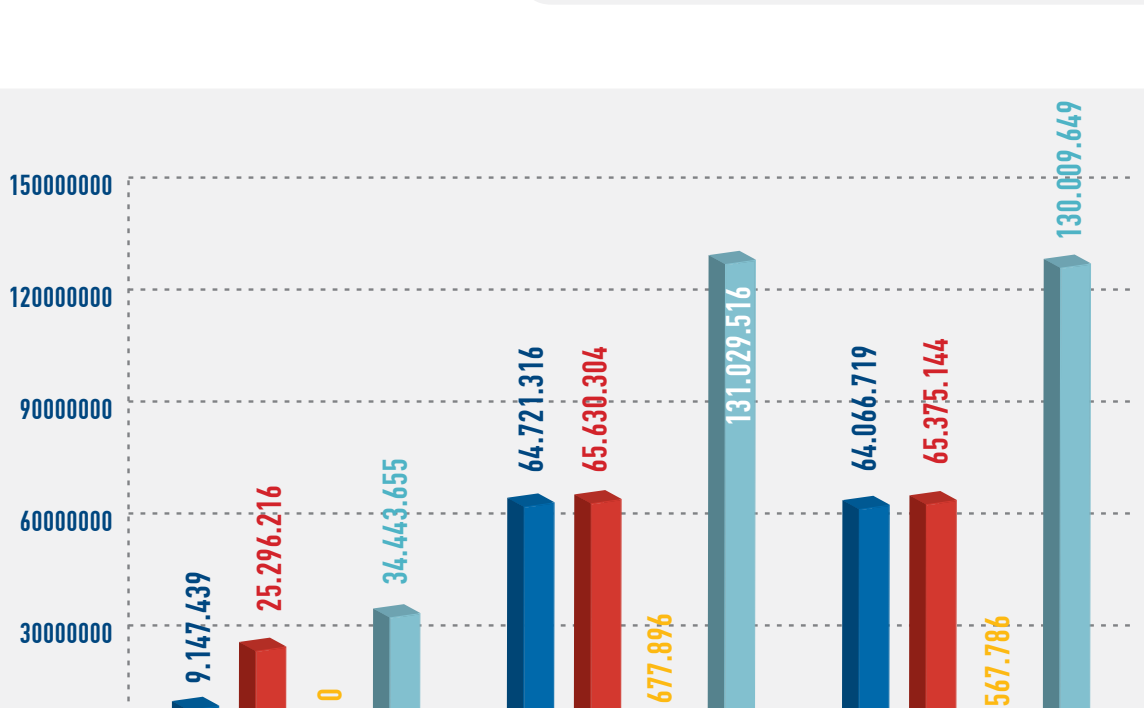

Grafik 5. Toplam Yolcu Sayısı

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sektörel İşletmeler

2003- 2013 Yılları Arasında Faaliyet Gösteren İşletmeler

Hava Taşıma İşletmeleri

2003 yılında Hava taksi İşletmeleri %3,8'lik bir artışla 54'e, Genel Havacılık İşletmeleri %59'luk bir artışla 51'e, Balon İşletmeleri %266'lık bir artışla 22'ye ulaşmıştır. (Tablo 2, Grafik 7).

Tablo 2. 2003-2013 Havacılık İşletmeleri

	2003	2013*	Artış-Azalış %
Havayolu İşletmesi	13	13	0,00
Hava Taksi İşletmesi	52	54	3,85
Genel Havacılık İşletmesi	32	51	59,37
Balon İşletmesi	6	22	266,67
Zirai İlaçlama İşletmesi	49	39	-20,41
TOPLAM	152	179	17,76

Hava Taşıma İşletmelerinde %18 artış

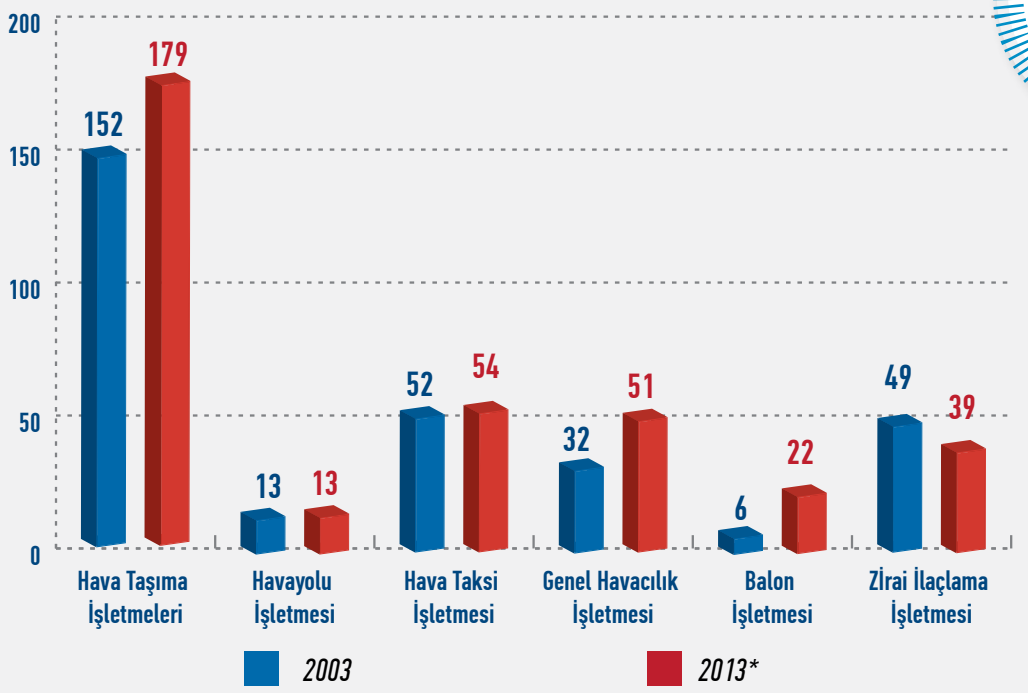

Grafik 7. Hava Taşıma İşletmeleri

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

Bakım – Eğitim İşletmeleri

Sivil Havacılık sektöründeki gelişmelerle birlikte, Bakım ve Eğitim Kuruluşlarında da artış yaşanarak 2013 yılı Eylül sonu itibariyle 83'e ulaşmıştır (Tablo 3).

Havaracı ve Yolcu/Kargo Kapasiteleri

Son 10 yılda Yolcu Uçağı 162'den 383'e, koltuk kapasitesi 27.599'dan 65.782'a Kargo Kapasitesi ise 302.737 kilogramdan 1.682.663 kilograma ulaşmıştır (Tablo 4, Grafik 8-9-10-11).

Tablo 3. 2003-2013 Bakım ve Eğitim İşletmeleri

	2003	2013*	Artış-Azalış %
Bakım Organizasyonu	19	41	115,7
Uçuş Eğitim Organizasyonu	21	29	100,0
Tip Eğitim Organizasyonu		13	
TOPLAM	**40**	**83**	**107,5**

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

Bakım-Eğitim İşletmelerinde %107,5 artış

Tablo 4. 2003-2013 Havaaracı ve Yolcu/Kargo (Kg) Kapasiteleri

	Havayolu			Hava Taksi	Genel Havacılık	Balon	Zirai Mücadele	İş Jeti	TOPLAM
	Uçak Sayısı	Koltuk Kapasitesi	Kargo Kapasitesi	Hava Aracı Sayısı					
2003	162	27.599	302.737	131	162	34	137	32	658
2004	202	34.403	471.734	129	202	36	130	30	729
2005	240	39.903	649.562	157	240	36	123	38	834
2006	259	42.335	873.539	192	259	43	127	40	920
2007	250	40.185	962.539	243	129	44	78	50	794
2008	270	43.524	1.093.096	223	136	57	63	55	804
2009	297	47.972	1.121.108	254	153	67	60	68	899
2010	349	56.638	1.118.933	244	196	97	59	74	1019
2011	346	55.662	1.136.866	244	241	108	69	75	1083
2012	370	65.208	1.264.513	198	243	167	60	98	1136
2013*	383	65.782	1.682.663	216	214	184	60	146	1203

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

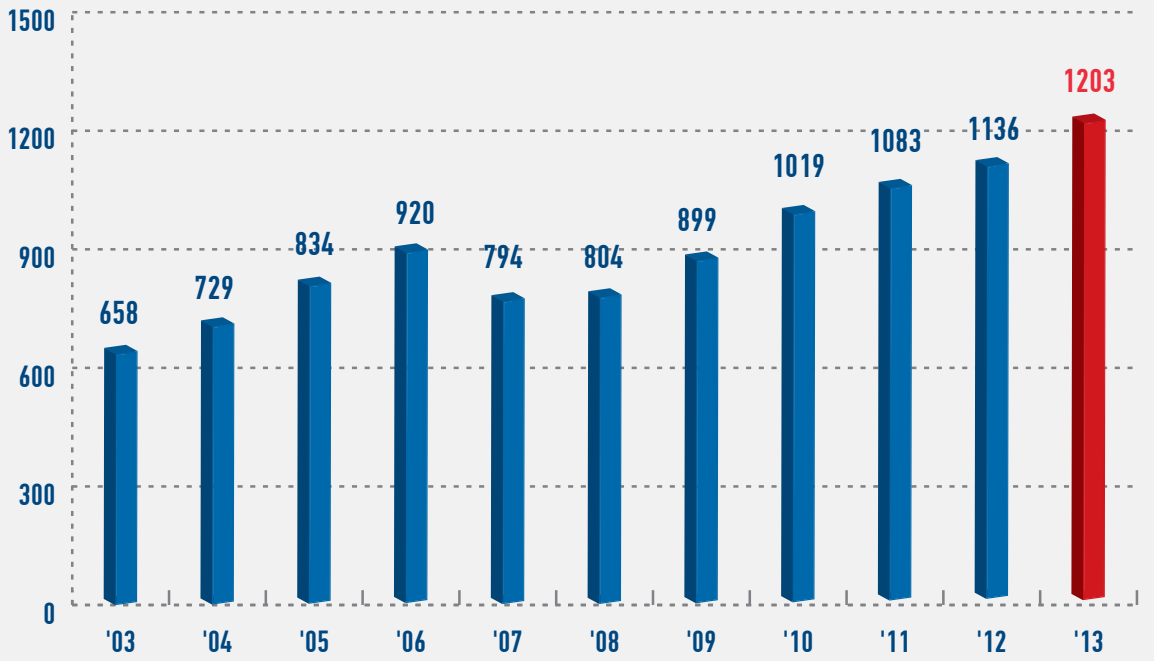

Grafik 8. Toplam Havaaracı Sayısı

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

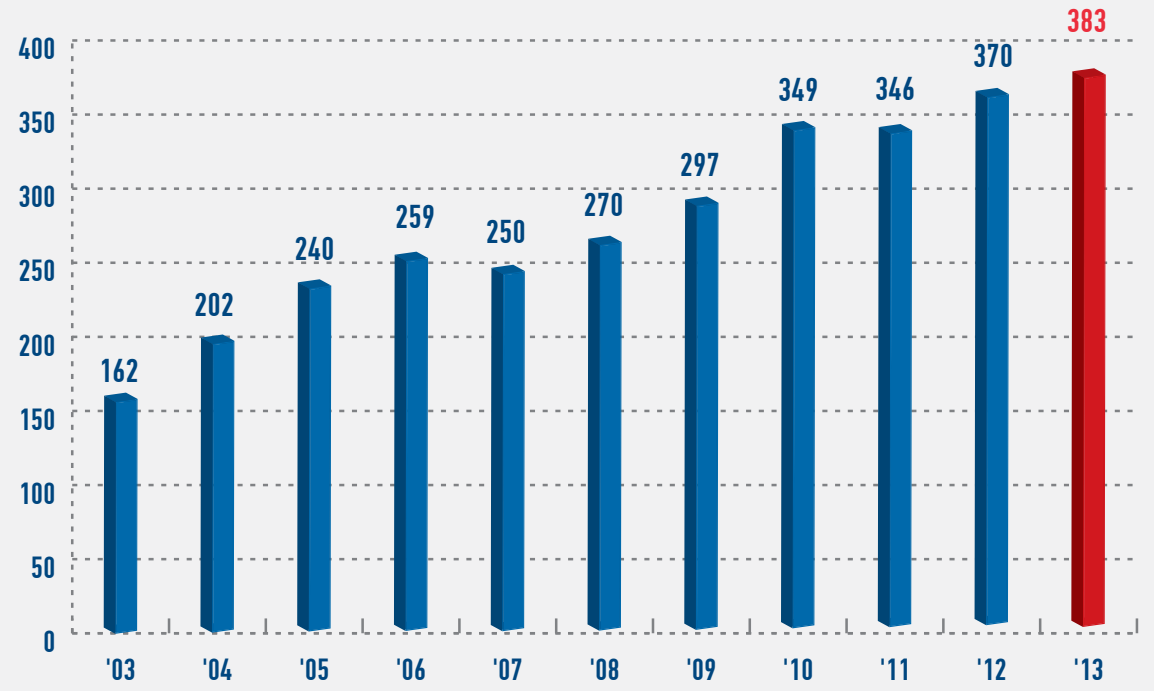

Grafik 9. Uçak Sayısı

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

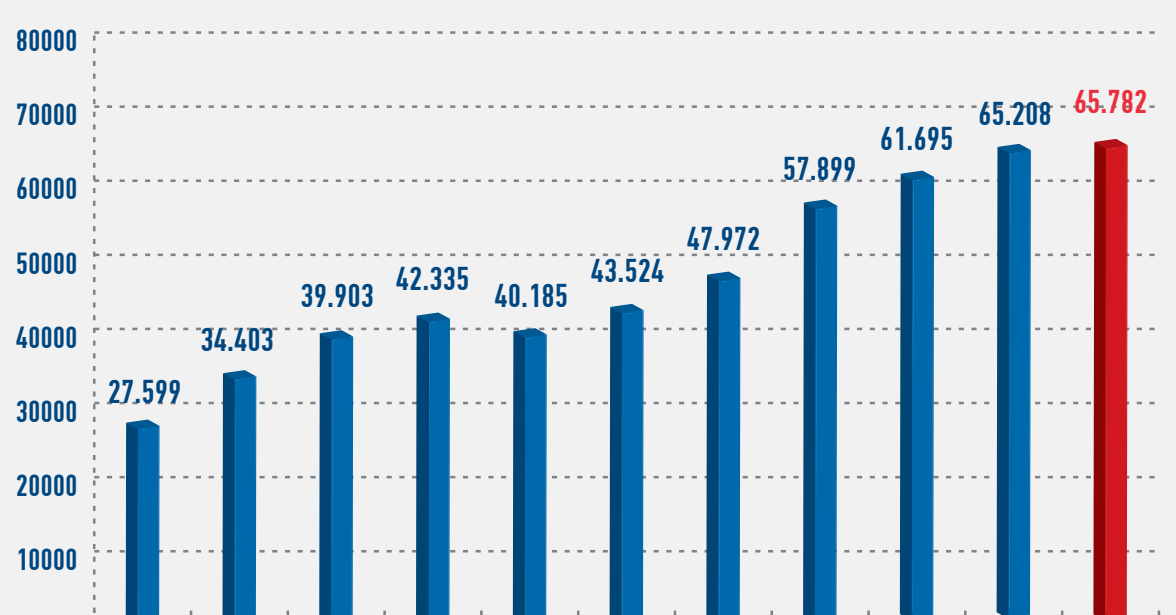

Grafik 10. Koltuk Kapasitesi

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

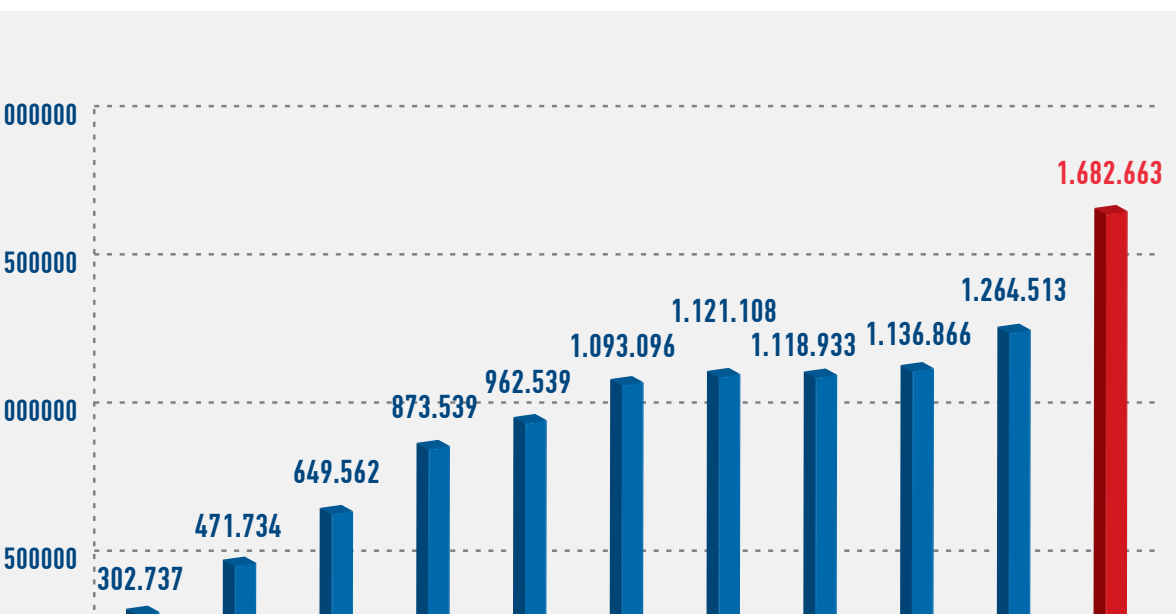

Grafik 11. Kargo Kapasitesi (kg)

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

Ruhsat Verilen Şirketler

2003 yılından itibaren toplam 584 çalışma ruhsatı verilmiş ve 2013 yılı Ekim ayı itibariyle A,B ve C Grubu Çalışma Ruhsatlı şirket sayısı 47'ye ulaşmıştır (Tablo 5).

Tablo 5. 2003-2013 Ruhsat Verilen Şirketler

Yer Hizmetleri		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Verilen Çalışma Ruhsatı		28	19	4	30	39	157	125	91	43	29	33
Çalışma Ruhsatlı Şirket Sayısı												
	A Grubu	2	2	2	2	2	3	4	4	4	3	3
	B Grubu	14	14	14	13	13	12	11	13	13	14	16
	C Grubu	21	22	22	25	27	29	26	27	28	29	28
	TOPLAM	**37**	**38**	**38**	**40**	**42**	**44**	**41**	**44**	**45**	**46**	**47**

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

İç Hat Uçuş Haritası

2003
2 Merkez
26 Nokta

Tek Uçuşla Gidilemeyecek yer kalmayacak.

Hava Sahamız Adeta Havayoluyla Örüldü

2013
6 Havayolu
7 Merkez
52 Nokta

İç hatlarda Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi TÜRKİYE

Dış Hat Uçuş Haritası

Artık Hiçbir Yer Uzak Değil

Havacılık Sektöründe İstihdam ve Ciro

Havacılık Sektörünün 2003 yılında 65.000 personel ve 2,2 Milyar ABD Doları ciro olan büyüklüğü, 2012 yılı sonu itibariyle 167 bin personel ve 21,4 Milyar ABD Dolar'a ulaşmıştır (Tablo 6-7-8-9).

Tablo 6. Havacılık Sektöründeki İstihdam ve Ciro Miktarı		
YILLAR	**Personel Sayısı**	**Ciro Miktarı**
2003	**65.000**	**3.060.000.000 TL** 2,2 Milyar $
2010	**133.407**	**23.207.830.000 TL** 14,9 Milyar $
2011	**151.694**	**32.651.181.000 TL** 17,2 Milyar $
2012	**167.161**	**38.147.264.000 TL** 21,4 Milyar $

Tablo 7. Yıllara Göre Artış Oranları	
2003 - 2012	
Personel	**Ciro**
157 %	854 %

Tablo 8.	
DÜNYA	
Personel	**Ciro**
57 Milyon	2,2 Trilyon $

Tablo 9.	
TÜRKİYE	
Personel	**Ciro**
167.161	21,4 Milyar $

Son 10 yılda, sektörde istihdam edilen personel sayısında %157, sektörün toplam ciro miktarında %854 oranında artış yaşanmıştır.

Sektörel Denetimler

Sivil havacılık alanında en önemli öncelik; uçuş emniyeti ile havacılık güvenliğini sağlamak amacıyla sürdürülen çalışmalardır.

Ülkemizde, sivil havacılık sektöründe yaşanan büyük ve hızlı gelişmeyle birlikte, uçuş emniyetini de en üst düzeye çıkartmak üzere, sektör faaliyetlerinin denetimlerinde rekor bir artış yaşanarak, 2012 yılı sonu itibarı ile toplam 4 bin 483 denetim gerçekleştirilmiş, 2013 yılı Ekim ayı sonu itibariyle de denetim sayısı 4 bin'i aşmıştır (Tablo 10, Grafik 12).

Son yıllarda yeni bir yaklaşımla denetimlerin etkinliklerinin arttırılması amaçlanmış, sektörün kendini denetleyen ve kendi içinde performansa bağlı denetimler yapar hale gelmesi sağlanmıştır. Uçuş emniyetinin arttırılması öncelikli hedefimiz olmuştur.

SAFA bulgu ortalaması 0.8'in üstünde olan havayolu firmalarına aylık 20 SACA denetlemesi yapma zorunluluğu getirilmiş ve bu kapsamda 2013 yılında Ekim ayı itibariyle 1760 SACA denetimi gerçekleşmiştir. Alınan bu önlemler ile havayollarımızın SAFA puanı Avrupa birliği üye ülkelerinin değeri olan 0,97 den çok daha iyi bir değer olan 0,39 değerine getirilmiştir (Grafik 13).

Hedefimiz; havacılık faaliyetlerini emniyet ve güvenlikten ödün vermeden, uluslararası standartlara uygun ve çevreye duyarlı olarak bölgede lider bir konumda yürütmektir.

Yapılan etkin ve yoğun denetimler ile SAFA puanımız, 2012 yılında Avrupa Birliği Üye ülkelerinin değeri 0,97 iken, bu oran bizde 0,62 olmuş, 2013 yılında ise 0,39'a düşürülmüştür.

Tablo 10. Sektörel Denetimler

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
568	631	731	1506	1881	2408	4882	5221	5209	4483	4225

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

Grafik 12. Uygulanan Denetimler

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

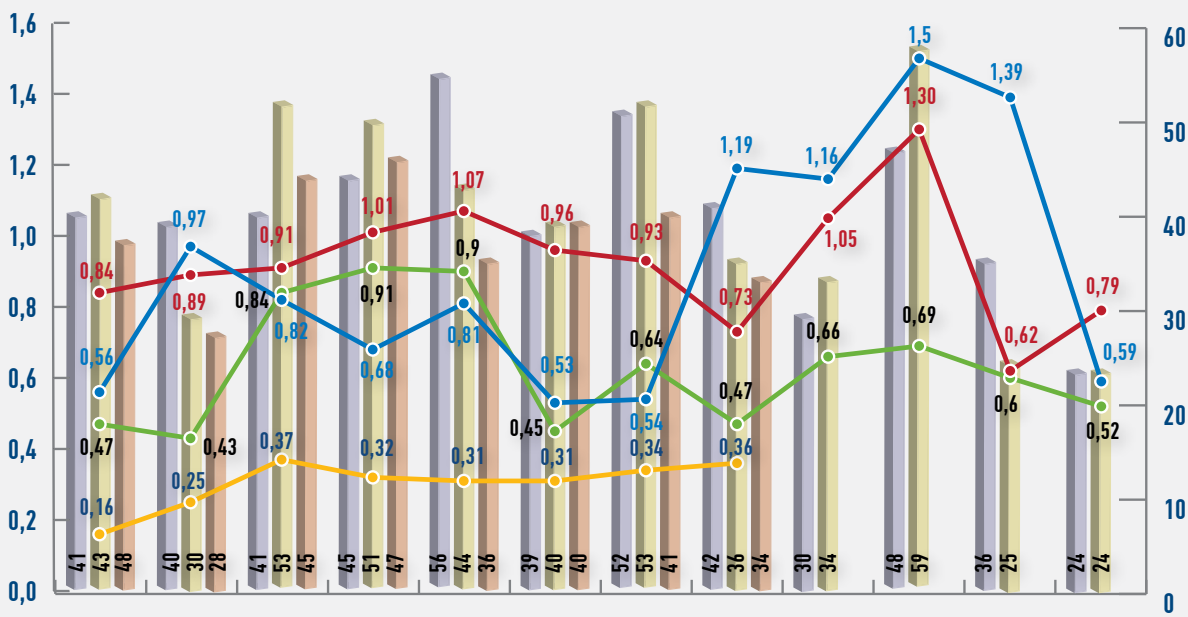

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2011 DEN.SAYISI	41	40	41	45	56	39	52	42	30	48	36	24
2012 DEN.SAYISI	43	30	53	51	44	40	53	36	34	59	25	24
2013 DEN.SAYISI	38	28	45	47	36	40	41	34				
2010 Oran	0,56	0,97	0,82	0,68	0,81	0,53	0,54	1,19	1,16	1,5	1,39	0,59
2011 Oran	0,84	0,89	0,91	1,01	1,07	0,96	0,93	0,73	1,05	1,3	0,62	0,79
2012 Oran	0,47	0,43	0,84	0,91	0,9	0,45	0,64	0,47	0,66	0,69	0,6	0,52
2013 Oran	0,16	0,25	0,37	0,32	0,31	0,31	0,34	0,36	0,39			

Grafik 13. 2010-2013 Yılı SAFA Bulgu Ortalamaları

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

Uluslararası İlişkiler

Havacılığımızda gelinen nokta, uluslararası kuruluşlarda etkin rol sağladı.

2013 yılında da uluslararası kuruluşlarda etkin görevler üstlenilerek Ülkemizin Dünya sivil havacılığında söz sahibi olması sağlanmıştır (Tablo 11).

Tablo11. Görev Alınan Uluslar arası Kuruluşlar

Organizasyon	Görev
D8 Sivil Havacılık Komisyonu	Kurucu Başkanlık
ECAC (Eurepean Civil Aviation Conference)	Başkan Yardımcılığı
EUROCONTROL Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi	Başkan Yardımcılığı
EUROCONTROL SRC Emniyet Düzenleme Komisyonu	Başkan Yardımcılığı
JAA –TO (Joint Aviation Authorities – Training Organization)	Yönetim Kurulu Üyeliği, Başkan Yardımcılığı
ICAO Avrupa Kuzey Atlantik Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu	Başkan Yardımcılığı

Sivil Havacılık Müzakereleri

Son yıllarda gerçekleştirilen ikili ve çoklu Hava Ulaşım Anlaşmaları ile 2003 yılında 81 olan ikili anlaşma sayısı %91,35 oranında artarak 155'e yükselmiştir (Tablo 12, Grafik 14, Harita 3).

2003 yılından itibaren Türkiye'nin imza altına aldığı ikili anlaşma sayısı 287'ye yükselmiş ve gerçekleştirilen bu anlaşmalar neticesinde, yurtdışı uçuş ağımız 103 ülkede 236 noktaya ulaşmıştır (Tablo 13).

2013 yılında uluslararası konferans, toplantı, eğitim gibi birçok organizasyon ülkemizde gerçekleştirilmiştir.

- *ICAO ECCAIRS Eğitimi: (European Coordination Center for Accident and Incident Reporting Systems: 9-18 Nisan – Ankara*
- *ECAC FAA Safety Workshop: 29-30 Mayıs – İstanbul*
- *EASA PANEP (Pan European Partnership) Toplantısı: 19-20 Haziran – İstanbul*
- *PBN Çalıştayı: Airbus ile PBN konusundaki çalıştay 22-24 Mayıs – Ankara*

- *Ayrıca ECAC, AB/EASA ve FAA yetkilileriyle de çeşitli konularda 2013 yılı içinde çeşitli toplantılar yapılmıştır.*
- *2-3 Eylül 2013 tarihlerinde Kamboçya ile Hava Ulaştırma Anlaşması parafe edilerek, Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.*

01-04 Mayıs 2013 tarihlerinde İzmir'de yapılan Amerika Konferansı'nda 10'a yeni olmak üzere 34 ülke ile anlaşma imzalanmıştır. Türkiye'nin ikili hava ulaştırma anlaşma sayısı Amerika Kıtasında 24'e yükselmiştir. Amerika Kıtasında 25'in üzerinde yeni şehre uçuş imkânı sağlanarak, 228 milyon nüfuslu bir pazara direkt erişimin yolu açılmıştır.

Tablo 12. Müzakereler

YIL	İkili Müzakere Sayısı	Hava Ulaştırma Anlaşması Bulunan Ülke Sayısı
2003	7	81
2004	11	81
2005	11	84
2006	7	86
2007	13	88
2008	16	90
2009	58	107
2010	29	111
2011	51	122
2012	43	143
2013*	41	155

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

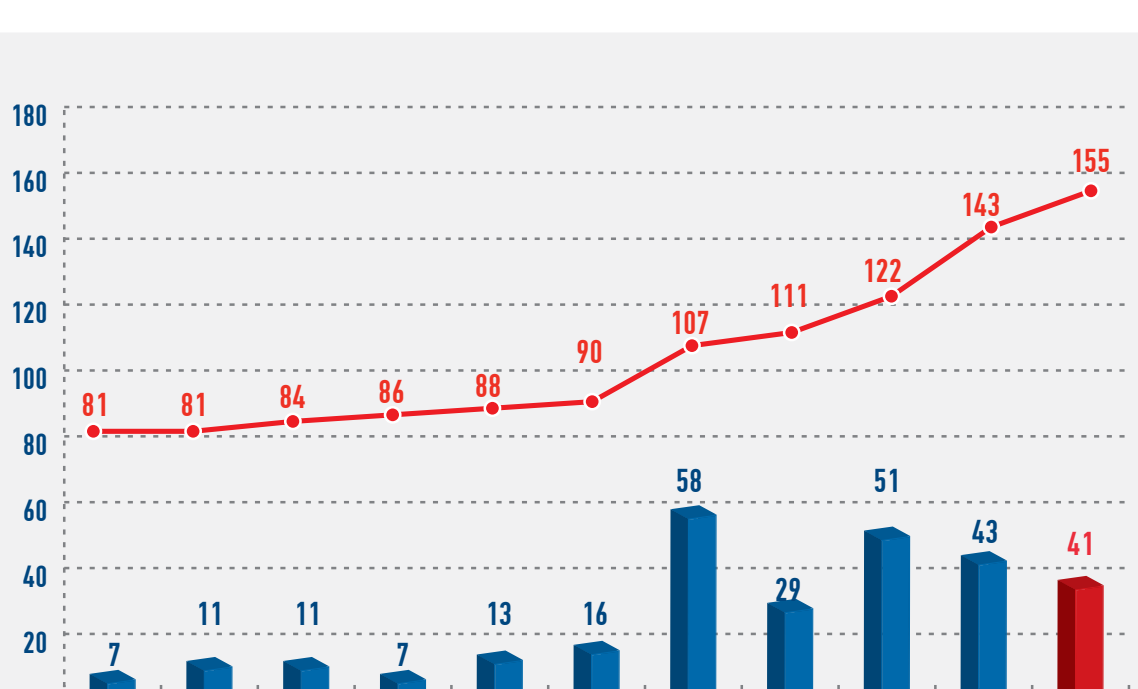

Grafik 14. Müzakereler
** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

Asırlar boyunca ticaret yolları, doğudan batıya gitmekteyken 2008-2009 küresel krizinden sonra artık hareket batıdan doğuya olmaktadır. Türkiye konum itibarıyla bir köprü, kavşak konumundadır.

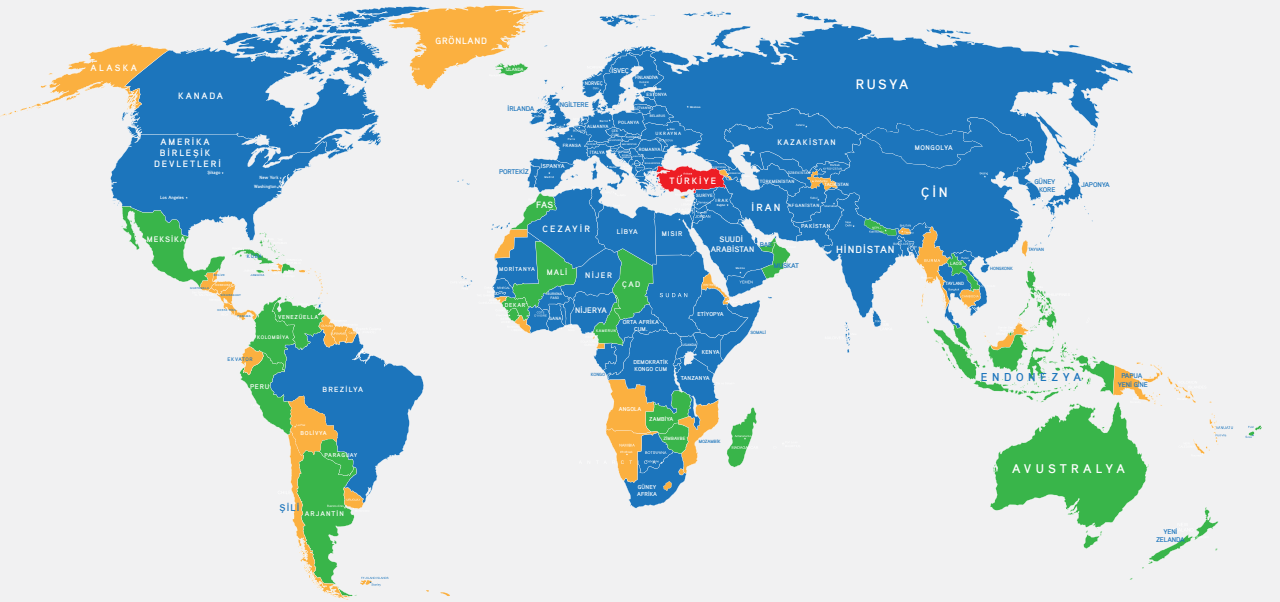

Son 6 yılda ikili anlaşmalarda rekor kırdık, uçuş ağını en hızlı geliştiren ülke olduk.

Anlaşmamız olup uçuş gerçekleştirilen ülkeler	⇨ 103
+ Anlaşmamız olduğu halde henüz uçuş gerçekleştirilmeyen ülkeler	⇨ 52
Anlaşmamız bulunan ülke sayısı	⇨ 155
+ Henüz anlaşmamız olmayan ülkeler	⇨ 36
Toplam ülke sayısı	⇨ 191

Harita 3. Anlaşmamız Bulunan Ülkeler

Tablo 13. 2013 Yılında Yapılan Müzakereler			
Sıra	**Tarih**	**Müzakere Yeri**	**Ülke Adı**
1	25 Ocak 2013	Belgrad	Sırbistan
2	21 Şubat 2013	Ankara	Belçika
3	4 Nisan 2013	İstanbul	Rusya
4	30 Nisan 2013	Ankara	Kuveyt
5	1 Mayıs 2013	İzmir	Belize
6	1 Mayıs 2013	İzmir	Kosta Rika
7	1 Mayıs 2013	İzmir	Saınt Lucıa
8	1 Mayıs 2013	İzmir	Antıgua Barbuda
9	1 Mayıs 2013	İzmir	El Salvador
10	1 Mayıs 2013	İzmir	Guetamala
11	1 Mayıs 2013	İzmir	Guyana
12	1 Mayıs 2013	İzmir	Honduras
13	1 Mayıs 2013	İzmir	Saınt Vıncent And
14	1 Mayıs 2013	İzmir	Trınıdad Tobago
15	1 Mayıs 2013	İzmir	Brezilya
16	1 Mayıs 2013	İzmir	Somali
17	1 Mayıs 2013	İzmir	Swazıland
18	1 Mayıs 2013	İzmir	Uruguay
19	1 Mayıs 2013	İzmir	Botswana
20	1 Mayıs 2013	İzmir	Demokratik Kongo
21	1 Mayıs 2013	İzmir	Gambiya
22	1 Mayıs 2013	İzmir	Sao Tome
23	1 Mayıs 2013	İzmir	Mozambik
24	1 Mayıs 2013	İzmir	Çad
25	1 Mayıs 2013	İzmir	Güney Sudan
26	1 Mayıs 2013	İzmir	Peru
27	9 Mayıs 2013	İstanbul	Mısır
28	16 Mayıs 2013	Ankara	Japonya
29	27 Haziran 2013	Ankara	Kırgızistan
30	2 Temmuz 2013	Cezayir	Cezayir
31	17 Temmuz 2013	Astana	Kazakistan
32	13 Ağustos 2013	Ankara	Güney Kore
33	20 Ağustos 2013	Trablus	Libya
34	23 Ağustos 2013	İstanbul	Türkmenistan
35	29 Ağustos 2013	Bodrum	Kazakistan
36	3 Eylül 2013	Ankara	Kamboçya
37	13 Eylül 2013	Budapeşte	Macaristan
38	17 Eylül 2013	Ankara	Pakistan
39	18 Eylül 2013	Ankara	Ukrayna
40	30 Eylül 2013	Montreal	Nikaragua
41	2 Ekim 2013	Montreal	Kanada

Mevzuat Çalışmaları

Gelişen sivil havacılık sektörünün ihtiyaç ve beklentileri çerçevesinde uluslararası standartların en üst düzeyde uygulanması amacıyla mevzuat çalışmalarını da tüm hızıyla sürdürmektedir (Tablo 14, Grafik 15).

Tablo 14. Mevzuat Çalışmaları

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Direktif									1	1	2
Kanun			1						1	0	0
Yönetmelik		1	2	7	6	2	1	3	5	9	11
Talimat	4	1	6	2	4	1	12	12	14	19	14
Genelge			1	1	8	9	9	5	10	17	7
TOPLAM	**4**	**2**	**10**	**10**	**18**	**12**	**22**	**20**	**31**	**46**	**34**

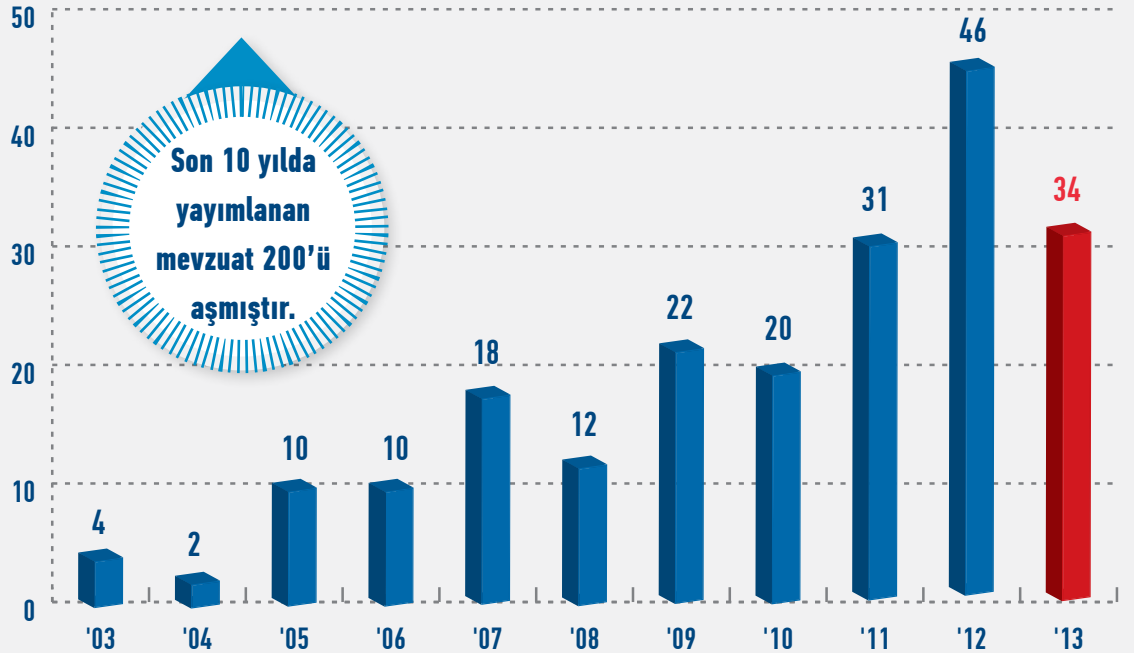

Grafik 15. Mevzuat Sayısı

** 31.10.2013 tarihi itibariyledir.*

Sivil Havacılık Projeleri

Engelsiz Havaalanı Projesi

Havaalanlarında verilen hizmetlerde engelli yolculara gerekli tüm kolaylığın sağlanarak, bu yolcuların diğer yolcularla eşit şartlarda seyahat edebilmesine yönelik imkanların, herhangi bir ek ücret talebinde bulunulmaksızın yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

2013 yılının ilk altı ayında 8 kuruluş olmak üzere, Engelsiz Havaalanı Kuruluşu unvanı alan toplam 19 kuruluş bulunmaktadır. Proje kapsamında yıl sonuna kadar 5 sertifika daha verilmesi beklenmektedir.

Engelsiz Havaalanı Kuruluşu Unvanı Alan Kuruluşlar

1. *Sabiha Gökçen Havaalanı'nda, Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş.*
2. *Antalya Havaalanı'nda, Fraport IC İçtaş Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği A.Ş.*
3. *Antalya Havaalanı'nda, Turistik Hava Taşımacılık A.Ş. (Corendon Airlines)*
4. *Sabiha Gökçen Havaalanı'nda, TGS Yer Hizmetleri A.Ş.*
5. *Antalya Havaalanı'nda, SIK-AY Hava Taşımacılık A.Ş.*
6. *Atatürk Havaalanı'nda, TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.*
7. *Erzincan Havaalanı'nda, DHMİ Genel Müdürlüğü*
8. *Kocaeli Cengiz Topel Havaalanı'nda, DHMİ Genel Müdürlüğü*
9. *Adnan Menderes Havaalanı'nda, TGS Yer Hizmetleri A.Ş.*
10. *Zafer Havaalanı'nda, IC İçtaş Zafer Bölgesel Havaalanı Yatırım İşletme A.Ş.*
11. *Adana Havaalanı'nda, TGS Yer Hizmetleri A.Ş.*
12. *Çanakkale Havaalanı'nda, DHMİ Genel Müdürlüğü*
13. *Dalaman Havaalanı'nda, DHMİ Genel Müdürlüğü*
14. *Esenboğa Havaalanı'nda, TGS Yer Hizmetleri A.Ş.*
15. *Sivas Havaalanı'nda, DHMİ Genel Müdürlüğü*
16. *Hatay Havaalanı'nda, DHMİ Genel Müdürlüğü*
17. *Atatürk Havaalanı'nda, TGS Yer Hizmetleri A.Ş.*
18. *Antalya Havaalanı'nda, TGS Yer Hizmetleri A.Ş.*
19. *Gaziantep Havaalanı'nda, DHMİ Genel Müdürlüğü*

Yeşil Havaalanı Projesi

Havaalanlarında faaliyet gösteren kuruluşların çevreye ve insan sağlığına verdikleri veya verebilecekleri zararların ortadan kaldırılabilmesi amaçlanmıştır.

2013 yılının ilk altı ayında 1 kuruluş olmak üzere, Bugüne kadar toplam 23 kuruluş YEŞİL KURULUŞ (GREEN COMPANY) unvanı almaya hak kazanmıştır (Tablo 15).

Tablo 15. Yeşil Kuruluş Unvanı Alan Kuruluşlar			
İşletmenin Adı		**İşletmenin Bulunduğu Havaalanı**	**Sertifika Veriliş Tarihi**
1	Mro Teknik Servis Sanayi Ve Ticaret AŞ.	İstanbul Sabiha Gökçen	10 Aralık 2009
2	Türk Hava Yolları Teknik AŞ.	İstanbul Atatürk	10 Aralık 2009
3	Hezarfen Havacılık Ticaret AŞ.	İstanbul Hezarfen	1 Şubat 2010
4	TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği AŞ.	İstanbul Atatürk	1 Şubat 2010
5	ATM Havalimanı Yapım Ve İşletme AŞ.	Muğla Dalaman	1 Şubat 2010
6	Fraport Ic İçtaş Antalya Havalimanı Terminal Ve Yatırım İşletmeciliği AŞ.	Antalya	1 Şubat 2010
7	Çelebi Hava Servisi AŞ.	İzmir Adnan Menderes	9 Mart 2010
8	Havaş Havaalanları Yer Hizmetleri AŞ.	Muğla Milas Bodrum	21 Mayıs 2010
9	TAV İzmir Terminal İşletmeciliği AŞ.	İzmir Adnan Menderes	21 Mayıs 2010
10	Ayjet Anadolu Yıldızları Hava Taşımacılığı Ve Uçuş Eğitimi Hizmetleri AŞ.	İstanbul Hezarfen	12 Temmuz 2010
11	Sık-Ay Hava Taşımacılık AŞ.	Antalya	12 Temmuz 2011
12	Güneş Ekspres Havacılık AŞ. (Sun Express)	Antalya	4 Ocak 2012
13	Havaş Havaalanları Yer Hizmetleri AŞ.	Antalya	30 Mart 2012
14	ISG İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Yatırım Yapım Ve İşletme AŞ.	İstanbul Sabiha Gökçen	17 Mayıs 2012
15	TGS Yer Hizmetleri AŞ.	Antalya	22 Mayıs 2012
16	Havaş Havaalanları Yer Hizmetleri AŞ.	Muğla Dalaman	4 Haziran 2012
17	Adriyatik Taşımacılık Limited Şirketi	Antalya	7 Ağustos 2012
18	DHMİ Genel Müdürlüğü Dalaman Havalimanı Başmüdürlüğü	Muğla Dalaman	8 Ağustos 2012
19	Çelebi Hava Servisi AŞ.	Antalya	5 Eylül 2012
20	S Sistem Lojistik Hizmetler AŞ.	Atatürk	1 Ekim 2012
21	Çelebi Hava Servisi AŞ.	Muğla Milas Bodrum	4 Ekim 2012
22	TGS Yer Hizmetleri AŞ.	Adana	28 Kasım 2012
23	TGS Yer Hizmetleri AŞ.	İzmir Adnan Menderes	1 Şubat 2013

Engelsiz Balon Projesi

Balon sepetlerinin yetkili merkezler tarafından modifikasyonunun yapılması amacıyla başlatılan çalışma kapsamında sektör ve balon çalışma grubu ile koordine olunarak, Engelsiz Havaalanı projesinden elde edilen tecrübeye ve uluslararası uygulamalara dayanılarak uygulama esasları tespit edilmiştir.

Twinning Projesi

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün kapasitesinin geliştirilmesine yönelik olarak seyrüsefer, Mevzuat, Güvenlik vb. diğer konularda bir eşleştirme projesi başlatılmıştır. Bu proje kapsamında, sözleşme yapılacak ülkeler belirlenmiştir. Fransa ve Romanya Konsorsiyumu ile sözleşme imzalanmasına yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

Balonların İzlenmesi Projesi

Balonların izlenebilir hareket alanlarının kontrolü kurallara uygunluğunun uydu aracılığı ile izlenmesi amaçlanmıştır.

Elektronik Arşiv Projesi

TURKSAT ile protokol imzalanmış ve Elektronik Arşiv çalışmaları pilot olarak Hava Sağlık biriminde başlatılmıştır. Yılsonuna kadar 750.000 sayfanın tamamlanması planlanmaktadır.

İç Hat Teşvik Projesi

İç hatlarda belirlenen hatlarda haftalık en az 3 frekans uçuş yapılması kaydı ile başvuran firmalara, 2 yıl tek başına uçuş yapma hakkı getirilmiş, ayrıca başvuran firmalara da dış hat uçuş tahsislerinde öncelik tanınacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda;

- *Sabiha Gökçen'den 14,*
- *Ankara'dan 9,*
- *İzmir'den 18,*
- *Antalya'dan 29*

olmak üzere toplam 70 hat teşvik kapsamına alınmıştır (Grafik 16).

Yakıt ve Zaman Tasarrufu Projesi

Türk hava sahasının etkin kullanılması amacıyla yürütülen hava koridorlarının kısaltılması çalışmaları kapsamında, ilk olarak Siirt ve Van arasında yeni bir hava koridoru tesis edilerek kısaltılması sağlanmıştır.

Özellikle kış döneminde olumsuz hava şartları nedeniyle Siirt Havaalanı'na iniş yapamayan uçakların Van Ferit Melen Havaalanı'na inmek durumunda kalması nedeniyle yaşanan zaman ve yakıt kaybının önüne geçilmesi amacıyla, her iki havaalanı arasındaki uçuş koridoru ortalama 137 kilometre azalacak şekilde ilave bir hava koridoru tesis edilmiştir.

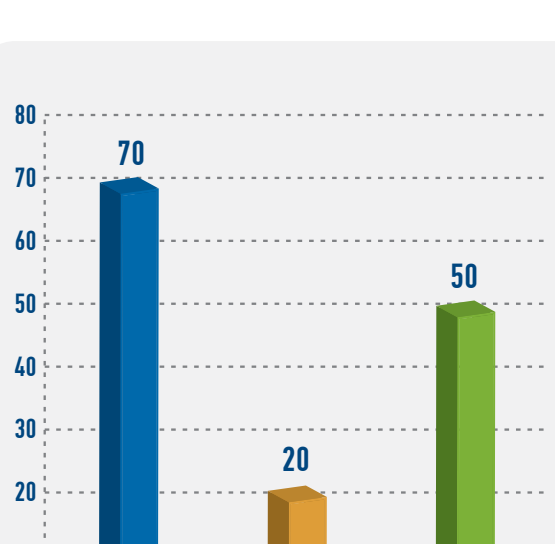

Grafik 16. İç Hat Teşvik Durumu

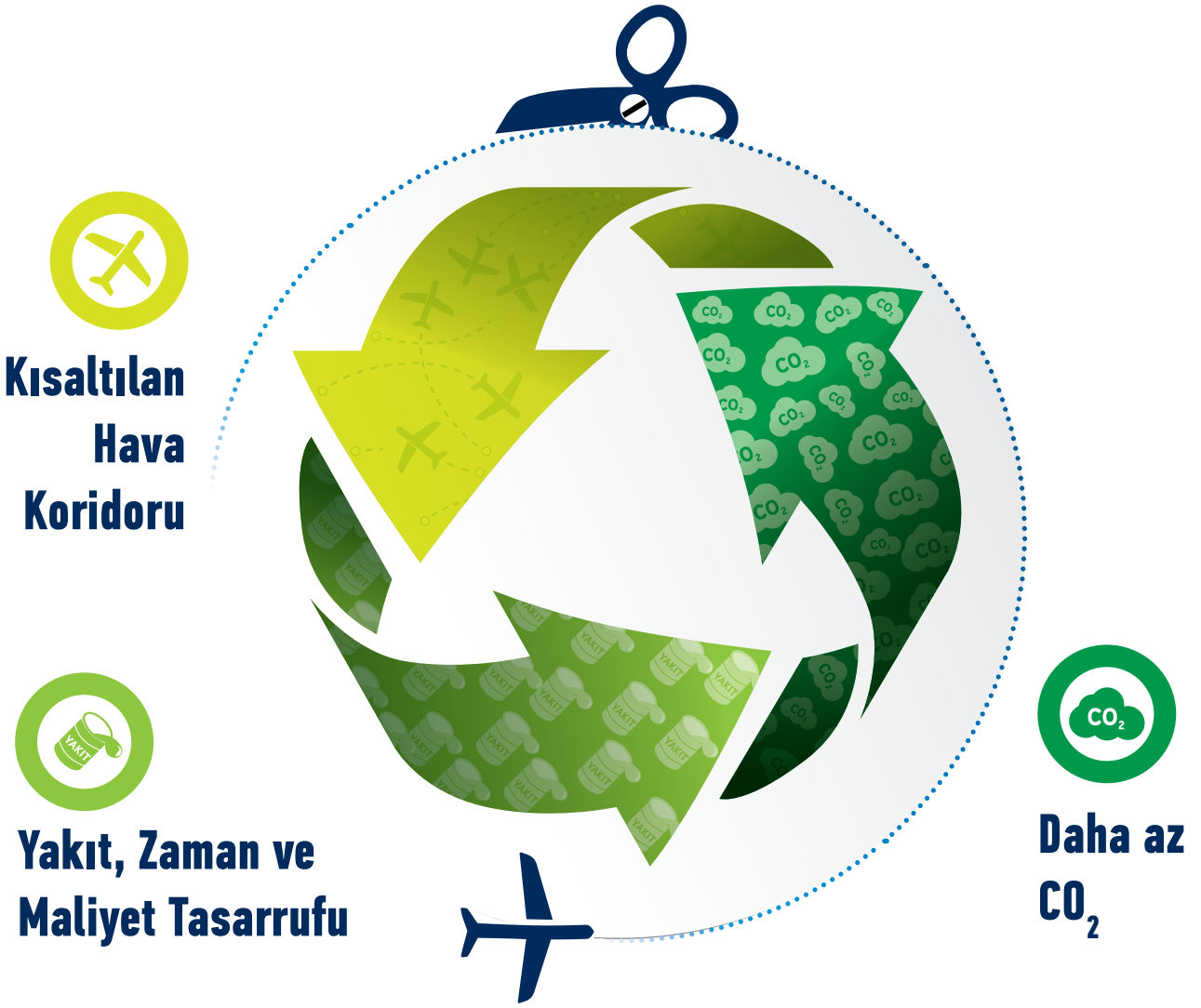

Yakıt ve Zaman Tasarrufu için uçuş rotaları kısaltılıyor

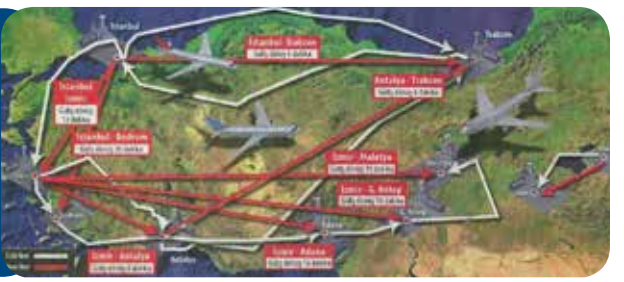

Diğer Faaliyetler

Almanya LBA, ACI, FAA ile İşbirliği Anlaşmaları

Türkiye ve Almanya arasında sivil havacılık alanındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla, Uluslararası Havaalanı Konseyi Avrupa Bölgesi (ACI– EUROPE) ile emniyet, güvenlik çevre ve kapasite gibi konularda işbirliğini artırmak amacıyla 11/06/2013 tarihinde bir protokol imzalanmıştır.

Emniyet, Güvenlik, Çevre ve Hava Trafik Yönetimi konularında koordinasyon ve sürdürülebilir işbirliğinin oluşturulması, Uzman personel ve tecrübe değişimi, emniyet verilerin paylaşılması, denetleme kapasitesinin arttırılması, Havacılık Emniyeti Yönetimi(SMS) uygulamaları ve eğitim konuları da işbirliği yapılabilecek alanlar olarak belirlenmiştir.

Ayrıca Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliğinde (SHY-14A) yapılacak değişikliklere yönelik çalışmalar ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen ve sivil hava ulaşımına açık havaalanlarında uygulanması gereken emniyet standartları kapsamında yapılacak olan havacılık faaliyetlerinin usul ve esaslarını düzenlenmesine yönelik bir talimat çalışması devam etmektedir.

SHGM Nevşehir Temsilciliğinin Açılması

İstanbul ve Antalya Temsilciliklerinden sonra, üçüncü temsilciliğimiz balon uçuşlarının yoğun olduğu Nevşehir ilinde 08.07.2013 tarihinde açılmıştır.

Nevşehir Temsilciliği, balonculuk faaliyetlerinin yoğun olduğu bu bölgede, yerinde ve zamanında denetim yapma olanağı sağlayacaktır.

AB Tek Nokta Güvenlik Uygulaması

Tek nokta güvenlik (one-stop security) uygulaması, temel olarak ülkelerin uygulanan havacılık güvenliği tedbirlerinin eşdeğerliğini karşılıklı olarak tanımasına ve tekrarın önlemesine dayanmaktadır.

Bu kapsamda AB üyesi bir ülke ile tek nokta güvenlik anlaşması imzaladığında 4 temel alanda karşılıklı muafiyet sağlanmış olur:

- *Yolcular ve kabin bagajları –transfer yolcular,*
- *Uçak altı bagajlar – transfer uçak altı bagajlar ile*
- *Kargo ve posta – transfer kargo ve posta güvenlik kontrolünden ve havayolları ACC3'den muaf tutulur.*
- *Havaaracı güvenliği – hava araçları «turn-around»larda güvenlik aramasından muaf tutulur. (Örneğin; Türkiye'den Almanya'ya giden bir hava aracı için Almanya'da güvenlik aramasının yapılmasına ihtiyaç duyulmayacaktır.)*

2014 sonu itibariyle İstanbul Atatürk, Sabiha Gökçen, Esenboğa, Antalya İzmir Adnan Menderes, Bodrum ve Dalaman Havalimanımızda Tek Nokta Güvenlik Uygulamasına geçilmesi planlanmaktadır.

X-RAY Personelinin Uygulamalı Sınavdan Geçirilmesi

Havalimanlarımızda görev yapan X-RAY personeli, güvenlik etkinliklerinin artırılması amacıyla düzenli olarak uygulamalı sınavlara tabii tutulmaktadır.

2013 yılı sonuna kadar, 1.500 güvenlik görevlisinin, uygulamalı sınavdan geçirilmesi planlanmakta, toplamda 7500 X-Ray güvenlik personeli 2014 sonunda kadar sınavdan geçirilecektir.

Bu proje ile Ülkemizde, X-RAY personeli olarak görev yapan güvenlik görevlilerinin, teorik ve pratik yeterlilikleri artırılarak, havaalanlarımızdaki emniyet ve güvenliğin artırılması amaçlanmıştır.

Amatör Havacılık Faaliyetlerinin Düzenlemesi

- *Ulusal Hususi Pilot Lisansı düzenlenmesine,*
- *Kompleks olmayan, deneysel ve tarihsel hava araçlarının tescil, bakım-onarım, uçuşa elverişlilik, operasyon ve uçuş kurallarının belirlenmesine,*
- *Kontrollü ve kontrolsüz havaalanları ve hava parklarının kuruluş ve işleyişi ile ve "Amatör Havacılık" faaliyetlerinin sürdürülebilmesini sağlayacak teşkilat yapısının oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslarının belirlenmesi amacıyla Amatör havacılık faaliyetlerini düzenleyecek bir yönetmelik hazırlanması çalışması sürdürülmektedir.*

Hava Sahasının Esnek Kullanılması Düzenlemesi

Hava Sahasının Esnek Kullanımının Temel hedefi; hava sahasında sivil ve askerî kullanıcılar için yapılması gerekli olan, herhangi bir tahsis veya bölünmenin, gerçek zamanlı kullanım ihtiyacı esas alınarak, belirlenmiş bir zaman dilimi içerisinde, geçici olarak yapılmasını sağlamaktır. Bu çalışmalar ilgili sivil asker kurum/kuruluşlarla devam etmektedir.

Türkiye Eğitim Kataloğunun Hazırlanması

Ülkemizde Sivil Havacılık alanında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilen özel kuruluşlar tarafından verilen havacılık eğitimlerin tek bir katalogda toplanması, Sivil Havacılığımızın Eğitim Potansiyelinin tanıtılması ve artırılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda 32 personelimiz alanlarında eğitim vermek üzere yetiştirilmiştir.

Elektronik Permi Uygulaması

Hayata geçirilen "E-Permi" uygulaması kapsamında, tüm havayolu işletmeleri uçuş başvurularını (değişiklikler, ilaveler, transitler) internet üzerinden gerçekleştirmektedir.

Yerli ve yabancı havayollarının dönem içi ilave ve değişiklik talepleri elektronik ortamda almaya devam edilecektir.

Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü ve DHMİ Genel Müdürlüğü Tarafından Gerçekleştirilen Yatırım Projeleri

Havacılık sektöründe 2003 yılı öncesi, sektördeki talep yetersizliği nedeniyle Bakanlar Kurulu Kararları'yla mevcut havalimanları hizmete kapatılmışken, Bakanlığımızca gerçekleştirilen mevzuat düzenlemeleri neticesinde 2003 yılında başlatılmış olan "Bölgesel Havayolu Taşımacılığı" uygulamaları ile uçak trafiğine kapalı bulunan havalimanları açılmış, uçak seferi bulunmayan hava limanlarına uçuşlar başlamış, bunun yanı sıra da sektöre yeni havalimanları kazandırılmıştır.

- *Sivas Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı)*
- *Tokat Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı)*
- *Uşak Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı)*
- *Balıkesir-Merkez Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı)*
- *Zonguldak Çaycuma Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı)*
- *Sinop Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı)*
- *Hatay Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Amasya-Merzifon Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Antalya-Gazipaşa Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Gökçeada Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Cengiz Topel Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Zafer Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Iğdır Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Kastamonu Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*
- *Bingöl Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan)*

HAVALİMANI ALTYAPI VE ÜSTYAPI YATIRIMLARI

Elazığ Havalimanı Üstyapı İnşaatı

Büyük gövdeli uçakların operasyonları için 2009 yılında altyapı tesisleri uluslararası konvansiyonel boyutlara getirilmiş olup, buna paralel olarak artan yolcu trafiğini karşılamak üzere yeni terminal binası ve destek binaları yapımı planlanmıştır.

27.08.2010 tarihinde yer teslimi gerçekleştirilen "Elazığ Havalimanı Üstyapı Tesisleri" işi 19 Ekim 2012 tarihinde tamamlanmıştır.

Havalimanının eksiksiz olarak tamamlanması ve tüm vatandaşlarca rahatlıkla kullanılabilmesini teminen "Engelsiz Havalimanı" ve "Yeşil Havalimanı" projelerine uygun imalatları da kapsayan "Elazığ Havalimanı Engelsiz Havalimanı ve İlave İşler İnşaatı" işi planlanmıştır.

Bu kapsamda "Elazığ Havalimanı, Engelsiz Havalimanı İmalatları ve İlave İşler İnşaatı" işinin 29.11.2012 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanmıştır. 25.09.2013 tarihinde tamamlanmıştır.

Elazığ Havalimanının fiziki özellikleri:

- *Pist: 3.000x45m*
- *Apron: 240x150 m*
- *Bağlantı taksirutu: 380x24 m*
- *Terminal Binası: 16.400 m² kapalı alan*
- *2.000.000 yolcu/yıl*
- *Engelsiz Havalimanı İmalatları*
- *Terminal Binasında engellilere yönelik zemin döşemesi ve yönlendirme levhaları yapılması*
- *Terminal Binası önündeki otoparkta ve asansörlerde yardım butonu yapılması*
- *Havalimanı Yönlendirme İmalatları*
- *Binaların tanıtım isimlikleri ile yönlendirme panoları*
- *Yeşil Havalimanı İmalatları*
- *Anti-Icing Apronu*
- *Atık Geçici Depolama Binası*
- *Kaza Yangın Binası ile Eski (Mevcut) Apron arası Tel Örgü İmalatı*
- *Açık Kanalların 105 m'ye Teşkili*
- *Tesviye Edilmiş Şerit Sahanın 105 m'ye Çıkarılması*
- *Çevre Yolu ile Tesviye Edilmiş Şerit Saha Arası Genel Tesviyenin Yapılması*
- *Giriş Kontrol Binası ile Kaza Yangın Binası Arası Çevre Yolunun Beton Kaplanması*
- *Havaalanı Bağlantı Yolunun Kenar Açık Kanallarının Beton Kaplanması*

Elazığ Havalimanı
Yatırımın Hizmete Giriş Tarihinden (13.07.2012) 2013 Ekim Sonuna Kadar Gerçekleşen Trafik

UÇAK			YOLCU		
İÇ HAT	DIŞ HAT	TOPLAM	İÇ HAT	DIŞ HAT	TOPLAM
8.269	466	8.735	994.134	58.354	1.052.488

Bingöl Havalimanı

Bingöl Hava ulaşımına kavuştu...

Bölgenin coğrafi yapısı, ulaşım zorlukları ve stratejik konumu göz önüne alınarak bölgeye güvenli, kolay ve süratli ulaşımı sağlamak amacıyla, havalimanı yapılması planlanmıştır.

Bingöl Havalimanı Altyapı ve Üstyapı imalatları tamamlanmış olup 12.07.2013 tarihinde Sayın Başbakanımızca açılışı yapılarak halkımızın hizmetine sunulmuştur.

Bingöl Havalimanının fiziki özellikleri:

- *Pist: 2.300x45 m*
- *Apron: 110x120 m*
- *Taksirut: 167,5x24 m*
- *Çevre Yolu: 7.100 m*
- *Terminal Binası: 4.000 m^2 kapalı alan,*
- *500.000 yolcu/yıl*

Bingöl Havalimanı Yatırımın Hizmete Giriş Tarihinden (12.07.2013) 2013 Ekim Sonuna Kadar Gerçekleşen Trafik	
UÇAK	**YOLCU**
170	16.148

Hakkari Yüksekova Havalimanı

Bölgenin coğrafi yapısı, ulaşım zorlukları ve stratejik konumu göz önüne alınarak bölgeye güvenli, kolay ve süratli ulaşımı sağlamak amacıyla, havalimanı yapılması planlanmıştır.

Havalimanı Altyapı İnşaatının Yer Teslimi 21.04.2010 tarihinde yapılarak inşaata başlanılmıştır. İşin, 2014 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Altyapı imalatlarında Ekim 2013 itibariyle %45 mertebesinde fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Üst Yapıda, İç Hatlar Terminal Binası ile diğer destek binaları yapımı işinin yer teslimi yapılarak, 29.04.2011 tarihinde işe başlanılmıştır. Üstyapı imalatlarında Ekim 2013 itibariyle %52 mertebesinde fiziki gerçekleşme sağlanmış olup, 2014 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Hakkari Yüksekova Havalimanının fiziki özellikleri:

- *Pist: 3.200x45 m*
- *Apron: 228x120 m*
- *Taksirut: 265x24 m*
- *Çevre Yolu: 9.311 m*
- *Terminal Binası: 6.600 m² kapalı alan,*
- *1.000.000 yolcu/yıl*

Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı

Bölgenin ulaşım koşulları ve stratejik konumu göz önüne alınarak bölgeye emniyetli, hızlı ve konforlu ulaşımı sağlamak amacıyla planlanmıştır.

Havalimanı Altyapı ve Üstyapı imalatları tamamlanmış olup 26.07.2013 tarihinde Sayın Başbakanımızca açılışı yapılarak halkımızın hizmetine sunulmuştur.

Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanının fiziki özellikleri:

- *Pist: 3.000x45 m*
- *Apron: 240x120 m*
- *Taksirut: 265x24 m*
- *Çevre Yolu: 9.170 m*
- *Terminal Binası: 3.500 m² kapalı alan,*
- *500.000 yolcu/yıl*

Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı Yatırımın Hizmete Giriş Tarihinden (26.07.2013) 2013 Ekim Sonuna Kadar Gerçekleşen Trafik	
UÇAK	**YOLCU**
171	16.010

Ordu-Giresun Havalimanı

Türkiye'nin deniz üstüne inşa edilen ilk havalimanı...

Ordu, Giresun ve yöresinin hava ulaşımı ihtiyacını karşılamak amacıyla bir havaalanı yapılması planlanmıştır. 13.07.2011 tarihinde yer teslimi yapılarak, yapımına başlanan altyapı projesinin 2014 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir. (Sözleşmeye göre iş bitim tarihi 08.04.2015'dir.) Türkiye'de ilk defa denize dolgu yapılarak gerçekleştirilecek havalimanının Üstyapı tesisleri için ihale süreci devam etmektedir. Ekim 2013 tarihi itibariyle %63 mertebesinde fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Ordu Giresun Havalimanının fiziki özellikleri:

- *Pist: 3.000x45 m (Batı-Kuzeybatı, Doğu-Güneydoğu)*
- *Apron: 240x120 m*
- *Taksirut: 250x24 m*
- *Terminal Binası: 20.000 m^2 kapalı alan (2.000.000. yolcu/yıl)*
- *Müştemilat : (Teknik blok kule, DHMİ hizmet binası vb.) 16.500 m^2 kapalı alan*
- *Toplam kapalı alan: 36.500 m^2*

TERMİNAL BİNALARI

Kars Havalimanı İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminal Binası Yapımı İşi

Kars Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi ile havalimanı; 35.946 m^2 büyüklüğüne sahip yeni terminal binasına kavuşmuştur.

Van - Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası Teknik Blok ve Kule Yapımı İşi

Van-Ferit Melen Havalimanı Terminal Binasının 15 Aks büyütülmesi işinin yapımı 2011 yılında tamamlanmıştır. Ancak, 2011 yılında Van ilinde yaşanan deprem sonucunda eski terminal binasının yıkımı gerektiğinden 2012 yılı yatırım programında "Van-Ferit Melen Havalimanı Yeni Terminal Binası Aks İlavesi ile Teknik Blok ve Kule Yapımı" adıyla yeni bir proje eklenmiştir. Proje kapsamında yeni terminal binasına 16 adet aks ilavesi ile birlikte yeni teknik blok ve kule yapımının 2014 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Ağrı Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Ağrı Havalimanı Terminal Binası Yapımı işinin tamamlanması neticesinde; 751 m^2 terminal binasında hizmet vermekte olan Ağrı Havalimanı, 23.000 m^2'lik yeni bir terminal binasına kavuşmuş olacaktır. Projenin 2014 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Adıyaman Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

23.011 m^2 büyüklüğünde yapılmış olan Adıyaman Havalimanı Terminal Binası Yapımı işi tamamlanmış olup 14.09.2013 tarihinde hizmete verilmiştir.

Konya Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Mevcut terminal binası, 5.166 m^2 olan Konya Havalimanı, proje tamamlandığında 24.175 m^2 yeni bir terminal binasına sahip olacaktır.

Projenin yer teslimi 02.08.2012 tarihinde yapılmış olup, Projenin 2014 yılı içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.

Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Balıkesir Koca Seyit Havalimanı; Proje tamamlandığında, 23.000 m^2 yeni bir terminal binasına sahip olacaktır. İşin 2014 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması öngörülmektedir.

Mardin Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Mardin Havalimanı hali hazırda 1.500m^2'lik terminal binasında hizmet verirken; yapılacak olan terminal binası ile 33.150 m^2 büyüklüğünde yeni bir tesise kavuşmuş olacaktır. İşin 2014 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri İle Pat Sahalarının Yapımı

İş kapsamında;

Apron ve taksiyolu, Terminal Binası ve Mütemmimleri ile İtfaiye ve Garaj Binası ve Apron Bariyer Binası yapılmaktadır.

Diyarbakır Havalimanı Apron ve Taksiyolu yapımı geçici kabul aşamasında olup işin 2013 yıl sonunda hizmete verilmesi öngörülmektedir.

93.804 m^2 büyüklüğündeki yapımı devam eden Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası projesinin ise 2014 yıl sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

Yine aynı iş kapsamında yapılmakta olan itfaiye ve garaj binası yapımının da 2014 yıl sonunda tamamlanıp hizmete verilmesi beklenmektedir.

Kastamonu Havalimanının Hizmete Verilmesi İşi

Proje bünyesinde; PAT Sahalarının (Pist, Apron, Taksiyolu) onarımı yapılarak, pist eni 45 m.'ye çıkartılmış (banketlerle 60 m.), yeni apron ve itfaiye garaj binası, yeni terminal binası ve mütemmim diğer tesisler tamamlanmış olup, 19.07.2013 tarihinde hizmete verilmiştir.

Kastamonu Havalimanı Yatırımın Hizmete Giriş Tarihinden (19.07.2013) 2013 Ekim Sonuna Kadar Gerçekleşen Trafik	
UÇAK	**YOLCU**
293	24.687

DEVLET HAVA ARAÇLARI HANGARI İLE YABANCI KONUKLAR KÖŞKÜ

Uçak Ve Helikopter Hangarı

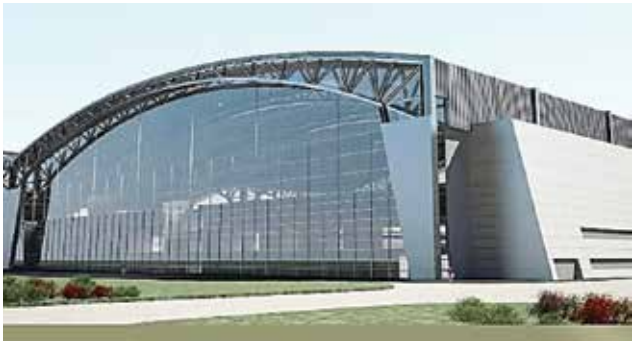

Devlet hava araçlarının kullanımı için inşa edilen söz konusu uçak ve helikopter hangarı projesi, 25.503 m^2 büyüklüğünde olup, proje tamamlanarak hizmete verilmiştir.

Yabancı Konuklar Köşkü

Ülkemizi ziyaret eden yabancı devlet adamlarının karşılanması ve uğurlanması amacıyla Başkent Ankara'ya yakışır nitelikte inşa edilecek olan Yabancı Konuklar Köşkü, 2.800 m^2 büyüklüğündedir. Proje tamamlanma aşamasındadır.

ETÜT PROJE AŞAMASINDA OLAN HAVALİMANI PROJELERİ

Gümüşhane Salyazı Havalimanı

Gümüşhane Valiliğince 1988 yılında yapımı gündeme getirilen Gümüşhane'ye 67 km. mesafede, Köse Bayburt karayolu üzerinde, Bayburt'a 47 km., Salyazı'ya 5 km., Köse'ye 17 km. mesafede yer alan, alt yapısı Valilik imkanları ve Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünün STOL Havaalanlarının desteklenmesi amacıyla ayrılan ödeneklerle; 1113 x 30 m. Pist, 60 x 30 m. Apron ve 75 x 18 m. boyutlarındaki Taksiyolundan oluşmuş ve 1995 yılında tamamlanmıştır.

Havalimanının planlanan fiziki özellikleri:

- *Pist: 3500 x 45 m. (07/29) (Batı-KuzeyBatı, Doğu-Kuzey-Doğu)*
- *Apron: 240 x120m.*
- *Taksirut: 265 x24 m.*

Gümüşhane (Salyazı) Havaalanı Fizibilite Etüdü ihale edilerek tamamlanmış olup, Fizibilite Etüdü'nün Kalkınma Bakanlığı'nca onaylanması ve Yatırım Programına dahil edilmesi halinde projelendirme ve yapım çalışmalarına başlanabilecektir.

Tokat Havalimanı

Tokat Havalimanı'nda büyük gövdeli uçaklar ile uçuş operasyonları yapılamadığı ve uzatılmasının da manialar nedeniyle operasyonel anlamda yararlı olamaması sebebiyle, yeni bir havalimanı yapılması planlanmıştır.

Tokat İli Kazova mevkiindeki, alternatif havalimanının etüt proje çalışmaları devam etmektedir.

ÇALIŞMALARI DEVAM EDEN HAVALİMANLARI PAT SAHALARI

- *Milas-Bodrum Havalimanı Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi İle Hızlı Taksiyolu Yapımı (Geçici kabul aşamasındadır.)*
- *Tekirdağ-Çorlu Havalimanı PAT Sahaları Genişletilmesi, Onarımı Ve 05 Pist Başı Aydınlatma Sisteminin Cat II Standartlarına Dönüştürülmesi (Geçici kabul aşamasındadır.)*
- *Esenboğa Havalimanı Hızlı Taksiyolları ve Apron Yapımı*
- *Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi*
- *Çanakkale Havalimanı Pist Uzatılması, Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı*
- *Sinop Havalimanı Pist Onarımı ve Tevsii ile Yeni Apron ve Taksiyolu Yapımı*
- *Gaziantep Havalimanı Pist Rehabilitasyonu*
- *Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Tevsii İnşaatı*

SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI YENİLENMESİ PROJESİ

Havacılık sektörü hata kabul etmeyen, önceden belirlenen kural, plan ve usullerin uygulanması ile operasyonların sürdürüldüğü bir ulaşım türüdür. Bunu her zaman göz önünde bulundurarak, hizmetlerin gerektirdiği ileri teknoloji ürünü sistem ve araçlar azami ölçülerde kullanılmaktadır.

Bugün, dünya ve Avrupa havacılık ölçeğinde kullanılan hava seyrüsefer ve havalimanları işletme sistem ve araçları aynı ölçütlerde, hatta daha yeni ürünlerle modernize edilerek kullanılmaktadır.

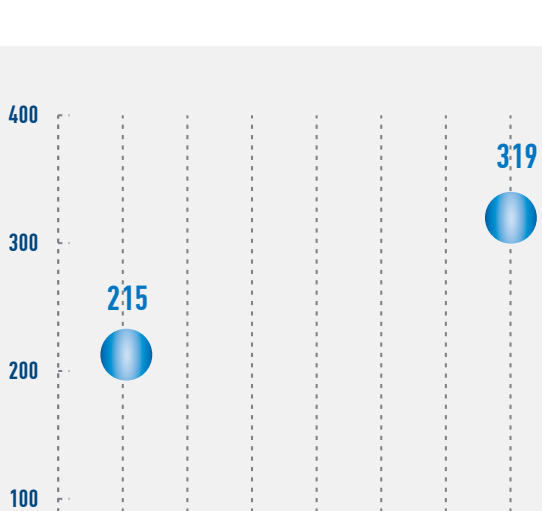

Grafik 17. Hizmet Veren Hava Seyrüsefer Yardımcı Cihazı Sayısı
**2013 yılı Ekim ayı itibariyledir.*

2003 yılında 215 adet hava seyrüsefer yardımcı cihazı hizmet verirken, büyük bir kısmı yenilenmiş ve 2013 yılı Ekim ayı itibariyle 319'a ulaşmıştır (Grafik 17).

Bu seyrüsefer cihazlarından havalimanlarına tesis edilen ILS sayıları ise 2003 yılında 29 iken 2013 yılında 52'ye ulaşmıştır.

PLANLANAN HAVALİMANI ALT VE ÜSTYAPI YATIRIMLARI

İstanbul Yeni Havalimanı

Dünyanın en büyük projesi olan İstanbul Yeni Havalimanı; İstanbul'un Avrupa yakasında Yeniköy ve Akpınar yerleşimleri arasında Karadeniz sahil şeridinde yer alan yaklaşık 76,5 milyon m^2 büyüklüğündeki alana yapılacaktır.

Söz konusu proje Yap-İşlet-Devret modeli ile 24.01.2013 tarihinde ihale ilanına çıkılmış ve ilan edildiği üzere ihalesi 03.05.2013 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, yer teslimini müteakiben 42 aylık yatırım dönemi başlatılacaktır. Belirlenen takvime göre İstanbul Yeni Havalimanı'nın ilk etabı 2018 yılında hizmete girmiş olacaktır.

İlk etap yatırımların başlaması ile birlikte, inşaat dönemi süresince yılda ortalama 80.000 kişiye ek istihdam imkânı oluşturulacaktır. Havalimanının hizmete girmesi ile birlikte ise yıllık ortalama 120.000 kişiye iş imkânı doğacaktır.

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi toplam 4 etapta gerçekleştirilecek olup;

1. etap sonunda;

- *Toplam 70-90 milyon yolcu/yıl kapasitesine sahip olan; yolcuların kullanımına yönelik her türlü sistem ve cihazla donatılmış, biri 680.391 m^2 büyüklüğünde ana terminal binası ve diğeri 169.968 m^2 büyüklüğünde uydu terminal binası olmak üzere, iki adet terminal binası inşa edilmiş olacaktır.*
- *Terminallerde 88 adet yolcu köprüsü olacaktır.*
- *12.000 araçlık kapalı otopark hizmete girecektir.*
- *Birbirinden tam bağımsız 3 adet pist, 8 adet paralel taksiyolu ve yaklaşık 4 milyon m^2 lik apron hizmete girecektir.*

- *3 adet teknik blok ve hava trafik kontrol kulesi hizmete girecektir.*
- *VIP, kargo ve genel havacılık terminalleri,*
- *İçinde hastane, ibadethaneler ve kongre merkezinin de yer aldığı sosyal tesisler hizmete girecektir.*

2. etap sonunda ilave olarak 1 adet pist ile 3 adet paralel taksiyolu hizmete girecektir.

3. etap sonunda;

- *Deniz tarafına yapılacak yaklaşık 500.000 m^2 büyüklüğündeki, 30 milyon yolcu/yıl kapasiteli üçüncü terminal binası hizmete girecektir.*
- *Böylelikle toplam terminal kapasitesi 120 milyon yolcu/yıl olacaktır.*
- *Paralel taksi yolları ve ilave apron ile birlikte 1 ilave pist hizmete girecektir.*

4. etap sonunda;

- *Yaklaşık 340.000 m^2 büyüklüğünde ve 30 milyon yolcu/yıl kapasiteli yeni uydu terminali hizmete girecektir.*
- *Böylelikle toplam terminal alanı 1,4 milyon m^2ye, kapasitesi 150 milyon yolcu/yıla ulaşacaktır.*
- *Paralel taksi yolları ve ilave apron ile birlikte 1 ilave pist hizmete girecektir.*

İzmir Çeşme (Alaçatı) Stol Havalimanı

İzmir'in batısında yer alan yarımadada bulunan ve Ülkemizin önemli turizm merkezlerinden olan Çeşme ve Alaçatı'nın Sivil Hava Ulaşım ihtiyacını karşılamak amacıyla planlanmıştır.

Havalimanının planlanan fiziki özellikleri:

- *Pist: 2100 x 45 m.*
- *Apron: 150 x 120 m.*
- *Taksirut: 200 x 24 m*
- *Terminal ve diğer Üst Yapı Tesisleri yapılarak Sivil Hava Trafiğine kazandırılması.*

İzmir Vecihi Hürkuş (Kaklıç) Havalimanı

Önemli bir Metropol olan İzmir'in sanayisinin kuzeyde geliştiği, turizm potansiyelinin kuzeye yakın bölgelerde yoğunlaştığı göz önünde bulundurularak, söz konusu bölgenin gelişen hava ulaşım taleplerini karşılamak amacıyla; Alt Yapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce yapılarak Hava Kuvvetleri Komutanlığına devredilen Pist-Apron ve Taksirutu kapsayan İzmir Vecihi Hürkuş (Kaklıç) Havalimanı'nın "Sivil Havacılık İşletmelerinin Askeri Meydanlardan Yararlanabilmesini Esaslarını Düzenleyen Genel Protokol" kapsamına alınarak, İzmir'in Kuzeyinde Kaklıç Bölgesinde ikinci bir sivil havalimanı yapımı planlanmıştır.

Vecihi Hürkuş Havalimanının planlanan fiziki özellikleri:

- *Pist: 3000 x 45 m.*
- *Apron: 240 x 120 m.*
- *Taksirut: 265 x 24 m.*
- *Terminal ve diğer Üst Yapı Tesisleri yapılarak Sivil Hava Trafiğine kazandırılması.*

HAVA ULAŞTIRMA SEKTÖRÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN KAMU ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ

Havacılık sektöründeki yatırımlarla ilgili olarak; Bakanlığımızın büyük başarıları arasında, kamu-özel sektör işbirliği olarak adlandırılan projeler de yer almaktadır.

Bilindiği üzere; uluslararası rekabetin artmasının bir diğer sonucu olarak da içinde bulunduğumuz yüzyıl, bilimsel ve teknolojik ilerlemelerin büyük bir hızla birbirini izlediği ve küreselleşme sürecinin başladığı bir dönem olmuştur.

Bu süreç, öncelikle devletlerin ekonomideki rollerini küçültme ve özel sektörün dinamizminden giderek daha fazla yararlanma anlayışını gündeme taşımış, bilahare yatırımların finansmanında alternatif kaynak arayışları başlamıştır.

Bu arayış öncelikle "özelleştirme" politikalarını tetiklerken, özelleştirme uygulamalarının yanı sıra da "kamu-özel sektör işbirliği" projeleri olarak adlandırdığımız yeni finansman modelleri ülke yatırımlarında popüler olmuştur.

Dünyada yaşanan bu gelişmelerin ülkemize yansımaları ise, son 15 yıllık dönemde giderek yoğunlaşmış ve özellikle de "Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projeleri"nden Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli, 1990'lı yıllardan itibaren ülkemizde oldukça yaygın olarak kullanılan bir finansman modeli haline gelmiştir.

Kısa bir süre içerisinde yasal mevzuatı da teşkil edilen bu model, ülkemizde en büyük başarıyı havalimanları uygulamasında yakalamıştır.

Türkiye'de uygulanan YİD modelinin ana amacı; ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak ihtiyacı duyulan projelerin gerçekleşmesinde, kamu kaynağı kullanılmadan özel sektör imkânları ile finansman yaratılması yoluyla yatırımların gerçekleştirilmesidir.

Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali

5 milyon yolcu/yıl kapasiteli Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali 01.04.1998 tarihinde hizmete verilmiş, 2007 yılında yeniden işletme hakkı özel sektöre devredilmiştir.

Antalya Havalimanı II. Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihalesi 4 Kasım 2003 tarihinde gerçekleştirilen Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binası ve artan uçak trafiğine gerekli hizmetlerin verilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen II. pist 07.04.2005 tarihinde hizmete açılmıştır. Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binasının işletme hakkı, 2009 yılında yeniden özel sektöre devredilmiştir.

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Atatürk Havalimanına YİD modeli ile 2000 yılında kazandırılan Yeni Dış Hatlar Terminali 2005 yılında yapılan ilave yatırımlarla birlikte bugün toplam 45 milyon yolcuya hizmet vermektedir.

Dalaman Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen 5 milyon yolcu/yıl kapasiteli yeni dış hatlar terminal binası 1 Temmuz 2006 tarihinde hizmete verilmiştir Havalimanının işletim süresi 28.04.2015 tarihinde sona erecektir.

Esenboğa Havalimanı İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminali

Esenboğa Havalimanı'nda, kapasitesi 10 milyon yolcu olan ve 24 ay gibi kısa bir sürede tamamlanan yeni İç ve Dış hatlar terminali Sayın Başbakanımızın katılımlarıyla 16 Ekim 2006 tarihinde hizmete verilmiş olup, YİD sözleşmesi 24.05.2023 tarihinde sona erecektir.

Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında 5 milyon yolcu /yıl kapasiteli Milas-Bodrum Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası ve Mütemmimleri 16.05.2012 tarihinde hizmete girmiştir. YİD sözleşmesi 2015 yılında sona erecektir.

Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen Adnan Menderes Havalimanı dış hatlar terminalinin açılışı 9 Eylül 2006 tarihinde yapılarak, 13.09.2006 tarihinde işletme süresi başlamıvştır. Yılda 5 milyon yolcu kapasiteli tesisin işletme sözleşmesi 10.01.2015 tarihinde son erecektir. Ayrıca yine YİD modeli ile TAV firması tarafından eski dış hatlar terminalinden iç hatlar terminaline dönüştürülen tesis 10 Mayıs 2007 tarihinde hizmete açılmıştır.

Zafer (Kütahya-Afyon-Uşak) Havalimanı

Proje kapsamında;

- *3000m. x 45m. Pist,*
- *Bağlantı Taksi Yolu,*
- *Apron,*
- *Terminal Binası,*
- *Kule,*
- *İtfaiye Garaj Binası,*
- *Genel Maksatlı Garaj Binası,*
- *Giriş Kontrol Binası,*
- *Apron Bariyer Binası,*
- *Güç-Isı Merkezi Binası,*
- *Çevre Tel Örgü.*

Çevre güvenlik yolu ile sistem ve tesisler tamamlanmış olup, 29.10.2012 tarihinde hizmete verilmiştir.

Çukurova Havalimanı

YİD modeli ile gerçekleştirilen Çukurova Havalimanı projesinin 07.03.2013 tarihinden itibaren 36 aylık yapım süresi başlamış olup sözleşmeye göre işin bitiş tarihi 07.03.2016'dır.

İş kapsamında;

- *3500m.x60m. Pist, 3500m.x45m. Paralel Taksi Yolu (Emergency Pist), Ana pist sonlarında 60m.x60m. emergency pist sonlarında 45m.x60m. boyutlarında emniyet sahaları ve onların sonunda da 120m.x180m. ve 90m. x180m. boyutlarında RESA sahaları,*
- *Apron, Özel Hangarlar Bölgesi Apronu, Kargo Terminal Apronu,*
- *Yer Hizmet Araçları Park Alanı, Otopark Ve Bağlantı Yolları, VIP-CIP Binası,*
- *İç Ve Dış Hatlar Terminal Binası (İdari ofis mahallerini de içeren), Havalimanı Oteli (Misafirhane / Eğitim Tesisi / Yemekhane mahallerini de içeren),*
- *Teknik Blok Ve Kule, Kaza Yangın İstasyonu Binası, Genel Hizmetler - Özel Hizmetler Araç Garajı,*
- *Kara Araçları Akaryakıt İkmal Tesisleri, Su Deposu, Isı Ve Güç Merkezi,*
- *Kargo Terminali (İdari ofis mahallerini de içeren),*
- *Havalimanı Giriş Kontrol Noktası Binası, Apron Bariyer Binası, Çöp Toplama Ve Ayıklama Merkezi, Regülatör Binaları,*
- *Çevre Tel Örgüleri, Çevre Güvenlik Yolu İle Sistem Ve Tesisleri yapımı planlanmaktadır.*

2005-2013 YILLARI ARASI KİRALAMA YOLUYLA İŞLETME HAKKI DEVREDİLEN TERMİNAL BİNALARI

Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında gerçekleştirilen projelerin, işletme sürelerinin bitimini müteakip; işletme hakkının kiralama suretiyle devirleri gerçekleştirilmiştir.

TOPLAM KİRA GELİRİ: 7,1 milyar dolardır.

Atatürk Havalimanı Dış ve İç Hatlar Terminal Binası, Katlı Otopark İle Genel Havacılık Terminali

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası, Katlı Otoparkı, İç Hatlar Terminal Binası ve Genel Havacılık Terminali, 5335 sayılı Kanun kapsamında 03.07.2005 tarihi itibariyle TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.'ye 15,5 yıl süre ile (02.01.2021) 3 Milyar ABD $ bedel karşılığında kiralanmıştır.

Antalya Havalimanı; I. ve Iı. Etap Dış Hatlar Terminalleri, Cıp Binası, İç Hatlar Terminali İle Bu Terminallere Ait Mütemmimler

Antalya Havalimanı; I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP, İç Hatlar Terminali ile Mütemmimleri için Fraport IC İçtaş Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği A.Ş. ile 22.05.2007 tarihinde kira sözleşmesi imzalanarak; 2.371.800.000 Euro bedel karşılığında işletme hakkı devredilmiştir. 14.09.2007 tarihi itibariyle I. Etap Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali, CIP Binası ve Mütemmim tesisleri, Kiracı Şirkete devir- teslim edilerek 17 yıl 3 ay 17 gün süre ile kira dönemi başlatılmıştır. II. Etap Dış Hatlar Terminali ile bu Terminallere ait Mütemmimlerinin işletimi ise 23.09.2009 tarihinde başlamış olup, işletme süresi 15 yıl 3 ay 8 gündür. Terminallerin işletme süresi 31.12.2024 tarihinde sona erecektir.

Zonguldak-Çaycuma Havalimanı

Zonguldak/Çaycuma Havalimanının işletimiyle ilgili Zonguldak Özel Sivil Havacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Kuruluşumuz arasında 04.10.2006 tarihinde kira sözleşmesi imzalanmış ve 01.11.2006 tarihinde devir-teslimi yapılmıştır. Zonguldak - Çaycuma Havalimanı 25 yıllığına kiralanmış olup, işletim süresi 20.08.2032 tarihinde sona erecektir.

Antalya/Gazipaşa Havalimanı

Antalya/Gazipaşa Havalimanına ilişkin sözleşme TAV Gazipaşa Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş. ile Kuruluşumuz arasında 04.01.2008 tarihinde imzalanmış ve 01.02.2008 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiştir. Antalya/Gazipaşa Havalimanı 13.07.2009 tarihinde hizmete verilmiş olup, işletim süresi 13.07.2034 tarihinde sona erecektir.

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP, İç Hatlar Terminali Ve Mütemmimler

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerine ilişkin kira sözleşmesi İdaremiz ile kiracı şirket arasında imzalanan kira sözleşmesine istinaden tesis, 02.01.2012 tarihinde kiracıya teslim edilmiş olup, tesisin işletim süresi 31.12.2032 tarihinde sona erecektir.

Aydın Çıldır Havalimanı

Aydın Çıldır Havalimanı ihalesi 09.04.2012 tarihinde yapılmış olup, THY Aydın Çıldır Havalimanı İşletme A.Ş. ile 25.06.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. 20.07.2012 tarihinde yer teslimi yapılmış olup, işletim süresi 20 yıldır.

KİRALAMA YÖNTEMİ İLE İŞLETME HAKKI DEVİRLERİ YAPILACAK PROJELER

Dalaman, Nevşehir/Kapadokya ve Samsun Çarşamba Havalimanlarının kiralanması işlemlerine ilişkin çalışmalar halen sürdürülmektedir.

Dalaman Havalimanı

Nevşehir-Kapadokya Havalimanı

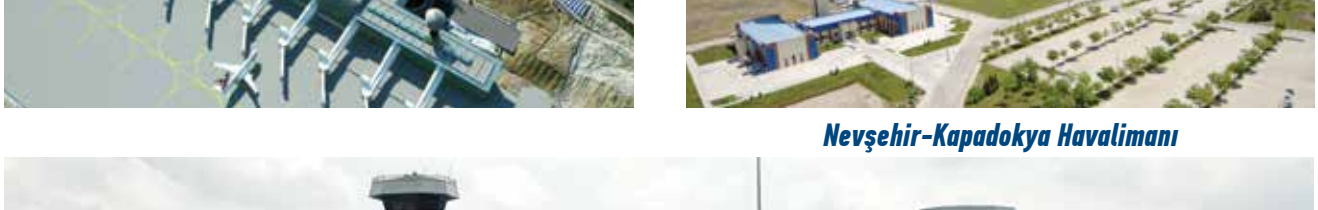

Samsun-Çarşamba Havalimanı

İşletme Faaliyetleri

Havalimanları Dünya Liginde Sınıf Atladı

İstanbul Atatürk Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- *Yolcu Trafiği en çok artan Havalimanı dalında birinci" Euro Annies 2013*
- *"Güney Avrupa'nın en iyi Havalimanı" 2013: Skytrax, Cenevre*
- *"Yılın Havalimanı" 2013: ATN News Ödülleri, Kanada*
- *"Transit Uçuşların Cazibe Merkezi" 2009-2010: En iyi 50 Seyahat Merkezi Ödülleri, Monocle Dergisi*
- *"Güney Avrupa'nın En İyi 2. Havalimanı" 2009 İngiltere -Skytrax*
- *"Yüksek Övgüye Değer Ödülü" 2007: 13. Dünya Güzergâh Geliştirme Forumu, Routes*
- *"En İyi 2. Havalimanı" 2003: www.travelquality.com*
- *"Avrupa'nın En Konforlu Dış Hatlar Terminali" 2002: Deutsche Aeroconsult*
- *"Mühendislik Akademi Ödülü" 2002: ACEC-Amerikan Mühendislik Konseyi*
- *"Orta Doğu ve Balkanlar'ın En Güvenli Havalimanı" 2001: Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi (FAA)*

İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- *Ekolojik ve Yenilik Açısından En İyi Havalimanı" Emerging Markets Airport Awards 2011*
- *"Eko-Yenilik Ödülü" 2010: ACI Europa*
- *"Yeşil Havalimanı dalında 1. Havalimanı" DOHA Havacılık-2009- KATAR*

Ankara Esenboğa Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

ACI (Airports Council International) tarafından 2009 yılında Avrupa'nın en iyi havalimanı seçilmiştir.

Antalya Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

10 Ekim 2012 tarihinde yapılan Dünyanın karbon salınımı en düşük 8 havalimanı arasına girmeyi başaran Antalya Havalimanı, "Havalimanı Karbon Akreditasyon Optimisation" sertifikası ile ödüllendirilmiştir.

Antalya Havalimanı 2011 yılında Avrupa Havalimanları Birliği (ACI Europe) tarafından ''10-25 milyon yolcu'' kategorisinde ''Avrupa'nın En İyi Havalimanı'' seçilmiştir.

Sürdürdüğü çevre yönetim sistemleri ve kalite politikalarıyla İş Sağlığı, Kalite Yönetimi, Çevre Yönetimi ve Müşteri Memnuniyeti alanlarında dört farklı TSE belgesine sahip tek havalimanı olan ICF Airports Antalya Havalimanı, bir defa da karbon emisyonu azaltımından ötürü 17 Haziran 2011 tarihinde Lizbon'da ACI Avrupa tarafından belgelendirilmiştir.

Muğla Dalaman Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

Mimarisiyle 2006 yılında Londra'da "Çevreye Duyarlılık" ödülü kazanmıştır. Ayrıca, Havalimanımızın Dış Hatlar Yolcu Terminali hizmete girdiği 2006 yılında "Dünya'nın En İyi Terminalleri" sıralamasında 13. sırada yer almıştır.

Muğla Milas-Bodrum Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

WAF – Dünya Mimarlık Festivalinde, Milas-Bodrum Uluslararası Havalimanı projemiz yarışmaya katıldığı "Ulaşım" kategorisinde 2012 yılının büyük ödülüne layık bulunmuştur.

Yatırım Gerçekleşmeleri

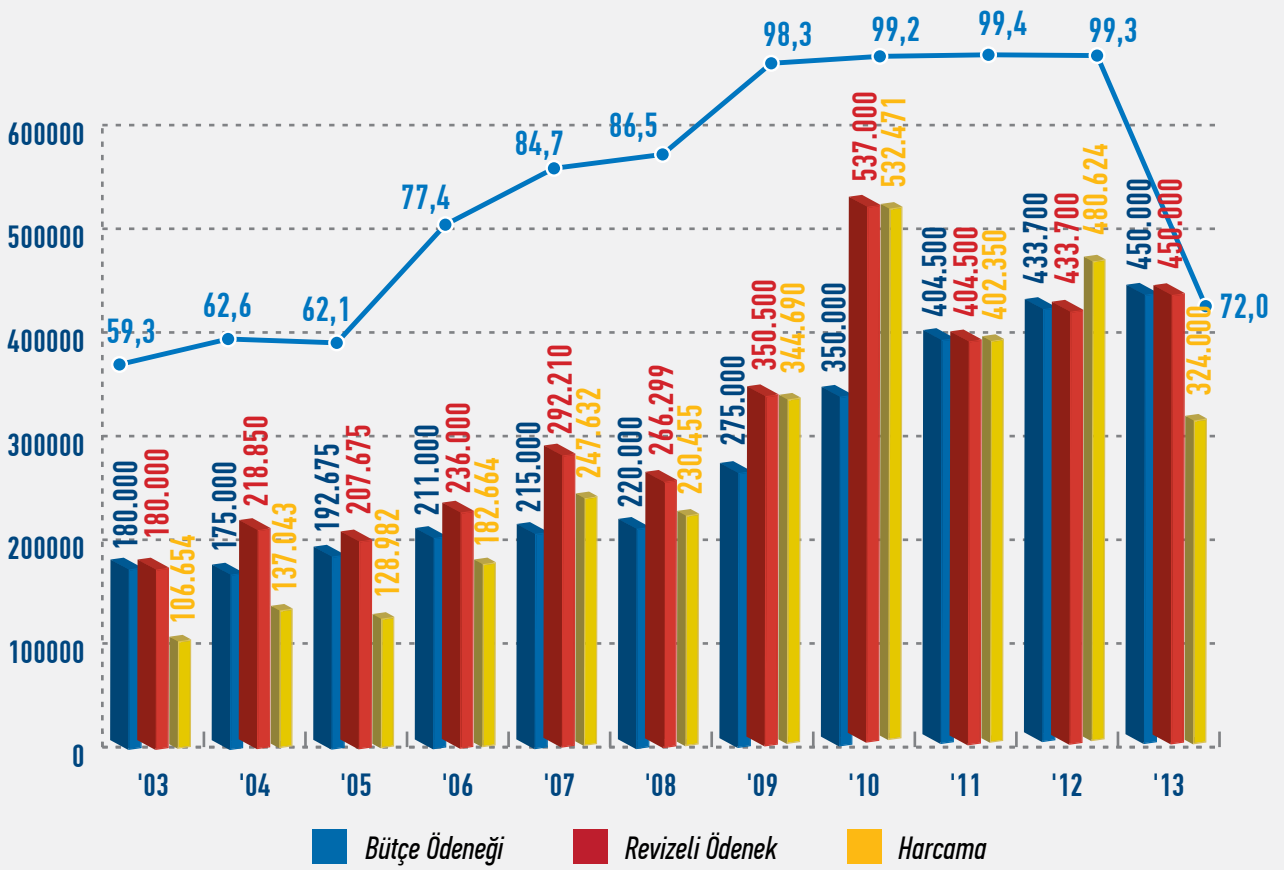

Grafik 18. 2003-2013 Yılları Yatırım Gerçekleşmeleri (Bin ¨)

2013 yılı göstergesi Ekim sonudur.

Yıllar itibariyle, DHMİ Genel Müdürlüğü yatırımların nakdi ve fiziki gerçekleşme oranlarında da çok ciddi artışlar gerçekleşmiş, 2003 yılında %59,3 olan yatırımların gerçekleşme oranı, 2012 yılında %99,3'e yükselmiştir.2013 Yılı Yatırım Programı kapsamında DHMİ Genel Müdürlüğü'ne 35 proje için 450.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. 31 Ekim 2013 tarihi itibariyle de %72 nakdi gerçekleşme sağlanmıştır. Yılsonu itibariyle 449.550.000 TL' lik yatırım gerçekleşmesine (%99,9) ulaşılacağı öngörülmektedir (Grafik 18).

DHMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN 2003-2013 YILLARI ÖZ KAYNAK-KÖİ YATIRIM TUTARLARI

Bugüne kadar Hava ulaştırma sektöründe gerçekleştirilen Kamu-Özel Sektör İşbirliği (KÖİ) Projeleri kapsamında inşa edilen yolcu terminallerinin toplam bedeli 2,5 Milyar $'dır. 2003-2013 yılları arasında DHMİ Genel Müdürlüğünün öz kaynaklarından yapılan toplam yatırım tutarı (2013 Eylül ayı sonu) 2 Milyar $'dır. Böylece, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından Havacılık sektöründe son 10 yıl içerisinde gerçekleştirilmiş yatırım harcaması toplamı 4,5 Milyar $ olmuştur (Grafik 19).

ALTYAPI YATIRIMLARI GERÇEKLEŞMELERİ (AYGM)

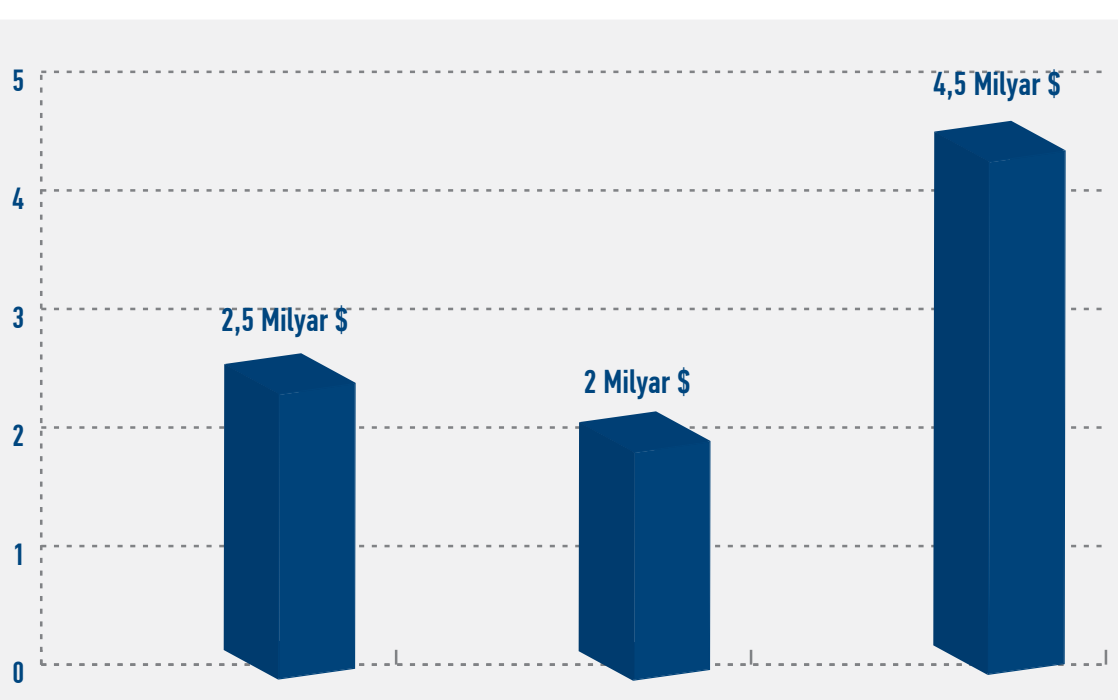

Grafik 19. 2003-2013 Yılları Öz Kaynak-KÖİ Yatırım Tutarları

Tablo 16. 2013 Yılı Altyapı Yatırım Gerçekleşmeleri

Sektör	Proje Sayısı	Sene Başı Ödeneği	Revize Ödenek	Harcama (Eylül Sonu)	Harcama %	Yılsonu Harcama Hedefi
Havalimanları	12	96.500	204.500	63.435	%31	%100

Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce tahsis edilen ödenekten Eylül 2013 sonu itibariyle %31'lik nakdi gerçekleşme sağlanmıştır. Yılsonu itibariyle %100'lük yatırım gerçekleşmesine ulaşılacağı öngörülmektedir (Tablo 17).

2003-2013 ARASINDA HAVALİMANLARIMIZIN ÇEHRESİ DEĞİŞTİ

Bursa Yenişehir Havalimanı

Bitiş Yılı: 2003

Kapasite: 2 milyon 250 bin yolcu/yıl

Gaziantep Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2005

Kapasite: 1,5 milyon yolcu/yıl

Erzurum Havalimanı

Bitiş Yılı:2005

Kapasite: 2 milyon yolcu/yıl

Malatya Havalimanı Terminal Binası Büyütülmesi

Bitiş Yılı: 2005

Kapasite: 5 bin 5 yüz yolcu/yıl

Çanakkale Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2007

Kapasite: 450 bin yolcu/yıl

Kayseri Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2007

Kapasite: 2 milyon 850 bin yolcu/yıl

Denizli Çardak Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2007

Kapasite: 2 milyon 200 bin yolcu/yıl

Şanlıurfa GAP Havalimanı

Bitiş Yılı: 2008

Kapasite: 2 milyon yolcu/yıl

Amasya Merzifon Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2008

Kapasite: 400 bin yolcu/yıl

Trabzon Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2008

Kapasite: 3.5 milyon yolcu/yıl

Gökçeada Havalimanı İnsani Yardım Amaçlı Giriş Ünitesi

Bitiş Yılı: 2009

Kapasite: 150 bin yolcu/yıl

Kayseri Havalimanı İç Hatlar Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2010

Kapasite: 5.5 milyon yolcu/yıl

Malatya Havalimanı Terminali Aks İlavesi

Bitiş Yılı: 2010

Kapasite: 1.5 milyon yolcu/yıl

Batman Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı 2010

Kapasite: 1.5 milyon yolcu/yıl

Erzincan Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2011

Kapasite: 3 milyon yolcu/yıl

Hatay Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2011

Kapasite: 3 milyon yolcu/yıl

Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Terminal Binası

Bitiş Yılı: 2010

Kapasite: 3 milyon yolcu/yıl

Elazığ Havalimanı Terminal Binası

Bitiş yılı: 2012

Kapasite: 2 milyon yolcu/yıl

Iğdır Havalimanı

Bitiş Yılı: 2012

Kapasite: 500 bin yolcu/yıl

Adıyaman Havalimanı Terminal Binası Genişletmesi

Bitiş Yılı: 2013

Kapasite: 2 milyon 250 bin yolcu/yıl

Kastamonu Havalimanı

Bitiş Yılı: 2013

Kapasite: 1.5 milyon yolcu/yıl

Bingöl Havalimanı

Bitiş Yılı 2013

Kapasite: 500 bin yolcu/yıl

Şırnak-Şerafettin Elçi Havalimanı

Bitiş Yılı: 2013

Kapasite: 1 milyon yolcu/yıl

DENİZCİLİK

- DENİZ TİCARETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TERSANELER VE KIYI YAPILARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- DENİZ VE İÇ SULAR DÜZENLEME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Küresel dünyada ekonomik göstergeler ticari faaliyetlere göre şekillenmektedir. Özellikle uluslararası ticaret konusunda başarı sağlayan ülkelerin günümüz dünyasının ticaret dehaları değil de faaliyetlerini hesaplı bir lojistik zincir ile gerçekleştirebilen ülkeler olduğunu görmekteyiz. Bir başka deyişle başarının sırrının ticari sirkülasyonun doğru yapılanmış bir ulaştırma ağı üzerinde gerçekleşmesine bağlı olduğunu söyleyebiliriz.

Bu doğrultuda ticari taşımacılıkta dünya üzerinde en fazla tercih edilen modun denizyolu olduğunu vurgulamak gerekmektedir. Zira deniz taşımacılığında;

- *Bir defada çok fazla yük çok uzak mesafelere taşınabilmekte,*
- *Taşınan mal minimum düzeyde hasar görmekte ve*
- *Sınır aşımı olmamaktadır.*
- *Yanı sıra bu taşımacılıkta, yol yapım ve bakım masrafları yoktur.*

Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda denizyolu ile yolcu ve yük taşımacılığının diğer taşıma modlarına göre daha ucuz olduğu görülmektedir.

8 bin 400 km'den fazla kıyı şeridiyle üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizin global taşımacılık faaliyetlerinin büyük bir bölümünün gerçekleştirildiği deniz taşımacılığı alanında doğal bir avantaja sahip olduğunu söylemek yanlış olmaz. Ancak ne yazık ki Türkiye bu doğal avantajını geçtiğimiz yıllarda hakkıyla kullanamamıştır. Bunun birçok nedeni olmakla birlikte konu ekonomik büyüme ekseni etrafında incelendiğinde ülkemizin son 11 yıl içerisinde gerçekleştirdiği başarılı ekonomi hamlelerinin denizciliğin geliştirilmesindeki itici güç olduğu görülmektedir. Nitekim ekonomik büyüme taşımacılık talebini yaratan en önemli unsurdur.

Global ekonomi tarihinin ortalaması göz önünde bulundurulduğunda 2023 yılına kadar ticaret hacminin 46 trilyon dolara ulaşması beklenmektedir. Ülkemizde bugün dış ticaret yükünün yaklaşık %87'sinin denizyolu ile taşındığı düşünüldüğünde denizciliğin geliştirilmesi için gerçekleştirilen yatırımların ve bu alanda yürütülen faaliyetlerin önemi açıkça görülecektir.

Bugün 18,3 trilyon dolarlık bir hacme sahip dünya ticareti içerisinde denizyolunun payı 11 trilyon dolar ile %60'tır. Türkiye bu pastadan daha fazla pay alabilmek için hedeflerini büyütmektedir.

Bu doğrultuda kabotaj taşımacılığının canlandırılması için 2004 yılında başlatılan ÖTV'siz yakıt uygulaması ile günümüze kadar 3 milyar 595 milyon TL'nin üzerinde ÖTV tahsil edilmemiş ve sektöre destek sağlanmıştır. Bu sayede 2012 yılı sonu itibarıyla 2003 yılına göre; kabotaj taşımacılığında elleçlenen yük miktarında %61, taşınan yolcu sayısında %59 ve taşınan araç sayısında %72 artış yakalanmıştır. 2013'te bu oranların elleçlenen yük miktarında %83'e, taşınan yolcu sayısında %69'a ve taşınan araç sayısında %85'e çıkması beklenmektedir. Yine son 11 yıl içerisinde dünyayı etkisi altına alan ekonomik krize rağmen limanlarımızda yapılan yük elleçlemesinde %104, işlem gören konteyner miktarında (TEU bazında) %189 artış gerçekleşmiştir. 2013'te limanlarımızda işlem gören konteyner miktarı yüzdesinin 215'e çıkması beklenmektedir.

Kruvaziyer turizminin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar sonucunda, limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısı 2012 yılında 2003 yılına göre %267 oranında artış göstermiştir. Son 11 yılda Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısındaki artış ise 2003 yılına göre %83'e ulaşmıştır.

Denizciliğimizin her alanında olduğu gibi deniz ticaret filomuz da büyümüştür. Türk sahipli filomuz yürütülen çalışmalar çerçevesinde 19 uncu sıradan 13 üncü sıraya yükselmiştir.

Yıllarca kara listede olan Türk Bayraklı gemilerimizin beyaz listeye geçişi sağlanmıştır.

Ülkemiz son 11 yıldır yürütülen ulaştırma politikaları çerçevesinde tarihinde de önem arz eden denizciliğine eğilmiş, bu alandaki faaliyetlerini yoğunlaştırarak denizci ülke kimliğini sahiplenmiştir.

Bütün bu başarılı hamleler sürdürülebilir politikalarla desteklenmekte ve başarı ivmesini yükseltmek için önümüzdeki 15-20 yıllık süreçte atılacak yeni adımların tespiti şimdiden yapılmaktadır.

Denizcilik sektöründe 2023 hedefleri;

- *Türk sahipli deniz ticaret filosunun tonaj bazında 50 milyon DWT'e ulaşması ve dünyada ilk 10 ülke arasında yer alması,*
- *Denizcilikte; 100 bin zabit, 350 bin tayfa, 1 milyon amatör denizci sayısına erişilerek uluslararası denizcilik istihdamına katkı sağlanması,*
- *Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı ile Bütünleşik Kıyı Alanları Planlamasının birbiri ile uyumlu hale getirilmesi ve vatandaşlarımızın deniz ile buluşmasının sağlanması,*
- *Ülkemizdeki kıyı tesislerinin birleştirilerek ihtisas limanları kurulması ve sıvı yük için mevcut şamandıra sistemlerinin kaldırılarak dolfen terminal sistemine dönüştürülmesi,*
- *Mevcut olan tersanelerin teknoloji, finans ve işletmecilik modeli ile birleşmelerinin teşvik edilerek daha etkin, rasyonel ve büyük kapasiteli tersaneler haline dönüştürülmesi,*
- *Gemi İnşa Sektöründe, elektronik ekipmanlar, teçhizat ve diğer ekipmanlar dahil en az %70 yerli katkı payı ile gemi üretimi yapılmasının sağlanması,*
- *Yüksek, orta ve düşük devirli gemi makinalarının yerli olarak imal edilmesi, üretim tesislerinin kurulması ve dünya pazarlarına ihraç edilmesi,*
- *Teknolojik afet kapsamına giren deniz kirliliklerine hızlı ve etkin müdahale edebilmek için Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi'nin faaliyete geçmesinin sağlanması,*
- *Ülkemizde denizlerin kullanımının özendirilerek tekne bağlama, barınma ve denize iniş rampalarıyla ilgili alt yapının tamamlanıp her 75 kişiden 1 kişinin tekne sahibi olmasını sağlayacak gerekli teşvik tedbirlerinin alınması,*
- *Türkiye kıyılarında tüm gemi trafiğinin izlenmesini sağlayacak sistem ve yazılımın yerli imkânlarla geliştirilip kullanılmaya başlanması,*
- *Türk P&I Koruma ve Tazmin Sigorta Şirketinin kurulması ve orta vadede Uluslararası Grup Kulüpleri arasına girilmesi*

şeklinde sıralanmaktadır.

2035 yılına kadar ise ülkemiz;

Deniz ticaret filosu ve denizyolu taşımacılığı, deniz yapıları, (tersaneler, limanlar, marinalar vb.) denizde seyir, can, mal ve çevre emniyeti, denizcilik eğitimi, kültürü ve turizmi, Ar-Ge ve deniz teknolojileri alanlarının her birinde, bölgesinde lider, uluslararası denizcilik arenasında da ilk sıralarda yer alan "Denizci Millet, Denizci Ülke" olacaktır.

Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

Üç tarafını çevreleyen kıyıları ve boğazları ile ülkemiz, dünya deniz ticaretinde söz sahibi olmamızı sağlayabilecek coğrafi bir avantaja sahiptir.

Ekonomik alanda uluslararası rekabetin giderek arttığı günümüzde; belirlenen ulusal denizcilik politikası kesintisiz ve istikrarlı bir şekilde uygulanarak, Türkiye'nin bu coğrafi konumu bir fırsata dönüştürülmüştür. Ülkemizde denizcilik alanında yapılan uygulamalar, uluslararası denizcilik alanında prestijimizin artmasını ve daha etkin bir ülke konumuna gelmemizi sağlamıştır.

Denizcilik sektörünü geliştirmemiz, dış ticaretin gelişmesi, ekonominin dışa açılarak dünya ekonomisiyle bütünleşmesi ve diğer ekonomik hedeflerimizin gerçekleşmesi açısından son derece önemlidir. Bakanlığımızca bu yönde çalışmalara devam edilmektedir.

ÖTV'SİZ YAKIT UYGULAMASI

Denizciliğin gelişmesi ve karayolu ağırlıklı dahili taşımacılığın denizyoluna kaydırılması amacıyla, 16.07.2003 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ve Maliye Bakanlığı'nın 31.12.2003 tarihinde yayımlanan 6 Seri Numaralı Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği ile deniz araçlarında Özel Tüketim Vergisi İndirilmiş Yakıt Uygulaması 01.01.2004 tarihinde başlamıştır.

Uygulamadan, kabotaj hattında çalışan yük, yolcu, balıkçı, bilimsel araştırma gemileri ve ticari yatlar ile hizmet araçları yararlanmaktadır. Ayrıca, bu kapsama 2009 yılı itibariyle iç sularda faaliyet göstermekte olan kamuya ait yük ve yolcu gemileri de dâhil edilmiştir.

ÖTV'siz yakıt uygulamasının başladığı 01.01.2004 tarihinden 31.10.2013 tarihine kadar, toplamda 3 milyar 595 milyon TL ÖTV tahsil edilmeyerek sektöre önemli ölçüde destek sağlanmış olup, bu desteğin %27'si kamu, %73'ü özel sektör tarafından kullanılmıştır (Grafik 1).

2013 Ekim ayı itibariyle, kullanılan ÖTV'siz yakıt miktarının gemi cinsleri bazında dağılımına bakıldığında; en büyük payı

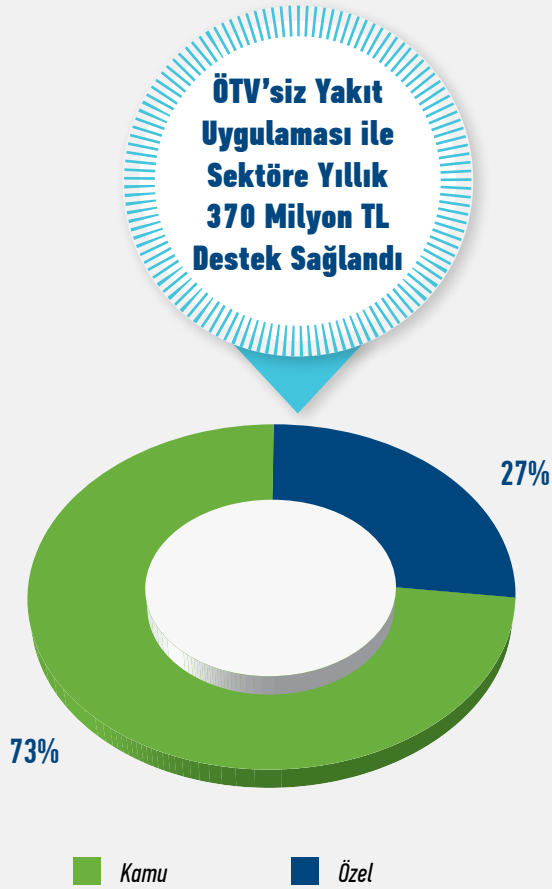

Grafik 1. Verilen Teşvik Miktarı 2004-2013 ilk 10 Ay (TL)

%41,5'lik oranla yolcu gemileri ve feribotların aldığı, en düşük payı ise %2,5'lik oranla ticari yatların aldığı görülmektedir. Balıkçı gemilerinin payı ise %26,5 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 2).

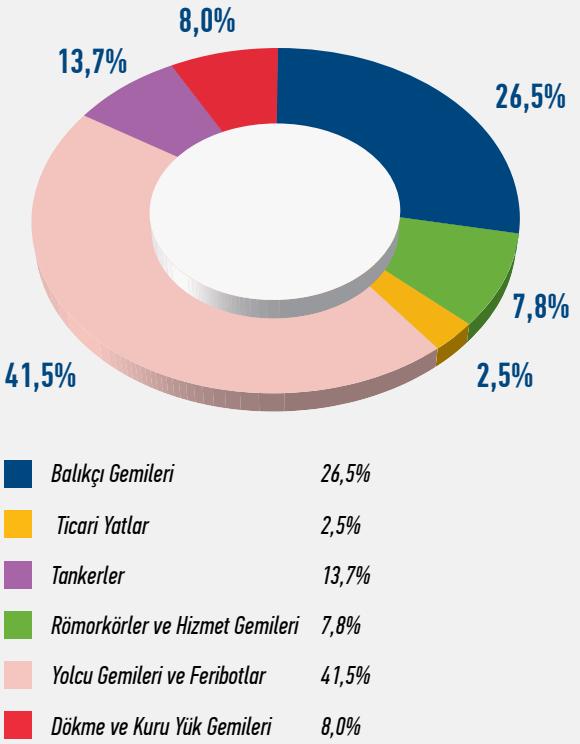

Grafik 2. Gemi Cinslerine Göre ÖTV'siz Yakıt Kullanım Oranı (2004-2013 ilk 10 Ay)

DENİZYOLU TAŞIMACILIĞINDAKİ GELİŞMELER

En ucuz ve çevre dostu olan denizyolu ulaşımının teşvik edilmesini sağlayan ÖTV'siz Yakıt Uygulaması karayolu trafiğini büyük ölçüde denize kaydırmıştır.

Denizyolu taşımacılığının geliştirilmesi için alınan önlem ve düzenlemeler neticesinde yapılan uygulamayla; Marmara Denizi'nde birçok yeni hat kurulmuş, mevcut hatlarda ise araç ve yolcu taşıma kapasiteleri artmıştır (Harita 1).

KABOTAJ HATTI TAŞIMALARI

Ambarlı-Bandırma Hattında; özellikle yük taşıyan ağır vasıtaların taşınmasında 2003 yılına göre 2012 yılında % 1025 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda ise % 978 artış beklenmektedir (Grafik 3).

Tekirdağ-Bandırma, Barbaros-Erdek-Karabiga Hatlarında yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2012 yılında % 319 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda ise % 402 artış beklenmektedir (Grafik 4).

İstanbul-Güney Marmara Hatları (Yenikapı-Yalova, Yenikapı-Bandırma, Pendik-Yalova, Yenikapı-Mudanya): Bu hatlarda yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2012 yılında %138 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda ise %187 artış beklenmektedir (Grafik 5).

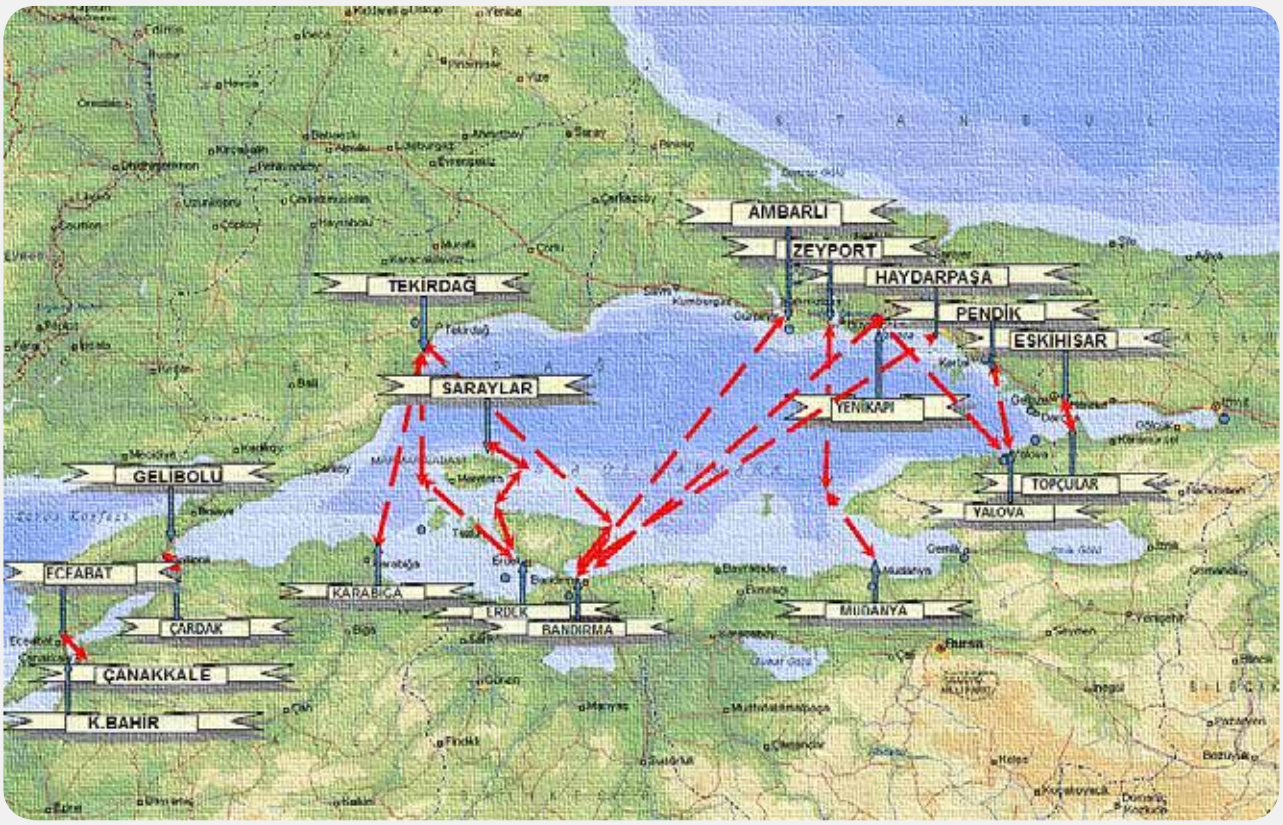

Harita 1. Deniz Otoyolları

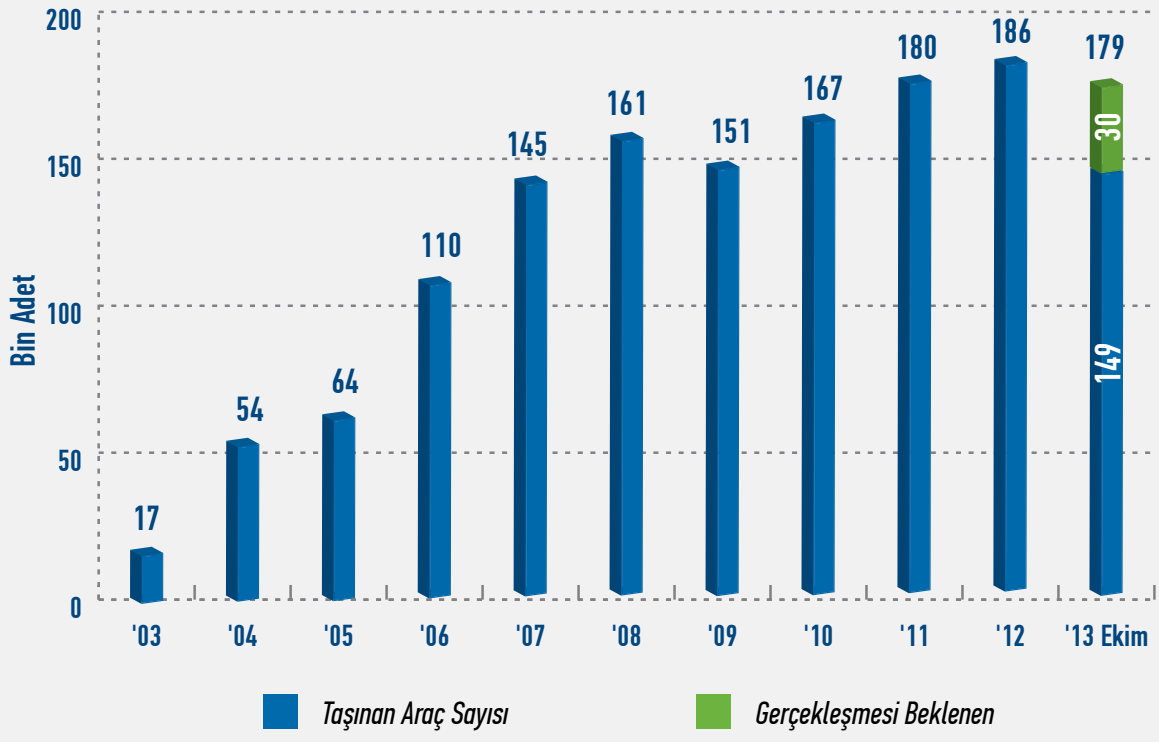

Grafik 3. Ambarlı-Bandırma Hattında Taşınan Araç Sayısı

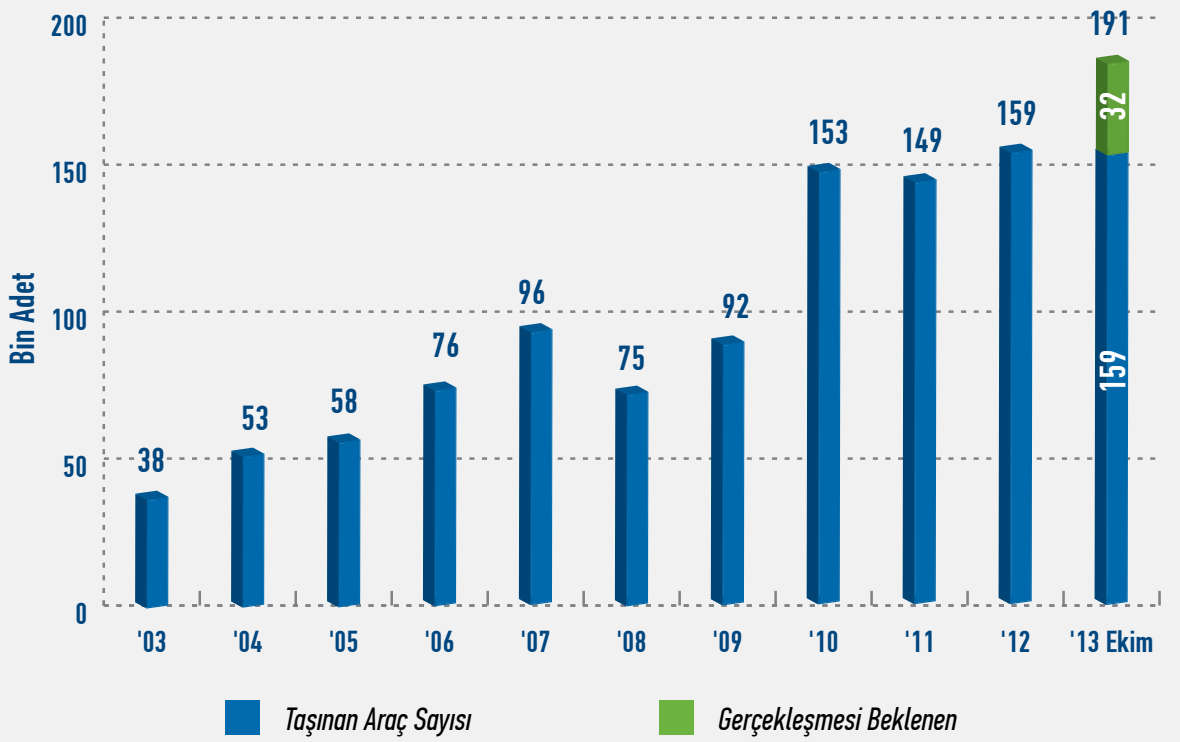

Grafik 4. Tekirdağ-Bandırma, Barbaros-Erdek-Karabiga Hatlarında Taşınan Araç Sayısı

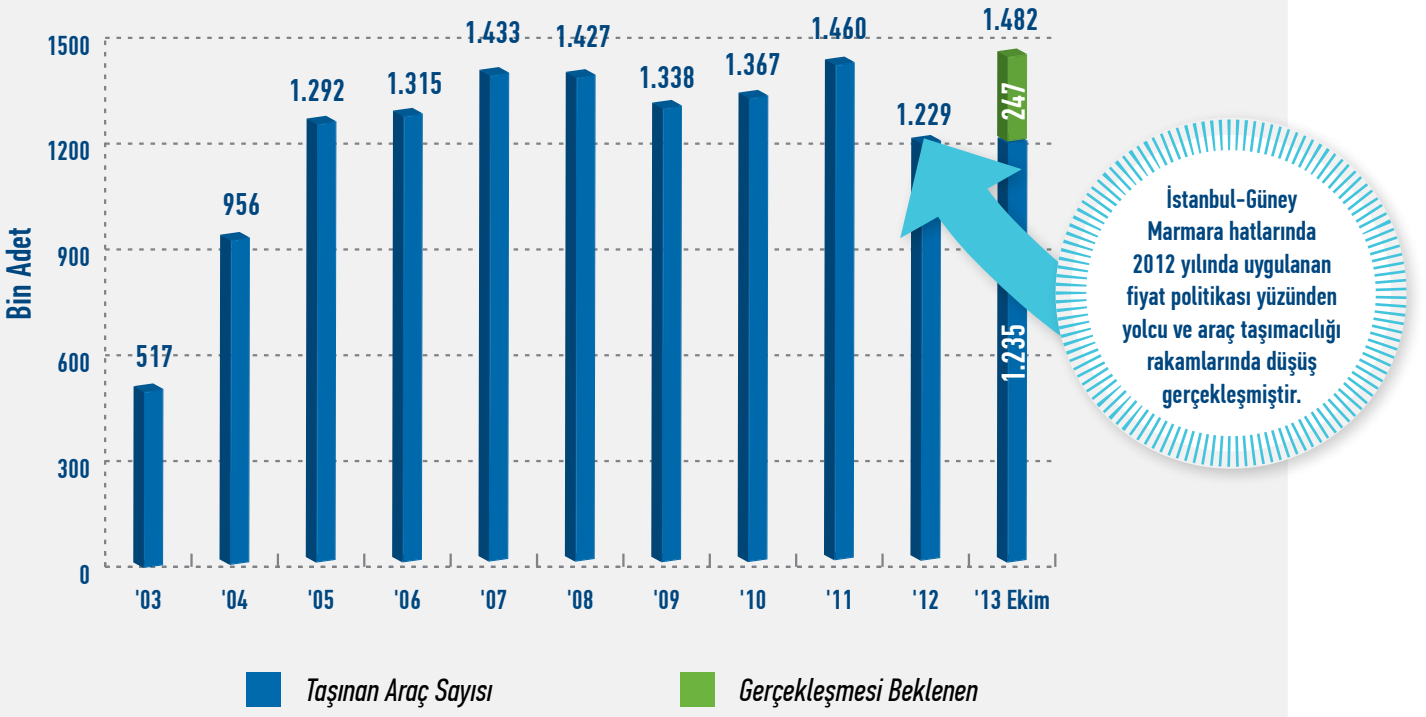

Grafik 5. İstanbul-Güney Marmara Hattında Taşınan Araç Sayısı

İstanbul-Güney Marmara Hatları (Yenikapı-Yalova, Yenikapı-Bandırma, Pendik-Yalova, Yenikapı-Mudanya) taşınan yolcu sayısında 2003 yılına göre 2012 yılında %88 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda ise % 141 artış beklenmektedir (Grafik 6).

Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu ve Yolcu x Mil Miktarı

Kabotaj hattında taşınan yolcu miktarında 2003 yılına göre 2012 yılında %59, yolcu x mil miktarında %43 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda ise yolcu miktarında % 69, yolcu x mil miktarında % 71 artış beklenmektedir (Grafik 7, Grafik 8).

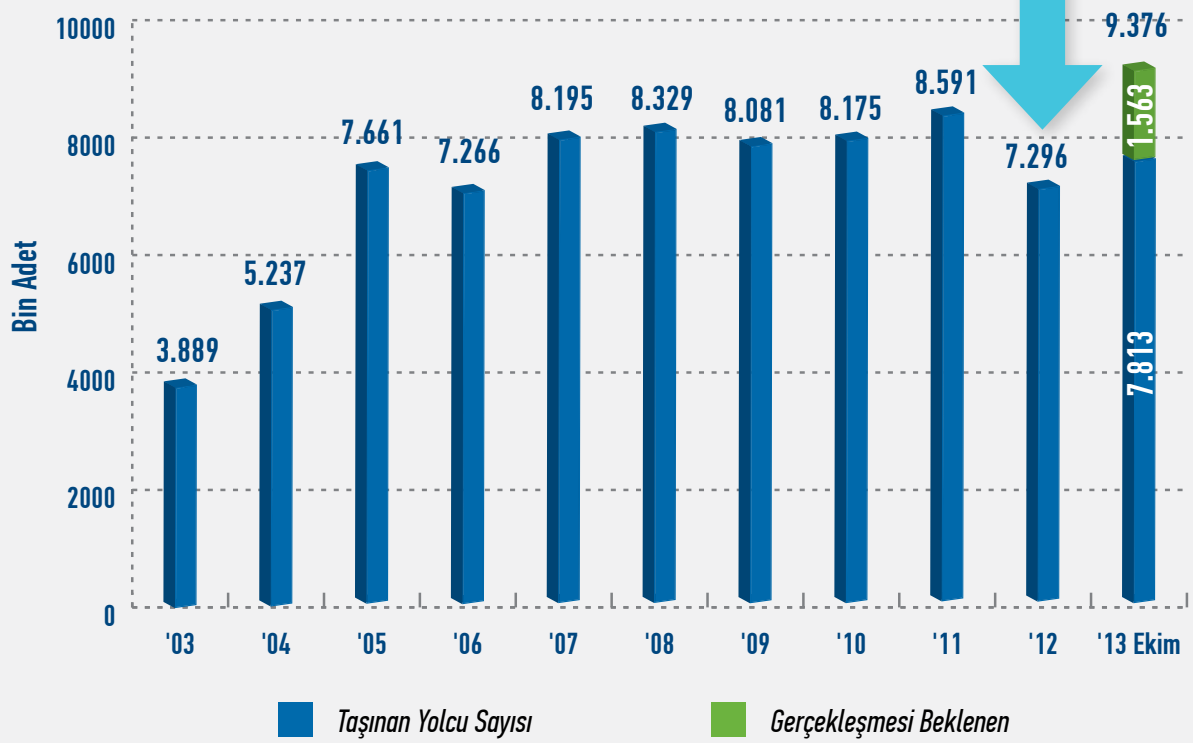

Grafik 6. İstanbul-Güney Marmara Hattında Taşınan Yolcu Sayısı

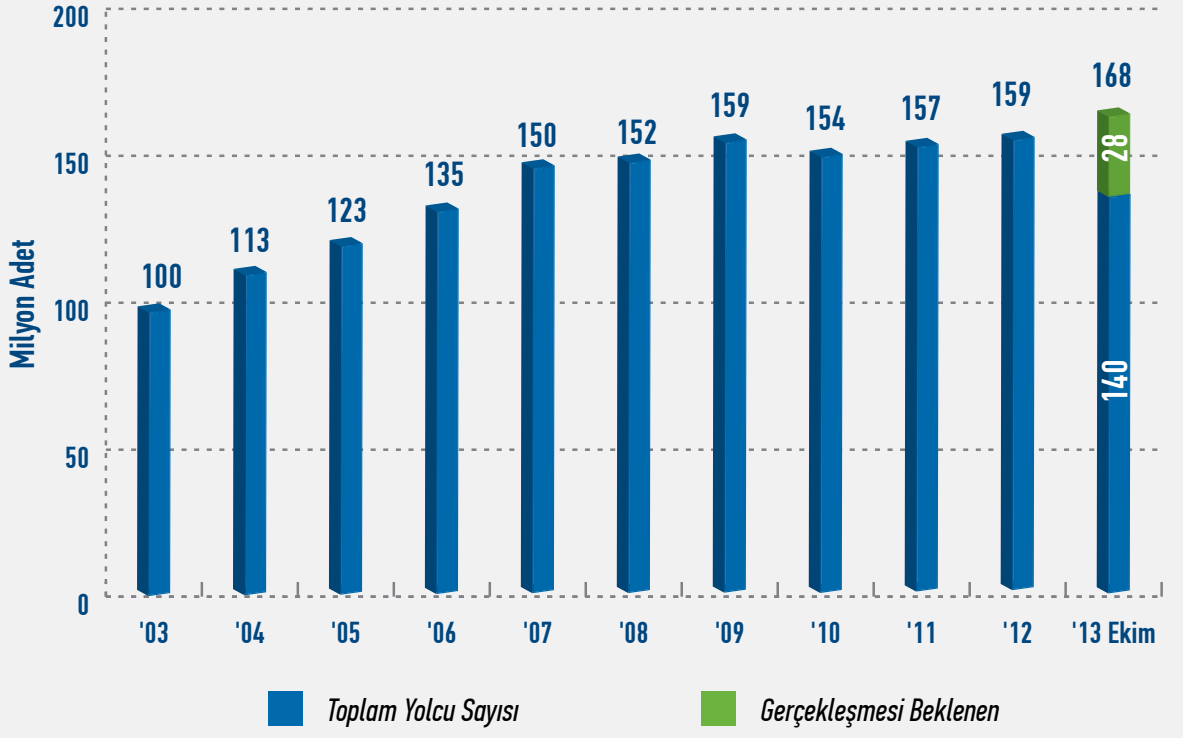

Grafik 7. Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu Sayısı

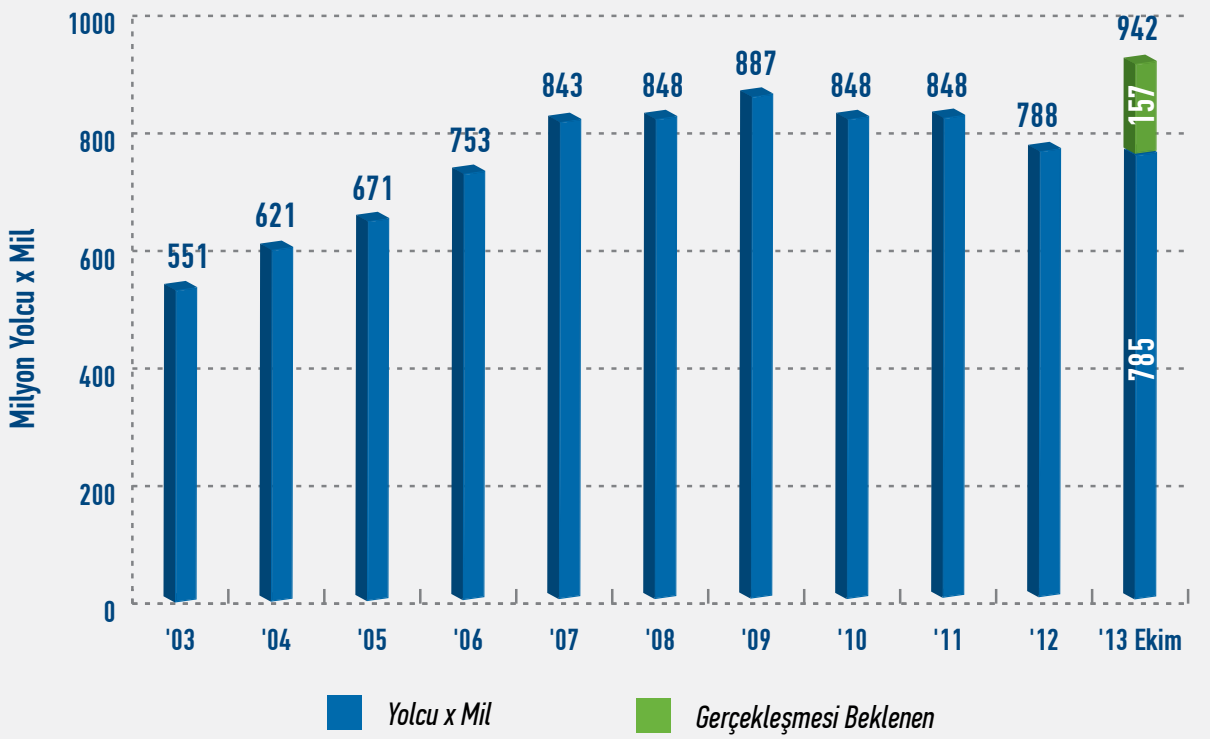

Grafik 8. Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu x Mil Miktarı

Kabotaj Hattında Taşınan Araç ve Araç x Mil Miktarı

Kabotaj hattında taşınan araç miktarında 2003 yılına göre 2012 yılında %72, araç x mil miktarında ise %117 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda ise araç miktarında % 85, araç x mil miktarında % 145 artış beklenmektedir (Grafik 9, Grafik 10).

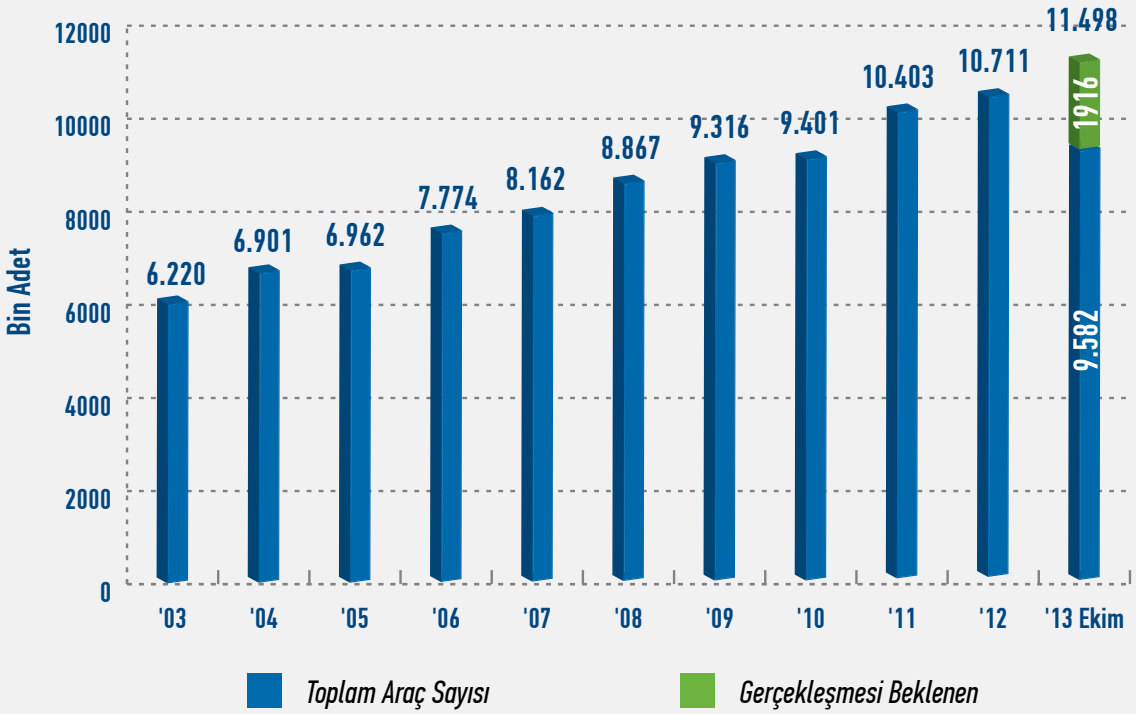

Grafik 9. Kabotaj Hattında Taşınan Araç Sayısı

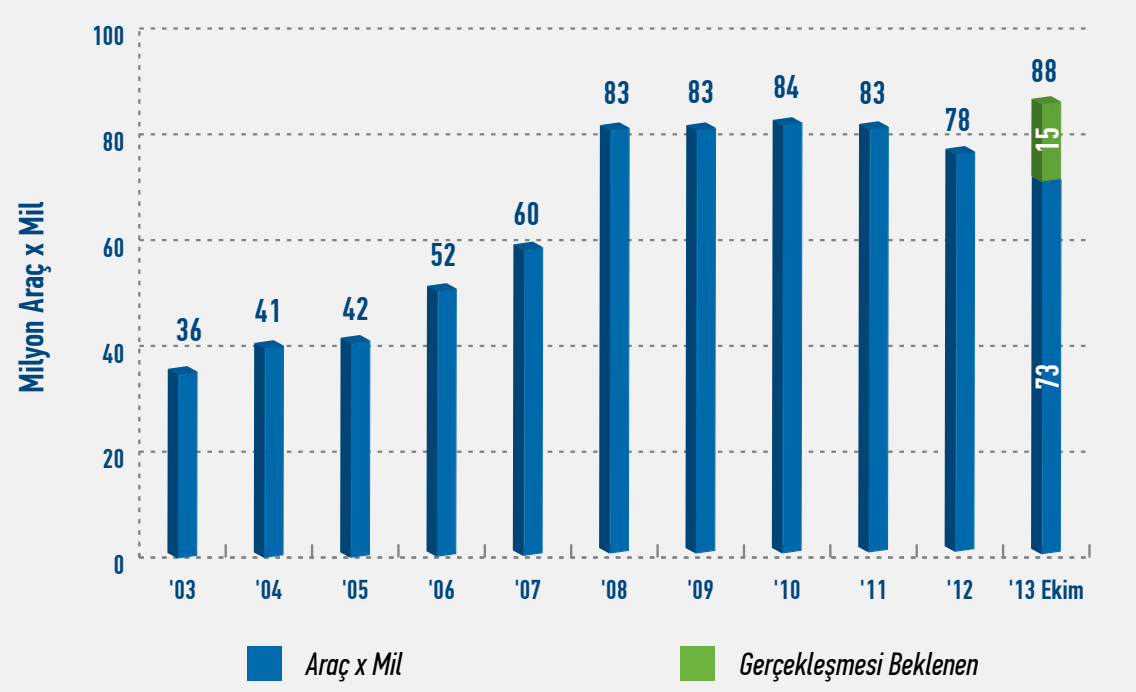

Grafik 10. Kabotaj Hattı Araç x Mil Miktarı

Kabotaj Hattında Yük Taşımacılığı (Ton)

Ülke genelinde kabotaj taşımacılığında, elleçlenen yük miktarlarında 2003 yılına göre 2012 yılında %61 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonu itibariyle %85 artış beklenmektedir (Grafik 11, Grafik 12).

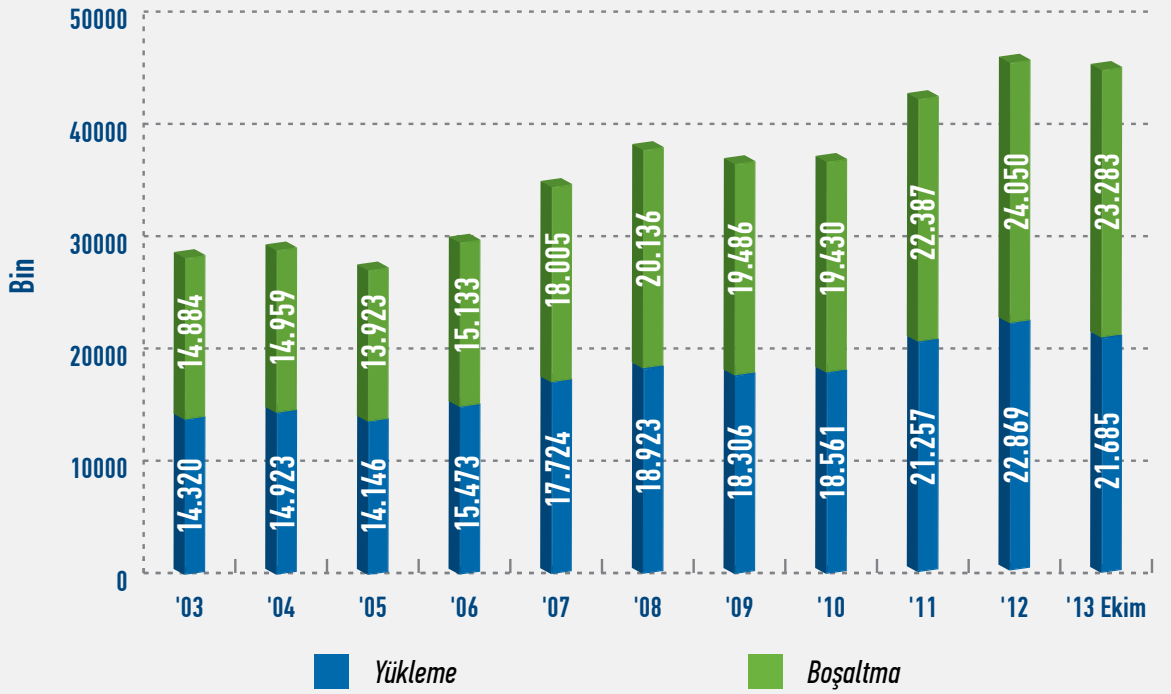

Grafik 11. Kabotaj Hattında Yapılan Yükleme-Boşaltma Miktarı

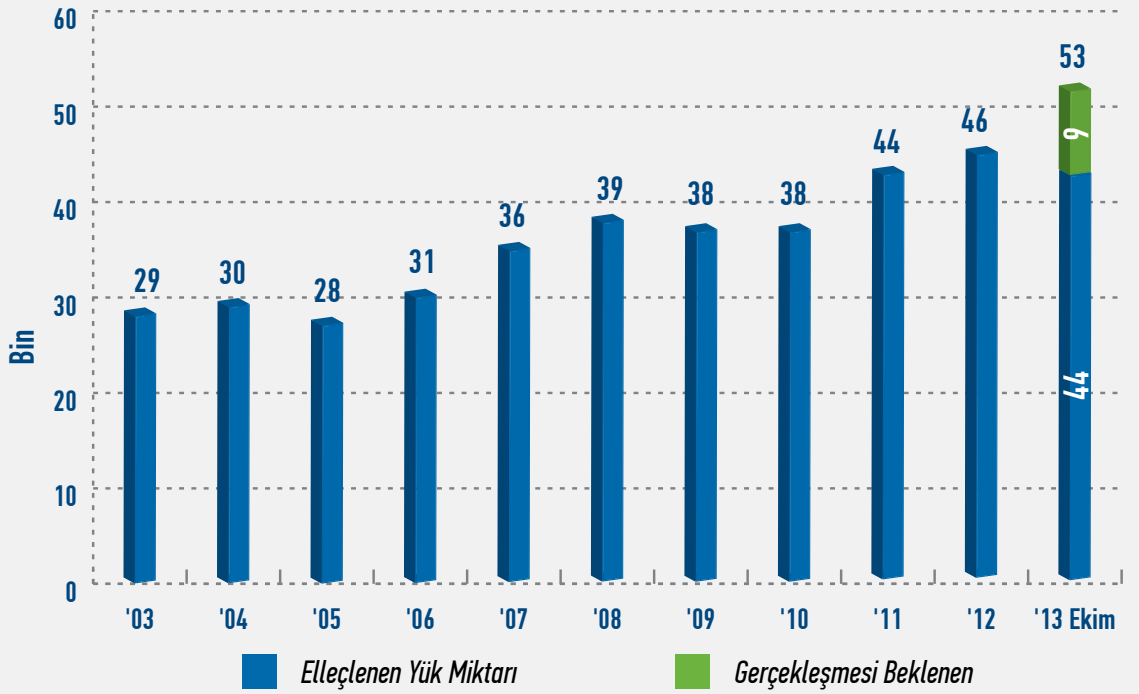

Grafik 12. Kabotaj Hattında Taşınan Yük Miktarı

KONTEYNER TAŞIMACILIĞI

Limanlarımızda işlem gören toplam konteyner miktarında (TEU bazında), 2003 yılına göre 2012 yılında % 189 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonu itibariyle % 215 artış beklenmektedir (Grafik 13, Grafik 14).

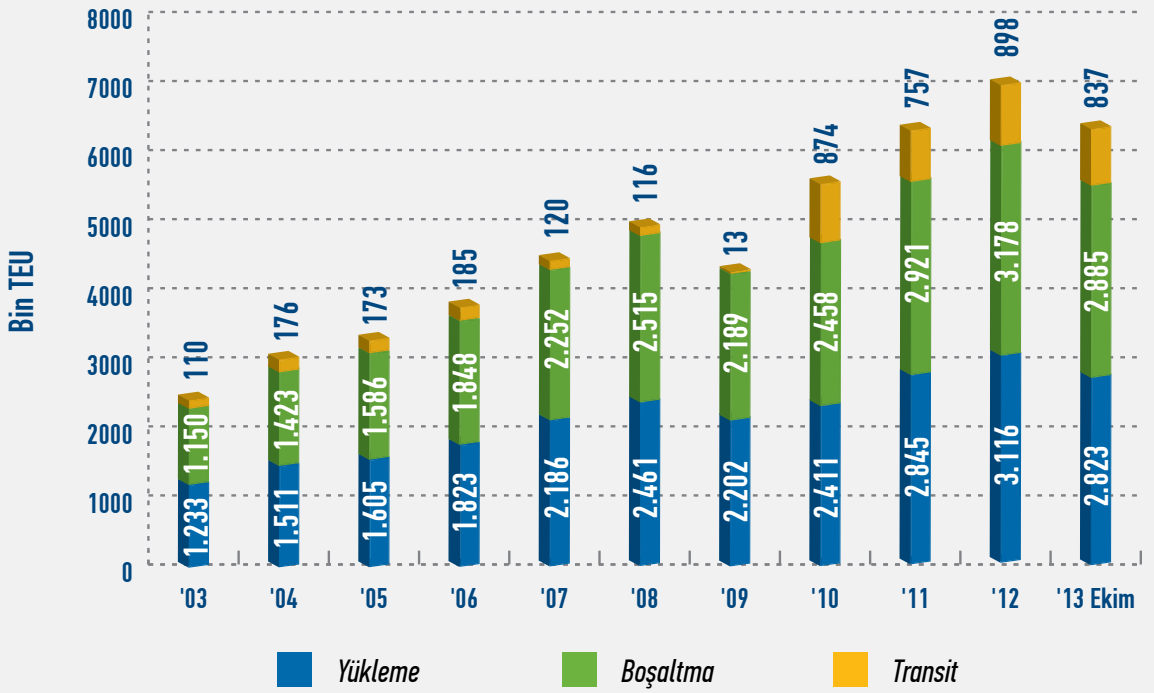

Grafik 13. Limanlarımızda Elleçlenen Konteyner Miktarı- TEU

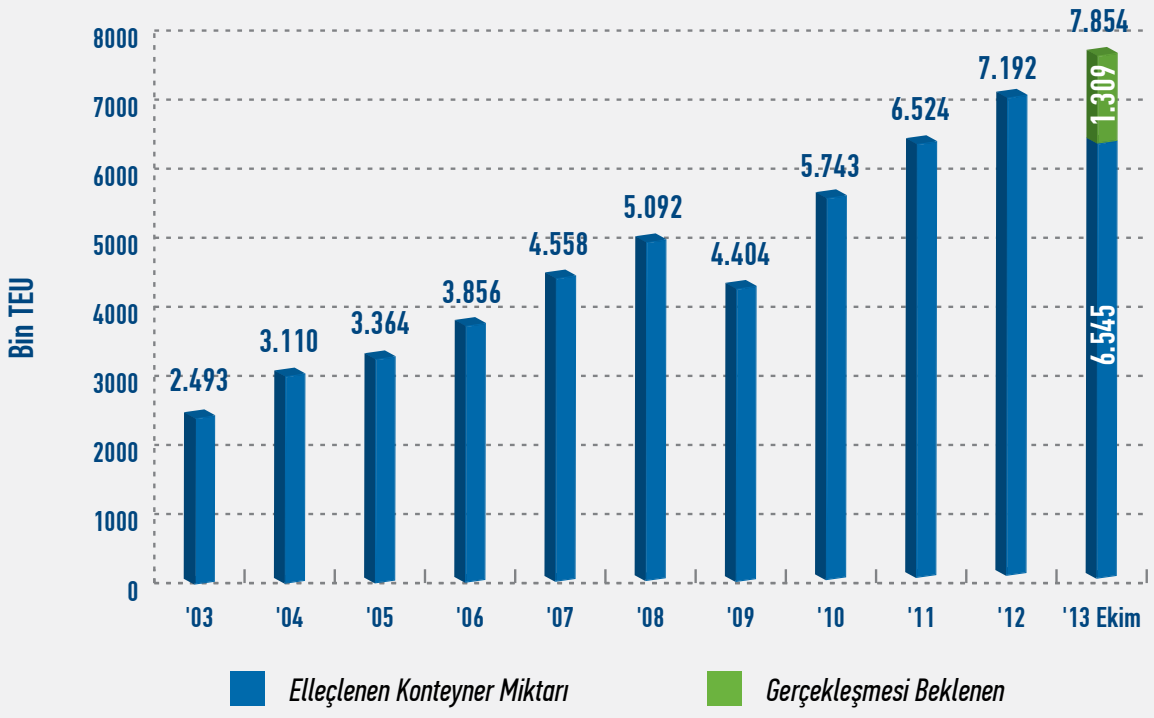

Grafik 14. Limanlarımızda Elleçlenen Konteynerin Yıllık Gelişimi - TEU

LİMANLARIMIZDA ELLEÇLENEN YÜK

Limanlarımızda elleçlenen yük miktarında 2003 yılına göre 2012 yılında %104 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonu itibariyle %103 artış beklenmektedir (Grafik 15, Grafik 16).

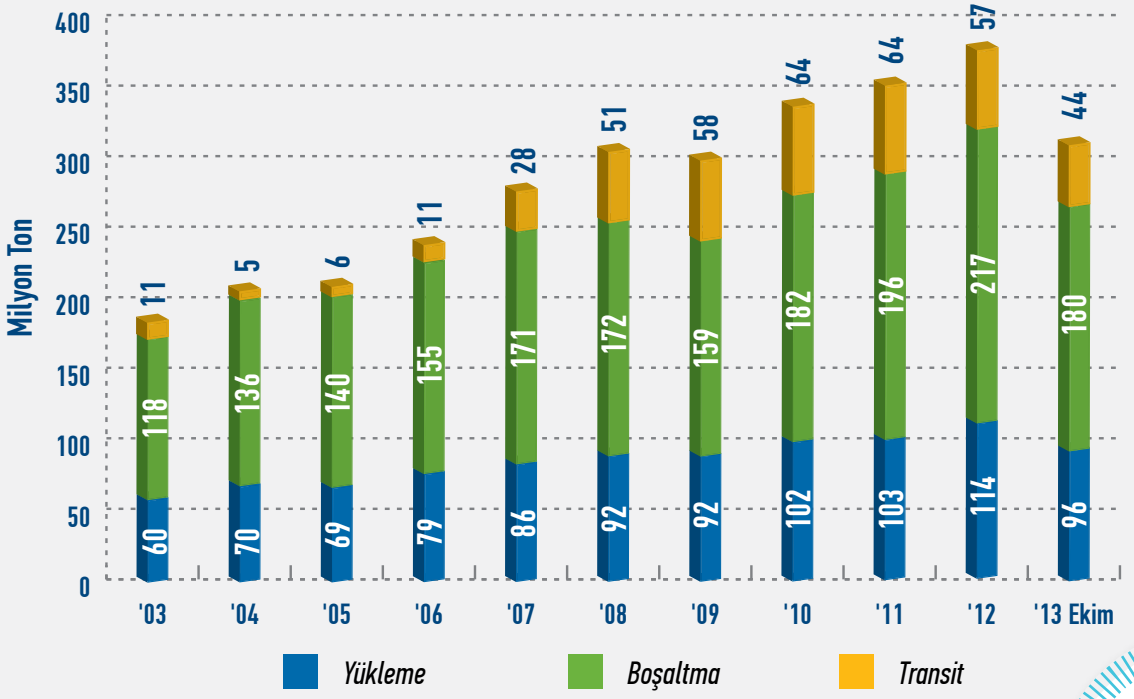

Grafik 15. Limanlarımızda Elleçlenen Yük Miktarı-TON

Limanlarımızda elleçlenen yük miktarında %104, konteyner miktarında %189 artış sağlanmıştır.

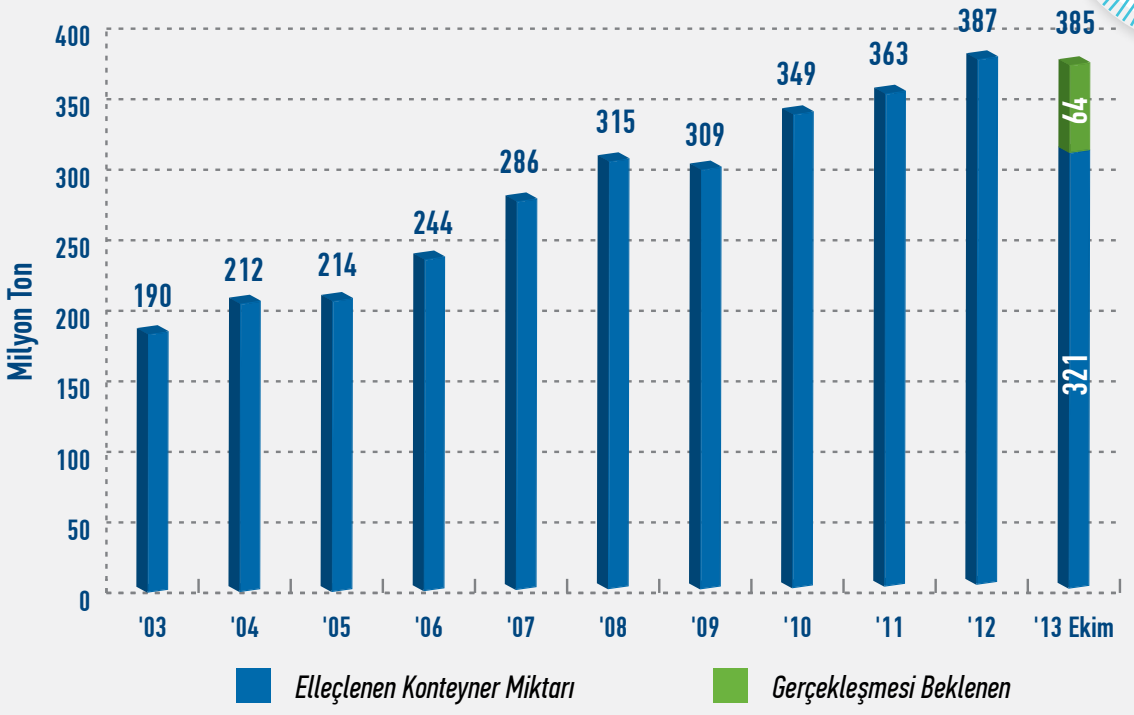

Grafik 16. Limanlarımızda Elleçlenen Yükün Yıllık Gelişimi -TON

DENİZYOLU DIŞ TİCARET TAŞIMALARI

Denizyolu dış ticaret taşımalarında 2003 yılına göre 2012 yılında ithalatta %86, ihracatta %98 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonu itibariyle toplam dış ticaret taşımalarında %86 artış beklenmektedir (Grafik 17, Grafik 18).

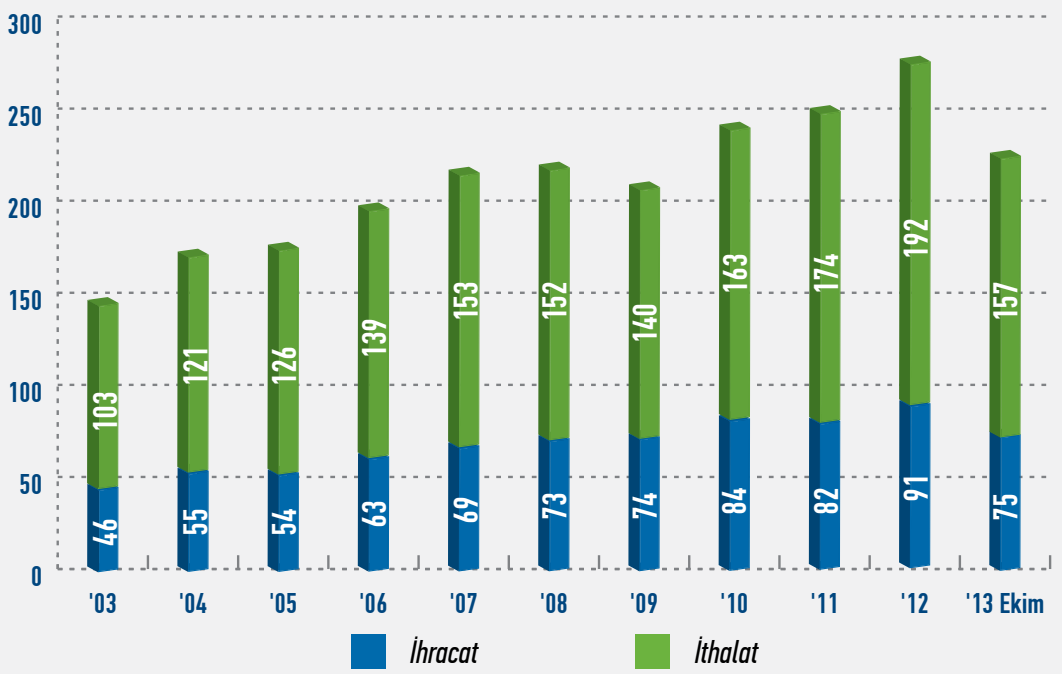

Grafik 17. Denizyolu Dış Ticaret Taşımaları -TON

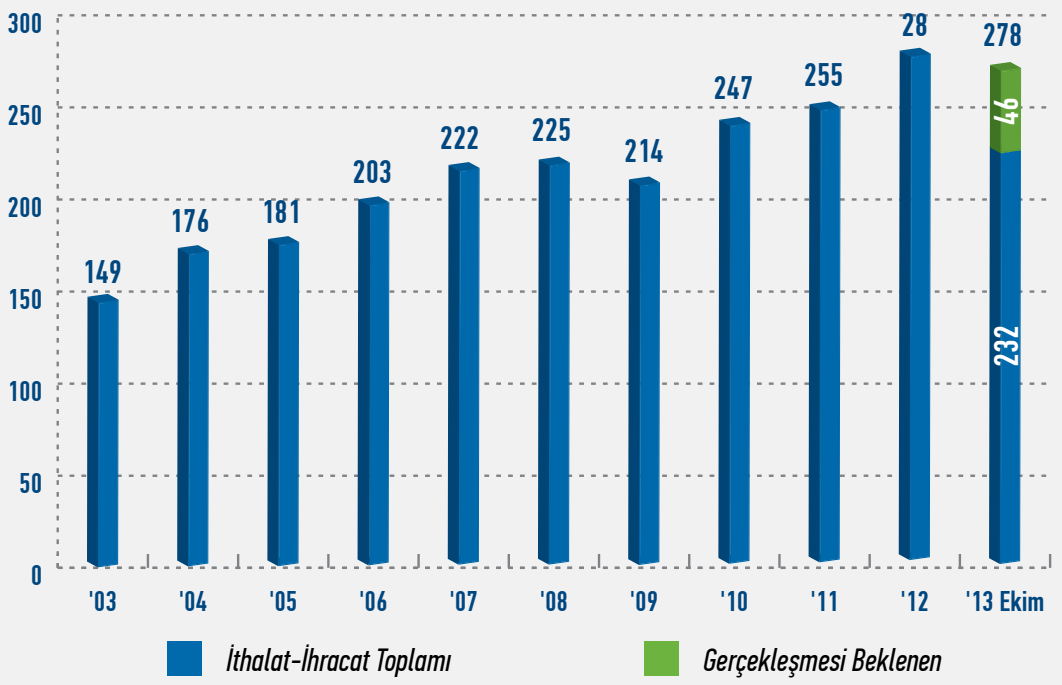

Grafik 18. Denizyolu Dış Ticaret Taşımaları -TON

LİMANLARIMIZA GELEN KRUVAZİYER GEMİ VE YOLCU SAYISI

Liman, fener ve tahlisiye ücretlerinde yapılan indirimler neticesinde limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısında 2003 yılına göre 2012 yılında %267, limanlarımıza uğrayan kruvaziyer gemi sayısında ise %90 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda kruvaziyer yolcu sayısında %330, kruvaziyer gemi sayısında %97 artış beklenmektedir. Günümüzde kruvaziyer turizminin gelişmesi nedeniyle kruvaziyer gemilerin kapasiteleri artmakta olup, limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer gemi sayısında artmış olmamakla beraber gemilerin büyüklüğü nedeniyle yolcu sayısında büyük bir artış yaşanmıştır (Grafik 19, Grafik 20).

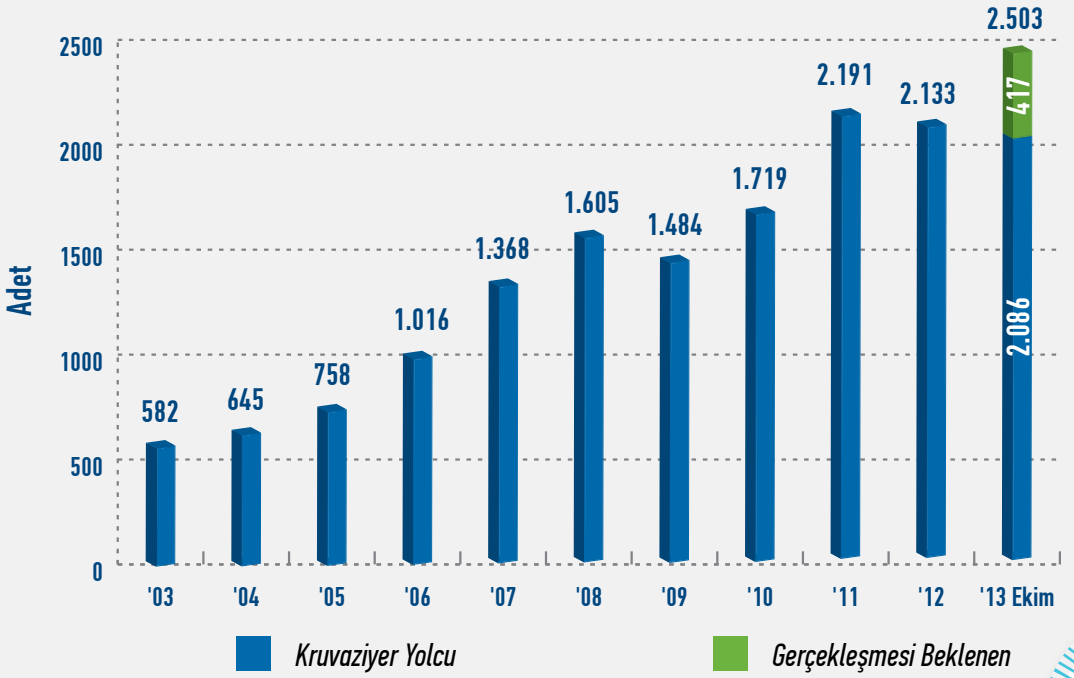

Grafik 19. Limanlarımıza Gelen Kruvaziyer Yolcu Sayısı

Ro-Ro taşımacılığında %83, kruvaziyer yolcu sayısında %267 artış sağlanmıştır.

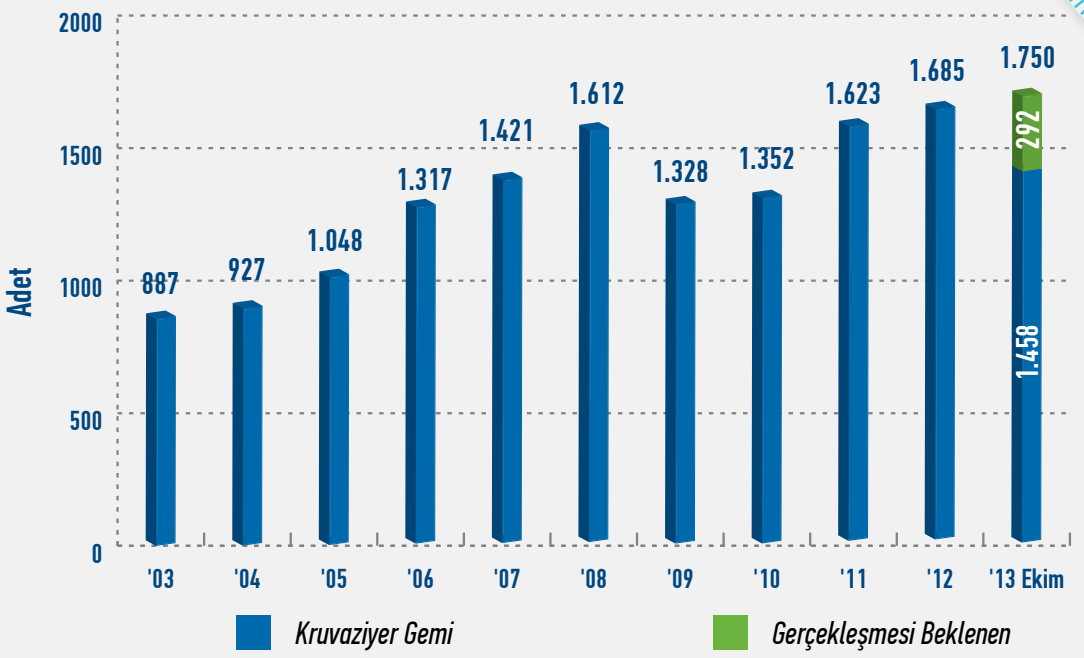

Grafik 20. Limanlarımıza Gelen Kruvaziyer Gemi Sayısı

YURT DIŞI BAĞLANTILI RO-RO HATLARI

Yurt dışı bağlantılı devam eden Ro-Ro seferlerine ilave olarak 2009 yılında Mersin-Trieste, 2010 yılında Mersin-İskenderiye, Samsun-Kavkaz, Samsun-Tuapse ve Zonguldak-Yevpatoria ve 2011 yılında Ambarlı-Toulen, Samsun-Gelincik, Taşucu-Tripoli, İstanbul-Ilyichevsky, Zonguldak-Sevastapol, Tuzla-Köstence, 2012 yılında Taşucu-Tartous, İskenderun-Port Said, 2013 yılında Mersin-Damietta olmak üzere 14 yeni hat açılmıştır.

Uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısında 2003 yılına göre 2012 yılında %83 artış gerçekleşmiş olup, 2013 yılı sonunda %98 artış beklenmektedir (Tablo 1, Grafik 21).

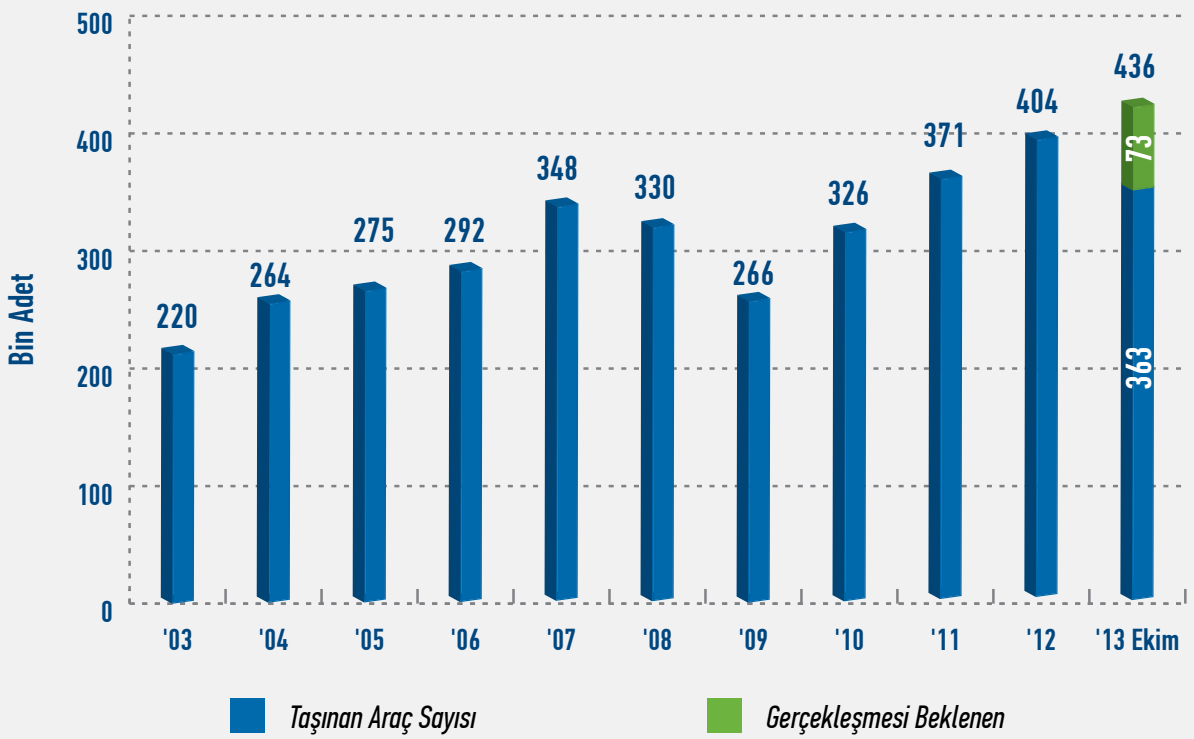

Grafik 21. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatlarında Taşınan Araç Sayısı

Tablo 1. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatlarında Taşınan Araç Sayısı											
Hatlar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ekim
PENDİK/HAYDARPAŞA - TRİESTE	107.135	112.602	107.640	119.088	160.203	149.062	111.401	116.815	139.270	121.742	137.266
AMBARLI-TRIESTE	32.591	37.888	33.333	38.954	41.085	39.998	30.372	27.179	18.017	15.618	7.595
ÇEŞME - TRİESTE	27.559	28.280	29.591	30.889	36.717	30.039	24.808	37.627	43.058	44.106	37.817
SAMSUN - NOVOROSSİYSK	14.582	21.090	26.781	27.120	29.598	21.148	9.280	15.145	10.742	7.670	12.276
ZONGULDAK - SKODOVSK	8.739	9.153	15.629	19.147	27.099	23.632	20.476	9.036	8.722	4.447	6.827
TRABZON - SOCHİ	5.372	5.032	3.648	742	0	0	0	5.078	637	533	226
TAŞUCU - GİRNE	1.609	3.512	3.403	6.574	7.180	10.150	7.066	36.071	36.316	34.596	29.937
MERSİN - MAGUSA	13.404	33.241	38.768	35.560	33.393	32.305	31.032	19.107	18.275	18.126	15.650
MERSİN - TRİESTE	9.354	13.112	15.985	13.488	12.938	23.766	19.966	28.571	37.093	39.748	28.822
TEKİRDAĞ - TOULEN	0	0	0	0	0	0	12.019	9.269	0	0	0
MERSİN - İSKENDERİYE	0	0	0	0	0	0	0	889	253	791	636
PENDİK/HAYDARPAŞA - MARSİLYA	0	0	0	0	0	0	0	7.480	2.130	0	0
SAMSUN-KAVKAZ	0	0	0	0	0	0	0	6	1.383	1.236	755
TEKİRDAĞ-TRIESTE	0	0	0	0	0	0	0	1.039	0	0	725
AMBARLI-TOULEN	0	0	0	0	0	0	0	0	25.063	37.505	14.893
İSKENDERUN-PORT SAID	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.673	6.146
SAMSUN-GELİNCİK	0	0	0	0	0	0	0	0	5.675	7.789	3.201
SAMSUN-TUAPSE	0	0	0	0	0	0	0	2.143	995	2.901	1.664
TAŞUCU-TRİPOLİ	0	0	0	0	0	0	0	0	433	4.060	6.883
İSTANBUL-ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	6.899	11.528	14.614
ZONGULDAK-SEVASTOPOL	0	0	0	0	0	0	0	0	351	5.323	3.402
TAŞUCU-TARTOUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.868	4.301
TUZLA-CONSTANTA	0	0	0	0	0	0	0	0	467	10.883	0
ZONGULDAK-YEVPATORIA (EVPATORI)	0	0	0	0	0	0	0	10.537	14.818	20.679	22.765
ZONGULDAK- ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
MERSİN-DAMIETTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.071
TOPLAM	220.345	263.910	274.778	291.562	348.213	330.100	266.420	325.992	370.597	403.822	363.474

DENİZ TİCARET FİLOSU

Sicillere Kayıtlı Gemi Sayısı (150 GT ve üzeri)

2013 Ekim ayı itibariyle, sicillere kayıtlı deniz ticaret filomuz 2003 yılına göre adet bazında %105, DWT bazında ise %26 artış gerçekleşmiştir (Grafik 22, Grafik 23).

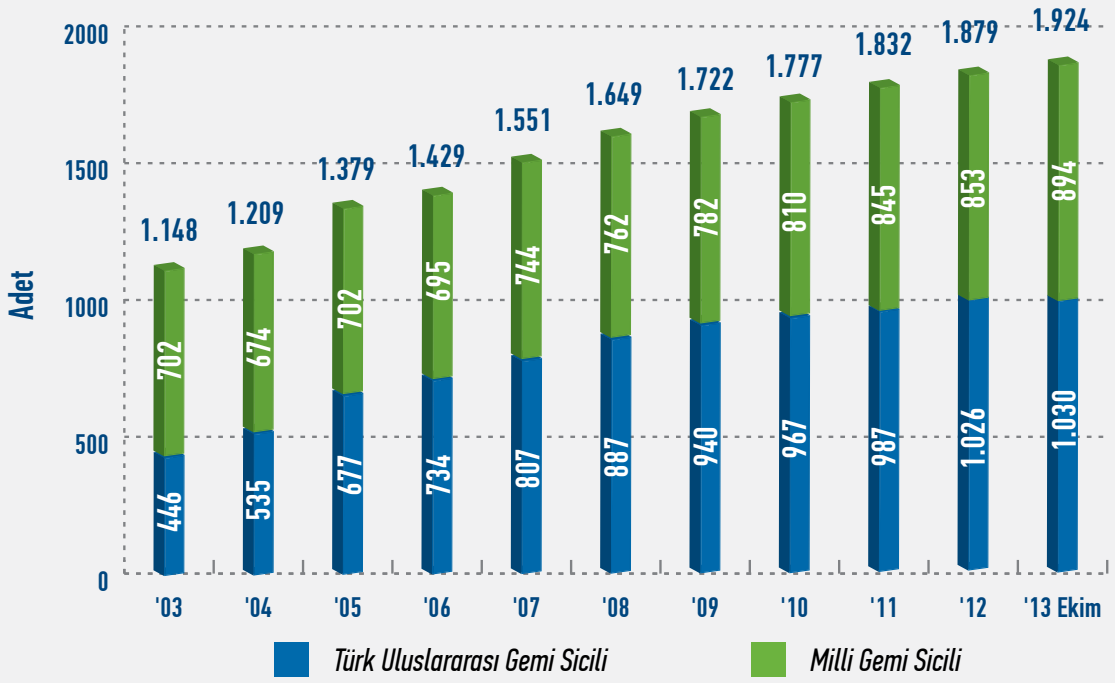

Grafik 22. Türk Bayraklı Filo Adet Gelişimi (150 GT ve Üzeri)

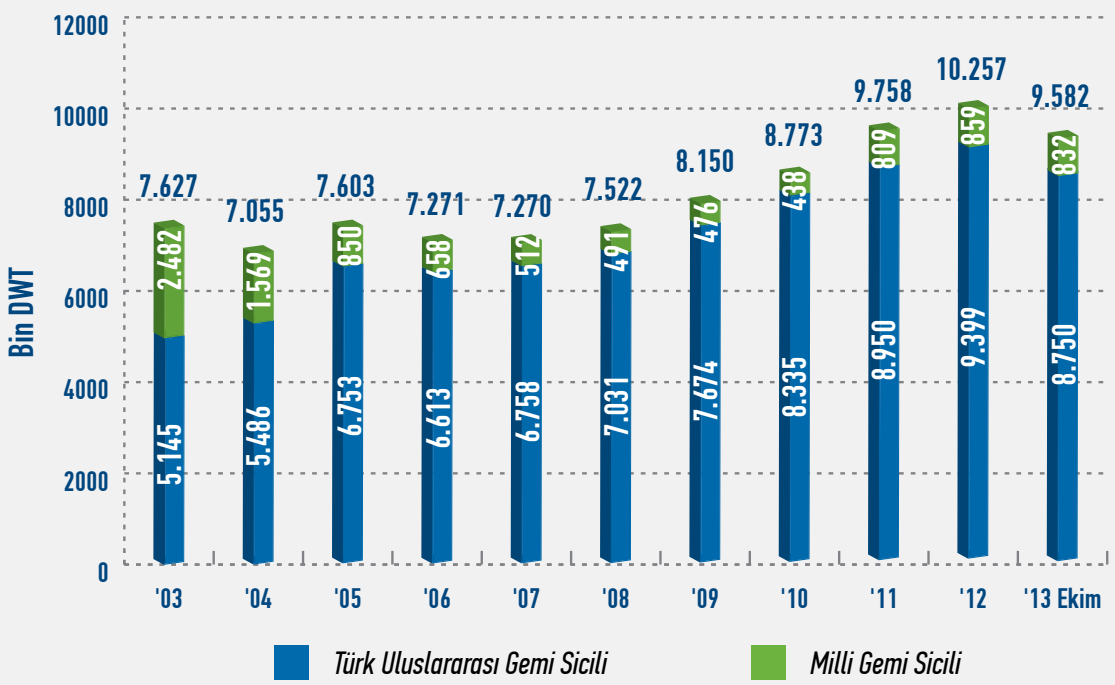

Grafik 23. Türk Bayraklı Filo DWT Gelişimi (150 GT ve Üzeri)

Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu

Türk sahipli deniz ticaret filosunda (1000 GRT ve üzeri); 01 Ocak 2013 tarihi itibariyle 2003 yılına göre adet bazında %158, tonaj bazında % 244 oranında artış gerçekleşmiştir (Tablo 2, Grafik 24, Grafik 25).

Türk sahipli deniz ticaret filosu dünya sıralamasında 01 Ocak 2013 tarihi itibariyle 13'üncü sıraya yükselmiştir (Tablo 3).

Tablo 2. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu (1000 GT ve Üzeri)

Yıllar	Dünya Sırası	Ulusal Bayraktaki Filo				Yabancı Bayraktaki Filo				Toplam Filo			
		Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ortalama Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ortalama Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ortalama Yaş
2003	19	432	7.045	58	19,0	147	1.772	22	19,0	579	8.817	80	19,0
2004	18	408	6.556	56	19,0	163	2.159	24	20,0	571	8.715	80	19,0
2005	20	420	6.427	53	18,0	237	2.725	24	22,0	657	9.152	77	20,0
2006	19	432	6.844	50	19,0	353	3.609	24	21,0	785	10.453	74	20,0
2007	19	446	6.464	50	19,0	424	4.650	36	21,0	870	11.115	87	20,0
2008	17	490	6.592	62	19,0	513	6.591	50	20,0	1.003	13.183	113	19,0
2009	16	520	6.736	69	18,0	636	8.592	61	20,0	1.156	15.328	130	19,0
2010	15	560	7.246	70	17,5	665	9.954	66	18,6	1.225	18.671	136	18,1
2011	15	547	7.797	72	16,8	672	11.863	59	17,6	1.219	19.660	131	17,2
2012	15	523	8.479	76	16,5	642	14.093	60	16,2	1.165	22.572	136	16,3
2013	13	627	9.488	88	17,4	842	20.838	91	16,7	1.469	30.327	179	17,0

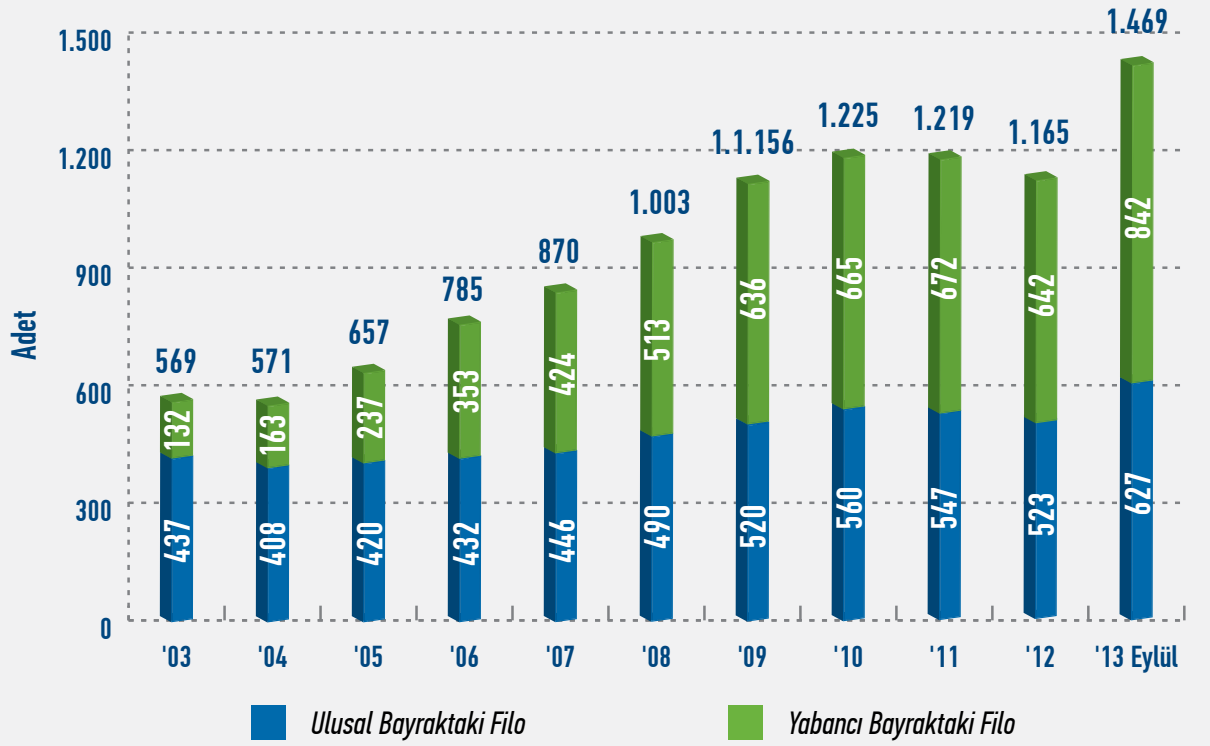

Grafik 24. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu Gemi Sayısı (1000 GT ve Üzeri)
Kaynak: ISL &Fairplay

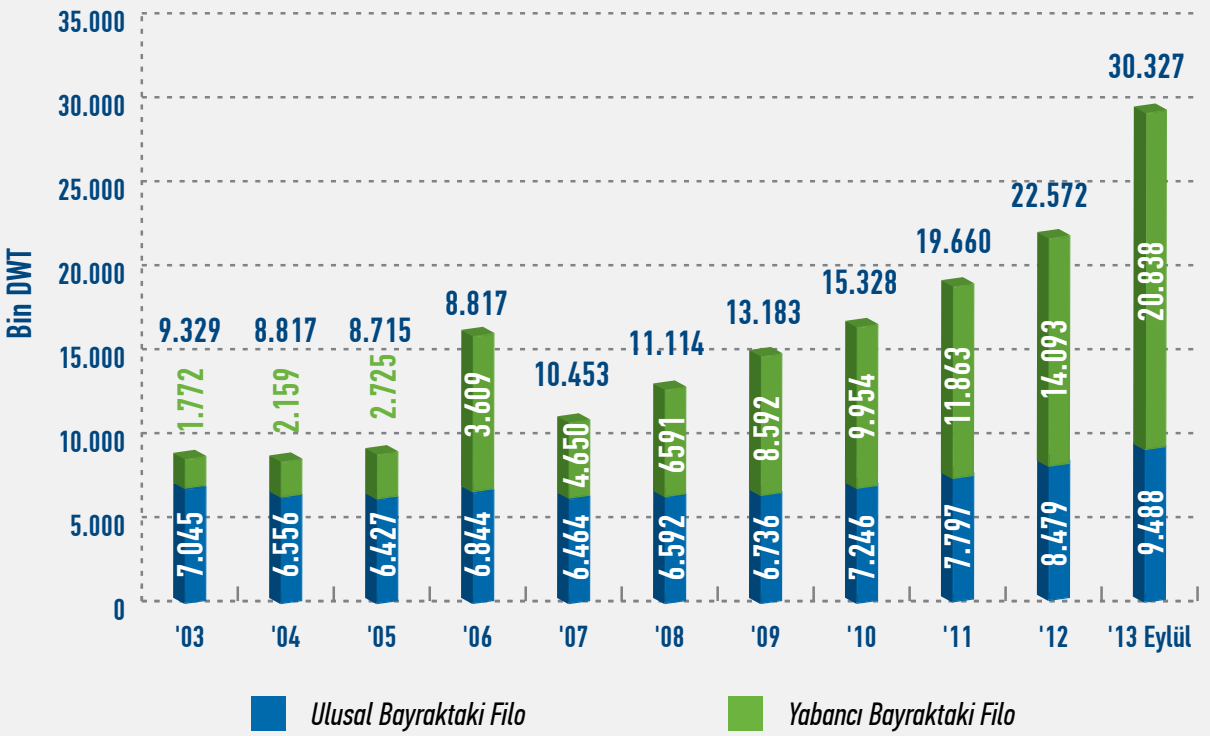

Grafik 25. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu Gemi Tonajı (1000 GT ve Üzeri)
Kaynak: ISL &Fairplay

Tablo 3. Ülke Filolarının DWT Bazında Dünya Sıralaması (1.000 GT ve üzeri)

Dünya Sıralaması (DWT)						Ulusal Bayrak				Yabancı Bayrak				Kontrol Edilen Toplam Filo				Yabancı Bayrak Altındaki Ülke Filosunun DWT Payı (%)
2013	2012	2011	2010	2009	ÜLKELER	ADET	1000 DWT	1000 TEU	ORT. YAŞ (YIL)	ADET	1000 DWT	1000 TEU	ORT. YAŞ (YIL)	ADET	1000 DWT	1000 TEU	ORT. YAŞ (YIL)	
1	1	1	1	2	YUNANİSTAN	815	71.889	207	13,2	2.949	188.549	1.013	11,2	3.764	260.438	1.220	11,6	72,4
2	2	2	2	1	JAPONYA	698	16.897	13	12,8	3.410	213.045	1.390	6,9	4.108	229.942	1.403	7,9	92,7
3	4	4	4	4	ÇİN	1.905	59.632	515	14,0	2.185	101.273	696	12,5	4.090	160.905	1.211	13,2	62,9
4	3	3	3	3	ALMANYA	378	16.820	1.196	12,2	3.649	114.159	4.904	8,5	4.027	130.979	6.100	8,9	87,2
5	5	5	5	7	KORE	710	15.859	96	17,4	898	63.845	468	9,8	1.608	79.704	564	13,2	80,1
6	8	8	6	6	NORVEÇ	521	15.366	51	15,9	1.071	43.150	233	13,7	1.592	58.516	284	14,4	73,7
7	12	12	11	11	SİNGAPUR	646	22.213	419	8,6	531	25.574	112	16,8	1.177	47.787	531	12,3	53,5
8	6	6	7	8	ABD	201	4.550	80	22,7	781	42.413	153	13,3	982	46.963	233	15,2	90,3
9	10	10	10	10	TAYVAN	88	3.328	69	16,6	710	42.099	781	10,2	798	45.427	850	10,9	92,7
10	11	11	9	20	DANİMARKA	331	12.616	612	12,5	628	29.592	761	8,9	959	42.208	1.373	10,1	70,1
11	14	14	14	12	İTALYA	569	18.222	76	13,0	494	22.187	968	12,0	1.063	40.409	1.044	12,5	54,9
12	7	7	8	9	HONG KONG	386	24.647	286	6,8	264	7.919	31	16,2	650	32.566	317	10,6	24,3
13	15	15	15	16	TÜRKİYE	627	9.488	88	17,4	842	20.838	91	16,7	1.469	30.326	179	17,0	68,7
14	16	16	17	15	HİNDİSTAN	391	14.374	23	12,7	148	9.073	13	11,5	539	23.447	36	12,4	38,7
15	18	18	18	13	KANADA	110	993	6	29,6	299	21.108	407	10,7	409	22.101	413	15,8	95,5
16	17	17	16	14	RUSYA	923	4.713	64	27,4	520	16.457	59	18,0	1.443	21.170	123	24,0	77,7
17	-	-	-	-	İSRAİL	6	297	25	11,3	259	18.696	484	9,6	265	18.993	509	9,6	98,4
18	24	24	19	18	İRAN	64	701	27	17,9	142	14.745	85	11,9	206	15.446	112	13,8	95,5
19	20	20	20	17	S.ARABİSTAN	37	637	11	24,9	86	14.239	1	9,6	123	14.876	12	14,2	95,7
20	19	19	21	19	BELÇİKA	56	5.297	1	10,9	120	8.752	30	7,1	176	14.049	31	8,3	62,3
21	21	21	22	21	MALEZYA	246	7.374	20	15,1	99	5.855	3	12,7	345	13.229	23	14,4	44,3
22	9	9	13	5	İNGİLTERE	229	4.711	38	10,7	238	8.161	20	14,4	467	12.872	58	12,6	63,4
23	22	22	23	26	ENDONEZYA	1.146	9.578	124	24,8	139	3.170	11	15,6	1.285	12.748	135	23,8	24,9
24	23	23	26	-	BREZİLYA	78	2.081	21	22,5	42	9.333	5	11,3	120	11.414	26	18,5	81,8
25	27	27	25	22	B.A.E.	39	322	1	18,0	329	9.914	43	18,3	368	10.236	44	18,2	96,9
26	25	25	27	24	FRANSA	124	3.155	178	12,7	143	5.934	386	10,3	267	9.089	564	11,4	65,3
27	26	26	28	28	HOLLANDA	587	4.811	208	8,4	289	3.647	69	13,8	876	8.458	277	10,2	43,1
28	[illegible]	29	30	-	KUVEYT	32	4.031	28	12,3	36	2.863	187	6,6	68	6.894	215	9,3	41,5
[illegible]	[illegible]	[illegible]	29	29	VİETNAM	592	5.305	24	10,4	76	1.303	8	20,7	668	6.608	32	11,6	19,7
[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	-	İSVEÇ	102	1.195	7	16,1	217	5.384	16	13,0	319	6.579	23	14,0	81,8
					TOPLAM 30 ÜLKE	12.637	361.101	4.512	15,5	21.594	1.073.275	13.427	11,1	34.231	1.434.376	17.939	12,7	74,8
					DİĞER	2.247	28.603	217	23,4	2.287	59.720	421	20,5	4.534	88.323	638	21,9	67,6
					ALT TOPLAM	14.884	389.704	4.730	16,7	23.881	1.132.995	13.848	12,0	38.765	1.522.699	18.578	13,7	74,4
					BİLİNMEYEN	....	....	....	....	....	....	....	....	701	8.177	31	15,2	....
					TOPLAM DÜNYA FİLOSU									39.466	1.530.876	18.608	13,8	

Türk sahipli deniz ticaret filosu dünya sıralamasında 13 üncü sıraya yükselmiştir.

Kaynak: ISL-Ocak 2013

HAT İZNİ YÖNETMELİĞİ İLE YOLCU VE ARAÇ TAŞIMACILIĞI DÜZENE KAVUŞTURULDU

25.11.2010 tarihinde yayımlanan Deniz Yolu İle Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik ile kabotaj hattında düzenli sefer yapacak gemilerin hat izni alması zorunlu hale getirilmiştir.

Söz konusu düzenleme kapsamında, hat izni alan işletmecilere, elektronik ortamda İdarenin veri tabanına aktarılabilecek uygun yazılım ve donanım alt yapısını sağlayarak, taşınan araç ve yolcu sayısı ile yük miktarına ilişkin istatistikleri, belirlenen sınıflamalara uygun olarak doğru ve zamanında sisteme girme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu itibarla;

1. *Yolcu ve araç sayısı anlık olarak takip edilebilecektir,*
2. *Yolcu gemileri ve feribotlar kapasitelerini aşamayacaklardır,*
3. *Yolcular sigortalı olacaktır,*
4. *ISM uygulaması ile yolcu taşımacılığı daha emniyetli yapılacaktır.*

KABOTAJ TAŞIMACILIĞININ ARTTIRILMASI İÇİN YAPILANLAR

Kabotaj hattında denizyolu ile yapılan yük ve yolcu taşımacılığının geliştirilmesi, özellikle karayolu trafiğinin denizlere kaydırılması veya kombine taşımacılık vasıtasıyla karayolu kullanımının azaltılması ile mevcut imkân ve kabiliyetlerin tespit edilerek, sektörün uygun yerlerde ve şartlarla yatırım yapmasına rehber olmak amacıyla 2005 yılında başlatılan "Kabotaj Taşımacılığı Saha Etüt Çalışması" konulu proje 2007 yılında tamamlanmış olup, sektörün yararlanması için Bakanlığımız web sayfasında kullanıma açılmıştır.

Kabotaj dahilinde yolcu ve araç taşımacılığı yapmak için ağırlıklı olarak Marmara Denizi ve Türk Boğazları bölgesinde 33 firmaya 65 farklı hatta 238 gemiye hat izni verilerek düzenli taşımacılığa geçilmiştir.

Kabotaj taşımacılığını geliştirmek için hazırlanan kabotaj yüklerinin transit yüklerle birlikte aynı gemide taşınmasına ve limanlarda elleçlenmesine yönelik kolaylaştırıcı hususları içeren Tebliğ, 20.03.2008 tarihli ve 26822 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylece, kabotaj yükleriyle transit yüklerin birlikte aynı gemide taşınmasına ve aynı limanda elleçlenmesine yönelik uygulamalar başlatılmıştır.

DENİZDE MALİ SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik 14 Kasım 2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 300 GT ve üzeri tüm gemilere, LLMC-96 limitlerinde zorunlu P&I sigortası şartı getirilmiştir.

Yönetmelik 01 Temmuz 2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, bu tarihten sonra P&I sigortası bulundurmayan gemiler limanlarımıza alınmamaktadır.

LYBS KAPSAMI DIŞINDA KABOTAJDA YOLCU VE ARAÇ TAŞIMACILIĞI İSTATİSTİKLERİ OLUŞTURMA PROGRAMI

Marmara havzasında ve İzmir'de hat izni alarak liman çıkış belgesi almaksızın sefer yapan gemilerden yolcu, araç ve araç içi yüklere ilişkin istatistiklerin ilgili firmalardan temin edilmesine yönelik geliştirilen yazılım 01.07.2009 tarihinde devreye alınmıştır.

İLK DEFA YAPILANLAR

655 sayılı KHK kapsamında verilen görevler çerçevesinde yürütülen faaliyetler ve başlatılan projeler;

Yeşil Liman Projesi

Ülkemizde son zamanlarda denizyolunun aktif olarak kullanılmasına yönelik geliştirilen ve uygulanan politikalar sonucunda, deniz yoluyla taşınan yolcu ve yük taşımalarında büyük artışlar kaydedilmiştir. Bu taşımalarda lojistik zincirin en önemli parçalarından biri olan limanlar, genellikle kentin merkezinde veya yakınında hizmet vermektedir. Limanların çevre duyarlılıklarının daha da artırılması ve daha yeşil li-

man tesislerinin ülkeye kazandırılmasının gerekliliği düşünülerek "Yeşil Liman (Green Port) Projesi" başlatılmıştır.

Avrupa Birliği Katılım Stratejimizin ana akslarından birisi olan "Temiz Denizler ve Kıyılara Ulaşma" hedefimizle de uyumlu olan bu proje ile Avrupa Birliği'nin çevre ve iklim değişikliği politikaları ile aynı doğrultuda limanlardan kaynaklı kirlenmelerin önüne geçmek için çok önemli bir adım atılmış olacaktır. Avrupa Birliği, Beyaz Kitap'ta 2050 yılı itibariyle ulaştırma sektörünün büyümesi engellenmeden gemi kaynaklı CO2 emisyonunun %40 oranında azaltılmasını hedeflemektedir.

1997 Kyoto Protokolü ve 2009 Kopenhag Protokolü ile zamanımızın en büyük probleminin iklim değişikliği olduğu hususunun altı çizilmiştir. İklim değişikliği etkilerinin bertaraf edilebilmesi için limanlarda düşük emisyonlu teknolojilerin kullanılmasının sürdürülebilir kalkınma ve kirlenmelerin minimize edilmesi açısından zaruri olduğu bilinmektedir.

Dünyanın önde gelen birçok liman tesisi tarafından "Yeşil Liman Projeleri"nin uygulandığı ve bir saygınlık unsuru olarak kullanılmakta olduğu düşünüldüğünde, ülkemizin önde gelen liman tesislerinin beklenen hassasiyeti göstereceği, yapılacak çalışmaların vatandaşlarımızın sağlıklı bir çevre içerisinde hayatlarını sürdürmesi yönünde önemli katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir.

"Yeşil Liman Projesi" kapsamında Bakanlığımızca yapılacak çalışmalar ve incelemeler neticesinde belirlenen şartları yerine getiren liman tesislerine "Yeşil Liman" sertifikası ile özel tasarlanan logonun kullanımı izni verilerek, kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

Engelsiz Denizler Projesi

Engellilerle ilgili günümüze kadar sağlanan gelişmelerin temelini; engelli kişinin insan hak ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde yararlanmasını ve topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarını sağlamak oluşturmaktadır.

Bu çerçevede dünyada değişen koşullara göre engellilere yönelik çeşitli politikalar, normlar ve standartlar geliştirilmiştir. Bu gelişmeler, ülkemizde de engelliler konusunun değerlendirilmesi ve politika üretilmesi zorunluluğunu doğurmuştur.

Bakanımız Sayın Binali YILDIRIM, bir konuşmasında "7,5 milyon engelli var ama 65 milyon da potansiyel engelli var. Kimse yarınımızı bilemez, belki bizler de bir kaza sonucu engelli olacağız bilemeyiz." diyerek konunun önemine atıfta bulunmuş, engellilerin çağrı merkezlerinde istihdamına yönelik "Ben de Varım" projesini ve görme engellilere yönelik "Gören Göz Projesi"nin hayata geçirilmesini sağlamıştır.

Dolayısıyla, engellilere yönelik Bakanlığımızca başlatılan projelerin tüm ulaşım modlarını kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ihtiyacı hasıl olmuştur. Yaklaşık olarak 7,5 milyon engelli vatandaşımızın yaşadığı ülkemizde, denizyolu taşımacılığını seçen hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların deniz araçlarını güvenli ve sağlıklı bir şekilde ulaşması ve kullanması yönünde gerekli tedbirlerin alınması bu kapsamda daha da önem kazanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızca denizyolunu tercih eden engelli yolculara direkt olarak hizmet veren tesis/işletme/kurum/kuruluşların bu konuda gerekli tedbirleri almaları, yolcuların mağdur edilmemesi ve verilen hizmetlere ilişkin olarak yolculara gerekli tüm kolaylığın sağlanarak, engelli yolcuların diğer yolcularla eşit şartlarda seyahat edebilmesine yönelik imkanların, herhangi bir ek ücret talebinde bulunulmaksızın yerine getirilmesi amacıyla "Engelsiz Denizler Projesi" yürütülmeye başlanmıştır.

Yürütülen proje ile engelli vatandaşlarımızın tercih ettikleri gemiye liman ve iskeleden ulaşımı ile seyahat sonunda, gemilere giriş ve çıkışlarında yaşadıkları problemleri azaltmaları yönünde işletmelerin gerekli tedbirleri almaları hedeflenmektedir. "Engelsiz Denizler Projesi" kapsamında engelli vatandaşlarımıza tüm yolcu limanı ve iskelelerin daha güvenli bir biçimde hizmet vermeleri amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında, Bakanlığımız ve Uluslararası Taşımacılar Birliği tarafından hazırlanan "Ulaştırma Personeli İçin Engelli

Yolcuyla İletişim Rehberi", denizyolu taşımacılığında hizmet veren personelin ve vatandaşların bilgilendirilmesi amacıyla ilgili tüm kamu/kurum/kuruluşlara dağıtımı yapılmıştır.

Liman/iskele işletmecilerine Engelsiz Denizler Değerlendirme formu gönderilmiş, engelli vatandaşlarımıza yönelik yapılmış idari ve teknik düzenlemelerin ne seviyede olduğuna yönelik durum tespiti yapılarak, işletme bazında değerlendirmelerin yer aldığı bir rapor hazırlanmıştır.

Anılan raporda; engelli tuvaleti olan ve haberleşme noktaları olan iskele oranı %7, ulaşılabilirlik standartlarına uyan iskele oranı yaklaşık olarak %10 dur. Aynı şekilde yardım isteme noktası olan iskele sayısının %6, dinlenme noktaları olan iskele sayısının %14 oranında olduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu Projenin yaygınlaştırılmasını müteakip, bu oranların üst düzeylere ulaştırılması hedeflenmektedir.

Engelsiz Denizler Projesi kapsamında, özellikle İstanbul, İzmir ve Çanakkale illerimizde bulunan yolcu taşıma şirketlerin filosundaki toplam 259 gemi ve bu gemilerin kullandığı iskele/limanlarda gerekli düzenlemelerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Proje kapsamında bulunan denizyolu ile taşıma yapan işletmelerimizin Bakanlığımızca başlatılan bu Projeye gerekli ilgi ve desteği sağlamaları beklenmektedir.

Tekne-Park Projesi

Halkının büyük bir bölümü deniz kıyısında veya kıyıya yakın bölgelerde yaşayan ülkemizde amatör denizcilik istenilen ölçüde gelişme sağlayamamıştır. Amatör denizcilik halkımızın gözünde maddi gelirinin çok üzerinde olan lüks bir denizcilik faaliyetidir. Tekne veya yat sahibi olan vatandaşlarımızın da en büyük sorunu güvenli ve uygun maliyetli barınaktır. Ekonomik ve çevre koşullarının iyileştirilerek, halkımızın amatör denizciliğe teşvik edilmesi gerekmektedir.

Özellikle tekne hareketlerinin yoğun olduğu bölgelerde seyir, can, mal ve çevre güvenliği ile teknelerin barınma/demirleme alanlarına ihtiyaç duyulmakta olup, kıyılarımızın seyir emniyeti ve deniz güvenliğinin sağlanmasına yönelik daha etkin kullanılarak disiplin altına alınması, denizcilik kültürünün yaygınlaştırılması ve amatör denizciliğin geliştirmesi amacıyla **"Tekne Park Projesi"** çalışmaları Temmuz 2012'de başlatılmıştır.

Tekne Park Projesinin hedefleri;

- *Tekne hareketlerinin yoğun olduğu bölgelerde seyir, can, mal ve çevre güvenliğine yönelik katkı sağlamak,*
- *Tekne veya yatlarıyla bölge dışından gelen insanlara teknelerini güvenli park etme imkânı sağlaması sayesinde bölge turizmine ve ekonomisine olumlu yönde bir katkı sağlamak,*
- *Teknelerin daha düzenli bağlanmasını sağlayarak kıyı şeritlerinin düzensiz bir görüntü içermesine engel olmak ve tekne/yat kullanıcılarına ait atıkların düzenli bir şekilde toplanması sayesinde deniz kirliliğinin önlenmesine katkı sağlamak,*
- *Teknelere daha ekonomik ve güvenli bir şekilde barınma imkânı sağlayarak, amatör denizcilik faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak, denizciliği sevdirmek, tekne sahibi olmayı teşvik etmek, mevcut talebi karşılamak ve vatandaşlara sunulacak hizmet kalitesini arttırmaktır.*

Bu sayede, deniz ve koylarımızın gelişi güzel kullanımının önüne geçilecek, düzenli atık alımı ile çevre ve deniz kirliliği önlenecek, teknelerin hâlihazırdaki yetersiz kapasitedeki barınma ihtiyaçlarına cevap verilecek ve halkın denizden daha fazla yararlanması sağlanacaktır.

Türk P&I Kurulması Projesi

P&I (Koruma ve Tazmin) Sigortası deniz taşımacılığında, donatanın tekne sigortası kapsamı dışında kalan ve 3. şahıslara karşı sorumluluk ve masraflarını teminat altına alan malî mesuliyet sigortasıdır.

Yaklaşık yarısı İngiltere'de olmak üzere özellikle denizcilikte söz sahibi ülkelerin P&I kulüpleri veya sigortacıları mevcuttur. Ancak ülkemizde bu konuda yeterli potansiyel olmasına rağmen halen bir P&I kulüp veya sigortacımız yoktur.

Bu itibarla kamu sigortacıları ve Türkiye'de yerleşik P&I muhabir firmaları ile başlanan proje çalışması sonucunda, Türk P&I A.Ş. esas sözleşmesi hazırlanmış ve fizibilitesi çıkartılmış olup, Sigortacılık Genel Müdürlüğüne şirket kurulumu için başvuru yapılacaktır. 2013 yılı sonuna kadar Türk P&I'ının kurulum yapısının tamamlanması öngörülmektedir. Şirketin ilk poliçelerini en geç 2014 başında kesmesi planlanmaktadır.

Bu faaliyetin hayat bulması ile özellikle ilk etapta kabotajda çalışan gemilerimizin dışa bağımlılığı tamamen ortadan kaldırılmış ve bu ihtiyaç için ortaya çıkan döviz kaybının önüne geçilmiş olacaktır.

Türk Denizcilik Sektörü Tanıtım ve Markalaşma Projesi

"Türk Denizcilik Sektörü Tanıtım ve Markalaşma Projesi"ne dair protokol İMEAK DTO ile 10.06.2013 tarihinde imzalanmıştır. Protokolle hedeflenen çıktı, yapılacak çalışmalar ile ülkemizde faaliyet gösteren tüm denizcilik ve liman işletmelerinin uluslararası tanınırlığını ve rekabet güçlerinin artırılmasına katkı sağlamaktır.

Türk Denizciliğinde bir ilk olması nedeniyle dikkat çeken protokol kapsamında;

- *Türk denizcilik sektörü için bir logo belirlenmesi,*
- *Ülkemiz denizcilik sektörünün bir platformda toplanması ile kolay bir erişim ve iletişim sağlanabilmesi,*
- *Uluslararası arenada sektörün tanıtımını amaçlayan farklı dillerde etkin bir interaktif web sitesi kurulması, sektörü tanıtacak farklı dilde kitapçıklar ve broşürler hazırlanması,*
- *Uluslararası sektör temsilcilerinin davet edileceği "Forum ve Fuar"lar düzenlenmesi*

hedeflenmektedir.

Deniz Haydutluğu Bilgi Sistemi

Aden Körfezi/Somali kıyılarında artış gösteren deniz haydutluğu faaliyetleriyle ilgili olarak; Bakanlığımız tarafından yayımlanan güncel duyuruların, ulusal ve uluslararası rehberlerin gemi kaptanlarına, donatanlarına ve acentelerine daha hızlı bir şekilde iletilebilmesi amacıyla Deniz Haydutluğu Bilgi Sistemi oluşturulmuştur.

Bu sayede bölge, savaş gemilerimiz tarafından takip edilmekte ve korunması sağlanmaktadır.

Deniz Haydutluğu Bilgi Sistemi 04.06. 2009 tarihinde uygulamaya girmiş olup, 2010 yılı içerisinde 350 gemi, 2011 yılı içerisinde 409, 2012 Eylül ayı itibarıyla 366 gemi bildirimli geçiş yapmıştır.

BASILI VE ELEKTRONİK YAYINLAR

2012 İller Bazında Deniz Yolu Taşıma İstatistikleri Kitabı

655 sayılı KHK kapsamında Bakanlığımızca denizcilikle ilgili her türlü istatistiki verilerin tutulması, değerlendirilmesi ve yayımlanması icra edilmektedir.

Bu kapsamda, ülkemiz deniz taşımacılığının istatistiksel yönden farklı bir bakış açısıyla incelendiği "2012 İller Bazında Deniz Yolu Taşıma İstatistikleri" adlı çalışma yayınlanmıştır.

Ana başlıkları itibariyle;

- *Ülkemiz deniz taşımacılığının genel değerlendirmesi,*
- *Denizlerimiz ve kıyılarımız,*
- *Kıyı illerimiz ve liman tesisleri,*
- *Genel değerlendirme ve sonuç*

bölümlerinden oluşan çalışma ile ülkemizin kıyı şeridinde yer alan 28 ilimizde bulunan liman tesislerinde gerçekleştirilen yük ve konteyner elleçlemeleri, taşınan yolcu ve araç sayısına ilişkin istatistiki bilgiler verilerek, deniz taşımacılığının 2012 yılında ülke genelindeki durumu resmedilmiştir.

Deniz Ticareti 2012 İstatistikleri Kitabı

Bakanlığımız Deniz Ticareti Genel Müdürlüğünün görevleri kapsamında, milli denizcilik ve deniz ticaretine ilişkin politika, strateji, hedef, kısa, orta ve uzun vadeli planların hazırlanabilmesi için denizcilikle ilgili her türlü istatistiki verilerin

tutulması, değerlendirilmesi ve yayımlanması icra edilmektedir.

Bu kapsamda verilerin daha etkin kullanımına olanak veren özel grafik tasarımları ile hazırlanan ve her yıl düzenli olarak yayınlanacak olan "Deniz Ticareti 2012 İstatistikleri" kitabı yayınlanmıştır. Bu kapsamda;

- *Deniz ticareti filo istatistikleri*
- *Denizyolu taşıma istatistikleri*
- *Dahili taşımacılık teşvik istatistikleri*
- *Gemi sanayi istatistikleri*

ana başlıkları altında toplanan, Türk deniz ticaret filosu ve deniz taşımacılığının mevcut durumunun ortaya konulması amacıyla oluşturulan yayının, Türk denizcilik sektörünün geleceğe yönelik hedeflerini belirlemesinde faydalı olması hedeflenmektedir.

Deniz Ticareti İstatistikleri 2012 Kitapçığı

Ana hatlarıyla deniz ticareti istatistikleri genel bilgilerini içeren ve özet başucu kaynağı niteliğinde olan "Deniz Ticareti 2012 İstatistikleri" kitapçığı bastırılarak ilgili kurum ve kuruluşlara dağıtımı yapılmıştır.

Dünyada ve Türkiye'de Ekonomik Gelişmeler ve Deniz Ticaretine Yansımaları Kitabı

Sektörde yaşanan gelişmeler yakından takip edilerek, ülkemizde ve dünyada oluşan dinamikler sektörle paylaşılmaktadır. Bu ilkeler ışığında "Dünyada ve Türkiye'de Ekonomik Gelişmeler ve Deniz Ticaretine Yansımaları" adlı çalışma yayınlanmıştır.

Ana başlıkları itibariyle;

- *Dünyada yaşanan ekonomik gelişmeler,*
- *Dünya deniz ticaretinde yaşanan gelişmeler,*
- *Türkiye'de yaşanan ekonomik gelişmeler ve*
- *Türk deniz ticaretinde yaşanan gelişmelerin*

yer aldığı çalışmada genel olarak 2004-2011 yılları arasında yaşanan gelişmeler karşılaştırmalı olarak ele alınmış, 2004 yılından 2011 yılına gelindiğinde ekonomik ve ticari indikatörlerde gözlenen artış ve azalışlar ulusal ve uluslararası boyutta değerlendirilmiştir.

Deniz Ticareti Bülteni "İskandil"

İçerisinde Bakanlığın tüm denizcilik birimlerinin de katkılarıyla oluşturulan yazılarla sektöre ışık tutmayı hedefleyen bülten periyodik olarak yayınlanacaktır.

Ekim 2012 sayısı ilgili kamu ve özel sektör paydaşlarına dağıtılmaya başlanan bültende; deniz ticaret istatistikleri, deniz ticaret hukukunda ve navlun piyasalarındaki son gelişmeler, deniz haydutluğuyla mücadele gibi konuların yanı sıra uluslararası denizcilik ilişkileri, yurt dışında sorun yaşayan gemilere dair bir dosya da yer almaktadır.

Konu yelpazesini sonraki sayılarda daha da genişletecek olan bülten, denizciliğin hemen hemen tüm konularını "iskandil" ederek sektörün faydasına sunmaya devam edecek olup, bültenin ikinci sayısı basım aşamasındadır.

Deniz Haydutluğu ile Mücadele Tanıtım Kitapçığı

Son yıllarda dünya deniz ticaretinin önünde ciddi bir engel teşkil eden, alınan ek güvenlik tedbirleri ve artan riskler nedeniyle sigorta primleri ile birlikte navlunları arttıran deniz haydutluğu, maalesef tüm dünyayı olduğu gibi Türk denizcilik sektörünü de olumsuz etkilemektedir. 2011 yılında deniz haydutluğunun dünya de-

nizcilik sektörüne getirdiği yükün (Toplamda 6,6-6,9 milyar $) %81'i denizcilik şirketleri tarafından (5,3-5,5 milyar $); %19'u (1,3 milyar $) ise hükümetlerce karşılanmıştır. Toplamda ödenen fidye miktarı 160 milyon $, sigorta giderleri ise 635 milyon $ olmuştur. (Kaynak: Oceans Beyond Piracy Raporu)

Deniz haydutlarınca kurban olarak seçilen gemilerin taşıdığı yükler hedef alındığı gibi, maalesef can kayıpları dahi yaşanabilmektedir. Saldırıya uğrayan gemi personeli çeşitli mağduriyetlere maruz kalmaktadır. Bu personelin aileleri, bazen aylar boyunca yakınlarından haber alamamaktadır.

Deniz haydutluğu dünya deniz ticaretini ciddi şekilde etkilemeye devam ederken bu sorunla mücadele etmek için, tavsiye edilen güvenlik koridorlarını kullanarak seyir yapılmasından ulusal konvoy geçişlerinin kullanılmasına kadar birçok önlem alınmaktadır.

Deniz haydutluğu ile mücadelede konusunda Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar devam etmektedir. Konunun farkındalığını arttırmak amacıyla Bakanlığımızca "Deniz Haydutluğu ile Mücadele Tanıtım Kitapçığı" yayımlanmış olup, kamu kurum/kuruluşları, üniversiteler, kıyı illeri valilikleri, liman başkanlıkları, deniz ticaret odaları ve konuyla ilgili sivil toplum kuruluşlarına anılan kitapçığın dağıtımı yapılmıştır.

ELEKTRONİK YAYINLARIMIZ

Türk deniz ticaretindeki gelişmeler hakkında sektörümüzün ve vatandaşlarımızın zamanında ve güncel istatistiksel verilerle bilgilendirilmesi amacıyla, 2012 yılı Ağustos ayından itibaren deniz ticaretinin nabzının tutulduğu 6 farklı konuda hazırlanan elektronik yayınlara internet sitemizde yer verilmektedir.

- *Kuru dökme yük piyasaları*
- *Tanker piyasaları*
- *Konteyner piyasaları*
- *Dünya ekonomisi ve yük piyasalarındaki son gelişmeler*
- *Deniz ticareti analizleri*
- *Türk deniz ticaret istatistikleri bülteni*

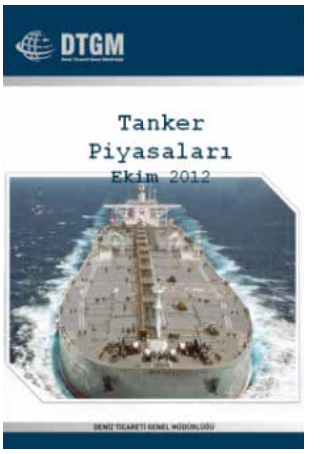

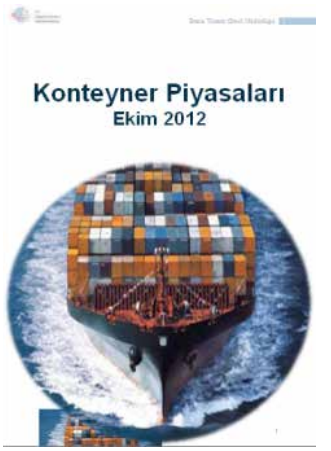

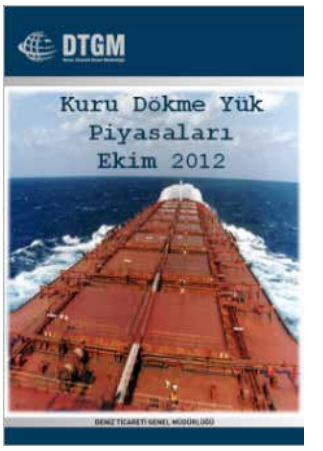

Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü

ÜLKEMİZ KIYI YAPILARINA YÖNELİK DÜZENLEMELER

2013 Ekim ayı itibariyle 913 faal kıyı yapısının bulunduğu ülkemizde son 20 yılda kıyı yapılarında ve limanlarda fiziksel gelişimin oldukça hızlı olduğu bir dönem yaşanmıştır. Gelişim aynı hızla halen devam etmektedir. Bu gelişimin ortaya çıkmasında belirli ekonomik gelişmeler ve endüstriyel talepler ile yasal düzenlemelerin etkisi olmuştur. Öncelikle 1997 sonrasında kıyıda özel liman yatırımlarının önünün açılması ile bu alanda bir talep patlaması yaşanmıştır. Günümüze kadar olan süreç içerisinde, özelleşen kamu limanları dışında, yeni liman alanları ve İzmit, İskenderun, Aliağa gibi deniz kıyısındaki sanayi bölgelerindeki iskelelerin tevsi projeleri ile limancılık alanlarının büyümesi söz konusudur (Tablo 4).

Tablo 4. Kıyı Yapıları ve Tersaneler Tablosu

Kıyı Yapısı	Adet
Liman ve İskele tesisi	208 (181 adedi ISPS kodlu)
Tersane	72
Marina/Yat Limanı/ Yat Yanaşma Yeri	49
Balıkçılık Kıyı Yapısı	367
Tekne İmal Yeri	170
Çekek Yeri	25
Gemi Söküm Tesisi	22
Toplam	913

Kıyı alanlarımızda çevresel açıdan da uygun olmayan şekilde küçük çaplı tesis planlamaları ile ölçek ekonomisine uzak bir şekilde liman yatırımı taleplerinin de artması sonucu olarak, kıyı yapılarının ülkesel ve bölgesel kalkınma ve ulaşım açısından önemi de düşünülerek, üst ölçekli bir planlama çalışması başlatılmıştır. Bu çalışma, 2010 yılında "Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı" adıyla Bakanlığımızca tamamlanmıştır. Bu çalışma öncesinde de limanlarla ilgili ülke bütününe yönelik bir takım plan çalışmaları yapılmış olup, söz konusu Master plan, ülke kıyılarındaki limancılık ihtiyaç analizini yapmış ve temel öneriler noktasında Bakanlığımızın planladığı 3 ana liman projesini ortaya koymuştur.

Benzer bir çalışma ülkemizdeki turizm tesisleri için de yapılmıştır. "Turizm Kıyı Yapıları Master Planı" çalışması ülke bütünündeki ihtiyaca göre, birçok yat limanı planlaması ve yapımı için öncülük etmiştir.

Diğer taraftan ülkemizdeki balıkçı barınaklarına yönelik durum tespiti ve balıkçı barınaklarımızın ihtiyaç duydukları teknik eksikliklerin tamamlanması amacıyla "Balıkçı Barınakları İhtiyaç Analizi Çalışması" Bakanlığımızca gerçekleştirilerek, balıkçı barınaklarımız için bir envanter çıkarılması sağlanmıştır.

Bakanlığımız projelerine ek olarak, enerji politikaları kapsamında, ülkemizin birçok yerinde ithal kömüre dayalı termik santral projeleri geliştirilmekte ve bu projeler için ham madde sağlanmasına yönelik kömür elleçlemesi yapılması amacıyla iskele yapılması planlanmaktadır.

Ülkemizin artan turizm potansiyeli ve Akdeniz çanağındaki yat turizminden alacağımız payın arttırılmasına yönelik oluşturulan politikalar yat limanı sayımızı arttırmaktadır. Bu sektörde de Bakanlığımız tarafından Yap-İşlet-Devret Modeli ile yat limanları yaptırılmakla birlikte özel sektör yatırımcıları tarafından da çok sayıda yat limanı projesi hazırlanmaktadır.

Ege bölgemizde var olan turizm potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla kruvaziyer liman projelerinin hayata geçirilmesinde hem maliyet açısından hem de sit alanı olması dolayısıyla güçlük yaşanmakta olup bunun yerine "Gemi İskeleye Değil, İskele Gemiye Yanaşıyor" projesi kapsamında bu bölgedeki korunaklı su alanlarında yüzer, kıyıya sabit, manevra yeteneğine haiz iskele yapılmasına yönelik çalışmalara başlanılmıştır.

655 sayılı KHK ile verilen görevler çerçevesinde kıyı yapıları imar plan teklifleri değerlendirilmekte ve onama yetkisi olan kuruma Bakanlığımız görüşü bildirilmektedir. Bu kapsamda, 2012 yılı içerisinde kıyı tesislerine yönelik olarak hazırlanmış olan 62 adet imar planı teklifine olumlu, 10 adet imar planı teklifine ise olumsuz görüş verilmiştir. 2013 yılı Ekim ayı itibarı ile 200'ün üzerinde imar plan teklifi için Bakanlığımız görüşü sorulmuş ve bunların büyük çoğunluğu sonuçlandırılmıştır.

Bu tür yapılara görüş oluşturulurken, mevzuat ile belirlenmiş görev, yetki ve sorumluluklarımız çerçevesinde ülkemiz hedefleri, Ülke ihtiyacı, bütünleşik kıyı alanları planları ile yukarıda belirtilen ve Bakanlığımız tarafında yapılmış olan master plan çalışmaları göz önünde bulundurularak değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu değerlendirmeler bazen yatırımcının planlamalarını değiştirmesi yoluyla en doğru yatırıma sevk edilmesi şeklinde sonuçlanmaktadır.

Bununla birlikte gelecek nesillere bırakmak üzere emanetçisi olduğumuz kıyılarımızın korunması ve efektif olarak kullanımın sağlanması amacıyla öncelikli olarak; Samsun Kirazlık, Ambarlı, Antalya, Mersin ve Tekirdağ bölgelerinde yoğun olarak bulunan akaryakıt elleçlemek üzere yapılmış boru hattı ve şamandıra sistemlerinin ortak bir platform/terminal sistemi üzerinden ayrı boru hatlarıyla elleçleme yapılabilmesi için yeni bir çalışma başlatılmıştır. Yapılan çalışmalar ilgili kurumlarla da paylaşılmış ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının destekleri alınmıştır.

Özellikle tatil bölgelerimizde görülen otel önü güneşlenme ve denize girme iskelelerinin otel işletmecisinin zevkleri doğrultusunda yapılması yerine belli bir düzen içerisinde kıyının kamu yararına kullanımını engellemeyecek şekilde minimum kıyı yapılaşması ile sağlanması prensip edilmiştir. Bu prensip doğrultusunda otel önü iskelelere ilişkin imar plan teklifleri revize ettirilmekte ve belli bir disiplin altına alınmaya çalışılmaktadır.

Ülkemiz insanına denizi daha çok sevdirmek ve insanımızın denizden daha fazla faydalanmasını sağlamak amacıyla, özellikle yat limanları doluluk oranlarının fazla olduğu Ege ve Akdeniz kıyılarında ve devamında ülkemizin tamamına yönelik olarak "Türk Kıyılarında Yüzer Bağlama Uygulamaları" çalışmaları yapılmakta ve bu çalışma sonucunda özel

tekne sahiplerinin en büyük sorunu olan bağlama sorununun çözülmesi hedeflenmektedir. Bu çalışmaya ilave olarak, özellikle belediyeler tarafında hazırlanan rekreasyon amaçlı kıyı düzenlemelerinde halkın denizde sportif, eğlence ve gezi amacıyla, amatör ve özel teknelerini, römork kullanarak denize indirip, denizden çekebilecekleri, yol ile bağlantısı olan ve geri sahasında taşıt ve römork otopark yeri bulunan denize iniş rampaları yapılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

ÜLKEMİZ GEMİ İNŞA SANAYİSİ

Ülkemizde gemi yapım çalışmalarına bağlı olarak tersanelerin geçmişi Selçuklular devrine uzanmaktadır. Selçuklular döneminde Türklerin batıya doğru ilerleyişi, denizcilik açısından Emir Çaka Bey'in 1081'de ilk tersaneyi kurması ve 50 parçalık ilk Türk donanmasını inşa etmesiyle yeni bir boyut kazanmıştır. Selçuklular devrinde denizcilik alanında yapılan en önemli tesis Alaiye (Alanya) tersanesidir. 1227 yılında yapılan bu tersane, inşasının üzerinden sekiz yüzyıla yakın zaman geçmesine rağmen hala ayakta durmaktadır. Düzenli ve ilk büyük Osmanlı tersanesi 1390 yılında Yıldırım Beyazıt döneminde yapımına başlanan Gelibolu tersanesidir. Haliç tersanesinin temelleri ise 1455 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından atılmış ve 1513 yılında kapatılan Gelibolu tersanesinde bulunan ekipmanların getirilmesiyle 16. Yüzyılda Dünyanın en büyük tersanelerinden biri haline gelmiştir. 1773 de Mühendishane-i Bahri Hümayun kurulmuş ve böylece gemi inşası konusunda da ilk teknik ve modern eğitime başlanmıştır. Daha sonraları Galata-Haliç-İstanbul tersanelerinden oluşan Tersane-İ Amire Osmanlı Devletinin yıkılışına kadar hizmet etmiştir.

Selçuklu döneminden Osmanlı dönemine uzanan, Fatih Sultan Mehmet döneminde "Dünyanın En Büyük Tersaneleri" olarak adlandırılan Haliç Tersanelerinden gelen kabiliyetle, 1969'da Haliç ve Boğaz'dan, Tuzla Aydınlı koyuna taşan, günümüzde ise, geleneksel inşa tekniklerinden; kalitesini ve sağlamlığını kanıtlamış, modern tesislere sahip, büyük bir katma değer yaratma kabiliyetinde olan ve hem istihdam sağlayan hem de bağlısı sektörleri sürükleyen gemi inşa sanayimiz, Bakanlığımızın ve sektörün bütün paydaşlarının attığı doğru adımlarla büyümeye ve deneyimlerini arttırmaya devam etmektedir.

Dünya denizciliğine yönelik üretim yapan ilgili sektörler gemi inşa, bakım onarım, yat imalatı ve gemi geri dönüşümü ve yan sanayi olarak sınıflandırılmaktadır. Bu sektörler bir geminin dizayn aşamasından başlayarak geri dönüştürülmesi ile noktalanan bütün süreçleri kapsamaktadır.

Ülkemizin, global denizcilik pazarından aldığı payı arttırabilmesi ve mevzuatımızın denizcilik sektörünün esnek yapısına adapte olabilmesi amacıyla sürekli olarak Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğünce önlemler alınmakla birlikte, yatırımcıların doğru zamanda doğru alanda uygun boyutta projeler geliştirebilmesi için hem uluslararası gelişmeler yakından takip edilmekte hem de değişen ve gelişen yeni trendler öngörülmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde faaliyet gösteren tersanelerin standartlarını yükseltebilmek, üretim süreçlerinin ve çalışma alanlarının daha emniyetli, güvenli ve çevreye duyarlı hale getirilebilmek amacıyla, tesislerin Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliği kapsamında Kısmi İşletme veya İşletme Belgesi almaları için, mevzuat; firmaları teşvik edici şekilde düzenlenmekte olup, hali hazırda Bakanlığımızdan 5 tersane İşletme İzni, 13 tersane ise Kısmi İşletme İzni alnmıştır. Diğer 49 tersaneden birçoğu ise bu belgeleri alabilmek için çalışmalarını sürdürmektedir (Tablo 5-6, Harita 2).

Tablo 5. Faal Tersanelerin Belgelendirme Durumu

İşletme İzni Verilen Tersaneler	5
Kısmi İşletme İzni Verilen Tersaneler	13
İşletme/Kısmi İşletme İzni Bulunmayan Tersaneler	49
Serbest Bölgelerde Bulunan Tersaneler	5
Toplam	72

Ülkemizde yatırımda bulunan tersane sayısı Ekim 2013 itibariyle 49 adet (Harita 3) olup yatırımdaki tesisler yaklaşık 9 Milyon m^2 lik bir alanı ve 12.200 metre deniz cephesini ifade etmektedir. Yatırımların tamamlanması ile birlikte 3 Milyon 645 bin DWT'lik kapasite gücü gemi inşa sektörümüz altyapısına eklenerek, kapasitemiz 7 Milyon DWT'nin üzerine çıkacaktır.

Tablo 6. Ülkemiz Tersanelerinin Proje Kapasitelerinin Yıllara Göre Değişimi											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ekim
Faal Tersane Adedi	37	38	40	45	51	64	65	69	71	71	72
Proje Kapasitesi (Milyon DWT/Yıl)	0,55	0,58	1,40	1,81	1,98	3,05	3,48	3,51	3,60	3,60	3,61

Harita 2. Faal Tersanelerin İllere Göre Dağılımı

Mevcut Gemi Sanayi Tesisleri ve İthalat/İhracat Dengesi

Güçlü tersanecilik altyapımızın yanı sıra ülkemiz kıyılarında deniz ticaretine hizmet sunan diğer sektör dalları ile toplam 913 adet kıyı tesisi faaliyetine devam etmekte olup, bunların 289 adeti gemi sanayi tesisidir.

Ülkemizde bulunan 72 faal tersane kimyasal tankerler, açık deniz balıkçı gemileri, kuru yük gemileri, offshore gemisi, deniz yapıları ve römorkörler inşa edebilecek bilgi birikimi, deneyim ve altyapıya sahiptir. Sahillerimizde bulunan 170 adet tekne imal tesisi, 25 adet çekek yeri ve 22 adet gemi söküm tesisi gemi sanayimizin bütünleyici parçalarıdır.

Türk tersanelerinde inşa edilen gemilerin büyük bir çoğunluğu Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilmekte olup, gerçekleştirilen bu ihracatla da ülkemiz ekonomisine önemli katkılar sağlanmaktadır. Ülkemizin gerçekleştirdiği deniz araçları ihracatı, 2008 yılına kadar artan bir ivmeyle devam etmekteyken 2008 küresel finans kriziyle birlikte bir azalma içine girmiştir.

2012 yılında 810 Milyon Dolarlık deniz aracı ihracatı gerçekleştirilirken, aynı yılda 1,00 Milyar Dolarlık ithalat yapılmıştır (Tablo 7).

49 Tersane Yatırım Aşamasında

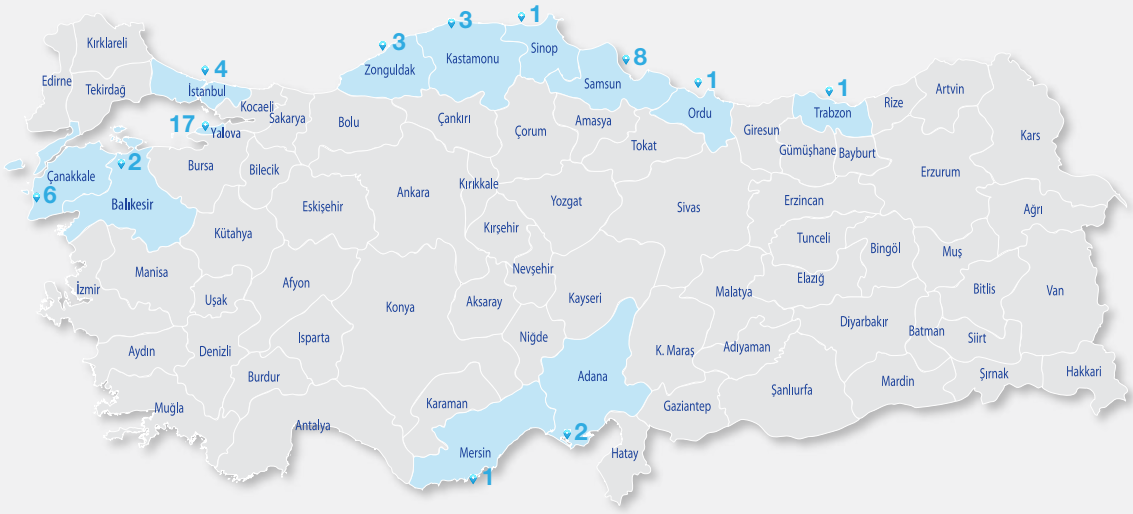

Harita 3. Yatırımdaki Tersanelerin İllere Göre Dağılımı

Tablo 7. Deniz Araçları İthalatı Ve İhracatı (Milyar $)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ekim
İhracat	0,45	0,70	1,25	1,44	1,62	2,65	1,83	1,11	1,27	0,81	0,68
İthalat	0,18	0,45	1,18	0,51	1,02	0,87	1,31	1,04	1,51	1,00	0,66

Tersanelerde İstihdam

Ülkemizde gerçekleştirilen gemi inşa sanayisi sektöründe çalışan işgücü istihdamı dünyadaki diğer tersenelere oranla oldukça yüksek olduğundan mevcut bu durum bizim bu sektördeki en büyük avantajımız olarak değerlendirilmektedir. Sektörümüzde 2003 yılında 14 bin seviyelerinde olan istihdam 2007 yılında 34 bin seviyelerine çıkmış, ancak krizin etkisi ile bu rakam Ekim 2013 itibariyle yaklaşık 23 bin kişi olarak gerçekleşmiştir (Tablo 8).

Tablo 8. Gemi İnşa Sanayi İstihdamı

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ekim
Tersane	14.000	14.700	25.000	28.580	33.480	26.910	19.179	21.449	20.560	23.000	23.000
Yan Sanayi	42.000	44.100	75.000	85.740	100.440	80.730	57.537	64.347	61.680	65.000	65.000

Tersanelerin Gemi İnşa Sipariş Defteri

Türkiye gemi inşaatında siparişlere göre adet bazında dünyada 2003 yılında 23. sırada iken 2008 yılında 5. sıraya kadar yükselmiştir.

Fairplay dergisinin Ekim 2013 verilerine göre ülkemiz mevcut 71 adet gemi siparişi ile 88 adet siparişi bulunan Filipinler'in ardından dünya altıncısı konumundadır (Grafik 26).

Tersanelerimiz dünya gemi inşa siparişlerinden 2003 yılında 53 adet sipariş alırken bu rakam krizden önce 2008 yılında 260 adede çıkmış, krizin etkisi ile giderek azalarak, 2012 sonu itibariyle 82 adet olarak gerçekleşmiştir (Grafik 27).

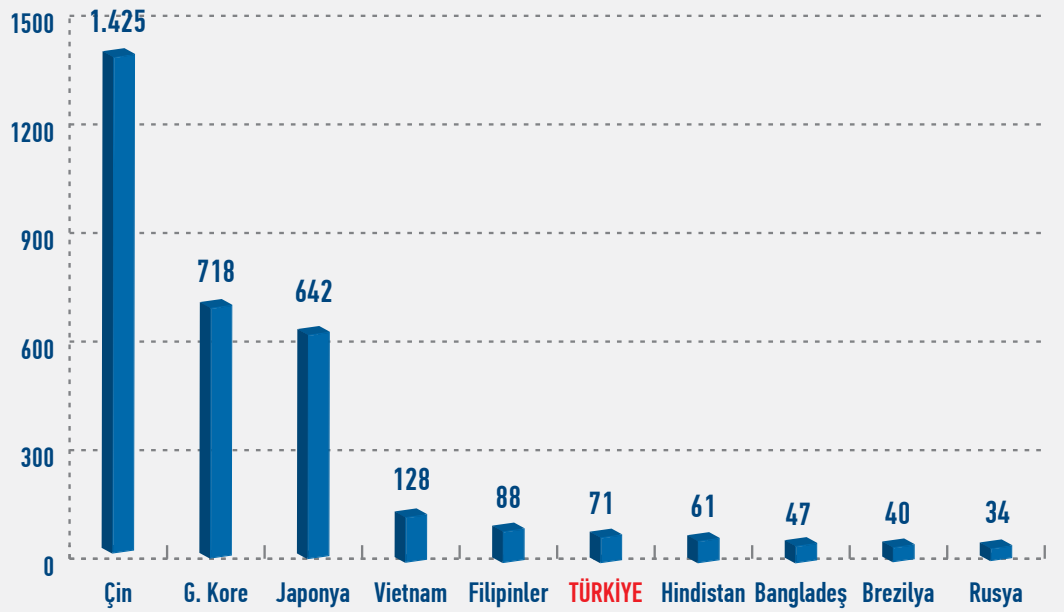

Grafik 26. Gemi Siparişlerinin Ülkelere Göre Dağılımı (Adet Gemi)
Kaynak: Fairplay 10/2013

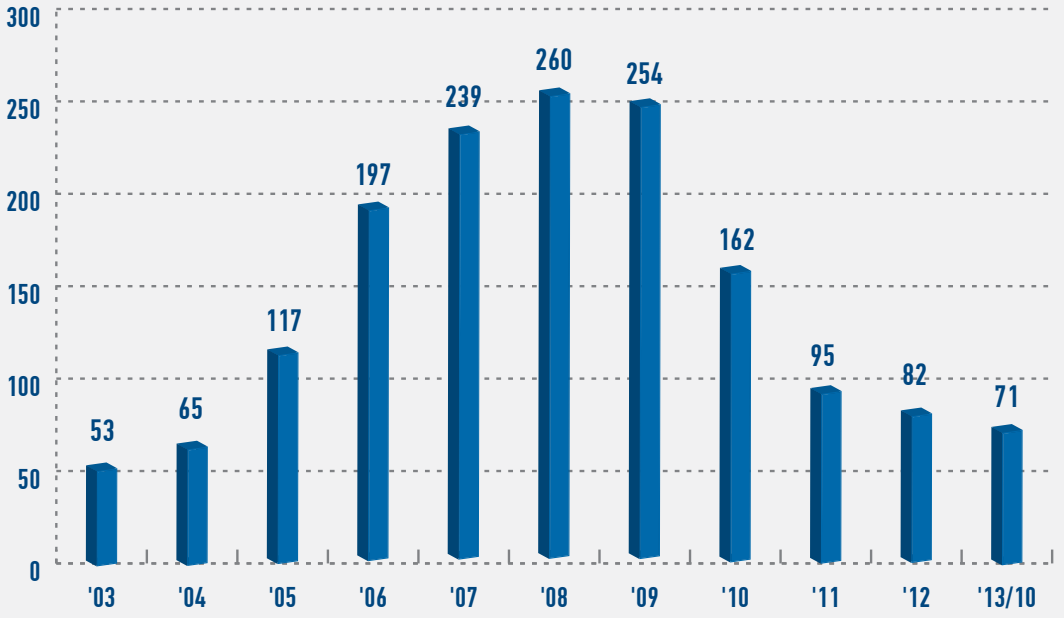

Grafik 27. Tersanelerin Yıllara Göre Sipariş Defteri Durumu (Adet Gemi)
Kaynak: Fairplay 10/2013

Kuru Havuzlar ve Yüzer Havuzlar

Kamu tersanesi olan Haliç Tersanesinde 3 adet, Pendik Tersanesinde 1 adet, özel sektörde ise 5 adet kuru havuz (Tuzla Gemi Endüstrisi, Deniz Endüstrisi, Ursa Gemicilik, Sefine Tersanesi ve Beşiktaş Denizcilik) faaliyetini sürdürmekte olup, yatırımı devam eden ve planlanan kuru havuz yatırımlarıyla, kuru havuz sayısının 31 adede kadar çıkması öngörülmektedir (Tablo 9).

Yüzer havuz sayısı 2003 yılında 11 adet iken, 2007 yılı sonunda 15'e, 2011 yılı itibariyle yüzer havuz sayısı 18 adete çıkmıştır. Ekim 2013 itibariyle 21'e yükselen yüzer havuz sayısının, kaldırma kapasitesi toplam 320.000 ton'u aşmıştır.

Tablo 9. Kuru Havuz ve Yüzer Havuz Yatırımları

	2003	2007	2008	2011	2012	2013/10
Kuru Havuz	4	-	7	9	9	9
Yüzer Havuz	11	15	-	18	19	21

Tersanelerimizde Kazaların Önlenmesine Yönelik Alınan Tedbirler

- *Tesislerin 2 yılda bir kez denetlenmesi zorunluluğu,*
- *Tesisler için kalite, çevre ile iş sağlığı ve güvenliği belgeleri alma zorunluluğu,*
- *Gemi Mühendisi çalıştırma zorunluluğu,*
- *Her türlü sabit ve hareketli kaldırma vinçleri kullanan operatörler tersanenin daimi personeli olması ve çalıştırılan mühendis, operatör ve kalifiye elemanların, diplomalı/sertifikalı olması zorunluluğu,*
- *Kaldırma ve iletme makineleri, taşınabilir/taşınamaz basınçlı ekipmanları, boru hatları, topraklama ölçümleri, elektrik kabloları ve panolarının kontrollerinin Türk Akreditasyon Kurumundan (TÜRKAK) "A tipi muayene kuruluşu" olarak yetki alan kuruluşa yaptırma zorunluluğu*

getirilmiş olup ayrıca, Tersanelerde çalışanlara yönelik eğitim programları düzenlenmiştir.

TEKNE İMAL SANAYİMİZ

Bugün itibariye ülkemizde yaklaşık 170 adedi kıyılarda olmak üzere toplam 512 adet yat ve tekne imal tesisi, faaliyet göstermekte olup, bunlardan 38'si mega yat üretiminde uzmanlaşmıştır. Ayrıca, 25 adedi kıyılarda olmak üzere 58 adet çekek yeri faaliyet göstermektedir.

Mega yat inşasında ülkemiz 25 metre üzeri yat inşası siparişlerinde 3. ırada yer almıştır (Tablo 10).

GEMİ GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİMİZ

"Geri Dönüşüm-Yeniden Kazanım" terim olarak, kullanım dışı kalan nesnenin yani çöpün ya da hurdanın ham madde olarak kullanılıp yeniden imalata katılmasıdır. Gemi Geri dönüşüm sektörü; ekonomik ömrünü tamamlamış gemilerin seferlerden çekilmesi ve yerlerine yeni tonajda gemilerin getirilmesi, daha güvenli ve çevreye duyarlı, daha fazla işletme verimi olan, denizcilik risklerini daha aza indiren tabii bir teknolojik süreç içinde yerini bulmaktadır. Gemi geri dönüşümü, çevreyi koruyan endüstri türleri arasında yer almakta olup ekolojik dengenin korunmasında etkin bir rol üstlenen "yeşil endüstri" olarak da adlandırılmaktadır.

Tablo 10. Yat Siparişlerinin Metre ve Adet Bazında Dağılımı		
Ülke	**Metre**	**Proje Adet**
İtalya	10,536	272
Hollanda	3,671	66
TÜRKİYE	2,821	65
ABD	2,670	65
İngiltere	1,871	62
Tayvan	1,255	41
Almanya	1,235	13
Çin	792	21
Birleşik Arap Emirlikleri	608	11
Fransa	450	11

Kaynak:Boat International-Ekim/2013

Demir cevherinin doğadan çıkarılması, eritilmesi ve haddelenmesi ile karşılaştırıldığında gemi geri dönüşümünün, enerji ve maliyetlerden büyük tasarruf sağladığı ve çevre kirliliği bakımından daha az risk oluşturduğu bilinmektedir.

İzmir İli, Aliağa ilçesinde 07.10.1974 tarihli ve 7/8951 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Gemi Söküm Organize Sanayi Bölgesi kurulması kararlaştırılmıştır. Çıkarılan Kararname ile eki Protokole göre bölgedeki parsellerin kamulaştırılma, parselasyon ve tahsis işlemleri Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünce yapılmıştır. 1976 yılından itibaren gemi söküm faaliyetleri ülkemizde sadece bu alanda yapılmakta olup 1300 metrelik sahil şeridinde özel teşebbüse ait 22 firma faaliyet göstermektedir. Ayrıca MKE Gemi Söküm Tesisi de aynı bölgede yer almakta olup, tesiste MKE Genel Müdürlüğüne bağlı Hurda İşletmeleri Müdürlüğünce, özellikle askeri gemilerin sökümü yapılmaktadır.

Gemi geri dönüşüm, Birleşmiş Milletler Uluslararası Denizcilik Örgütü'nde (IMO) ilk olarak 1999 yılında tartışılmaya başlanmış olup, MEPC 43'de Gündem Maddesi olarak kabul edilmiş, MEPC 44'de ilk Yazışma Grubu kurulmuş, MEPC 46'da ise Çalışma Grubu oluşturulmuştur. 2005 yılında IMO'da global ve yasal bağlayıcılığı olan yeni bir hukuki aracın geliştirilmesi kararı alınmış ve nihayetinde 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi, 11–15 Mayıs 2009 tarihleri arasında Hong Kong'da düzenlenen ve 63 ülke temsilcisinin hazır bulunduğu Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) himayesindeki diplomatik konferansta kabul edilmiştir. Ülkemiz söz konusu diplomatik konferansa katılım sağlamış olup, mevcut Sözleşmeyi, Madde 16 paragraf 2.2 hükümlerine bağlı olarak hükümetçe kabulü ve TBMM'nin onay şartı ile imzalamıştır.

Rakamlarla Gemi Geri Dönüşüm

Ülkemizde gemi söküm faaliyetleri Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğünün yetki ve izinleri çerçevesinde yürütülmektedir.

2003 yılında toplam gemi söküm rakamları 99 gemi ve 193 bin LDT olarak gerçekleşirken, bu rakam, 2012 yılında 281 gemi ve 927 bin LDT ile en yüksek seviyelere ulaşarak gemi söküm sayısında % 300, elde edilen hurda miktarında % 400'lük bir artış sağlanmıştır. 2013 yılının ilk 10 aylık verilerine göre gerçekleştirilen gemi söküm rakamları ilgili tabloda gösterilmektedir (Tablo 11).

Emek yoğun bir sektör olan gemi söküm sanayine sağlanan teknik destekler ve uluslararası alanda itibarının arttırılması adına yapılan tanıtım faaliyetleri ile küresel kriz fırsata çevirebilmiş olup 2013 yılı Ekim ayı itibariyle bu sektörde yaklaşık olarak 1500 kişiye doğrudan, yan sanayi ve tedarikçisi olduğu demir çelik sektörü ile birlikte bu rakamın birkaç misli ile dolaylı olarak istihdam imkânı sağlamaktadır.

Gemi Geri Dönüşüm Tesislerinin Modernizasyonuna Yönelik Yapılan Çalışmalar

Ülkemizdeki gemi geri dönüşüm tesislerinin fiziksel koşullarının ve yeterliliklerinin Basel ve Hong Kong sözleşmelerine uygun hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımızca denetim ve incelemeler periyodik olarak yapıl-

maktadır. Can, mal ve çevre korumasına yönelik pro-aktif bir anlayış benimsenmekte olup riskler analiz edilmektedir. Tesislerde gemi söküm alanlarında zemin betonlanma işlemleri yaptırılmış, çevreye duyarlılığı, iş sağlığı ve güvenliği, atıkların çevreye duyarlı bir şekilde bertarafı ve depolanması sağlanmıştır. Bu faaliyetler yapılırken sektörün sürdürülebilirliği de ön planda tutulmuş yenilikler ve düzenlemeler kademeli olarak gerçekleştirilmiştir. Bu önemli ve olumlu yönleriyle uluslararası çevrelerce örnek olarak gösterilmekte olan gemi geri dönüşüm tesislerimiz aynı zamanda birçok yabancı kuruluş temsilcileri tarafından da sıklıkla ziyaret edilmektedir. Ülkemizdeki gemi geri dönüşüm standartlarının yüksekliği, güneydoğu Asya ülkeleri ve Çin'e kıyasla işçilik maliyetlerinin yükselmesine neden olmaktadır.

Gemi Geri Dönüşüm Sektörüne Yönelik Getirilen Düzenlemeler

- *Gemi Söküm Yönetmeliği ile bu sektörde faaliyet gösteren firmalara "Gemi Söküm Yetki Belgesi" getirilmiştir.*
- *Dış Ticaret ve Gümrük Mevzuatında yapılan değişiklikle, gemilerden çıkan filika, çapa, zincir, makine, motor gibi parçaları mütemmim cüz kapsamına alınması sağlanmıştır.*
- *Gemi Söküm Yönetmeliği 2004 yılında revize edilerek iş sağlığı ve güvenliği konularında gerekli tedbirlerin alınması sağlanmıştır.*
- *Sahalar betonlanmış, atık ve tehlikeli atık kapsamındaki maddelerin güvenli bir şekilde bertarafı ve depolanması sağlanmıştır.*
- *Gemi Söküm Yönetmeliğinde batık ve terk edilmiş gemilerle ilgili düzenleme yapılarak, 69 adet batık ve yarı batığın yerinde sökümü sağlanmıştır.*
- *IMO nezdinde oluşturulan Güvenli ve Çevreye Uyumlu Gemi Geri Dönüşümü İçin Uluslararası Anlaşma Taslağı Mayıs 2009 da Hong Kong'da imzalanarak, Sözleşme TBMM Çevre Komisyonunda görüşülerek kabul edilmiştir.*
- *Sektör temsilcilerine ve İdaremiz uzmanlarına, gemi sökümü, gemilerde kullanılan asbestin tanıtılması, kullanımı, sökümü ve depolanması konularında Germanischer Lloyd (GL) ve Gemi Geri Dönüşüm Sanayicileri Derneği uzmanları tarafından kurslar düzenlenmiştir.*

Batık/Yarı Batık Gemiler ve Yerinde Söküm

Aliağa Gemi Geri Dönüşüm Bölgesi dışında, mahallinde yapılmak istenilen kesim/söküm izinleri; **söküm işleminden önce, söküm işlemi sırasında ve söküm işlemi sonrasında** olmak üzere üç aşamada değerlendirme, kontrol ve takip aşamaları dahilinde verilmektedir.

Batık ve terk edilmiş gemi ve deniz araçlarının tespiti tamamlanmıştır. Ülkemiz karasularında batık ve yarı batık terk edilmiş durumda olan 170 adet Türk ve yabancı bayraklı geminin varlığı tespit edilmiştir. Bu gemilerden 69 mahallinde söküm izni verilmiştir. Diğer taraftan, deniz trafiği ve güvenliği açısından risk teşkil etmeyen ve ekonomik değeri kalmamış, balıklar için yuvalama ve yumurtlama ile turizm amaçlı kullanılan batıklara ilişkin ilgili kurumlardan gelen talepler ayrıca değerlendirilmektedir (Grafik 28).

Tablo 11. Yıllar İtibariyle Gemi Geri Dönüşümüne Tabi Tutulan Gemiler

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ekim
Sökülen Gemi Adedi	99	136	88	94	76	72	127	229	341	281	195
Sökülen Gemi Tonajı (x1000 LDT)	193,4	153,6	120,2	114,8	135,9	152,0	297,8	410,4	652,5	927	680

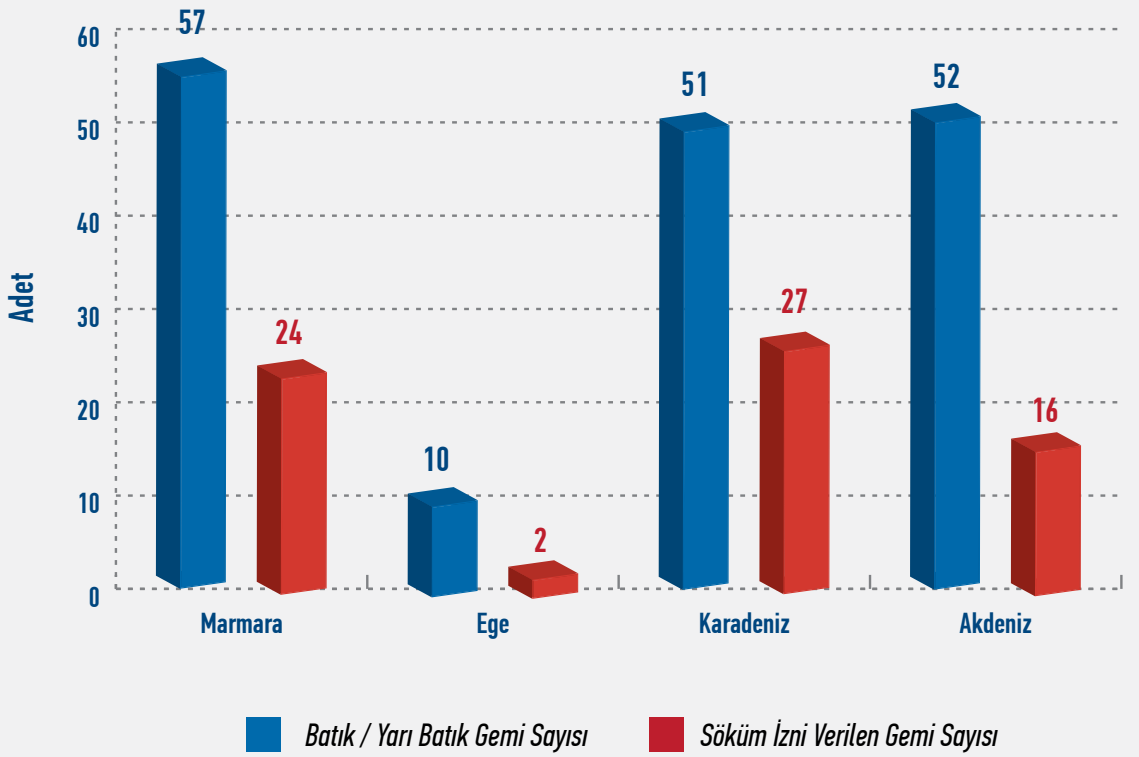

Grafik 28. Batık Gemi Sayısı ve Yerinde Söküm İzni Verilen Gemiler

DENİZDİBİ TARAMA FAALİYETLERİ

Bakanlığımızca denizdibi tarama faaliyetleri İstanbul, İzmir ve Samsun Denizdibi Tarama Başmühendislikleri marifetiyle yürütülmektedir.

- *Performans sistemine dayalı, verimlilik odaklı, sürdürülebilir tarama yönetim sistemini hayata geçirmek amacıyla 2013 yılı içerisinde;*
- *Denizdibi tarama faaliyetlerinin takip edilebilir bir yapıya kavuşturulması amacıyla günlük gemi raporu programı hazırlatılmıştır.*
- *Yağ-yakıt karşılığı hizmet verilmesi kaldırılmış ve birim fiyat uygulamasına geçilmiştir.*
- *Maliyetler ve temin süreleri kısaltılarak filonun ihtiyaç duyduğu yıllık yağ-yakıt ihtiyacı toplu olarak karşılanmaya başlanmıştır.*
- *Hizmet alımı ile karşılanacak gemiadamı nitelikleri yükseltilerek sayısı azaltılmış ve bu kapsamda 2013 yılı için 110 gemiadamı istihdam edilmiştir.*
- *Ayaklı ve kazıcı özellikli 1.000 m3 lük 2 adet Dubanın inşasına başlanmıştır.*
- *Samsun'daki gemi kızağı tamir edilerek yeniden kendi gemilerimizi kızaklama kabiliyeti kazanılmıştır.*
- *Denizdibi tarama faaliyetlerinin planlanması aşamasında tarama ihtiyacının tespitine yönelik olarak Başmühendisliklerce tüm kıyılarda incelemeler yapılarak 240 kıyı tesisinde yaklaşık 20 milyon m^3 lük acil tarama ihtiyacı tespit edilmiştir.*
- *Sadece tarama işine yönelik ilk mevzuatın oluşturulması amacıyla Tarama Yönetmeliği Taslağı hazırlanmıştır.*

Denizdibi tarama filomuz inşa edilmekte olan iki geminin haricinde 44 adet gemi ve suaracından oluşmaktadır.

Bunlardan, 1 adeti kesici emici gemi, 4 tanesi kovalı tarak gemisi ve 8 adeti yüzer ekskavatör olmak üzere 13 adedi tarama gemisidir.

Denizdibi Tarama Başmühendislikleri faaliyetlerini belirlenmiş kıyı alanları kapsamında yürütmektedir (Harita 4). İhtiyaç olduğunda gemi ve/veya gemiadamı görevlendirmesi yapılarak hizmetin aksatılmadan devam ettirilmesi sağlanmaktadır.

Denizdibi Tarama Başmühendisliklerimizde farklı kanunlara tabi olmak üzere 4 farklı tipte toplam 303 personel görev yapmaktadır. Bu personelin 103'ü kara personeli, 200'ü ise denizci personeldir (Tablo 12).

Ülkemizde son yıllarda deniz dibi tarama faaliyetleri artmış olup; 2007 yılından 2013 yılı son çeyreğine kadar geçen süre içinde toplam 10,63 milyon m^3 tarama işlemi yapılmıştır (Grafik 29-30-31).

Barınaklar, limanlar, yat limanları, tersaneler gibi kıyı yapıları ile dere ağızlarının ve deniz yapılarının taramaları yapılarak;

- *Deniz ticaretine ve balıkçılığa katkı sağlanmakta,*
- *Seyir emniyeti, can ve mal güvenliği artırılmaktadır.*

Dünya genelinde bakıldığında denizdibi tarama teknolojileri gün geçtikçe gelişmekte ve yeni teknolojiler ile tarama kapasiteleri yüksek deniz araçları tasarlanmaktadır. Bu alanda yeni atılımlar yapılarak yeni gemiler inşa edilmeye başlanmıştır. İnşa edilmekte olan yeni gemilerimiz ile bir ilki başarılarak hem taşıma hem de tarama faaliyeti tek bir deniz aracı ile yapılabilecektir.

Böylece tarama alanında 3 ayrı deniz aracı (römorkör, yüzer ekskavatör, duba gemi) göndermek yerine tek bir deniz aracı sevk edip tarama faaliyeti yapılarak, verimlilik artışı sağlanmış, maliyet düşürülmüş olacaktır.

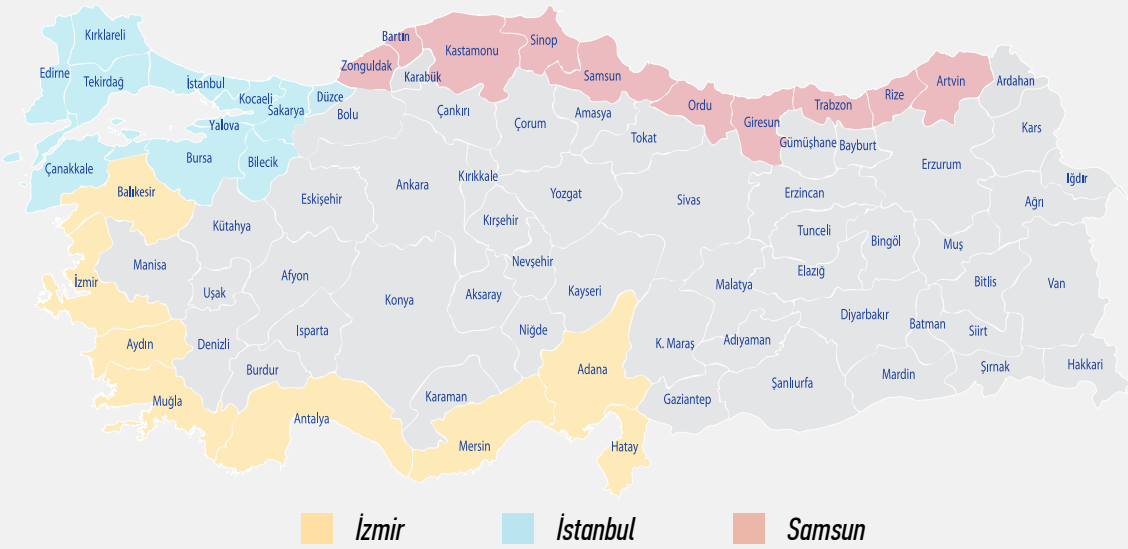

Harita 4. Denizdibi Tarama Başmühendislikleri Görev Alanları

Tablo 12. Personel Dağılımı

Başmühendislik	657 Sayılı Kanuna Tabi	854 Sayılı Kanuna Tabi	4857 Sayılı Kanuna Tabi	Hizmet Alımı	Toplam
İstanbul	15	48	29	41	133
İzmir	10	13	6	62	91
Samsun	11	29	32	7	79
TOPLAM	36	90	67	110	303

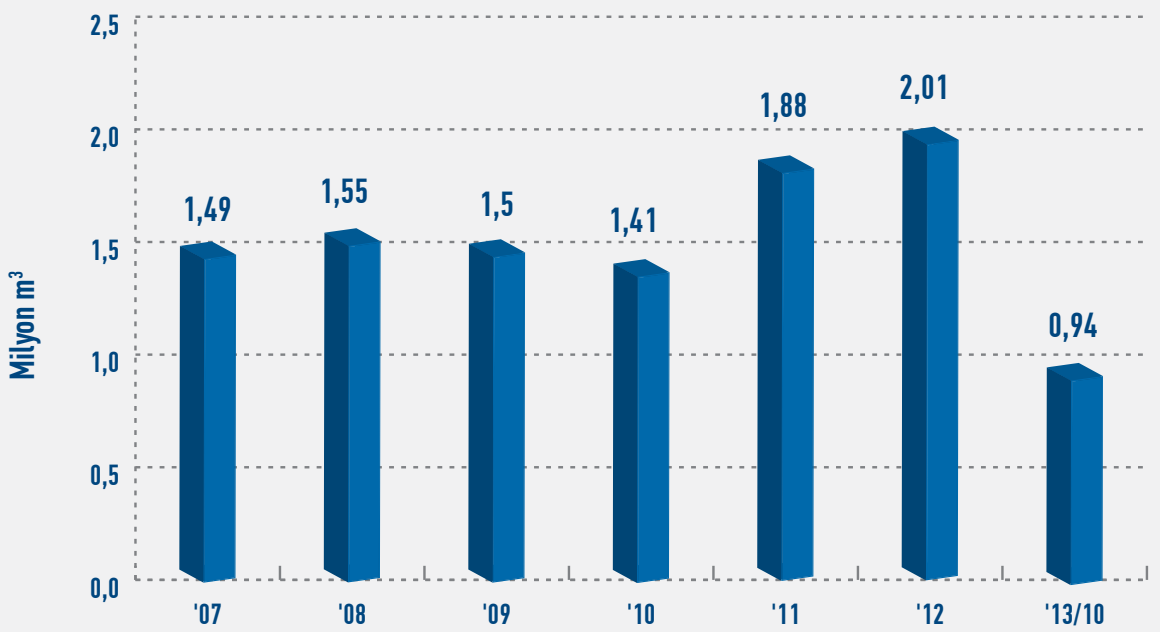

Grafik 29. Yıllar İtibariyle Tarama Verileri

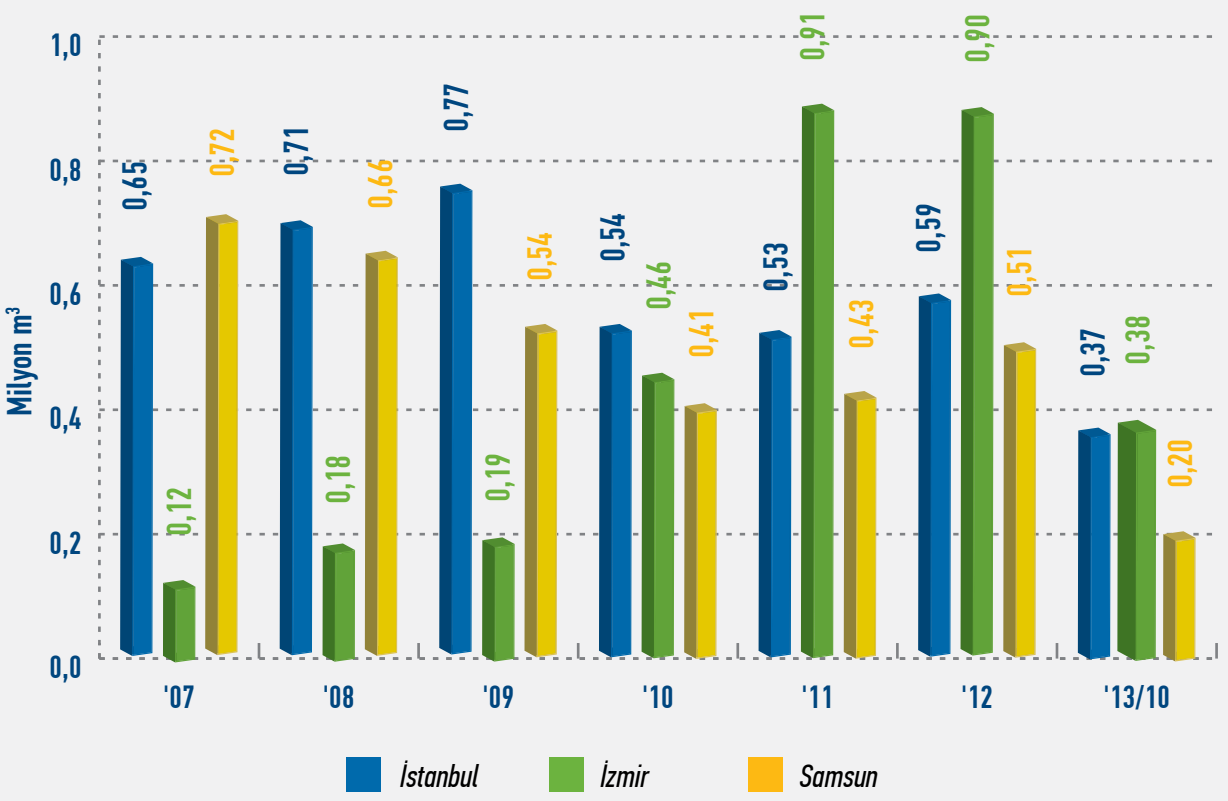

Grafik 30. Başmühendislikler Bazında Yıllık Taramaların Dağılımı

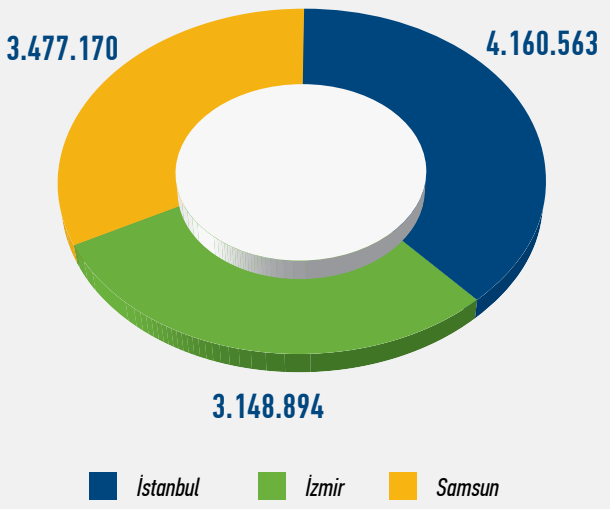

Grafik 31. Son Yedi Yıllık Taramaların Başmühendislik Bazında Dağılımı (Metreküp)

Kazıcı Özellikli Duba Gemi

Emici Tarama Gemisi

- *Gelecek planlaması içerisinde yüzer ekskavatörlerimizin mevcut kazıcı özelliklerine kesici-emici özelliklerinin de eklenmesi amacıyla modernizasyon ve yenileme yatırımları bulunmaktadır.*
- *Ülkemiz kıyı tesislerinin, deniz yapılarının, navigasyon kanallarının ve kıyı düzenlemesine yönelik yatırımların ihtiyacı olan/olacak büyük hacimli (1 milyon m^3 üzeri) denizdibi taramalarını yapabilecek kabiliyete ulaşmak amacıyla yüksek teknolojiye sahip yeni denizdibi tarama gemisi projesinin fizibilite çalışmaları başlatılmıştır. Ayrıca iç sularımızın ihtiyacı olan tarama hizmetlerinin verilmesine yönelik tarama teknolojileri üzerinde de inceleme ve araştırma yapılmaktadır.*
- *Ülkemizin tüm kıyılarını, kıyı tesislerini ve deniz yapılarını doğrudan ilgilendiren denizdibi tarama faaliyetlerinin hukuki alt yapısının ve mevzuat eksiklerinin giderilmesi amacıyla kanun teklifi taslağı ve yönetmelik taslağı hazırlanmıştır.*

GEMİ İNŞA YAN SANAYİSİ

Ülkemiz gemi inşa sektörünün büyümesine paralel olarak gemi yan sanayimizdeki istihdam da sektörün yerli katkı oranı kapsamında 1'e 3 istihdam imkânı vererek ülkemizin en büyük sorunu olan işsizliğin çözümüne katkı sağlamaktadır.

2003 yılında 42.000'lerde olan yan sanayi çalışan sayısı, 2007 yılı sonunda 100.000'e ulaşmıştır. Ancak, küresel krizin de etkisiyle tersanelerimizde yaşanan olumsuzluklara paralel olarak yan sanayideki çalışan sayısı 2013 yılı Ekim ayı itibariyle ise yaklaşık 66.000 kişi civarında olup, bugün itibariyle de bu sayı korunmaktadır (Grafik 32).

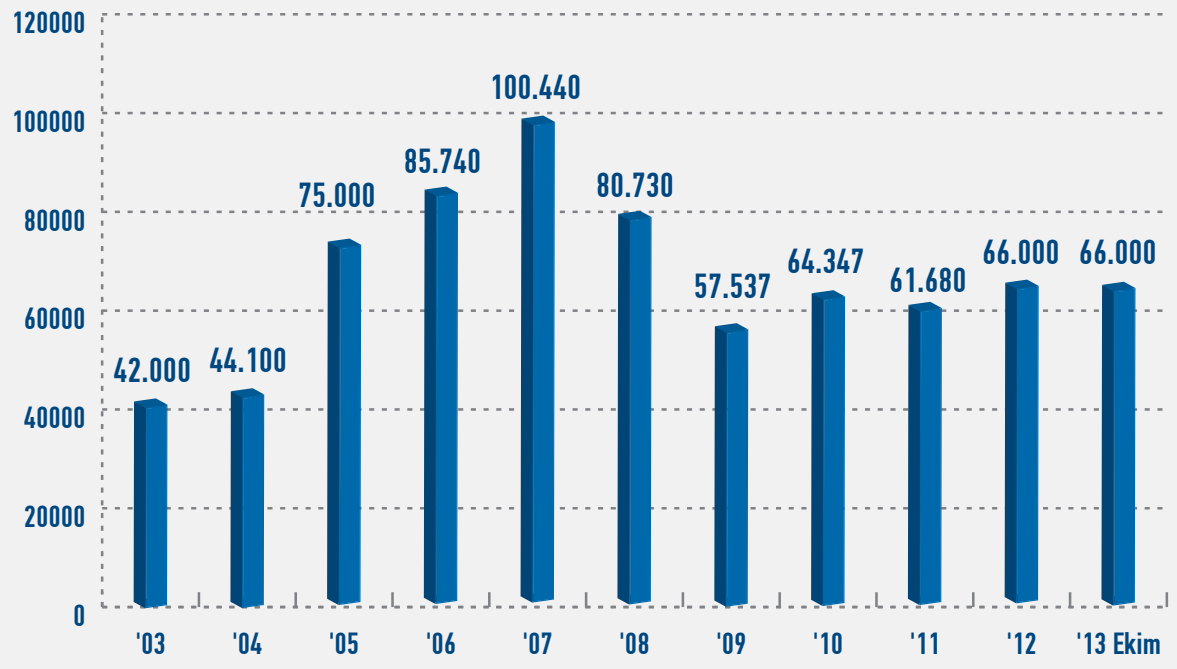

Grafik 32. Gemi Yan Sanayi İstihdamı

Ülkemiz gemi yan sanayisi; bazı ürünlerin üretiminde (ırgatlar, dümen makineleri, elektrik teçhizatı, gemi zincirleri ve çapalar vs.) kendini kanıtlamış olmakla birlikte, bazılarında ise (gemi ana makinesi, gemi kazanı, yağ-yakıt separatörleri, seyir cihazları, algılayıcılar vs.) yetersiz kalmaktadır. Diğer yandan, gemi inşasının hammaddesi olan sertifikalı çelik sac ve profilin ülkemizdeki üretim kapasitesi ise ihtiyacın altındadır.

Eğitim

2004 yılında 6 adet meslek lisesinde gemi yapım eğitimi verilirken, 2013 yılı Ekim ayı itibariyle bu sayı 32 adede çıkmıştır. Bölüm sayısı ise aynı dönem aralığında 17 adetten, 53 adete çıkmıştır (Grafik 33). Ayrıca 2013 yılı itibariyle gemi inşa eğitimi veren okullar Tablo 13'de gösterilmiştir.

Tablo 13. Gemi İnşa Eğitimi Veren Okullar

Gemi İnşa Eğitimi Veren Okullarımız	Okul Sayısı
Meslek Lisesi	32
Yüksekokul	5
Lisans	4

Bakanlığımızca 2008 yılından itibaren sektörün ara eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik kurslar başlatılmıştır. Bu bağlamda önceki yıllarda çok az olan sektörel eğitim program sayısı son yıllarda büyük bir artış içine girmiş olup, 2012 yılında 21 program düzenlenmiştir (Grafik 34).

Bu çerçevede, 2005 yılı ile 2013 yılı (Ekim sonu itibariyle) arasında Bakanlığımızca sektörün ara eleman ihtiyacına yönelik olarak özel sektörden 1.930 kişi, kamu personelinden 1.170 kişi olmak üzere toplam 3.100 kişiye eğitim verilmiştir (Grafik 35).

GEZİ TEKNELERİNE YÖNELİK PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMLERİ (PGD)

Bakanlığımız tarafından; Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, 31.05.2005 tarihinden itibaren Gezi Tekneleri Yönetmeliği kapsamındaki teknelere Piyasa Gözetimi ve Denetimi faaliyeti uygulanmaya başlanmıştır.

Bakanlığımız personeline konuyla ilgili teorik ve pratik eğitim verilerek, Piyasa Gözetim ve Denetimi hususunda yet-

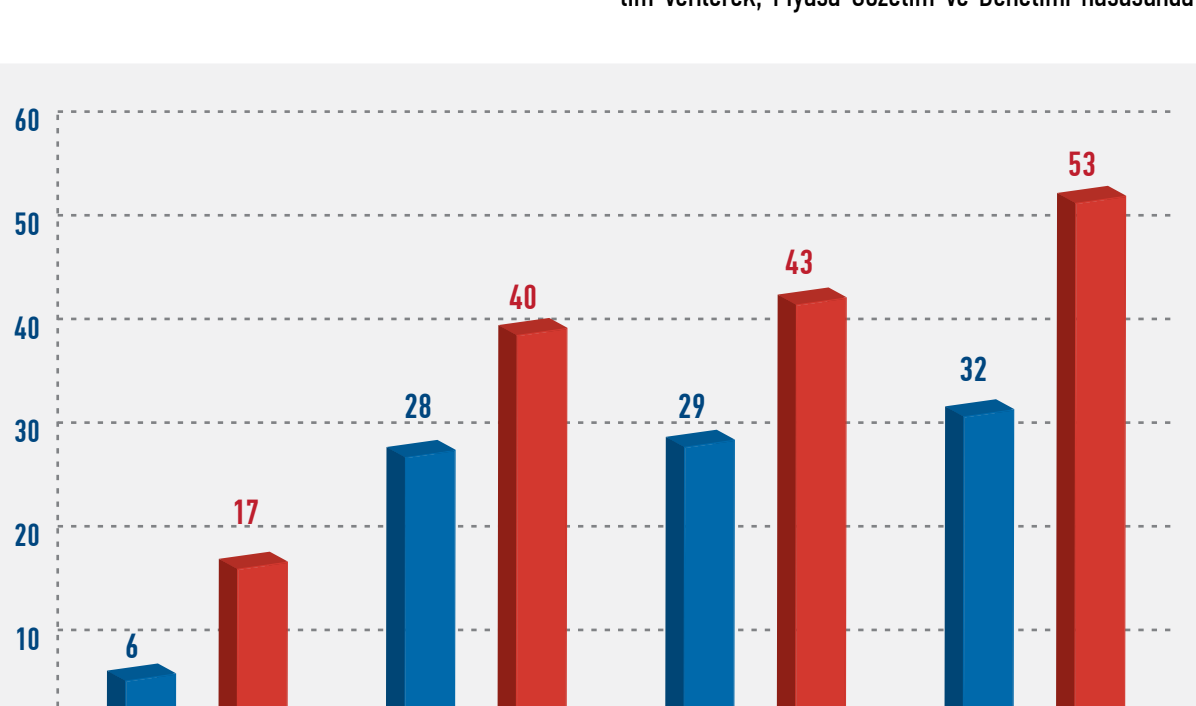

Grafik 33. Gemi Yapımı Eğitimi Veren Anadolu Denizcilik Meslek Liseleri

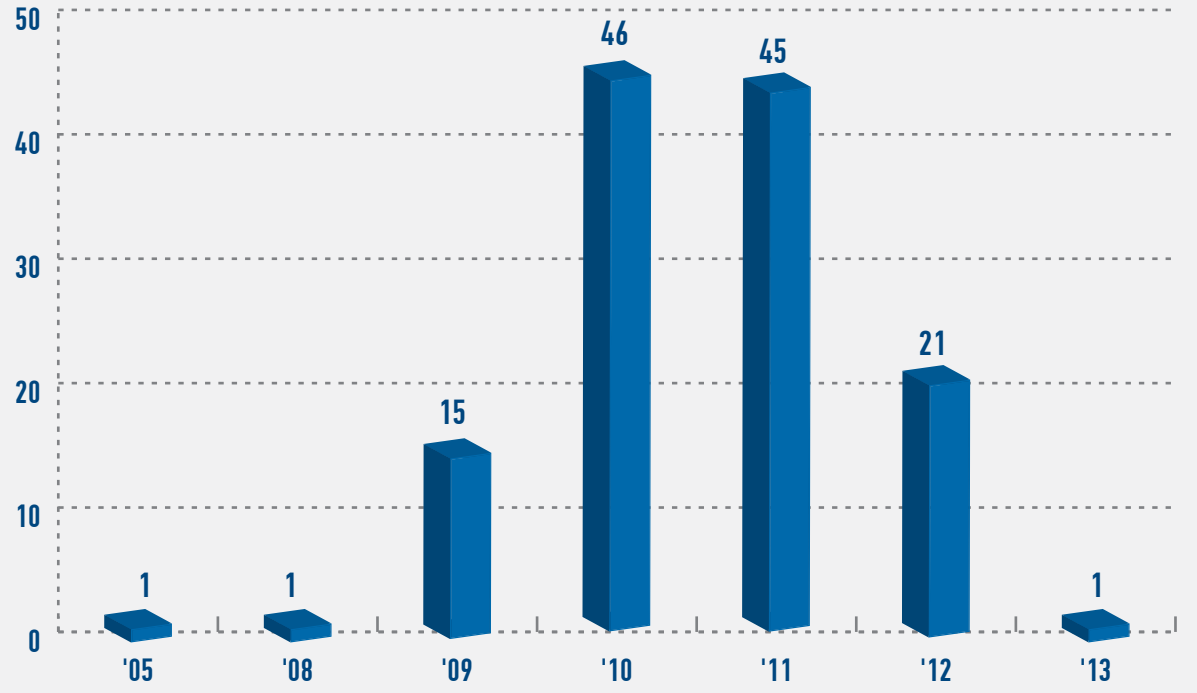

Grafik 34. Düzenlenen Mesleki Kurs Sayısı

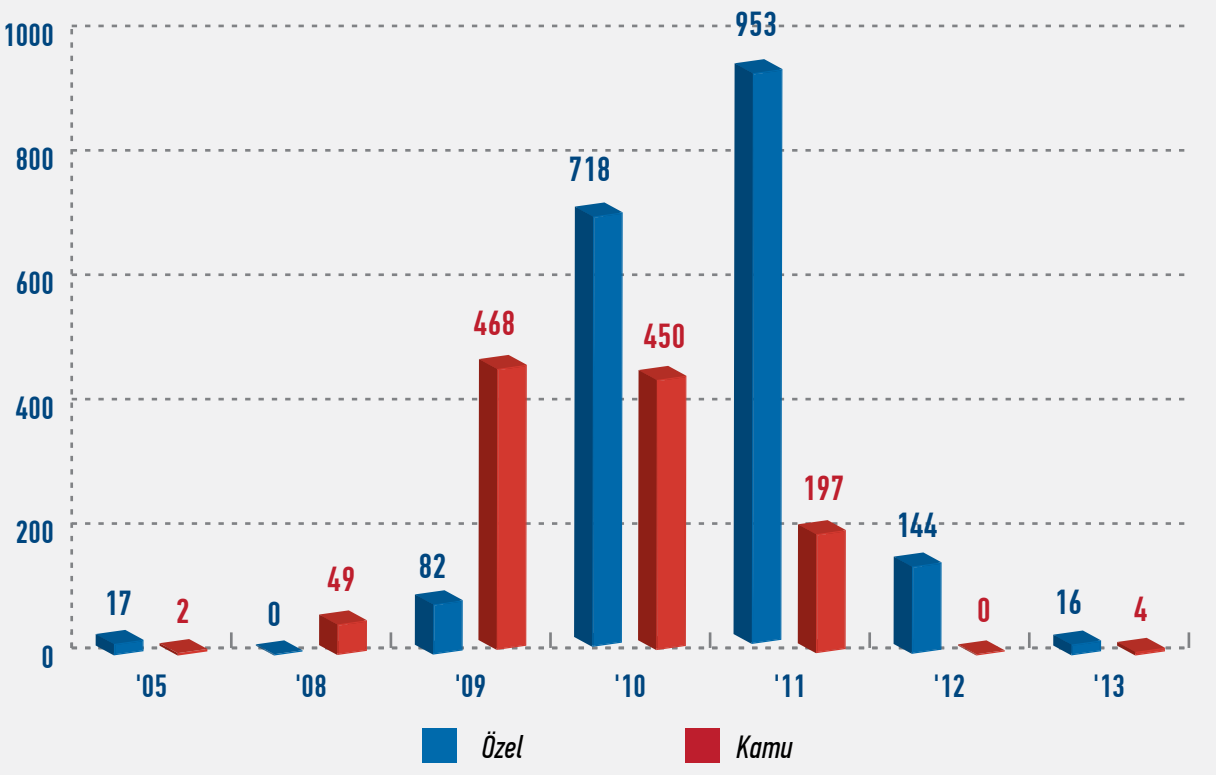

Grafik 35. Düzenlenen Mesleki Kurslarına Katılan Kursiyer Sayısı

kilendirilen uzman sayısı 154 kişiden 25'e düşürülmüştür. Ayrıca liman başkanları ve yardımcıları Piyasa Gözetim ve Denetimi kapsamında yetkilendirilmiştir. Bu kapsamda; 2009 yılında 1'i şikâyet nedeniyle toplam 258 ürün, 2010 yıllında 1'i şikâyetten olmak üzere toplam 379 ürün, 2011 yılında 6'sı şikâyet nedeniyle toplam 291 ürün, 2012 yılında ise 330 ürün denetlenmiştir. 2013 yılının ilk on ayında yapılan denetim sayısı ise 171'dir.

Gezi tekneleri hakkında vatandaşlarımızı bilinçlendirmeye yönelik broşür Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanılmış fuarlarda dağıtılmış ve www.tkygm.gov.tr web adresine yüklenmiştir.

PGD faaliyetlerinde mevzuata göre uygunsuz ürünlere eksikliklerin giderilmesi amacıyla süre verilmiştir. İşaret veya belge eksikliği sebebiyle süre verilen ürünler «Uygunsuz» ürünler kısmında yer almaktadır. Ayrıca Gezi Tekneleri Yönetmeliği kapsamında yer alan ürünlere fuarlar, marina, çekek yerleri, üretim alanları gibi yerlerde yapılan rutin kontroller dışında "Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 14 üncü Maddesinde Yer Alan Kayıt Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar İle Yükümlülüklere İlişkin Tebliğ (2007/1)" kapsamında da kayıt aşamasında PGD yapılmaktadır. Rutin kontrollerde mevzuata göre uygunsuz bulunan ürünlerin, eksikliklerinin giderilmemesi durumunda, kayıt işlemleri yapılmamakta, dolayısıyla ürünler kullanılamamaktadırlar.

PROJELER

Tarak Gemisi Temini ve Denizdibi Araçları Modernizasyon Projesi

Bakanlığımız 2014 yılı yatırım planlaması kapsamında;

- *1 adet Emici Tarama Gemisi İmalatı,*
- *Denizdibi tarama faaliyetlerinde kullanılan gemi ve su araçlarının bakım onarımı ve modernizasyonu,*

olmak üzere denizdibi tarama faaliyetlerine yönelik toplam 45 milyon Türk Lirası yatırım planlanmaktadır.

İç Su Feribot Temin Projesi

8 adet A Tipi ve B Tipi Feribot Alımı

Geçtiğimiz dönemde 8 adet A Tipi Çok Amaçlı Hizmet Teknesi ve 1 Adet B Tipi Feribot olmak üzere toplamda 9 adet yaptırılan teknelerin iç sulara kazandırılması ve bu yaptırılanlardan özellikle Çemişgezek Feribotunun hizmete alındıktan sonraki dönemde sağladığı verimlilik göz önüne alınarak, iç sularda kullanılmak üzere 10 adet daha feribot inşa edilmesine yönelik yatırım projesinin 2013 Yılı Yatırım Programına alınması için gerekli çalışmalar yapılmış ve 8 adet A ve B Tipi Feribot inşası için 2013 E 020110 Proje No ile proje onayı alınmıştır. Feribotlardan 4 adedi 15 otomobil - 50 yolcu, diğer 4 adedi ise 30 otomobil-100 yolcu taşıma kapasitesine sahip olacak ve 2014 yılında tamamlanacaktır.

Söz konusu proje ile Atatürk, Hasan Uğurlu, Karakaya, Keban ve Menzelet baraj göllerimizde feribot hizmetinin başlamasıyla ülkemizin elektrik ve sulama suyu ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuş olan baraj göllerimizin bölge halkına getirdiği ekonomik ve kültürel dezavantajları en az seviyeye ineceği düşünülmektedir. Coğrafi olarak birbirine yakın ancak baraj gölleri nedeniyle ulaşım mesafesi eskiye göre 10 katına kadar artan ve bu sebeple aralarındaki ekonomik ve kültürel iletişim sona eren yerleşim yerlerinin tekrar yakınlaşabilmesinin bir yolu olan köprü inşasının çok büyük maliyetlere sebep olacağı düşünüldüğünde feribot ile merkezler arası ulaşımın sağlanması en ekonomik ve fizibil seçenek olarak görülmektedir.

Denizcilik Ajansı Yapılandırması

- *Kalkınma Ajanslarına benzer,*
- *Denizcilik yatırımlarında ve yurtdışı müşteri ilişkilerinde güvenilir bir kurum yapısında,*
- *Bakanlığımız, Belediyeler, TOBB, DTO, GİSBİR, GESAD, YATEF, DENTUR, Gemi ve Yat İhracatçı Birliği, İl Sanayi ve Ticaret Odaları, Üniversiteler, finans ve sigorta kuruluşları gibi çok geniş bir yelpazeyi temsil eden,*

Denizcilik Ajansının kurulması ve işler hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Eğitim/Staj Gemisi Projesi

Proje Bakanlığımızın asli görevlerinden olan, denizcilik hizmetlerinin geliştirilmesi, kurulması, kurdurulması, işletilmesi ve işlettirilmesi hususlarında, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde, milli politika, strateji ve hedefleri belirlemek ve uygulamak, gerektiğinde güncellemeyi yerine getirebilmek için önem arz etmektedir.

Hizmet verilecek olan denizcilik okullarındaki öğrenci yoğunluğu, buna paralel olarak verilebilen pratik eğitimin kısıtlı olması ve denizciliğin uluslararası bir iş kolu olduğu göz önünde bulundurulduğunda, denizcilik eğitimi alan öğrenci-

lerin kalifiye birer denizci olabilmesi için eğitim gemisinin ülkemiz denizcilik eğitimine kazandırılmasının gerekli olduğu görülmektedir.

Mevzuattan kaynaklı görevlerin yanı sıra "Denizci Ülke, Denizci Millet" hedef ve ilkesi ile "Denizcilik bir yaşam tarzıdır ve bu ancak yaşanılarak anlaşılır" anlayışı paralelinde; ülkemizin her bir köşesinde denizi ve denizciliği tanıtma, sevdirme ve denizcilik eğitimini teşvik etme görevleri kapsamında bu proje hayata geçirilecektir.

T/S HANBADA İsimli Eğitim Gemisi

Temin edilecek 1 Adet 150 öğrenci kapasiteli eğitim/staj gemisi,

- *Öğrencilerin denizcilik alanında her türlü eğitimi alabilmeleri için özel sınıflar, similatörler ve çalışma odaları ile donatılacaktır.*
- *Gemide eğitim alan öğrencilere konforlu bir yaşam alanı sunulacaktır.*
- *İdaremizce yetkilendirilmiş klas kuruluşlarından birisinin kurallarına göre inşa edilecektir.*
- *Her türlü oluşabilecek kaza riskinden arındırılmış şekilde inşa edilecektir.*
- *Uluslararası Denizcilik Örgütü kurallarına uygun inşa edilecektir.*
- *Tekne sualtı formu ve boyutlar istenilen hız ile gerekli stabiliteyi sağlayacak şekilde dizayn edilecektir.*
- *Gemi yelken eğitimi verebilmek amacıyla yelken donanımına sahip olacak ancak sevk ve idaresi dizel makine ile yapılacaktır.*
- *Gemide 1 adet baş pervane (bow truster) bulunacaktır.*
- *Gemide seyir amaçlı köprüüstü dışında birde köprüüstü similasyon odası olacaktır.*
- *Dizaynında güvenirlilik, emniyet, bakım-tutum kolaylıkları göz önünde tutulacaktır.*
- *Gerektiğinde kullanılmak amacıyla toplam öğrenci kapasitesinin %20'si kadar kız öğrencinin eğitim alabilmesine imkan sağlayacak şekilde tasarlanacaktır.*

Gemide, gemi personelinden hariç olarak, 10 adet öğretim görevlisi, bir adet doktor ve 1 adet özel misafirin barınma imkânı bulunacaktır.

YATIRIMI DEVAM EDEN VE PROJE AŞAMASINDA OLAN BAZI ÖNEMLİ TERSANE VE TEKNE İMAL VE ÇEKEK YERLERİ

Trabzon Yeniçam Tersane Projesi

Proje kapsamında;

- *1 adet tersane,*
- *10 adet büyük çaplı tekne imal ve çekek alanı,*
- *17 adet atölye şeklinde küçük çaplı imal yeri ve ortak çekek yeri planlaması yapılmıştır.*

Trabzon Yeniçam Tersane Bölgesi

Tersane Alanı: Tersane alanı bedelsiz tahsis (ön izin) edilmiştir.

Mevcut dolgu alanı: 163.593 m^2

Dolgu yapılacak tersane alanı: 172,934 m^2

Toplam tersane alanı: 336.527 m2

Kooperatife verilen alanlar: Tekne imal ve çekek alanı ise S.S. Sac Gemi Ahşap Tekne Kotra İmalatçıları Küçük San. Koop. Tahsis (ön izin) edilmiştir.

- **10 tekne imal yeri:** *120.000 m^2 (yaklaşık)*
- **Ortak proje alanı (IPA Projesi):** *16.700 m^2 (yaklaşık)*
- **Ve mevcut (eski alan) tekne imal ve yan sanayi amaçlı kullanılmak üzere:** *26.500 m^2 (yaklaşık)*
- **Toplam kooperatif alanı:** *163.200 m^2 (yaklaşık)*

Ortak kullanım alanı: 60.000 m^2

Toplam alan: 560.000 m^2 (yaklaşık)

Tuzla Dalsan Tersane Projesi

Dalsan Liman İnşaatı, Tarama, Gemicilik San. ve Tic. Ltd. Şti., tarafından Tuzla Tersaneleri mendireğinin yan tarafına gemi inşa sanayi faaliyetlerine yönelik bir proje planlanmıştır. Maliye Bakanlığınca Dalsan firmasına (49 yıl süreli) kullanma izni verilmesi uygun görülmüştür (Tablo 14).

Proje bittikten sonra 10 yıl boyunca en az 350 kişi istihdam sağlama zorunluluğu vardır.

Ancak tam faaliyete geçtiğinde sektörün yoğunluğuna göre en az 5.000 kişinin istihdamı hedeflenmektedir.

Tuzla Dalsan Tersane Projesi

Tablo 14. Tuzla Dalsan Projesinin Yapım Süreci

Proje Başlangıç Tarihi	30.04.2007
Süre Uzatımı (*)	357 Takvim Günü
Proje Bitiş Tarihi	18.07.2012
Proje Dolgu Alanı	350.000 m2
Proje Deniz Alanı	1.200.000 m2
Proje Rıhtım Uzunluğu	3.000 m.
Proje Yatırım Maliyeti	5.000.000 ABD Doları
Projenin Tümünün Gerçekleşme Oranı	% 60
Dalsan'a Ait Toplam Dolgu Alanı ve Parsel Sayısı	242.307 m2–6 Parsel
Bakanlığa Bırakılacak Dolgu Parselin Alanı	81.289 m2- 1 Parsel
Bakanlığa Bırakılacak Rıhtım Uzunluğu ve Alanı	450 m.
Bakanlığa Bırakılacak Alanın Gerçekleşme Oranı	% 60

(*)Mücbir sebeplerde dolayı süre uzatımı revize edilmektedir.

Zonguldak Demir Gemi Tersanesi

Zonguldak İli Alaplı İlçesi Kıranköyü, Kavukkavla deresi ile Ölüce mevkii arasında Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alan üzerinde bulunmaktadır. 219,02 dönümü tersane alanı ile 127,43 dönümü liman ve mendirek alanı 5084 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince tersane kurmak üzere yer tahsisi yapılmıştır.

Zonguldak Demir Gemi Tersanesi Projesi Dolgu Çalışmaları

Firma 01.06.2011 tarihinde yatırıma başlamış, Ağustos 2012 itibariyle 58 dönüm tersane alanı dolgusu yapmıştır. Alanın dolgu çalışması devam etmektedir.

Samsun Tekkeköy Tersane Bölgesi

- **Kapsam:** *5084 sayılı Kanuna göre bedelsiz devir*
- **Toplam alan:** *820 Dönüm*
- **Toplam istihdam:** *1700 kişi*
- **Son durum:** *(5 yıllık sürenin sonu Aralık 2014)*
- *Bölgede planlanan 4 adet tersaneden 3 tanesi prosedürlerini tamamlayarak yatırım aşamasına gelmiş, bunlardan 1 tanesi törenle temeli atılarak yatırıma başlamıştır.*

Samsun Tekkeköy Tersane Bölgesi

İzmir Çaltıdere Tekne İmal Alanı

İzmir İli Aliağa İlçesi Çaltıdere mevkiinde 1.229 dönüm arazinin İzmir'de faaliyet gösteren Tekne imalatçıların oluşturduğu S.S. Yat ve Tekne İmalatçıları Endüstrisi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifine tahsisi Maliye Bakanlığınca uygun bulunmuş ve işlemler devam etmektedir. Alan üzerinde iki aşamalı olarak yatırım yapılması planlanmakta olup, burada 70 adet imalatçı faaliyet gösterecek olup, yaklaşık 3.000 kişinin istihdamı hedeflenmektedir.

Fethiye Karaot Tekne İmal ve Çekek Yeri

Yaklaşık 95.000 m^2 alan üzerinde tesisler kurulacak olup, alanın S.S. Fethiye Yat ve Çekek İmalatçıları Sos. Tesis Kurma ve İşletme Koop.'ne (20 üyeli) Maliye Bakanlığınca ön izin verilmiştir. ÇED Olumlu belgesi alınmıştır. İmar planı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onayına sunulmuş olup çalışmalar devam etmektedir.

Bodrum Ören Tekne İmal ve Çekek Yeri

275.224 m^2 alan üzerine tesisler kurulacak olup, alan S.S. Yat İmalatçıları Bakım-Onarım ve Çekek Yeri Toplu İşyeri Yapı Koop.ne 1 yıl süreli ön izin verilmiştir. Alan askeri stratejik bölge dışına çıkarılmış olup Kooperatif tarafından uzun süreli kiralama işlemleri için çalışmalar devam etmektedir.

Marmaris Bozburun Tekne İmal ve Çekek Alanı

Yaklaşık 156.127 m^2 üzerinde revize planlama yapılmıştır. Planlanan alan üzerinde dağınık bir şekilde bulunarak faaliyet gösteren mevcut ve Bozburun bölgesindeki diğer tesislere düzenlenecek alan üzerinde tahsis edilecek yerlerle ilgili yeni bir imar planı hazırlanmış olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanma aşamasına gelmiştir.

Manavgat Tekne İmal ve Çekek Yeri

263.820 m^2 yüzölçümlü Manavgat tekne imal ve çekek alanının mera vasfında kalan kısmının mera vasfından çıkartılması ve amacı doğrultusunda bölgede faaliyette bulunan tekne imal ve çekekçilerin oluşturduğu kooperatife tahsis işlemleri doğrultusunda, alanın mera vasfından çıkarılması için ot bedeli olan 1.236.929,80 TL. 02.11.2011 tarihinde Mera Gelirleri Özel Hesabına Gemi İnşa ve Tersaneler Genel Müdürlüğü aına SS. Manavgat Yat ve Çekek İmalatı ve Yap. Sos. Tes. Kur. Ve İşletme Kooperatifi tarafından yatırılmıştır. 02.11.2011 tarih ve 31621 sayılı yazımızla alanın mera vasfından çıkartılarak hazine adına tescil edilmesi Antalya Valiliğinden talep edilmiştir.

Bartın Tekkeönü Tekne İmal ve Çekek Alanı

Bartın İli, Kurucaşile İlçesi, Tekkeönü Beldesinde bulunan Hazineye tescilli 24.700 m^2 alan ile kamulaştırılacak yaklaşık 30.000 m^2 alan tekne inşa, bakım onarım ve çekek yeri için planlanmış, imar planları onaylı alan Tekkeönü-Piri Reis Ahşap ve Tekne Kooperatifi'ne (11 firma) 5084 sayılı Kanun kapsamında 1 yıl süreli ön izin verilmiştir. Kooperatifçe ön izin süresi içinde yapılması gereken işlemler ile ilgili çalışmalara başlanılmış olup, çalışmalar devam etmektedir.

Zonguldak Alaplı Yat İmalat Ve Çekek Yeri Kooperatifi Tekne İmal Yeri Ve Çekek Yeri

Zonguldak ili Alaplı İlçesi'nde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yaklaşık 583,86 dönüm alanda tekne imal ve çekek faaliyeti için SS Aytek Alaplı Yat ve Tekne İmalatçıları Yardımlaşma ve İşletme Kooperatifi ile ön izin sözleşmesi imzalanmıştır.

Alanın, ÇED Olumlu Kararı alınmış, dolgu projeleri onaylanmış, alt ve üst yapıların projeleri onaylama aşamasına gelinmiş olup imar planı onaylanacaktır.

Projede; A, A1, A2, A3, B, B1, B2, C tipi olarak 40 adet tesis ve bir adet ortak üretim tesisi ve 479 araçlık otopark bulunacaktır.

Zonguldak Alaplı Yat İmalat Ve Çekek Yeri Kooperatifi Tekne İmal Yeri Ve Çekek Yeri Projesi

- **Toplam parsel alanı:** *583.863 m²*
- **Toplam imalat ünitesi adedi:** *41 adet*
- **Toplam imalat ünitesi alanı:** *150.000 m²*
- **İstihdam kapasitesi:** *4.000 kişi*

Bartın Kurucaşile Tekne İmal ve Çekek Alanı

Bartın ili Kurucaşile İlçesi'nde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki Kurucaşile liman sahası yanında yer alan 13 dönümlük alan tekne imal ve çekek alanı olarak tespit edilmiştir.

Bölgede dağınık halde bulunan tekne imalatçılarının bir araya gelerek kooperatif kurması ve Bartın Valiliği tarafından bu alanın Kooperatife tahsisinin yapılması uygun görülmüş olup işlemler devam etmektedir.

Deniz ve İç Sular Düzenleme Genel Müdürlüğü

BAYRAK VE LİMAN DEVLETİ DENETİMİ

Türk Bayraklı Gemiler "Beyaz Liste"ye Demirledi

Türk Bayraklı gemilerin deniz emniyeti kurallarına uyumu, yurt dışındaki Liman Devleti Kontrollerindeki performanslarının artırılması ve tutulmaların önlenmesi amacı ile Bakanlığımızca başlatılan Denetim ve Eğitim Seferberliği neticesinde; dünyanın en önde gelen liman denetim rejimi olan Paris Memorandumu Liman Devleti Kontrollerinde Türk bayraklı gemiler 2003, 2004 ve 2005 yılları itibariyle giderek iyileşen bir performans göstererek 2006 yılında "Gri Liste"ye geçmiştir.

Müteakiben Bakanlığımızca yürütülen kararlı ve yoğun çalışma süreci neticesinde, Türk bayraklı gemilerin Paris Memorandumu Liman Devleti Kontrollerindeki performansı iyileşmeye devam etmiş, 2008 yılında ilk kez "Beyaz Liste"ye geçişi sağlanmıştır.

Çoğunluğunu Avrupa Birliği ülkelerinin oluşturduğu Paris Memorandumunun hazırladığı ve ülkelerin durumlarının belirlendiği Kara-Gri-Beyaz Listeler, dünya denizciliğinde ülkelerin denizcilik filolarının deniz emniyeti bakımından karnesi ve prestij açısından da kredibilitesi olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 15. Türk Bayrağı Beyaz Listede

Yıl	Denetim Sayısı	Tutulma Sayısı	Listedeki Durum
2003	749	131	Kara Liste
2004	776	67	Kara Liste
2005	586	45	Kara Liste
2006	595	42	Gri Liste
2007	670	41	Gri Liste
2008	774	40	Beyaz Liste
2009	738	34	Beyaz Liste
2010	782	34	Beyaz Liste
2011	586	28	Beyaz Liste
2012	561	26	Beyaz Liste
2013	432	13	Beyaz Liste

Paris Memorandumu Sekretaryası tarafından yayımlanan 2012 Yıllık Raporunda Türk bayrağının Beyaz Liste'deki konumunun devam ettiği görülmektedir (Tablo 15).

"Paris Memorandumuna üye ülkelerin limanlarına giden gemiler denetlenmekte ve eksikliği bulunanlar alıkonmakta ve ağır ticari kayıplarla karşılaşmaktadırlar. Bayrağı kara listede olan ülkelerin tüm gemileri riskli olarak değerlendirilmektedir. Aynı zamanda bu gemiler yük sahipleri tarafından takip edilmekte ve bu gemiler yük bulmakta zorluklarla karşılaşmakta, ticari açıdan dezavantajlı duruma düşmektedir."

Ayrıca kara ve gri listedeki teknik açıdan standart altı gemilere Paris Memorandumundaki 27 ülke limanlarına giriş yasağı uygulanmaktadır. Bunun sonucunda gemilerin serbest ticareti giriş yasağıyla engellenmektedir.

"Türk Bayraklı gemiler beyaz listeye geçmekle Avrupa limanlarına giriş yasağı kapsamından çıkmış ve Paris Memorandumu limanlarında serbestçe ticaret yapma imkanına kavuşmuştur. Diğer taraftan, Paris Memorandumu limanlarında kara ve gri listedeki gemilerin denetlenme aralığı 6 ay iken, beyaz listedeki gemilerin denetlenme aralığı 2-3 yıla kadar çıkabilmektedir. Bu sayede Türk Bayraklı gemilerin Avrupa limanlarında denetimlerden kaynaklanabilecek günlerce sürebilecek zaman kayıpları önlenmiş,Türk ticaret gemilerimizin yıllık bazda ticari faaliyette bulundukları gün sayısını yükseltilmiş, ticari kayıpların önüne geçilmiş ve bayrağımızın uluslararası itibarı artırılmıştır."

Elektronik Hedefleme Sistemi ve Elektronik Sertifika Programı

Gemilerimizin yurtdışı limanlarda tutulmaması ve teknik standartlarının yükseltilmesi amacıyla uluslararası limanlara seyir yapacak Türk Bayraklı gemilere önsörvey uygulaması yapılmaktadır. Türk limanlarında ön sörvey denetimlerine tabi olacak gemilerin belirlenmesi için, Elektronik Hedefleme Sistemi kurulmuş, bu sistem sayesinde riskli gemilerin belirlenmesi sağlanmış, geçmiş performansı iyi olan gemilere ise, denetim yapılmayarak gereksiz beklemelerin önüne geçilmiştir. Türk Bayraklı gemilerin belgelendirilmesine yönelik olarak kurulan Elektronik Sertifika Programı ile Belgelendirme faaliyetlerinde standart sağlanmıştır. Bayrak Devleti uygulamalarının sağlıklı olarak takibini teminen, "Ulusal Veri Tabanı" oluşturulmuş ve bu kapsamda Türk Bayraklı gemilere ilişkin, tüm verilerin sağlıklı ve hızlı şekilde alınması sağlanmıştır.

Liman Devleti Denetimleri

Türk limanlarına uğrak yapan yabancı bayraklı gemilerin denizde can, mal ve çevre emniyeti bakımından denetimleri Liman Başkanlıklarımızda görev yapan ve Liman Devleti Kontrol Uzmanı yeterliği bulunan uzman personel tarafından etkin bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Türkiye; Akdeniz ve Karadeniz Liman Devleti Denetimi Memorandumlarının üyesidir. Anılan memorandumların üyelerinin her yıl kendi limanlarına uğrak yapan farklı yabancı bayraklı gemilerin en az %25'ini denetleme yükümlülüğü bulunmaktadır.

2012 yılında limanlarımıza uğrak yapan yabancı bayraklı gemilere yapılan Liman Devleti Kontrol oranı % 39,7 olarak gerçekleşmiş olup, kontrollere etkin bir şekilde devam edilmektedir.

Kabotajda Çalışan Gemilere Yönelik Program Dışı Denetimler

Denizin bir mili de, bin mili de bir ilkesiyle, kabotajda çalışan gemilerin uluslararası sefer yapan gemilerle seyir, can, mal, çevre emniyeti, sağlık, çalışma koşulları ve yolcu konforu açısından eşdeğer ölçüde uyumlaştırılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, uluslararası sefer yapmayan ve limanlarımız arasında yolcu ve araç taşımacılığı yapan Türk bayraklı gemilerde seyir, can, mal, çevre emniyetine ilişkin standartlarının yükseltilmesi amacıyla "Program Dışı Denetim Uygulaması" yürütülmektedir.

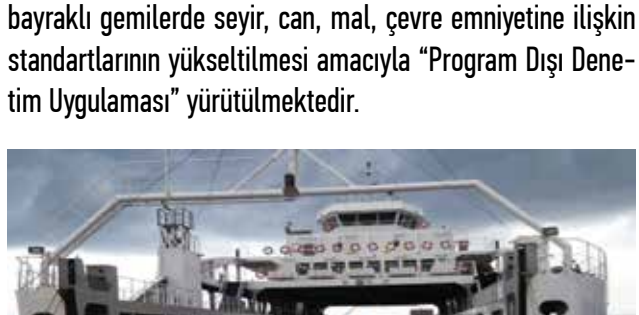

Limanlarımızda çalışan gezi tekneleri, yolcu motorları, feribotlar, yolcu gemileri, Ro-Ro yolcu gemileri, Ro-Ro kargo gemileri araç ve tren ferilerine yönelik olarak denetim uzmanı ekiplerce ani denetimler uygulanmaktadır. Bu sayede hergün önemli sayıda yolcu taşıyan bu teknelerin ulusal deniz emniyeti kurallarına uygunluğu kontrol edilmektedir. Denetimlerde tespit edilen uygunsuzlukların giderilmesi sağlan-

mış ve tespit edilen uygunsuzluğun durumuna göre gemilere mevzuat çerçevesinde İdari yaptırımlar uygulanmıştır. Söz konusu denetimler devam etmektedir.

Antalya'da gezi teknelerine sıkı denetim

Antalya Liman Başkanlığı, Kaleiçi Yat Limanı, Çelebi Marina, otel ve tatil köylerinden günübirlik geziye çıkan tekneler denetledi.

02 Ağustos 2012 / 00:07

Çeşme'de yolcu motorlarına sıkı denetim

Çeşme Liman Başkanlığı tarafından Haziran ayından itibaren Çeşme'de faaliyet gösteren teknelere toplam 106 denetim yapıldı ve bu denetimler sonucu kurallara uymayan teknelere ceza uygulandı.

Ayrıca, Marmara Denizi ve Türk Limanlarında ticari gemilere akaryakıt ikmal eden gemiler de Program Dışı Denetim Uygulaması kapsamına alınarak denetlenmektedir. Eksikliği tespit edilen gemilerin takibi yapılmakta, önemli eksikliklerin bulunması durumunda eksiklikler giderilinceye kadar gemilerin seyrine müsaade edilmemektedir.

EĞİTİM VE BELGELENDİRME

Gemiadamları Eğitimi

Ülkemizde denizcilik eğitimi Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı lisans ve önlisans düzeyinde eğitim veren üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim kurumları ve özel öğretim kurumları tarafından verilmektedir.

Ülkemizin de taraf olduğu Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Hakkında UluslararasıSözleşmenin (STCW 78) I/8 Kuralı gereği denizcilik eğitimi veren eğitim kurumlarının Sözleşmede belirtilen kalite standartları yönünden izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin tamamlanması gerekmektedir. Bu izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında 39 denizcilik meslek lisesi, 16 fakülte yüksekokul ve meslek yüksekokulu, 55 özel öğretim kurumu ile denizcilik eğitimi verilmektedir."

Gemiadamları Online Sınavları

Gemiadamları Sınavları Merkezi (GASM) tarafından yapılan gemiadamları yeterlik sınavları klasik sistemde yazılı olarak yılda üç defa yapılmaktaydı. Sınavların sınırlı sayıda yapılması gemide çalışan personelin çalışma düzenleri göz önüne alındığında sınav tarihlerinde hem gemi şirketleri hem de sınava girecek adaylar için çeşitli sorunlara yol açmaktaydı.

On-Line Sınav Merkezleri

Yukarıda belirtilen sorunların çözümü amacıyla, çeşitli yeterlik dallarında ve çeşitli derslerden oluşan gemiadamları yeterlik sınavlarının çevrimiçi (online) olarak yapılmasına imkan tanıyacak olan "Gemiadamları Online (çevrimiçi) Sınav Sistemi (GOSS) Programı"nın yazılımı gerçekleştirilmiştir.

GOSS programının uygulanmasına, 15.04.2008 tarihinde İstanbul'da, 02.03.2010 tarihi itibariyle de Ankara, Trabzon, İzmir, Antalya, Kocaeli, Çanakkale, Bodrum, Marmaris ve İskenderun'da açılan online sınav merkezlerinde başlanmıştır.

Böylece, gemiadamları sınav dönemlerini beklemeden, istediği tarihte ve bölgede bilgisayardan randevu alarak sınavlara girebilmektedir. Mersin'de ve Samsun'da sınav merkezi açılması çalışmaları devam etmektedir.

Gemiadamları Eğitimi ve Denetimi Bilgi Sistemi

Bakanlığımız tarafından, gemiadamları eğitimi veren yetiştirme kurslarında kurs açma, kayıt ve yoklama işlemlerinin web tabanlı bir program üzerinden online olarak yürütülmesi ve izlenmesi için gemiadamları eğitimi bilgi sistemi oluşturulmuştur.

Bu sistemle, verilmekte olan eğitimler, liman başkanlıkları ve kurs merkezlerindeki işlemler online olarak takip edilmektedir.

Bunun yansıra, ülkemizin de taraf olduğu Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmenin (STCW 78) I/8 kuralı gereği denizcilik eğitimi veren eğitim kurumlarının Sözleşmede belirtilen kalite standartları yönünden izleme ve değerlendirme faaliyetlerinin takibi için, Gemiadamları Eğitimi Bilgi Sistemine denetim modülü eklenerek, bu kurumların izleme ve değerlendirme faaliyetleri on-line sistem üzerinden izlenmeye başlanmıştır.

Yine 2011 yılı Eylül ayında devreye sokulan öğrenci eğitim takip sistemi modülü ile Türkiye'de denizcilik eğitimi veren tüm okullarda okuyan öğrencilerin STCW 78 Sözleşmesi gereği almaları gereken eğitim ve kurslar ile deniz stajları yine on-line olarak izlenmeye ve kayıt altına alınmaya başlanmıştır.

Uluslararası Denizcilik Örgütüne (IMO) ülkemizin STCW Sözleşmesi gereklerinin bütünüyle etkin biçimde uygulanmasına ilişkin "üçüncü ülke raporu" sunulmuştur. Söz konusu rapor IMO tarafından kabul edilmiş ve Türkiye IMO tarafından yayımlanan Beyaz Liste'deki yerini korumuştur.

Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı (EMSA), Türk denizcilik eğitimine yönelik olarak ülkemizde yaptığı denetimleri tamamlayarak raporunu Avrupa Komisyonuna sunmuştur. Raporla ilgili Avrupa Komisyonundan alınan mektupta, Türkiye'nin STCW sözleşmesi gereklerini tam olarak karşıladığının onaylandığı, sonuç olarak Türkiye'nin gemiadamları eğitim ve sertifikasyon sisteminin 107/2008/EC sayılı Avrupa Birliği direktifine uygun olarak kabul edildiği bildirilmiştir.

Söz konusu rapora istinaden tüm AB ülkeleri, ayrı bir denetim yapmadan EMSA'nın raporunu kabul edecek ve gemiadamlarımız Avrupa Birliği üyesi ülke bayrağını taşıyan gemilerde serbestçe çalışabilecektir.

Amatör Denizcilik Faaliyetleri

Amatör Denizcilik Faaliyetleri

Toplumda deniz sevgisini yerleştirmek ve deniz kültürünü yaygınlaştırmak için; yurt genelinde amatör denizciliği özendirici sosyal-kültürel etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımızca, amatör denizciler ve amatör denizci adayları için "Denizcinin El Kitabı" isimli kitap bastırılarak Kabotaj ve Denizcilik Bayramı etkinlikleri çerçevesinde ücretsiz dağıtılmıştır.

Ulusal mevzuatta kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılarak, 2002 yılından önce toplam yaklaşık 42.673 adet Amatör Denizci Belgesi verilmiş olmakla birlikte, 2002 yılından 2013 Ekim ayı sonuna kadar yaklaşık 130.000 kişiye sınavla amatör denizci belgesi verilmiştir. Amacımız bu sayının kısa sürede milyonlar ile ifade edilebilir olmasını sağlamaktır.

Milli Eğitim Bakanlığı ve Bakanlığımız işbirliğinde, toplumda deniz sevgisini yaygınlaştırmak amacıyla, Halk Eğitim Merkezlerinde amatör denizci kursları ve sınavları, imzalanan protokol çerçevesinde yapılmaktadır. Bu kapsamda Halk Eğitim Merkezlerinde Amatör Denizci Kursunu tamamlayan vatandaşlara düzenlenen sınav neticesinde başarılı olanlara belgeleri verilmektedir.

Gemiadamı yeterlilik Belgesi Doğrulama

Oluşturulan web tabanlı program ile gemiadamı cüzdanı ve gemiadamları belgesi doğrulama işlemleri, Bakanlığımız ve Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) internet sayfalarından sorgulanabilmektedir.

Gemiadamı Cüzdanları

Gemiadamı Cüzdanı Örneği

15.12.2003 tarih ve 25317 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4939 sayılı Kanun ile taraf olunan Gemiadamlarının Ulusal Kimlik Kartlarına İlişkin 108 sayılı ILO Sözleşmesi çerçevesinde hazırlanan yeni gemiadamı cüzdanları, Hazine Müsteşarlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından, son teknoloji güvenlik unsurları kullanılarak basılmaktadır. İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ile varılan mutabakat doğrultusunda, yeni gemiadamı cüzdanları pasaportlarla aynı özellikleri taşımaları sağlanmıştır.

Gemiadamı istatistikleri

2013 Ekim ayı zabitan istatistikleri (Grafik 36-37-38-39).

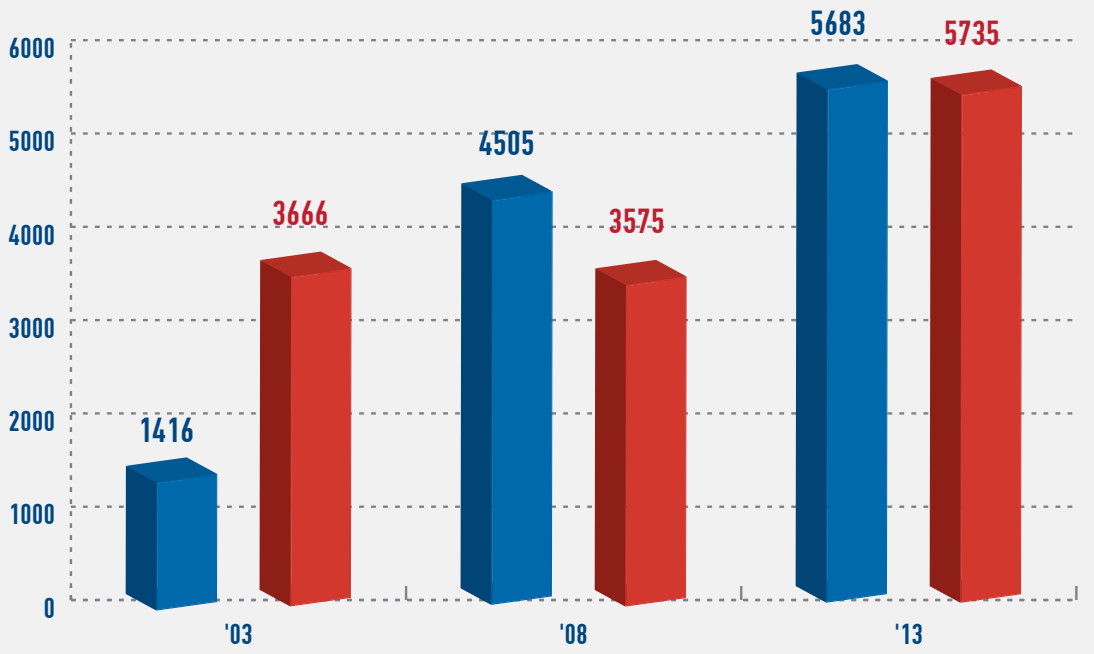

Grafik 36.

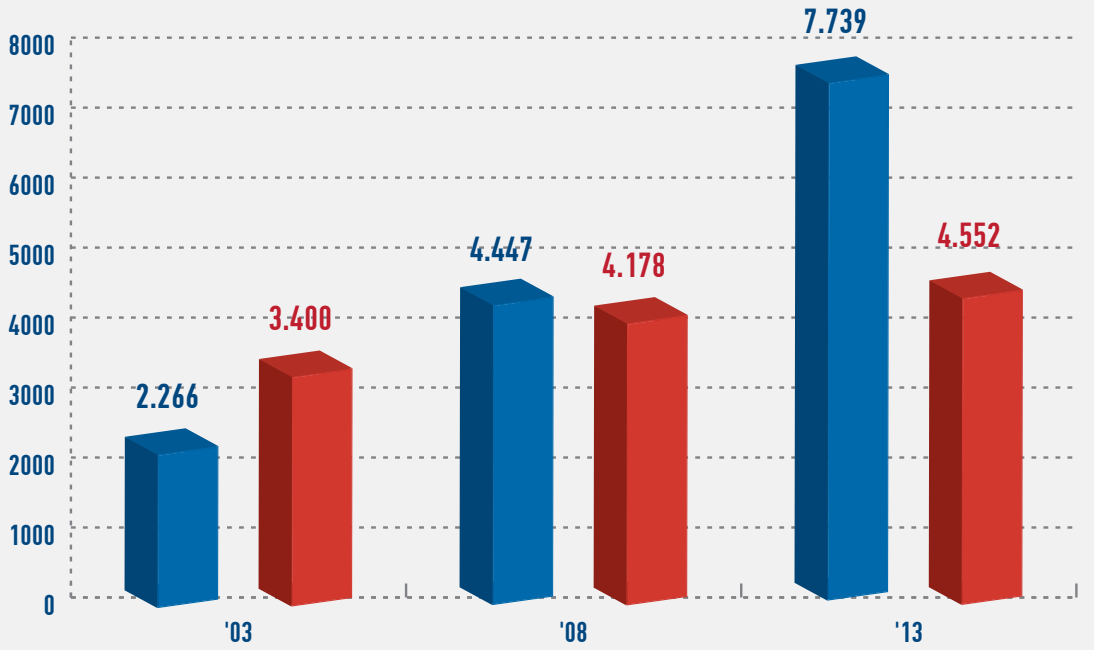

Uzakyol Birinci Zabiti/Uzakyol Kaptan
Birinci Zabit/Kaptan

Grafik 37.

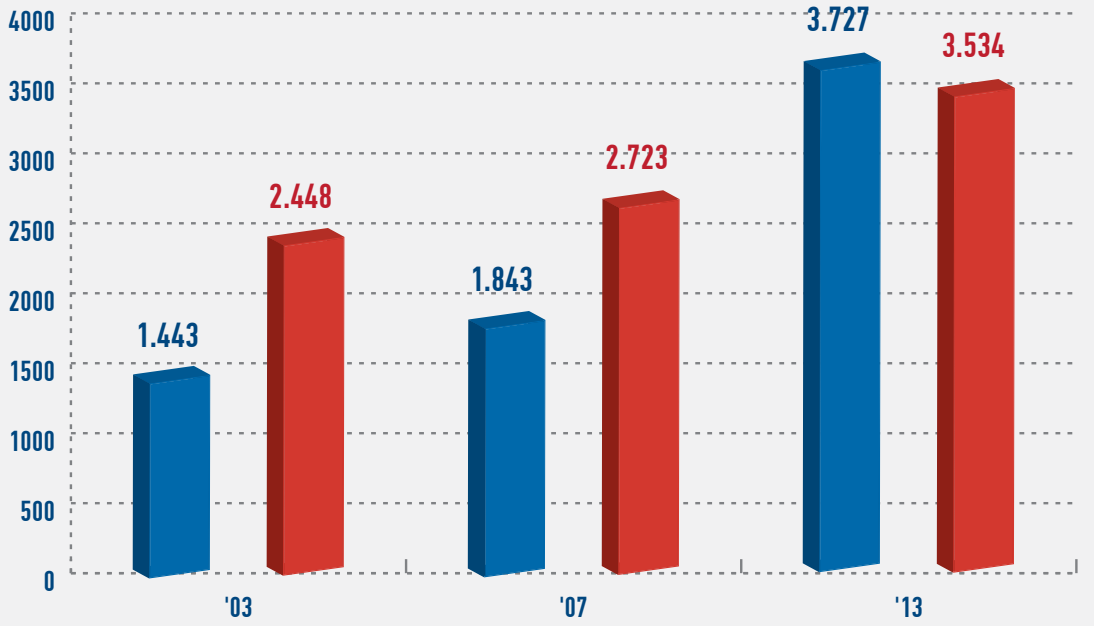

Uzakyol 2. Müh/Uzakyol Ba Mühendisi (3000 kW'dan büyük gemilerde)
2. Makinist/Ba Makinist (3000 kW'dan küçük gemilerde)

Grafik 38.

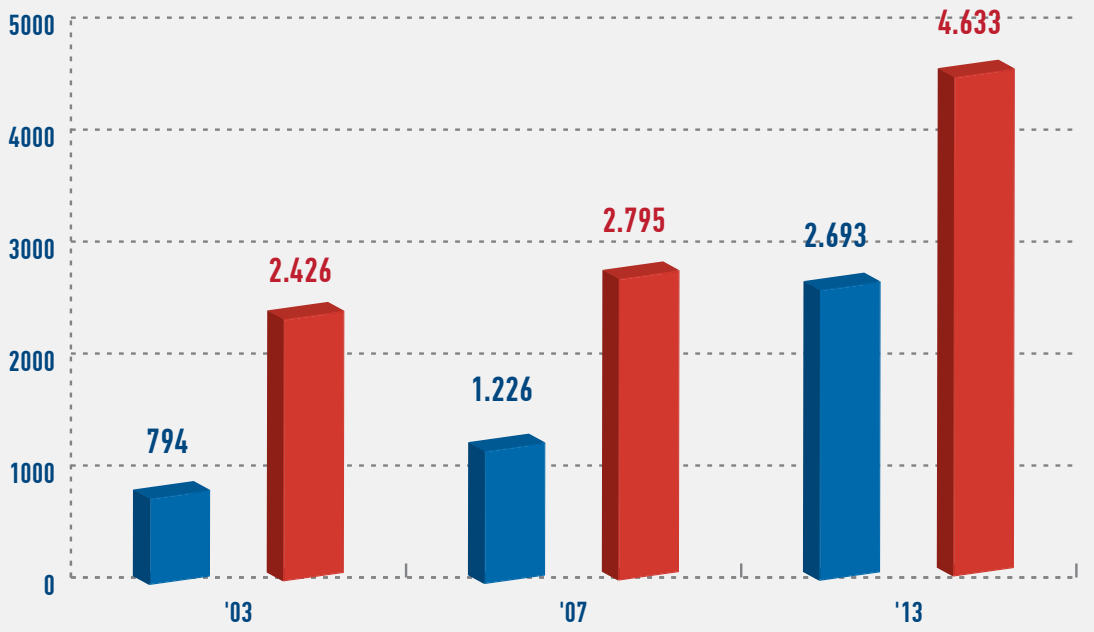

Grafik 39.

DENİZ ÇEVRESİNİN KORUNMASI İLE İLGİLİ FAALİYETLER

Acil Müdahale Merkezleri Projesi

Ülkemizin, deniz kazaları sonucu meydana gelebilecek çevre felaketlerine karşı hazırlıklı olmasını sağlamak amacıyla TÜBİTAK ile ortak bir proje gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında; Türkiye deniz ve sahillerinde duyarlılık haritaları, risk yönetim sistemi, coğrafi bilgi sistemi ve petrol yayılım modeli oluşturulmuştur (Harita 7).

Acil Müdahale Merkezlerinin Kurulması

Tüm Türkiye kıyılarında bölgesel ve ulusal seviyede meydana gelebilecek muhtemel kazalara karşı 20 istasyondan müdahale imkânı planlanmıştır. Bunlardan 2 tanesi merkez, 18 tanesi konteyner depo alanı olarak belirlenmiştir (Harita 8).

Tekirdağ Marmara Ereğlisi Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi için yapı denetim ihalesi yapılmıştır. 2013 yılı sonuna kadar merkezin inşaat yapım ihalesine çıkılacak olup 2 yıl içinde tamamlanması planlanmaktadır.

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi yapım işi tamamlanmış olup 2013 yılı sonuna kadar hizmete girmesi planlanmaktadır.

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi

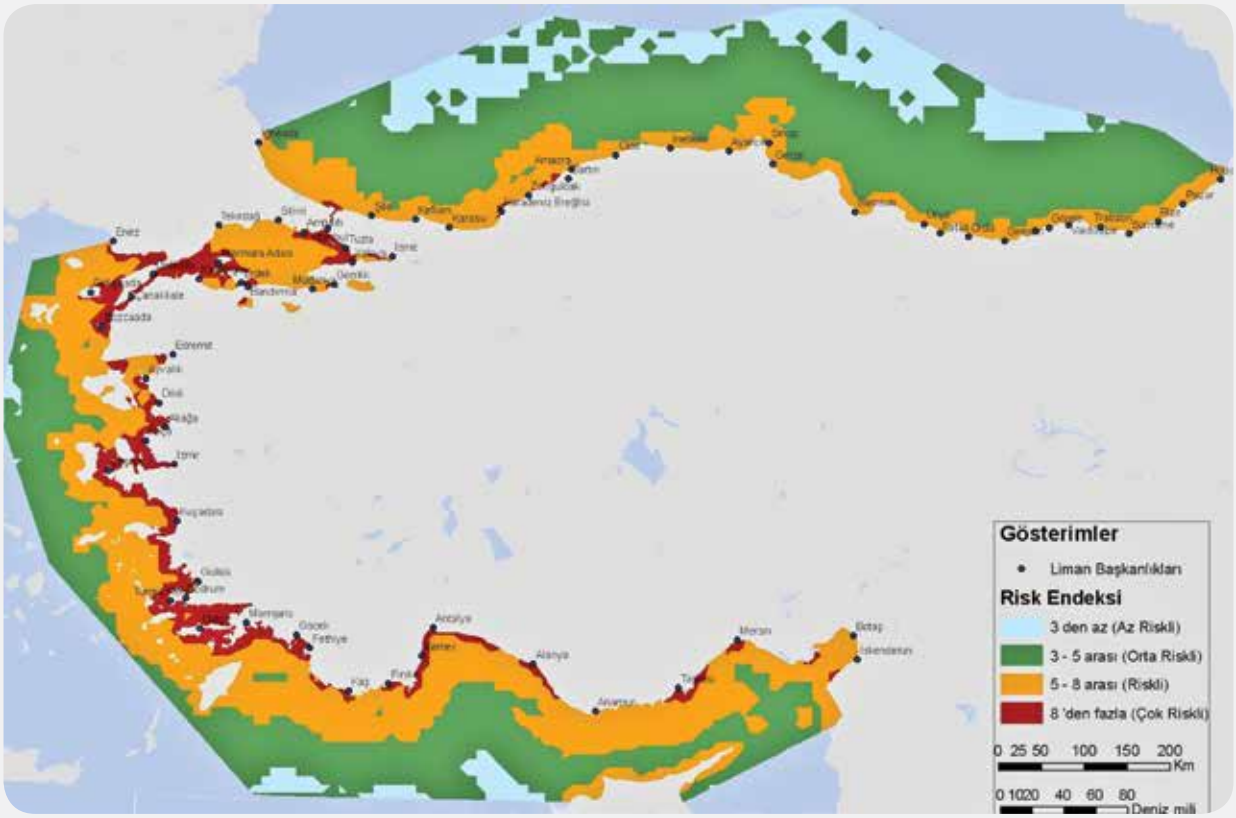

Harita 7. Acil Müdahale Merkezleri Projesi

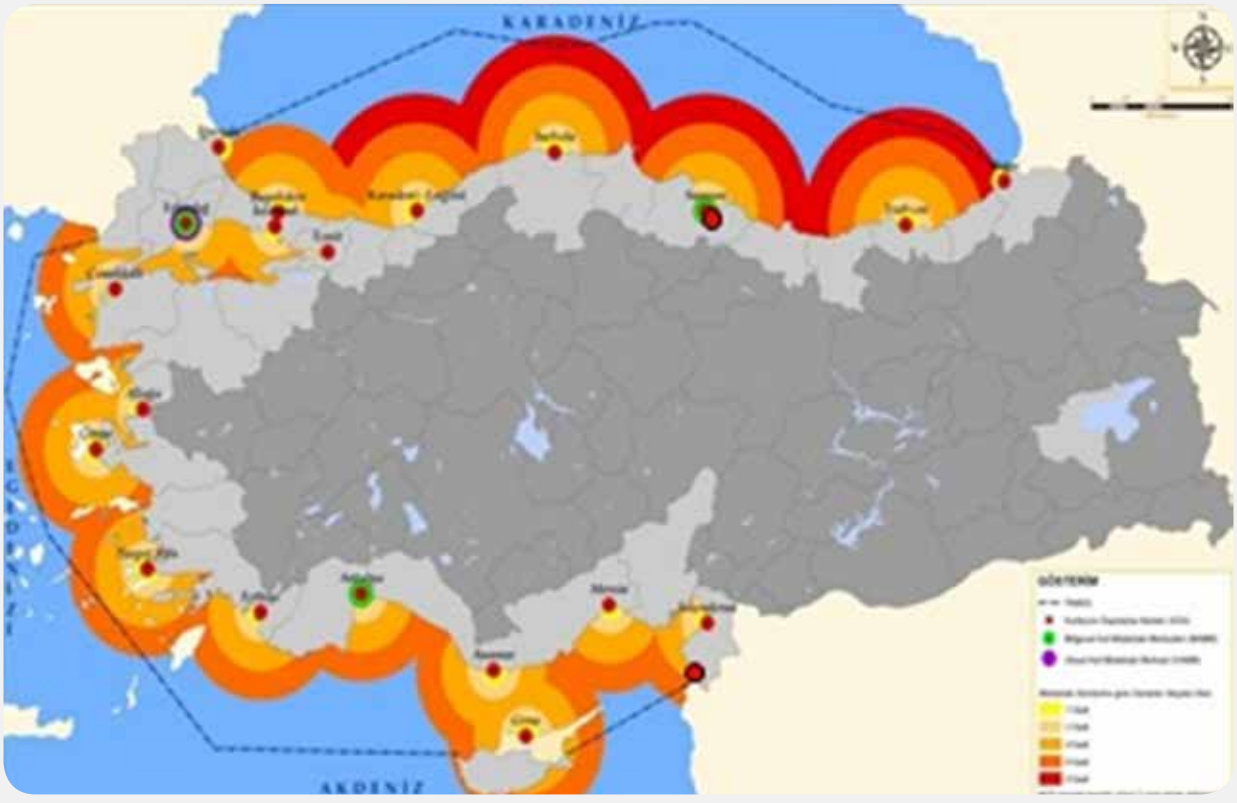

Harita 8. Acil Müdahale Depolama İstasyonları Erişim Haritası.

Petrol Kirliliğine Müdahale Tatbikatları

Deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik mevcut imkân ve kabiliyetlerin uyumlu ve etkin olarak kullanılabilmesine ilişkin planlı tatbikatlar ulusal ve bölgesel boyutta düzenlenmiştir.

- *Karadeniz Ereğli (SULH 2007) - Eylül 2007*
- *İzmit Körfezi - Mayıs 2008*
- *İskenderun Körfezi - Kasım 2008*
- *Aliağa Körfezi - Mayıs 2009*
- *Romanya- Köstence (RODELTA) - Temmuz 2009*
- *Samsun - Ekim 2009*
- *Çanakkale - Mayıs 2010*
- *Antalya - Ekim 2010*
- *İstanbul-Eylül 2011*
- *KKTC-Türkiye Cumhuriyeti-Kasım 2011*
- *İstanbul - Eylül 2011*
- *KKTC-Kasım 2011*

Petrol Kirliliğine Müdahale Tatbikatlarından Görüntüler

Balast Suyu Projesi

Gemilerin balast suları ile taşınan zararlı sucul organizmaların denizlerimize vereceği ekolojik ve ekonomik zararların en aza indirilmesini sağlayacak bir yönetim sistemi kurulması amacıyla TÜBİTAK ile birlikte 2006- 2008 yılları arasında bir proje yürütülmüştür.

Proje kapsamında;

- *Web tabanlı Balast Suyu Raporlama, İstilacı Türler Veri Tabanı ve Balast Suyu Coğrafi Bilgi Sistemi oluşturulmuş,*
- *Tüm limanlarımız için Globallast modeline uygun risk değerlendirmesi yapılmış ve eğitim dokümanları hazırlanmış, balast değişim alanları belirlenmiş,*
- *Ülkemiz kıyılarına taşınan balast suyu miktarları hesaplanmıştır.*

Balast Suyu Pilot Uygulaması

Balast Suyu Yönetimi uygulamaları 2009 yılında BOTAŞ Liman Başkanlığımız bölgesinde başlatılmış ve uygulama devam etmektedir.

Bu kapsamda;

- *Gelen gemilere balast değişimi yapma zorunluluğu getirilmiştir.*
- *Balast değişimi yapmayan gemiler denetime tâbi tutulmaktadır.*
- *Denetim yapılan gemilerden balast suyu numuneleri alınmakta ve analiz edilmektedir.*
- *Bölgedeki personele balast numune alma eğitimi verilmiştir.*

Acil Müdahale Konusunda Yetkilendirme

Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale Görevi Verilebilecek Şirket/Kurum/Kuruluşların Seçimine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/4) kapsamında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı madde kirliliğine müdahale edebilecek şirket/kurum/kuruluşların asgari özelliklerinin belirlenmesi, yetki belgesi verilmesi, görevlendirilmesi ve buna ilişkin usul ve esaslar ile kıyı tesislerinin sorumluluklarını düzenlemek amaçlanmış ve 11 adet firma yetkilendirilmiştir.

Acil Müdahale Eğitim ve Tatbikatları Konusunda Yetkilendirme

Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerden Kaynaklanan Kirliliğe Hazırlıklı Olma ve Müdahale İle İlgili Eğitim Seminerlerinin ve Tatbikat Programlarının Usul ve Esasları Hakkında Genelge (Genelge No: 2010/4) kapsamında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde, acil durumlarda müdahale konusunda görev alacak ilgili personele verilecek eğitim seminerlerini, bu eğitim seminerlerinin standart programlarını, icrasını, usul ve esaslarını belirlemek ve gerçekleştirilecek olan tatbikatların esaslarını ve programını ortaya koymak amaçlanmış ve 15 adet firma yetkilendirilmiştir.

SEYİR EMNİYETİ VE DENİZ GÜVENLİĞİ

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH)

Türk Boğazlarında seyir, can, mal ve çevre emniyetinin arttırılması ile deniz trafiğinin anlık izlenerek yönlendirilmesi amacıyla, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarına kurulan TBGTH Sistemleri 30 Aralık 2003 tarihinde hizmete açılmıştır. Marmara Denizi ve Kuzey Ege deniz alanlarının kapsanması

amacı ile kurulan ilave teçhizatlar ile sistem 2008 yılında tam kapasite ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından işletilmeye başlamıştır (Harita 9).

Sistemin devreye girmesi ile Türk Boğazları, Marmara Denizi'nin büyük bölümü ve Kuzey Ege deniz alanı kontrol altına alınarak gemi seyir güvenliğine olumlu katkılar sağlanmış ve ülkemizin uluslararası alanda prestiji artmıştır.

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS)

09.07.2007 tarihinde hizmete girmiş olan Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) ile Karadeniz, Ege ve Doğu Akdeniz'de çok geniş bir alanda OTS cihazı ile donatılmış olan gemiler anlık olarak takip edilmektedir (Harita 10).

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) Klas-B CS

Denizde emniyet ve güvenliğin arttırılması, deniz kirliliğinin önüne geçilmesi, yasadışı eylemlerin önlenmesi, kıyılarımızda seyreden SOLAS kapsamına giren ve girmeyen tüm deniz araçlarını izleyerek deniz resminin elde edilmesi, dolayısıyla emniyetli bir deniz ulaştırmasının sağlanması amacıyla SOLAS kapsamı dışındaki gemi ve deniz araçlarının OTS Klas-B CS cihazı ile donatılması 01.01.2010 tarihi itibari ile zorunlu hale getirilmiştir. Söz konusu cihazlar yerli olarak ulusal imkânlarla üretilmiştir.

Gemilerin Uzaktan Tanımlanması ve Takibi Sistemi (LRIT)

LRIT sistemi ile INMARSAT uyduları kullanılarak, dünyanın neresinde olursa olsun tüm Türk Bayraklı gemiler ile kıyılarımızdan 1000 Deniz Mili uzaklığa kadar deniz alanı içerisinde yer alan tüm gemiler izlenebilmektedir.

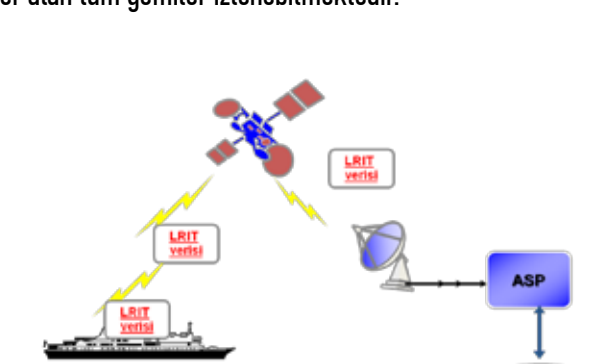

LRIT Veri aktarım şeması

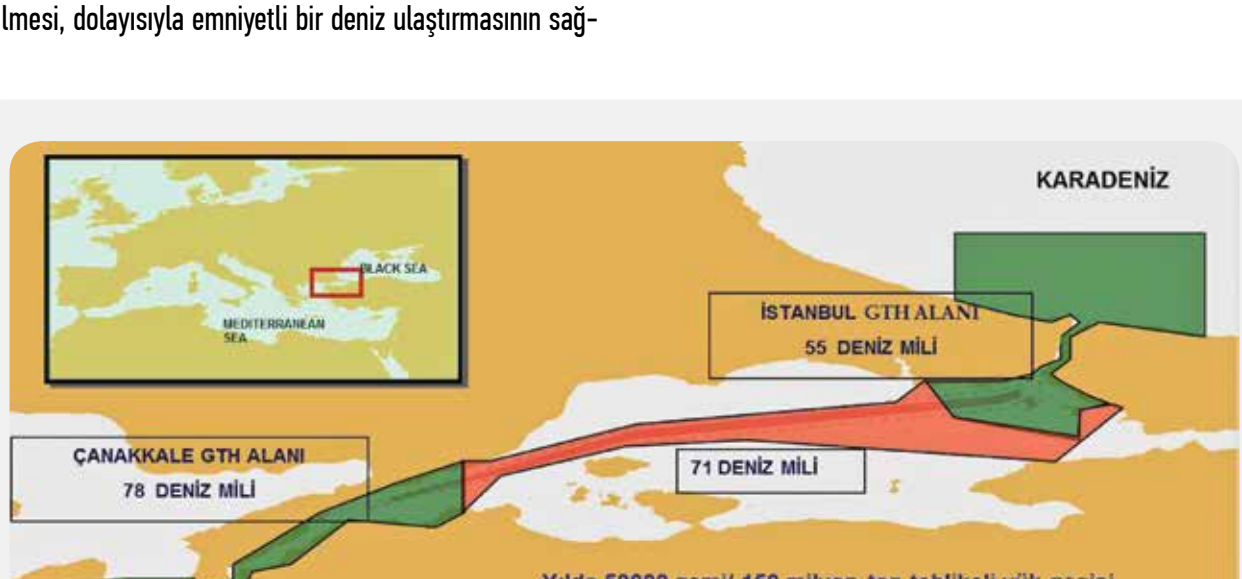

Harita 9. Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

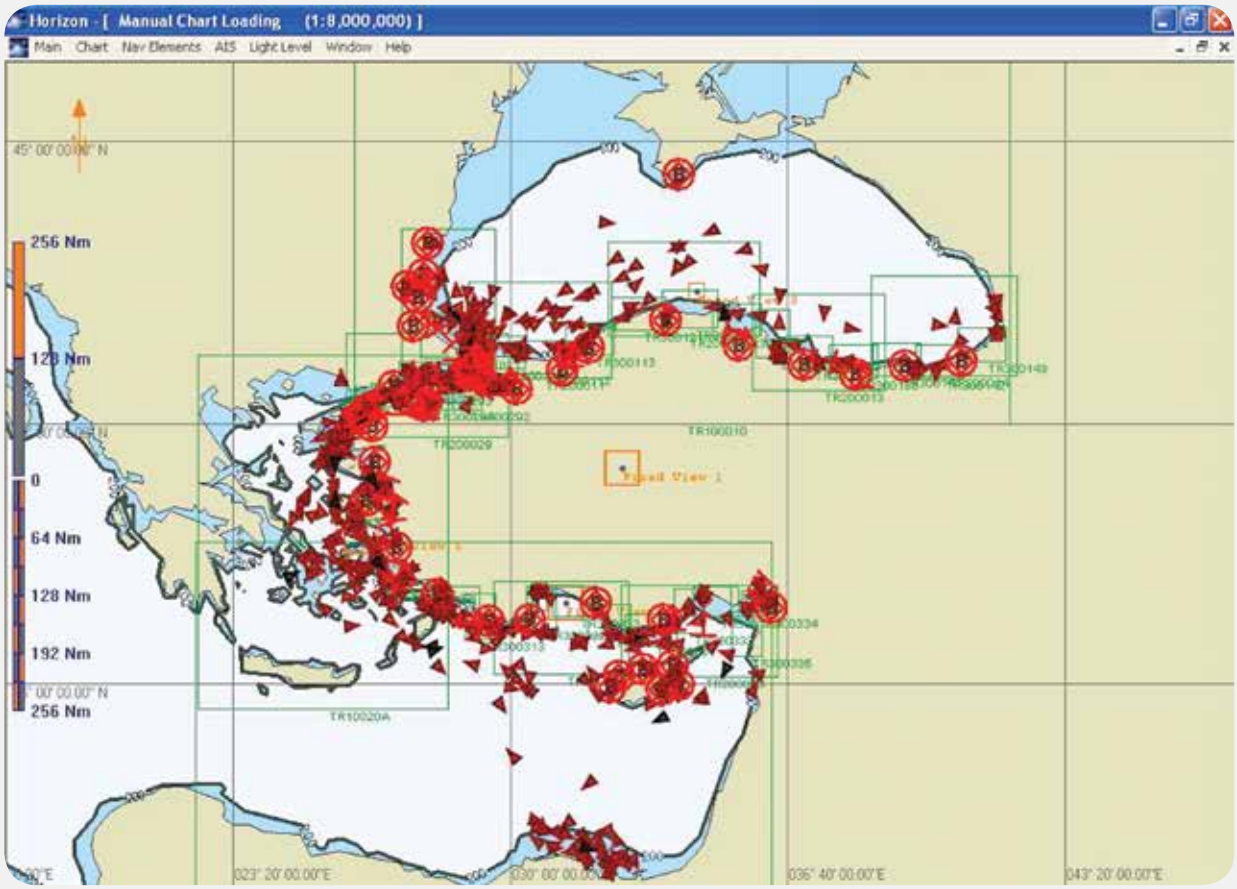

Harita 10. Otomatik Tanımlama Sistemi OTS

LRIT Sistemi projesinde, 30.09.2009 tarihi itibariyle küresel olarak veri paylaşımına başlanmıştır. Sistem üzerinden takip edilecek olan Türk bayraklı gemilere LRIT uyum testi yapacak firmalar, Bakanlığımızca yetkilendirilmiş olup, yaklaşık 600 adet uluslararası sefer yapan Türk bayraklı geminin testleri yetkili firmalarca tamamlanmış ve belgelendirilmiştir. Ülkemizin Ulusal LRIT Veri Merkezi, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından koordine edilen ve veri merkezlerinin LRIT küresel sistemine entegrasyonu için zorunlu tutuldukları test sürecini 08.03.2010 tarihi itibariyle başarıyla geçmiştir.

Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu (ISPS CODE)

ABD'de yaşanan 11 Eylül hadisesinden sonra deniz taşımacılığındaki güvenliği arttırmak amacıyla 1 Temmuz 2004'te yürürlüğe giren ve SOLAS bölüm XI–2 eki ile tanımlanan "Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu" (ISPS CODE) tüm dünyada geçerli hale gelmiştir. Kod kapsamında 596 adet Türk bayraklı geminin güvenlik planları onaylanmıştır.

Ayrıca, uluslararası sefer yapan gemilere hizmet veren 184 adet kıyı tesisinin güvenlik değerlendirmesi onaylanmış, 180 tanesinin güvenlik planları onaylanarak bu tesisler Liman Tesisi Güvenlik Sertifikası ile belgelendirilmiştir.

ISPS Tatbikatı

Limanlar Yönetmeliği

Tüm Liman Başkanlıkları için "Limanlar Yönetmeliği" 31 Ekim 2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Liman Başkanlıklarımızdaki uygulamaları kolaylaştıracak ve güncelleyecek olan bu mevzuat Liman Başkanlıklarımızca yürütülen hizmetlerdeki uygulama bütünlüğünü sağlayacaktır.

Liman Kontrol Tekneleri

Liman başkanlıklarımızın geniş sorumluluk alanlarını daha etkin denetim ve kontrol altına alabilmeleri, gemi ve deniz araçları ile birlikte kıyı yapıları ve deniz tesislerinin kurallara uygunluklarının denizde denetimi imkân ve kabiliyetlerinin artırılması amacıyla, 2006 ve 2007 yıllarında üçer adet "liman kontrol teknesi" hizmete alınmıştır.

Liman kontrol tekneleri ile denizde kontrol ve denetim imkanı arttırılmış, kural ihlallerine yerinde müdahale imkanı sağlanmış ve denizde emniyeti yerinde kontrol edebilen bir devriye sistemi elde edilmiştir. 2014 yılında 15 Liman Kontrol teknesi daha ilave edilerel Liman Başkanlıklarımız güçlendirilecektir.

Liman Kontrol Tekneleri

GEMİ ACENTELİĞİ

Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş, Deniz Ticaret Odalarında kaydı bulunan ve gemi acentesi olarak faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler ile bunların personelini kapsayan Gemi Acenteliği yönetmeliği, günün koşullarına ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde hazırlanarak 05.03.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi sağlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik kapsamında; çağın koşullarına uygun işyerlerinde, eğitimli personel aracılığı işlemlerini yürüten gerçek ve tüzel kişiliği haiz işletmeler adına **"Gemi Acenteliği Yetki Belgesi",** yeterliliği tespit edilen personel adına da **"Personel Tanıtım Kartı"** düzenlemektedir. Ayrıca yetkilendirilmiş acenteler ile adına personel tanıtım kartı düzenlenen personelinin sicilinin tutulduğu ve acentelerin veri girişinde bulunduğu acente bilgi sistemi kurulmuştur.

Uygulamada olan yönetmelik kapsamında 31.10.2013 tarihi itibariyle; toplam 1101 Acente Yetki Belgesi başvurusu yapılmış, 1078 başvuru sonuçlandırılmış, 3270 Personel Tanıtım Kartı, 269 Şube Yetki Belgesi düzenlenmiştir.

e-Gemi Sicil

Gemi sicil işlemleri ve isim onayları Haziran 2007'den itibaren elektronik ortamda yapılarak, günler süren bürokratik işlemler dakikalara indirilmiştir.

Sicillere ve bağlama kütüğüne kaydedilecek gemilere verilecek adların onayı ve kayıtlı olanların adlarının değiştirilmesi taleplerinin internet üzerinden yapılmasını sağlayan "Gemi İsim Talebi ve Onayı" programı 07.02.2007 tarihinde devreye alınmıştır. Bu programla, gemiye verilmesi düşünülen ilk isim talebi, onayı ve mevcut ismin değiştirilmesi elektronik ortamda yapılmaktadır.

Sicillere kayıtlı gemilerin sicil bilgileri 06.06.2007 tarihinde devreye alınan "Gemi Sicil Bilgi Sistemi" adlı program ile elektronik ortama aktarılmıştır. Sicil işlemleri ve sicil belgelerinin hazırlanması elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. Sicillerimize kayıtlı tüm gemilerimiz program üzerinden takip edilebilmekte bu gemilere ait istatistikler anlık olarak alınabilmektedir.

Bağlama Kütüğü

Özel teknelerden alınan MTV'nin çok yüksek olması amatör denizciliğin gelişmesi önünde büyük bir engeldi. Bu sebeple amatör tekne sahipleri, teknelerini yabancı ülke sicillerine kaydedip yabancı bayrakla sahillerimizde ve marinalarımızda bulundurmakta idiler. Amatör denizciliğin geliştirilmesi ve söz konusu olumsuz durumun düzeltilmesi için yapılan çalışmalar neticesinde 15.05.2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 5897 sayılı Kanun ile amatör teknelerden alınan MTV kaldırılmış ve bu kapsamdaki teknelerin bağlama kütüklerine kaydı zorunlu hale gelmiştir.

Yeni uygulama ile;

- *Teknelerden MTV kaldırılmıştır.*

- *Noter satışı kaldırılarak tarafların liman veya yetkili belediye başkanlıkları huzurunda satış sözleşmesi yapmaları teknelerin mülkiyet devir işlemlerini kolaylaştırmıştır.*
- *Münhasıran deniz taşımacılığı ve balıkçılık faaliyetinde kullanılan gemi, deniz ve iç su araçları ile 5 metreden küçük tekneler ruhsatname ve vize harçlarından muaf tutulmuştur. Bağlama kütüğüne kayıtlı ve geçerli ruhsatnameye sahip gemi, deniz ve iç su araçları, her türlü gemi sağlık resmi ve fener ücretinden muaf tutulmuştur.*

Uygulama neticesinde, Türk sahipli olup, yabancı bayrakta bulunan özel teknelerden 1.237 adedinin Türk bayrağına geçişleri sağlanmıştır.

Tüm Tekneler Elektronik Ortamda Kayıt Altına Alınmaktadır

Tüm tekne kayıtlarının elektronik ortamda yapılıyor olması, eski defter kayıtlarının elektronik ortama alınması ve elektronik ortamdaki kayıtların güncellenmesinin tamamlanmasıyla, 2011 yılı başından itibaren her türlü sorgulama ve takyidat elektronik ortamda yapılabilmektedir.

Bakanlığımız ile ilgili karar verici kurumlar arasında yapılacak protokollerle; gemi sahipiliği, haciz, ipotek, seferden men vb. kararların ifası, elektronik ortamda yapılabilecektir.

Kıyı Tesisleri İşletme İzni

Bakanlığımızca, 18.02.2007 tarihli ve 26438 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" kapsamında 220 kıyı tesisine işletme izni/geçici işletme izni belgesi düzenlenmiştir.

Envanter Programı

Ülkemizde yer alan kıyı tesislerine yönelik veri tabanı oluşturabilmek ve Coğrafi Bilgi Sistemi'ne entegre edilmesini sağlamak amacıyla, güncel ve erişilebilir bilgi sistemi oluşturularak veri standardı sağlanmıştır.

ANA ARAMA KURTARMA KOORDİNASYON MERKEZİ (AAKKM) FAALİYETLERİ

2003-2012 yılları arasında toplam 1445 olaya, 2013 yılı içinde Ekim ayı sonu itibari ile ise 108 olaya, başarı ile müdahale edilmiştir.

Uydu Haberleşme Sistemleri Tesisi

Gemilerle daha etkin haberleşmenin sağlanabilmesi için AAKKM'ye Aralık 2004'de INM-C, M4GAN uydu haberleşme cihazları kurulmuştur.

Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi Operasyon Merkezinden Görüntüler

COSPAS-SARSAT (Uydu Yardımlı Arama Kurtarma Sistemi)

Ülkemiz COSPAS-SARSAT sistemine 11 Haziran 2005 tarihinde Yer Kesimi Servis Sağlayıcı (Ground Segment Provider) ülke olarak üye olmuştur. 6 Ekim 2005 tarihinde Başlangıç Operasyonel Kabiliyeti (Initial Operational Capability - IOC) yeterliliği kazanmıştır. 17 Ocak 2006 tarihinde Tam Operasyonel Kabiliyeti (Full Operation Capability-FOC) safhasına geçmiştir. 1 Haziran 2006 tarihinde İran, Irak ve Afganistan ve 2013 yılı itibariyle Gürcistan Arama Kurtarma İrtibat Noktası (Sar Point of Contact-SPOC) Ülke sıfatıyla Türk Görev Kontrol Merkezinin (TRMCC) sorumluluğu altına alınmıştır.

Yeni nesil COSPAS-SARSAT Sistemi olarak da bilinen MEOSAR sisteminin (Medium Earth Orbit Search and Rescue Satellite System/Orta İrtifalı Arama Kurtarma Uydu Sistemi) kurulumu Ağustos 2010 içerisinde tamamlanmıştır. Başlangıç olarak 2 adet MEOLUT (MEOSAR anten sistemi) kurulmuştur. Ülkemiz bu sistemi kuran 6. ülke konumundadır. 2013 yılı içerisine 4 adet ilave MEOLUT kurulumu tamamlanmış olup 6 kanallı entegre bir sistemle Uluslararası MEOSAR Sistemi çalışmalarına katkı sağlanmaktadır.

Arama Kurtarma Kaza/Olay İstatistikleri

Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi 2002 yılından 2013 yılı Ekim ayı sonuna kadar Türk arama kurtarma bölgesinde meydana gelen deniz kaza/olaylarının yıllar itibari

ile istatistiki verileri Grafik 40'da verilmiştir. 2013 yılı kaza ve olayları 01.01.2013-31.10.2013 tarihlerini kapsamaktadır. 2003-2013 yılları arasındaki süreçte toplam 1553 olaya müdahale edilmiştir.

GEMİ TRAFİK HİZMETLERİ

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi:

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi; Kocaeli Körfezi, İzmir Körfezi ve Kuzey Ege ile Mersin ve İskenderun Körfez Bölgelerini kapsayan Bölgesel Gemi Trafik Hizmetleri Sistemleri (GTHS), tek bir ülke resminin oluşturulduğu Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ve olağan dışı durumlarda sistemin kesintisiz çalışmasını sağlayacak, Felaket Kurtarma Sistemi (FKS) olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır (Harita 11).

Bölgesel GTH Sistemleri ile;

- *Deniz trafik emniyeti ve verimliliğinin arttırılması ve deniz çevresinin korunması amacıyla, gemilerle etkileşim içinde, gemi trafik hareketlerinin izlenmesi, düzenlenmesi, organize edilmesi, yönetilmesi,*
- *Bölgesel GTH alanlarının bir bölümü ya da tamamında bilgi, seyir yardımı ve trafik organizasyonu hizmetlerinin sağlanması*

amaçlanmaktadır.

Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ile;

- *Bölgesel GTHM'lerinde (TBGTHS, İzmit GTHS, İzmir GTHS, Mersin GTHS) oluşan deniz resimlerinin birleştirilmesi ve diğer sistemlerle (LRIT, OTS, e-denizcilik yazılımları) entegre edilmesi sureti ile tek bir ülke resminin oluşturulması,*
- *Ülke genelindeki tüm limanların, daha verimli ve emniyetli kullanılabilmesi amacıyla bu limanlardaki gemi ve yük hareketlerinin (varış öncesi ilk bildirimlerinden, liman*

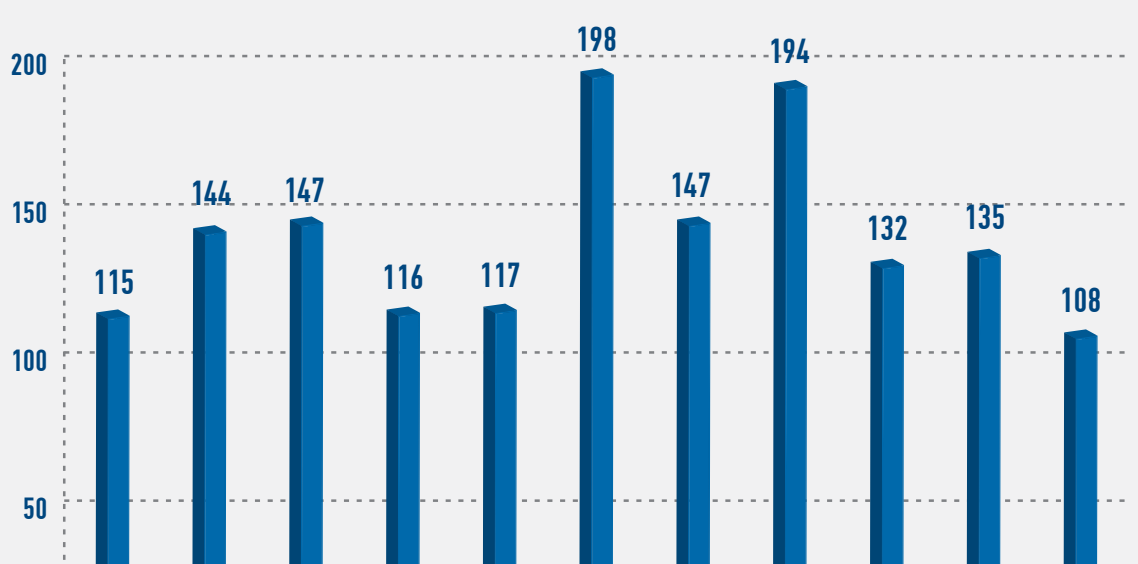

Grafik 40. Arama Kurtarma Kaza/Olay İstatistikleri

Harita 11. GTYS Kapsamı

alanını terk edene kadar yapacakları tüm hareket ve operasyonların) izlenip takip edilebilmesi,

- *Pilot olarak seçilen Kocaeli Körfezinde petrol kirliliğinin takibi,*
- *Olağanüstü durumlarda kriz yönetimi (SAR),*
- *Sistemdeki tüm limanların ve sisteme dahil olan diğer kullanıcıların sistemin bir paeçası olarak bilgi almalarının yanı sıra sisteme bilgi girişi de yapabilmeleri,*
- *Üst düzey yetkililerin, ülke resminin tamamını veya belirli bir kısmını görev mahallerinden izlemesi ve yönetmesi*

sağlanacaktır.

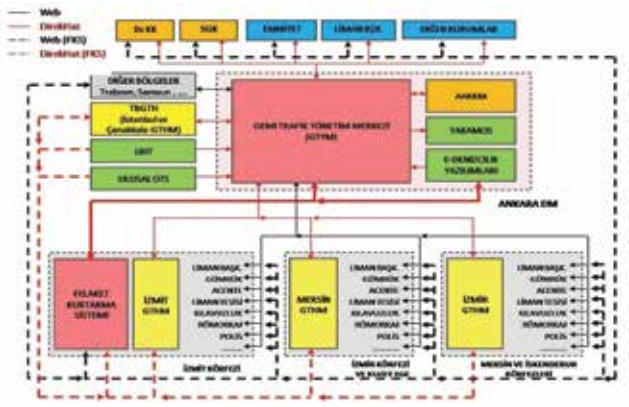

GTYS Genel Yapısı

GTYS projesi, 24 adet Trafik Gözetleme İstasyonu (TGİ) ve 3 adet Gemi Hizmetleri Merkezinin (GTHM) altyapı kurulumları ile Ankara Gemi Trafik Yönetim Merkezinin de (GTYM) dahil olduğu teçhizatların ve yazılımların kurulumunu içeren üst yapı işlemleri olmak üzere 2 ana koldan paralel olarak ilerlemektedir.

Kocaeli Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

Kocaeli Gemi Trafik Hizmetleri 1 adet GTHM ve 4 adet TGİ'den oluşmaktadır. Kocaeli Gemi Trafik Hizmetleri tamamlanmış olup, 2013 yılı içerisinde operasyona başlayacaktır. İnşaatlar, elektronik/elektrik donanımı ve yazılımı tamamlanmış olup, 2013 yılı içerisinde faaliyete geçecektir.

Kocaeli Gemi Trafik Hizmeti Merkezi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri 1 adet GTHM ve 12 adet TGİ'den oluşmaktadır. Elektronik/elektrik donanımı kurulum çalışmalarına başlanmış olup, 2013 yılı sonuna kadar Kısmi Geçici Kabul Testlerine başlanması planlanmaktadır.

Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

Çelik Kule

1 adet GTHM ve 8 adet TGİ'den oluşmaktadır. 7 adet TGİ inşaatı tamamlanmış olup kesin kabulleri yapılmıştır. GTHM binası ve 1 adet TGİ inşaatı devam etmektedir. İnşaatların kabullerinin tamamlanmasına müteakip yüklenici firmaya yer teslimi yapılarak yazılım ve elektrik/elektronik donanımı ekipmanlarının monte işlemlerine başlanılacaktır. Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sisteminin, Nisan 2014 tarihinde devreye alınması planlanmaktadır.

Mersin Gemi Trafik Hizmeti Merkezi Görünüşü

Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

DENİZCİLİK SEKTÖRÜNDEKİ YATIRIM PROJELERİ

Kuzey Ege Çandarlı Limanı

Avrupa ile Orta Doğu arasındaki potansiyel trafikten kaynaklanan kombine taşımacılık zincirinde, aktarma merkezi olarak planlanmıştır.

Türkiye'nin en büyük, Avrupa'nın ise 10'uncu büyük konteyner limanı olarak planlanan Çandarlı Limanının temeli 15.05.2011 tarihinde atılarak işe başlanmıştır.

Aşamalı olarak yapılacak revizyonlarla kapasitesi 12 Milyon TEU/yıl'a çıkarılacaktır. Terminaller ve üstyapılar 05.11.2013 tarihinde YİD Modeli ile ihale edilmiştir.

Filyos Limanı

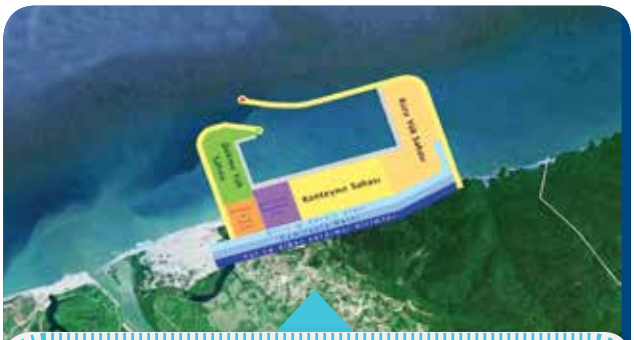

Türkiye'nin Karadeniz'e Açılan Kapısı

- *Batı Karadeniz'de kuzey-güney aksında kombine taşımacılık hizmeti verecek bir liman kompleksinin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır (Harita 5).*
- *Filyos Limanı Projesi aynı zamanda geri sahasında oluşturulması planlanan Sanayi Bölgesi faaliyetleri nedeniyle Bölgesel Kalkınma Projesidir. Batı Karadeniz illerinin gelişimi ve kalkınmasında önemli bir ivme oluşturulacaktır.*
- *Artan gemi trafiği nedeniyle Boğazların karşı kaldığı tehdit azalacaktır.*
- *Cevher, konteyner, akaryakıt gibi çeşitli yük türlerine hizmet verecek olup, 25 milyon ton/yıl kapasiteye sahip olacaktır.*
- *İmar planı onaylanmıştır.*
- *Zonguldak Filyos Limanı Projesi kapsamındaki tarama ve ıslah işleri, ana ve tali dalgakıran inşaatı işleri ve 485 m uzunluğunda rıhtım inşaatı işleri genel bütçe imkanları ile gerçekleştirilmek üzere 2014 yılı Yatırım Programında yeralması teklif edilmiştir.*
- *Limanın diğer altyapı ve üstyapı yatırımlarının Yap-İşlet-Devret Modeli ile yaptırılması öngörülmektedir.*

Mersin Konteyner Limanı

Türkiye'nin ve Orta Asya'nın Akdeniz'e Açılan Kapısı

Doğu Akdeniz, Orta Asya ve Orta Doğu'ya yönelik gelecekteki talebi karşılamak üzere, elverişli konumu nedeniyle konteyner aktarma merkezi olarak planlanmıştır (Harita 6).

12 Milyon TEU kapasiteli Mersin Konteyner Limanının İmar Planı çalışmaları sürdürülmektedir.

DENİZ TURİZMİ KIYI YAPILARI AÇISINDAN HEDEFLER

Akdeniz çanağında dolaşan toplam yat sayısı günümüzde yaklaşık 1 milyona ulaşmış olup, her yıl önemli artışlar olmaktadır. Fransa, İspanya ve İtalya Akdeniz çanağı marina kapasitelerinin %75'ini oluşturmaktadır. Ancak bu ülkelerde yeni yatırım yerlerinin kısıtlı olması, Batı Akdeniz'in kirlenmesi ve işletme ücretlerindeki artış, Doğu Akdeniz ülkelerini cazip duruma getirmiştir.

Kamu ve Özel Sektör tarafından gerçekleştirilmiş ve halen işletilmekte olan yat limanlarına ilaveten ihtiyaç duyulan kapasitenin karşılanması amacıyla kamu imkanları, YİD modeli ve özel sektör dinamikleri ile yat turizmi için zorunlu altya-

pının oluşturulması ve ülkemizin turizm açısından bölgedeki ayrıcalıklı rolünün belirlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Halen ülkemizde kamu ve özel sektöre ait işletilmekte olan 43 adet yat limanı ve yat çekek yeri bulunmaktadır.

Mevcut yat kapasitemiz 17.500 yat olup, inşaatı devam eden ve planlanan yat limanları ile bu kapasitenin 2015 yılında 20.000'e çıkarılması planlanmıştır.

2023 yılında 30.000 yat bağlama kapasitesine ulaşılması hedeflenmiştir.

YİD Modeli İle İhale Edilerek İşletilmeye Açılan Yat Limanları

Aydın Didim Yat Limanı

- *Muğla Turgutreis Yat Limanı*
- *Aydın Didim Yat Limanı*
- *İzmir Çeşme Yat Limanı*
- *İzmir Sığacık Yat Limanı*
- *Yalova Yat Limanı*
- *Mersin Yat Limanı*
- *Antalya Alanya Yat Limanı*
- *Antalya Kaş Yat Limanı*

YİD Modeli İle İhale Edilerek İnşaatı Devam Eden Yat Limanları

- *Antalya Gazipaşa Yat Limanı*
- *Mersin Kumkuyu Yat Limanı*
- *Muğla Ören Yat Limanı*
- *Muğla Datça Yat Limanı*
- *Muğla Dalaman Yat Limanı ve Deniz Otobüsü Yanaşma Yeri*

YİD Modeli İle İhalesi Planlanan Yat Limanları

- *İzmir Karaburun Yat Limanı*
- *İzmir Yenifoça Yat Limanı*
- *Balıkesir Avşa Adası Türkeli Yat Limanı (17.12. 2013'de ihale edilecek)*
- *İstanbul Silivri Yat Limanı (16.12. 2013'de ihale edilecek)*
- *İzmir Seferihisar Ürkmez Yat Limanı*
- *İzmir Çeşme Şifne Yat Limanı (16.12. 2013'de ihale edilecek)*
- *Tekirdağ Yat Limanı (17.12. 2013'de ihale edilecek)*

Yap-İşlet-Devret Modelli Projeler

Yap-İşlet-Devret Modeli ile 2003 yılına kadar 1 proje bitirilmiş iken, bugün inşaatı tamamlanarak faaliyetine devam eden Yat Limanı sayısı 8'e çıkarılmıştır. Kamu kaynağı kullanılmadan inşa edilen bu projelerin ekonomiye katkısı yaklaşık 377 Milyon TL'dir.

Kuşadası Yat Limanı

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün amacı denizlerimizde ve karasularımızda seyreden Türk ve yabancı bayraklı gemilerin seyir güvenliğine yardımcı olmak, kıyı emniyeti ve gemi kurtarma hizmetleri ile kılavuzluk, römorkörcülük hizmetleri yapmak ve bunlarla ilgili cihaz ve tesislerini kurmak, işletmek, can, mal ve gemi kurtarmak, yardım, çeki, batık çıkarmak ve bunlarla ilgili römorkaj ve dalgıçlık hizmetlerini yürütmek, güvenli seyre yönelik kurulmuş ve kurulacak olan sahil telsiz istasyonları, otomatik tanımlama sistemi, dGPS ve benzeri sistemlerle ilgili her türlü yatırımı yapmak ve tekel şeklinde işleterek seyir emniyetini artırmaktır

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü faaliyetlerini 3 adedinde otorite olmak üzere 7 temel alanda sürdürmektedir.

- *Belirlenen Saha İçerisinde Tekel Olmak Üzere Tüm Denizlerde Gemi Kurtarma*
- *Tahlisiye (Can Kurtarma)*
- *Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Otoritesi*
- *Fenerler Otoritesi*
- *Deniz Haberleşmede Hesaplaşma Otoritesi ve Navteks Yayın Koordinatörü*
- *Kılavuzluk Hizmeti*
- *Römorkaj Hizmeti*

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Faaliyetleri

Seyir Yardımcıları Hizmetleri

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne ait toplam 557 seyir yardımcısı bulunmaktadır. Kuruluş seyir yardımcılarını tekel şeklinde işletmekte olup kıyılarımızda seyir yardımcılarının modernizasyonunu sürekli olarak takip etmektedir. Kuruluş bu hizmeti 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, ana statüsü ile ulusal ve uluslararası kurallar çerçevesinde yürütmektedir.

Dünyada teknolojinin gelişmesiyle birlikte denizde seyir yapan gemilerde ve bu gemilerin kullandığı teçhizatlarda önemli değişmeler yaşanmış ve yaşanan bu etki teknolojinin gelişimi ile devam etmiştir. Elektronik seyir konseptine uyum sağlamak amacıyla gemilerde AIS cihazının zorunlu tutulmasını müteakip bir seyir yardımcısı olan AIS AtoN cihazlarının bu sistem üzerinde önemi daha da artmış bulunmaktadır. Birçok ülke seyir yardımcılarını uzaktan kumandalı sistemle takip etmektedir. Bu takip sisteminde veri haberleşmesi GSM ve VHF aşamalarından sonra daha hızlı ve doğru bilgi aktarımı sağlayan GPRS veri iletişim yapısı kullanılmaya başlanılmıştır.

Dünyada İngiltere ve Malacca geçidinde kullanılan bu sistemin ülkemizde kurulması ile ülke olarak dünya öncüleri arasında yer alınması sağlanmıştır.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünce verilen Seyir Yardımcıları Hizmeti, IMO (International Maritime Organization) Uluslararası Denizcilik Örgütü ve IALA (International Association Of Marine Aids To Navigation and Lighthouse Authorities) Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği'nin tüm yayınları ve ilgili AB direktifleri ile tam bir uyum içerisindedir.

Tahlisiye (Can Kurtarma) Hizmetleri

Dünyada arama kurtarma sistemi genellikle devletin kurumları tarafından veya gönüllü kuruluşlarca yapılmaktadır.

Denizlerde arama ve can kurtarma hizmetleri vermek, KEGM'in ana statüsünde belirtilen ana görevlerden biridir. Kuruluş bu hizmeti; 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, 1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi (SAR),12.12.2001 tarih ve 24611 sayılı resmi gazetede yayınlanan Türk Arama ve Kurtarma Yönetmeliği madde 5 (g) fıkrasına göre Sahil Güvenlik Komutanlığı ile yapılmış olan17.05.2002 tarihli protokol ve Haziran 2004 tarih ve 710/04 sayılı mutabakat hükümlerine göre yürütmektedir.

Ülkemizin de tarafı olduğu 1974 tarihli Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS 74), IV. Bölüm 5. Kuralda, her taraf devletin, tek başına veya işbirliği halinde, uzay ve karasal telsiz muhabere hizmetlerinde kullanılacak uygun kıyıda konuşlu tesisleri oluşturmayı taahhüt ettiği belirtilmektedir. Yine SOLAS 74 Sözleşmesi V. Bölüm 7. kuralda taraf devletler, acil durum haberleşmesi ve arama kurtarma hizmetleri için uygun düzenlemeleri yapmayı taahhüt etmektedir. Bu devlet sorumluluğu, tehlikedeki kişilerin bulunması ve hayatlarının kurtarılması için arama kurtarma hizmetlerinin mümkün olan en pratik ve uygulanabilir şekilde kurulması, işletilmesi ve yürütülmesini kapsamaktadır. Bu amaçla 7/24 hizmet veren Tahlisiye istasyonlarıyla gözetleme ve VHF dinleme yapılarak bayrak farkı gözetmeksizin kazaya uğrayan gemilere can kurtarma hizmetlerini denizden ve karadan vermektedir.

Yine ülkemizin taraf olduğu, 1979 tarihli Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi (SAR 79), ülkelere yeterli ve etkili arama kurtarma hizmetleri tesis etme ve bu hizmetleri 24 saat esasına göre tek başlarına veya civardaki diğer devletler ile işbirliği halinde icra etme sorumluğu vermektedir. SAR 79 sözleşmesi, ilgili makamların almış oldukları tehlike sinyallerini derhâl arama kurtarma birimlerine iletilmesi ve en kısa sürede arama kurtarma faaliyetlerine başlanması yükümlüğünü vurgulamaktadır. Yine 4922 Sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunu ile denizde can tehlikesine uğramış kimselere elden gelen her yardımı yapmakla ve hızlı bir şekilde tehlikede bulunan kişilerin yardımına gitmekle Kuruluş personeli, deniz araç ve gereçleri ile bu görevi etkin bir şekilde yerine getirmektedir.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü bu alandaki faaliyetlerinin uluslararası standartlarda yürütülebilmesini sağlamak amacıyla ilk adı ILF (Uluslararası Can kurtarma Federasyonu) olan şimdiki adıyla IMRF'e (International Maritime Rescue Federation) Uluslararası Denizde Can Kurtarma Birliğine üyedir.

Gemi Trafik Hizmetleri

Gemi trafiğinin yoğun olduğu dar sularda ve limanlarda seyir güvenliğini fenerler ve diğer seyir yardımcılarıyla sağlamak mümkün olmadığı için dünyada bu yörelerde Gemi Trafik Kontrol Sistemleri kurulmuştur. Türk Boğazlarında Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından işletilmektedir.

Deniz trafik düzenlemeleri, ana statüsü, uluslararası kurallar ve Resmi Gazetenin 06.11.1998 tarih ve 23515 Mükerrer sayısında yayınlanan "Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü" kapsamında yapmaktadır.

Hizmet alanlarımızdan İstanbul Boğazı, tarihi kültürü ve güzellikleri barındırması açısından dünyada bir eşi ve benzeri olmayan özelliklere sahiptir. Bunun yanında, yaklaşık 50 ayrı ülkede 500'e yakın Gemi Trafik Hizmetleri (GTH) sistemi bulunmakta olup, bu sistemlerin hizmet alanlarının uzunluğu ve sistem bileşenleri dikkate alındığında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi (TBGTH) en büyük sistemlerden biridir.

TBGTH, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) ve Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği'nin (IALA) tüm yayınları ve ilgili AB direktifleri ile tam bir uyum içerisindedir.

Kılavuzluk Hizmetleri

Dünya deniz ticaretinde, dolayısıyla dünya ekonomisinde önemli bir yer tutan Boğazlarımız, son yıllarda Karadeniz petrolünün dünyaya yayıldığı bir enerji yolu haline de gelmiştir. Yıllık ortalama 50 bin geminin geçiş yaptığı Türk Boğazları'nda, bu geçişlerden kaynaklanan riskleri asgariye indirmek için KEGM tarafından verilen kılavuzluk hizmetleri de hem geçiş yapan gemiler, hem de bu bölgede yaşayanlar için büyük ve hayati bir önem taşımaktadır. Kuruluş bu hizmeti 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, uluslararası kurallar ve Resmi Gazetenin 06.11.1998 tarih ve 23515 Mükerrer sayısında yayınlanan "Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü" kapsamında yapmaktadır.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile İzmir'de vermiş olduğu kılavuzluk hizmetlerinin kalitesini arttırmak, daha emniyetli kılavuzluk hizmeti sunmak ve yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek gerektiğinde müdahil olmak amacıyla, bir kılavuz kaptanımız Uluslararası Kılavuz Kaptanlar Birliği (IMPA)'da Başkan Yardımcılığı, bir başka kılavuz kaptanımız da Avrupa Kılavuz Kaptanlar Birliği (EMPA)'da Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

Gemi Kurtarma Hizmetleri

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Karadeniz'de Şile Feneri ile Karaburun Feneri arasındaki Türk karasuları ile Ege Denizi'nde, Bozcaada ve Gökçeada (İmroz) sahilleri de dahil olmak üzere Bababurnu ile Saroz Körfezi'nde Kemikli mevkii arasında kalan Türk karasularında ve bu iki sınır arasındaki Karadeniz ve Çanakkale Boğazları ve Marmara denizinde gemi kurtarma hizmetlerini tekel şeklinde yürütmektedir. Kuruluş, bu hizmeti 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, ulusal ve uluslararası kurallar ile kuruluş ana statüsü gereğince yürütmektedir.

Dünyanın her yerinde çalışan gemi kurtarma şirketlerinin menfaatlerini korumak ve çevre kirliliğini önleyebilmek maksadıyla ISU (International Salvage Union) Uluslararası Gemi Kurtarma Birliği kurulmuştur. ISU üyeliği, başarılı kurtarma ve çevre kirliliğini önleme sicili iyi olan şirketlerle sınırlandırılmıştır. Üyelerden profesyonel kurtarıcılardan beklenen yüksek seviyede uzmanlığa sahip olmaları beklenmektedir. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü 27.9.1984 tarihinden itibaren ISU üyesidir.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında kurulmuş kamu yararı ve verimlilik ilkelerine göre kârlılık ve mevzuat bakımından özel sektör için uygun olmayan ana faaliyet gruplarında hizmet veren bir Kamu İktisadi Kuruluşudur. Faaliyet alanlarında genellikle kamu adına hizmet verildiğinden rekabet söz konusu değildir (Tablo 16).

Tablo 16. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün verdiği hizmetler												
Sıra	**Faaliyetin Tanımı**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013 Ekim**
1.	**Gemi Trafik Hizmeti**											
1.1	Geçen Gemi Sayıları (adet)											
	İstanbul Boğazı	46.939	54.564	54.794	54.880	56.606	54.396	51.422	50.871	49.798	48.329	34.377
	Çanakkale Boğazı	42.648	48.421	49.077	48.915	49.913	48.978	49.453	46.686	45.379	44.613	32.239
	Tehlikeli Yük Taşıyan Gemi Sayıları (adet)											
	İstanbul Boğazı	8.097	9.399	10.027	10.153	10.054	9.303	9.299	9.274	9.103	9.027	6.883
	Çanakkale Boğazı	8.114	9.016	8.813	9.567	9.271	8.758	9.567	9.252	8.818	8.998	7.051
	Taşınan Tehlikeli Yük Miktarı (Tankerlerle Taşınan) (m/t) (bin/ton)											
	İstanbul Boğazı	134.604	143.898	143.567	143.452	143.939	140.357	144.660	146.750	138.496	131.123	100.92
	Çanakkale Boğazı	145.155	155.562	148.951	152.726	149.320	149.052	152.106	156.929	154.606	151.031	112.29
2.	**Tahlisiye (Can Kurtarma) (Kişi)**	132	70	100	104	98	150	115	177	124	150	94
3.	**Gemi Kurtarma (adet)**	18	11	20	22	28	24	15	18	12	13	9
4.	**Refakat (adet)**	**232**	356	502	1.021	1.147	1.358	1.463	1.460	1.568	1.877	1.337
5.	**Römorkaj (adet)**	**334**	117	82	523	637	895	377	3.649	6.687	6.944	6.082
6.	**Balık Adam (adet)**	**1**	7	9	8	4	8	3	1	4	2	2
7.	**Çeki (adet)**	**1**	12	18	28	18	13	4	13	2	17	5
8.	**Deniz Haberleşme Hizmetleri (adet)**											
	Tehlike ve Emniyet Mesajı	58	42	60	63	99	96	152	76	66	66	74
	Navteks Yayınları	68.068	80.642	95.500	113.051	127.454	141.900	163.982	181.543	129.373	139.541	110.568
	Meteoroloji Yayını	6.852	6.840	5.040	11.898	12.410	12.444	9.656	5.840	5.840	5.856	4.368
9.	**Kılavuzluk Hizmetleri (adet)**											
	Boğazlar											
	İstanbul Boğazı	21.175	22.318	24.494	26.589	26.685	27.001	25.073	26.035	26.011	24.792	17.643
	Çanakkale Boğazı	13.020	14.404	15.661	16.871	16.885	18.334	18.588	18.678	18.920	18.775	14.070
	Limanlar											
	İstanbul				4.645	5.475	5.110	4.380	3.556	4.351	3.198	2.427
	İzmir				5.648	5.308	4.760	5.252	4.002	4.664	4.690	3.418

YATIRIM PROJELERİ

TAMAMLANAN YATIRIM PROJELERİ

KEGM Yatırımlarının Gemi OSB'lerine Etkisi

Romörkör inşasına yönelik olarak çıkılan ihalelerde;

- *"Romörkörlerin inşası Türkiye'de mukim tersanelerde yapılacaktır."*
- *"Yüklenici sözleşme imzalama aşamasında tersane sahibi olduğuna dair belgeyi veya tersane kiraladığına dair tersane kira sözleşmesini idareye verecektir."*

maddelerine yer verilerek gemilerin inşasının ülkemiz sınırları içinde yapılması sağlanmaktadır.

2 Adet Yeni İnşa Fi-Fi 1 Römorkörü Türk Boğazlarında Hizmete Girdi

Türk Boğazları Bölgesinde seyir, can, mal ve çevre emniyetini arttırmak maksadıyla inşa edilen yüksek manevra kabiliyetine haiz, çeki gücü (65 bp), gerek püskürtme kapasitesi (2400 m3/h), gerekse manevra kabiliyeti bakımından mutlak üstünlüğü olan 2 adet yeni inşa fi-fi 1 römorkörü 15 Temmuz 2005 tarihinde hizmete girmiştir.

KKTC Deniz Haberleşmesinde Daha da Güçlendirildi

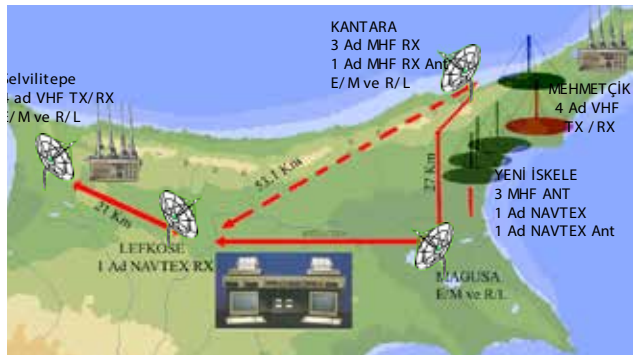

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Akdeniz'de güçlendirilmesi amacıyla Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından finanse edilen "Kıbrıs Türk Radyo" projesi tamamlanarak 31 Mart 2006 tarihinde hizmete girmiştir.

VHF Acil Haberleşme Sistemi İle Türk Boğazları Bölgesinde Denizde Kesintisiz Haberleşme Sağlanmıştır.

Bu sistem ile Türk boğazları ve Marmara denizini kapsayan mevcut TBGTH sisteminin bağımsız yedeği olan, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü kriz merkezinden kontrol edilebilen, deprem gibi olağanüstü hallerde haberleşmenin devamlılığını sağlayan ve ses kaydı yapılabilen haberleşme sistemi devreye alınmıştır.

2006'da devreye alınan TBGTH VHF acil haberleşme sistemine Armutlu-Şarköy VHF istasyonu eklenerek yedeklenmesi sağlandı. Bu sistem ile İstanbul-Çanakkale Boğazları ve Marmara Denizini kapsayan mevcut TBGTH Sisteminin bağımsız yedeklemesi, kriz merkezinden kontrolü, deprem gibi olağanüstü hallerde haberleşmenin devamlılığı sağlanmaktadır.

VHF Deniz Haberleşme Sistemi Modernize Edilmiştir.

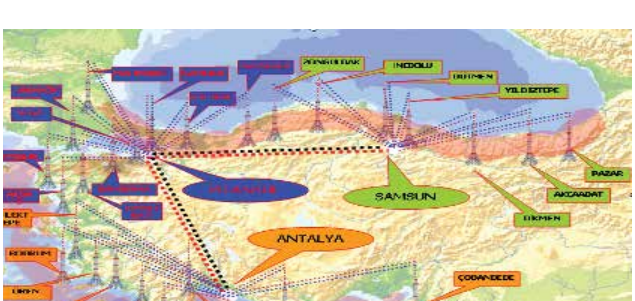

1982 yılında kurulumuna başlanan ve 26 İstasyonda kurulu bulunan VHF sistemi ekonomik ömrünü tamamlamış olup, yeni teknolojiye uyumlu 80 adet Kara Tipi VHF deniz bandı cihazı ve 80 adet VHF anteninin alımı ile DSC ve Remote Kontrolü sağlayan yazılım ve donanım temin edilerek 2008 yılı itibariyle günün teknolojisine uygun hale getirilmiştir.

Bulunduğumuz Coğrafyada İlk ve Tek Olan 2 Adet Fi- Fi 2 Römorkör Hizmete Girmiştir.

"Yangın Savaşçıları Görevde"

Tüm Türkiye kıyılarında olası can, mal ve çevre olaylarına müdahale edebilecek özellikle saatte 7200 m^3 su basabilen 2 adet Fi-Fi 2 römorkörü 28/01/2009 tarihinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü filosuna katılmıştır.

Deniz Kirliliğine Müdahale Yatırımı Yakıt Toplama Gemisi

Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, fenerlerin bakımı faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, 15 ton kaldırma kapasiteli kreyni ve deniz yüzeyindeki yağ, yakıt gibi petrol türevi atıkları kendi bünyesinde toplayıp ısıtarak transfer yapabilecek özelliklerdeki yakıt toplama gemisi 2011 yılında filoya katılmıştır. Öncelikle İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Marmara Denizi ile sahillerimizde kurtarılan gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğini önlemek için görevlendirilmektedir.

Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botu 4 Adet

"Her Türlü Hava Koşullarında Can Kurtarma"

Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye botları; Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve KEGM yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilecek şekilde dayanıklı ve yüksek süratlere erişebilmek üzere dizayn edilen bu botlar 2011 yılında filoya katılmıştır. Botlar bütün deniz şartlarında, kendi kendine düzelebilme (Self Righting) özelliği olan ve yüksek süratlerde kolaylıkla manevra kabiliyetine sahiptir.

3 Adet Fener Bakım ve Transfer Botu

Seyir güvenliğini arttırmak, deniz üzerindeki yüzer ve sabit seyir yardımcısı sistemlerinde meydana gelen arızaların süratle giderilmesini sağlamak, IALA tavsiyelerinde yer alan seyir yardımcılarının çalışabilirlik standardının (yüzde 99,8) üzerinde tutulmasında, Fenerlerin Bakım Onarım işlerinde, malzeme ve personel transferi amacıyla 1 adedi 2008 yılında, 2 adedi de 2011 yılında olmak üzere 3 adet Fener Bakım ve Transfer Botu temin edilmiştir.

Deniz Haberleşme Altyapısının Modernizasyonu (AB)

2011 yılı itibariyle Deniz Haberleşme Alt Yapısının Modernizasyonu (AB Katkısı) ile 6 adet verici 5 kw MF-HF verici Osmaniye verici istasyonuna, 15 adet alıcı, 1 adet Navteks cihazı (1 kw) ile 4 adet 490/518 kHz'i aynı anda alabilen Navteks alıcı cihazları ile 2 adet vertical log peryodik anten ile 1 adet HF Rx anteni Yeşilköy alıcı istasyonuna kurulmuştur. Verici ve alıcı istasyonlarında Jeneratör, UPS ve voltaj regülatörleri yenilenmiştir.

HF data haberleşmesine imkan tanıyacak yazılım ve donanımlar ve operatör konsolları yenilenerek HF Mail sistemi kurulmuştur. VHF-MF-HF frekanslarında Gemiden - Karaya, Karadan-Gemiye karşılıklı mail haberleşmesi test ortamında yapılmaya başlanmıştır.

Römorkör Temini Projesi 4 Adet

Türk Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, arama-kurtarma faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, Fi-Fi 1 yangın söndürme klasında 2 adedi 60, 2 adedi 80 ton çeki gücünde toplam 4 adet yangın ve eskort notasyonu sertifikasına haiz römorkörlerin 2 adedi 2011 ve 2 adedi de 2012 yılında filoya katılmıştır.

Fenerlerin Uzaktan İzlenmesi

Seyir güvenliğinin arttırılması, kıyıda tesis edilmiş merkezler vasıtası ile gemilerin takip edilmesi, deniz araçlarıyla diğer gemi ve kıyı birimleri arasında gerçek zamana yakın bir bilgi akışının sağlanması herhangi bir tehlike durumunda seyir yardımcılarından kaynaklanan olumsuzlukların önlenebilmesi amacıyla Seyir yardımcılarının uzaktan izlenmesi projesi başlatılmış,

1. *Birinci aşamada; Türk Boğazlarında bulunan 85 adet tesis SCADA sistemi ile 2006 yılında,*
2. *İkinci aşamada; yukarıdaki sisteme ilave olarak Zonguldak, İstanbul (Boğaz Fenerleri hariç), Marmara, Çanakkale (Boğaz Fenerleri hariç), İzmir arasında bulunan 185 adet seyir yardımcısına AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2010 yılında,*
3. *Üçüncü aşamada; Kastamonu-Artvin ile Muğla- Hatay arasında bulunan 195 tesis yıl içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan 20 tesisle birlikte toplam 215 tesis AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2012 yılında,*

uzaktan izleme sistemine geçilmiştir.

DEVAM EDEN YATIRIM PROJELERİ

Liman Römorkörü 2 Adet

Proje ile koster tip gemilerin, büyük römorkörlerin ulaşamadığı yerlerdeki (İstanbul/Haliç bölgesinde, köprülerin kapalı olması durumu) gemilerin, su derinliğinin az olduğu ve limanlardaki düşük draftlı gemilerin ihtiyaç duyduğu küçük tonajlı römorkör ihtiyacını gidermek için Liman Römorkörü temini hedeflenmiştir. Proje başlangıç tarihi Ocak 2012 olup, 3.297.900,00 Euro bedelle sözleşmesi imzalanan römorkörlerin 2013 yılı sonunda filoya katılması planlanmaktadır.

Kılavuzluk Hizmet Botu (4 Adet Kılavuz Bot)

Proje ile ağır deniz koşullarına dayanıklı, süratli, üst düzey emniyet koşullarına uygun donanımlı kılavuzluk botlarının alınması hedeflenmiştir. Kılavuzluk Botları ile kılavuz kaptanların Türk boğazlarından uğraklı veya uğraksız geçiş yapan, Türk Boğazları bölgesindeki demir yerlerine demirleme ve demirden kalkma ile limanlar, iskeleler, rıhtımlar ve şamandıralara bağlama ve ayrılma manevralarını yapan gemilere zor hava ve deniz koşullarında da ulaşmasının sağlanması hedeflenmiştir.

(Sözleşme bedeli: 10.848.000 TL, Proje Dönemi: 2012-2013)

Acil Durum Müdahale Gemisi (Fi-Fi 3)

Proje ile Türk Boğazlar bölgesi başta olmak üzere tüm denizlerimizde can, mal, çevre ve seyir güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak, olası kazalarda kazanın etkilerini önleyici ve azaltıcı ilk müdahaleyi yapmak, gemilerde oluşan yangınlar ile karadan-denize, denizden-karaya sirayet edebilecek yangınlara müdahale edebilmek, en sert hava koşullarında dahi ihtiyaç duyulan hizmeti verebilecek Acil Durum Müdahale Gemisi temini hedeflenmiştir.

Acil Durum Müdahale Gemisi, Fi-Fi 3 klâsında, çeki gücü yüksek, her türlü operasyonda deniz üzerinde bir komuta merkezi olabilecek, üzerindeki helikopter pisti ile kara irtibatını en kısa sürede sağlayacak, deniz suyu analizlerini yapabilecek, deniz yüzeyinde mevcut kirliliği tespit edebilecek ve operasyonlarda lojistik destek gemisi görevini yapacaktır.

(Sözleşme bedeli: 31.140.000 EURO, Proje Dönemi: 2012-2014)

PLANLANAN ÖNEMLİ YATIRIM PROJELERİ

Kılavuzluk Hizmetleri Veri Yönetim Sistemi (2014)

Proje ile; Kılavuzluk hizmeti esnasında hizmet fişlerinin (service bill) fiziki olarak düzenlenmesinin ortadan kaldırılarak sayısal sisteme geçilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, Kılavuzluk Hizmetlerinin çevrimiçi olarak elektronik ortama aktarılması ve istatistiksel analizlerin yapılarak elde edilen verilerin elektronik ortamda paylaşılması planlanmaktadır.

Römorkör Temini (Fi-Fi1) (2014-2015)

MONTRÖ Antlaşması ve Ulusal ve Uluslararası kurallar çerçevesinde ülkemizin deniz sorumluluk sahasında can, mal, çevre ve seyir güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak kazalara hızlı ve etkin müdahale edebilecek şekilde hizmet verebilmek için FI-FI 1 sıkloıdal sevk sistemine haiz römorkör temini planlanmaktadır.

Bilişim Sistemleri (2014-2015)

Kurumsal Hafıza Sistemi (Veri Madenciliği) ile;

- *Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında kaynak israfını azaltmak amacıyla, kamunun mükerrerlik arz eden veya*

örtüşen ilgili yatırım projelerinin bütünleştirilmesi, izlenmesi değerlendirilmesi ve yatırımcı kamu kuruluşları arasında gerekli koordinasyonun sağlanması,

- *Bilişim Sistemlerinin yedeklenmesi ile Felaket durumunda mevcut sistemin yedeklenerek sürekliliğin sağlanması,*
- *Kurumsal Kaynak Planlaması (Modüler ERP) ile; Bilişim Sistemleri üzerinden verilen hizmetlerin sürekliliğinin sağlanarak modüler ve parametrik birer yapı oluşturulmasının sağlanması.*
- *Projelerinin gerçekleştirilmesi*

hedeflenmiştir.

10 adet Kılavuzluk Hizmet Botu (2014-2015)

Görev sahamızdaki alanlarda seyir, can, mal ve çevre emniyetinin sağlanması için 10 adet 21 knot sürat yapabilen ve 14-15 m boylarında Kılavuzluk Hizmet Botu temini hedeflenmiştir. Proje ile Kılavuzluk alanında verilmekte olan hizmetin kalitesi arttırılacak ve filo gençleştirilecektir.

Akıntı Ölçüm Sistemi (2014-2015)

Proje ile Gemi trafik hizmetinin verildiği Türk Boğazları alanında, trafik hizmetinin verilmesinde ve can kurtarma operasyonlarında önemli bir bilgi kabul edilen akıntı değerlerinin bilinmemesinden dolayı, akıntı ölçüm sisteminin teminiyle Türk Boğazlarında can kurtarma operasyonlarında akıntı bilgilerinin de kullanılması ile operasyonel başarının artırılması hedeflenmektedir.

5 adet Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botu (2014-2016)

Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botunun, can ve mal emniyeti açısından önem arz eden stratejik noktalara, kazaların sıklıkla olduğu yerlere ve turistik alanlara konuşlandırılmak üzere temini planlanmıştır.

İnsansız Hava Aracı (2014-2016)

Türk Boğazları ve Marmara Denizini kapsayan bölgede yürütülen can kurtarma (tahlisiye) faaliyetlerinin etkinliğini arttırılması amacıyla kazazedelerin bulunduğu mevkiinin hızlı bir şekilde tespit edilebilmesi için havadan arama faaliyeti sürdürecek "İnsansız Hava Aracı Sistemine" ihtiyaç duyulmuştur.

İnsansız hava aracı sistemleri dünya genelinde kullanımı gittikçe yaygınlaşan sistemlerdir. Arama kurtarma görevleri için kullanılan İnsansız Hava Aracı sistemlerinin satın alma maliyetlerinin insanlı sistemlere göre daha düşük olduğu ve kullanılan gelişmiş oto pilot yazılımları sayesinde görevlerini otomatik olarak icra ederek hata limitlerini minimize etmektedir.

Arama kurtarma faaliyetleri esnasında görev alan hava araçlarında meydana gelebilecek bir kazada telafisi mümkün olmayan personel kayıplarının önlenmesi ve hava aracının çalışma saat limitinin insan çalışma limitlerinden bağımsızlaştırılması amacıyla insansız hava araçlarının kullanılmasının hayati önem taşıdığı aşikardır.

Proje ile, Petrol kaynaklı deniz kirliliği ve can kurtarma hizmetlerinde hava görüntüleme ve veri aktarım desteğinin sağlanması hedeflenmiştir.

VHF İnternet Haberleşme Sistemi (2015-2016)

Dünya Radyo Konferansı toplantılarında (WRC) belirtildiği üzere, 2017 yılında VHF kanallarının büyük çoğunluğunun sayısal teknolojilere (internet, e-mail vb.) ayrılacağı öğrenildiğinden proje bu yönde güncellenmiştir.

2 adet 250 m3 Kirlilikle Mücadele Ekipmanları (2016)

Kurtarılan gemilerden kaynaklanan kirliliğin sınırlandırılması ve giderilmesi için, 2 adet 250 m3'lük sea slug (petrol kirliliğinin denizden alınması işleminde kullanılan yüzer esnek depo) alınması planlanmaktadır.

2 Adet Römorkör Temini (Fi-Fi1) (2016-2017)

Türk Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, arama/kurtarma faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, yangın söndürme klasında yüksek çeki gücünde toplam 2 adet yangın ve eskort notasyonu sertifikasına haiz römorkörün temini projenin hedefidir.

Römorkörler öncelikle tekel sahamız olan İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Marmara Denizi ile sahillerimizde uygun görülen bölgelerin emniyetini sağlamak için görevlendirilecektir.

10 Adet Kılavuzluk Hizmet Botu (2016-2017)

Proje ile ağır deniz koşullarına dayanıklı, süratli, üst düzey emniyet koşullarına uygun donanımlı kılavuzluk botlarının alınması hedeflenmiştir.

Kılavuzluk Botları ile kılavuz kaptanların Türk boğazlarından uğraklı veya uğraksız geçiş yapan, Türk Boğazları bölgesindeki demir yerlerine demirleme ve demirden kalkma ile limanlar, iskeleler, rıhtımlar ve şamandıralara bağlama ve ayrılma manevralarını yapan gemilere zor hava ve deniz koşullarında da ulaşmasının sağlanması hedeflenmiştir.

6 Adet Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botu (2016-2017)

Proje ile Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve KEGM yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilecek, dayanıklı ve yüksek süratli botların temin edilmesi hedeflenmiştir.

İŞLETME FAALİYETLERİ

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nce;

- *2003 yılı ile 2013 Ekim döneminde toplam, 190 Gemi Kurtarma, 1.314 Tahlisiye (Can Kurtarma), 12.321 gemiye refakat 26.327 gemiye römorkaj, 131 gemiye çeki ve 49 balık adam hizmeti verilmiştir.*
- *2003 yılı ile 2013 Ekim döneminde İstanbul Boğazı'ndan geçen toplam 556.976 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir (Grafik 41).*
- *2003 yılı ile 2013 Ekim döneminde Çanakkale Boğazı'ndan geçen toplam 506.322 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir (Grafik 41).*
- *İstanbul Boğazı'ndan 2003 yılı ile 2013 Ekim döneminde toplam 100.619 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 2003 yılı ile 2013 Ekim döneminde toplam 1.512 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır (Grafik 42-43).*
- *Çanakkale Boğazı'ndan ise 2003 yılı ile 2013 Ekim döneminde toplam 97.225 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 2003 yılı ile 2013 Ekim döneminde toplam 1.628 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır (Grafik 42-43).*

Ayrıca; 2010 yılı Haziran ayı itibariyle Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nce verilmeye başlanan kılavuzluk hizmeti kapsamında;

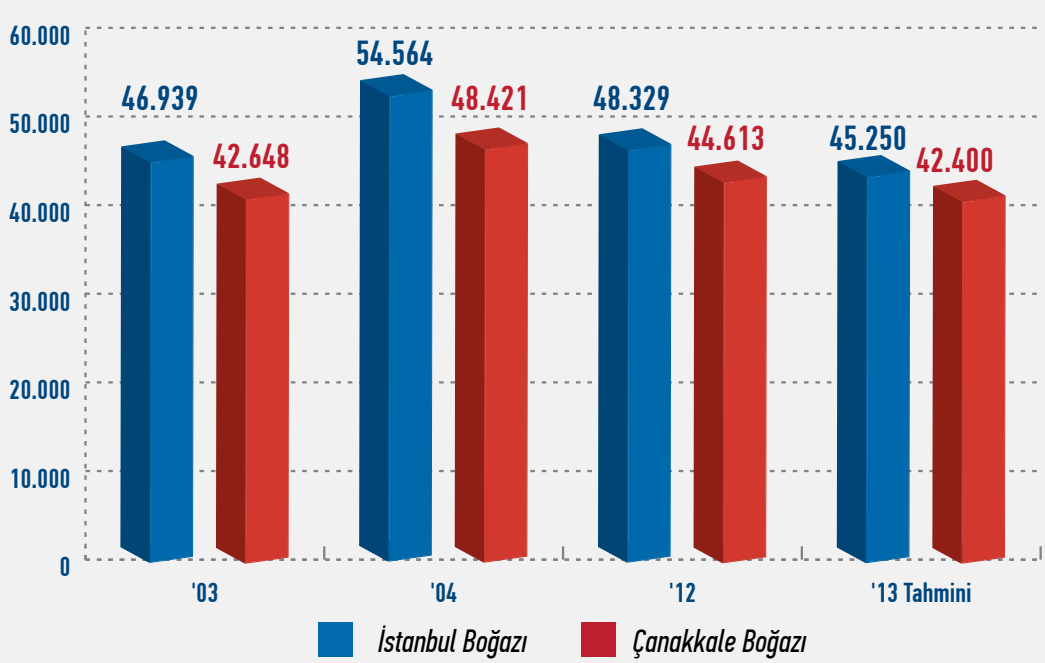

Grafik 41. Boğazlardan Geçen Gemi Sayıları

- *2003 yılı ile 2013 Eylül döneminde İstanbul Boğazı'nda 267.816 adet, Çanakkale Boğazı'nda 184.206 adet, İstanbul Limanı'nda 2006 yılı ile 2013 Ekim döneminde 33.142 adet, İzmir Limanı'nda ise 37.742 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmiştir (Grafik 44).*

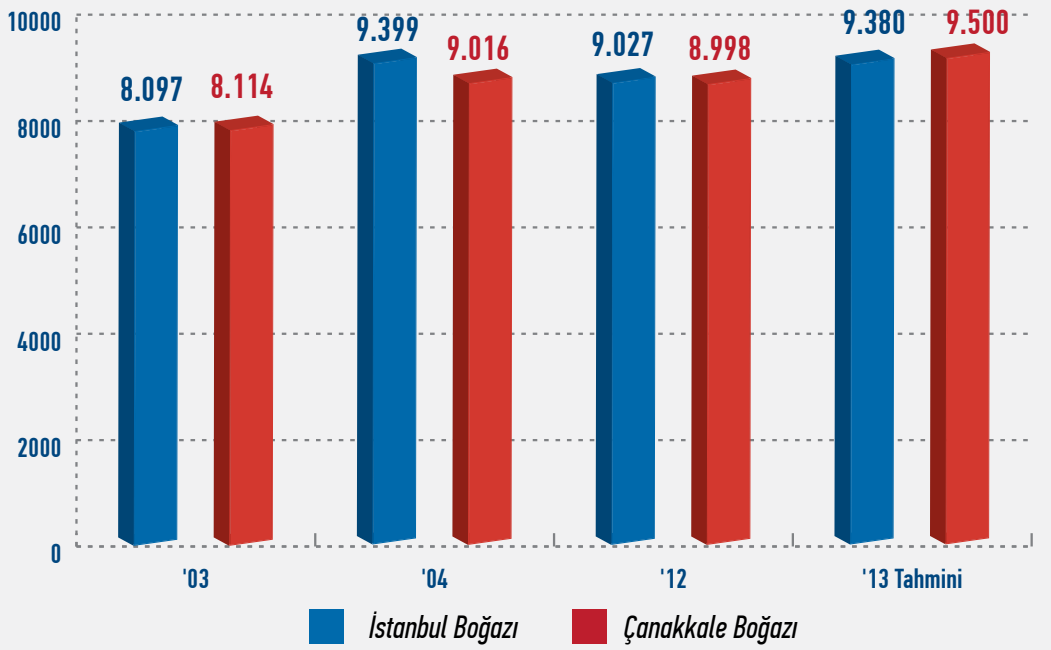

Grafik 42. Boğazlardan Geçen Tehlikeli Yük Taşıyan Gemi Sayıları

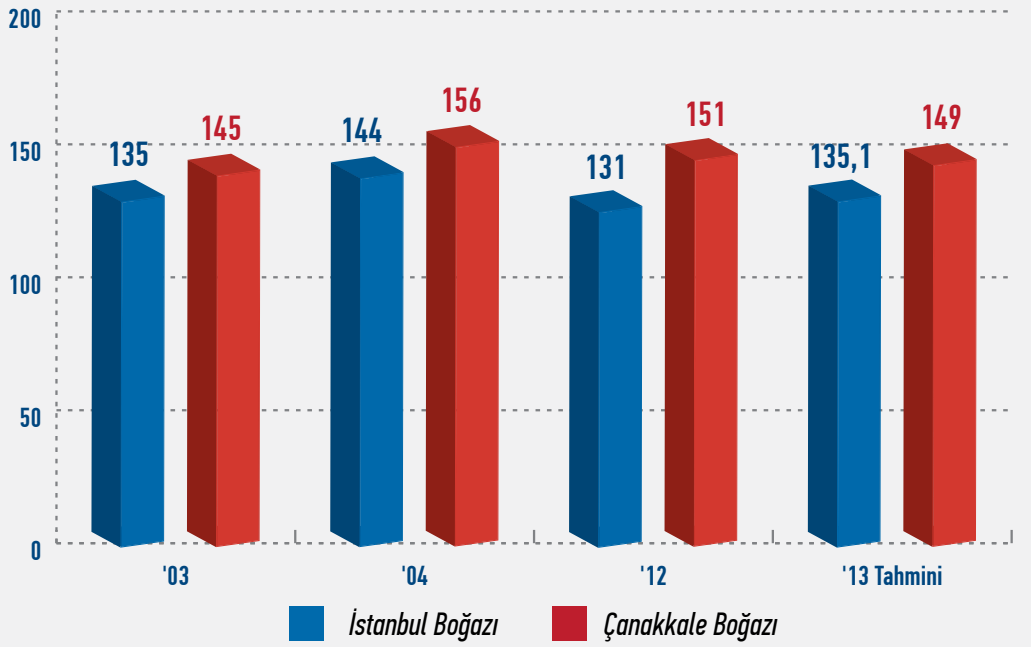

Grafik 43. Boğazlardan Gemilerle Taşınan Tehlikeli Yük Miktarları (Mil/Mt)

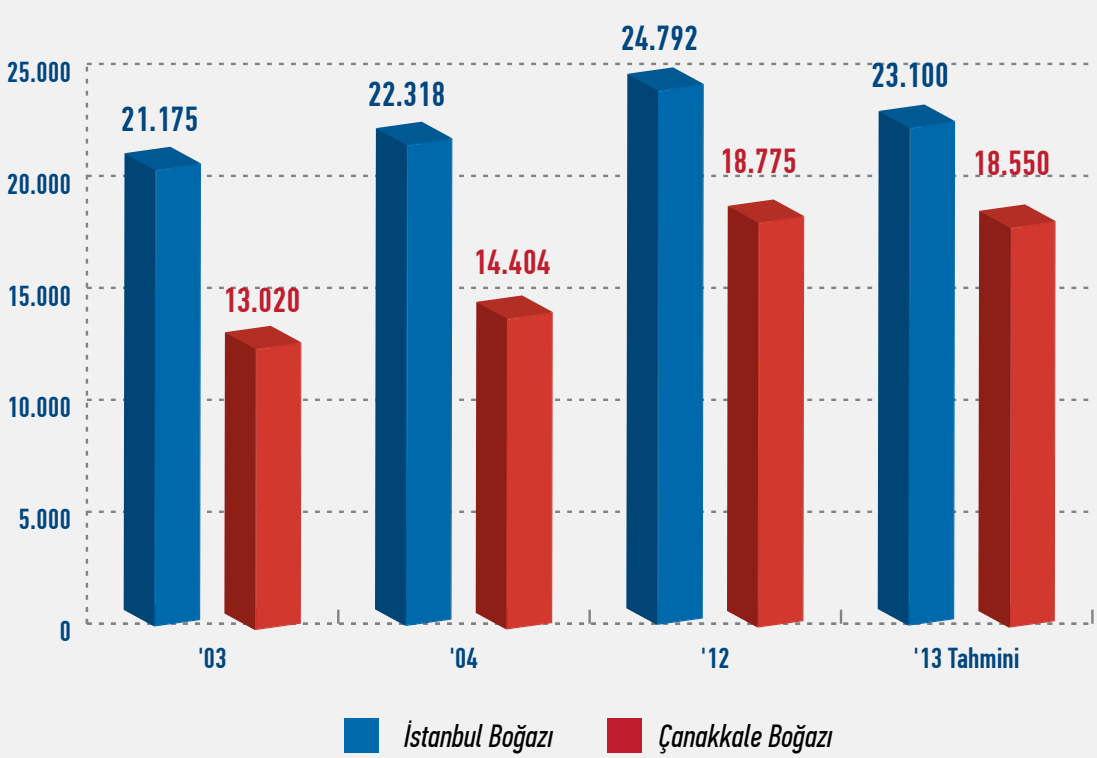

Grafik 44. Boğazlardan Geçen Gemilere Verilen Kılavuzluk Hizmetleri Sayıları

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN ULUSLARARASI ALANDAKİ BAŞARILARI

- *Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü uluslararası alanda da başarılar sağlamıştır. Bu bağlamda;*
- *IMO gibi uluslararası denizcilik örgütlerine ev sahipliği yapmıştır.*
- *Can-mal ve gemi kurtarma hizmetlerinde gösterilen başarılar Bulgaristan ve Ukrayna hükümetleri tarafından da takdir edilerek resmi teşekkür ve takdir mektupları ile memnuniyetleri iletilmiştir.*
- *12. Uluslararası VTS Sempozyumu 10-14 Eylül 2012 tarihlerinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.*
- *"35. IALA VTS Komite Toplantısı" 03-07 Eylül 2012 tarihlerinde 23 farklı ülkeden 70'i aşkın yabancı konuğun katılımı ile ülkemizde ilk kez gerçekleştirilmiştir.*
- *Uluslararası 53.IALA Gemi Trafik Hizmetleri Konsey Toplantısı, 18-22 Haziran 2012 tarihleri arasında, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.*
- *Uluslararası Seyir Yardımcıları Ve Fener Otoriteleri Birliği'nin 16. Genel Kurulu'nda alınan kararla, KEGM 22 üye ülkeden oluşan IALA konseyinde 2006 ile 2010 yılları arasında ülkemizi temsil etmiş, 17. Genel Kurulda ise 2010–2014 dönemi için tekrar konsey üyeliğine seçilmiştir.*
- *Ayrıca 2010 senesinde bir GTH Baş Operatörümüz 4 yıllığına IALA-VTS Komitesi Başkanlığına seçilmiş, bir kılavuz kaptanımız Uluslararası Kılavuz Kaptanlar Birliği (IMPA)'da Başkan Yardımcılığı, bir başka kılavuz kaptanımız da Avrupa Kılavuz Kaptanlar Birliği (EMPA)'da Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir.*

GELİŞİM SÜRECİNDE YENİ GÖREVLER VE GELİŞMELER

YENİ GÖREVLER

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) sistemi projesi birinci aşamada 1 Temmuz 2003 tarihinde fiziki açılışı gerçekleştirilmiş, ikinci aşamada ise sistem testleri ve operatörlerin görev başı eğitimleri yapılmış ve sistem 30 Aralık 2003 tarihinde devreye alınmıştır. 31 Aralık 2008 tarihinde Marmara Denizi ilavesi devreye alınarak Ege Denizi'nden Karadeniz'e kadar Türk Boğazları'nda kesintisiz GTH verilmesi projesi gerçekleştirilmiştir.

Deniz Haberleşmesi Hizmetleri

Seyir emniyetinin artırılmasında hizmet bütünlüğü sağlanması amacıyla Deniz Haberleşme Hizmetleri Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır. Böylece uydu üzerinden verilen deniz haberleşme hizmetleri hariç "Deniz Haberleşme ve Seyir Güvenliği Hizmetleri" Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Türk Radyo ile Navteks Koordinatörlüğü ve Deniz Haberleşme Hesaplaşma Otoritesi (TR01) 01.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren protokol ile fiilen Kuruluşa geçerek bu kapsamda verilen hizmetlerde bütünlük sağlanmıştır.

5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu İle Telsiz Haberleşme Sistemleri Kurma ve İşletme Ruhsatlarını Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü vermektedir.

GELİŞMELER

Liman Kontrol ve Hızlı Tahlisiye Botlarının Kullanımıyla İlgili İl Çevre ve Orman Müdürlüğü ve Adalet Bakanlığı Ceza Ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Sözleşme Yapılmıştır.

Denizlerimizdeki faaliyetlerin mevzuat çerçevesinde düzenli olarak denetlenebilmesi ve meydana gelebilecek deniz kazalarında oluşabilecek kirliliğin tespitinin yapılabilmesi ve gerekli deniz araçlarının temini için liman kontrol ve hızlı tahlisiye botlarının kullanılması yönünde 2006 yılında, T.C. İstanbul Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü ile KEGM arasında sözleşme imzalanmıştır.

2012 yılında kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması kapsamında Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü ile botlarımızın kullanımı ile ilgili sözleşme imzalanmıştır.

Operasyonel Faaliyetlerde İyileştirme Sağlandı

Seyir yardımcılarının çalışabilirlilik oranı yaklaşık olarak % 99,8 olan IALA kriterlerine çıkarılmış, arızalara müdahale süresinin ise 2013 sonu itibariyle yaklaşık 4 gün olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Can kurtarma ve gemi kurtarma operasyonlarında müdahaleye hazırlık süresi römorkörler için 18 dakika, hızlı tahlisiye botları için 9 dakika, rhibbotlar için 5 dakikaya indirilmiştir.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Yararlanılmaktadır

Seyir yardımcılarının daha temiz, uygun maliyetli ve çevre dostu sistemlerle çalıştırılabilmesi amacıyla mümkün olduğu kadar yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanma yönünde adımlar atılmaktadır. Eski sistemlerle (Asetilenli-Bütangazlı v.s) çalışan sinyaller güneş enerjili sisteme çevrilmekte ve (tarihinde ilk defa) 2003 yılından bu yana rüzgâr jeneratörlerinden de faydalanılmaktadır. 1997 yılında yeni-

"Fenerlerimiz Halkımızla Buluşuyor"

lenebilir enerji kaynaklarından yararlanma oranı % 25 iken, bugün itibariyle bu oran % 71 olmuştur.

Fenerlerin Turizme Açılması

Denizci Millet Denizci Ülke olma yolunda halkımızın denizle buluşmasını sağlamak üzere, tarihi fenerlerimizin turizme kazandırılması projesi kapsamında 6 fener (Ahırkapı, Fenerbahçe, Yeşilköy, Anadolu, Rumeli ve Şile Feneri) pilot seçilerek proje yerel yönetimlerle işbirliği ile yürütülmüş, ilk olarak Şile Feneri düzenlenen törenle hizmete girmiş ve bu proje ile ülkemizde fener turizmi başlatılmış ve yine bu kapsamda Türkeli ve Anadolu Fenerleri'de Turizme açılmıştır. Son olarak da kiraya verilen Sivrice Deniz Feneri halkımızla buluşmuş ve Deniz Feneri Kütüphanesine dönüştürülmüştür.

Kaynakların Etkin Kullanılması

Kaynakların etkin kullanılma kapsamında Kuruluşa ait üzerinde hizmete müteallik tesislerden gelir elde edilmesi bağlamında 28 adet fener kiraya verilmiştir. Kiraya verilmesi planlanan diğer taşınmazlardan, 59 adedi için Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'den izin alınmış, 3 adedi için izin beklenmektedir. Ayrıca 28 adet fener seyir emniyetini sağlamasının yanında GSM Baz İstasyonu olarak da hizmet vermesi için kiraya verilmiştir. Kiraya verilen gayrimenkuller kapsamında 100 kişi dolaylı olarak istihdam edilmektedir.

Türk Boğazları'nda Risk Yönetimi, Kurtarma ve Enkaz Paneli Yapıldı

İstanbul Barosu ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün 27.05.2010 tarihinde ortaklaşa düzenlediği Türk Boğazları'nda Risk Yönetimi, Kurtarma ve Enkaz konulu panel, KEGM Anadolu Hisarı Eğitim Tesisleri'nde İstanbul Barosu, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü, Doğa Savaşçıları Çevre Örgütü, İstanbul Çevre Konseyi, Hukuk Büroları, Sigorta Sektörü ve basından temsilcilerin geniş katılımıyla yapılmıştır.

Petrol Kirliliğine Müdahale Müşterek Tatbikatı Gerçekleştirildi

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında planlanan "Petrol Kirliliğine Müdahale Müşterek Tatbikatı" 28-29.11.2011 tarihlerinde KKTC Gazimağusa bölgesinde gerçekleştirilmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde petrol kirliliği konusunda yapılan ilk tatbikat özelliğine de sahip olan, Türkiye ve KKTC'den Bakanlık temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen tatbikat başarı ile tamamlanmıştır.

Çağrı Merkezi "444 Kıyı" Kurulmuştur

2010 yılında 30 ili kapsayan Çağrı merkezi (call center) sistemi teknik kurulumları yapılmış, çağrı merkezi için 444 54 94 (444 KIYI) numarası alınmıştır.

Acil Durumlarda Denizcilerimizin Hizmetinde Olacak 151 Alo Kıyı Emniyet Hizmete Girmiştir.

"151 Alo Kıyı Emniyet Denizcilerimizin Hizmetinde"

2006 yılında ücretsiz olarak verilmeye başlanan bu hizmet ile denizcilerimizin huzurlu ve güvenli seyir yapabilmeleri için 24 saat 7 gün boyunca dinleme yapılmakta, olası gemi ve can kurtarma olayları gibi acil durumlara zamanında ihbar ve müdahale sağlanabilmektedir.

Doğal Afetlerde Haberleşme İmkânları Artırıldı

Kızılay ile Protokol

Türk Kızılay'ının doğal afetlerde haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 05.01.2011 tarihinde Kızılay ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü İle Protokol

Ülkemizin değişik bölgelerinde ve dünyanın farklı ülkelerinde meydana gelecek savaş, doğal afetler (deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ vb.) ve olağanüstü durumlarda Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatının haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 09.12.2011 tarihinde Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

Fenerlerden Denizcilere Meteorolojik Bilgi Hizmeti

Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile işbirliği sonucunda fenerler üzerindeki AIS-atonlar vasıtasıyla 5 dakika güncelleme aralıklarıyla meteorolojik bilgiler çevredeki denizcilere yayınlanmaktadır.

Denizcilik Araştırmalarına Büyük Destek

Alemdar II Gemisinin İstanbul Üniversitesine Devri

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünde Laid-Up statüsünde bulunan Alemdar II Gemisi, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Araştırmacılığı Enstitüsüne Dışişleri Bakanlığı'nın talepleri doğrultusunda, Ege ve Akdeniz'deki Uluslararası sularda araştırma yapmak, bayrak göstermek, Karadeniz'de, Marmara'da ve İstanbul Boğazında devam eden proje çalışmalarını kesintisiz sürdürebilmek amacıyla 1 Temmuz 2008 tarihinde iz bedelle devredilmiştir.

Söndüren 11 Gemisinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine Devri

Söndüren 11 Gemisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü, Su Ürünleri Fakültesi Dekanlığına 14 Nisan 2010 tarihinde iz bedelle devredilmiştir.

Pilot 66 Botu'nun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Pilot 66 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 08 Nisan 2011 tarihinde iz bedelle devredilmiştir.

Liman Kontrol 3 Botunun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Liman Kontrol 3 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 06.06.2011tarihinde iz bedelle devredilmiştir.

Dünya Denizcileri İstanbul'da Buluştu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı himayesinde ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ev sahipliğinde ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen "Uluslararası Gemi Trafik Hizmetleri Sempozyumu", İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. 10-14 Eylül 2012 tarihleri arasında yapılan 41 ülkeden 350'ye yakın katılımcının yer aldığı sempozyumda, Denizde durumsal farkındalık ve VTS'in rolü, Liman ve Suyollarının etkin kullanımı, Kutup bölgelerinde VTS'lerin etkinliği, Gemi raporlama ve rota planlama, Elektronik seyir ve AIS Uygulamaları ile uydu AIS sistemleri, VTS'ler arası veri değişimi ve yönetimi, Geliştirilmiş seyir yardımı ve yeni VTS'ler, Radar ve AIS ile diğer algılayıcılar konusunda gelişmeler, Operatör ve eğitim yeterlilikleri, ATC ile kıyaslama, Riski azaltmada VTS'in rolü, VTS Eğitimleri ve yetkilendirme gibi konularda oturumlar düzenlenmiştir.

HABERLEŞME

- BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ
- HABERLEŞME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM ALANINDAKİ GELİŞMELER
- İŞLETMECİ KURULUŞLARIN FAALİYETLERİ
  - POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI ANONİM ŞİRKETİ
  - TÜRKSAT A.Ş.

Hızla değişen yeni dünyada haberleşme sektörü bir ülkenin ekonomik refahının ve rekabet gücünün temel belirleyicisidir. Zira bugün elimizin uzandığı her yerde yalnızca hayatımızı kolaylaştırmakla kalmayan, yaşamın rutin işleyişini de artık üzerine kurguladığımız "teknoloji" ile sektörün hizmete sunduğu parçalarının her alana yayıldığını görmekteyiz.

Dünyada sanayi devrimi ile başlayan teknoloji rüzgarının günümüzde küresel sınırları bertaraf ettiği ve bundan 20-30 sene öncesine kadar yalnızca bilim kurgu filmlerinde görebildiğimiz şeylerin bugün hayatımızın bir parçası olduğu gerçeği gösteriyor ki; geçmişte uzun yıllara yayılan değişim ve gelişme süreci giderek kısalmaktadır. Sürece uyum sağlayamayan coğrafyalar az gelişmiş ülke olarak anılırken, küresel dünyanın aktörleri sürecin belirleyicisi olmaktadır. Ülkelerin uluslararası arenada rekabet edebilirliği de işte tam bu noktada ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde gücün temel referansı "bilgi"dir. Bugün geçmişlerindeki açığı kapatarak bilgi iletişim teknolojilerini üretebilen ve küresel pazarda kendilerine yer edinen ülkelerin ekonomilerinin büyüdüğünü ve uzun yıllardır küresel aktör konumundaki ülkelere rakip olduğu açıkça görülmektedir. Nitekim tüm dünyada büyüme eğiliminde olan pazarda özellikle Asya Pasifik bölgesindeki büyüme hızı dikkat çekmektedir. Avustralya, Japonya gibi gelişmiş ülkelerle Çin, Hindistan, Kore gibi gelişmekte olan ülkelerin aralarında bulunduğu Asya Pasifik ülkelerinde BİT pazarı, geçmişte AB pazarından daha küçük olmasına rağmen 2008 yılından itibaren bu bölgeyi geride bırakmıştır.

Türkiye de bugün bilişim sektörünün hızlı geliştiği ülkeler arasındadır. Yapılan yeni düzenlemelerle tekelcilik ortadan kaldırılmış ve rekabetin önü açılmıştır. 2003 yılından bu yana gerçekleştirilen yatırımlar ve yapılan hukuki düzenlemeler neticesinde sektörün büyüklüğü her geçen yıl geçmişte yapılan tahminlerin üstünde seyretmektedir. 2003 yılında Bilişim Sektörü toplam hacmi 11,5 milyar dolarken, bugün bu rakamın 47 milyar ABD doları aşması beklenmektedir. Bu doğrultuda 2023 yılına kadar sektör hacminin 160 milyar ABD dolarını bulması hedeflenmektedir.

Türkiye Avrupa'da en fazla internet kullanıcısına sahip ülkeler arasında 5'inci sırada yer almaktadır. Nitekim ülkemizdeki İnternet okuryazarlığı hızla artmaktadır. 2003 yılında 20 bin olan genişbant abone sayısı bugün 34 milyona ulaşmak üzeredir. Yine 2008 yılında açılan e-Devlet Kapısı kullanıcı sayısı bugün 15,5 milyonu aşmıştır.

Sektörün gelecek vaat ettiği ve insanımızın yeni gelişmelere ne denli açık olduğu ortadır. 2003 yılından bu yana ülkemizdeki mobil abone sayısı 2,5 kat artmıştır. 3. Nesil uygulamasına birçok ülkeye nazaran geç başlayan ülkemiz uygulamaya kendisinden çok daha önce başlayanları geride bırakmıştır.

Dünyadaki birçok gelişmiş ülkeye kıyasla enformasyon çağına geç giren ülkemiz son 11 yılda gerçekleştirdiği hamlelerle geçmişteki açığını telafi etmekle kalmamış, bu başarının sürdürülebilir olması için gelecek hedeflerine odaklanmıştır.

Bu doğrultuda,

Haberleşme sektöründe 2023 hedefleri;

- *Genişbant abone sayısının 60 milyona ulaşması,*
- *Her hane ve işyerine yeni nesil teknolojiler aracılığıyla geniş bant erişimin sağlanması,*
- *Devlet hizmetlerinin %100'ünün e-devlet kapısından elektronik ortamda sunulması,*
- *BİT sektörünün 160 milyar ABD dolarına çıkarılması ve milli gelirin %10'u kadar pay alması,*
- *Türkiye'nin Ar-Ge, Yazılım Test, Çağrı, Sayısal Veri, İnternet Değişim Noktası ile uluslararası gönderi alıp-verme konularında uluslararası merkez ve hub noktası haline gelmesi ve konumunun güçlendirilmesi,*
- *Ekonomik büyümenin BİT temelli hale gelmesi,*

- *Uydu alanında küresel kapsama alanına erişilmesi,*
- *BİT sektöründeki vergi oranlarının uluslararası rekabet koşulları da göz önüne alınarak makul seviyelere indirilmesi,*
- *M2M uygulamalarının tüm sektörler ve altyapıları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ve bu sayede akıllı hale dönüştürülen altyapıların da birbirleri ile etkileşimli hale getirilmesi,*
- *Uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi açısından "Türkiye'nin kıtalararası enformasyon yolu düğüm noktası olması" hedefinin aksatılmadan yürütülmesi,*
- *16-74 yaş aralığındaki nüfusun %80'inin genişbant internet kullanmasının sağlanması,*
- *Ar-Ge harcamaları için ayrılan payın GSYİH'nin %3'ü seviyesine çıkarılması, Ar-Ge harcamalarının her yıl %20 büyütülmesi ve Ar-Ge' ye ayrılan kaynakların en az yarısının BİT alanına yönlendirilmesi,*
- *Ar-Ge faaliyetlerini ve patent alımını özendiren mekanizmalara işlerlik kazandırılması, bu kapsamda patent hukukunun uygulanması konusunda girişimcilerin bilinçlendirilmesi, patent alma süreçlerinin basitleştirilmesi ve maliyetlerinin düşürülmesi, akademik terfi değerlendirmelerinde patent unsurunun da dikkate alınmasının sağlanması,*
- *Bulut Bilişim politika ve strateji belgesinin oluşturulması, Bulut Bilişim ile ilgili farkındalığın artırılması, Bulut Bilişimin gelişimi için bilgi güvenliği mekanizmalarının iyileştirilmesi ve yaygınlığının artırılması,*
- *Milli bir arama motorunun ve e-posta platformunun geliştirilmesinin sağlanması,*
- *Toplam ihracatta yazılım sektörü payının %2'ye çıkarılması,*
- *Teknolojik altyapı, erişim eşitsizliği ve sayısal okuryazarlık gibi sayısal uçurumu oluşturan unsurların azaltılması,*
- *Kayıtlı elektronik posta hizmetinin yaygınlaştırılması, bu kapsamda altyapının oluşturulması, güven atmosferinin geliştirilmesi ve kullanımının artırılması,*
- *Posta sektöründe kullanılan teknolojilerin yurtiçinde üretimi ve ihracının teşvik edilmesi için sanayi ile işbirliği yapılarak kullanılan yazılım ve donanımın en az %50'sinin yurtiçinde üretilmesi ve ihracatını destekleyen teşviklerin sağlanması,*
- *Posta sektöründe yeni hizmet kanalları ve iş modelleri geliştirilerek kişi başına düşen gönderi sayısının, elde edilen gelirin, en yüksek 5 ülke arasında yer alacak şekilde artırılması olarak sıralanmaktadır.*

2023'e 10 kala 2035 hedeflerimiz de bellidir:

- *Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümünü tamamlamak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın ve etkin kullanılması ile bu teknolojilerin üretiminde yerli katma değerin artırılması,*
- *Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün büyümesinin teşvik edilmesi,*
- *Bilgi tabanlı ekonomiye dönüşüm, sosyal refah artışı ve nitelikli istihdamın geliştirilmesi amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkili bir araç olarak kullanılması,*
- *Genişbant erişim büyüklüklerinde, siber güvenlik konusunda ve posta alanında Avrupa'nın en iyi ilk 5 ülkesi içerisine girilmesi,*
- *Spektrumu verimli kullanacak yeni nesil platform ve cihaz üretimlerinin ülkemizde yapılması, yüksek irtifa (20-30 km) hava platformlarının haberleşme uydularıyla bütünleşik olarak haberleşme ve veri servislerinde kullanılması amaçlanmaktadır.*

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Sektörü

Bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe, son yıllarda çok önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Ülkemizde özellikle 1990'lı yıllarda mobil telefon hizmetlerinin sunulmaya başlanmasıyla birlikte, sektörde yer alan oyuncu sayısında ve sunulan hizmetlerde artışlar görülmeye başlanmıştır. Bu süreçte, 2000 yılında, bugünkü adı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu olan düzenleyici kurum faaliyete geçmiş, sabit telefon işletmeciliğindeki tekelin 01.01.2004 tarihinde sona ermesiyle birlikte pazara yeni operatörlerin girmesi mümkün olmuştur. Sabit telefon altyapısının yaygınlığı ve mobil telefon altyapısının çok hızlı gelişmesi sonucunda bugün ülkemizin her köşesinde temel iletişim hizmetleri rahatlıkla sunulur haldedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri ile posta hizmetlerindeki yenilikler, ekonomik ve sosyal yaşamın her alanını ve toplumun tüm kesimlerini çeşitli yönlerden etkilemekte, halkımızın bilgi ve iletişim sektörünün hizmetlerine erişimini mümkün ve kolay kılmakta, toplumu "Bilgi Toplumu"na dönüştürmektedir.

Bu alandaki tüm çalışmalarımızda; daima insanı esas alan, vatandaşına değer veren, vatandaşını önemseyen bir anlayışla hareket edilerek, her hizmet ve her yatırımın toplumun refahını artırması ve topyekün kalkınmaya katkı sağlaması önemsenmektedir. Nitekim, tüketicileri korumaya yönelik olarak yapılmış olan faturalara üst sınır getirilmesi, kontör/TL transferlerinde kısıtlamalara gidilerek dolandırıcılığın engellenmesi veya engelli vatandaşlarımıza yönelik olarak indirimli İnternet hizmetlerinin sunulmasının yanı sıra mobil işletmecilerin sesli mesaj ile bilgilendirme yapması dahil birçok düzenleme hayata geçirilmiştir. Böylece; yapılan her düzenleme ve gerçekleştirdiğimiz her proje, ülkemizin bilgi toplumu göstergelerini artırmaya ve gelişmiş ülkeler seviyesine getirmeye yönelik olmaktadır.

Bakanlık olarak bilgi toplumuna dönüşümü sağlamak amacına yönelik olarak; bilgi iletişim ve posta sektöründe yenilikçi ve sürdürülebilir hizmet anlayışına özel önem vermekteyiz. Bu amaçla 2023 bilgi toplumu hedeflerini gözden geçirmek ve 2035 vizyonunu belirlemek amacıyla düzenlenmiş olan 11. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Şurası kapsamında haberleşme ve posta için 2023 hedefleri yenilenmiş ve 2035 yılına kadar;

- *Genişbant erişim büyüklüklerinde, siber güvenlik konusunda ve posta alanında Avrupa'nın en iyi ilk 5 ülkesi içerisine girilmesi,*
- *Spektrumu verimli kullanacak yeni nesil platform ve cihaz üretimlerinin ülkemizde yapılması,*
- *Yüksek irtifa (20-30 km) hava platformlarının haberleşme uydularıyla bütünleşik olarak haberleşme ve veri servislerinde kullanılması*

hedeflenmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Göstergeleri

Hükümetimiz döneminde sektöre yapılan yatırımlarla bilişim otoyolları açılmıştır. Bilgi toplumu hedeflerine erişmek için yapılan çalışmaların sonuçlarından bazıları aşağıdaki temel göstergelerde de açıkça görülmektedir.

Bilişim Sektörü Büyüklüğü

Bilişim Sektörünü toplam geliri 2003'te 11,5 milyar ABD Doları iken, 2012'de 44 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı sonunda ise 2003 yılına göre 4 kat artışla yaklaşık 47 milyar ABD Dolarına ulaşması beklenmektedir (Grafik 1).

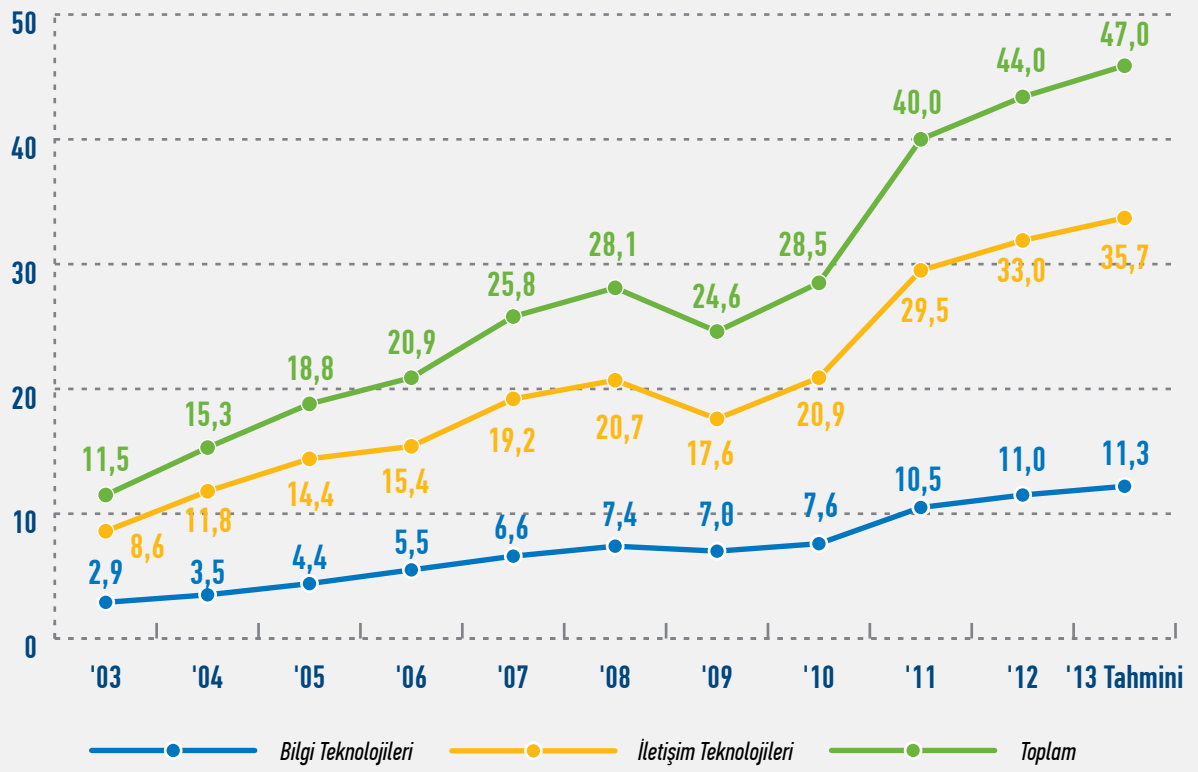

Grafik 1. Bilişim Sektörü Büyüklüğü, (Milyar $)
Kaynak: TÜBİSAD

Yetkilendirme Sayısı

- *2003 yılında 126*
- *2008 yılında Elektronik Haberleşme Kanunun "EHK" yürürlüğe girmesi ile birlikte 259*
- *2013 yılı Ekim ayında 787*
- *Artış 2003 yılına göre yaklaşık 6 kat, 2008'e göre yaklaşık 3 kat (Grafik 2).*

Görüldüğü gibi özellikle yeni EHK'nın yürürlüğe girmesi ile yetkilendirmelerde çok hızlı bir artış gerçekleşmiştir. Bu da sektörün serbestleşme ve rekabet sürecinin hızlanması anlamına gelmektedir.

Sabit Abone Sayısı

- *2003 yılında 18,9 milyon*
- *2013 yılı Eylül ayında yaklaşık 13,7 milyon*
- *Sabit abone yaygınlık oranı: %18 (Grafik 3)*

Grafik 3'te de görüleceği gibi teknolojik gelişmeler, yakınsayan hizmetlerin artması ve mobil iletişimin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte sabit abone sayısı hem dünyada hem de ülkemizde azalmaya başlamıştır.

Mobil Abone Sayısı

- *2003 yılında 27,9 milyon*
- *2013 yılı Eylül ayında 68,9 milyon*
- *Artış yaklaşık 2,5 kat (Grafik 4)*

Burada vurgulanması gereken en önemli husus, artışın sanal olmayıp gerçek kullanıcı abonelerden oluşmasıdır. Özellikle de 3. nesil mobil abone sayısının 2009'dan bugüne hızla artması (2013 Eylül itibariyle 47,5 milyon) Türk toplumunun yenilikçi ve teknolojik ürünlere ne kadar yatkın olduğunu çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Ülkemizden 8-10 yıl önce 3. nesil uygulamasına başlayan ülkeler bugün hâlâ Türkiye'nin düzeyine gelememişlerdir. Bu da bu konuda yetkilendirme zamanlamasının ne kadar isabetli gerçekleştiğini göstermektedir.

Genişbant Abone Sayısı

- *2003 yılında 20 bin*
- *2013 yılı Eylül ayında 33,81 milyon*
- *Artış yaklaşık 1818 kat (Grafik 5)*

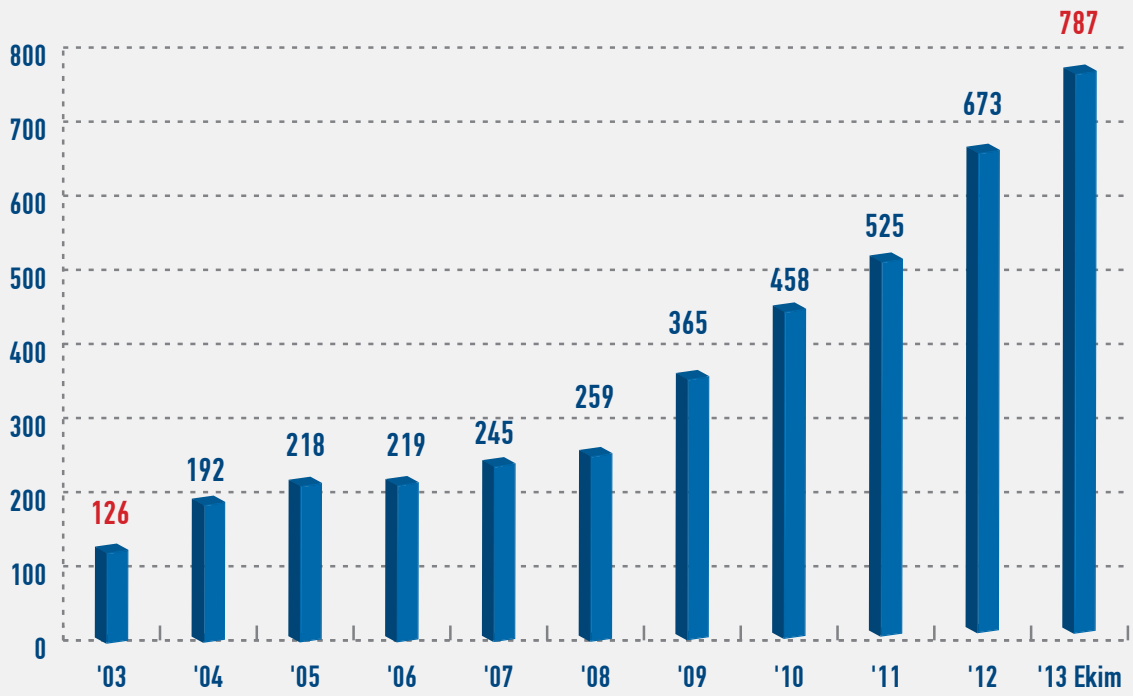

Grafik 2. Yetkilendirme Sayısı

Kaynak: BTK

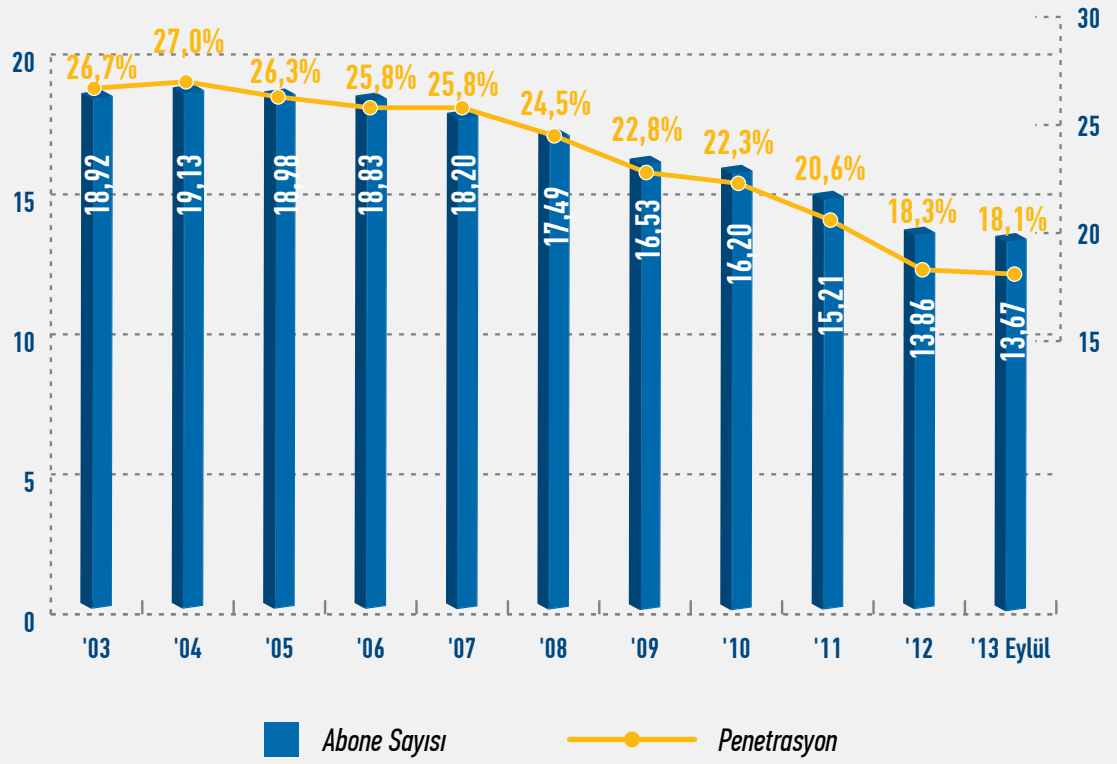

Grafik 3. Sabit Abone Sayısı (Milyon)

Kaynak: BTK

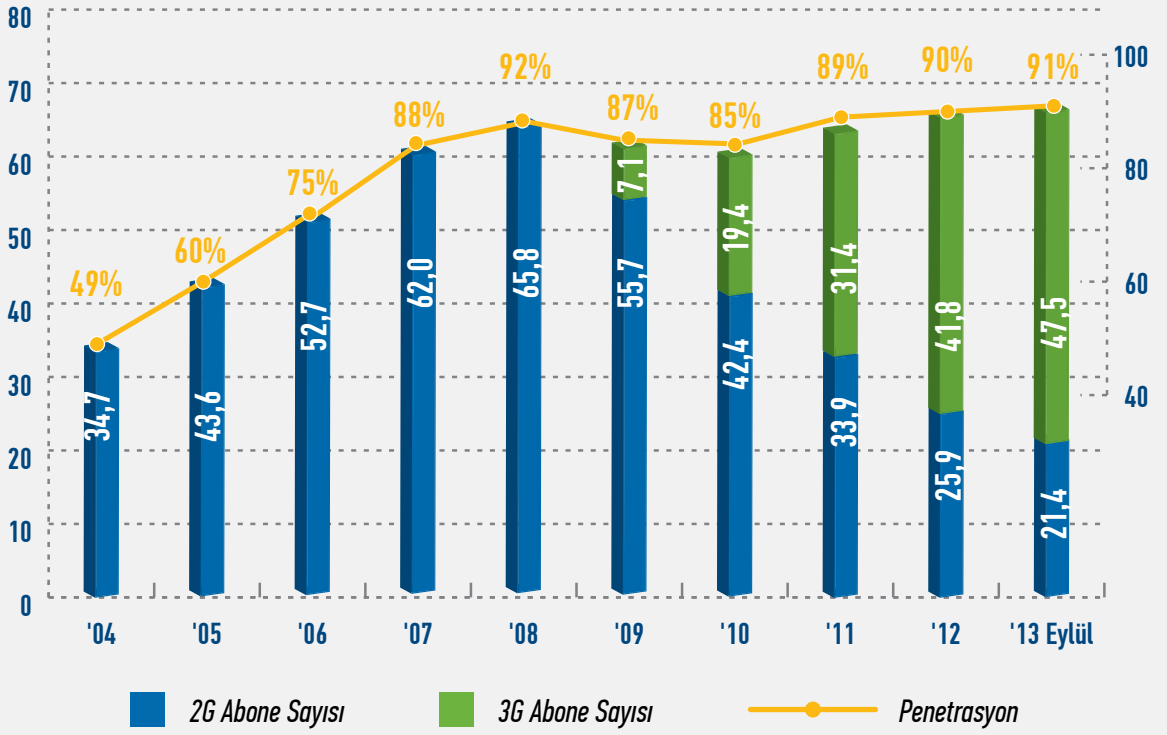

Grafik 4. Mobil Abone Sayısı (Milyon)

Kaynak: BTK

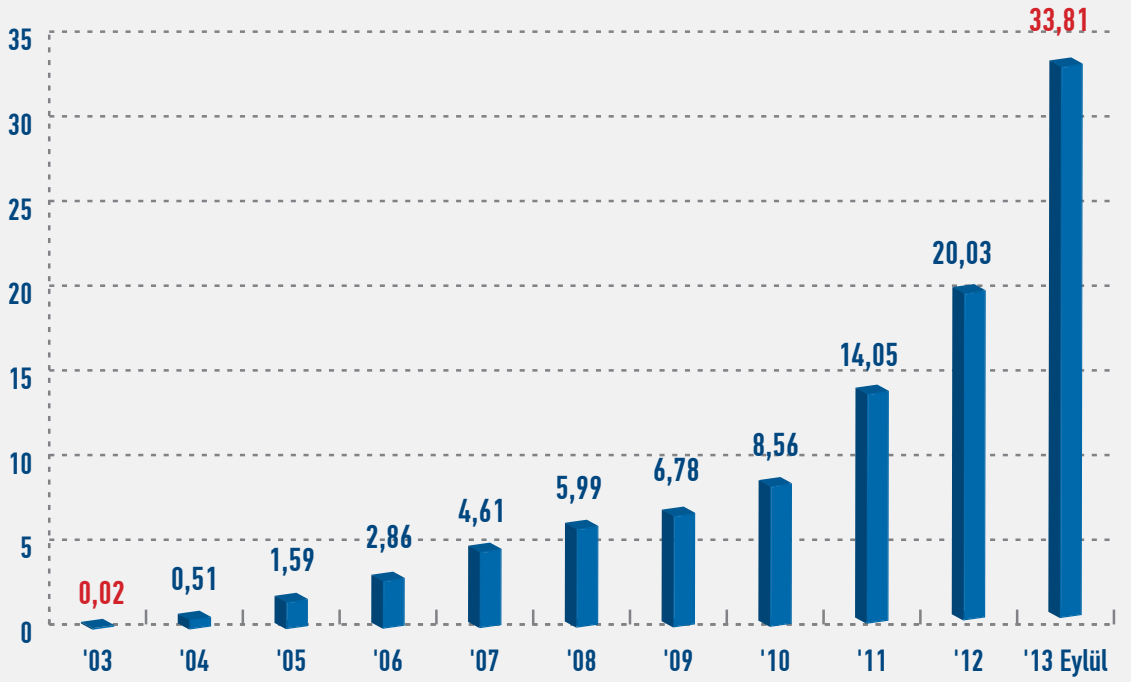

Grafik 5. Genişbant Abone Sayısı

Kaynak: BTK

Yapılan altyapı yatırımlarıyla internet erişiminde çevirmeli bağlantıdan genişbant internete geçiş yapılmış, böylece 56 Kbit/sn bağlantı dönemi tarih olup, 1000 Mbit/sn bağlantı hızı verilir hale gelmiştir. Bu da internet erişim hızında 18.000 kat artış anlamına gelmektedir. Genişbantta abone sayısı 2003 yılında 20 bin seviyesinde iken, 2013 yılında 34 milyona yaklaşmıştır. Bu abonelerden yaklaşık 8,2 milyonu sabit ve 25,6 milyonu ise mobil abonedir.

Genişbant internet abonelerinin teknoloji bazında dağılımına Grafik 6'da yer verilmektedir.

Genişbant internet hizmetlerinden 56 milyon civarında internet kullanıcısı[1] faydalanmaktadır. Bu kapsamda, toplam genişbant internet kullanıcı sayısının nüfusa oranına bakıldığında, ülkemizde genişbant internet hizmetlerinin kullanım yaygınlığının %74 dolayında gerçekleştiği görülmektedir.

Türkiye'de internet kullanımı hızla artmakta olup, Avrupa'da en fazla internet kullanıcısına sahip ilk 10 ülke incelendiğinde, 2012 yılının ikinci çeyreği itibariyle Türkiye 5 inci sırada yer almaktadır (Grafik 7).

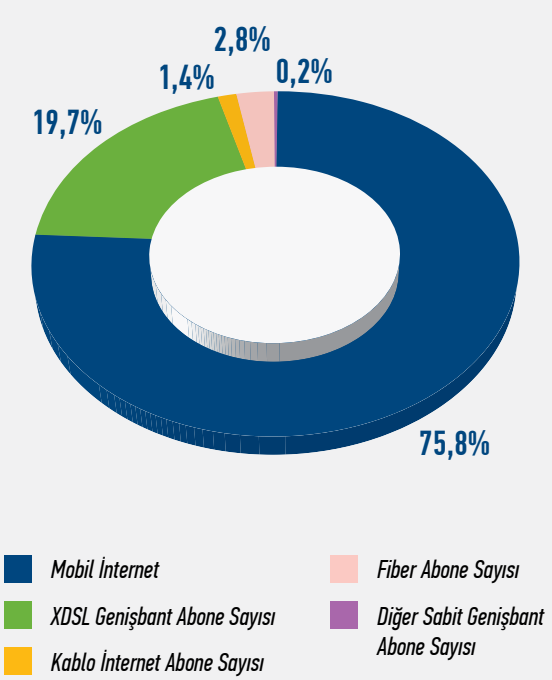

Grafik 6. Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı

Kaynak: BTK

Numara Taşınabilirliği

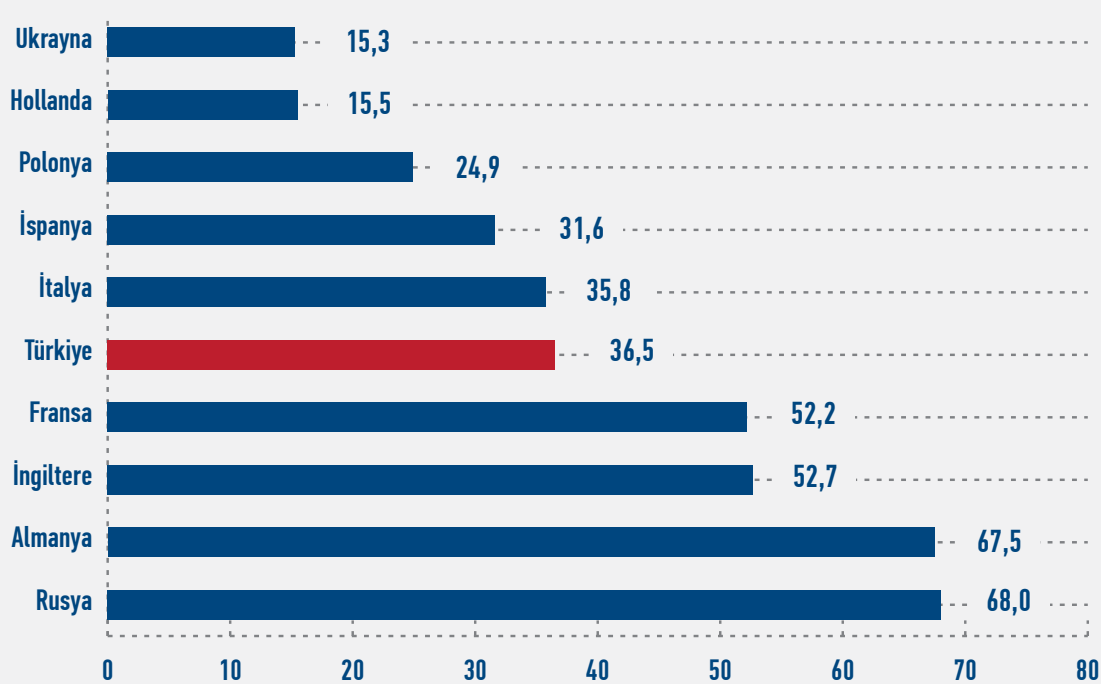

Grafik 7. AB ve Türkiye'de İnternet Kullanıcıları Artışı (Milyon)

Kaynak: internetworldstats.com

1 (Sabit Genişbant)*3,69 + (Mobil Genişbant* 1). Formülde kullanılan 3,69 değeri, TÜİK tarafından 2012 yılı için tespit edilmiş olan ortalama hanehalkı büyüklüğünü ifade etmektedir.

Mobil Numara Taşınabilirliği

Mobil numara taşınabilirliği 9 Kasım 2008'de uygulamaya geçmiştir. Kısa süre içerisinde taşınan numara sayısı hızla artmış ve 2013 Ekim ayı itibariyle toplam 61,70 milyon mobil numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir (Grafik 8).

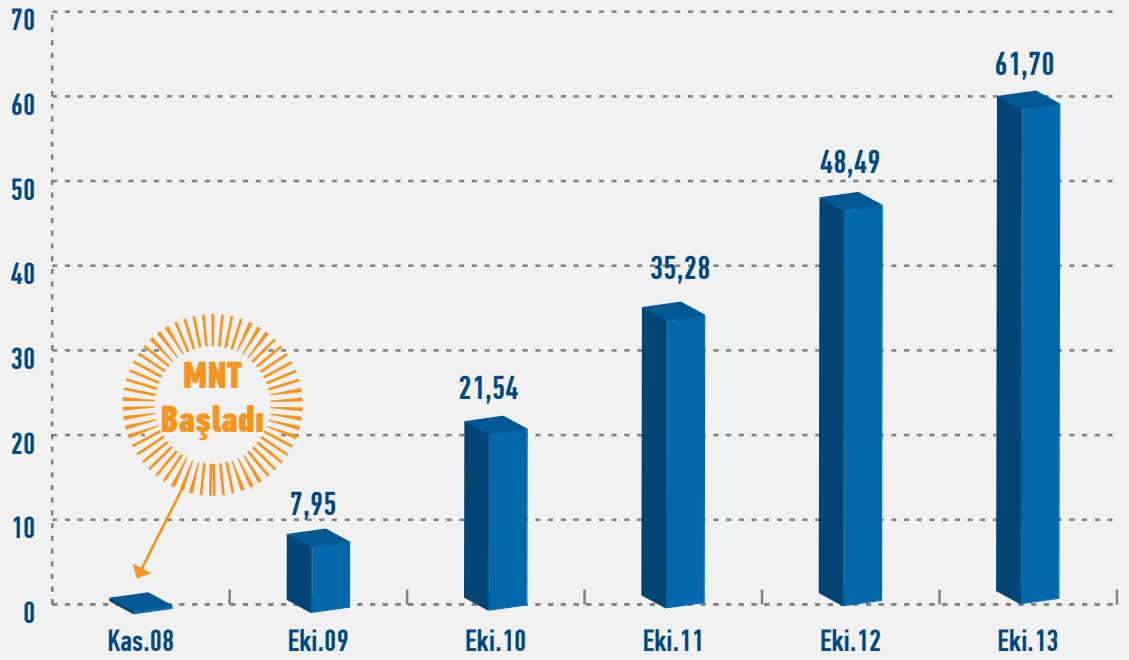

Grafik 8. Mobil Numara Taşınabilirliği

Kaynak: BTK

Sabit Numara Taşınabilirliği

2013 yılı ikinci çeyreğinde Türk Telekom net olarak 32.888 abone kaybederken Superonline net olarak 35.332 ve Voip Telekom net olarak 1.308 abone kazanmıştır. Uygulamanın başlamasından bu yana 30 Eylül 2013 tarihi itibariyle toplamda 483.681 sabit numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir (Grafik 9).

Aylık Abone Başına SES ve SMS Kullanım Miktarları

Abonelerin mobil telefon ile aylık ortalama görüşme süresi 323 dakika civarında olup, bu miktar AB içinde en yüksek kullanım oranıdır. Abonelerin aylık SMS miktarı Haziran 2013 itibariyle 218 adet olup, bu miktar AB içinde en yüksek kullanım oranıdır (Grafik 10-11-12).

Elektronik Haberleşme Sektöründe İstihdam Verileri

2012 sonu itibariyle Türk Telekom'un çalışan sayısı 24.167, mobil işletmecilerin toplam çalışan sayısı 8.287 ve diğer işletmecilerin çalışan sayısı 4.411 olarak gerçekleşmiştir. Çağrı merkezlerinde çalışan 70.000 kişinin yanı sıra teknokentler dahil bilgi teknolojileri sektöründe çalışan 47.583 kişi ile birlikte toplam sektördeki istihdam sayısı 150 binin üzerinde gerçekleşmektedir.

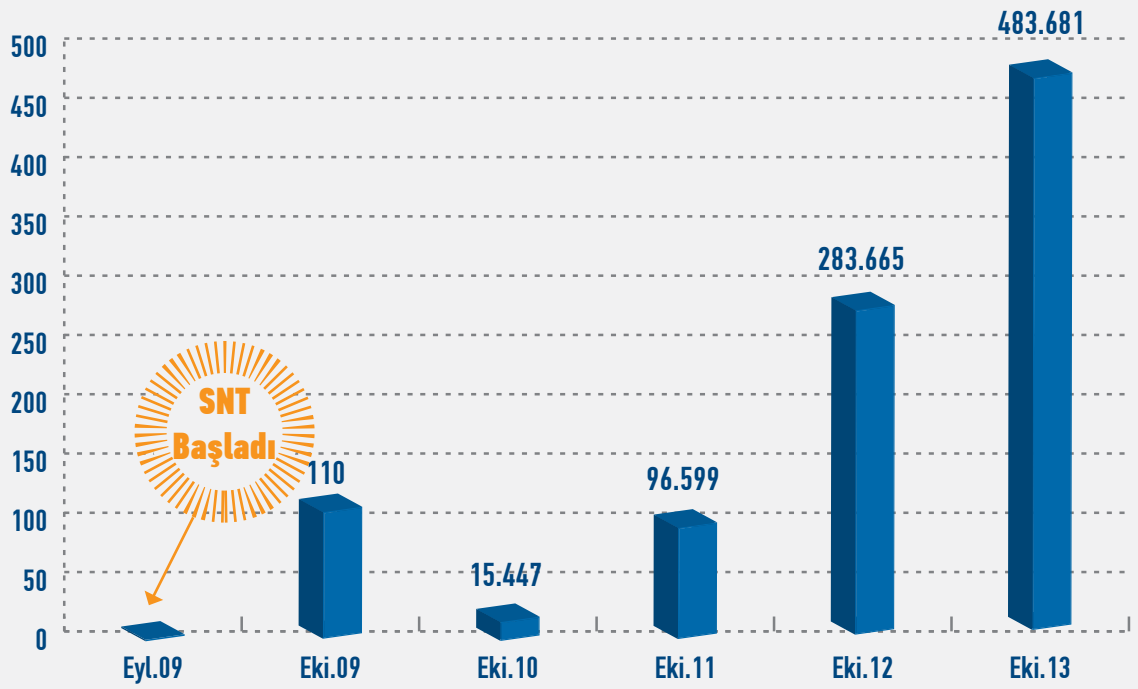

Grafik 9. Sabit Numara Taşınabilirliği

Kaynak: BTK

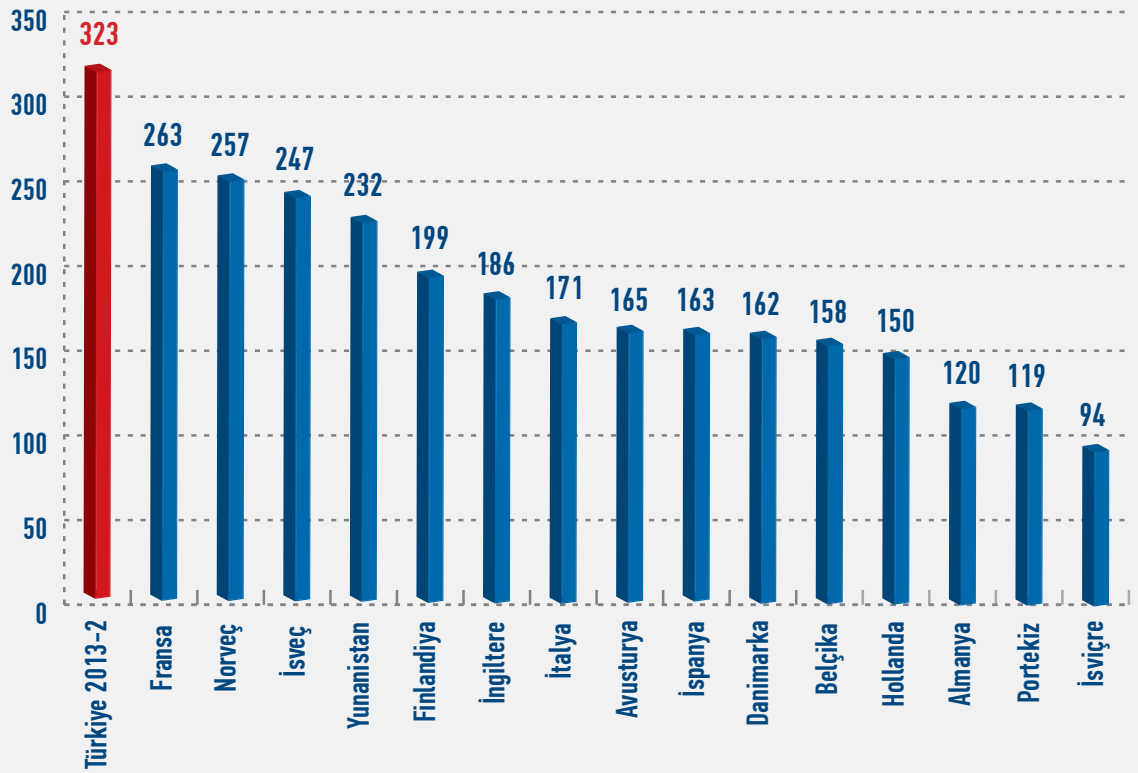

Grafik 10. Avrupa ve Türkiye'de Mobil Cep Telefonu Konuşma Süreleri (Dakika)

Kaynak: GSMA Intelligence

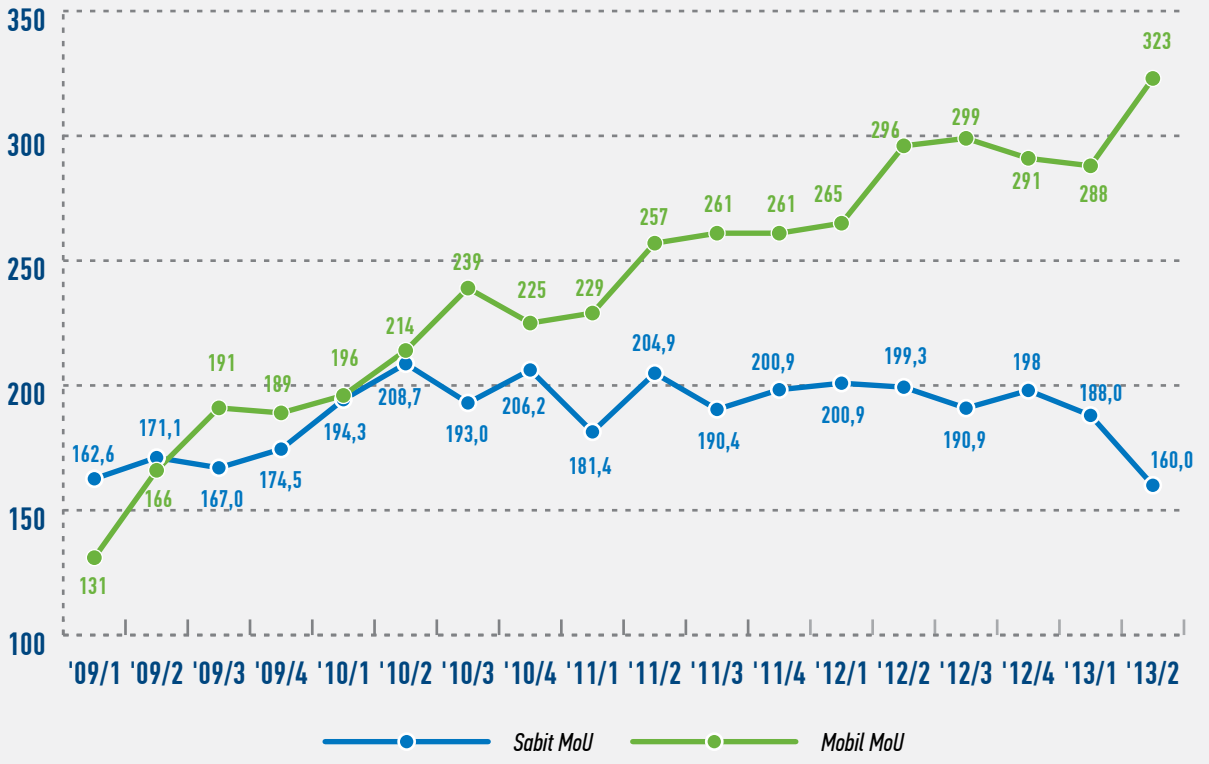

Grafik 11. Sabit-Mobil Abone Başına Aylık Ses Trafiği, dk/ay

Kaynak: BTK

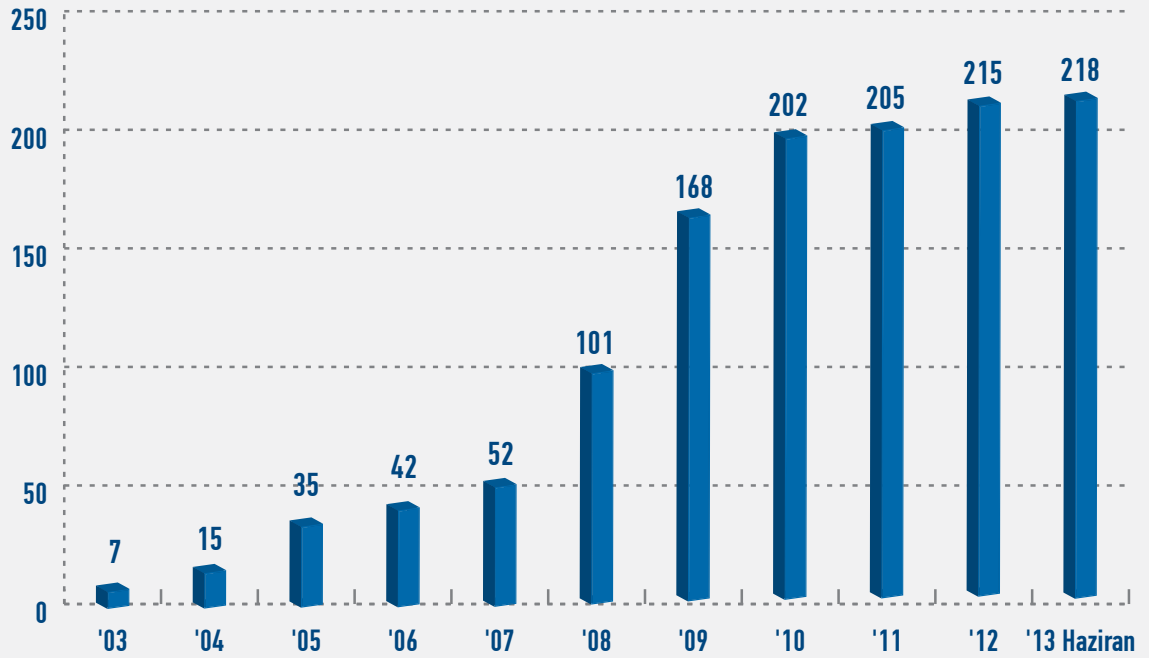

Grafik 12. Abone Başına Aylık Ortalama SMS Sayısı, adet/ay

Kaynak: BTK

Haberleşme Genel Müdürlüğü

Haberleşme hizmetlerinin, bilgi ve iletişim teknolojilerinin tüm kullanıcılar için; kaliteli dengeli, güvenli, çevreye duyarlı, eşit, rekabete açık ve ekonomik olarak üretilmesini sağlayarak ülkemizin çağdaş ve ileri iletişim altyapısını oluşturacak politikalar belirlemek, uygulamak, ilgili kuruluşlarla koordinasyon sağlamak ve bu kapsamda projeler gerçekleştirmek temel politikamızdır.

Türkiye'de telekomünikasyon sektörüne yönelik esasları düzenleyen temel Kanun 21/02/1924 tarihinde yürürlüğe giren 406 sayılı *"Telgraf ve Telefon Kanunu"* dur. Söz konusu Kanun ile telekomünikasyon ve posta hizmetleri 1994 yılının ikinci yarısına kadar Posta Telgraf Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü (PTT) tarafından yürütülmüştür. Dünya telekomünikasyon pazarında meydana gelen yapısal değişim rüzgârlarından Türkiye de etkilenmiş, özellikle son yıllarda önemli değişiklikler kaydedilmiştir. Bahse konu yapısal değişim, 18/06/1994 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4000 sayılı *"Telgraf ve Telefon Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun"*un kabulüyle başlayan bir süreç içerisinde gerçekleşmiştir.

4000 sayılı Kanun ile PTT'nin posta ve telekomünikasyon hizmetleri birbirinden ayrılarak, münhasıran telekomünikasyon hizmetlerini yürütmek üzere, 233 sayılı *"Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname*" ile özel hukuk hükümlerine tabi bir kamu iktisadi kuruluşu olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom) kurulmuştur. Diğer taraftan, posta ve telgraf tesis ve işletmesine ilişkin hizmetleri yürütmek üzere Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Telekomünikasyon sektöründeki en önemli yapısal değişiklik 29.01.2000 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4502 sayılı Kanun ve bunu müteakiben 23 Mayıs 2001 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4673 sayılı Kanun ile gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu Kanunlar ile sektörde politika belirleme, düzenleme yapma ve işletmecilik fonksiyonları birbirinden ayrılmıştır. Bu çerçevede, telekomünikasyon sektörüne yönelik düzenlemeleri yapmak üzere idari ve mali özerkliğe sahip Telekomünikasyon Kurumu kurulmuştur. Kurum fiyatlandırma, ara bağlantı, hizmet kalitesi vb. konularda yönetmelikler ve diğer idari düzenleme ve işlemleri yapmaya, görev sözleşmesi, imtiyaz sözleşmesi, telekomünikasyon ruhsatları ve genel izinleri vermeye ve bunların şartlarına uyulmasını denetlemeye ve şartlara uyulmaması durumunda idari para cezaları uygulamaya yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan, söz konusu düzenlemeler ile telekomünikasyon alanında sektör politikalarının genel ilke ve esaslarının belirlenmesi hususlarında da Bakanlığımız yetkili kılınmıştır.

Bu çerçevede, görev sözleşmesi veya imtiyaz sözleşmesi imzalama, telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verme yetkisi Bakanlığımızdan Telekomünikasyon Kurumuna devredilmiştir. Diğer taraftan, söz konusu Kanunlarla imtiyaz sözleşmesi akdedilerek yürütülecek olan telekomünikasyon hizmetleri veya altyapısına yönelik yetkilendirmeye ilişkin planların Kurum tarafından hazırlanması, hazırlanan planların Bakanlığımızın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından onaylanması ve Kurum tarafından yürütülmesi hükme bağlanmıştır. Buna göre; görev ve imtiyaz sözleşmeleri, telekomünikasyon ruhsatı ve genel izinlerin asgari değerleri, Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecektir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemelerle oluşan mer'î mevzuatımızda şirketlerin telekomünikasyon pazarına girişlerine ve yetkilendirilmesine ilişkin temel ilke, hiç kimsenin Telekomünikasyon Kurumu ile bir görev, imtiyaz sözleşmesi yapılmış veya telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verilmiş olmadıkça, telekomünikasyon hizmeti yürütemeyeceği ve/veya altyapısı kuramayacağı ve işletemeyeceği ilkesidir. Ancak, bir gerçek veya tüzel kişinin, kendi kullanımındaki taşınmazların dahilinde ve her bir taşınmazın sınırları dışına taşmayan, münhasır olarak şahsî veya kurumsal ihtiyaçları için kullanılan ve üçüncü şahıslara herhangi bir telekomünikasyon hizmeti verilmesinde kullanılmayan kişisel telekomünikasyon tesisleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının münhasıran verdikleri hizmetlerle ilgili olarak özel kanunları uyarınca kurdukları telekomünikasyon tesisleri bu hükmün kapsamı dışındadır.

Ülkemizde uzun yıllardır telekomünikasyon hizmetlerini, Türk Telekomünikasyon A.Ş. yürütmekte iken serbestleşmenin 1990'lı yıllarda başladığı mobil telefon alanında 1998 yılından itibaren lisansa geçmek suretiyle iki işletmecinin sektörde yer alması, 2000 yılında ise GSM 1800 işletmecisinin hizmete girmesiyle sağlanan serbestleşme ortamında oluşan etkin rekabet ortamı hali hazırda mevcuttur.

Sabit telekomünikasyon hizmetlerinde ise serbestleşme 2003 yılı başından itibaren başlamıştır. Buna bağlı olarak Telekomünikasyon Kurumu tarafından Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri (UMTH) yetkilendirmeleri yapılmış ve yerel ağın paylaşıma açılması konusunda Kurum gerekli çalışmaları yapmıştır. Ayrıca buna bağlı olarak özelleşmenin gerçekleşmesi ile ülkede verilecek olan asgari hizmetler alanında kapsamlı bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmuş ve bu alanda çalışmalar yapılmıştır. Bakanlığımızca Avrupa Birliği düzenlemeleri de dikkate alınarak yapılan bu çalışmalar neticesinde "Evrensel Hizmet Kanunu" hazırlanmış ve 16/06/2005 tarihinde 5369 sayı ile kabul edilmiş olup, 25/06/2005 tarihli ve 25856 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan bu düzenlemeler sonrasında, sektörü tam anlamıyla düzenleyen bir çerçeve Kanuna ihtiyaç duyulmuş ve Başbakanlığın 30 Kasım 2002 tarihli ve 2002/55 sayılı Genelgesi ile başlatılan Acil Eylem Planında, yeni Telekomünikasyon Kanunu çıkarılması yer almıştır. Avrupa Birliği uyum çalışmaları çerçevesinde; Acil Eylem Planında da yer aldığı üzere telekomünikasyon sektöründe dağınık mevzuatın toplanması, 406 sayılı Kanunda yer almayan numaranın taşınabilirliği, tesis paylaşımı ve ortak yerleşim yetkilendirme rejiminin AB'ye uyumu, sektörün sağlıklı etkin rekabet ortamında gelişmesi, serbestleşmenin hızlanması ve sektörün önünün açılmasını sağlayacak Elektronik Haberleşme Kanunu 5.11.2008 tarihinde 5809 sayı ile kabul edilmiş, 10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile elektronik haberleşme sektöründe düzenleme ve denetleme yoluyla etkin rekabetin tesisi, tüketici haklarının gözetilmesi, ülke genelinde hizmetlerin yaygınlaştırılması, kaynakların etkin ve verimli kullanılması, haberleşme alt yapı, şebeke ve hizmet alanında teknolojik gelişimin ve yeni yatırımların teşvik edilmesi ve bunlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesini sağlayacak çalışmaların yapılması amaçlanmış ve Telekomünikasyon Kurumu'nun adı "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu" olarak değiştirilmiştir.

Haberleşme Genel Müdürlüğünün Mevzuata Yönelik Yeni Çalışmaları

Geçiş Hakkı Yönetmeliği

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen "*Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslar ile bunların taşınmazlardan geçirilmesi için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemek*" görevi kapsamında;

Ülkemiz elektronik haberleşme altyapı sektöründe alternatif altyapıların gelişmesini, elektronik haberleşme altyapısı kurulumunda kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak, geçiş hakkına ilişkin tarife belirlemek, sektörde yaşanan diğer sorunları gidermek ve Bakanlığımızın "Her Eve Fiber" hedefinin gerçekleşmesini hızlandırmak amacıyla geçiş hakkına ilişkin hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" 27.12.2012 tarihli ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yayımlanan yönetmelik ile;

- *Kamu kurum ve kuruluşlarından ve işletmecilerden alınan görüşler neticesinde Bakanlığımızca özel mülkiyet dışında kalan kamuya ait veya kamunun tasarrufunda kalan taşınmazlar için geçiş hakkı bedelleri ve buna ilişkin tarife belirlenmiştir.*
- *Elektronik haberleşme altyapısı kurulması için işletmeci tarafından talep edilen güzergah üzerinde kurulu bir tesis mevcut ise ve teknik açıdan tesis paylaşımı mümkün ise tesis paylaşımına gidilerek bu tesisler işletmeciler tarafından ortak kullanılacaktır.*
- *Geçiş hakkına ilişkin tüm denetimler Bakanlığımız tarafından yapılacaktır.*
- *Elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin coğrafi bilgi sistemi ile entegre edilecek şekilde kaydedilmesi için Bakanlığımızca Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi(EHABS) kurulacak ve böylece ülkemizdeki elektronik haberleşme altyapısı tek bir sistem üzerinden görülebilecektir. Böylece karar alma ve politika belirlemede kolaylık sağlanmış olacaktır.*

Söz konusu yönetmelik ile elektronik haberleşme altyapısı kurulumunun hızlandırılması, altyapı kurulum maliyetlerinin düşürülmesi suretiyle altyapı üzerinden verilen elektronik haberleşme hizmetlerinin fiyatlarının düşürülmesi ve geniş-bant altyapısının tüm bölgelerde yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi beklenmektedir.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Baz İstasyonu ve Benzeri Tesisatın Kurulmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesi

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen *"Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü baz istasyonu, anten, kule, dalga kılavuzu, konteynır ve benzeri araç, gereç ve tesisatın kurulması, bunların taşınmazlar üzerine yerleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bunların taşınmazlar üzerine yerleştirilmesi için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemek"* görevi ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanun ile değişik 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında *"(r) bendine göre verilecek yer seçim belgesi karşılığında alınacak ücret Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenir. Ücreti yatırılmasına rağmen yirmi gün içerisinde verilmeyen yer seçim belgesi verilmiş sayılır. Büyükşehir sınırları içerisinde yer seçim belgesi vermeye ve ücretini almaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir."* hükmü kapsamında; elektronik haberleşme istasyonlarına ilişkin yönetmelik hazırlık çalışmaları yapılmış ve yönetmelik taslağı kamu kurum-kuruluşları ile işletmecilerin görüşlerine açılmıştır. Gelen görüşler ve meydana gelen gelişmeler doğrultusunda yönetmelik taslağı revize edilmiş ve tekrar ilgili kamu kurum-kuruluşları ile işletmecilerin görüşlerine sunulmuştur. Gelen görüşler ışığında nihai şekli verilip yayımlanacaktır.

Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme (Ar-Ge) Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik

Bakanlığımızca 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'na ve 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye dayanılarak; Elektronik haberleşme, uzay, havacılık sistemlerinin yerli tasarım ve üretimine ilişkin araştırma geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla hazırlanan yönetmelik 12.09.2012 tarihli ve 28409 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2013 takvim yılı içinde projelere verilecek maksimum destek tutarı, Elektronik Haberleşme için 10.000.000 TL, Uzay ve Havacılık için 20.000.000 TL olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımıza Ocak 2013 döneminde 195 adeti elektronik haberleşme ve 88 adeti ise uzay ve havacılık projeleri olmak üzere toplam 283 adet, Mayıs 2013 döneminde ise 152 adeti elektronik haberleşme ve 65 adeti ise uzay ve havacılık projeleri olmak üzere toplam 217 adet proje başvurusu yapılmıştır. Ocak 2013 ve Mayıs 2013 dönemlerine ilişkin değerlendirme süreci 2013 Eylül ayı da dahil olmak üzere halen devam etmektedir.

Evrensel Posta Yönetmeliği

Ülke genelinde posta hizmetlerinin kaliteli, sürekli, tüm kullanıcılar için karşılanabilir bir ücretle, etkin, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde sunulmasını sağlamak üzere posta sektörünün serbestleştirilerek mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaflığı sağlanmış bir sektör oluşturulması ve bu sektörde düzenleme ve denetimin gerçekleştirilmesi ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin kuruluşu, yapılanması, faaliyet konuları ve hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla,9/5/2013 tarih ve 6475 sayılı "Posta Hizmetleri Kanunu" çıkarılmıştır.

Söz konusu Kanunda, Evrensel Posta Hizmeti; Belirlenmiş ilke ve kurallar çerçevesinde, bir posta hizmetinin coğrafi alan farkı gözetilmeksizin ülke sınırları içerisinde tüm kullanıcılar için karşılanabilir ücretlerle kesintisiz olarak sağlanması şeklinde tanımlanmıştır.

Evrensel Posta Hizmeti gelirlerinin tahsili, net maliyetinin hesaplanması ve ödemesinin Bakanlığımızca yürütülmesi öngörülmüştür.

Buna göre Kanunun 15 inci maddesinin maddesinde; "Evrensel posta hizmeti gelirlerinin tahsili ve giderlerin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Maliye Bakanlığının müştereken hazırlayacağı yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden Bakanlığımız tarafından "Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği" çalışmalarına başlanmıştır.

Yatırım Projeleri

Projelerimizde önceliklerimiz; ülkemizdeki bilgi toplumunun geliştirilmesi, sosyal desteğe muhtaç olan yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın hayatlarını kolaylaştırılması, eğitime destek projeleri (FATİH, BT Sınıfları, Fen Laboratuarları, Öğrenme Nesnesi Yazılımı, Akıllı Sınıflar, Web Tabanlı Dil Eğitim Sistemi), bilgisayar okur-yazarlığının artırılması, karasal sayısal yayıncılığa geçişin hızlandırılması ve e-Devlet uygulamaları, Kızılay'a Uydu Üzerinden Acil Yardım Haberleşme Sistemi, afet durumunda sabit ve mobil haberleşmenin kesintiye uğraması halinde uydu üzerinden haberleşme imkânı sağlamak olmuştur.

İnternet Altyapısı Olmayan Okullara Altyapı Kurulması

Ülkemizde sayısal uçurumun giderilmesi amacıyla, İşletmeciler tarafından yüksek maliyet nedeniyle gidilemeyen, nüfus yoğunluğunun az olduğu özellikle de kırsal kesimlerde, internet erişimi olmayan 4.601 okula uydu teknolojisi, 5.600 okula da ADSL teknolojisi ile olmak üzere toplam 10.201 okula genişbant internet erişimi sağlanmıştır.

Bakanlığımızca tüm okullarımızın internet kullanımı ile Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı yurtların internet erişim altyapısı kurulum ücreti ile yurtlarda kalan tüm öğrencilerimizin kullanım ücretleri Bakanlığımızca Evrensel Hizmet Bütçesinden ödenmektedir.

İnternet Altyapısı Kurulan Okullarımızdan Biri

Bilgi Teknoloji Sınıflarının Kurulması

Bakanlar Kurulunun 28.02.2006 tarih ve 10038 sayılı Kararı ile "Bilgi toplumunun oluşumuna katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetlerin "5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu" kapsamına alınması üzerine, Milli Eğitim Bakanlığınca yürütülmekte olan eğitime %100 destek kampanyası kapsamında Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan İş Birliği Protokolleri gereğince, ülke genelinde; toplam 20.279 okula ***"Bilgi Teknolojileri Sınıfı (BT Sınıfı)"*** kurulumu gerçekleştirilmiş ve Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir.

Bilgi Teknolojileri Sınıfından Bir Görünüm

Bilişim Teknolojileri Destekli Fen Laboratuarı Kurulması Projesi

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 1333 Fen ve Anadolu Lisesine 21.328 adet"Taşınabilir Elektronik Deney Seti" alımı yapılmış ve Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir.

Bu proje ile okullarda bilişim destekli fen laboratuarları kurulmuştur.

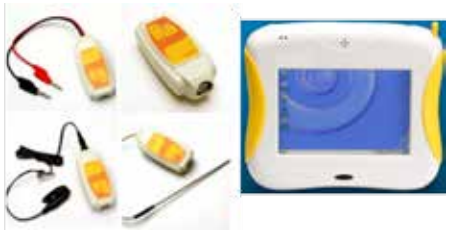

Taşınabilir Elektronik Deney Seti

Öğrenme Nesnesi Yazılımı Projesi

Öğrencilerin; web sayfası tasarımı, resim işleme, animasyon hazırlama, video ve ses işleme konularında yeteneklerinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, 18.481 okuldaki 90.000 bilgisayara Öğrenme Nesnesi Yazılım alımı yapılmıştır.

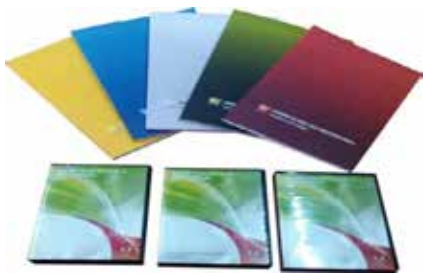

Öğrenme Nesnesi Yazılımı

Kamu İnternet Erişim Merkezleri (KİEM) Kurulması

Bakanlığımızca;

- *Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı'nda kurulması öngörülen Kamu İnternet Erişim Merkezleri kurularak ilgili Kurumlara devredilmiştir.*
- *Genelkurmay Başkanlığına bağlı 358 Kışlaya, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 884 Halk Eğitim ve 273 Mesleki Eğitim Merkezine, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı 186 Kütüphaneye, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na (SHÇEK) bağlı 151 merkeze KİEM kurulmuştur.*
- *Ayrıca, Bakanlığımızın koordinasyonunda bütün ilçe merkezlerinde, Türk Telekom tarafından 1000 adet "İnternet Evi" kurulmuştur.*
- *Kaymakamlıklarla yapılan protokollerde KİEM'lerde vatandaşlarımızın ücretsiz olarak kullanımına ve eğitilmesi ile sertifika verilerek meslek sahibi olmaları sağlanmıştır.*

Kamu İnternet Erişim Merkezi

F@tih Projesi

(Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi)

Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile başlatılan F@TİH Projesi, gerek öğrenci sayısı, gerek derslik sayısı ve gerekse proje bedeli bakımından dünyada bir ilktir.

Bu proje ile 4 yıl içerisinde tüm okullarımızdaki yaklaşık 432.000 dersliğin Etkileşimli Tahta ile donatılması ve bütün öğrencilere El Bilgisayarı (Tablet) verilmesi hedeflenmiştir. Projeden yaklaşık 15 milyon öğrenci yararlanacaktır.

F@TİH projesi beş bileşenden oluşmaktadır. Bu proje bileşenlerinden; Etkileşimli Tahta, Yazıcı ve Doküman Kameralarının alımı ile internet erişimi bileşenleri Bakanlığımızca gerçekleştirilecektir.

Projenin birinci fazı olarak 2012 yılsonu itibariyle 3.657 adet orta öğretim okuluna; her okulda bir adet olmak üzere A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı ve doküman kamera ile 84.921 adet etkileşimli tahta kurulumu yapılmış, ayrıca proje kapsamında öğretmenlere uzaktan eğitim verecek 110 adet hizmet içi eğitim merkezi kurulmuştur.

İkinci faz olarak, 41.996 okula, 347.367 adet sınıfa etkileşimli tahta ve 41.996 adet A3-A4 yazıcı kurulumu için ihale yapılmış olup, ihale değerlendirme süreci Eylül ayıda dahil olmak üzere halen devam etmektedir.

Etkileşimli Tahta, Yazıcı ve Doküman Kamerası

Ülkemizin bilgi toplumu hedeflerine FATİH Projesi ile ulaşmayı hedeflemekteyiz.

F@TİH Projesi'nin amaçları;

- *Eğitimde fırsat eşitliği,*
- *Bilgi teknolojileri alt yapısının tamamlanması,*
- *Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma yetkinliğinin kazandırılması,*
- *Bilgi ve iletişim destekli öğretim programlarının geliştirilmesi,*

F@TİH Projesi'nin katma değeri;

- *Proje sonunda fiber altyapısı yaygınlaştırılarak gelişmiş ülkelerdeki bant genişliği ve internet hızına erişilmiş olacaktır. Zira proje kapsamında, ülke genelinde en az 40.000 km yeni fiber optik hat döşenecektir. Bu altyapı, aynı zamanda okulların olduğu bölgedeki yerleşim yerlerine de hizmet verecektir.*
- *Tüm okullarda fiber alt yapısı kurulacağından, bu alt yapı ile aynı zamanda diğer e-devlet faaliyetlerinin alt yapısı da geliştirilmiş olacaktır.*
- *Gelişmiş ülkelerle ülkemiz arasındaki sayısal uçurum ortadan kalkacaktır.*
- *İnternet kullanım oranı artmış olacaktır.*
- *F@tih Projesi kapsamında okullara alınacak donanım ve yazılımlarda yerli katkı oranının azami düzeye çıkarılması amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. Ürünlerin Türkiye'de üretilmesinin sağlanmasıyla, başta istihdam olmak üzere, bilişim sektörünün gelişmesi gibi konularda da bir katma değer oluşacaktır.*
- *Elektronik ortamdaki eğitim içeriklerinin kalitesi ile üretici firmalarının ülkemizdeki e-içerik kalitesi artmış olacaktır.*

Web Tabanlı Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfları Kurulması

Bakanlığımız ile Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı arasında imzalanan protokol ile 102 Üniversitemize 204 Dil Sınıfı kurulmuştur.

Bu proje ile yüksek öğrenim öğrencileri yerden ve zamandan bağımsız 7 gün 24 saat hizmet alabileceklerdir. Buradaki amaç ODTÜ, Boğaziçi, İTÜ gibi Üniversitelerde verilen yabancı dil eğitimi kalitesinde diğer Üniversitelerimizde de etkileşimli yüksek kalitede dil öğrenme imkanını sağlamaktır.

Üniversite öğrencilerimizin bu hizmet için herhangi bir ücret ödemeleri söz konusu değildir. Öğrencilerin kullanımına açılacak olan çevrimiçi (online) dil materyali; sadece okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini desteklemekle kalmayıp öğrencilerin haftanın belirli saatlerinde dil uzmanları ile canlı görüşme ve konuşma pratiği yapmalarına da imkân tanıyacaktır.

Web Tabanlı İngilizce Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfı

Akıllı Sınıf Kurulumu

Dünyada ve ülkemizde gelişen e-devlet ve e-öğrenme yaklaşımlarına paralel olarak eğitim faaliyetlerinde de "uzaktan eğitim" metodunun kullanılması artık bir gereklilik olarak görülmektedir.

Akıllı Sınıf

Bu proje ile Emniyet Genel Müdürlüğümüzde çalışan personele zaman ve mekândan bağımsız olarak yerinde eğitim verilmekte olup, bunun sonucunda eğitim alacak personel görev yerinden ayrılmadan bir merkezden 82 noktaya konusunda uzman kişilerden eğitim hizmetleri alabilmektedir. Bu da kamuya zaman ve maliyet açısından önemli ölçüde tasarruf sağlayacaktır.

Gören Göz Projesi

Gören Göz cihazı; görme engellilerin gitmek istedikleri yere yürüyerek veya otobüs, metro gibi toplu taşıma araçlarını kullanarak kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabilmeleri için körcül sayısal haritalar içeren bir navigasyon programı ve ekran okuma destekli cep telefonu, yürüme ölçer, internet tarayıcısı, medya oynatıcısı, e-mail programı, elektronik-kitap okuma ve benzeri özellikleri bulunan bir akıllı telefondur.

Projenin birinci aşamasında; Ankara, İstanbul, İzmir, Sivas, Erzincan, Bilecik ve Niğde illerinde yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için toplam 5000 adet Gören Göz cihazı alımı yapılmıştır.

Projenin ikinci aşamasında ise Tablo 1'de yer alan 18 ilde yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için güncel teknolojiye uygun olarak donanımı ve yazılımı geliştirilmiş 5000 adet daha Gören Göz cihazı alımı için ihale yapılmış ve sözleşme imzalanmıştır. Mart 2014'te cihazların dağıtıma hazır olacağı öngörülmektedir.

Tablo 1.Gören Göz Cihazı Alımı İçin İhalesi Tamamlanan İller

ADIYAMAN	EDİRNE
ANTALYA	GAZİANTEP
ARTVİN	GÜMÜŞHANE
AYDIN	IĞDIR
BİNGÖL	KAHRAMANMARAŞ
BURSA	KONYA
ÇORUM	MARDİN
DENİZLİ	ŞANLIURFA
DİYARBAKIR	YOZGAT

Acil Durum Haberleşmesine Yönelik Uydu Telefonu Temini

Karasal haberleşmenin kesintiye uğradığı afet dönemlerinde Başbakanlık, Bakanlıklar, Valilikler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun daha sağlıklı bir şekilde sağlanması ve acil durumun daha etkin yönetilebilmesi amacıyla söz konusu kurumlara alternatif haberleşme imkânı sağlamak üzere 723 adet uydu telefonu alınarak Türkiye genelindeki Valilik ve Kaymakamlıklara dağıtımı yapılmıştır.

Uydu Telefonu

Kızılay'ın Acil İletişimi İçin Kesintisiz İletişim Projesi

Türkiye Kızılay Derneği'nin, afet durumunda uydu üzerinden ses, veri ve görüntü dahil gerekli olan her türlü haberleşme hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yapılabilmesi için 42 adet

Uydu Terminali'nden (VSAT) 40 adeti Kızılay'ın ilgili birimlerine kurulmuş diğer 2 adedi de tamamlanmak üzeredir.

Bu sistem Kızılay'ın kan ihtiyaçlarının karşılanması ve insani yardım faaliyetlerinin sevk ve idaresinde de kullanılabilmektedir.

Uydu (VSAT) Terminali

İnternet Erişim Noktaları Kurulması

Bilgi toplumunun geliştirilmesine ve bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına katkı sağlamak amacıyla, vatandaşların e-devlet hizmetlerinden de yararlanmasını teminen Bakanlıkça belirlenen yerlerde hizmet sunmak amacıyla İnternet Erişim Noktalarının kurulması için TÜRKSAT A.Ş. ile Protokol imzalanmıştır.

Proje kapsamında ilk etapta 16 Büyükşehir'de vatandaşların yoğun olarak kullandığı havaalanı, tren garı, otobüs terminali ve PTT merkezlerinde 86 adet İnternet Erişim Noktası kurulumu TÜRKSAT A.Ş. tarafından tamamlanmıştır. Muayene ve kabul işlemlerini müteakip 2013 yılı sonu itibariyle sistem vatandaşlarımızın kullanımına sunulacaktır.

İnternet Erişim Noktası

Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması

Bakanlığımızca yapılan araştırmada, elektronik haberleşme altyapısının bulunmadığı tespit edilen 2.526 yerleşim yerine kablosuz erişim teknolojisi kullanılarak, sabit telefon ve internet hizmetleri götürülmesi planlanmıştır.

Bu bağlamda projenin gerçekleştirilmesi için Türk Telekomünikasyon A.Ş., evrensel hizmet yükümlüsü olarak belirlenmiş ve 24.12.2010 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

2013 Eylül ayı itibarıyla, proje kapsamındaki 1190 yerleşim yerinde abone kabulüne başlanmıştır.

Çoğunluğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi kırsalında yer alan yerleşim yerlerine telefon ve internet hizmetinin ulaşması ile bilgi toplumuna geçişin hızlanması, bilgiye ulaşımın kolaylaşması, sayısal uçurumun kapatılması, e-dönüşümün hızlanması, e-devlet hizmetlerinin yaygınlaşması sağlanmış olacaktır.

Kurulan Baz İstasyonlarından Örnekler

GSM Kapsama Alanlarının Genişletilmesi ve İyileştirilmesi Projesi

Nüfusu 1- 500 arasında olan ve GSM iletişim altyapısı olmayan, 2.128 yerleşim yerinin GSM kapsama alanına alınmasıyla ilgili yapılan çalışmalar sonucu söz konusu yerleşim yerlerinden kapsaması sağlanan yerler düşüldükten sonra kalan 1.799 adet yerleşim yeri için 17.01.2013 tarihinde ihale yapılmıştır. İhaleyi kazanan TURKCELL İletişim Hizmetleri A.Ş. ile 20.02.2013 tarihinde sözleşme imzalanmış olup, sözleşme tarihinden itibaren üç yıl içerisinde proje tamamlanacaktır. Eylül sonu itibariyle 140 adet yerleşim yeri kapsama altına alınmıştır. Baz istasyonlarının kurulumları devam etmektedir (Harita 1).

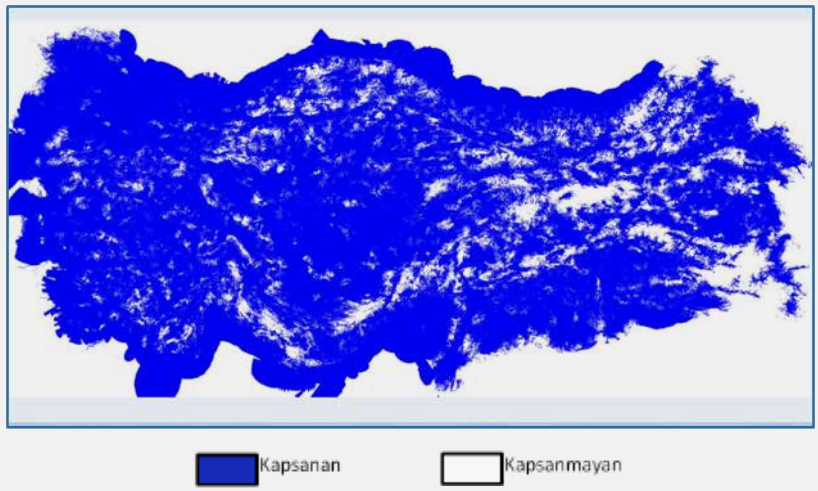

Harita 1. 1799 Adet Yerleşim Yerinin Harita Üzerindeki Dağılımı

Karasal Sayısal Yayıncılık, Ortak TV Anten ve Verici Kuleleri Kurulumu

Karasal Sayısal Televizyon Yayıncılığına 2015 yılına kadar geçilecek olup, Karasal Sayısal Yayıncılığa altyapı oluşturmak, şehirlerimizdeki verici kuleleri kirliliğini ortadan kaldırmak ve elektromanyetik olumsuzlukların önüne geçmek ve Karasal Sayısal Yayıncılığa geçişi hızlandırmak amacıyla Ortak Anten ve Verici Kuleleri kurulacaktır. İlk uygulama İstanbul ve Çanakkale'de yapılacaktır.

Karasal Sayısal Yayın Kulesi

Karasal Sayısal Yayıncılıkla ilgili olarak RTÜK ve BTK ile birlikte koordineli çalışmalar yapılmaktadır. Halihazırda, 470-862 MHz bandı analog televizyon yayınları için kullanılmaktadır. Sayısal Yayıncılıkta Analog Yayıncılığa göre bir kanaldan 13-14 kat daha fazla sayıda standart tanımlamalı yayın yapabilmektedir. Bu nedenle, 790-862 MHz frekans bandı boşa çıkmaktadır. Dolayısıyla, 470-790 MHz bandı (TV 21-60 kanallar) Karasal Sayısal Yayıncılık için fazlasıyla yeterlidir. Hatta bu banttan dahi spektrum kapasitesi tasarruf edilebilecektir.

İstanbul'da kurulacak kule için 09/12/2009 tarihinde İstanbul Büyükşehir ile Bakanlığımız arasında bir protokol imzalanmış ve protokol kapsamında fikir projesi yarışması yapılarak 03/10/2011 tarihinde sonuçlandırılmıştır. Daha sonra uygulama projesinin elde edilmesi ve projenin yapımı gerçekleştirilecektir.

Çanakkale'de kurulacak kule için Çanakkale Valiliği ile Bakanlığımız arasında 15.08.2010 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Kulenin yapımına ilişkin tüm iş ve işlemler Çanakkale Valiliğince yerine getirilecektir.

e-Devlet

Kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşların devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görev ve sorumluluğu Başbakanlık adına 24.03.2006 tarih ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlığımıza verilmiştir.

Bu kapsamda; e-Devlet Kapısı Projesine ilişkin görevin yerine getirilebilmesi için 31.10.2006 tarihinde Bakanlığımız ile Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. arasında bir protokol imzalanmıştır. 2012 yılı rakamlarına göre ülkemizde toplam 2.950 adet olan belediyelere ait çeşitli hizmetlerin ve Mobil Devlet hizmetlerinin e-Devlet kapısı üzerinden sunumuna başlanması ile birlikte, sunulan hizmet sayısının artıyor olması nedeniyle, Bakanlığımız adına Haberleşme Genel Müdürlüğü ile Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş ile 25 Aralık 2012 tarihinde mevcut protokol güncellenerek yeni bir protokol imzalamıştır.

Protokol kapsamında, TÜRKSAT A.Ş. tarafından sunulan hizmetlerin bedeli (e-devlet kapısı işletim bedeli, e-Hizmet entegrasyon bedeli, çağrı merkezi işletim bedeli) Haberleşme Genel Müdürlüğü Bütçesinden ödenmektedir.

Ayrıca; Bakanlığımızın kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (ç) bendinde "Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlayarak e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu hizmetlere ilişkin eylem planlarını hazırlamak, koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmek, gerekli düzenlemeleri hazırlamak ve bu kapsamda ilgili faaliyetleri koordine etmek" görevi Haberleşme Genel Müdürlüğüne tevdi edilmiştir.

Ek olarak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin daha sistematik bir yaklaşımla tüm devlet hizmetlerini ve vatandaşlarımızı kapsaması amacıyla; 15 Ocak 2013 tarihinde Sayın Başbakanımız başkanlığında gerçekleştirilen, Türkiye'nin bilim, teknoloji ve yenilik gündeminin belirlendiği Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun (BTYK) 25 inci toplantısında e-Devlet hizmetlerine ilişkin konular ve gelişmeler gündeme alınmış; 2013/102, 2013/104 ve 2013/105 nolu kararlar alınarak bu konudaki çalışmaların Bakanlığımızca yürütülmesi kararlaştırılmıştır:

2013/102 Nolu Karar: "e-Devlet Organizasyonu Yönetim Modeli Çalışmalarının Yapılması"

e-Devlet çalışmalarının yürütülmesi ve koordinasyonuna yönelik organizasyon modelinin geliştirilmesi,

2013/104 Nolu Karar: "Ulusal Veri Merkezi Çalışmalarının Yapılması"

Kamu kurumlarının veri merkezlerinin birleştirilmesine yönelik hukuki, teknik ve idari yapılanma modelinin oluşturulmasına ve Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulması çalışmalarının yapılması,

2013/105 Nolu Karar: "Kurumların İhtiyaç Duyduğu Paket Program Çözümlerinin Toplu Alım Yöntemi ile Tedarik Edilmesi"

Kamu kurumlarının ihtiyaç duydukları paket program çözümlerine ilişkin envanterin oluşturulmasına, toplu satın alma yapılabilmesi için teknik, hukuki, idari ve uygulama modelinin geliştirilmesi.

Ayrıca; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) kurumları tarafından vatandaşlarına verilen kamu hizmetlerinin daha etkin, kaliteli, hızlı, kesintisiz ve güvenli bir şekilde sunulması amacıyla, KKTC'de e-devlet projesinin gerçekleştirilmesi için Kıbrıs İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı arasında 23.08.2010 tarihinde protokol imzalanmış ve KKTC e-devlet projesini yürütme görevi Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na verilmiştir. Verilen bu görev üzerine; "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Arasında e-Devlet Pro-

jesinin Yürütülmesine İlişkin Protokol" 08.09.2011 tarihinde imzalanmıştır. KKTC'de gerçekleştirilecek hizmetlerin bedeli, söz konusu protokoller ve "Türkiye Cumhuriyeti Kaynaklarından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Sağlanan Hibelerin Kullanımına İlişkin Protokol" hükümlerine göre temin edilecektir.

Bakanlığımız ile TÜRKSAT arasında 15.11.2011 tarihinde imzalanan protokolle KKTC e-devlet projesi kapsamında, e-Nüfus Sistemi, Elektronik Kimlik Sistemi, Elektronik Belge Yönetim Sistemi ve Sistem Merkezi Kurulumuna 2012 yılında başlanmış, bu modüllere ek olarak 2013 yılında Maliye Bilgi Sistemi, Gümrük Bilgi Sistemi, MEB Bilgi Sistemi, Şirketler Merkezi Sicil Kayıt Sistemi, Merkezi Coğrafi Bilgi Sistemi ile ilgili çalışmalara devam edilmiştir. 2014 yılı içerisinde ise Sağlık Bilgi Sistemi, Sigorta Bilgi Sistemi, e-Devlet kapısı, e-Devlet Felaket Kurtarma Merkezi ile ilgili çalışmalara başlanacaktır.

Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi Kurulması (EHABS)

Ülkemizdeki elektronik haberleşme fiziksel erişim altyapısına ait bilgilerin tek bir veritabanında toplanması, yönetilmesi, işlenmesi, analiz edilmesi, geçiş hakkı ve tesis paylaşımına ilişkin iş ve işlemlerin elektronik ortamda daha kolay ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Konu ile ilgili Yönetmeliğin ilgili maddesi gereği EHABS 30.06.2014 tarihine kadar faaliyete geçirilecektir.

Projenin Hedefleri:

- *Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin fiziksel erişim altyapılarına ilişkin bilgilerin tek bir veri tabanında toplanması ve coğrafi bilgi sistemi vasıtasıyla takip edilebilmesi.*
- *Geçiş hakkı iş ve işlem adımlarının elektronik ortama taşınarak kontrolün daha etkin bir şekilde sağlanması.*
- *Tesis paylaşımına ilişkin iş ve işlem adımlarının elektronik ortama taşınması ve süreç takibinin daha etkin bir şekilde sağlanabilmesi.*
- *Ülkemizde kurulu elektronik haberleşme alt yapısına ilişkin ileriye yönelik projelerin karar destek sistemi için veriye hızlı erişimin gerçekleşmesi.*
- *Projenin ileriki safhalarında sadece fiziksel erişim altyapısını değil tüm elektronik haberleşme altyapısına ait verileri tek bir veri tabanında tutması.*

Engelli Bilgiye Erişim Platformu (EBEP)

Engelli vatandaşlarımızın fiziksel kısıtları nedeniyle bilgiye yeterince ulaşamadıkları bilinmektedir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından teknik şartnamesi hazırlanan Engelli Bilgiye Erişim Platformu (EBEP) projesinde, engelli kullanıcılar, sesli imza teknolojisini kullanarak belirlenen bir cümleyi söyleyerek kendilerini sisteme tanıtacaklardır. Sistem arayan kişiden kayıt esnasında kendini tanıttığı cümleyi söylemesini isteyecek ve sistemde tanımlı kullanıcıysa yararlanmak istediği hizmete engelliyi yönlendirecektir. Kayıtlı olmayan kişiler aradığında ise sistem kabul etmeyecektir.

Sistemde kayıtlı olan kişiler telefon aracılığıyla, kitap, gazete dinleyebilecek, Wikipedia'da arama yapıp sesli olarak sonucu dinleyebilecektir. Kişilerin, engelli vatandaşlara yönelik güncel kanunlar ve ilgili kanun değişikliklerinden haberdar olacağı şekilde sistemin geliştirilmesi de planlanmaktadır.

Engelli Bilgiye Erişim Platformunun hizmete verilmesiyle, bilgisayar kullanamayan veya bilgisayar sahibi olmayan, okuma/yazması olmayan engellilerin de haberleşme ihtiyaçlarının karşılanması ve bilgiye erişimlerinin sağlanması hedeflenmektedir.

Ulusal Arama Motoru

Bakanlığımızın stratejik hedef ve politikalarının gerçekleştirilmesini teminen; Ülkemizin geleceğe yönelik elektronik haberleşme altyapısı-üstyapısı konularını içeren 27 Eylül-01 Ekim 2009 tarihleri arasında gerçekleştirilen 10. Ulaştırma ve Haberleşme şurasında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Sektörü Hedef 2023 Stratejik Proje Önerileri arasında yer alan "Milli Arama Motorunun Geliştirilmesinin sağlanması" ve "Türkiye'nin bölgenin BT lideri haline getirilmesi" önerileri doğrultusunda Türkçe içeriğin nicelik ve nitelik olarak geliştirilmesi ve bu içeriğin erişilebilir olması hedefi kapsamında bir ulusal arama motoru oluşturulması hedeflenmektedir. Proje, ulusal bilgi düzeyimizin arttırılması ve ihtiyaç duyulan Türkçe bilgiye daha kısa sürede ulaşılarak ulusal zaman kaybının önlenmesine, ulusal mahremiyetin sağlanmasına ve ülke çıkarlarının korunmasına da katkı sağlayacaktır. Ayrıca ülkemiz, bilgi teknolojilerinin üretimi ve bilginin yayılımı noktasında çarpan etkisi olan arama motoru teknolojisine sahip, dünyadaki sayılı ülkeler arasında yer alacaktır.

Proje, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yürütülecektir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Alanındaki Gelişmeler

Sabit Toptan Genişbant Erişim, Yerel Ağın Paylaşıma Açılması, (YAPA) Tesis Paylaşımı ve Kiralık Devre Hizmetlerinde Yaşanan Gelişmeler

Sabit toptan genişbant erişim hizmetleri, yerel ağın paylaşıma açılması, tesis paylaşımı ve kiralık devre hizmetlerine ilişkin mevzuat altyapısı büyük oranda tamamlanmış olup, pazarda duyulan ihtiyaç ve sektörde faaliyet gösteren işletmecilerin talepleri doğrultusunda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından gerekli düzenleyici aksiyonlar alınmaktadır. Bu kapsamda Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği ile bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ'in AB mevzuatı ile uyumunun sağlandığı değerlendirmesini yapmak mümkündür. Bununla birlikte, gerek sektörde duyulan ihtiyaçlara paralel olarak gerekse de öncül olarak ilave düzenlemeler yapılmaktadır.

xDSL internet abone sayısı açısından geçtiğimiz yıllardaki hızlı artış trendi sona ermiş ve özellikle 2012 yılı itibariyle fiber internete geçiş hızlanmıştır. Buna ek olarak üçüncü nesil mobil şebekeler üzerinden sunulan genişbant abone sayısındaki yükse artış hızı genişbant pazarındaki artışın en önemli parçasını oluşturmuştur. 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle xDSL abone sayısı 6,7 milyon seviyesinde bulunurken yalnızca bilgisayardan internete giriş yapılan aboneler dikkate alındığında mobil internet abone sayısı 1,5 milyon sınırına dayanmıştır. Söz konusu abone sayıları bilgisine Tablo 2'de yer verilmektedir.

Tablo 2. Genişbant İnternet Abone Sayıları (Eylül 2013)

xDSL	6.668.291
Mobil Bilgisayardan İnternet	1.459.608
Kablo İnternet	483.481
Fiber	952.684

03.10.2011 tarih ve 2011/DK-10/511 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde Türk Telekom tarafından Al-Sat ve VAE modelleri ile toptan seviyede İSS'lere sunulmaya başlanan fiber hizmetleri kapsamında Eylül 2013 sonu itibariyle genişbant pazarındaki fiber abone sayısı 953 bine ulaşmıştır. Fiber internet hizmetine ilişkin alınan bu kurul kararı sonrasında fiber şebeke kurulumu hızlanmış olup, Türkiye'nin fiber optik erişim hattının ulaştığı hane sayısı itibariyle mevcut durumda AB ülkeleri içerisinde önemli bir yere sahip olduğu değerlendirilmektedir.

Genişbant internet erişimi hizmetleri açısından 2013 yılında rekabetin artırılmasına yönelik düzenlemelerimiz devam etmiş, daha önce gerçekleştirilen düzenlemelerin olumlu sonuçları görülmeye başlanmıştır. Bu pazarda Türk Telekom, BTK tarafından onaylanan referans teklifler kapsamında İSS'lere toptan seviyede hizmet sağlamaktadır. İnternet servis sağlayıcılar yeniden satış, veri akışı erişimi ve yerel ağın paylaşıma açılması gibi yöntemler aracılığı ile abonelerine genişbant hizmetleri sunmaktadır.

2010 yılı sonlarında yürürlüğe giren *"telefon aboneliği olmadan ADSL internet erişimi abonesi olunmasına imkan tanıyan"* Yalın DSL hizmetini tercih eden abonelerin sayısı Eylül 2013 itibariyle 995 bin seviyesine ulaşmıştır. Diğer bir ifadeyle Yalın DSL hizmetinin DSL hizmetleri pazarındaki payı %14 seviyelerine ulaşmıştır.

Ayrıca, son kullanıcıların DSL internet hizmeti aldıkları işletmecilerini hızlı, kolay ve asgari hizmet kesintisi (toptan erişim modeline göre değişmek üzere en fazla 2 saat veya en fazla 3 saat) ile değiştirebilmelerine imkân tanıyan İSS değişikliğinin uygulanmaya başladığı Ekim 2010 tarihinden Eylül 2013 sonuna kadar geçen dönemde yaklaşık 978 bin tüketici hizmet aldığı İnternet Servis Sağlayıcısını değiştirmişlerdir. Abonelerin herhangi bir maliyete katlanmaksızın işletmecisin değiştirmesine imkan sağlayan bu uygulama neticesinde özellikle piyasa payı düşük olan İnternet Servis Sağlayıcıların abone kazanımlarında önemli artışlar olmuş ve bunun sonucu olarak perakende DSL pazarında rekabet artmıştır. Kümülatif olarak aylık bazda DSL internet işletmeci değişiklik sayıları ve alternatif hizmet sağlayıcıların pazar paylarındaki artış Grafik 12a'da gösterilmektedir.

DSL İnternet işletmeci değişikliği düzenlemesinin uygulamaya geçirildiği süreçte, piyasada yer edinmeye çalışan yeni İnternet Servis Sağlayıcıların toplam DSL internet hizmetlerindeki pazar payı %7 seviyelerinden %14 seviyelerine yükselmiş ve rekabet ortamının gelişimiyle birlikte tüketicilerin seçenekleri artmış ve alternatif İSS'lerin pazar paylarında önceki döneme göre bariz bir artış yaşanmıştır. Bu durumun; sabit genişbant internet pazarında rekabeti artırdığı ve tüketicilere daha kaliteli hizmetlerin daha uygun fiyatlara sunulmasına zemin hazırladığı değerlendirilmektedir.

Piyasa rekabetine olumlu yansıması olan bu ve benzeri uygulamaların yanı sıra, pazarda hâkim konumda bulunan alternatif hizmet sağlayıcıların toptan hizmetleri TTNET'e kıyasla daha düşük ücretlerle alması sağlanmakta olup, bu çerçevede yeni nesil işletmeciler için kısmen de olsa bir maliyet avantajı oluşturulmaktadır. Geçici tarife değişiklikleri (kampanyalar) ile de benzer çözümler üretilmekte ve kullanıcıların makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke, altyapı ve hizmetlerinden yararlanmasının sağlanması, tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi,

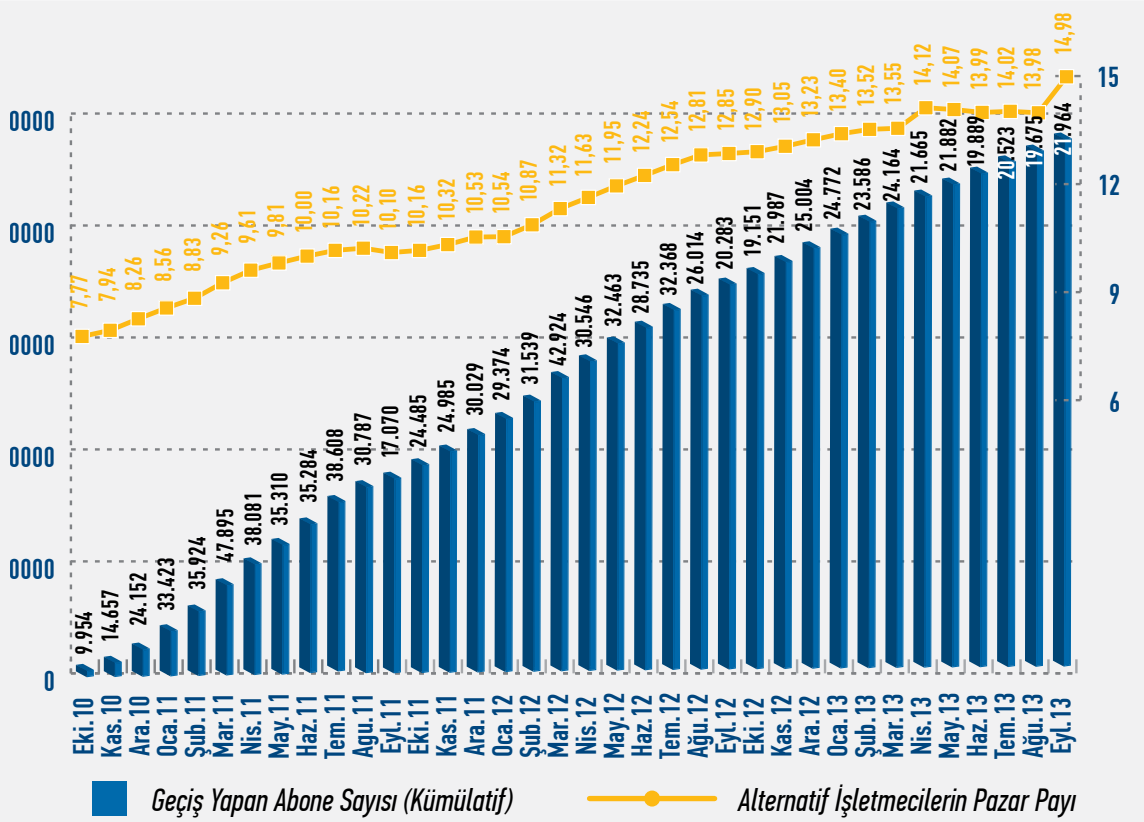

Grafik 12a.İnternet Servis Sağlayıcısını Değiştiren Abone Sayısı (Kümülatif) ve TTNet Harici İSS'lerin Pazar Paylarındaki Değişim

Kaynak: BTK

toptan genişbant erişim hizmetlerinin kullanımının teşvik edilmesi yönüyle elektronik haberleşme hizmetleri arzı ve yeni yatırımların özendirilmesi, serbest ve etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması gibi hususlar göz önünde bulundurularak farklı kullanıcılara farklı avantajlar sunan bir dizi kampanya teklifleri muhtelif tarihlerde BTK tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

İlk olarak engelli vatandaşlarımıza yönelik uygulanan daha sonra gaziler, şehit eşleri ile bunların birinci derece yakınlarının da kapsamına dâhil edildiği indirimli internet tarifeleri ile engelli, gazi ve şehit yakını vatandaşlarımıza internet tarifelerinde %25 seviyesinde bir ekonomik avantaj sağlanmıştır. Temmuz 2013 itibariyle 40 binin üzerinde engelli, gazi ve şehit yakını vatandaşımız bu indirimli tarifelerden faydalanmaktadır.

Adres değişikliği sebebiyle devre naklinde hizmetin sunulmadığı süreçte ve iptal başvurularında iptal işleminin tamamlanmadığı süreçte toptan aylık kullanım ve Yalın DSL erişim ücretlerinin alınmamasına yönelik olarak ilgili referans erişim tekliflerinde revizeler yapılmıştır.

DSL abonelerinin PSTN aboneliklerinin fesih/iptal olması sonrası DSL hizmetinde kesinti yaşamamasını sağlamak amacıyla, iki aylık zaman dilimi içerisinde Yalın DSL veya Toptan Hat Kiralama (THK) hizmetlerine geçmesine imkân sağlayan "Köprü Statüsü" süreci ilgili referans tekliflerde tanımlanmış olup, referans tekliflerde revizeler yapılmıştır.

12 Mbit/sn'ye kadar 6 GB ve 12 GB kotalı, 12 Mbit/sn'ye kadar (50 GB AKN) limitsiz, 16 Mbit/sn'ye kadar 6 GB ve 12 GB kotalı paketleri tarife portföyüne eklenmiş, 16 Mbit/sn'ye kadar limitsiz, 24 Mbit/sn'ye kadar limitsiz, 35 Mbit/sn'ye kadar limitsiz, 50 Mbit/sn'ye kadar limitsiz ve 100 Mbit/sn'ye kadar limitsiz paketlerin AKN değerlerinde artış yapılmış, 8 Mbit/sn'ye kadar (100 GB AKN) limitsiz tarife paketinin aylık ücretinde ise indirim yapılmıştır.

Buna ek olarak, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile MEB'e bağlı okul, kurum ve kuruluşlara hizmet vermek üzere Güvenlik ve Statik IP Hizmetleri ile birlikte sunulan MEB VDSL tarifesi Türk Telekom tarafından İSS'lere toptan seviyede sunulmak üzere BTK tarafından onaylanmış olup, 24 Mbit/sn'ye kadar hızda sunulan söz konusu tarifeden ilgili Kurum ve Kuruluşların %64 seviyesinde bir indirimle faydalanması mümkün kılınmıştır.

Son bir yıl içinde genişbant hizmetlerine yönelik gerçekleştirilen düzenlemeler fiyat ve hizmet eksenli rekabetin artışında önemli gelişmeler anlamına gelmekte ise de perakende genişbant pazarındaki pazar payları dikkate alındığında altyapı eksenli rekabet için atılması gereken ilave adımlara ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir. 01 Eylül 2013 tarihi itibariyle yürürlüğe giren tesis paylaşımı düzenlemesinin sonucu olarak fibere dayalı yeni nesil şebeke ve teknolojilerin yaygınlaşması yolunda önemli bir adım atılmış olup, sabit telekomünikasyon altyapısına sahip olan işletmecilerin kullanılmayan kapasitelerini makul fiyatlarla diğer işletmecilere kiralamasının; pazara yeni giren işletmecilere önemli bir maliyet avantajı sunacağı, yeni nesil şebeke yatırımlarını artıracağı, altyapı eksenli rekabetin tesisini kolaylaştıracağı ve aynı zamanda mükerrer kazıların önlenmesini sağlayacağı ve dolayısıyla da ülke kaynaklarının etkin kullanımına ve çevrenin korunmasına büyük faydalarının olacağı değerlendirilmektedir.

Tek ucu Türk Telekom santralinde sonlanan kısmi kiralık devre hizmeti (Noktadan Noktaya Metro Ethernet hizmeti de dahil olmak üzere) 2013 yılı içerisinde yürürlüğe girmiş olup, ilgili referans tekliflerde bu kapsamda revizeler gerçekleştirilmiştir. Kısmi kiralık devre hizmeti, aynı hız ve kademenin uçtan uca devresine göre %25 tarife avantajı ihtiva etmekte olup, işletmecilerin belirli teslim noktalarında trafiklerini toplaması ve toplanan bu trafikleri yine tek bir devre üzerinden taşımak istemeleri durumunda kısmi kiralık devre hizmetinin topolojisi ve tarife avantajı göz önünde bulundurulduğunda büyük avantajlar edinmeleri mümkün hale gelmiştir.

2013 yılı içerisinde Referans Kiralık Devre Teklifi kapsamındaki TTünel ve Fiberlink hizmetlerine ilişkin bağlantı ücretlerinde revizeler yapılmıştır.

Ayrıca, işletmecilerin ve son kullanıcıların makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke, altyapı ve hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak olması, tüketici menfaatlerinin gözetilmesi, elektronik haberleşme hizmetleri arzı ve yeni yatırımların özendirilmesi gibi hususlar göz önünde bulundurularak hem toptan hem de perakende kullanıcılara bir takım avantajlar sunan kampanya teklifleri muhtelif tarihlerde BTK tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Sabit Arabağlantıda Yaşanan Gelişmeler

BTK tarafından yetkilendirilen Sabit Telefon Hizmeti (STH) işletmecilerinin Türk Telekom'un sabit telefon hizmetine tam ikame olacak şekilde ve abonelerine tek fatura ile hem sabit telefon şebekesine erişim hem de arama hizmetleri sunmalarına imkân tanıyan Toptan Hat Kiralama (THK) düzenlemesi Temmuz 2011'de gerçekleştirilmiş; 2012 yılı başında ise söz konusu hizmetin STH işletmecilerine sunulmasına fiili olarak başlanmıştır. Toptan hat kiralama uygulamasından faydalanan abone sayısı Ağustos 2013 itibariyle 1 milyona aboneye yaklaşarak beklentilerin çok üzerinde bir sayıya ulaşmıştır. İşletmecilerin aylar itibari ile kazanmış oldukları THK abone sayılarında yaşanan gelişmeye bakıldığında önümüzdeki dönemde bu sayının benzer şekilde artış eğiliminde olacağı beklenmektedir.

Ağustos 2012'de işletmeci abonelerinin THK hizmetini aldıkları STH işletmecilerini kolaylıkla değiştirebilmelerine imkân tanıyan "THK İşletmeci Değişikliği" dokümanı RAT'ın eki olmak üzere onaylanmış; söz konusu hizmet Şubat 2013 itibari ile tüm STH işletmecilerinin kullanımına sunulmuştur. Anılan hizmet ile birlikte işletmecilerin daha kaliteli ve katma değeri yüksek hizmetler sunmasının önü açılmıştır.

Ayrıca, Temmuz 2011'de Türk Telekom Referans Arabağlantı Teklifi'nin eki olarak onaylanan "Hizmet Seviyesi Taahhüdü" kapsamında 3'er aylık dönemlerde sunulan raporlar BTK tarafından incelenmekte ve takip edilmektedir. Buna göre, BTK tarafından, THK ile ilgili tüm süreç yakinen takip edilmekte ve söz konusu hizmetlerin fiilen sunulmaya başlanmasından itibaren gerek THK abone sayısı gerekse de abone değişikliği verileri aylık raporlar halinde Türk Telekom'dan alınmaktadır.

Diğer yandan, THK'nın fiilen sunulmaya başladığı tarihten itibaren geçen 1 yıllık süre zarfında, THK'nın sunulması için Türk Telekom tarafından kurulan otomasyon sistemlerince gerçekleştirilen THK'ya geçiş süreçleri, arıza takip süreçleri, abone değişikliği, hizmet seviyesi taahhüdüne uyulması ve abone iptal vb. konularının takip edilmesi, olası aksaklıkların tespit edilerek işletmeci tarafından hızlı bir şekilde giderilmesinin sağlanması adına 2013 yılı içerisinde BTK tarafından bir denetim gerçekleştirilmiştir.

Türk Telekom'un STH işletmecilerine yönelik kademeli çağrı başlatma indirimi kampanyası teklifine ilişkin yürütülen çalışmada; kullanıcıların makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke, altyapı ve hizmetlerinden yararlanmasının sağlanması, hizmetin kullanımının teşvik edilmesi yönüyle elektronik haberleşme hizmetleri arzı ve yeni yatırımların özendirilmesi ve serbest ve etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması amacıyla; STH işletmecilerine yönelik sunulan sabit toptan ses pazarı hizmetlerinde kademeli çağrı başlatma indirimi kampanyası Şubat 2013'te onaylanmıştır. Mayıs 2013'te ise STH işletmecilerinin daha uygun fiyatlara THK hizmeti sunmaları için THK erişim ücretlerinde kampanya yapılmasına ilişkin düzenleme hayata geçirilmiştir.

STH işletmecileri tarafından talep edilen Türk Telekom'un kendi abonelerine hâlihazırda sunmakta olduğu Türk Telekom abonesine ait hattın abonenin isteği üzerine belirli bir süre zarfında dondurulması ve abone tarafından iptal edilen hatların numarasının saklı tutularak 2 (ay) boyunca rezerve edilmesine ilişkin düzenlemeler Şubat 2013'te gerçekleştirilmiştir.

YAPA-Genişbant ve Sabit Arabağlantıya İlişkin Planlanan Düzenlemeler

Yeni nesil erişimi şebekesi kurulumlarının hızlanması ve bakır erişim şebekelerinin fiber optik kablolara dönüşümünün gerçekleşmesi, bu değişimle paralel olarak yeni düzenlemelerin yapılmasını ve uygulanan düzenlemelerde de bir takım revizeler gerçekleştirilmesini zaruri kılmaktadır. Fiber erişim şebekelerinin yaygınlığının artması ve fiber internet hizmetlerini kullanan son kullanıcıların günden güne artış göstermesi sebebiyle, önümüzdeki dönemde söz konusu şebekelere yönelik VULA (Virtual Unbundled Local Loop Access) ve Ethernet seviyesinde Veri Akış Erişimi gibi yeni nesil toptan ürünlerin sunulması planlanmaktadır. Bu hususta, kamuoyu görüşleri alınmakta ve sektörün ihtiyaçları da göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli düzenlemelerin yapılması planlanmaktadır.

Bununla birlikte, 2013 yılı içinde muhtelif tarihlerde sonuçlandırılan pazar analizleri neticesinde Türk Telekom'a dört adet pazarda yedi farklı hizmet için referans teklif hazırlama yükümlülüğü getirilmiş olup, ilk olarak bu referans tekliflerin kamuoyu görüşleri de alınarak onaylanması planlanmaktadır.

Veri Akış Erişimini içeren Toptan Genişbant Pazarında Türk Telekom'a multi-cast hizmeti sunma yükümlülüğü getirilmiş olup, multicast hizmetinin usul, esas ve ücretlerinin BTK tarafından onaylanması durumunda anılan hizmetin kullanımının yaygınlaşacağı, bu yükümlülük kapsamında yapılacak çalışmalarla İSS'lerin IPTV hizmetini de içeren çoklu hizmetleri sunabilmelerinin kolaylaşması öngörülmektedir.

Veri akış erişimi modeline ilişkin mevcut tarife yapısına göre toptan seviyede Türk Telekom tarafından hız ve kota bazında belirlenen tarife paketleri İSS'ler tarafından sınırlı bir farklılaştırma imkânı ile birlikte toptan seviyede sunulan şartlarda son kullanıcılara sunulmaktadır. Farklı tarife paketleri oluşturmadaki kısıtlar ve taşınan trafiğin sıkıştırılması gibi hususlardaki sınırlı müdahale alanının sonucu olarak İSS'lerin perakende pazardaki rekabet imkanı sınırlı kalmaktadır. Bununla birlikte BTK nezdinde devam eden çalışmalar neticesinde mevcut tarife yapısının değiştirilmesi; bu kapsamda tarife yapısının, her abone için belirli bir sabit ücret ve abone trafiğinin Türk Telekom şebekesinde taşınmasına ilişkin transmisyon ücretinden oluşacak şekilde revize edilmesi ve 2014 yılı içerisinde uygulamaya konulması planlanmaktadır. Bu yapının yürürlüğe girmesi ile etkin rekabet ortamının sağlanması, internet hizmetlerine ilişkin ücretlerde düşüş yaşanması ve son kullanıcılara sunulan paketlerde çeşitlilik sağlanması amaçlanmaktadır.

Arabağlantı Ücretleri

İşletmeciler arasında birbirlerine teslim edilen çağrılar için uygulanan ve bir işletmeci abonelerinin diğer işletmeci abonelerini aramasında doğrudan bir maliyet kalemi oluşturan, dolayısı ile son kullanıcı tarifelerinin seviyesini etkileyen arabağlantı ücretlerinin düzenlenmesi; pazara yeni giren işletmecilerin diğer işletmecilerle rekabet edebilecek seviyeyi yakalamalarının ve abonelerine farklı ve kaliteli hizmet sunabilmelerinin sağlanması, arabağlantı ücretlerindeki düşüşün son kullanıcı tarifelerine de yansımasına bağlı olarak tüketicinin daha ucuz hizmet alabilmesinin sağlanması ve böylece tüketici refahının artırılması yönüyle önem arz etmektedir.

Arabağlantı ücretlerine yönelik Haziran 2013'te yapılan en son düzenleme ile söz konusu ücretler bir önceki ücretlere göre yaklaşık %20 oranında düşürülmüştür. Ülkemizde 2004 yılından itibaren düzenlenmeye başlanan mobil arabağlantı ücretleri ilk düzenlemenin yapıldığı 2004 yılı ile nihai düzenlemenin yapıldığı 2013 yılı arasında yaklaşık %84 düşürülmüştür (Grafik 13). Sabit arabağlantı ücretleri ise yaklaşık %60 oranında (Grafik 14) düşürülmüştür.

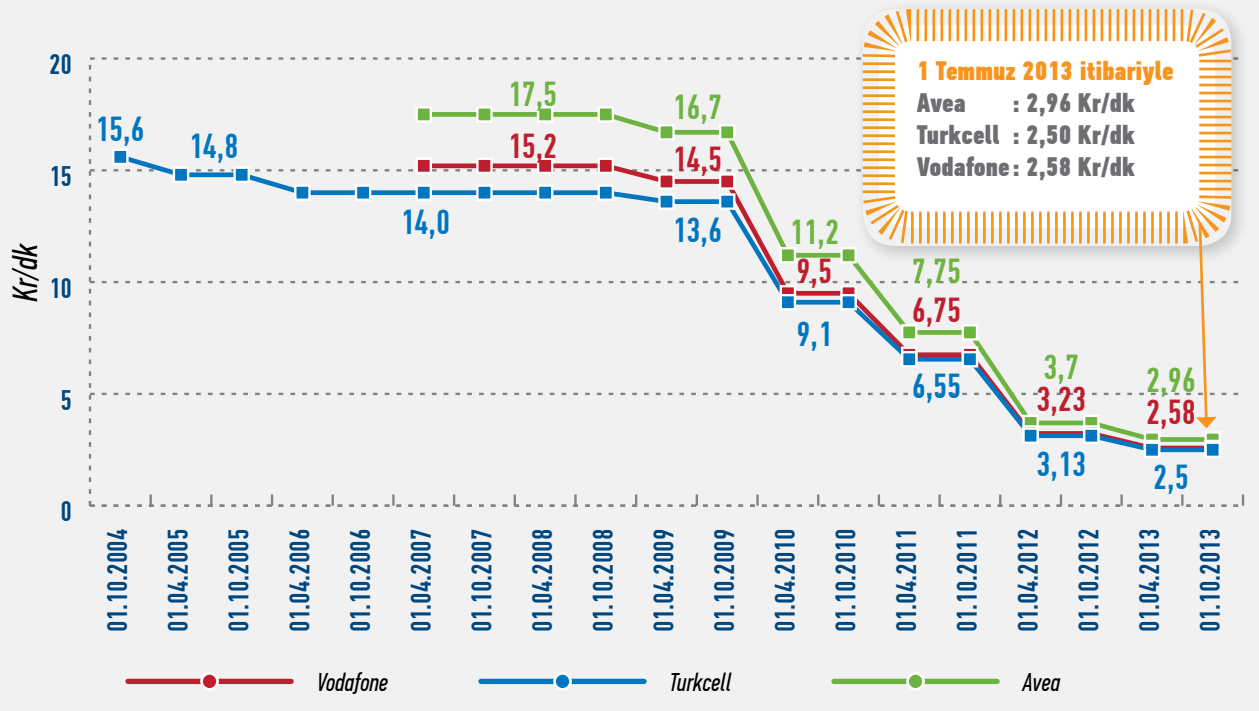

Grafik 13. Mobil Arabağlantı Ücretleri, Kr/dk

Kaynak: BTK

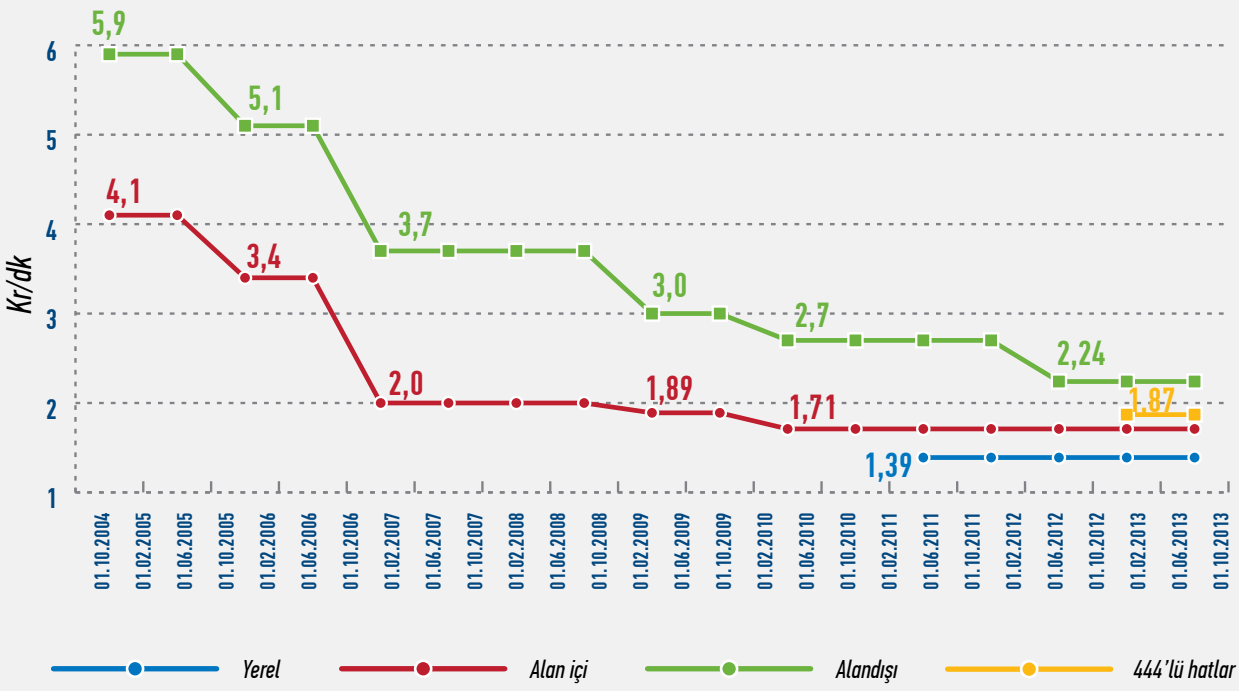

Grafik 14. Sabit Arabağlantı Ücretleri, Kr/dk

Kaynak: BTK

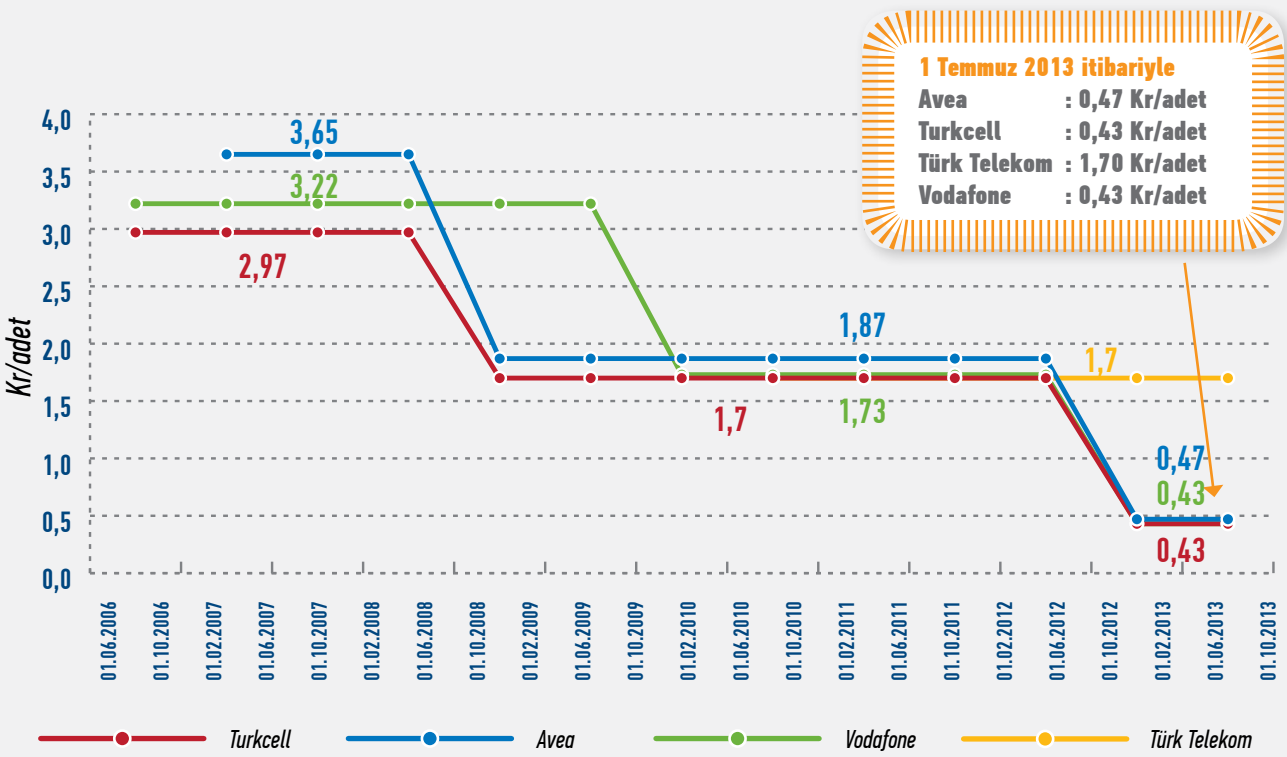

Grafik 15. SMS Arabağlantı Ücretleri, Kr/adet

Kaynak: BTK

Diğer taraftan aboneler tarafından yaygın olarak kullanılan (2012 yılında yaklaşık 175 milyar adet SMS gönderilmiştir) kısa mesaj hizmetlerine (SMS) yönelik arabağlantı düzenlemeleri konusu da BTK gündemine alınmış ve söz konusu hizmetlerin arabağlantı ücretlerine yönelik Nisan 2013'te yapılan düzenleme ile 1 Temmuz 2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere söz konusu ücretler bir önceki ücretlere göre yaklaşık %75 oranında düşürülerek belirlenmiş ve yayımlanmıştır (Grafik 15).

Referans Erişim/Arabağlantı Teklifleri

Referans teklifler, etkin piyasa gücüne sahip işletmecilerle yapılacak sözleşme şartlarının ortaya konularak sektörde belirginliğin sağlanması ve özellikle sektöre yeni girecek işletmecilerin hangi şartlarla piyasaya girebileceklerini öngörebilmeleri açısından büyük öneme sahiptir. İlgili mevzuat uyarınca Türk Telekom ve üç mobil işletmeci (Avea, Turkcell, Vodafone) tarafından sunulan Referans Erişim/Arabağlantı Teklifi taslakları; taslakların kamuoyu görüşüne açılmasını müteakip gelen görüşler ile başta 5809 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri olmak üzere, konuya ilişkin diğer mevzuat hükümleri kapsamında değerlendirilmekte, ilgili maddelerde gerekli değişiklikler yapılarak onaylanmakta ve yayımlanmaktadır.

Mobil şebekelere erişim ve çağrı başlatma piyasasında Etkin Piyasa Gücüne (EPG) sahip işletmeci olarak belirlenen ve "referans erişim ve arabağlantı teklifleri hazırlama ve yayımlama" yükümlülüğüne tabi kılınan Turkcell'in BTK'ya sunduğu Referans Erişim Teklifi'ne yönelik yürütülen çalışmalar sonucunda anılan teklif Şubat 2013'te onaylanıp yayımlanmıştır. Söz konusu referans teklif, Sanal Mobil Şebeke Hizmetleri (SMŞH) işletmecilerinin mobil hizmet sunabilmelerinde önem arz eden bir düzenleme niteliğindedir.

Uzlaştırma Faaliyetleri

Erişim ve arabağlantı konularında işletmeciler arasında anlaşma sağlanamaması veya mevcut sözleşmelerde ihtilaf vuku bulması durumunda taraflardan herhangi birinin başvurusuna bağlı olarak BTK'nın konuya müdahil olmasını ve erişim sözleşmelerinin hüküm, koşul ve ücretlerini belirlemesini ifade eden uzlaştırma prosedürü işletme yetkisi kapsamında, işletmeciler tarafından 2004 yılından itibaren söz konusu prosedürün işletilmesi için başvurularda bulunulmuş, yapılan başvurular çerçevesinde yaklaşık 160 uzlaştırma prosedürü işletilmiş olup, uzlaşmazlık bulunan hususlara ilişkin erişim/arabağlantı sözleşmeleri için uygun görülen hüküm, koşul ve ücretler belirlenmiştir.

Mobil Erişim ve Arabağlantıya İlişkin Planlanan Düzenlemeler

Referans erişim tekliflerinin revize edilmesi

Yapılan yeni pazar analizleri sonrası mobil şebeke işletmecileri tarafından sunulan ve kamuoyu görüşüne açılarak ilgili tarafların görüşleri alınan Referans Arabağlantı Teklifi taslaklarının, güncel gelişmeler dikkate alınarak ilgili mevzuat hükümleri kapsamında değerlendirilmesini müteakip onaylanması ve yayımlanması planlanmaktadır.

Diğer taraftan yeni pazar analizi ile 'Mobil Şebekelere Erişim ve Çağrı Başlatma Pazarı'nda yeniden EPG ilan edilmesine bağlı olarak Turkcell tarafından sunulan Referans Erişim Teklifi taslağının, alınan kamuoyu görüşlerinin de değerlendirilmesini müteakip BTK tarafından onaylanarak yayımlanması planlanmaktadır. İlgili mevzuat uyarınca referans tekliflerin bağlayıcı olduğu düşünüldüğünde, Referans Erişim Teklifi ile özellikle Sanal Mobil Şebeke Hizmeti işletmecilerinin EPG'ye sahip işletmeci ile müzakerelerinin hızlanması ve daha kolay ve hızlı bir şekilde anlaşma yapmaları mümkün olabilecektir.

AB Destekli Teknik Yardım Projesine ilişkin çalışmaların yürütülmesi

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 1. Bileşeninin (IPA-1) 2011-2013 yılı programlaması kapsamında hazırlanan "*Technical assistance for achieving the information society and stimulating high-speed broadband services to the benefit of consumers*- Bilgi toplumuna geçişin ve tüketicilerin yararına olacak yüksek hızlı genişbant hizmetlerinin sunumunun teşvik edilmesine yönelik teknik yardım" başlıklı onaylanmış projeye ilişkin çalışmalar yürütülecek ve bahse konu projelerde koordinasyon sağlayan Kurumlar nezdinde süreç takip edilecektir

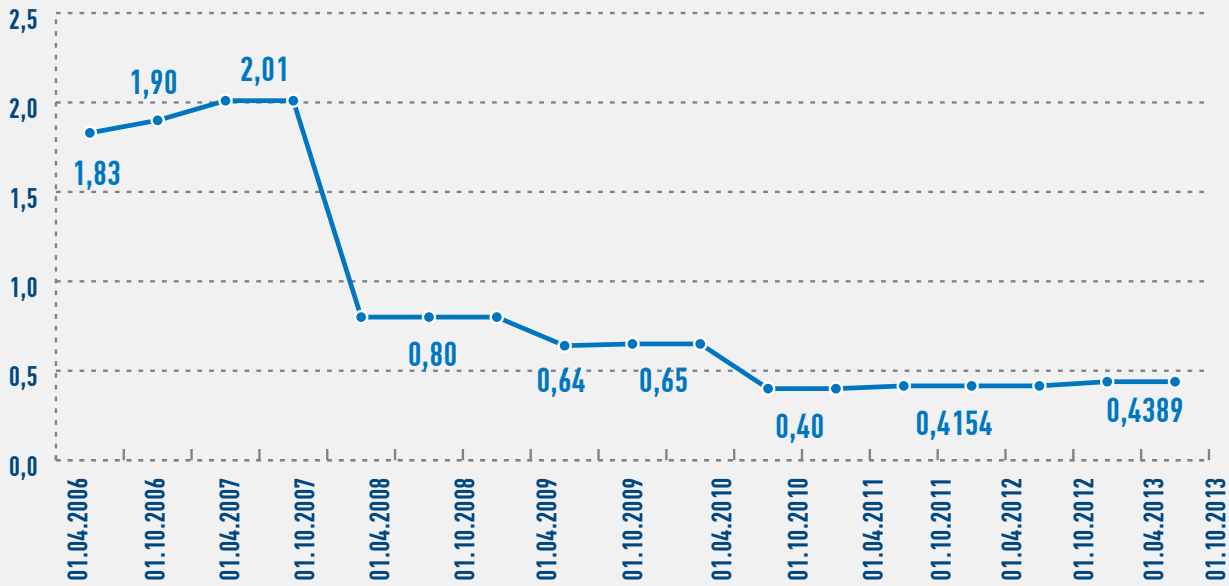

Grafik 16. Mobil-Mobil Azami Tarifesinin Tarihsel Süreci

Kaynak: BTK

2013 Yılı Azami Tarife Düzenlemesine İlişkin Gelişmeler

Mobil Azami Tarife Düzenlemesi ile öncelikle sunulan hizmetler karşılığında tüketicilerden alınan ücretler için makul bir sınır belirlenerek tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi amaçlanmaktadır. Mobil Azami Tarife Düzenlemesine göre Mobil-Mobil ve Mobil-Sabit aramalarına ilişkin olarak azami ücret seviyesi, 01.04.2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 0,4154 TL/dk (41,54 Kuruş/Dakika) olarak belirlenmiştir. 2011 Eylül ve 2012 Mart aylarında, anılan ücretlerde bir değişiklik yapılmamıştır. 2013 yılında iki yıllık ekonomik gelişmeler ve enflasyon da göz önüne alarak ücretlerde enflasyon oranında artış yapılmıştır. Söz konusu artışla Mobil-Mobil ve Mobil-Sabit aramalarına ilişkin olarak azami ücret seviyesi, 01.04.2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 0,4389 TL/dk (43,89 Kuruş/Dakika) olarak belirlenmiştir. Aşağıdaki grafikte (Mobil-Mobil Azami Tarifesinin Tarihsel Süreci) de açık bir şekilde görüldüğü üzere mobil azami ücretleri yıllara göre hızlı bir şekilde düşüş eğilimindedir. Nitekim 2007 yılının Mart ayında 2,01 TL olan bu ücretler, 2013 yılının Nisan ayı itibariyle vergiler dâhil 0,4389 TL seviyesine kadar düşmüştür (Grafik 16).

Sabit Telefon Hizmeti Tarifeleri

Mevcut durum itibariyle etkin piyasa gücüne sahip işletmecilerin sabit telefon hizmetlerinin tarifeleri, EHK ve 12.11.2009 tarih ve 27404 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tarife Yönetmeliği kapsamında düzenlenmektedir. Tarife Yönetmeliği uyarınca, aksi BTK tarafından belirtilmediği sürece etkin piyasa gücüne sahip işletmecilerin son kullanıcı tarifeleri "Bildirim Usulü"ne tabi kılınmıştır.

2012 yılında gerçekleştirilen 444XXXX numaralara doğru aramaların, abonelerin paketlerinde yer alan görüşme sürelerine dahil edilmesine ek olarak 2013 yılında 1XY yapısındaki numaraların da görüşme sürelerine dâhil edilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır. Buna göre, giderek yaygınlaşan her yöne tarife paketleri kapsamında 444'lü numaralar ve 1XY yapısındaki numaralar da sabit hat kategorisinde değerlendirilerek vatandaşlarımızın ilave ücret vermelerinin önüne geçilmiştir.

2013 yılında Türk Telekom, yeni pazarlama stratejileri gereği bireysel ve kurumsal abonelere belirli sürelerde şebeke içi, mobil ve uluslararası arama yönlerine doğru görüşme hak-

larının verildiği dakika tarife seçenekleri ve kampanyalarını ön plana çıkarmıştır. Abonelere akşam saat 19:00 ile sabah 07:00 saatleri arasında kullanabilecekleri aylık şebeke içi 3000 dakika görüşme hakkı tanıyan 7'den 7'ye Bedava Kampanyası tarifeye dönüştürülerek sürekli hale getirilen uygulama 2013 yılında da devam etmiştir. Bunun yanında belli bir ücret karşılığında görüşme hakkı istemeyen ve sadece sabit telefon şebekesine erişim isteyen abonelere yönelik bir tarife paketi olan "SadeHATT" 2011 yılından bu yana sunulmaya devam etmektedir. Bu çerçevede 2013 yılı, sabit şebekede tüketici lehine fiyatların oluştuğu ve tarifelerde çeşitliliğin arttığı bir yıl olmuştur.

LTE Yetkilendirme Çalışmaları

Bilindiği üzere, günümüzde mobil elektronik haberleşme alanında hızlı gelişmeler yaşanmakta olup söz konusu gelişmeler tüketicilerin kullanım alışkanlıklarında değişimlere yol açmaktadır. Kullanım alışkanlıklarında, özellikle mobil sesli iletişimden mobil veri iletişimine doğru hızlı bir eğilimin olduğu görülmektedir. Halihazırda ülkemizde kullanılan mobil elektronik haberleşme teknolojilerinin günümüzdeki tüketici beklentilerini karşıladığını söylemek mümkündür. Ancak mobil internet kullanımı, zengin içerikli uygulamalar, mobil veri tüketimine meyilli akıllı cihazların piyasada yangınlaşması gibi etkenlerin zaman içerisinde mevcut mobil şebeke kapasitelerinin yetersiz kalmasına neden olacağı öngörülmektedir. Diğer taraftan genişbant penetrasyonundaki %10'luk bir artış, o ülkenin gayri safi yurtiçi hasılasında % 1'lik bir artış sağlamakta, ilave her 1000 genişbant kullanıcısı için sektörde 80 civarında yeni iş imkanı ortaya çıkmaktadır. Bu noktada ilerde ortaya çıkabilecek ihtiyaçları karşılayabileceği düşünülen LTE (Long Term Evolution) teknolojisine ilişkin yetkilendirme konusu gündeme gelmektedir.

Bu itibarla; 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Yetkilendirme usulü" başlıklı 9'uncu maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinde yer alan "Uydu pozisyonu ile ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin yetkilendirme politikası, hizmetin başlama zamanı, yetkilendirme süresi ve hizmeti sunacak işletmeci sayısı gibi kıstaslar Bakanlık tarafından belirlenir ve yetkilendirme Kurum tarafından yapılır..." hükmü kapsamında ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından sunulabilecek elektronik haberleşme hizmetlerinin yetkilendirilmesine ilişkin hususları belirleme görevinin Bakanlığımıza tevdi edildiği dikkate alınarak, LTE teknolojisinin yetkilendirilmesinde tahsis edilebilecek frekans spektrumu, bant paylaşım planı, hizmet sunabilecek işletmeci sayısı, mevcut mobil işletmecilerin yetkilendirildikleri imtiyaz sözleşmeleri kapsamında LTE teknolojisini kullanıp kullanamayacağı, hizmetin muhtemel başlama zamanı gibi hususları da içerecek şekilde Bakanlığımız tarafından değerlendirilmek üzere LTE teknolojisinin yetkilendirilmesine ilişkin politika ve strateji belirlemeye yönelik bir çalışma BTK tarafından yürütülmekte olup, söz konusu çalışmalara devam edilmektedir.

Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil Telefon Hizmeti

Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil Telefon Hizmeti; Türk hava sahasında 6000 metrenin üstündeki irtifada, 1710-1785 MHz ve 1805-1880 MHz frekans bandında mobil telefon hizmetinin sunulmasını kapsar.

Hava Taşıtlarında İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti ve Uydu Haberleşme Hizmeti Kapsamında Hizmet Sunulması

Türkiye Cumhuriyetine kayıtlı olan ve Türkiye Cumhuriyetine kayıtlı olmamakla birlikte Türkiye Cumhuriyeti hava sahasını kullanan hava taşıtlarında, İnternet Servis Sağlayıcılığı (İSS) ve Uydu Haberleşme Hizmeti (UHH) yetkilendirmeleri kapsamındaki hizmetlerin sunumuna yönelik olarak Kurul Kararı ile düzenleme yapılmıştır. Söz konusu düzenleme İSS ve UHH yetkilendirmelerinin her ikisine de sahip işletmecilerin, hava taşıtlarında seyahat eden yolculara seyahatleri esnasında da hizmet sunmaları ve yolcuların ihtiyaç duydukları her zaman ve her yerde kesintisiz olarak internet erişim hizmetlerinden faydalanmaları amaçlanmıştır.

Sanal Mobil Şebeke Hizmeti İşletmeciliğinin Yetkilendirilmesine İlişkin Yapılan İşlemler

28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği" uyarınca hazırlanan "Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri" düzenlemesinin "Bildirim Kapsamında Sunulan Kaynak Tahsisi İçermeyen Hizmetler" bölümünde bildirim kapsamında, "Sayısı Sınırlandırılmamış Kullanım Hakkı Kapsamında Sunulan Kaynak Tahsisi İçeren Hizmetler" bölümünde ise kullanım hakkı kapsamında sanal mobil şebeke hizmeti sunmak isteyen işletmecilere yönelik hükümler yer almaktadır. Halihazırda kullanım hakkı ile 10 işletmeci, bildirim ile 34 işletmeci bu hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Diğer taraftan, işletmeciler arasında rekabetin tesis edilmesi ve abonelerin farklı hizmet sunum platformlarından faydalanabilmelerini teminen mobil şebekelerde çağrı başlatılarak iki kademeli arama hizmetinin ilgili mevzuat uyarınca belirli şartlar çerçevesinde sunulmasının sektörün gelişimi açısından faydalı olacağı mütalaa edilerek, SMŞH işletmecilerinin iki kademeli arama hizmeti verebilmelerini imkan sağlayacak bir çalışma yürütülmüş ve akabinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 07/12/2012 tarihli ve 2012/DK-08/605 sayılı Kararı ile ülkemizde SMŞH kapsamında iki kademeli arama hizmeti uygulanabilir hale gelmiştir.

Acil Yardım Çağrıları

5809 sayılı EHK çerçevesinde, işletmecilerin kullanıcılarının acil yardım hizmetlerine erişimi hususundaki yükümlülüklerin belirlenmesine yönelik olarak hazırlanan "Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Usul ve Esaslar"ın uygulanmasına yönelik olarak acil yardım çağrılarına erişim yükümlülükleri, ücretlendirme, numaralandırma, acil yardım kuruluşlarına iletilecek çağrıların ve bu çağrılara ait konum verilerinin yönlendirilmesi, çağrı formatı ve iletimi gibi konularda Usul ve Esasların gözden geçirilerek revizesi çalışması kapsamında "Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik" hazırlanmış ve 05/06/2012 tarih ve 28314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin konum verisi hassasiyetine ilişkin 6 ncı maddesinin yürürlük tarihi 15/06/2013 tarihli ve 28678 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile 01/01/2014 tarihine kadar uzatılmıştır.

Söz konusu yönetmelikle işletmecilerin yükümlülükleri kapsamlı olarak ifade edilmiş, konum ve adres verisi sağlama yükümlülüğüne ilişkin usuller yeniden belirlenmiş, tüm acil yardım çağrı hizmeti sunan kurumlara konum ve adres verilerini alma hakkı getirilmiş, bahse konu Yönetmeliğin ekinde acil yardım çağrı hizmeti numaraları belirtilmiş ve kullanıcılara SMS ile acil yardım çağrı hizmetinden yararlanabilme imkanı tanınmıştır. Dolayısı ile konuşma veya işitme engelli bir kullanıcı da artık SMS yolu ile acil yardım talebinde bulunabilecektir. Bu hizmet için işletmecilere 1 Ocak 2014 tarihine kadar hazırlık süresi verilmiş olup, bu tarih sonrasında söz konusu yükümlülük başlamış olacaktır.

Acil Yardım Hizmetlerinde Konum Verisinin İletilmesi

Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik ile acil yardım çağrı hizmeti sağlayan kuruluşların hepsine; (sabit bir numaradan arandığında) adres verisi ve (mobil bir numaradan arandığında) konum verisinin iletilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Getirilen bir başka yenilik de adresin coğrafi koordinat olarak iletilmesi yükümlülüğüdür. Sabit şebekeden gelen çağrılarda acil yardım kuruluşlarına daha önce posta adresi olarak gönderilen ve zaman zaman acil durumun oluştuğu yerin bulunmasında yetersiz kalan adres verisinin, 5 yıl içerisinde o adrese karşılık gelen coğrafi koordinat olarak da iletilmesi yükümlülüğü işletmecilere getirilmiştir. Bu kategoride yer alan ve yukarıda özetlenen yükümlülüklerin uygulama başlangıç süreleri ise 1 Ocak 2014 olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerinde Arıza Giderme Sürelerinin Belirlenmesi

Elektronik haberleşme sektöründe acil yardım çağrı hizmetlerinde arıza giderme sürelerinin belirlenmesi amacıyla

hazırlanan "Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine ilişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" 14 Temmuz 2013 tarihli ve 28707 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik Değişikliği ile İşletmeciler, il ve ilçe merkezlerindeki Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine ilişkin elektronik haberleşme hizmeti arızalarının tamamına azami 4 saatte müdahale edecek ve 12 saat içerisinde giderecektir. Diğer yerlerdeki arızaların tamamını ise azami 24 saat içerisinde giderilmesi gerekmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik

Vatandaşlarımızın elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerinin korunması amacıyla hazırlanan 24/07/2012 tarihli ve 28363 sayılı Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik, 24/07/2013 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olup; yapılan düzenleme ile elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması konularında önemli bir adım atılmıştır.

Mobil Hat Sorgulama Hizmeti

Vatandaşların bilgileri ve rızası dışında kimlik bilgilerinin kullanılması ve suiistimali suretiyle adlarına açılan ve satışa sunulan GSM hatlarının, başka bir deyişle "açık hatlar"ın ortadan kaldırılması ve elektronik haberleşme hizmeti alan tüketicilerin korunması amacıyla; "Mobil Hat Sorgulama Hizmeti" adlı BTK İnternet Sayfası üzerinden, abonelerin adlarına kayıtlı GSM hatlarını sorgulamalarını sağlayabilmek için BTK ve GSM işletmecilerinin işbirliği ile hayata geçirilen bir uygulamadır.

Mobil Hat Sorgulama Hizmeti, internet üzerinden TC Kimlik Numaraları ile kişilerin kendi adlarına bilgileri olmadan hat açılıp açılmadığını sorgulamalarına ve tanımadıkları hatları kapatmalarına olanak sağlayan bir hizmet olup, hizmetin internet üzerinden sunuluyor olması kullanım kolaylığını artırmakta ve daha fazla kişinin GSM hat bilgilerini anılan sorgu yöntemi ile öğrenebilme imkânı yaratmaktadır. Hizmet ayrıca GSM işletmecileri nezdinde tutulan abonelik kayıtlarının da güncellenmesine önemli katkılar sağlamakta ve kimlik bilgilerinin suç amaçlı kullanımını azaltarak gerçek suçlunun yakalanması noktasında önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Taahhütlü Kampanyalar

Taahhütlü kampanyalara ilişkin düzenlemeyle, tüketiciler ile işletmeciler arasında abonelik sözleşmesine ek nitelikteki hüküm ve şartlar ihtiva eden taahhütname, şartname gibi adlar altında imzalanan sözleşmelerde yer alan cezai şart ve/veya cayma bedellerine ilişkin tüketicilerin yaşadıkları mağduriyetler dikkate alınarak 03.01.2013 tarihinde alınan ve 01.07.2013 tarihinde yürürlüğe giren 2013/DK-THD/14 sayılı Kurul Kararı ile; abonelerin, taahhütlerini sonlandığı ay itibarı ile; almış oldukları indirimlerin toplam bedelleri ya da kalan ayların toplam bedelleri seçeneklerinden hangisi abone açısından daha avantajlı ise yalnızca bu tutardan sorumlu tutulabilecekleri, işletmecilerin taahhüt süresi boyunca belirlenen tarifeler, hizmet şartları vb. tüm hususlarda "açık ve somut bir şekilde abone lehine olmayan" hiçbir değişiklik yapamayacakları, ve işletmecilerin taahhüdün ne kadarının tamamlandığına (tüketicinin taahhüdünün hangi ayında olduğuna) ve taahhüdün ne zaman biteceğine ilişkin bilgilendirmeyi faturalarda belirteceklerine ilişkin hususlar hüküm altına alınmıştır.

BTK Tüketici Sayfası ve Elektronik Şikayet Sistemi

BTK tüketici sayfası, Ocak 2012 tarihinden bu yana tüketicilerin bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve tüketici mağduriyetlerinin engellenmesi amacıyla hizmet etmektedir. Sitede; elektronik haberleşme sektöründe tüketicilerle ilgili mevzuat, tüketicilere yol gösterici nitelikte rehberler, tüketicilerin elektronik haberleşme hizmetlerinde yaşamış olduğu sorunlara ilişkin bilgilendirme metinleri ve broşürler ile BTK tarafından tüketicilere yönelik yapılan düzenlemelere ilişkin haberler ve devam eden çalışmalar bulunmaktadır.

Bunun yanında, tüketiciler BTK tüketici sayfası aracılığıyla; hangi güvenli internet profilinde olduğunu, numarasının taşınıp taşınmadığını, adlarına kayıtlı hatlar ile hat sayısını, telefonunun IMEI kaydının bulunup bulunmadığını, veri kul-

lanım hesaplayıcısından yaklaşık veri kullanımını sorgulayabilmekte, ayrıca kayıp çalıntı, elektronik kimlik bilgisini haiz cihazın yurt dışından getirilmesi gibi durumlarda nasıl hareket edilmesi gerektiği gibi hususunda bilgilendirme içeriklerine ulaşabilmektedir.

Fatura Üst Sınırına İlişkin Usul ve Esaslar

Abonelerin, yüksek faturalarla karşılaşmalarının önlenmesi ve fatura tutarlarının kontrol edilebilmesi imkânının sağlanması amacıyla hazırlanan Fatura Üst Sınırı Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar ile, fatura üst sınır değerinin 100 TL veya bu değer yanında işletmeciler tarafından abonelere sunulabilecek alternatif fatura üst sınır değerleri arasından tercih yapılarak belirlenmesi öngörülmektedir. Usul ve Esaslar kapsamında, tercih edilen üst sınıra ulaşıldığında aboneler, ulaşılan fatura üst sınır değeri ve güncellik bilgisi sağlanarak işletmeciler tarafından bilgilendirilecek ve fatura tutarlarını ücretsiz olarak sorgulayabileceklerdir.

Uluslararası mobil veri dolaşım hizmetinden yararlanan abonelerin veri kullanım tutarları 100 ve 250 TL'ye ulaştığında yükümlü işletmeciler tarafından abonelerin/kullanıcıların bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

İşletmecilerin gerekli geliştirmeleri yapabilmeleri için Usul ve Esaslar'ın yürürlüğe giriş tarihi ise 1 Temmuz 2013 olarak belirlenmiştir.

Fesih Ücretinin İptal Edilmesi

BTK'ya "fesih işlemi" için işletmeciler tarafından ücret talep edildiğine yönelik ulaşan tüketici şikayetleri ile ilgili yapılan çalışma neticesinde alınan Kurul Kararı ile işletmecilerin, abonelik sözleşmesini feshetmek isteyen abonelerinden "fesih işlem ücreti" adı altında herhangi bir ücret talep edemeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Başkası Adına Kayıtlı Olan Bir Hattın, Kullanıcısı Tarafından Üzerine Alınabilmesi İçin Tanınan Hak

26.09.2012 tarihli ve 2012/DK-14/453 sayılı Kurul Kararı ile "Aboneliğin Güncelleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı düzenleme yürürlüğe girmiştir. Söz konusu düzenleme ile kendi adlarına abonelik sözleşmesi olmadan başkalarının adına açılmış cep telefonu hatlarını kullananlara, kullandıkları hatları üzerlerine almaları için hak tanınmıştır.

Başlatılan yeni uygulamaya göre başkalarına ait cep telefonu hatlarını kullananlar 1 Ekim 2013 tarihine kadar ilgili GSM işletmecisine başvurup taahhütname imzalayarak, kullandıkları hattı kendi adlarına ücretsiz kaydettirebilecektir. Bu süre içinde başvuru yapıp telefon hattını üzerlerine alanlar aynı SIM kart ve numarayla telefon hatlarını kullanmaya devam edebilecek olup, kullanıcıların hatları kendi üzerlerine kaydettirebilmeleri için gerekli vergi ve harç gibi masraflar GSM işletmecileri tarafından karşılanacaktır.

Telefon hatlarının eski abonelerine de kullanıcı adına yapılan bu kayıt işlemine itiraz hakkı tanınmıştır. Ancak 1 Ekim 2014 tarihine kadar itiraz etmeyen eski abonelerin telefon hattı üzerindeki hakları ortadan kalkacaktır.

Kullanım Miktarı Sınırlı Hizmetler Konusunda Düzenleme

Kullanım Miktarı Sınırlı Hizmetler konulu alınan Kurul Kararları ile;

1- İSS'ler tarafından asgari internet sayfaları üzerinden kota sorgulamasına imkân tanınması ve kullanım miktarı sınırlı hizmetlerde kullanım sınırının %80'ine ve %100'üne ulaşılması halinde abonelere yapılacak ücretsiz bilgilendirmelerin;

- *GSM numara bilgisi bulunan abonelere kısa mesaj ile,*
- *GSM numara bilgisi bulunmayıp elektronik posta bilgisi bulunan abonelere elektronik posta ile,*
- *GSM numarası veya elektronik posta bilgisi bulunmayan abonelere "Akıllı Çubuk" uygulaması veya BTK tarafından uygun görülecek diğer alternatif yöntemler ile yapılması,*

2- Mobil telefon işletmecileri tarafından 29/09/2010 tarihli ve 2010/DK-10/564 sayılı Kurul Kararı hükümlerinin, uluslararası mobil veri dolaşımı kapsamında olan kullanım miktarı sınırlı hizmetler için 01/07/2013 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanılması için gerekli hazırlıkların yapılması hususları karara bağlanmıştır.

Mobil Cihazlarda SIM Kilit Uygulamasının Kaldırılması

İşletmeciler tarafından abonelere sunulan mobil cihazlara, işletmeciler veya tedarikçi firmalar tarafından bu cihazların sadece temin eden işletmecinin SIM kartları ile çalışmasına izin veren, rakip işletmecilerin SIM kartları takıldığında ise bu cihazlardan hizmet alınamamasına yol açan şifre veya kilitler konulduğu görülmüş olup, tüketici memnuniyetinin artırılması kapsamında 07.06.2013 tarihli ve 2013/DK-THD/321 sayılı Kurul Kararı ile:

- *İşletmeciler tarafından verilen ve mobil şebekeler üzerinden sunulan telekomünikasyon hizmetlerinde kullanılan cihazlara kilit mahiyetinde yazılım veya donanım konulmaması,*
- *Mevcut kilitli cihazlara uzaktan erişimin mümkün olması halinde bu cihazlara uzaktan erişim sağlanarak üzerlerinde bulunan cihaz kilidi mahiyetindeki yazılımların üç ay içinde kaldırılması,*
- *Mevcut durumda kilit içeren cihazlara ilişkin olarak uzaktan erişim imkânının mümkün olmaması halinde, mobil işletmecilerin internet siteleri üzerinden söz konusu cihazların kilit kodlarının kaldırılabilme imkânının sağlanması ile kilitlerin açılmasına yönelik her türlü kolaylığın işletmeciler tarafından abonelere gösterilmesi*

hususlarına karar verilmiştir.

Yurt Dışından Getirilen Telefonların IMEI Bilgilerinin e-Devlet Kapısı Üzerinden Kayıt İmkanı

Yurt dışından yolcu beraberinde getirilen cep telefonlarının kaydında yaşanan sorunların önlenmesi ve kayıt işlemlerinde vatandaşlara kolaylık sağlanması amacıyla 01/11/2012 tarihinden itibaren internet üzerinden kayıt uygulaması başlatılmıştır.

Vatandaşlar artık yurt dışından getirdikleri cep telefonlarının kayıt işlemlerini, abone kayıt merkezlerinin yanında internet üzerinden de yapabilmektedir. Yurt dışından telefon getiren vatandaşlar, 2013 yılı için 115 TL harç bedelini vergi dairelerine ya da Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen bankalara yatırdıktan sonra e-Devlet Kapısı (www.turkiye.gov.tr) üzerinden BTK'nın sunduğu hizmetler başlığı altında yer alan "IMEI Kayıt Başvurusu" başlığını tıklayarak ve talep edilen bilgileri sisteme girerek kayıt işlemini tamamlayabilmektedir.

Bu uygulama ile yurt dışından yolcu beraberinde getirilen cep telefonlarının kayıt işlemlerinde yaşanan sorunların azaltılması, vatandaşların bayilere herhangi bir ücret ödemeksizin daha kısa zamanda, daha kolay bir şekilde ve herhangi bir belge veya dilekçe yazılmasına gerek kalmaksızın (sistem üzerinden doğrulama yapılmak suretiyle) cihazlarını kaydettirebilme imkânı sağlanmıştır. Ayrıca, başta cep telefonu olmak üzere yurt dışından yolcu beraberinde getirilen elektronik kimlik bilgisine haiz cihazlara ilişkin "2 yıllık süre sınırlaması kontrolü" İnternet ortamında e-Devlet Kapısı üzerinden yapılabilmektedir.

Engelsiz Erişim'e Doğru BTK Düzenlemeleri

BTK'nın koordinatörlüğünde ilgili kurum ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri ile işletmeciler ve akademisyenlerin katkılarıyla oluşturulan ve Aralık 2011'den bu yana çalışmalarını sürdüren "Engelsiz Erişim Çalışma Grubu"nun hazırladığı "Bilgi ve İletişim ve Teknolojilerinde Engelsiz Erişim Raporu" Mayıs 2012 tarihi itibariyle yayımlanmıştır. Bahsi geçen Rapor'un "Sonuç ve Öneriler" kapsamında yer alan bazı çözüm önerileri, engelli tüketicilere yönelik olarak gerçekleştirilmesi öngörülen uygulamalar kapsamında Kurula sunularak, 15/05/2012 tarihli ve 2012/DK-14/206 sayılı Kurul Kararı alınmıştır.

Söz konusu Kurul Kararı kapsamında, mobil işletmeciler tarafından;

- *Tarifelerde ve hizmetin sunum koşullarında meydana gelen tüm değişikliklerin SMS ile tüketicilere bildirilmesi durumunda talep eden abonelere sesli mesaj olarak gönderilmesi,*
- *Talep eden abonelere sesli konum bilgisi verilmesinin sağlanması,*
- *Talep eden abonelere fatura ve kota dolum bilgilerinin sesli mesaj olarak gönderilmesi,*
- *Abonenin talebi doğrultusunda "Aradığınız kişi işitme engellidir" bilgisinin ücretsiz olarak sunulması,*
- *Ses hizmetinden bağımsız olarak sadece SMS paketi hizmeti sunulmasının sağlanması*

hususları karara bağlanmış ve maddelerde yer alan uygulamaların hayata geçirilmesi için işletmecilere altı ay süre verilmiştir. Verilen sürenin 15/11/2012 tarihi itibariyle dolmasını müteakiben üç işletmeci tarafından da (Avea, Turkcell, Vodafone) yukarıda yer alan hususların uygulamaya geçirildiği bildirilmiştir.

Pazar Analizleri

BTK tarafından öncül düzenleme yapılması amacıyla tanımlanan ilgili pazarlara yönelik ikinci tur pazar analizleri 2010 yılı Ocak ayı itibarıyla tamamlanmış olup, nihai raporlar BTK internet sayfasında yayımlanmıştır. BTK tarafından pazar analizlerinin ilgili ikincil düzenleme kapsamında en geç üç yılda bir tekrarlanması hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede, Avrupa Komisyonu'nun 11.02.2003 tarih ve C(2003)497 sayılı Tavsiye Kararı kapsamında öncül düzenlemeye tabi tutulmaları tavsiye edilen toplam 16 pazara ilişkin pazar analizleri 2013 başı itibarıyla perakende sabit ses hizmetlerine ilişkin pazarlar hariç olmak üzere tamamlanmış olup, ülke şartları dikkate alınarak toplam 8 pazar analizi nihai dokümanı yayımlanmıştır. Perakende seviyedeki ses hizmetlerine ilişkin pazar analizleri ise BTK tarafından ülke genelinde sabit ve mobil hizmetlerin ikamesine ilişkin yaptırılacak olan anket ve sonrasında konuya ilişkin hazırlanacak olan raporun tamamlanmasının beklenmesi nedeniyle 2013 yılı sonuna ertelenmiştir. Öte yandan, BTK tarafından yapılan Sabit Şebekede Çağrı Taşıma Pazarı, ilgili pazarda etkin rekabetin tesis edilmesi göz önüne alınarak deregüle edilmiştir. BTK tarafından yapılan pazar analizleri neticesinde ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne yani pazardaki rekabeti kendi lehine bozabilecek bir güce sahip olan işletmeciler tespit edilmiş ve pazardaki rekabetin tesisi adına söz konusu işletmecilere bir takım yükümlülükler getirilmiştir. Bu kapsamda Türk Telekom'un altyapısında bulunan yer altı kanal ve gözlerin BTK tarafından düzenlenecek erişim tarifeleri üzerinden diğer işletmecilere kullandırılmasının yolu açılmıştır.

Anket Çalışması

2009-2010 yıllarında tamamlanmış olan pazar analizlerinin yenilenmesi sürecinde, özellikle perakende pazarlardaki tüketici eğilimlerinin değerlendirilmesi ve analizlerin tüketicilerden elde edilen verilere dayandırılmasının sağlanması amacıyla, 2013 yılında ülke genelini temsil eden birey, hane ve kurumları içeren anket çalışması yaptırılmıştır. Saha çalışması Türkiye genelinde 3200 hanede toplamda 6400 adet birey ve 2100 adet girişim ile bilgisayar destekli anket (CAPİ) yöntemi ile yüz yüze yapılmıştır.

Yapılan Anket kapsamında, sabit ve mobil telefon ve internet kullanıcılarının eğilimleri, fiyat artışları ve diğer etkenler karşısındaki tutumları, yalın DSL, numara taşınabilirliği, vb düzenleme alanlarından ne düzeyde istifade ettikleri gibi hususlarda ayrıntılı bilgi edinme fırsatı doğmakta, ayrıca sabit hizmet ve altyapıların mobil karşısındaki durumu ve ikame edilebilirliğine dair ipucu ve sonuçların elde edilmesi öngörülmektedir. Açıklanan nedenlerle, söz konusu Anketin mevcut ve muhtemel düzenlemelere yönelik önemli etkileri olacağı düşünülmektedir. Nitekim, 2013 yılı sonuna kadar geçerliliğini sürdürecek olan sabit şebekede arama ve erişim pazarlarının yeniden gözden geçirilmesi sürecinde bu Anket sonuçlarından yararlanılması planlanmaktadır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Rekabet Karşıtı Davranışların Önlenmesine İlişkin Proje

Türkiye-Avrupa Birliği Mali İşbirliği sürecine yönelik olarak Katılım Öncesi Yardım Aracı Programlaması kapsamında finanse edilen projede; AB müktesebatına uygun bir şekilde rekabete aykırı davranışların öncül ve ardıl olarak engellemesine, pazarda sürdürülebilir rekabetin sağlanması için gerekli ölçütlerin geliştirilmesi, BTK'nın uygulama kapasitesinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca yapılan düzenlemelerin ve geliştirilen maliyet modellerinin ardından etkin rekabetin sağlanması noktasında devam eden sorunların teşhisi ve fiyat bazlı/fiyat dışı rekabet ihlallerine yönelik mekanizmaların tespiti amaçlanmaktadır.

Uygulama süresi 12 ay olarak belirlenen ve 20/06/2013 tarihi itibarıyla açılışı yapılan söz konusu proje kapsamında, WIK Consult GmbH & Deloitte Danışmanlık AŞ. konsorsiyumu tarafından; 11 adet Eğitim Programı gerçekleştirilecek, 15 adet Çalışma Raporu hazırlanacak, fiyat sıkıştırma testi ve programı geliştirilecek, ikincil mevzuat anlamında taslak ve öneriler oluşturulacaktır.

Elektronik İmza Düzenlemesi

23 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik İmza Kanunu ve bu kapsamda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından hazırlanarak Ocak 2005'te yayımlanan ikincil düzenlemelerle güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı hukukî geçerliliğe ve aynı ispat gücünü haiz olması sağlanarak elektronik ortamlarda yapılan iş ve işlemlere hukuki geçerlilik kazandırılmıştır.

Düzenlemelerin tamamlanmasını müteakip nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sunacak olan Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı'ları (ESHS) BTK'ya yaptıkları bildirimden sonra faaliyete başlamıştır. Hali hazırda özel sektöre nitelikli elektronik sertifika sağlayan 3 adet, tüm kamu kurum ve kuruluşları çalışanlarının kurum içi ve kurumlararası işlemlerde kullanacakları kurumsal elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılayan TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi ve 2004/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında kendi çalışanlarının nitelikli elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılamak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Sertifikasyan Merkezi olmak üzere toplam 5 adet ESHS faaliyet göstermektedir. Halihazırda ülkemizde faaliyet gösteren 5 ESHS tarafından 2004 yılından itibaren Eylül 2013'e kadar üretilen toplam elektronik ve mobil elektronik sertifika sayısı Grafik 17'de gösterilmektedir.

2012 ve 2013 yıllarında ülkemizdeki mevcut elektronik imza uygulamaları kullanılarak elektronik ortamda imzalanmış bilgi ve belgelerin oluşturulması, arşivlenmesi ve bu imzaların uzun dönemde geçerliliğini koruyabilmesi önemli ihtiyaçlardır. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda farklı formatların elektronik imza oluşturma ve doğrulama uygulamalarında birlikte çalışabilirlik açısında problem yaşanmaması "Elektronik İmza Kullanım Profilleri Rehberi" ile "Nitelikli Elektronik Sertifika, SİL ve OCSP İstek/Cevap Mesajları Profilleri" hazırlanarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun kararı olarak yayımlanmıştır.

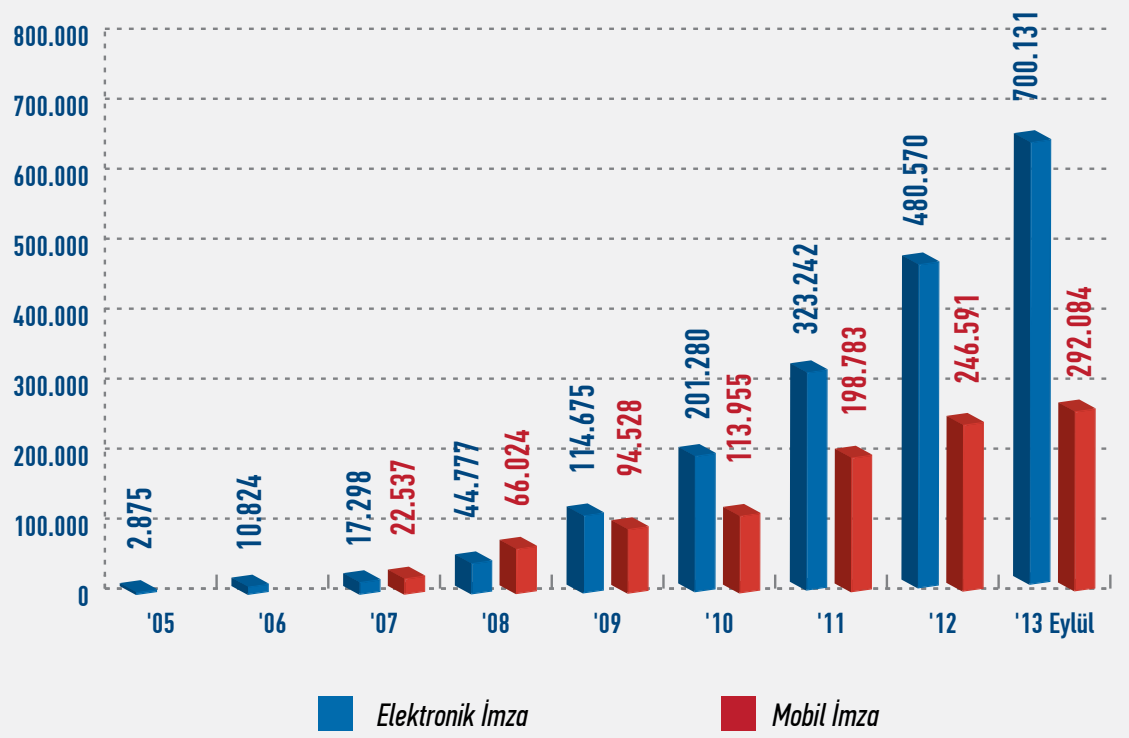

Grafik 17. Elektronik ve Mobil Elektronik Sertifika Sayısı

Kaynak: BTK

Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ'in hazırlanma aşamasında atıf yapılan ETSI TS 102 176–1 ve ETSI TS 101 456 standartlarında, teknolojideki gelişmelere bağlı olarak oluşan ihtiyaçlar doğrultusunda yapılan değişikliklerin mezkûr Tebliğ'e yansıtılabilmesi için "Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" 30/01/2013 tarihli ve 28544 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kayıtlı Elektronik Posta

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18 inci maddesi ile tacirler arasındaki diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar, ihtarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar, fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları gibi belgelerin elektronik olarak gönderilmesi için Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sisteminin kullanılması hüküm altına alınmıştır. Yine aynı Kanun'un 1525'inci maddesinin 2'nci bendi ile söz konusu sisteme, Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıların (KEPHS) hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin ikincil düzenlemeleri yapmak üzere BTK görevlendirilmiş ve bu çerçevede BTK tarafından hazırlanan ikincil düzenlemeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte 01/07/2012'de yürürlüğe girmiştir. Müteakiben ilgili mevzuat kapsamında KEPHS olmak üzere BTK'ya başvuruda bulunan PTT Genel Müdürlüğü 10/09/2012 tarihi ve TNB Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcılığı ve Ticaret AŞ. 28/12/2012 tarihi ve Türkkep Kayıtlı Elektronik Posta Hizmetleri Sanayi ve Ticaret AŞ. 25/02/2013 tarihi itibariyle KEPHS olarak yetkilendirilmiştir. KEPHS'lerin birlikte çalışabilirliğine ilişkin düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

İnternet Alan Adları Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 35'inci maddesi gereğince; internet alan adlarının tahsisini yapacak kurum veya kuruluşun tespiti ile alan adı yönetimine ilişkin usul ve esasları belirleme görev ve yetkileri Bakanlığımıza verilmiştir. Bakanlığımızca 07/11/2010 tarihinde İnternet Alan Adları Yönetmeliği Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Yönetmelik ile ".tr" uzantılı internet alan adlarının tahsisine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi görevi BTK'ya verilmiştir. Bu yönetmelik çerçevesinde ".tr" uzantılı internet alan adı sisteminin ve buna ait merkezi veritabanının işletilmesine, rehberin oluşturulmasına, güncellenmesine ve rehberlik hizmetinin sunulmasına ve alan adı başvuru işlemlerinin gerçek zamanlı olarak yapılmasına imkân veren, tüm bu faaliyetlerin güvenli ve iş sürekliliğini sağlayacak şekilde gerçekleştirildiği sistem olan ".tr" ağ bilgi sisteminin (TRABİS) BTK tarafından kurulması öngörülmüştür. Bu çerçevede BTK ile TÜBİTAK-ULAKBİM arasında imzalanan Sözleşme hükümleri paralelinde TRABİS'in faaliyete geçebileceği ve ".tr" alan adlarına ilişkin işlemlerin yürütülebileceği bir bilişim altyapısı hazır hale getirilmiştir. Ayrıca alan adları ile ilgili ihtilafların çözümünü sağlamak amacıyla Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı (UÇHS) ve Kayıt Kuruluşları tanımları getirilmiş ve bunlara ilişkin tebliğler yayımlanmıştır. Ancak, teknik altyapı hazır olmasına rağmen, ODTÜ ve Nic.tr yetkilileri tarafından sürece yönelik açılan davalar ve TRABİS'in uluslararası platformda ".tr" operatörü olarak ICANN nezdinde tanınmaması (ODTÜ'den re-delegasyon işleminin gerçekleştirilmemesi) sebepleriyle TRABİS'in faaliyete başlaması mümkün olamamıştır.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kapsamında Denetim Faaliyetleri

Elektronik haberleşme piyasasına arz edilmiş telsiz cihazları ve telekomünikasyon terminal cihazlarının teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması amacıyla gerekli düzenlemeler BTK tarafından yapılmakta ve yıl boyunca denetimlere devam edilmektedir.

BTK tarafından gerçekleştirilen telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin usul ve esaslarını güncellemek üzere hazırlanan "Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik" 6 Şubat 2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Cihazların sağlaması gereken teknik düzenlemeler BTK tarafından hazırlanırken, piyasada yapılan denetimlerle de cihazların bu teknik düzenlemelere uygun olmaları sağlanmaktadır. 2012 yılı boyunca 961 cihaz, 2013 yılının Eylül ayı sonuna kadar ise 773 cihaz denetlenmiştir.

Piyasa Gözetimi Laboratuvarı

Alınan numune cihazlar BTK bünyesinde faaliyet gösteren Piyasa Gözetimi Laboratuvar Müdürlüğü'nde temel gereklere uygunluk testlerine tabi tutulmaktadırlar.

Piyasa Gözetimi Laboratuvarı

Piyasa Gözetim Laboratuvarı'nda yapılan bu test ve ölçümler sonucunda standartlara uygun bulunmayan cihazlar piyasadan toplatılmakta ve söz konusu ürünlerin piyasaya sunulması engellenmektedir. Piyasa Gözetim Laboratuvarı Müdürlüğü kapsamında tamamı TÜRKAK tarafından akredite edilmiş olan 5 farklı laboratuvar bulunmaktadır. Bunlar:

- *EMC Laboratuvarı (Electromagnetic Compatibility-Elektromanyetik Uyumluluk),*
- *RF Laboratuvarı (Radio Frequency - Radyo Frekans),*
- *LVD Laboratuvarı (Low Voltage Directive - Alçak Gerilim Direktifi),*
- *SAR Laboratuvarı (Specific Absorption Rate - Özgül Soğurma Oranı) ve*
- *TBR Laboratuvarıdır (Technical Basis for Regulation - Düzenleme İçin Teknik Esaslar).*

Laboratuvar imkanlarından Piyasa Gözetimi ve Denetimi faaliyetleri dışında da faydalanılabilmesi amacıyla 05.05.2010 tarihinde "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Piyasa Gözetimi Laboratuvarı İmkanlarından Yararlanılabilmesi için Usul ve Esaslar" yürürlüğe girmiş, usul ve esaslar ile kamu kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel kişilerden gelen deney ve altyapı kullanım taleplerinin karşılanması hedeflenmiştir. Söz konusu usul ve esaslar yeni ihtiyaçlara göre revize edilmiş ve 07.11.2012 tarihinde "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Piyasa Gözetim Laboratuvarı Müdürlüğü İmkanlarından Yararlanılabilmesi için Usul ve Esaslar" yürürlüğe girmiştir. Ayrıca 07.11.2012 tarihli Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararı ile Piyasa Gözetim Laboratuvarı Müdürlüğü deney ücretleri yeniden düzenlenmiş ve Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği'nde belirtilen cihazlar için Ar-Ge faaliyeti yürüten kurum ve kuruluşlara, %50 oranında indirim uygulanması uygun görülmüştür.

2009-2013 yılları arasında PGD kapsamında deney uygulanan cihaz sayıları Grafik 18'de gösterilmiştir.

Spektrum Yönetimi Uygulamaları

İşletilmesi için frekans tahsisine ihtiyaç duyulmayan özel amaçlar için tahsis edilmiş frekans bantlarında ve çıkış gücünde çalışan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından kullanılacak BTK tarafından belirlenen teknik düzenlemelere uygun kısa mesafe erişimli alçak güçlü telsiz cihaz ve sistemlerinin yayın özelliklerini, frekans bantlarını, herhangi bir telsiz kurma ve kullanma iznine ve telsiz ruhsatnamesine ihtiyaç göstermeksizin kurulması ve kullanılması ile ilgili usul ve esasları belirleyen "Kısa Mesafe Erişimli Telsiz (KET) Cihazları Hakkında Yönetmelik" 11.09.2012 tarih ve 28408 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

'Sayısal Pay-1' olarak da bilinen ve analog televizyon yayınlarının sayısal yayına geçişiyle birlikte boşalacak olan UHF bandın 790- 862 MHz'lik bölümü sayısal yayına geçişten sonra geçerli olmak üzere mobil haberleşme hizmetlerine tahsis edilmiştir.

Halihazırda GSM sistemleri için kullanılan 900 ve 1800 MHz bantlarının, uluslararası kuruluşların kararları da dikkate alınarak UMTS sistemleri için de kullanılabilmesini sağlamak amacıyla yapılan çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmayla özellikle kırsal alanda UMTS için oluşan şebeke maliyetlerinin düşürülmesi ve o yerlerin daha kolay kapsanabilmesi amaçlanmıştır.

Spektrum ticareti uygulamalarının başlatılmasına yönelik düzenlemeler yapılması amacıyla ve kıt kaynak olan spektrumun daha etkin ve verimli kullanılmasına imkan sağlayacak teknolojiler geliştirilmesi kapsamında çalışmalar devam etmektedir.

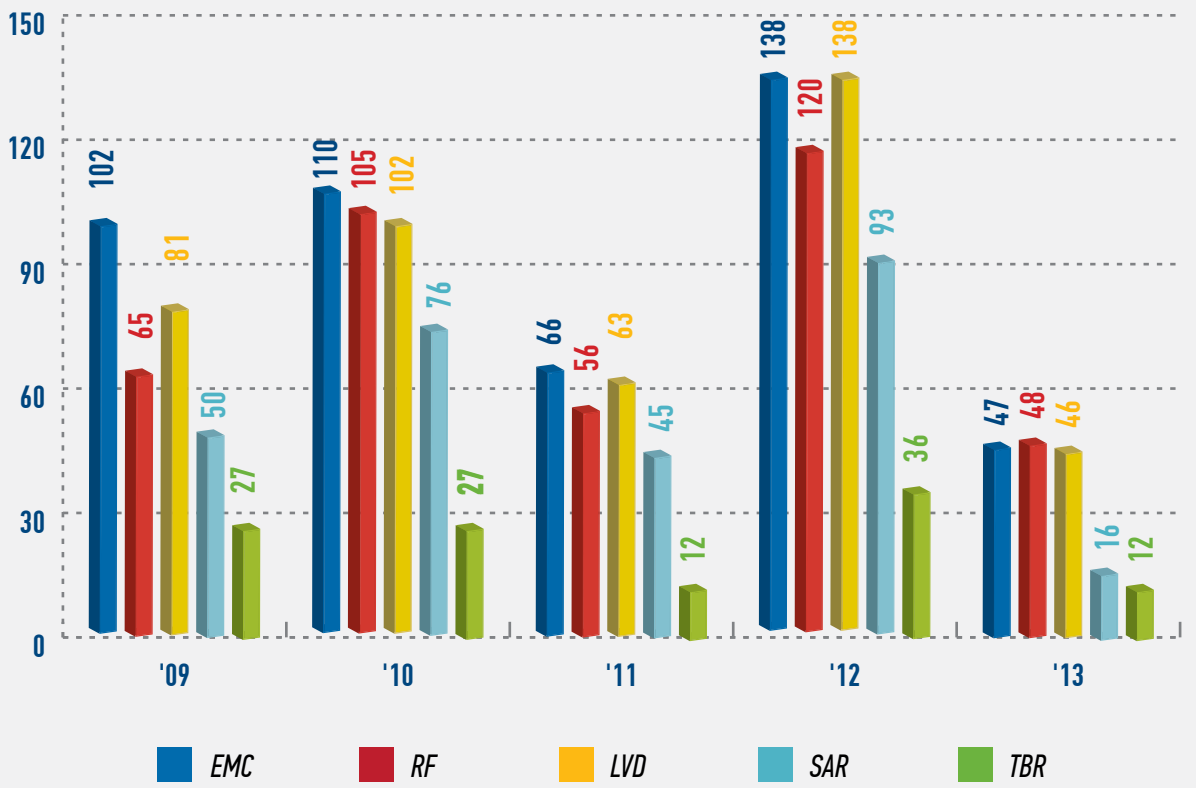

Grafik 18. PGD Kapsamında Deney Uygulanan Cihaz Sayıları (2009-2013)

*(*2013 yılı için Eylül ayı itibarıyla deney sayıları belirtilmiştir.)*

Kaynak: BTK

Elektromanyetik Alan Oluşturan Elektronik Haberleşme Cihazları ve Radyo/TV Vericilerine Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesi ve İlgili Uygulamalar

21/04/2011 tarihli ve 27912 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelik" gereğince 10kHz-60GHz frekans bandında çalışan ve meskûn mahal içinde kullanılan hücresel mobil sistemlerin verici, verici/alıcı cihazları ile çıkış gücü 5 Watt'ın üzerinde olan diğer sabit elektronik haberleşme cihazlarının (GSM 900/1800 ve 3N baz istasyonları, Radyo/TV vericileri, OKTH röleleri vb. sistemler) tümünün kurulumları öncesinde BTK'dan Güvenlik Sertifikası alınması gerekmekte olup, sertifika başvurusunda söz konusu cihazların mevzuatın belirlediği elektromanyetik alan azami değerlerine uygunluğu ve güvenlik mesafesi içerisinde yaşam alanı bulunup bulunmadığı gibi hususların kontrolü yapılmakta ve uygun bulunanlara Güvenlik Sertifikası düzenlenmektedir. Ayrıca, revizyona tabi tutulan sistemlerin de faaliyete geçebilmesi için yeniden Güvenlik Sertifikası alması gerekmektedir. Bu kapsamda, 2013 yılında (30 Ekim itibariyle) BTK tarafından 40.501 adet Güvenlik Sertifikası düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, BTK tarafından ölçüm yetkisi verilen Ölçüm Yetki Belgeli kuruluşların ve bu kuruluşlarda çalışan ölçüm personelinin nitelikleri büyük önem arz etmektedir. Ölçümler ancak üniversitelerden akademisyenlerin de iştiraki ile BTK tarafından düzenlenen belirli kursları alıp, teorik ve pratik sınavlarda başarılı olarak Elektromanyetik Alan Ölçüm Sertifikası almış olan personel tarafından gerçekleştirilebilmektedir. Bu kapsamda, BTK tarafından 03-07 Haziran 2013 tarihinde gerçekleştirilen kurs ve sınavlarda başarılı olan 57 adet personele Elektromanyetik Alan Ölçüm Sertifikası düzenlenmiş olup, söz konusu eğitimin ikincisi 04-08 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilecektir.

Baz İstasyonları Ölçüm Sonuçlarının İnternet Ortamında Yayınlanması Projesi

Ülkemizde kurulan bütün baz istasyonlarına BTK tarafından güvenlik sertifikası düzenlenmekte olup, güvenlik sertifikası düzenlenen baz istasyonlarının Elektromanyetik Alan ölçümleri de BTK tarafından yetkilendirilmiş ölçüm yetki belgeli kuruluşlar ve BTK personelince gerçekleştirilmektedir.

Baz istasyonlarına karşı vatandaş tepkisi giderek artmakta ve insanlar yakınlarına kurulan baz istasyonlarının ya kaçak kurulduğunu ya da bu istasyonlarla ilgili herhangi bir ölçüm faaliyeti gerçekleştirilmediğini iddia etmektedir. Vatandaşlarda oluşan bu algının giderilmesinin baz istasyonları ölçüm sonuçlarının kamuoyuna açılması ile giderilebileceği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda BTK ile Türksat tarafından bir proje gerçekleştirilmiştir.

Bu proje kapsamında e-devlet Türkiye internet sitesi üzerinden BTK veritabanlarında bulunan ölçüm bilgilerinin yayınlanması alt yapısı oluşturulmuştur. Oluşturulan web servisinde harita üzerinde seçilen bir noktaya en yakın baz istasyonunun ölçüm değerinin görüntülenmesi, bu baz istasyonun seçilen noktaya uzaklığı, güvenlik mesafesi, baz istasyonu sektörlerinde ölçülen en yüksek değer, bu baz istasyonu için Ülkemizde belirlenen cihaz başına limit değeri ve ICNIRP tarafından belirlenen limit değerinin yayınlanması sağlanmıştır. Şekil 1'de taslak aşamasında olan web servisten sorgulama sonuçları görülmektedir.

Elektromanyetik Alanları Sürekli İzleme Sistemi (ESİS)

BTK tarafından yapılan ölçüm ve denetimlere ek olarak, baz istasyonlarının birden fazla sayıda bulunduğu okul, hastane, anaokul vb. yerlere elektromanyetik alanları sürekli izleme sistemi (ESİS) yakın bir zamanda faaliyete geçirilecektir.

ESİS, belli kriterlere göre özel olarak seçilmiş noktalara yerleştirilen ölçüm cihazları ile televizyon ve radyo vericileri, kablosuz ağlar ve baz istasyonları gibi geniş bantta yayın yapan kaynakların oluşturduğu elektromanyetik alan şiddeti değerlerinin (7 gün/24 saat) sürekli ölçülmesi ve alınan ölçüm değerlerinin uluslararası limit değerlere göre kontrol altında olup olmadığının denetlenmesi ve halkımızın bilgilendirilmesi amacıyla kurulan bir sistemdir.

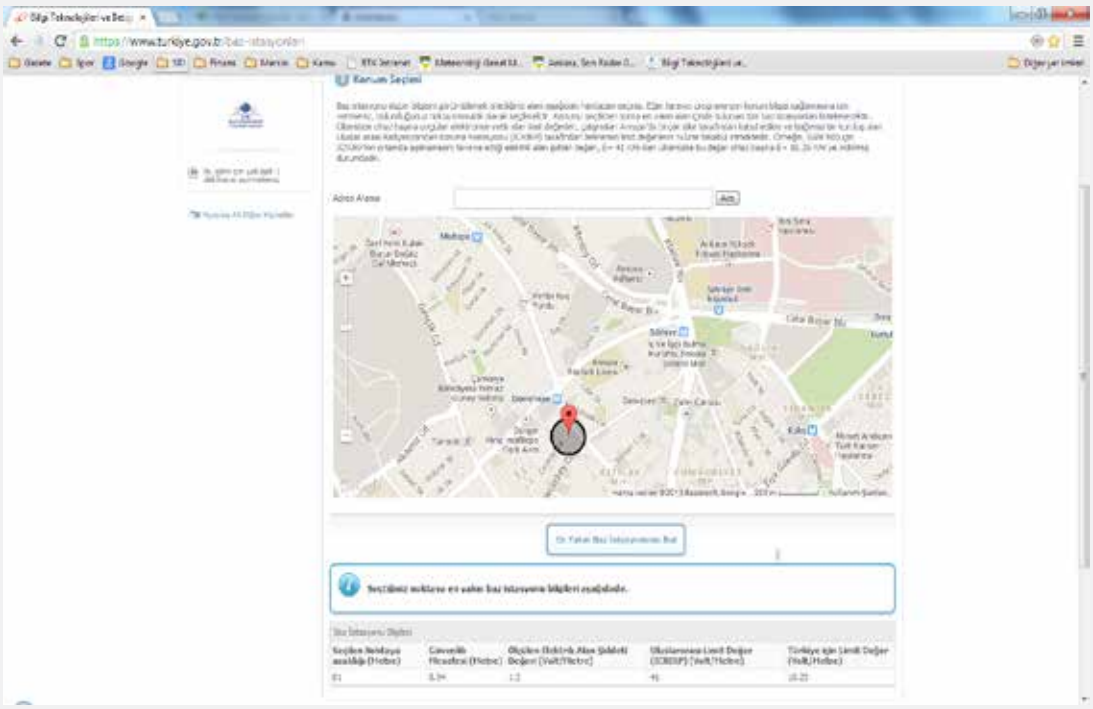

Şekil 1. En Yakın Baz İstasyonu Ölçüm Sonuçları Sorgulama Örneği

ESİS kapsamında ilk etapta Ankara ilinde 10 adet, İzmir ilinde de 5 adet olmak üzere toplam 15 adet ölçüm cihazı öncelikli olarak okul, anaokul, üniversite ve özel apartman binaları başta olmak üzere çeşitli yaşam alanlarına kurulmuş bulunmaktadır. Söz konusu cihazlar kurulu bulundukları noktalarda 6-12 ay arası bir zaman zarfında bulundurulacak olup, daha sonra bu cihazlar ihtiyaç duyulacak başka noktalara taşınacaktır.

ESİS ortamdaki elektromanyetik alanların sürekli ölçümüne dayalı Avrupa'da birçok ülke tarafından yeni uygulanmaya başlayan bir ölçüm yöntemidir. Bu yöntem ile baz istasyonları gibi kaynakların yaymış olduğu elektromanyetik alan seviyesi kontrol altına alınır ve bu ölçülen değerler halkımızın erişimine online olarak sunulur.

ESİS ile ortamdaki elektromanyetik alan değerlerinin ölçülmesi üç temel gereksinimi doğru şekilde karşılamaktadır. Buna göre bu sistem ile ölçümler objektif, güvenilir ve en önemlisi devamlı olarak yapılmaktadır.

İstenildiği zaman isteyen herkes tarafından ölçüm değerlerine ulaşılabilmesi, sistemin objektif olmasını sağlamaktadır. Bu noktada, BTK gözetiminde gerçekleştirilen ESİS ölçümleri tamamen objektif ölçümlerdir.

Ölçülen elektromanyetik alanların uluslararası kriter ve standartlara uygun şartlarda ve bu şartlara uygun akredite olmuş ve uygun şekilde kalibre edilmiş cihazlarca yapılması ölçüm sonuçlarının güvenilir olmasını sağlamaktadır.

ESİS ile isteyen her vatandaşımız kurulu bulunan ölçüm cihazları arasından seçeceği herhangi bir noktaya ait tüm güncel ve geçmiş verilere kolayca ulaşabilecek ve bu kapsamda elde ettiği sonuçları uluslararası uygulamalar ile kıyaslayabilme imkanına erişmiş olacaktır.

3N Mobil Haberleşme Hizmetleri İçin Hizmet Kalitesi Düzenlemesi

Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği ve İmtiyaz Sözleşmesi hükümleri kapsamında 3N (IMT-2000/UMTS) işletmecilerinin kapsama yükümlülüklerinin tamamlandığı yerlerde 3N hizmeti için işletmecilerin ulusal ve uluslararası kalite standartlarında hizmet sunmalarını teminen belirlenmesi gereken ölçütler ve bunlara ilişkin hedef değerlerin tanımlanması ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu gerekçeyle, 3N hizmetlerinin hizmet kalitesi ölçüt ve hedef değerlerine ilişkin olarak hazırlanan düzenleme taslağı kamuoyu görüşüne açılarak sektörün görüşleri alınmıştır.

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Hattında ve Marmaray Güzergahında Mobil Kapsama Sağlanması

BTK Ankara-İstanbul yüksek hızlı tren hattında ve Marmaray güzergahında mobil kapsama sağlanmasına ilişkin konularda TCDD ve GSM işletmecileri arasında koordinasyon görevini yürütmektedir. Gelinen aşamada TCDD tarafından kurulacak GSM-R kulelerinin ve teknik binaların GSM işletmecileri tarafından da kullanılabileceği ve planlamaların buna göre yapılması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca ortak kullanılabilecek fiber altyapı ve enerji hatları konusunda ek toplantılar gerçekleştirilecektir.

25 İle İlave Olarak Kurulacak 15 İldeki Uydu Haberleşmeli Baz İstasyonları

BTK koordinasyonunda yapılan çalışma ile 25 bölgede konuşlandırılmış bulunan roaming özelliğine sahip uydu transmisyonlu mobil baz istasyonu sayısının 40'a çıkartılması konusunda karar alınmıştır. Bu bağlamda, belirlenen ilave 15 ilde 15 Aralık 2013 tarihine kadar roaming yapabilme özelliğine sahip uydu transmisyonlu mobil baz istasyonlarının kurulumunun tamamlanması planlanmaktadır (Harita 2- Tablo 3).

Tablo 3. Yeni Kurulacak Uydu Haberleşmeleri Baz İstasyonları

Avea İletişim Hizmetleri AŞ	Turkcell İletişim Hizmetleri AŞ	Vodafone Telekomünikasyon AŞ
Ağrı	Bitlis	Eskişehir
Bolu	Denizli	Gaziantep
Çankırı	Mersin	Mardin
Malatya	Nevşehir	Ordu
Zonguldak	Osmaniye	Tokat

Harita 2. Uydu Haberleşmeleri Baz İstasyonları

İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti Sunan İşletmecilere İlişkin Hizmet Kalitesi

Mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler hariç elektronik haberleşme alt yapısı üzerinden internet servis sağlayıcılığı hizmeti sunan işletmecilerin, hizmet kalitesi ölçüt ve hedef değerlerinin tespiti ile ölçümlerinin yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan "İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti Sunan İşletmecilere İlişkin Hizmet Kalitesi Tebliği» 17/02/2012 tarihli ve 28207 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe girmiştir.

Pazar payı %4 ve üzerinde olan İSS'ler ve kablo internet hizmeti sunan işletmeciler, söz konusu tebliğin yükümlüsü olarak tanımlanmıştır. Bu tebliğ kapsamında yükümlü olan işletmecilerin 2012 yılı son çeyreğinden başlamak üzere gönderdikleri üçer aylık raporların tebliğde yer alan hedef değerlere uygunluğu incelenmekte ve 2013 yılı Aralık ayında da tebliğden yükümlü işletmecilere denetim yapılması planlanmaktadır.

İletişimin Denetlenmesi

Temel hak ve hürriyetlerden birisi olan haberleşme hürriyeti, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 22 nci maddesi ile güvence altına alınmış ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8 inci maddesinde yer alan düzenlemeye paralel olarak haberleşme hürriyetine müdahalenin sınırları belirlenmiştir.

5397 sayılı Kanun ve CMK 135 inci maddesi kapsamındaki telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesine ilişkin iş ve işlemlerin tek merkezden yürütülmesi amacıyla BTK bünyesinde Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kurulmuştur.

Bu çerçevede, yapılan düzenlemelerle "iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine (iletişimin denetlenmesi)" ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı olarak belirlenmiş, iletişimin denetlenmesine ilişkin iş ve işlemler tek merkezden yürütülür hale gelmiş, ülkemizde var olan dağınıklık giderilmiş ve adli mercilerce alınan hukuka uygun kararların uygulanması sağlanmıştır. Bu yolla iletişimin denetlenmesine ilişkin iş ve işlemler demokratik ülkelerdeki standartlara kavuşturulmuştur.

Türkiye'de iletişimin denetlenmesinin yasal zemine kavuşturulması konusunda yetkili kuruluşlar ve görevliler ile ilgili düzenleme yapılmakla yetinilmemiş, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile elektronik haberleşme sektöründeki işletmecilerin kişisel verilerin güvenliğini sağlama konusundaki yükümlülükleri düzenlenmiştir. Elektronik haberleşme sektörünün denetleyici ve düzenleyici kuruluşu olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından söz konusu mevzuatın uygulanması sağlanmıştır. Bununla birlikte işletmeciler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bünyesinde faaliyet yürüten Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından görev alanı ile ilgili olarak sürekli ve periyodik denetim ve incelemelere tabi tutulmaktadır.

Yapılan düzenlemelerle mevzuatta öngörülen usuller haricinde yasadışı yollarla yapılan dinlemelerin mahkemelerde delil olarak kabul edilmemesi de önemli bir güvencedir. Ayrıca yapılan düzenlemelerle, yasadışı dinlemeye ilişkin cezalar artırılmış ve İnternet ortamında bunların yayımlanması ile ilgili müeyyideler getirilmiştir. Yasadışı dinlemelerin delil olarak kabul edilmemesi ve müeyyidelerinin ağırlaştırılması, yasadışı dinlemelerde caydırıcı bir etki sağlamıştır. Bu suretle daha önceki dönemde kamuoyuna yansıyan yasadışı dinlemelerin önüne geçilmiştir.

İnternet İçerik Düzenlemeleri

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 23 Mayıs 2007 tarihinde 26530 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle bu Kanunun uygulanması görevi de Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına verilmiştir.

5651 sayılı Kanunun uygulamasına ilişkin Başbakanlıkça hazırlanan İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 30.11.2007 tarihli ve 26716 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle, bahse konu düzenlemeler uyarınca (30 Kasım 2007 tarihinden itibaren) internet içerik düzenlemeleri ile ilgili uygulamalara başlanmıştır. Söz konusu Kanun ile internet aktörleri (içerik sağlayıcı, yer ve erişim sağlayıcı, toplu kullanım sağlayıcı) ve bu aktörlerin hak ve sorumlulukları ilk kez belirlenmiştir.

İnternet ortamında yayınlanan içerik nedeniyle haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişilere ilişkin; içeriğin yayından çıkarılmasını sağlama ve cevap hakkı uygulaması usul ve esaslarına "İnternet" özelinde ilk kez yer verilmiştir. Kanunda yazılı katalog suçlar bakımından erişimin engellenmesi usul ve esasları ile, konusu suç teşkil eden (ve/veya küçükler için zararlı oyunlar) içerik kapsamında filtreleme usulü ilk kez düzenlenmiştir.

Yine bu temel düzenlemelerle bağlantılı olarak; erişim ve yer sağlayıcıların faaliyet belgesi almalarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş, ticari amaçla İnternet toplu kullanım sağlayıcıların (İnternet kafeler vb.) izin belgesi almalarına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiş, bunların faaliyetlerinin; çocukların korunması, suçların önlenmesi ve suçluların tespiti yönünde gerçekleşmesini teminen (filtre programı, iç IP logları, kamera sistemi, sabit IP vb.) denetim usul ve esasları düzenlenmiş, yine suçların önlenmesi ve suçluların tespiti işlevi çerçevesinde İnternet aktörlerinin tutmaları gereken trafik bilgilerine ilişkin düzenlemeler gerçekleşmiş, uluslararası mevzuata paralel olarak bu bilgilerin tutulması usul ve esasları belirlenmiştir.

İnternet ortamındaki yayınlardan Kanunda belirtilen katalog suçlara ilişkin şikâyetlerin yapılabileceği İnternet Bilgi İhbar Merkezi kurulmuştur. Kanunun amacının internet ortamında işlenen belirli suçlarla mücadele olduğu bu maddede ve Kanunun genel gerekçesinde açıkça ifade edilmiştir.

5651 sayılı Kanun ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına yüklenen görevler, erişimin engellenmesi tedbirine ilişkin uygulamalardan ziyade bilinçlendirme, işbirliği, koordinasyon ve sorunlu içeriğin, İnternet adresinin tümüyle engellenmesine gerek kalmaksızın ilgili siteden çıkartılmasını sağlayan uyar-kaldır (notice and take down) mekanizmasının işletilmesidir.

Bu kapsamda yaklaşık 120 bin içeriğin çıkartılması sağlanarak İnternet sitelerinin söz konusu içeriklerden dolayı tamamen engellenmesi riski ortadan kaldırılmıştır.

Gelişmiş demokrasilerde yaygın olarak kullanılmakta olan uyar-kaldır yöntemiyle kısmi içeriğe dayalı sorunlar; İnternet aktörlerinin sorumluluklarını ötelemeyen, özdenetimi ön plana çıkaran, önemseyen bir anlayış çerçevesinde

çözümlenmiştir. Sadece bir veya birkaç içerikten kaynaklanan sorunların çözümünde, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın re'sen gerçekleştirdiği işlemler itibarıyla temel hak ve hürriyetlerin sınırlanmasının Anayasal kısıtı olan "ölçülülük ilkesi"ne azami riayetle, ifade özgürlüğü, bilgilenme ve kişinin kendini geliştirme hakkı çerçevesinde sorun teşkil etmeyecek bir usul ortaya konulmuştur.

15.05.2011 tarihinde Litvanya'da yapılan toplantıda Türkiye INHOPE üyeliğine kabul edilmiş olup, uluslararası standartlarda uyar-kaldır mekanizması işletilmeye başlanmıştır. Üyelik tarihinden sonra çocuk pornosu içeriği ya da çocukların cinsel istismarına sebep olan içerik barındırdığı tespit edilen bazı İnternet siteleri hakkında INHOPE İhbar merkezine ihbarda bulunulmaya ve INHOPE'dan ihbar alınmaya başlanmıştır.

Ayrıca Kamu kurumlarıyla çevrimiçi ihbar, bilgi paylaşımını mümkün kılacak alt yapı tamamlanmış, daha önce sadece kolluk kuvveti ile gerçekleşen çevrimiçi ihbar bilgi alışverişi diğer ilgili kurumlar içinde işletilir hale getirilmiştir.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının kararları içerisinde yoğunluğu "Çocukların cinsel istismarı ve müstehcenlik" oluşturmaktadır. Bu suç bazındaki engellemeler, tüm gelişmiş batı toplumlarınca yürütülmekte olan ortak mücadeleye paralel devam ettirilmektedir.

İnternet ortamında aktif olarak yayında olan ve sübjektif değerlendirmelere ihtiyaç göstermeyecek yoğunlukta suç içeriği barındıran milyonlarca alan adı ve milyarlarca içerik, ihbar olarak Başkanlığa intikal etmiştir.

Başkanlıkça re'sen gerçekleştirilen erişimin engellenmesi tedbirlerinin suç türlerine göre oransal dağılımı Grafik 19'daki gibidir.

Başkanlık re'sen aldığı tedbir kararlarında Anayasa'nın uluslararası sözleşme hükümlerine bağlı olarak güvence altına aldığı temel hak ve özürlükler ile ilgili uluslararası kabulleri, ilkeleri, insan hakları sözleşmesine dayalı yükümlülükleri dikkate almakta ve karar sürecini yargı içtihatlarıyla oluşan evrensel kıstaslar çerçevesinde sonuçlandırmaktadır.

Başkanlık, işlemlerini tablodaki oransal değerlerde de görüldüğü üzere Kanunda belirlenen "katalog" sınırlaması tercihine uygun yürütmüş, engelleme tedbiri uygulanan İnternet adresi içeriklerinin yaklaşık % 90'ı çocukların cinsel istismarı, müstehcenlik ve fuhuş şeklindeki üç suç düzenlemesi çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

İnternetin Bilinçli, Güvenli ve Etkin Kullanımı

İnternetin Bilinçli, Güvenli ve Etkin kullanımı konusunda Türkiye'nin 100'den fazla farklı noktasında farklı kademelerde 30 bine yakın katılımcıya ulaşarak eğitim seminerleri vermiştir. Önceki yıllarda olduğu gibi bilinçlendirme amaçlı

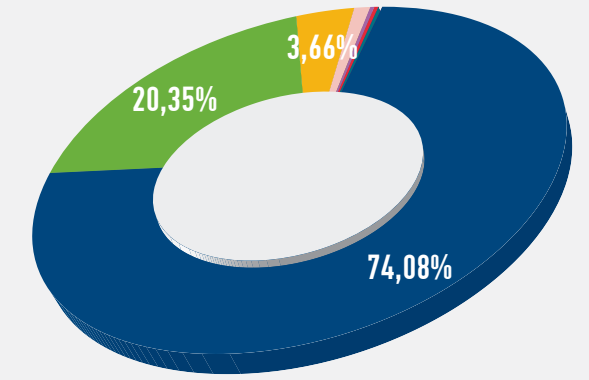

Müstehcenlik	74,08
Çocukların Cinsel İstismarı ve Müstehcenlik	20,35
Fuhuş	3,66
Kumar	1,28
Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis ve Kumar	0,25
İntihara Yönlendirme	0,17
Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar	0,10
Sağlık İçin Tehlikeli Madde	0,09
Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde	0,03

Grafik 19. Res'en Erişimin Engellenmesi

kitapçık, broşür, afiş ve benzeri çalışmalar yapılmaya devam etmektedir. Bu kapsamda birçok tanıtıcı, eğitici doküman, materyal ve broşür içerikleri hazırlanarak hem seminerler vasıtasıyla hem de gerek okullardan gerek kurum ve kuruluşlardan gelen talepler doğrultusunda dağıtmaktadır.

Özellikle çocuklara yönelik olarak internetin bilinçli, güvenli ve etkin kullanımını geliştirmek amacıyla hazırlanan "Güvenli Çocuk Portalı"nın üye sayısı yaklaşık 30 bin olmuştur. Çocuklar bu Portalı kullanarak haberleşmekte, içeriğinde bulunan birçok materyali ödevlerinde kullanabilmektedirler. Kulüp faaliyetlerinde bulunabilmekte, kendi sayfalarını oluşturabilmekte, oyun parkında oyun oynamakta, bilgi dolabındaki bilgilerden istifade edebilmektedirler. Ayrıca çocuklar neşeli kutuları kullanarak e-kartlar, ekran koruyucuları, duvar kâğıtlarını kullanabilmekte ve e-kitaplar bölümünden de sesli masallar dinleyebilmektedirler. Portal ile düzenli olarak çocuklarımızın mesajları alınmakta, kendi oluşturdukları sayfalara ilişkin onaylar verilmekte ve portala fıkra eklemeleri, birbirlerine mesaj göndermeleri gibi yukarıda da sayılan birtakım aktivelerde bulunmaları sağlanmaktadır.

Güvenli İnternet-1

İnternetin Bilinçli, Güvenli ve Etkin Kullanımına yönelik ülke çapındaki farkındalık çalışmalarını ve eğitim seminerlerini daha sistematik hale getirebilmek için 81 ilin valiliklerine ulaşılarak 21-22 Mayıs 2012 tarihlerinde 160 eğiticiye eğitim semineri verilmiştir. Bu sayede, her ilden gelen iki Valilik personeli, aldıkları eğitimler doğrultusunda kendi vilayetlerinden gelen taleplere göre farkındalık çalışmalarını ve eğitim seminerlerini gerçekleştirmeye başlamışlardır.

Eğitimde F@tih Projesi'nin "Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT ve İnternet Kullanımı" bileşeni ile "İnternetin Bilinçli, Güvenli ve Etkin Kullanımı"na yönelik faaliyetler çerçevesinde BTK ile MEB arasında bir işbirliği protokolü imzalanmıştır. Bu amaçla ilk olarak kısa vadede 2013 yılı içerisinde F@tih Projesi'nin 400 eğitici öğretmenine, İnternetin hem teknik hem hukuki hem de psikososyal yönlerinin anlatıldığı kapsamlı bir eğitim semineri verilmiştir.

İnternetin bilinçli kullanımına yönelik olarak; MEB yanında, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Polis Akademisi Başkanlığı, Türkiye Yeşilay Cemiyeti Başkanlığı, İnternet Geliştirme Kurulu ve National Center For Missing and Exploited Children (Ulusal Kayıp ve İstismar Edilen Çocuklar Merkezi) kuruluşları ile işbirliği protokolleri imzalanmıştır.

Bunun yanında, İnternet ortamında Kanunda sayılan suçların önlenmesine yönelik olarak; İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Milli Piyango İdaresi Başkanlığı, Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı ile online veri paylaşımı yapılmaktadır.

Ayrıca, MEB ve BTK tarafından oluşturulacak akademik ve uzman çalışma grupları tarafından konu ile ilgili hâlihazırda müfredatta yer alan konular gözden geçirilmiş, ihtiyaç halinde daha kapsamlı bir müfredat içeriği hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapılmış ve proje kapsamında dağıtılacak tabletlere gerekli dokümanların konulmasına ilişkin faaliyetlerde bulunulmasına başlanılmıştır.

TBMM çatısı altında bilgi toplumu olma yolunda ve bilişim sektöründeki gelişmeler ile İnternet kullanımının başta çocuklar, gençler ve aile yapısı üzerinde olmak üzere sosyal etkilerinin araştırılması amacıyla Bilişim ve İnterneti Araştırma Komisyonu Mart 2012'de kurulmuştur. Araştırma Komisyonu, Avrupa'da ve Dünyada çevrimiçi ortamda çocukların korunmasına dair yapılan çalışmalar bütünlüğünde faaliyetlerini 3 ay boyunca sürdürmüştür. Komisyon, internet kafeler, çevrimiçi teknolojiler, dijital okur-yazarlık, internet siteleri, güvenli internet ve dijital oyunlar üzerinde incelemeler yapmıştır. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı Komisyona

hem çalışma sürecinde, hem de rapor hazırlama sürecinde katkılarını sunmuştur.

Avrupa Komisyonu Güvenli İnternet Programı'na katılım süreci Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve AB Bakanlığı ile koordineli olarak takip edilmektedir. Ayrıca, başta ITU, Avrupa Komisyonu, OECD gibi kuruluşların çocukların çevrimiçi ortamda korunmasına ilişkin uluslararası çalışmalarının takibi yapılmakta ve ülkemizin bu çalışmalara katkıları sunulmaktadır. Bu kapsamda, her yıl Şubat ayında tüm dünyada düzenlenen "Safer Internet Day" etkinliklerine paralel olarak Türkiye'de de "Güvenli İnternet Günü" etkinlikleri gerçekleştirilmeye devam etmektedir.

İnternet içerik düzenlemeleri ile ilgili faaliyetlerde ulusal ve uluslararası süreçlerin takibine paralel olarak Güvenli İnternet Programı çerçevesinde, INHOPE (International Association of Internet Hotlines) ile işbirliği çalışmaları sürdürülmektedir. INHOPE, İnternet üzerindeki yasadışı içeriklerle mücadele etmek amacıyla "Hotline" olarak tabir edilen ihbar hatları oluşturmak ve bunların birbiri ile koordinasyonunu sağlamak amacıyla kurulmuş uluslararası bir işbirliği projesidir. INHOPE'un yanı sıra, Internet Corporation for Assignet Names and Numbers (ICANN), American Registry for Internet Numbers (ARIN), International Multirateral Pertnership Against Cyber Threats (ITU IMPACT) ile de online ihbar mekanizması kurulmuştur.

Güvenli İnternet Hizmeti

Güvenli İnternet Hizmeti (GİH); 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği kapsamında, çocukların ve gençlerin İnternet üzerindeki bilgi kirliliğinden ve zararlı içeriklerden korunmaları amacıyla oluşturulmuş alternatif İnternet erişim hizmetidir.

güvenli internet | SEÇMEK ÖZGÜRLÜKTÜR

Güvenli İnternet-2

Bu düzenlemenin yapılmasındaki en önemli nedenlerin başında, İnternet kullanıcılarının İnternet Bilgi İhbar Merkezine ilettikleri talepler ve şikâyetler gelmektedir. 5651 sayılı Kanunda sayılan katalog suçlarla ilgili olarak vatandaşlar, kurum ve kuruluşlar, gerçek veya tüzel kişilerin ihbarda bulunabilmelerini teminen Bilgi İhbar Merkezi kurulmuş ve 23.11.2007 tarihinde faaliyete başlamıştır. Bilgi İhbar Merkezine, 166 numaralı telefon aranarak, http://www.ihbarweb.org.tr adlı web adresinden form doldurularak, ''ihbar@ihbarweb.org.tr'' üzerinden elektronik postayla ve tüm operatörlerden (sabit telefonlar dahil) 1199'a SMS atarak ihbarda bulunulabilmektedir.

2013 yılında (1 Ocak – 1 Ekim arası) Bilgi İhbar Merkezine yapılan ihbar sayıları Tablo 4'de gösterilmiştir.

İlgili işletmecilerle yapılan teknik çalışmalar sonucunda 24 Ağustos 2011 tarihinde "İnternetin Güvenli Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu tarafından belirlenerek yayımlanmış ve 22 Kasım 2011 tarihinde hizmet isteyen tüm bireysel kullanıcıların kullanımına sunulmuştur.

İnternet kullanımının ülkemizde yaygınlaşması ve çocuklarımızın evden bağlanmalarının yanı sıra mobil internet ile de bağlantı kurdukları göz önüne alındığında, Güvenli İnternet Hizmetinin gerekli olduğu aşikardır. Bu hizmetin en önemli özelliği ise demokratik teamüller gözetilerek dünya uygulamaları paralelinde tamamen TERCİHE BAĞLI ve ÜCRETSİZ olmasıdır.

Tablo 4. Bilgi İhbar Merkezine Yapılan İhbar Sayıları

Web Form	Tel. İhbarı	Voice Mail	SMS	Diğer	Toplam
139.498	24.858	9.848	314	450	174.968

Güvenli İnternet-3

Güvenli İnternet Hizmetinin alt yapısı İnternet Servis Sağlayıcılar tarafından oluşturulmaktadır. Bu hizmet tamamen isteğe bağlı olup ihtiyacına uygun hizmeti talep edecek aboneler isteklerini internet servis sağlayıcılarına bildirebilmektedirler. Hiçbir talepte bulunmazlarsa mevcut internetlerini kullanmaya devam etmekte ve hizmetten memnun kalmamaları durumunda Güvenli İnternet Hizmeti almayı kesebilmektedirler.

"Seçmek özgürlüktür" sloganıyla çalışmaya başlayan Güvenli İnternet Hizmeti ile aileler çocuklarını İnternetin zararlı etkilerinden koruyabilmektedir. Bu kapsamda kullanıcılara çocuk ve aile profilleri sunulmaktadır. Aboneler diledikleri an profiller arasında geçiş yapabilmektedirler.

Ayrıca aile profili içinde sosyal medya, oyun, sohbet gibi seçenekler de bulunmaktadır. Kullanıcı ilgili erişim sağlayıcı abone merkezi üstünden dinamik olarak profiller arasında geçiş yapabilmektedir. Güvenli İnternet Veritabanı içeriğindeki internet sitelerinin araştırılması ve kapsamının genişletilmesi için çalışmalar sürdürülmekte ayrıca bu hizmeti vermek isteyen erişim sağlayıcı firmaların Güvenli İnternet Hizmetini vermesi için gerekli altyapı ve yazılım çalışmaları yapılmaktadır.

Denetim Faaliyetleri

BTK tarafından elektronik haberleşme sektöründe yer alan işletmecilere yönelik mali, teknik, hukuki ve idari düzenlemeler yapılmaktadır. Gerek işletmecilerin faaliyetlerinin lisans şartlarına uygunluğu, gerekse yetkisiz bir şekilde elektronik haberleşme hizmeti sunanlar ile ilgili olarak, BTK'ya yapılan ihbar ve şikayetler ile re'sen yapılan incelemeler neticesinde iddialar değerlendirilerek, gerekli işlemler gerçekleştirilmiştir.

2012 yılında toplam 72 adet denetim çalışması başlatılmıştır. 2012 yılında başlatılmış olan 72 adet denetim çalışmasının 8 tanesi soruşturma, 64 tanesi ise inceleme yöntemiyle yürütülmüştür. Yine bu denetimlerin 39 tanesi planlı, 33 tanesi ise plan dışı denetim kapsamında yürütülmüştür.

2012 yılında başlatılan 72 adet denetim çalışmasının, 31 tanesi 2012 yılında tamamlanmış olup, söz konusu 72 denetim çalışmasından, 41 tanesine ise 2013 yılında devam edilmiştir. 2012 yılında tamamlanan 31 denetim çalışması neticesinde, 19 denetim sonucunda denetlenen taraf hakkında idari yaptırım uygulanmasına ilişkin Kurul Kararı alınmış, 2 adedi için Kurul tarafından idari yaptırım uygulanmamasına karar verilmiş, söz konusu 31 denetim çalışmasından, 10 adedinin tamamlanması neticesinde denetlenen tarafın denetime tabi faaliyetlerinde mevzuata aykırı bir husus tespit edilmemiştir.

Siber Güvenlik

"Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Karar" 20 Ekim 2012 tarih ve 28447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, söz konusu Karar ile Siber Güvenlik Kurulu kurulmuş ve Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın görev ve yetkileri belirlenmiştir. Bakanlar Kurulu Kararıyla ulusal siber güvenliğin sağlanmasına ilişkin politika, strateji ve eylem planlarını hazırlama görevleri Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na verilmiştir.

Siber Güvenlik Kurulu ilk toplantısını 20 Aralık 2012 tarihinde gerçekleştirmiş, bu toplantıda, 16 Ocak 2013 tarihinde Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı'nın yürürlüğe konulması Kararlaştırılmıştır. Ocak 2013'te kabul edilen Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı 7 ana başlık etrafında şekillendirilmiştir.

1. *Yasal Düzenlemeler-Mevzuat Çalışmaları*
2. *Adli Süreçlere Yardımcı Olacak Çalışmaların Yürütülmesi*
3. *Ulusal Siber Olaylara Müdahale Organizasyonunun Kurulması*
4. *Ulusal Siber Güvenlik Altyapısının Güçlendirilmesi*

5. *Siber Güvenlik Alanında İnsan Kaynağı Yetiştirilmesi ve Bilinçlendirme Faaliyetleri*
6. *Siber Güvenlikte Yerli Teknolojilerin Geliştirilmesi*
7. *Ulusal Güvenlik Mekanizmalarının Kapsamının Genişletilmesi*

Bütün bu başlıklar etrafında planlanan ve uygulamaya konulan eylem planı sorumlu kurumlarca tüm hızıyla hayata geçirilmektedir.

06 Şubat 2013 tarihli Bakanlık Olur'u ile USOM'un ve Balküpü Sistemi'nin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığında kurulması ve Başkanlıkça işletilmesi uygun görülmüştür.

USOM ve Balküpü Sisteminin TİB tarafından kurulması ve işletilmesine yönelik Takrir 13 Mart 2013 tarihinde, USOM Görevleri, Usul ve Esasları Takrir ise 22 Mayıs 2013 tarihinde BTK Kurulu tarafından onaylanmıştır.

27 Mayıs 2013 tarihinde USOM resmen faaliyete başlamış, USOM tarafından hazırlanan Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin Kuruluş, Görev ve Çalışmalarına Dair Usul ve Esaslar ise Siber Güvenlik Kurulunun 20.06.2013 tarihli toplantısında onaylanmıştır.

Siber Güvenlik İnisiyatifi

İnternet Geliştirme Kurulu tarafından ulusal siber güvenlik çalışmalarına özel sektörün katılımının sağlanmasına yönelik olarak teknoloji şirketleri, bilişim STK'ları, İnternet servis sağlayıcıları, akademisyenler, teknoloji editörleri ve blogger'lar ile ayrı ayrı toplantılar yapılmıştır.

İnternet Geliştirme Kurulu tarafından, kamuyu temsilen Kurum uzmanları ve özel sektör temsilcilerinden oluşan "Siber Güvenlik İnisiyatifi" kurulmuştur.

Siber Güvenlik İnisiyatifi; İnternet Geliştirme Kurulu çatısı altında, sektör paydaşlarının katılım sağladığı ve hedefi siber güvenlik alanında çalışmalar yaparak, tüm paydaşların görüşlerini toplayarak, kurumlar arasında fikir alışverişini ve işbirliğini sağlayarak, ortak fikirler ortaya çıkararak, yaptığı çalışmaları Siber Güvenlik Kurulu Başkanlığını yürüten Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanına ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na sunmak üzere çalışmalarına başlamıştır.

Bu çerçevede Siber Güvenlik İnisiyatifi, vatandaş ve küçük işletmeleri siber güvenlik konusunda bilinçlendirme, farkındalık oluşturma, koruma tedbirlerini oluşturma ve anlatma, pozitif içerik üretimi, veri merkezlerinin ISS'lerin minimum güvenlik kriterlerini belirleme, sektörel risk analizi, siber güvenlik standartlarını belirleme, raporlar ve kılavuzlar yayınlama çalışmalarını yürütmektedir.

10 Haziran 2013 tarihinde İnisiyatifin tüm katılımcılarının iştirakiyle beş çalışma grubu ve bu grupların üyeleri belirlenmiştir. Her bir grup için moderatör (çalışma grubunun başkanı olarak toplantıları yönetecek ve grup çalışmalarından sorumlu olacak kişi) ve raportör (toplantı notlarını derleyerek grup ile paylaşacak kişi) için istekli adaylar belirlenmiş, şu an seçim aşamasına gelinmiştir. Moderatör ve raportörlerin seçiminden sonra, bu kişilerle çalışma yönergesi ve hedefler belirlenerek çalışma grupları çalışmalarına başlayacaktır.

İnisiyatife TTNET, Turkcell, Vodafone, Avea ve Turksat dâhil 96 adet özel sektörden firma katılmaktadır.

İnisiyatif Çalışma Grupları

Farkındalık, Eğitim ve Rapor Çalışma Grubu

Farkındalık, Eğitim ve Rapor Çalışma Grubu, siber güvenlik konusunda bireyden, toplumun her kesimine, şirketlere ve kamu kurumlarına uzanan geniş bir yelpazede bilgilendirme, bilinçlendirme, farkındalık ve eğitim çalışmaları yapmak, İnisiyatif'e ait olacak web sayfasında bilgilendirici ve eğitsel görsel ve materyallere yer vermek, bu amaçlar kapsamında ulusal veya uluslararası etkinlikler düzenlenmesini veya düzenlenenlere aktif katılım sağlanmasını önermek üzere çalışmalarını yürütmektedir.

Siber Olaylarla ilgili Mevzuat ve Koordinasyon Çalışma Grubu

Siber Olaylarla ilgili Mevzuat ve Koordinasyon Çalışma Grubu, siber güvenlikle ilgili olarak yasal düzenleme ihtiyacına cevap vermek üzere yeni düzenleme taslakları hazırlamak veya yürürlükteki mevzuatımıza ilave edilmesi gereken hükümler veya yapılması gereken değişiklikler hakkında tarama çalışmaları yapmak, siber güvenlikle ilgili uluslararası yasal düzenlemelerin seyrini takip etmek, bu amaçla kamu-özel sektör ve uluslararası koordinasyonu sağlamak; siber suçların delillerinin toplanması ve suçluya ulaşılması süreci

olarak ifade edebileceğimiz adli bilişim konusunda mevzuatımızda yapılması gereken değişiklikler üzerinde çalışmak ve adli bilişimle ilgili farkındalık ve bilinçlendirme için adli makamlar ve kolluk kuvvetleri ile işbirliği yapmak üzere çalışmalarını yürütmektedir.

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Organizasyonu Çalışma Grubu

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Organizasyonu Çalışma Grubu, özel sektörde ve kamu kurumlarında Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME) kurmak, bu ekiplerin Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) ile koordineli çalışması, kendi yetki alanlarına giren yerlerde önleyici tedbirler geliştirmesi, başarılı çözümlerin duyurulması, kritik altyapılar, risk analizi, acil eylem planları gibi SOME'lerin yapması gereken konularda çalışmak, siber güvenlik tatbikatlarına katılım ve katkı sağlamak ve SOME'ler için rehber dokümanlar hazırlamak üzere çalışmalarını yürütmektedir.

Teknik Araştırmalar ve Standartlar Çalışma Grubu

Teknik Araştırmalar ve Standartlar Çalışma Grubu, network ürünleri, işletim sistemleri, yazılımlar ve bulut bilişim sistemlerinin açıklıklarının, açık kaynaklar ve testler (pentest vb.) gibi yöntemler ile tespitini yapmak, güvenliğin sağlanmasına yönelik tedbirleri belirlemek ve rehber kılavuzlar oluşturmak, gerekli uyarı ve bilgilendirmeleri yapmak üzere çalışmalarını yürütmektedir.

Siber Tehditlerle Mücadele Çalışma Grubu

Siber Tehditlerle Mücadele Çalışma Grubu, köle ağlar (Botnet), istenmeyen e-posta(spam), oltalama (phishing), ddos, sosyal mühendislik, kötü amaçlı yazılım (malware) ve benzeri siber tehditlerle mücadele, köle ağların tespiti, siber saldırıların analizi, siber tehditler ile mücadele yöntemlerinin belirlenmesi, güncel tehditlerin belirlenmesi, bilgilendirme ve önleyici faaliyetlerin geliştirilmesi, yaşanan siber olayların olumsuz etkilerinin sınırlandırılması konularında çalışmalarını yürütmektedir.

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM)

Siber Güvenlik Kurulu'nun oluşturulmasına ilişkin 2012/3842 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 20/10/2012 tarihli ve 28447 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kurul ilk toplantısını 20/12/2012 tarihinde yapmış ve Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı'nın yürürlüğe konulması kararını almıştır. Söz konusu Eylem Planında siber ortamda ortaya çıkan tehditlerin hızla belirlenmesi ve paylaşılması için ulusal düzeyde etkin bir şekilde çalışacak Siber Olaylara Müdahale Organizasyonu oluşturulması, ülkemizi etkileyebilecek tehditlere karşı, 7/24 müdahale esasına göre çalışacak "Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi" (USOM) kurulması planlanmıştır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 06/02/2013 tarihli Olurları ile USOM'un Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nda kurulması ve işletilmesine karar verilmiş, bunun üzerine hızla tamamlanan çalışmalar sonucu USOM 27 Mayıs 2013 tarihinde faaliyete başlamıştır. Ülke genelinde siber tehditlere karşı alarm, uyarı ve duyuru faaliyetleri yürüten USOM, siber olaylara müdahalede ulusal koordinasyonu sağlamaktadır. İnternet aktörleri, uluslararası kuruluşlar, adli makamlar, araştırma merkezleri ve üniversiteler, özel sektör gibi paydaşlarla koordinasyon içerisinde hareket eden USOM, aynı zamanda Siber Güvenlik İnisiyatifi ile de işbirliği içerisinde faaliyetlerini yürütmektedir.

Bununla birlikte USOM, uluslararası planda ülkemizin temas noktası olma görevini ifa etmektedir. USOM'a 27 farklı ülkeden ihbar ulaşmakta ve bunlar ilgililere iletilerek gerekli tedbirlerin alınması sağlanmaktadır. USOM'a yurtiçi ve yurtdışı kaynaklı olarak bugüne kadar toplam 7962 adet ihbar ulaşmıştır.

Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME)

Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013 – 2014 Eylem Planı 4 numaralı eyleme göre Ulusal Siber Olaylara Müdahale Organizasyonunun oluşturulması görevi USOM sorumluluğuna verilmiştir. Bu kapsamda, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı koordinesinde ilgili kurumlarla yapılan çalışmalar neticesinde Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME) için hazırlanan "SOME Kuruluş, Görev ve Çalışmalarına Dair Usul ve Esaslar" Siber Güvenlik Kurulu tarafından 20/06/2013 tarihinde onaylanmıştır. Bu usul ve esaslarda, kurumsal ve sektörel SOME'lerin görevleri ve yükümlülükleri ile USOM - Sektörel SOME - Kurumsal SOME koordinasyonu belirlenmiştir.

Siber olaylara müdahale ekipleri, Kurumsal SOME ve Sektörel SOME olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kurumsal SOME

7/24 faaliyet gösteren USOM'un WEB adresi www.usom.gov.tr dir.

kamu kurum ve kuruluşlarında kurulan ekipleri, Sektörel SOME ise sektörel düzenleyici ve denetleyici kurumlar bünyesinde kurulan ekipleri tanımlamaktadır. Sektörel SOME'lerin belirleyeceği özel kuruluşlarda da SOME kurulacaktır.

Sektörel SOMEler

Eylem Planının 4 üncü maddesinde de belirtildiği gibi kritik altyapı sektörlerine özel sektörel SOME'lerin kurulması planlanmıştır. Aralık 2013 itibariyle bu alandaki yapı da tamamlanmış olacaktır. Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin (SOME) Kuruluş, Çalışma ve Görevlerine Dair Usul ve Esaslarda belirtildiği üzere Sektörel SOME'ler düzenleyici ve denetleyici kurumların bünyesinde kendi sektörlerinde faaliyet gösteren kurum kuruluş ve işletmeleri kapsayacak şekilde kurulacaktır.

Örneğin, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu haberleşme ve iletişim sektörünün SOME'si olacaktır.

Sektörel SOME'ler doğrudan USOM koordinesinde faaliyetlerini yürütecektir.

Kurumsal SOMEler

Kurumsal someler, bakanlıkların bünyesinde, hizmet gereklerine göre Bakanlık birimlerini, bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlarını kapsayacak şekilde kurulacaktır. Ancak bakanlık koordinesinde Bakanlık birimleri, bağlı ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşları altyapılarının önem ve büyüklüğüne göre kendi bünyelerinde bir kurumsal SOME kurabileceklerdir.

Kurumsal SOME'ler içerisinde Kamu Kurumları SOME'leri doğrudan USOM ile koordinasyon içerisinde hareket edecek, özel sektöre ait SOME'ler ise faaliyet gösterdiği sektöre ait SOME ile doğrudan koordineli bir biçimde faaliyetlerini yürütecektir.

15 Eylül 2013 tarihi itibariyle Milli Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı bünyesinde Kurumsal SOME kurulmuş ve faaliyete başlamıştır.

Siber Güvenlik Tatbikatları

Siber güvenlikle ilgili faaliyetler Siber Güvenlik Eylem Planının 8.1. maddesi kapsamında yürütülmektedir.

Bu kapsamda, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından 08-29 Mayıs 2012 tarihleri arasında Siber Kalkan Tatbikatı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı koordinasyonunda, BTK ile TÜBİTAK tarafından 25 Aralık 2012 -11 Ocak 2013 tarihleri arasında 2. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı gerçekleştirilmiştir.

Siber Güvenlik Tatbikatı 2013

Tatbikat sonrasında her katılımcı ile tatbikat değerlendirme toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılarda tatbikat sonuçları değerlendirilmiş ve karşılıklı tecrübeler paylaşılmıştır. Sonrasında, tatbikat sonuçlarının detaylı olarak değerlendirildiği sonuç raporları ve detaylı teknik raporlar hazırlanarak katılımcılarla paylaşılmıştır. Tatbikat sonucunda elde edilen tecrübeler ve saldırılara karşı alınabilecek etkin çözüm önerileri katılımcılara ayrıca gönderilmiştir.

Bu tatbikatların en önemli sonucu, erişim sağlayıcıların siber olaylara müdahale yeteneklerinin tespit edilmiş olması, diğer taraftan tatbikata katılan kurumların siber güvenliklerinin test edilmiş olmasıdır. Saldırıların doğru tespiti, hızlı müdahale ve farklı saldırı türlerini önleme yetenekleri gözlenmiştir. Alınacak önlemlerin legal trafiği engellememesi gibi hususların önemi görülmüştür.

Diğer bir nokta, ilgili taraflar arasındaki koordinasyon yeteneğinin geliştirilmiş olmasıdır. Koordinasyonun, saldırıların önlenmesine olumlu katkısı açıkça görülmüştür. Özellikle büyük ölçekli siber saldırıların karşılanmasının, İnternet servis sağlayıcılar arası hızlı ve etkin bir koordinasyonla ve işbirliği ile mümkün olduğu gözlenmiştir. Koordinasyon esnasında iletilen bilgilerin doğruluğunun ve yeterliliğinin önemli olduğu da görülmüştür.

Ayrıca tatbikat sonucunda önemli bir bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleşmiştir. Saldırılara karşı zafiyetlerin tespiti ve savunma önlemlerinin geliştirilmesi konusunda karşılıklı deneyimler paylaşılmıştır.

Tatbikat sonucunda belirli bir bilinçlenme ve farkındalık oluşturulmuştur. Güvenliğin önemli bir ihtiyaç olduğu görülmüştür. DDoS saldırılarının yıkıcı saldırılar olduğu, engellenmesinin genel kanaatin aksine mümkün olduğu ortaya çıkmıştır.

Balküpü Projesi

Siber Güvenlik Eylem Planı'nın 11.1. maddesi kapsamında ve UDH Bakanlığının himayesinde, TİB ve TÜBİTAK tarafından 15 Nisan 2013 tarihinde kurulumuna başlanan Balküpü Projesi; siber tehditlerin ve siber saldırganların tespitinde önemli bir fonksiyon icra etmektedir. Proje 1 Haziran 2013 tarihi itibariyle ilk sonuçlarını vermeye başlamıştır. Bu güne kadar günde ortalama 34 adet tekil zararlı yazılım yakalanmıştır.

Siber saldırılar, Balküpü projesi kapsamında kurulacak olan internete açık tuzak sistemler ile tespit edilmektedir. Balküpü projesi tamamlandığında, dünyadaki muadillerine göre çeşitlilik ve kapsam açısından önemli bir büyüklüğe sahip olacaktır.

Ulusal Siber Güvenlik Teknoloji Geliştirme Programı

Bakanlığımız ile TÜBİTAK arasında 03 Mayıs 2012 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü, ülkemizin geleceğe yönelik elektronik haberleşme altyapısı ve üstyapısı konularını içeren geniş bant altyapısı ile e-devlet, siber güvenlik konuları, ar-ge, havacılık ve uydu teknolojileri konularında araştırma, geliştirme ve danışmanlık hizmeti alımları ile teknik ve idari uygulama esaslarını belirlemek üzere yapılacak çalışmaları kapsamaktadır.

Aynı konuya ilişkin olarak Bakanlığımız ile Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında 14.08.2012 tarihinde imzalanan işbirliği protokolünde siber güvenlik konusu yer almış olup Bakanlığımız ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) arasında 14.08.2012 tarihinde 'Ulusal Siber Güvenlik Teknoloji Geliştirme Programı Konusunda Danışmanlık Hizmetleri Alımı Sözleşmesi' imzalanmıştır.

Sözleşme toplam 5 İş paketini kapsamaktadır.

İş Paketi 1- Ulusal Siber Güvenlik Yönetim Danışmanlığı:

İş Paketi 2- Siber Tehdit Tespit ve Önleme Sistemi Geliştirilmesi:

İş Paketi 3- Gelişmiş Siber Casusluk Tehdit (APT) Analizi:

İş Paketi 4- Zararlı Yazılım Analiz ve Mücadele Merkezi:

İş Paketi 5- Ulusal İnternet Sürekliliği Projesi:

"İş Paketi 1 Ulusal Siber Güvenlik Yönetim Danışmanlığı" projesinin tamamı ile "İş Paketi 2 Siber Tehdit Tespit ve Önleme Sistemi Geliştirilmesi" projesinin birinci altı aylık dönemine ait işler/çıktılar tamamlanmış olup, Haberleşme Genel Müdürlüğüne teslim edilmiştir. Haberleşme Genel Müdürlüğünce değerlendirilen dokümanlar onaylanmış ve 2013 yılı Eylül ayında ilk ödeme yapılmıştır.

"İş Paketi 2 Siber Tehdit Tespit ve Önleme Sistemi Geliştirilmesi" projesinin ikinci altı aylık dönemine ait işler/çıktılar ile "İş Paketi 3Gelişmiş Siber Casusluk Tehdit (APT) Analizi" ve İş Paketi 4Zararlı Yazılım Analiz ve Mücadele Merkezi" projelerinin birinci altı aylık dönemine ait işler/çıktılar 2013 yılı Ağustos ayında Haberleşme Genel Müdürlüğüne teslim edilmiştir. Söz konusu işler/çıktılar Haberleşme Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilmiş olup, görüşler TÜBİTAK'a iletilmiştir. Söz konusu İş Paketleri üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

"İş paketi 5 Ulusal İnternet Sürekliliği Projesi" için ise karşılıklı anlaşma sağlandıktan ve makam onayı alındıktan sonra çalışmalar başlayacaktır.

Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı

Bakanlar Kurulu'nun 20 Ekim 2012 tarihli ve 2012/3842 sayılı Kararı ile "Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Karar" resmi gazetede yayımlanmıştır. Bu karar gereğince, ulusal siber güvenlik çalışmalarının yürütülmesi, yönetilmesi ve koordinasyonunu sağlama üzere Siber Güvenlik Kurulu kurulmuş ve Kurul'un sekretarya hizmetlerini yürütme görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Siber Güvenlik Kurulu'nun ilk Toplantısının yapıldığı 20 Aralık 2012 tarihinde alınan 2012/1 sayılı karar ile "Siber Güvenlik Kurulunun Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Yönergesi" ile "Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı" kabul edilmiştir.

"Siber Güvenlik Kurulunun Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Yönergesi" gereğince Siber Güvenlik Kurulu'nun sekretarya hizmetlerini Bakanlığımız adına yürütme görevi Haberleşme Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Ayrıca "Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı" Bakanlar Kurulu'nun 20 Haziran 2013 tarih ve 2013/4890 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Söz konusu Eylem Planı'nda yer alan maddelerin yarıdan fazlasına ilişkin çalışmalar ya tamamlanmış veya devam etmektedir.

İşletmeci Kuruluşların Faaliyetleri

Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi

Son otuz yıldır özellikle üretim, ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler küreselleşmeyi ateşlemiş; posta sektörü de gitgide artan oranda birbirine bağımlı hale gelen işletmeler ağı ile küreselleşerek önemli değişimlere sahne olmuştur. Ulusal pazarlarda geleneksel posta idarelerinin dışında özel işletmeler ve teknolojik alternatifler sayesinde rekabet ortaya çıkmıştır.

Hızlı ve güvenli bir şekilde doğru mesajı doğru kişiye iletmek olan temel amaç hala değişmemiştir. Ancak teknolojik gelişmeler sonucu elektronik haberleşmenin gelişmesi ve yaygınlaşması ile dünya genelinde posta pazarında işletmelerce sunulan hizmetlerin ağırlıkları ile ilgili gözle görülür bir değişim gözlenmektedir. Elektronik haberleşmenin artan bir hızla gelişmesiyle birlikte fiziki mektup postasına olan ilgi azalırken, SMS ve e-posta gibi alternatif elektronik araçlar, doğru mesajı doğru kişiye iletmenin çok daha hızlı ve popüler yolları olarak tercih edilir hale gelmiştir.

Bu kapsamda gerek ülkemizde gerekse dünyada sektörün daha fazla gelişmesine, rekabetin artmasına ve müşterilerin menfaatlerinin korunmasına yönelik düzenlemeler yapılmakta ve bu düzenlemeler gözden geçirilmektedir.

Bu gerçeğe paralel olarak yeni "Posta Hizmetleri Kanunu" Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda 09/05/2013 tarihinde kabul edilmiş olup, 23 Mayıs 2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Kuruluşumuz, PTT A.Ş. adı altında, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Böylece posta hizmetlerinin kaliteli, sürekli, tüm kullanıcılar için karşılanabilir bir ücretle, etkin, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde sunulması, sektörün serbestleştirilerek mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf hale getirilmesi, düzenleme ve denetim mekanizmasının kurulması sağlanmıştır (Tablo 5).

Sektörel Büyüklükler

Tablo 5. Posta Ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi Haberleşme Hizmet Büyüklükleri				
Hizmetin Türü	**2003 Yılı Yılsonu İtibariyle Gerçekleşme**	**2012 Yılsonu Itibariyle Gerçekleşme**	**2013 Yılsonu Hedef**	**Değişim Oranı (%) (2003-2012)**
1-TOPLAM POSTA GÖNDERİLERİ				
Adet (Bin)	916.902	1.021.471	1.039.826	11,40
Gelir (Bin TL)	493.142	1.257.836	1.377.753	155
2-TOPLAM PTTBANK İŞLEMLERİ				
Adet (Bin)	102.017	313.027	341.290	206,8
Gelir (Bin TL)	133.815	394.785	450.000	195
3-TOPLAM LOJİSTİK GÖNDERİLERİ				
Adet (Bin)	9.515	39.549	49.268	315,6
Gelir (Bin TL)	28.484	157.149	201.000	451,7

Yatırım Projeleri

2013 yılında PTT A.Ş.'ye 140 milyon TL ödenek tahsis edilmiş, 2013 Ekim ayı itibariyle 103 Milyon 369 Bin 91 TL harcama ile %73,84 oranında gerçekleşme sağlanmıştır (Tablo 6). 2014 Yılı (Teklif) Yatırım Programı ödenek dağılımı Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 6. 2013 Yılı Yatırım Faaliyetleri					
Proje No	**Proje Adı**	**Program**	**Revize (III) Ödeneği**	**Gerçekleşme 23 Eylül 2013**	**Gerçekleşme Oranı**
1996 E 11 0120	PTT Hizmet Binaları	39.260.000	27.205.000	11.661.273	42,86%
2007 E 11 0040	İşyerlerinin PttBank Olarak Düzenlenmesi	8.187.000	13.000.000	10.798.727	83,07%
2009 E 11 0030	İstanbul PİM, KİM ve Lojistik Üs İnşaatı	7.000.000	500.000	0	0,00%
2010 E 11 0020	Pttmatik	1.000.000	1.000.000	0	0,00%
2013 E 11 0010	Kaba Maddeleri Ayrım Sistemi	18.335.000	11.000.000	10.659.877	96,91%
2013 E 11 0020	Muhtelif İşler	49.218.000	87.295.000	70.249.214	80,47%
2013 E 11 0030	Posta Hizmetleri Mekanizasyonu ve Modernizasyonu	17.000.000	0	0	0,00%
TOPLAM		140.000.000	140.000.000	103.369.091	73,84%

Tablo 7. 2014 Yılı Yatırım Programı (Taslak) Ödenek Dağılım Tablosu (Bin TL.)		
Proje No	**Proje Adı**	**Program**
1996 E 11 0120	PTT Hizmet Binaları	27.656
2007 E 11 0040	İş Yerlerininin Ptt Bank Olarak Düzenlenmesi	10.000
2009 E 11 0030	İstanbul PİM, KİM ve Lojistik Üs İnşaatı	15.000
2010 E 11 0020	Pttmatik	11.000
2013 E 11 0010	Kaba Maddeleri Ayrım Sistemi	11.000
2013 E 11 0030	Posta Hizmetlerinin Mekanizasyonu ve Modernizasyonu	12.610
2014 E	Otomatik Kargo Ayrım Sistemi	5.000
2014 E	Muhtelif İşler	47.734
TOPLAM		140.000.000

1996-2004 dönemi ile 2005-2013 dönemi yapılan yatırımların mukayesesi Grafik 20'de verilmiştir.

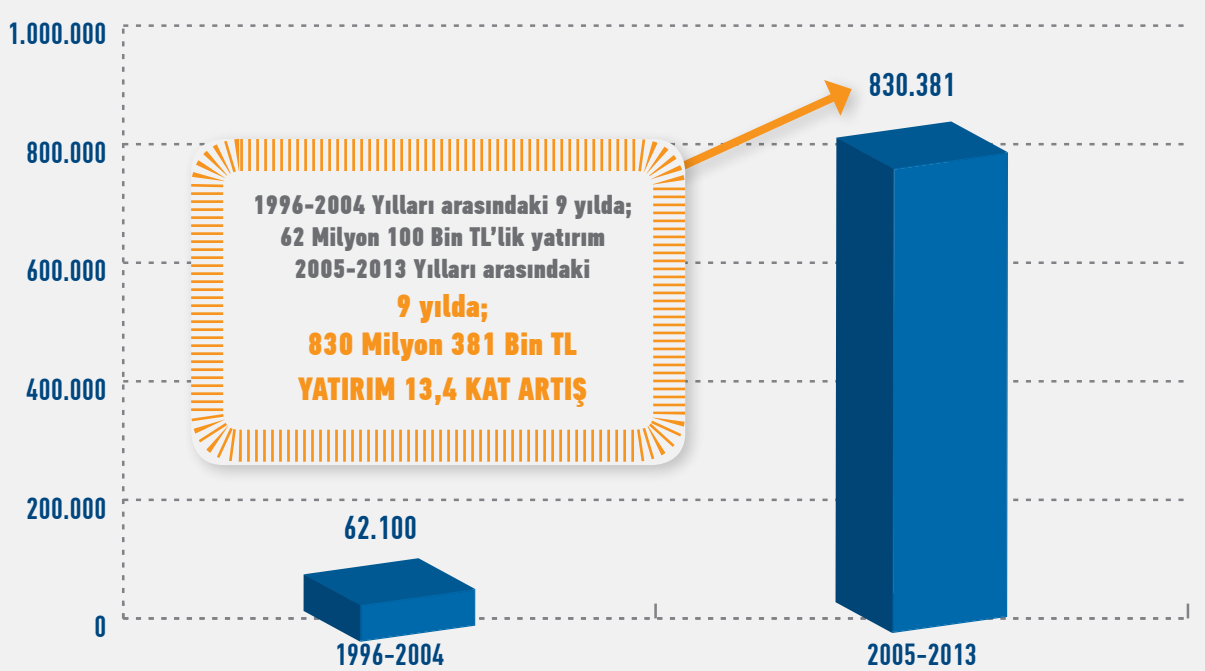

Grafik 20. Yatırımları Mukayesesi

İşletme Faaliyetleri

Haberleşmeyi ekonomik, teknolojik ve sosyal kalkınmanın önemli bir altyapısı olarak gören PTT A.Ş, 1840 yılından bu yana varlığını sürdürmektedir. PTT A.Ş. tamamı Online hizmete açık 4.516 işyerinde 1.798 Pttmatik (ATM), 34.747 uzman personeli, hızlı ve güvenli erişimi sağlamak için 7.000'in üzerinde araç sayısı ile hiçbir bankanın bulunmadığı 1520 yerleşim yerinde olmak üzere ülke genelinde posta, PTTBank ve lojistik alanlarında faaliyet göstermektedir.

Posta Alanındaki Hizmetler ve Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Kayıtlı Posta Maddelerinin Otomasyonu Projesi

İletişim alanında meydana gelen teknolojik gelişmelere bağlı olarak, ilk defa 2004 yılında 24 merkezde pilot uygulamaya geçilmiş olup bu hizmet 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle (3.434'ü merkez ve şube, 1082'i acentelik olmak üzere) toplam 4.516 işyerinde sürdürülmektedir.

Kayıtlı Posta Maddelerinin Otomasyonu ile yurtiçi ve yurtdışı kayıtlı gönderiler; kabullerinden teslimine kadar geçen sürede www.ptt.gov.tr adresinden izlenebilmektedir.

Yurtdışı gönderilerde 88 ülke posta idaresi ile acele posta, 120 ülke posta idaresi ile koli ve 82 ülke posta idaresi ile mektup postası gönderileri için IPS (Uluslararası Posta Sistemi) vasıtasıyla bilgi transferi gerçekleştirilmektedir.

Bu ülkelere yollanan veya bu ülkelerden gelen kayıtlı gönderiler PTT A.Ş.'nin internet sayfasının "Yurtdışı Gönderi Takibi" menüsünden takip edilebilmektedir.

Buna ilaveten gönderilerin takip ve kontrolünün eşzamanlı olarak gerçekleştirilebilmesi amacıyla SIM kart ile çalışan 3.819 adet el bilgisayarı kullanılmaktadır. El bilgisayarı ile tüm kayıtlı gönderilerin teslim tarihi, saati, teslim alan bilgileri Kayıtlı Posta Maddelerinin Otomasyonuna anında aktarılarak işgücü ve zamandan tasarruf sağlanmıştır (Grafik 21).

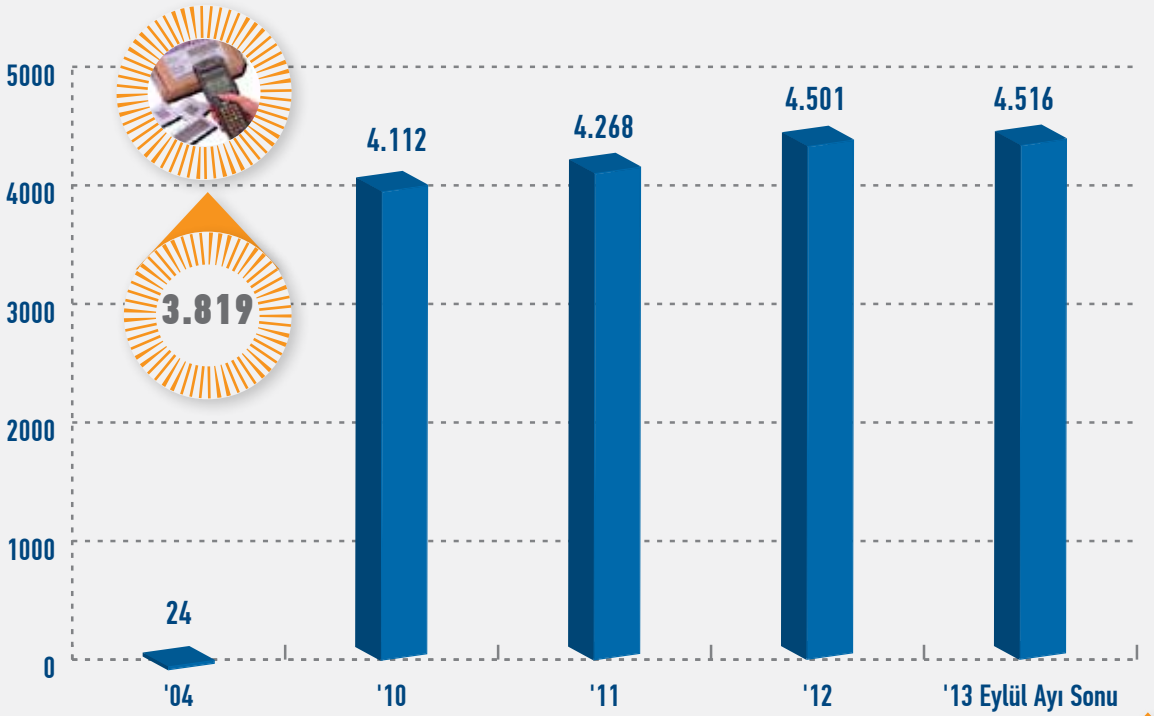

Grafik 21. Kayıtlı Posta Maddelerinin Otomasyonu Projesi

Gönderiler kayıt altında...

Birleşik Posta Projesi (Hybrid Mail)

Birleşik Posta Sistemi için İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Erzurum olmak üzere 5 ayrı ilde baskı merkezi ve Ankara'da operasyon merkezi kurulmuş, sistem 2010 yılı Ocak ayından itibaren hizmete alınmıştır.

Birleşik Posta Sisteminde yaklaşık olarak 2010 yılında 70 milyon, 2011 yılında 157 milyon, 2012 yılı yılında 147 milyon, 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 118 milyon olmak üzere toplam 492 milyon adet gönderi üretimi yapılmış ve 61 Milyon 60 Bin TL gelir elde edilmiştir (Grafik 22).

Mektup Sepeti Projesi

Bireysel müşterilerin elektronik ortamda ürettikleri, dizayn ettikleri ve ücretlerini ödedikleri gönderilerin de Birleşik Posta Sistemine entegre bir şekilde işlem görmesini sağlayan Mektup Sepeti Projesi www.mektupsepeti.gov.tr adresi üzerinden hizmete başlamış olup baskıları 3 ilde (İstanbul, Ankara, İzmir) hayata geçirilmiştir.

2013 Ekim ayı itibariyle kullanıcı üye sayısı 1.220'ye ulaşmış ve bugüne kadar toplam 956 adet bireysel müşteri gönderisinin üretimi yapılmıştır.

5 Baskı Merkezinde Kurumlara Hizmet Veren Birleşik Posta Projesi Bireysel Mektuplara Da Açılmıştır.

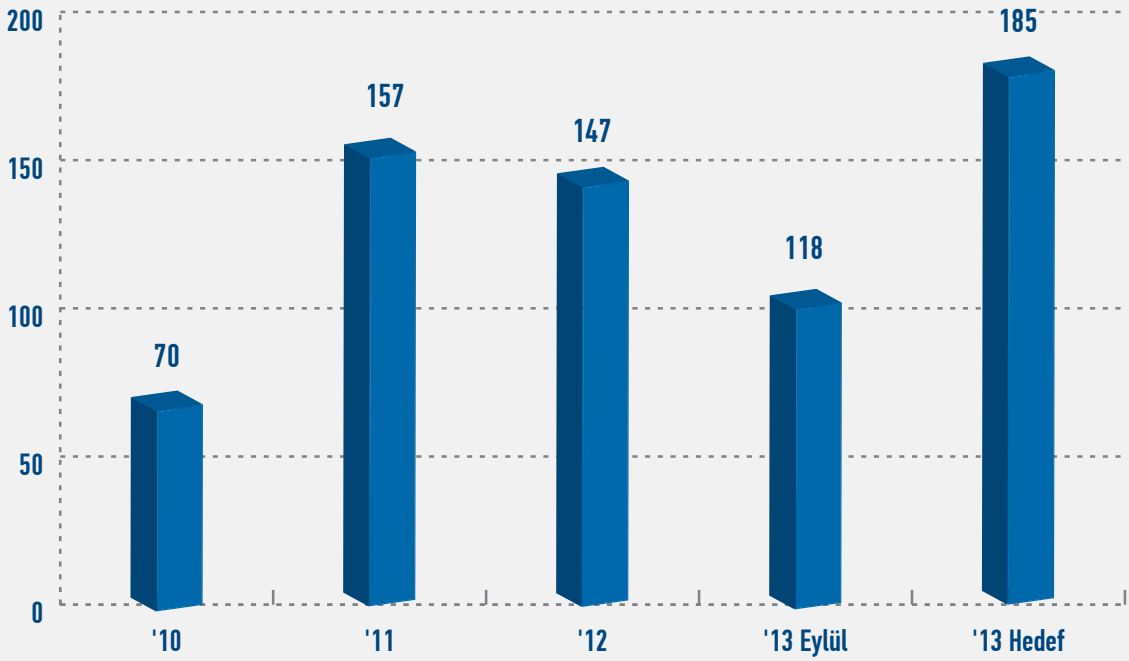

Grafik 22. Birleşik Posta Projesi (Hybrid Mail)

Mektup Sepeti Projesi

İstanbul Hadımköy Posta İşleme Merkezi ve Lojistik Üssü

İstanbul Avrupa Yakası Çatalca İlçesi (Hadımköy) Yassıören-Akpınar sanayi bölgesinde bulunan toplam 213.555,41 m^2 yüzölçümlü PTT A.Ş.'ye ait arsa üzerine TOKİ tarafından 42.909 m2 alanlı Posta İşleme Merkezi yapılmış ve söz konusu bina 26/08/2011 tarihinde hizmete verilmiştir.

Pazarda önemli bir paya sahip olan PTT A.Ş.'nin gelişen teknoloji ile birlikte diğer yerli ve yabancı kargo firmaları ile rekabet gücünün daha da artırılabilmesi için lojistik ve depolama yönetimini etkin bir şekilde faaliyete geçirmesi gerekmektedir.

"PTT Lojistik ve Depolama Yönetimi" çalışmaları kapsamında başta sektör seçimi ile buna bağlı depo yeri seçimi olmak üzere yol haritasının belirlenmesi, bu kapsamda öncelikli olarak İstanbul Hadımköy'de PTT A.Ş.'ye ait araziye lojistik amaçlı kullanılmak üzere, seçilecek sektöre bağlı olarak lojistik üs yapılması planlanmış olup TOKİ ile proje yapılması için protokol imzalanmıştır. PTT A.Ş.'nin görüşü doğrultusunda TOKİ tarafından hazırlattırılan projeler bitirilme aşamasına gelmiş ve 2013 Eylül ayı içerisinde projelerin TOKİ'ye teslim edileceği öğrenilmiştir.

Hazırlanan proje kapsamında Kargo İşleme Merkezi: 22.870 m^2, Kargo Lojistik Binası: 25.700 m^2, Kapalı Spor Salonu:2.545 m^2, 94 konutluk lojman Binası:16.300 m^2, depo+arşiv+ambar+teknik merkez alanı: 33.415 m^2 olmak üzere toplam 100.830 m^2 inşaat alanı bulunmaktadır.

İstanbul Hadımköy Posta İşleme Merkezi ve Lojistik Üssü

Akıllı Konveyör Sistemleri Projesi

İstanbul Hadımköy Posta İşleme Merkezin e Akıllı Konveyör Sisteminin 2011 yılında kurulumu yapılmış olup söz konusu sistem saatte 6.000 adet posta torba ve kutularını ileri teknoloji ürünü röntgen cihazlarıyla (Otomatik X-Ray cihazları) güvenlik kontrolü yaptıktan sonra üzerindeki barkod bilgisinden yararlanarak posta hatları itibarıyla otomatik ayrıma tabi tutmaktadır.

Akıllı Konveyör Sistemleri Projesi

Otomatik Mektup Ayrım Sistemi Projesi

Posta trafiği en yoğun olan İstanbul Avrupa Yakası Hadımköy Posta İşleme Merkezine, kabul edilen gönderilerin otomatik olarak işleme ve ayrımlarını sağlamak amacıyla saatte 150 bin adet gönderinin 920 cihet bazında ayrımını yapabilecek nitelikte, modern bir "Otomatik Mektup Ayrım Sistemi" satın alınarak kurulumu yapılmış ve sistem 2011 yılı Eylül ayında devreye alınmıştır.

Diğer taraftan; yatırım programı kapsamında İstanbul Anadolu Yakası, Ankara ve İzmir'e de Otomatik Mektup Ayrım Sistemi alınmasını teminen 24/07/2012 tarihinde ihalesi yapılarak 22/10/2012 tarihinde sözleşme imzalanmış, sistemlerin kurulum çalışmalarına başlanmıştır.

Otomatik Mektup Ayrım Sistemi Projesi

Adres Standartlarının Oluşturulması Projesi

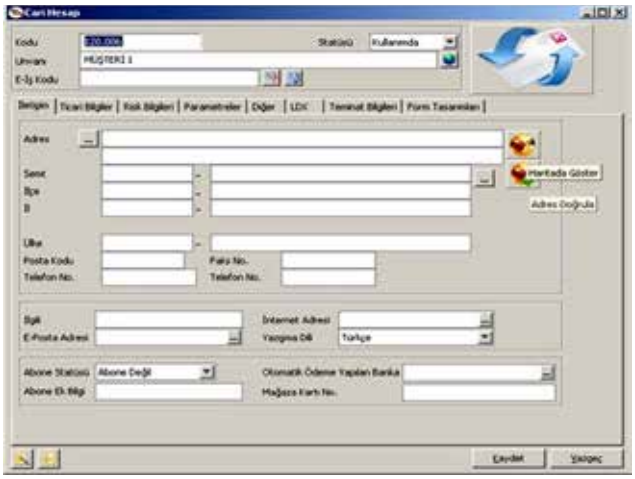

Adres Standartlarının Oluşturulması Projesi

PTT A.Ş'ye toplu gönderi veren kurum ve kuruluşların kendi bünyelerinde oluşturdukları adres veri kayıtlarına göre hazırladıkları gönderilerin alıcısına ulaştırılmasında sıkıntı yaşandığından Şirkete iade gönderi miktarları artmakta ve müşteri memnuniyeti olumsuz etkilenerek posta maliyetleri yükselmektedir.

Bu olumsuzlukların giderilmesini teminen PTT A.Ş. tarafından verilen hizmetlerden elde edilen adreslerin uygun bir yapıda tek bir çatı altında toplanması ve pazarlanabilir hale getirilmesi konusunda çalışmalara başlanılmıştır.

Bu kapsamda; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile işbirliği yapılmış ve Ulusal Adres Veritabanı (UAVT) ile Kurumsal Adres Veritabanı entegrasyon işlemi tamamlanmış olup, söz konusu veritabanının Kurumsal işlemlerde kullanımına dönük çalışmalara başlanılmıştır.

Cihet İyileştirme Sistemi Projesi (CİS)

Cihet İyileştirme Sistemi, intranet üzerinden ulaşılması mümkün olan uygulama sayesinde GPS cihazlarından gelen konum bilgileri ile dağıtım bölgelerinin (cihetler) düzenlenmesi, dağıtıcıların cihetlerindeki konum bilgilerinin alınarak harita üzerinde izlenmesi amacıyla planlanmış olup, proje başlangıçta 80 adet cihazla pilot olarak uygulanmış, pilot uygulamanın başarılı sonuçlanması ile Türkiye geneline yaygınlaştırılması yönünde çalışmalara başlanmıştır.

Türkiye genelinde kullanılmak üzere 5.760 adet GPS (Global Positioning System= Global Yer Belirleme Sistemi) cihazı ile bu cihazlardan alınacak konum bilgileri sayesinde cihet organizasyonu/ reorganizasyonu yapılmasını sağlayan donanım ve yazılımın alımı için 09/04/2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

Proje Şubat 2013 tarihinden itibaren devreye alınarak PTT Başmüdürlüklerince uygulanmaktadır.

Cihet İyileştirme Sistemi Projesi (CİS)

Araç Takip Sistemi Projesi (ATS)

Araç Takip Sistemi ile PTT A.Ş. bünyesinde posta ve diğer işler için kullanılan araçların GPS ve GSM/GPRS teknolojileri kullanılarak sayısal haritalar üzerinde izlenmesi, takip edilmesi, raporlanması, uzaktan yönetilmesi hedeflenmiştir.

Araç Takip Sistemi Projesi (ATS)

Bu kapsamda 17/06/2010 tarihinde alım ihalesi gerçekleştirilerek, 02/08/2010 tarihinde de sözleşmesi imzalanmış, ülke genelindeki 2.838 adet araca montajları yapılmış ve proje dâhilindeki LCD monitör, bilgisayar ve sunucuların kurulumları da tamamlanarak Araç Takip Sistemi kullanılmaya başlanmıştır.

Kayıtlı Elektronik Posta Projesi (KEP)

Kayıtlı Elektronik Posta Projesi (KEP), posta hizmetlerinde PTT A.Ş.'nin mevcut teknoloji düzeyini ileri götüren bir proje olup, posta pulunun elektronik ortamda eşdeğeridir.

KEP resmi yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına imkan sağlamaktadır.

PTT KEP sistemi kullanıcılara genel e-posta hizmetlerine ilave olarak,

- *e-postaların ilgili kişiye gönderilip gönderilmediği,*
- *Gönderilmişse ulaşıp ulaşmadığı,*
- *Gönderilen e-postaya erişilip erişilmediği,*
- *e-postanın iletilme zamanını tespit edecek,*
- *İçeriğin değişmediğini garanti edecek,*
- *Hukuken geçerli delil seti oluşturacak şekilde muhafaza edecek bir sistemdir.*

30/04/2012 tarihi itibariyle Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna (BTK) PTT A.Ş'nin Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı (KEPHS) olarak yetkilendirilmesi için başvuruda bulunulmuş olup anılan kurumca 10/09/2012 tarihi itibari ile Şirketimiz KEPHS olarak yetkilendirilerek bu alanda yetkilendirilen ilk Kuruluş olmuştur.

Kayıtlı Elektronik Posta Projesi (KEP)

e-Tebligat Projesi

e-Tebligat uygulaması 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre tebligat çıkarmaya yetkili merciler tarafından elektronik ortamda hazırlanmış olan tebligatların değiştirilemez ve inkar edilemez bir şekilde PTT A.Ş.' ce oluşturulan güvenli elektronik ortam vasıtasıyla KEP altyapısı kullanılarak alıcılarına iletilmesidir.

19 Ocak 2013 tarihinde Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin yayınlanmasını müteakip Ankara PTT Başmüdürlüğüne bağlı Ulus PTT Merkez Müdürlüğünde pilot olarak uygulamaya konulan proje, 22 Nisan 2013 tarihi itibariyle tüm illerimizde devreye alınarak 133 PTT Merkez Müdürlüğünde toplam 173 gişeden kayıt hizmeti verilmeye başlanmıştır.

e-Tebligat Projesi

30.10.2013 tarihi itibarıyla 92 gerçek kişi, 73 kamu tüzel kişi, 1076 özel tüzel kişi ile toplam 1241 KEP hizmeti kullanıcısı bulunmaktadır.

Hızlı Tebligat Hizmeti

Hızlı Tebligat Hizmeti ile tebliğ evraklarının alıcılarına acele olarak tebliğ edilmesi ve mazbataların çıkaran mercie hızlı geri dönüşü ile teslim süreleri kısaltılarak hizmet kalitesinin yükseltilmesi amaçlanmıştır. Tüm Türkiye'de aynı hizmet süreleri ve ücret uygulanmak suretiyle 04/07/2011 tarihinde "Hızlı Tebligat" hizmeti uygulamasına başlanmıştır.

Müşteriler http://ptt.gov.tr web sayfası üzerinden, 169 çağrı merkezini arayarak veya PTT merkezine giderek söz konusu hizmetten yararlanabilmekte, birden fazla Hızlı Tebligat göndermek istediğini bildiren kişi ve kuruluşların tebligatları, adreslerinden kabul edilmektedir.

Hızlı tebligat hizmeti ile teslim sürelerinde iyileştirme yapılmış, sevk ve dağıtımda öncelik tanınmak suretiyle;

- *Postaya verildiği şehir dağıtım alanı içerisinde 1 gün (24 saatte),*
- *İl sınırları içinde kabulden itibaren en geç ertesi gün,*
- *İller arasında kabulden itibaren en geç 2 gün sonra teslimi,*
- *Hızlı Tebligata ait mazbatanın çıkaran mercie iadesi ise tebligatın tesliminden itibaren en geç 2 gün içerisinde, Yapılması esas alınmaktadır.*

Hizmete olan aylık talep yaklaşık 250.000 adettir.

Hızlı Tebligat Hizmeti

e-Telgraf Hizmeti

e-Telgraf hizmeti; "müşteri odaklılık" tabanında, gelişen teknolojik imkanlar kullanılarak ve çağın gerektirdiği yenilikleri kapsayarak, kabulünden teslimine kadar bilgisayar ortamında takibinin sağlandığı yeni bir sistem geliştirilerek 05/06/2006 tarihinden itibaren vatandaşlarımızın kullanımına sunulmuştur.

e-Telgraf gişelerden, fonotel ve fakstel kanalıyla kabul edilebildiği gibi PTT işyerlerine gitmeden www.ptt.gov.tr web sayfasından da gönderilebilmektedir.

İnternet üzerinden gönderilen e-Telgrafların ücretlerinin yaygın bir hizmet olan sanal POS sistemi aracılığı ile vatandaşlara kredi kartından ödeme imkânı da sunulmuştur.

Bu hizmeti sıklıkla kullanan müşterilerimize ise e-Telgraf abonelik hizmeti verilmeye başlanmıştır. Sisteme tanımlanan aboneler için e-Telgraf ücretini posta çeki hesabından ödeme kolaylığı getirilmiştir.

Posta Hizmetleri Toplam Gönderi Trafiği ve Gelirleri (2003-2013)

- *2003 yılında 916 Milyon 902 Bin adet gönderi karşılığında 493 Milyon 142 Bin TL gelir elde edilmiş iken,*
- *2012 yılsonunda 1 Milyar 21 Milyon 471 Bin adet gönderi karşılığında 1 Milyar 257 Milyon 836 Bin TL gelir elde edilmiştir.*
- *2012 yılı Temmuz ayı sonu itibariyle 602 Milyon 640 Bin adet gönderi karşılığında, 729 Milyon 717 Bin TL gelir elde edilmiş iken, 2013 yılı Temmuz ayı sonu itibariyle 567 Milyon 973 Bin adet gönderi karşılığında 799 Milyon 910 Bin TL gelir elde edilmiştir.*
- *2013 yılında 1 Milyar 39 Milyon 826 Bin adet gönderi karşılığında 1 Milyar 377 Milyon 753 Bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir (Grafik 23).*

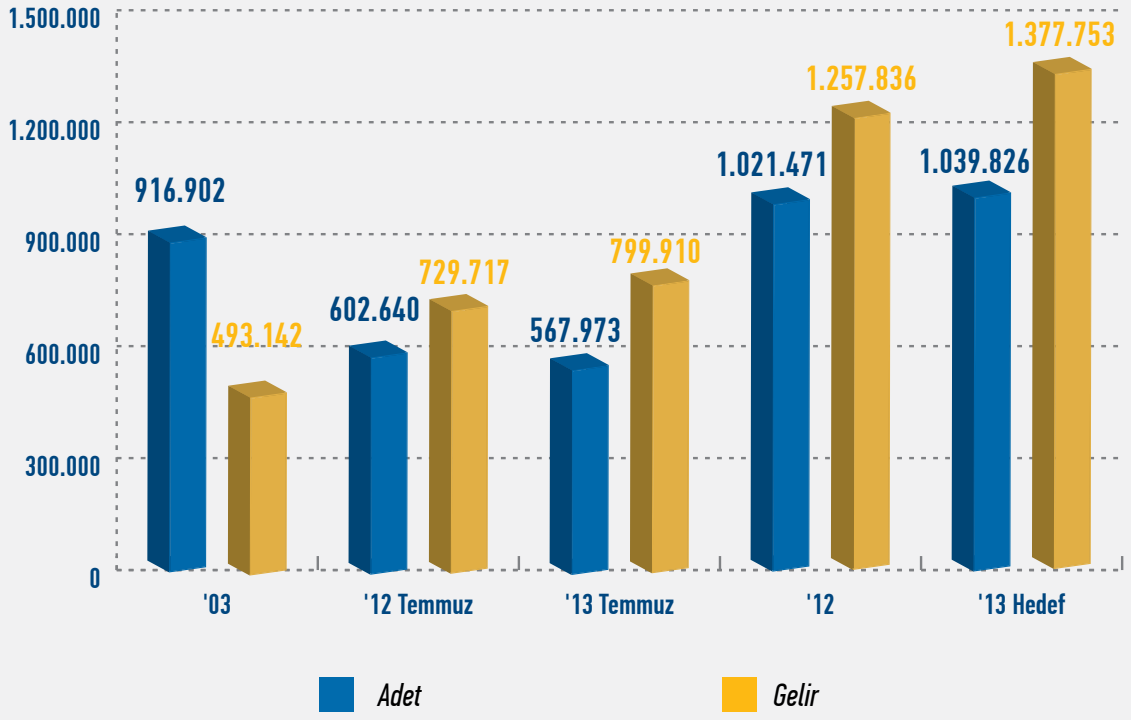

Grafik 23.Posta Hizmet Toplam Gönderi Trafiği ve Gelirleri (2003-2013)
(Mektup Postası+Telgraf+Tele Post)

PTTBank Hizmetleri Ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Bankacılık hizmetlerinin daha etkin, güvenli, süratli, ekonomik ve çağın gereğine uygun bir şekilde sunulmasını teminen PTTBank Projesi uygulamaya konulmuştur.

PTTBank Projesi 3 bölümden oluşmaktadır.

1. *1-PTT İşyerlerinin otomasyon altyapısına kavuşturulması*
2. *2-İş ve işlem çeşitliliğinin arttırılması.*
3. *3-PTT işyerlerinin PTTBank yaklaşımına uygun şekilde yeniden tasarlanmasıdır.*

Hiçbir bankanın bulunmadığı 1.520 (36 ilçe, 1.244 belde ve 240 köy) yerleşim yerinde sadece PTT hizmet vermektedir.

PTT İşyerlerinin Otomasyon Altyapısına Kavuşturulması

1995 yılında 27 PTT işyerinde başlatılan Gişe Otomasyonu Hizmeti; 2003 yılında 882, 2004 yılında 1.511, 2005 yılında 2.634, 2006 yılında 2.973, 2007 yılında 3.143, 2008 yılında 3.465, 2009 yılında 3.767, 2010 yılında 4.112, 2011 yılında 4268, 2012 yılında 4501 işyerine ulaşmıştır.

Her geçen gün sayısı artan ve 2013 Eylül ayı sonu itibariyle 3.434'ü merkez ve şube, 1082'si acentelik olmak üzere [Posta İşleme ve Dağıtım Merkezleri (76), Kargo İşleme ve Dağıtım Merkezleri (21) ile Kargo Şubeleri ve Şeflikleri (46) dahil] toplam 4.516'ya ulaşan otomasyona açık işyeri ile halkımıza daha çağdaş ve kaliteli hizmet sunulmaktadır (Grafik 24).

Otomasyon sistemi sayesinde Posta, Telgraf, Kargo ve tahsilat işlemlerinin yanında posta çeki hesaplarına para yatırma veya hesaptan para çekme işlemleri de herhangi bir PTT işyerinden anında online olarak gerçekleştirebilmektedir.

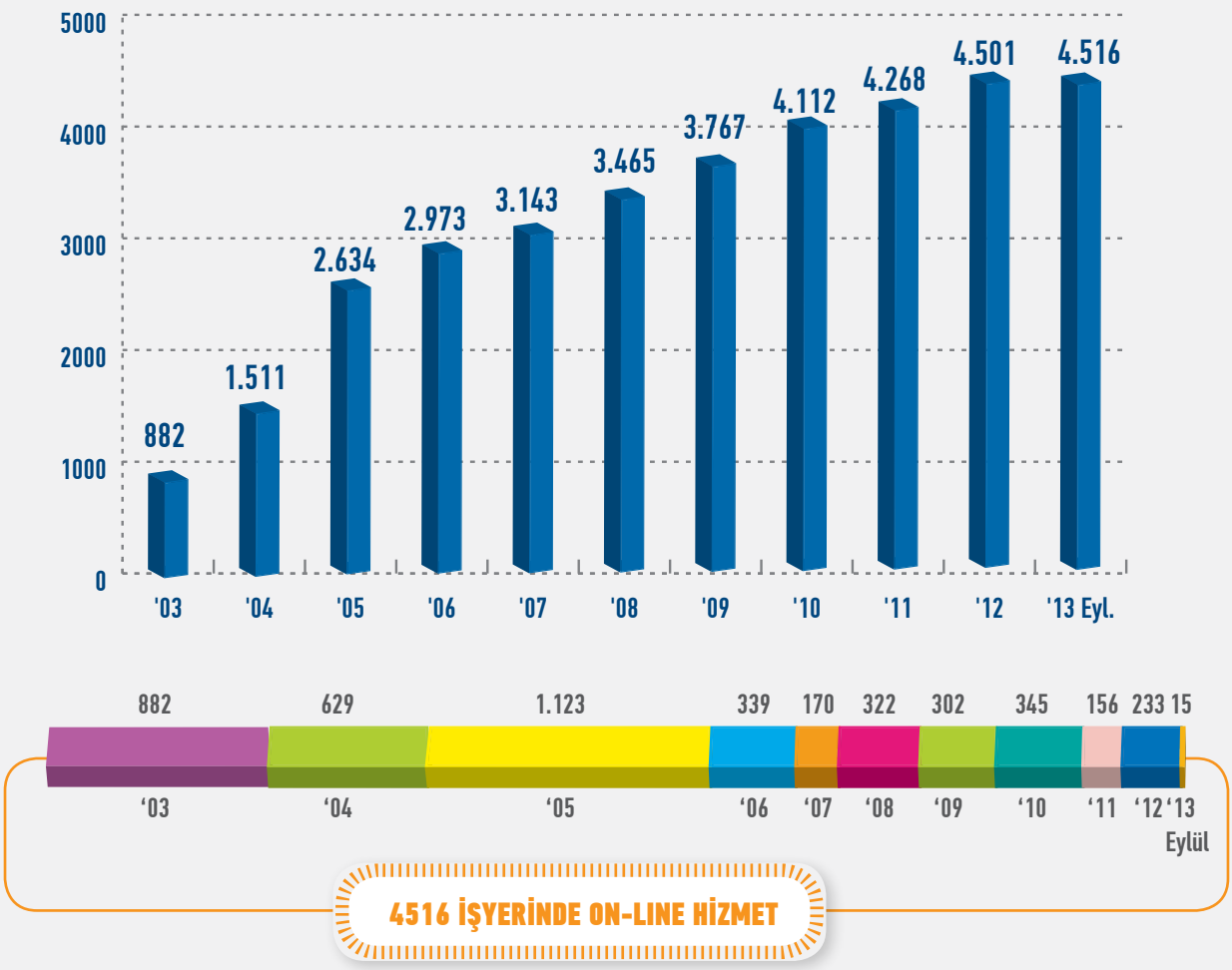

Grafik 24. PTT İşyerlerinin Otomasyon Altyapısına Kavuşturulması

İş ve İşlem Çeşitliliğinin Arttırılması

Otomasyon sisteminin, yapılan işbirliği protokolleri ile değişik kamu ve özel sektör kuruluşlarının kullanımına açılması çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu kapsamda birçok banka, kamu ve özel kuruluşlarla işbirliği yapılmış olup daha da geliştirilmeye çalışılmaktadır.

PTT A.Ş.'ce 2003 yılına kadar 16 kurumla işbirliği yapılmış iken 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 230 kurum ve kuruluş ile 317 protokol imzalanmıştır (Grafik 25). Şirket ülkemizin tahsilat merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

PTTBank hizmetleri kapsamında;

- *Bankalara ait tahsilat işlemleri (26 Banka)*
- *Tüm banka hesaplarına, kredi kartlarına ve isme online olarak TL, USD, EURO para cinslerinden bireysel nakit yatırma/ucuz para transferi (UPT) hizmeti ile para aktarımı işlemleri,*
- *Telekom ve GSM şirketlerine ait fatura tahsilatı ve arama kartı satışı (25 Telekom Şirketi ve GSM)*
- *Belediyelere ait su, doğalgaz fatura tahsilatı ve doğalgaz satışı (78 Belediye)*

- *Elektrik dağıtım şirketlerine ait elektrik fatura tahsilatı (19 Şirket)*
- *Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardımlaşma Kurumlarına ait ödemeler (37 Kurum)*
- *Sigorta şirketlerine ait sigorta poliçe işlemleri, (11 Sigorta Şirketi)*
- *Muhtelif kurum ve kuruluşlara ait tahsilat ve ürün/bilet satış işlemleri, (34 Muhtelif Kuruluş)*

gibi hizmetler müşterilere sunulmaktadır.

PTT A.Ş, Eylül ayı sonu itibariyle hiçbir bankanın bulunmadığı 1.520 yerleşim yerinde (36 ilçe, 1.244 belde ve 240 köy) anlaşmalı bankalar aracılığıyla (kredi, mevduat, kredi kartı, vb.) vatandaşın finansal hizmetlerini karşılamaktadır.

TÜRKİYE NÜFUSUNUN %20'si HER AY PTT İŞYERLERİNDE.

Ayrıca, hizmet yelpazesinin genişlemesi çerçevesinde üniversite sınavına girecek adaylara daha iyi hizmet verilmesini teminen 24/09/2012 tarihinden itibaren PTT işyerleri ÖSYM Başvuru Merkezi olarak hizmet vermeye başlamıştır.

2003 yılında aylık ortalama 8 milyon işlem gerçekleşmişken bu rakam artık 26 milyona ulaşmıştır.

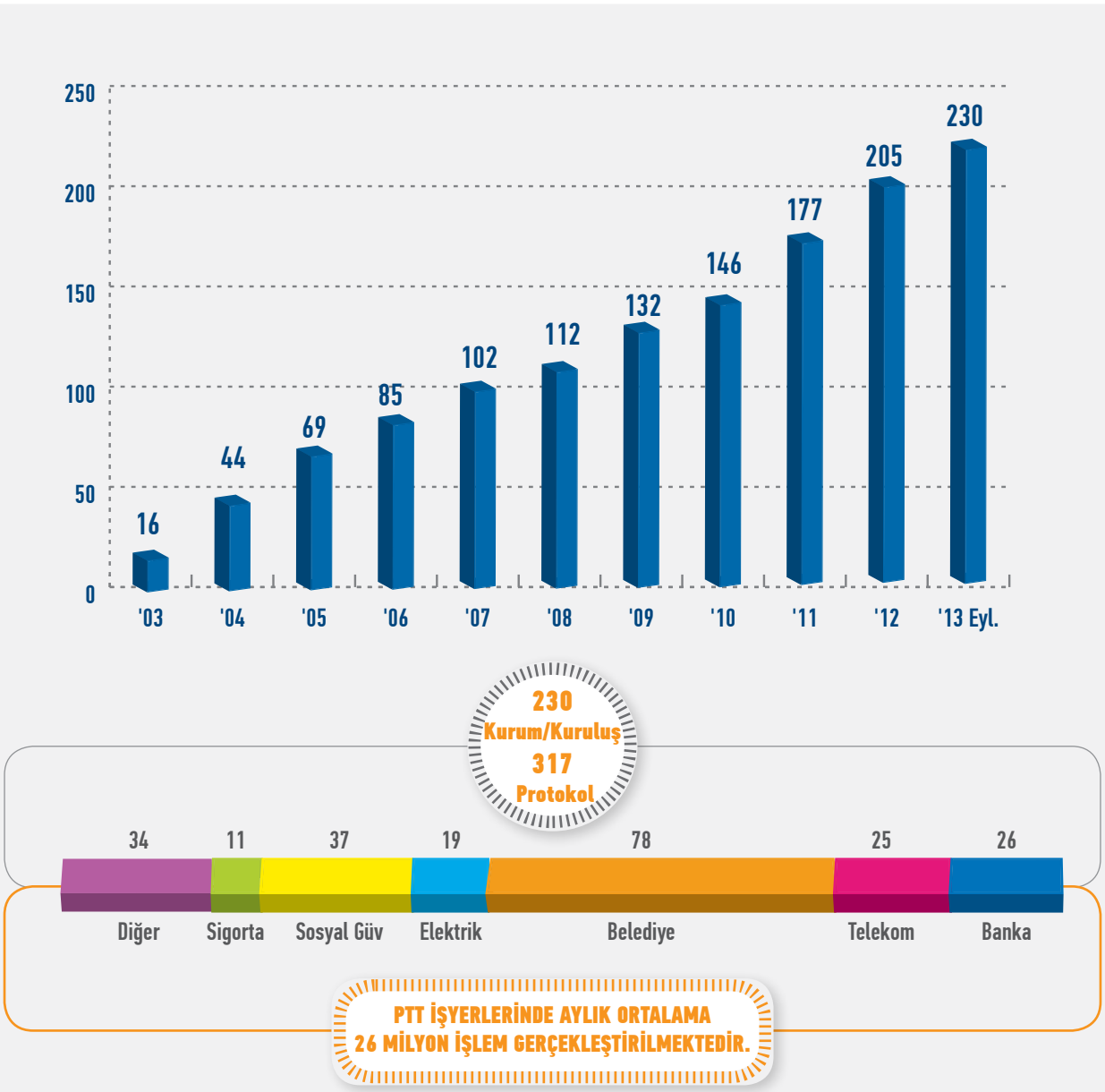

Grafik 25. İş ve İşlem Çeşitliliğinin Arttırılması

Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri

2003 yılında 102 Milyon 17 Bin adet işlem karşılığında 133 Milyon 815 Bin TL gelir elde edilmiş iken,

2012 yılında 313 Milyon 27 Bin adet işlem karşılığında, 394 Milyon 785 Bin TL gelir elde edilmiştir.

2012 yılı Temmuz ayı sonu itibariyle 175 Milyon 485 Bin adet işlem karşılığında, 219 Milyon 420 Bin TL gelir elde edilmiş iken, 2013 yılı Temmuz ayı sonu itibariyle 186 Milyon 319 Bin adet işlem karşılığında 244 Milyon 103 Bin TL gelir elde edilmiştir.

2013 yılında ise 341 Milyon 290 Bin adet işlem karşılığında, 450 Milyon TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir (Grafik 26).

PTTBank Konseptine Uygun İşyeri Modernizasyonu

PTT işyerlerinin fiziki durumlarının bankacılık konseptine uygun olarak düzenlenmesi çalışmalarına 2004 yılından itibaren başlanmış olup PTTBank düzenlemesi yapılan PTT işyeri sayısı 2013 yılı Ekim ayı sonu itibariyle 2875'e ulaşmıştır. 2014 yılı sonunda tüm işyerlerinin PTTBank konseptine uygun olarak modernizasyonu tamamlanacaktır (Tablo 8).

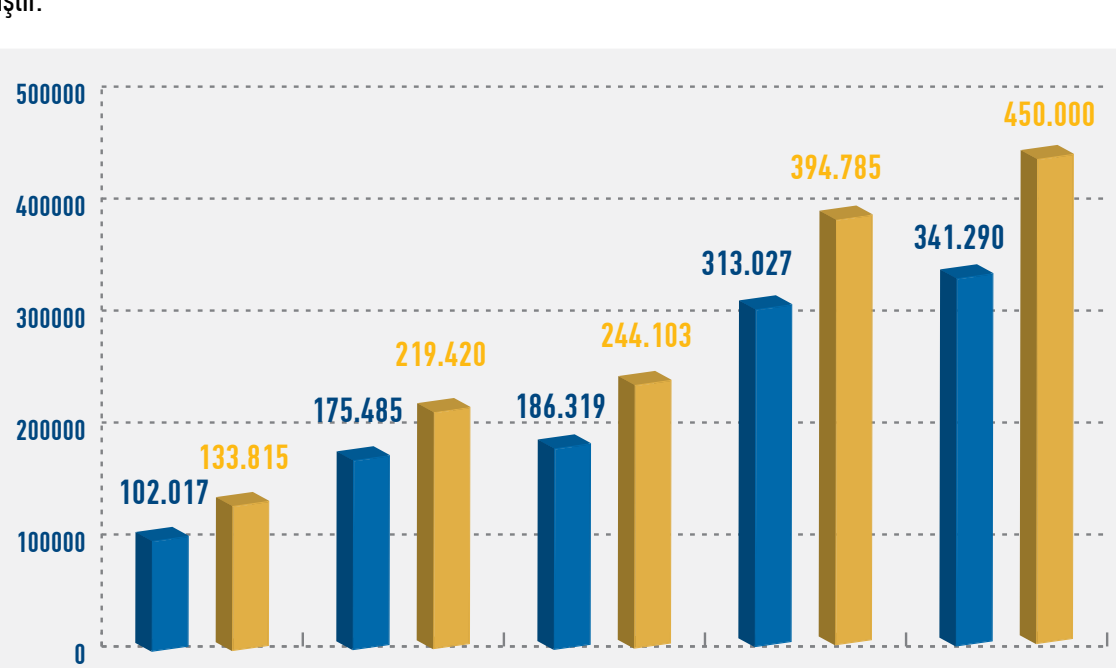

Grafik 26. Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri (2003-2013 Yılları Mukayesesi)

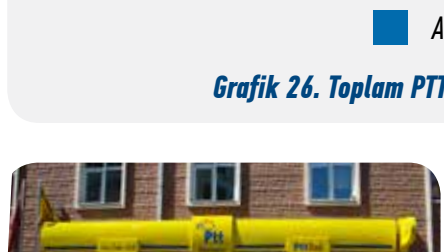

Tablo 8. PTTBank Konseptine Uygun İşyeri Modernizasyonu

Yıllar	Adet	Yıllar	Adet
2004	8	2009	351
2005	13	2010	338
2006	200	2011	338
2007	718	2012	338
2008	369	2013 Ekim	202
TOPLAM			2.875

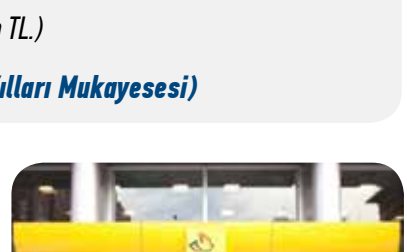

Pttmatik&Pttkart

1798 PTTMATİK VE 3 MİLYON 662 BİN 198 PTT KART AKTİF OLARAK KULLANILMAKTADIR.

A. PTTMATİK

Nakit tahsilatı yapan ve para üstü verebilen, 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet sağlayan Pttmatik'ler aracılığıyla, vatandaşlarımızın sıra beklemeksizin fatura tahsilatı, maaş ödemeleri ve posta çeki işlemleri ile anlaşma sağlanan bankalara ait işlemlerinin yapabilmesi sağlanmıştır.

Başka banka ATM'lerinin olmadığı 112 yerleşim yerinde Pttmatik'ler "Tek ATM" olarak tüm banka müşterilerine hizmet vermektedir.

Proje kapsamında hizmete sunulan 1.798 adet Pttmatik (Eylül 2013 itibariyle) yurtiçi ve yurtdışı tüm banka müşterilerine hizmet verebilen "Ortak ATM" konumuna getirilmiştir. 2013 yılı sonunda Türkiye genelinde hizmet veren Pttmatik sayısının 1.900'ü aşması hedeflenmektedir.

B. PTTKART

Posta çeki hesap sahiplerine verilmekte olan Pttkart (debit Pttkart) ile hesap sahiplerimizin hesaplarını diğer banka hesapları gibi kullanabilmeleri sağlanmış olup bu kapsamda müşterilerimizin hesaplarındaki bakiyelerini Pttmatik'lerden ile diğer tüm banka ATM'lerinden de sorgulayarak gerektiğinde nakit çekim işlemi yapabilmeleri, hesaplarındaki bakiye kadar yurtiçinde ve yurtdışındaki POS'la ödeme kabul eden tüm işyerlerinden mal/hizmet alımı yapabilmelerine ve 3D Secure yöntemi ile internette güvenli bir şekilde alışverişlerde kullanabilmeleri sağlanmıştır.

14/09/2011 tarihinden itibaren posta çeki hesap sahiplerine PTT kredili hesap bağlama işlemine başlanmıştır. PTT Kredili Hesap, Posta Çeki Hesap sahibine hesabında yeterli bakiye olmaması durumunda acil nakit ihtiyaçları, otomatik ödemeler ve alışverişlerde ek limit sağlayan bir Kredili Mevduat Hesabı'dır. Pttbonus kredi kartı, müşterilerin mal ve hizmet alımlarında belirlenen kredi limitleri dahilinde bir ay süreyle faizsiz olarak ödeme imkanı sağlayan ödeme aracı olup, ayrıca nakit avans işlemi için de kullanılabilmektedir.

Ön yüklemeli Pttkart projesi çalışmaları kapsamında, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca yapılan protokol ile anılan Bakanlıkça yapılan tüm sosyal yardım ödemelerinin hak sahiplerine teslim edilecek ön yüklemeli Pttkart aracılığı ile 19/06/2013 tarihinden itibaren yapılması sağlanmıştır. Eylül ayı sonu itibariyle 166.509 adet Ön Ödemeli Pttkart hak sahibine teslim edilmiş olup, 2013 yılı sonuna kadar 1 milyon kartın teslim edilmesi planlanmaktadır.

Hak sahipleri bu proje sayesinde,

- *ATM ve POS cihazlarında alışveriş ve nakit çekim işlemi yapabilme,*
- *Birden fazla yardım ödemelerini tek bir kart ile alabilme,*
- *Para yattığı anda hak sahibinin cep telefonuna SMS gönderimi ile bilgi edinme,*
- *Paralarını ister Pttmatik'lerden kartla, isterse de gişelerden kartsız alabilme,*

imkanı elde etmiştir.

2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle emekli hesapları dahil olmak üzere **3.662.198** adet Pttkart, Müşteriler tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. Hesap sahipleri bu kartları, PTT merkez ve şubelerinde posta çeki işlemlerinin yanı sıra, alışverişlerinde ve tüm ATM cihazları ile Pttmatik'lerde kullanmaya başlamışlardır.

Ayrıca, Vodafone Cep Nakit kart uygulaması 21/11/2012 tarihinde devreye alınmış olup, Eylül ayı sonu itibariyle 14.357 adet kart satışı gerçekleştirilmiştir. Ön Ödemeli Pttcell A+ Para Kart projesi 20/07/2013 tarihinde hizmete verilmiştir.

İnteraktif Posta Çeki Hizmeti (İPÇ)

Vatandaşımıza daha kaliteli ve etkin bir hizmet sunabilmek, havale ve çek trafiğini artırmak amacıyla 1 Haziran 2006 tarihinde hayata geçirilen **"İnteraktif Posta Çeki Projesi"** ile müşterilerin posta çeki hesabına bağlı olarak para yatırma ve ödeme dışında gişelerde yapabilecekleri tüm işlemleri internet üzerinden yapabilmeleri sağlanmıştır.

Bu hizmet ile müşteriler havale, kredi kartı borcu ve fatura tahsilatı, posta çeki hesapları arasında veya diğer banka hesaplarına para aktarma, otomatik ve periyodik ödeme talimatı, bakiye öğrenme gibi işlemleri internet üzerinden yapabilme imkânına sahip olmuştur. İPÇ sistemi üzerinden anlaşmalı kurumlara ait tahsilat işlemleri de gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca 03/05/2010 tarihinden itibaren Amerikan Doları ve Avro bazlı posta çeki hesap sahiplerinin de İPÇ üzerinden işlem yapması sağlanmıştır.

e- Ticaret

İnternet üzerinden çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere ait ürünlerin satılabildiği, müşterilerin internet üzerinden kolayca erişim sağlayarak çok sayıda ve farklı sektörlerdeki markaları tek bir platform üzerinden tercih edebildiği epttavm.com'un açılışı 17/05/2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda 2013 Eylül ayı sonu itibariyle 325 firma ile protokol imzalanmış, protokol imzalanacak firma sayısının artırılması için tanıtım ve pazarlama çalışmalarına devam edilmektedir. Halen epttavm.com'da 350.000'den fazla ürün satış için sergilenmektedir.

Epttavm 350.000'den fazla çeşit ürünü vatandaşlarımızın hizmetine sunarken KOBİ'lere de ürünlerini pazarlama imkanı vermektedir.

İnternet üzerinden yapılacak alışverişte kredi kartı kullanımını sağlayan sanal pos entegrasyonu için Denizbank, Vakıfbank, Halkbank, Akbank, Yapı Kredi, HSBC ve Ziraat Bankası ile protokol imzalanmış ve ilgili bankalara ait kredi kartları ve havale işlemleri epttavm.com sitesi ödeme ekranlarında seçenek olarak son kullanıcıya sunulmuştur.

PTT A.Ş. bünyesinde verilmekte olan kapıdan ödeme sistemi ile de alternatif ödeme seçeneği sunulmuştur. Ayrıca peşin fiyatına 12 taksit seçenekleriyle de müşterilerimize avantajlı ödeme imkânı sağlanmaktadır.

Epttavm.com satış hacminin arttırılması amacıyla İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş. ile imzalanan protokol kapsamında site üzerinden altın satışları başlatılmıştır.

Siteden alışveriş yapan müşterilere online HGS dolum hizmeti sunulması için Eylül ayında alt yapı tamamlanmış ve gerçek ortam testleri başarıyla sonuçlanmıştır. Site üzerinden online HGS dolum hizmeti sorunsuz çalışmakta olup, lansmanı beklenmektedir.

PTTCELL

PTT A.Ş. ile AVEA İletişim Hizmetleri A.Ş. Arasında yapılan "Mobil İş Ortaklığının Düzenlenmesine" dair protokol çerçevesinde 29 Ocak 2013 tarihinde Pttcell hizmeti devreye alınmıştır. Bu kapsamda işyerlerimizde faturalı/faturasız abonelik işlemleri ile numara taşıma ve yedek sim kart işlemleri yapılmaktadır.

Pttcell fatura ödeme ve TL yükleme işlemleri Pttmatiklerden, gişelerden, Şirketin resmi internet sitesi olan www.ptt.gov.tr içerisinde yer alan www.pttcell.com.tr adresinden, İPÇ ve Acente sistemlerinden de yapılmaktadır.

Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) Projesi

PTT A.Ş. ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında ücretli geçiş yapılan otoyol ve köprülerde yaşanan beklemelerin önlenmesi, vatandaşlarımızın hizmeti en kısa sürede ve en ucuz şekilde alabilmesi amacıyla OGS ve KGS dışında yeni bir sistem olan Hızlı Geçiş Sistemine (HGS) geçilmiştir. Sistem, 17 Eylül 2012 tarihinde ülke çapında devreye alınmıştır.

HGS ürünlerinin satışına ilişkin PTT A.Ş. haricinde anlaşmalı bankalar, petrol istasyonları ve GSM şirketleri kanalıyla da satış ve dolum işlemlerine başlanmıştır. PTT A.Ş.'ce yapılan satışlarda fiyatlar taşınabilir Kart Tipi Etiket için 15 TL ve Yapışkan Tipi Etiket için 5 TL olarak belirlenmiştir.

2013 Eylül sonu itibariyle; PTT A.Ş. tarafından satışı yapılan aktif HGS ürünü 3 milyon 070 Bin 215 adet, bankalar tarafından satılan aktif etiket sayısı ise 1 Milyon 453 Bin 1 adet olmak üzere toplam 4 milyon 523 bin 216 adettir.

HGS projesi kapsamında, tüm otoyollarda en az bir giriş ve bir çıkış olmak üzere gişeler hizmete alınmıştır. Ayrıca HGS ürünlerinin(etiket tipi/kart tipi) satışına yönelik işlemlerin yapılabilmesini teminen otoyol üzerindeki belirlenen plazalarda 33 adet PTT işyeri kurulmuş olup satış ve dolum işlemleri, 1798 adet Pttmatik de ise HGS dolum işlemleri yapılmaktadır.

Lojistik Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Faaliyetler

PTT A.Ş.'nin, güçlü bir yapıya kavuşturulması, hizmetlerinin daha modern, güvenilir ve hızlı verilmesinin sağlanması amacıyla PTT Kargo hizmeti 2008 yılında tüm işyerlerinde faaliyete geçirilmiştir.

Aktarma noktalarında kargoların en seri şekilde iletimini teminen münhasıran kargo hizmeti verilmesi için 15 Kargo İşleme Merkezi, 7 Kargo Dağıtım Merkezi, 5 Kargo Şubesi, 8 adet Kargo Geçiş Şube Şefliği, 33 adet Kargo Şube Şefliği olmak üzere toplam 68 kargo işyeri ihdas edilmiştir.

Göndericiler kargo ve kurye takibini www.ptt.gov.tr adresinden yapabildikleri gibi, göndericinin kabul anında vereceği talimat üzerine kargo ve kurye teslim bilgileri SMS veya e-posta yoluyla da göndericilere ücretsiz olarak gönderilmektedir.

PTT işyerlerinden postaya verilecek kargo-kurye gönderilerinin kabul ücretleri posta çeki hesaplarından ve pos cihazı bulunan işyerlerinde kredi kartı ile ödenebilmektedir.

Ayrıca; kargo ve kurye hakkında cep telefonundan 1840'a kısa mesaj göndererek bilgi edinmek mümkündür.

PTT Kurye, Kargo Hizmeti

Kişiye özel bilgi içeren banka kartları, pasaport, ruhsat, kimlik belgesi gibi maddeleri kapsayan gönderiler, yurt içi varışlı nitelikli kurye gönderisi olarak kabul edilmektedir. Bu gönderiler sigortalı gönderiler gibi işleme tabi tutulmaktadır.

Kargo, Kurye gönderilerinin kabulü esnasında gönderinin ne zaman teslim edileceği bilgisi göndericilere verilmektedir.

Yeni uygulama ile Kurye, Nitelikli Kurye, Şehiriçi Ekspres Kurye hizmetleri getirilmiştir. Ayrıca Kargo ve VIP Kargo hizmetlerimiz de yeniden düzenlenmiştir. Yurtiçi APG ve KKTG hizmeti kaldırılmış olup 19/09/2011 tarihinden itibaren 2 kg ve hacimsel olarak 2 desiye kadar olan gönderiler kurye, 2 kg ve 2 desinin üzerinde olanlar ise kargo olarak kabul, sevk ve teslim edilmektedir.

Kurye Gönderileri Ayrım Sistemi Projesi

Kurye gönderilerinde en yoğun trafiği olan İstanbul Avrupa Yakası ve Ankara Başmüdürlüklerine bağlı Kargo İşleme Merkezlerine kurulacak olan 2 adet otomatik ayrım sisteminin ihalesi yapılmış olup 27/08/2012 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. İstanbul Avrupa Yakası'na kurulumu tamamlanan sistem 2013 yılı sonunda faaliyete geçecektir. Sistem ile kurye gönderilerinin saatte 21.000 adede kadar gönderiyi, programlanabilen 148 farklı çıkış noktasına otomatik olarak hızlı ve doğru bir şekilde ayrım yapacaktır.2013 yılı sonunda faaliyete geçecek sistem ile kurye gönderilerinin saatte 21.000 adede kadar 148 farklı çıkışa otomatik olarak hızlı ve doğru bir şekilde ayrımı yapılacaktır. Sistem, kabul ve ayrıma esas adres bilgilerini gönderilerin üzerlerindeki barkodu okuyarak alacak olup 5 gr. ağırlığında, 0,5 mm. kalınlığındaki gönderilerden; 2 kg. ağırlığında, 3 cm. kalınlığındaki gönderilere kadar ayrım yapabilecektir.

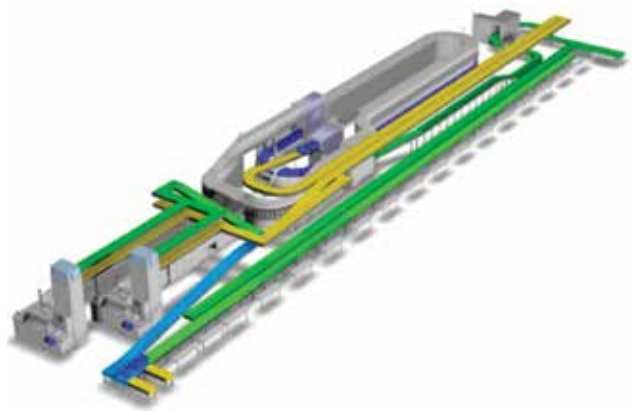

TURPEX Projesi

Yurtdışı varışlı gönderilerin alıcılarına ulaştırılmasında belli bir teslim süresinin müşterilerimize sunularak hizmet kalitesinin yükseltilmesi, dolayısıyla yurtdışı trafiğimizin artırılması, özellikle yabancı posta idareleri ve uçak taşıma şirketleri ile ayrı ayrı yapılan hesaplaşmaların asgari düzeye indirilmesi bakımından PTT işyerlerinden kabulü yapılan yurtdışı varışlı gönderilerin yurtdışına taşınması, dağıtım ve teslimi için 15/10/2012 tarihinde İnternas Dış Ticaret Hizmetleri Nakliyat Ltd.Şti. ile sözleşme imzalanmıştır.

"TURPEX" ve "TPX" (Türk Parcel EXPRESS) markaları noter devir sözleşmesi ile alınarak, Şirketimiz adına tescil işlemleri yapılmış, 174 ülke içinde "TURPEX Gönderi Ücret Tarifesi" hazırlanmıştır.

TÜRKİYE'DEN TÜM DÜNYAYA, TÜM ÜLKELERDEN TÜRKİYE'YE
KOLAY PAKET GÖNDERME SİSTEMİ...

Sözleşme kapsamında, hızlı kargo taşımacılığına uygun olarak "TURPEX" adı altında yeni bir gönderi türü ihdas edilmiş ve TURPEX gönderi hizmeti pilot uygulama olarak 21/03/2013 tarihinde İstanbul'da 5 Merkez'de (Beşiktaş, Aksaray, Şişli, İstoç, Sirkeci) faaliyete başlamıştır.

24/04/2013 tarihinden itibaren bu merkezlere Ulus, Yenişehir, Basmane, Konak ve Karşıyaka PTT Merkezleri ilave edilerek merkez sayısı 10'a çıkarılmış, 03/06/2013 tarihinden itibaren de Türkiye genelinde hizmetin verilmesine başlanmıştır. Ağustos ayı sonu itibariyle de 1.748 adet kabul yapılmıştır.

Kuryematik

Personelsiz Posta Teslim Projesi ile kabul esnasında alıcının cep telefonu ve/veya e-mail bilgilerinin alınması şartıyla adreste teslimi sağlanamayan gönderiler ile PTT işyerinde teslim işaretli gönderilerin 7/24 hizmet veren, alıcıların adreslerine en yakın makinelere bırakılması ve alıcıların bu makinelerden gönderilerini mesai saatleri dışında da kolayca alabilmeleri hedeflenmiştir.

Bu kapsamda ilk etapta pilot uygulama olarak yapılması planlanarak, bu amaçla 28/04/2010 tarihi itibariyle 3 adet Ankara'da, 2 adet de İstanbul'da olmak üzere toplam 5 adet cihaz deneme amaçlı hizmete konulmuştur.

Müşterilerimiz SMS veya e-mail ile kendilerine gönderilen barkod numarası ve şifre ile belirtilen "PTT Kuryematik" cihazından gönderilerini almaktadırlar.

Tek Gümrük Merkezi Projesi

Gümrükleme işlemlerinin basitleştirilmesi, ticari olmayan gönderilerin gümrükleme işlemlerinin tek elden yürütülmesi, gümrükleme merkezlerindeki farklı uygulamaların minimuma indirilmesi, varış gümrükleme merkezlerindeki ortalama haftada 1 gün yapılan gümrükleme işlemlerinin tek merkezde 7/24 yapılması, müşterilerimiz adına gümrükleme işlemlerini yaparak alıcılarının gümrükleme merkezlerine gitmeden gönderilerini, varsa vergilerini ödemek suretiyle adreslerinde teslim alması, bunlara bağlı olarak hizmet kalitesinin artırılması, müşteri memnuniyetinin ve dolayısıyla gönderi trafiğinin artırılması, gümrükleme merkezleri arasında transit rejimine tabi olarak sevk edilen gönderiler için düzenlenen günlük ortalama 150 olan transit refakat belgesi sayısının en aza indirilmesi (Bir transit refakat belgesi için ödenen damga vergisi 2013 yılı için 53,60 TL) ve yakınma sayısının azaltılması amacıyla;

Yurtdışı posta hizmetlerinin kolaylaştırılması için 03/06/2013 tarihinden itibaren Gümrük işlemleriyle ilgili Ankara Gümrük Bölgesinde pilot olarak uygulanmaya başlanan Tek Gümrük Merkezi Projesi, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin İkitelli'deki hizmet binasında, tamamlanan altyapı çalışmaları sonucunda 02/09/2013 tarihinden itibaren tüm Türkiye'de uygulamaya konulmuştur.

Hacılara Kargo Hizmeti

Hacca giden vatandaşlarımızı yük taşıma külfetinden kurtararak hac ibadetini rahat ve huzur içinde yapmalarına yardımcı olmak, muhtemel istismar olaylarını önlemek amacı ile Diyanet İşleri Başkanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve PTT A.Ş. arasında imzalanmıştır (Tablo 9).

Tablo 9. Hacılara Kargo Hizmeti			
Yıllar	Hac Kargo (Ton)	Umre Kargo (Ton)	Toplam
2008	1.211	-	1.211
2009	1.009	-	1.009
2010	1.077	938,4	2.015,4
2011	1.227	1.945	3.172
2012	926	1.058	1.984
2013	688	2.029	2.717
TOPLAM	6.138	5.970,4	12.108,4

Toplam Kargo - Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri

2003 yılında 9 Milyon 515 Bin adet gönderi karşılığında 28 Milyon 484 Bin TL gelir elde edilmiş iken,

2012 yılında 39 Milyon 549 Bin adet gönderi karşılığında, 157 Milyon 149 Bin TL gelir elde edilmiştir.

2012 yılı Temmuz ayı sonu itibariyle 23 Milyon 544 Bin adet gönderi karşılığında, 88 Milyon 403 Bin TL gelir elde edilmiş iken, 2013 yılı Temmuz ayı sonu itibariyle 24 Milyon 821 Bin adet gönderi karşılığında 100 Milyon 265 Bin TL gelir elde edilmiştir.

2013 yılında ise 49 Milyon 268 Bin adet gönderi karşılığında, 201 Milyon TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir (Grafik 27).

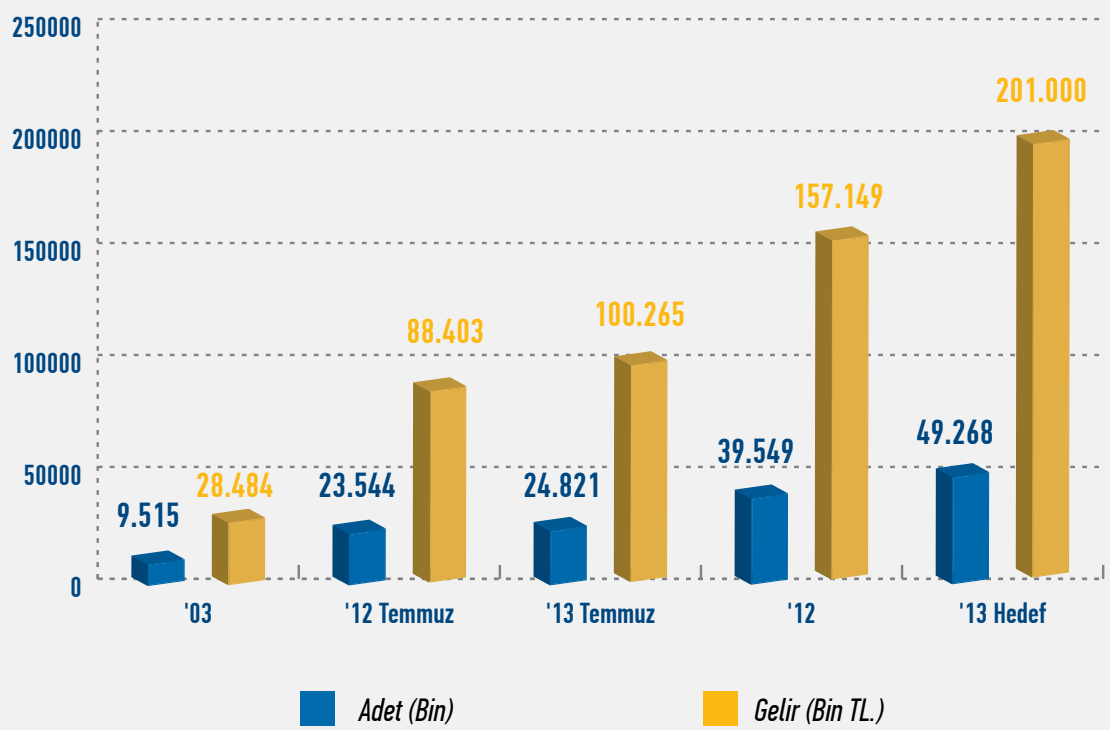

Grafik 27. Toplam Kargo - Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri (2003-2013 Yılları Mukayesesi)

Diğer Hizmet Alanlarında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Kişisel Pul Projesi

PTT A.Ş.'ce Türk pulculuğuna bir yenilik kazandırmak ve gelirleri artırmak amacıyla, 25/10/2005 tarihinde hayata geçirilen Kişisel Pul hizmetinde, gerçek ve tüzel kişiler kendilerine ait veya gerekli izinleri alınmış her objeyi, istedikleri posta gönderisi değerinde ve ücreti karşılığında pul olarak bastırabilmektedirler.

Kişisel Pul Projesi kapsamında PTT A.Ş.'ce, başlangıcından 25/10/2013 tarihine kadar 2.566 gerçek ve tüzel kişiye 2.085.150 adet kişisel pul basılmış ve toplam 2.482.939 TL'lik gelir elde edilmiştir.

PTT Çağrı Merkezi (444 1 788)

Posta çeki hesap bakiyeleri ve hesap hareketleri ile kayıtlı gönderi takibinin yapılabilmesini, interaktif posta çeki şifre sorunlarının daha kolay çözümlenebilmesini ve vatandaşlarımızın PTT A.Ş. ile ilgili herhangi bir konuda bilgi alabilmelerini, talep ve önerilerini dile getirmelerini veya PTT A.Ş. hizmetleri ile çalışanları hakkında şikayetlerini kolaylıkla bildirmelerini teminen 10/07/2007 tarihinde 444 1 788 PTT Çağrı Merkezi hizmete sunulmuştur. Çağrı Merkezi bünyesinde yürütülen hizmetler, 7/24 IVR sistemi ve müşteri temsilcileri tarafından verilmektedir.

Çağrı Merkezimiz ile 2007 yılından 2013 yılı Eylül ayı sonuna kadar toplam 7.848.831 müşterimize hizmet verilmiştir (Grafik 28).

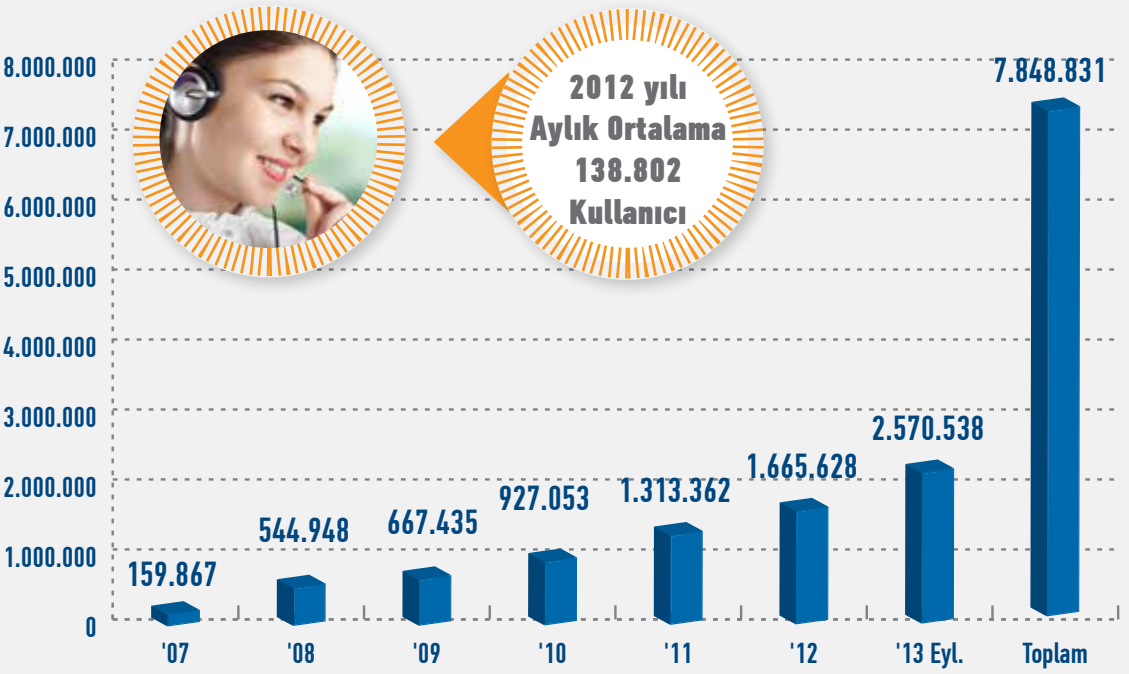

Grafik 28. PTT Çağrı Merkezi (444 1 788)

PTT Kurumsal Çağrı Merkezi

PPTT Kurumsal Çağrı Merkezinin yeni bir lokasyonda, tüm hizmetlerine ait iletişim kanallarının birleştirilerek kurumsal bir yapıda müşterilerine sunulmasını teminen Kurumsal Çağrı Merkezi Projesinin hayata geçirilmesi için 10/07/2013 tarihinde ihale gerçekleştirilerek sonuçlandırılmış olup ilgili firma ile sözleşme imzalanacaktır. Kurumsal Çağrı Merkezinin hizmete alınması için çalışmalar devam etmektedir.

Engelli Dostu Numaralar Projesi kapsamında SMS hattı tahsisi gerçekleştirilmiştir.

İşitme ve konuşma engelli vatandaşlarımız, cep ve ev telefonlarının mesajlaşma özelliği ile 0312 309 59 13 numaralı hatta mesaj atarak Şirketin hizmetlerine erişim sağlayabilecekler, sorunlarına çözüm bulacak ve taleplerine cevap alabileceklerdir.

Personelin Hizmetiçi Eğitimi

PTT A.Ş.'ce faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi, müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesinin arttırılması ve personel motivasyonunun sağlanması için personelin mesleki ve kişisel eğitimine önem verilmektedir.

2013 yılında 82.000 personele hizmetiçi eğitim verilmesi hedeflenmiş olup, 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle, işbaşı eğitimlerde 34.733, kurum dışı eğitimlerde 13.491, eğitim merkezlerinde ise 3.305 olmak üzere toplam 51.529 personele hizmet içi eğitim verilmiştir.

Oluşturulan Stratejik Eğitim Planı ve yeni eğitim konsepti çerçevesinde alınan ve uygulanan tedbirlerle, 2003 yılında kişi başına düşen eğitim maliyeti 150 TL iken, 2012 yılında 80.158 personelin eğitimi gerçekleştirilmiş ve kişi başına düşen maliyet 2003 yılına oranla % 60 azalarak 60 TL olmuştur (Grafik 29).

Diğer taraftan 2014 yılında 83.000, 2015 yılında ise 84.000 personelin eğitime alınması planlanmaktadır.

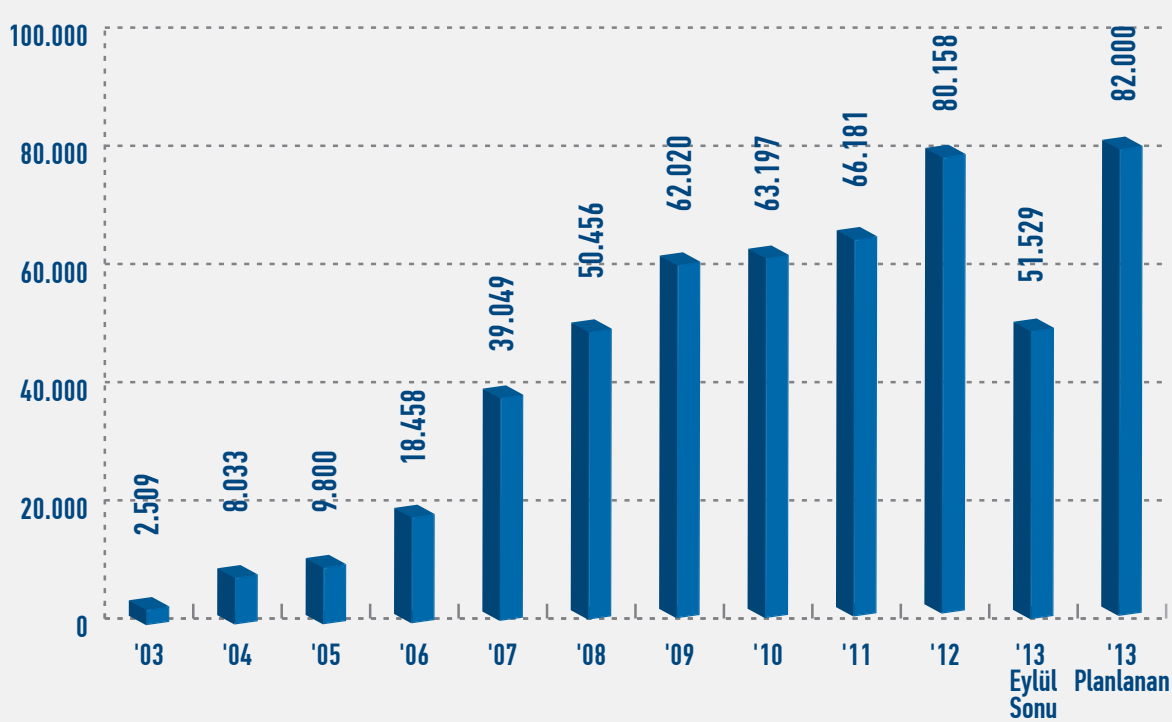

Grafik 29. Personelin Hizmetiçi Eğitimi

Mali Durum

- *2003 yılında 716 Milyon 59 Bin TL gelire karşılık 693 Milyon 169 Bin TL gider ile 22 Milyon 890 Bin TL kar elde edilmiş iken,*
- *2012 yılında 1 Milyar 980 Milyon 984 Bin TL gelire karşılık 1 Milyar 809 Milyon 539 Bin TL gider ile 171 Milyon 445 Bin TL kâr elde edilmiştir.*
- *2012 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 1 Milyar 458 Milyon 169 Bin TL. gelire karşılık 1 Milyar 360 Milyon 212 Bin TL. gider ile 97 Milyon 957 Bin TL. kâr elde edilmiş iken, 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 1 Milyar 624 Milyon 346 Bin TL gelire karşılık 1 Milyar 465 Milyon 453 Bin TL gider ile 158 Milyon 893 Bin TL kâr elde edilmiştir.*
- *2013 yılında ise 2 Milyar 352 Milyon 655 Bin TL. gelire karşılık, 2 Milyar 352 Milyon 325 Bin TL. gider ile 330 Bin TL. kar elde edilmesi hedeflenmiştir. (30 Ekim 2013 tarihi itibariyle 6475 sayılı Kanun kapsamında sağlanan teşvikten yararlanarak 3.882 personel dahil toplam 4.212 personel emekli olmuş, 2013 yılı sonuna kadar PTT A.Ş. 261 Milyon TL emeklilik tazminatı ödenmesi öngörülmüş olup, bu nedenle 2013 yıl sonu kar hedefinde düşüş meydana gelmiştir.) (Grafik 30).*

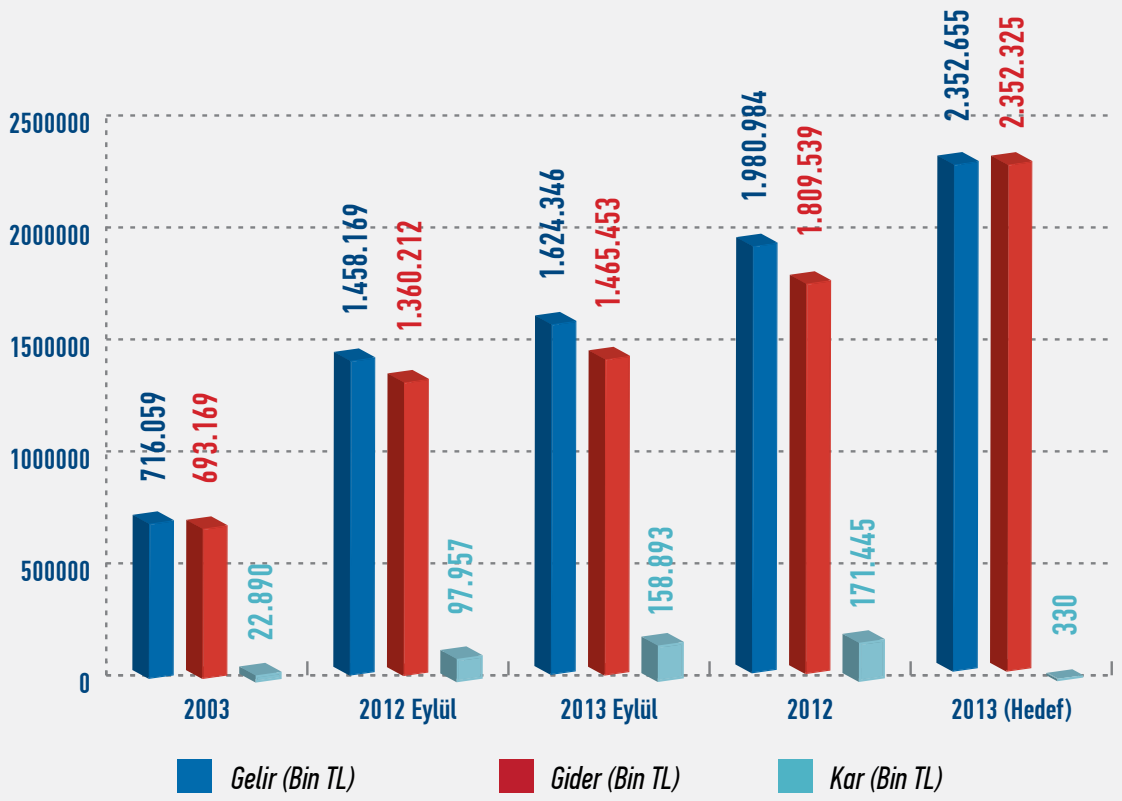

Grafik 30. Ptt'nin Mali Durumu

Bütçe Planlaması

PTT A.Ş'nin yıllar itibariyle bütçe planlaması Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. PTT A.Ş'nin Yıllar İtibariyle Bütçe Planlaması (Bin TL.)

Yıllar	2013	2014	2015	2016
Gelir	2.352.655	2.444.038	2.640.056	2.846.678
Gider	2.352.325	2.243.837	2.413.744	2.596.360
KAR	330	200.201	226.312	250.318

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

Engellilere Yönelik Yapılan Çalışmalar

- *Engelli müşterilerin PTT A.Ş. işyerlerine fiziki erişimi kolaylaştırılmıştır.*
- *Görme engelli müşterilerin de Pttmatikleri kullanabilmeleri için Pttmatiklerde kullanılan müşteri klavyesi uygun hale getirilmiştir.*
- *Engelli müşterilerin aylıkları diledikleri yerde (konutta-işyerinde) ödenmektedir.*
- *PTT A.Ş. web sitesi engelli müşterilerin erişimine uygun düzenlenmiştir.*
- *Engelli dernekleri adına piyango bileti satışı gerçekleştirilmiştir.*
- *Engelli ve hasta vatandaşlarımıza kütüphanelerden kitap taşıma hizmeti sunulmaktadır.*
- *Engellilerle ilgili kampanyalara destek verilmiştir.*
- *PTT A.Ş. Mevzuatının izin verdiği her türlü indirimler engelli vatandaşlarımıza uygulanmaktadır.*
- *Engelliler haftasında anma pulu çıkarılmıştır.*
- *Engelli Dostu Numaralar Projesi kapsamında SMS hattı tahsisi gerçekleştirilmiştir.*

1- Engelli müşterilerin PTT A.Ş. işyerlerine fiziki erişimi kolaylaştırılmıştır.

PTT A.Ş. Hizmet Binaları için yapılan proje çalışmalarında ilgili yasa ve yönetmeliklerde belirtilen hükümler doğrultusunda engellilerin erişimine uygun fiziksel tedbirler alınmaktadır. Bu kapsamda 1957 PTT Binasına engelli rampası, 2 binasına engelli asansörü, 114 binasına engelliler için çağrı butonu yapılmış, 859 merkezde engellilerin kullanımına uygun ölçülerde banko yerleştirilmiş olup diğer binalar için çalışmalar sürdürülmektedir.

Ayrıca, PTT işyerlerinde kurulu bulunan 703 adet Sıramatik de önceliği engellilere verilmek üzere dizayn edilmiş ve engellilere göre kabartma harflerle Sıramatikler engellilere uygun hale getirilmiştir.

2- Görme engelli müşterilerin de Pttmatikleri kullanabilmeleri için Pttmatiklerde kullanılan müşteri klavyesi uygun hale getirilmiştir.

Görme engelliler için PTT Merkezlerinin girişlerinden engelli bankosuna kadar "hissedilebilir yüzey uygulaması" yapımına başlanmıştır.

3- Engelli müşterilerin aylıkları diledikleri yerde (konutta-işyerinde) ödenmektedir.

PTT A.Ş. ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında 2022 sayılı Kanun (65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun) kapsamında maaş alan engelli vatandaşlarımız, talep etmeleri halinde maaşlarını hiçbir yaş sınırlamasına tabi olmaksızın ücretsiz olara konutlarında alabilmektedirler. Ayrıca 2022 sayılı Kanun kapsamındakilerin, adreslerine gönderilen Pttkartlar ile kazanılmış olan haklarını Pttmatiklerden 7 gün 24 saat almaları sağlanmıştır.

4- PTT A.Ş. web sitesi engelli müşterilerin erişimine uygun düzenlenmiştir.

Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin 9. maddesi kapsamında engellilerin PTT web sitesini rahatlıkla kullanabilmeleri konusunda Aile ve Sosyal Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yayımlanan Web İçeriği Erişilebilirliği Kılavuzu kapsamına uygun olarak Şirketin web sitesinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

5- Engelli derneklerinin projelerine destek verilmiştir.

PTT A.Ş.'ce, 2003 yılından başlanılmak suretiyle görme engelli vatandaşlarımızın çeşitli konularda bilgilerinin artırılması ve onların topluma kazandırılması amacıyla PTT işyerlerinde; Türkiye Körler Federasyonu, Görmeyenler Kültür ve Dayanışma Derneği, Altınokta Körlere Hizmet Vakfı Başkanlığı, Görsem Görme Engelliler Dayanışma Derneği Merkezi tarafından bastırılan makbuz ve eşya piyangosu biletlerinin satışları adı geçen dernekler adına yapılmış olup bu hizmet-

ler için sadece posta ücreti alınarak satılan materyalin bedeli Derneklerin hesabına yatırılmıştır.

6- Engelli ve hasta vatandaşlarımıza kütüphanelerden kitap taşıma hizmeti sunulmaktadır.

PTT A.Ş.' ce *kültüre daha fazla katkıda bulunulması amacıyla, içeriğinde kitap bulunan gönderilerin, kabulü ve alıcılarına teslim edilmesi hususunda 18 Temmuz 2006 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında, Halk Kütüphanelerinden yararlanamayan, hayatlarını eve bağımlı olarak devam ettirmek durumunda olan hasta, yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın kütüphane hizmetlerinden yararlandırılması amacıyla ilk etapta 20 il merkezinde (Aksaray, Amasya, Balıkesir, Bartın, Batman, Burdur, Çanakkale, Çankırı, Elazığ, Erzincan, Gaziantep, Isparta, Kırıkkale, Kırşehir, Muğla, Nevşehir, Osmaniye, Sakarya, Samsun ve Uşak)* **" Kütüphane"** hizmeti altında uygulama başlatılmış, proje kapsamında kitaplar Halk Kütüphanelerinden teslim alınarak okuyucularına teslim edilmekte, okunan kitaplar da okuyuculardan alınarak Halk Kütüphanelerine teslim edilmektedir.

7- Engellilerle ilgili kampanyalara destek verilmiştir.

Dünya Engelliler ve Dostları Gelişim Derneği ile PTT A.Ş. arasında imzalanan **"Kapak Topla Engellileri Sevindir"** kampanyasının duyurulmasını teminen afiş tasarımı ve basımı yapılarak tüm PTT işyerlerinde teşhiri sağlanmıştır.

Dünya Engelliler ve Dostları Gelişim Derneği, Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği ve Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi ile imzalanan protokol gereğince toplanan kapaklar ile hak sahiplerine verilecek olan engelli araçları PTT A.Ş. tarafından indirimli olarak taşınmaktadır. Toplanan kapaklar (35 Kg kadar) ve engelli vatandaşlarımıza ulaştırılacak tekerlekli sandalyeler PTT A.Ş. tarafından Türkiye'nin her yerine 5 TL'ye taşınmaktadır.

8- PTT A.Ş. Mevzuatının izin verdiği her türlü indirimler engelli vatandaşlarımıza uygulanmaktadır.

Dünya Engelliler Spor Kulübü, Dünya Engelliler ve Dostları Gelişim Derneği ve Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi adına gelen 35 Kg'a kadar olan kapaklar ve bu kurumların engellilere göndereceği tekerlekli sandalyeler 5 TL'ye taşınmaktadır.

Haberleşme niteliğinde ya da genel nitelikte olan kabartma baskılar taşıyan kağıtlara "Görme Engellilere Özgü Yazılar" (Sekogram) denir. Bu yazılar, tarifemize göre 7 kg'a kadar 0,02 TL olarak ücretlendirilmektedir.

Ayrıca; taahhütlü olarak postaya verilen gönderilere 2,75 TL taahhüt ücreti uygulanmakta iken, görme engellilere özgü yazılara 0,25 TL indirimli taahhüt ücreti uygulanmaktadır.

9- Engelliler haftasında anma pulu çıkarılmıştır.

Engelliler Haftasında Anma Pulu çıkarılmış, 10/05/2011 tarihinde **"Sakatlar Haftası 10.05.2011 ANKARA"** ibareli ilkgün damgası kullandırılmıştır.

10- Engelli Dostu Numaralar Projesi kapsamında SMS hattı tahsisi gerçekleştirilmiştir.

İşitme ve konuşma engelli vatandaşlarımız, cep ve ev telefonlarının mesajlaşma özelliği ile 0312 309 59 13 numaralı hatta mesaj atarak Şirketin hizmetlerine erişim sağlayabilecekler, sorunlarına çözüm bulacak ve taleplerine cevap alabileceklerdir.

Kan Bağışı, Organ Bağışı, Ağaçlandırma ve Kadına Şiddetin Engellenmesi

PTT A.Ş. tarafından kan bağışı, organ bağışı, ağaçlandırma gibi sosyal çalışmalar sürdürülmekte, kadına yönelik şiddetin engellenmesine destek verilmektedir.

A. KAN BAĞIŞI

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında PTT A.Ş. ile Türk Kızılay'ı arasında imzalanan protokol kapsamında her yıl üç aşamada gerçekleştirilen kampanya ile 2011 yılından bu yana 10.659 kişinin kan vermesi sağlanmıştır.

B. ORGAN BAĞIŞI

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında organ Bağışı için Sağlık Bakanlığı ile Şirket arasında "PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ORGAN BAĞIŞI KAMPANYASI" protokolü imzalanmış ve 01/01/2013 tarihi itibariyle başlayan Organ Bağışı Kampanyasına bugüne kadar 1249 kişinin katılımı sağlanmıştır.

C. AĞAÇLANDIRMA

01/11/2007 gün ve 26687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/28 sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden Şirket ile Ağaçlandırma Ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü arasında 22/04/2008 tarihinde protokol imzalanmış olup bu protokol şirketin merkez ve bağlı taşra teşkilatını da kapsamaktadır.

Bu protokol gereğince, 4122 sayılı Kanun ve Eylem Planı (2008-2012) kapsamında Şirketteki mevcut 30.000 çalışan personel adına her yıl 30.000 adet fidan dikilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu kapsamda;

- *2008 yılı için 30.000 adet fidanın Ankara,*
- *2009 yılı için 20.000 fidanın Erzincan, 10.000 fidanın Samsun,*
- *2010 yılı için 30.000 fidanın Sivas,*
- *2011 yılı için 20.000 fidanın Kayseri, 10.000 fidanın Osmaniye,*
- *2012 yılı için 15.000 fidanın Samsun, 15.000 fidanın ise Osmaniye iline dikimi sağlanmıştır.*
- *2013 yılında; 2013-2017 yılları arasında 5 yıl süre ile Orman Genel Müdürlüğü ile 13/09/2012 tarihinde yeniden "PTT A.Ş. Çalışanları Hatıra Ormanı" oluşturulmasına ilişkin protokol imzalanmış olup söz konusu protokol çerçevesinde 2013 yılı için 30.000 adet fidanın İzmir iline dikilmesine karar verilmiştir. Söz konusu fidanlardan 15.000 adedi ilkbahar döneminde dikilmiş, kalan 15.000 adedinin ise sonbahar döneminde dikilmesi planlanmaktadır.*

Ayrıca, PTT A.Ş.'ye belirli sayıda kargo gönderisi veren özel ve tüzel kişiler adına ağaç dikilmesi hakkındaki sosyal sorumluluk projesi kapsamında;

- *2010 yılı için 1.000 fidanın Kastamonu, 750 fidanın Malatya,*
- *2011 yılı için 5.000 fidanın Kastamonu, 5.000 fidanın Yozgat ve 5.000 fidanın Kayseri illerine dikimi gerçekleştirilmiştir.*

PTT A.Ş. son 6 yılda 1.930.620 TL karşılığı 196.750 adet ağaç dikimi gerçekleştirerek çevreye duyarlılığını göstermiştir.

D. KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ENGELLENMESİ

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonun (KEFEK), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ve BM Kadın ortaklığında yürütülmekte olan **"Türkiye'de Cinsiyet Eşitliği'ne Yönelik Elverişli Ortamın Teşvik Edilmesi Ortak Programı"** kapsamında tasarlanan bilgilendirme ve bilinçlendirme kampanyası **"Daha Adil Bir Dünya İçin Yanımda Ol"** teması altında yerel ve ulusal düzeyde bilinçlendirmeye katkı sağlamak için hazırlanan "Biz de varız" bildirgesi PTT A.Ş.'ce desteklenmiştir.

Bu suretle kampanyaya toplumun dikkatinin çekilmesine katkı sağlanması amacıyla Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ve BM Kadın (UN Women) ile TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ile protokol imzalanmıştır.

Proje kapsamında;

- *"Biz de varız" bildirgesi ile hazırlanan görseller Şirketin internet/intranet sayfasında yayınlanmıştır.*
- *"Kadına Şiddete Hayır" kampanyası ile ilgili 8 Mart 2012 Dünya Kadınlar Gününde 3 ayrı görsel ile üzerinde konu ile ilgili sloganlar bulunan 15 Milyon adet pul tedavüle sunulmuştur.*
- *Zarflara uygulanacak flam, özel hazırlanacak posta kutuları, konu hakkındaki mini filmler, Kadına Şiddetin Engellenmesi konusunda hazırlanacak ve basılarak dağıtılacak el broşürlerinin TBMM Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu ve BM Türkiye tarafından hazırlanması halinde uygulanması ve dağıtımı Şirketçe yapılacaktır.*

Kargo/Kurye Hizmet Alanında Yapılan Çalışmalar

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde yürütülen "Türkiye'de Aile Birliğinin Güçlendirilmesi ve Korunması Eylem Planı"na destek olmak amacıyla aile fertlerinin birbirine göndereceği kargo/kuryelerin %10 indirimli olarak Şirket vasıtasıyla taşınması hususunda gerekli düzenlenmeler yapılmıştır.

Gönderiler 18/06/2013 tarihinden itibaren indirimli olarak taşınmaya başlanmış 28/10/2013 tarihine kadar 6269 kargo/kurye kabul edilmiştir.

Kamu kurumu olmanın getirdiği yükümlülükler ve alınan talepler nedeniyle, eğitim ve kültürel alanlardaki gelişmelere katkı sağlamak amacıyla 01/03/2012 tarihinden itibaren kapsamında kitap bulunan gönderilerin taşıma ücretlerinde indirim yapılmıştır.

Bireysel göndericilerin birbirine gönderecekleri kapsamında tek kitap bulunan gönderiler 2,50 TL, kapsamında birden fazla sayıda kitap bulunan gönderiler 1,25 TL olarak ücretlendirilmektedir.

2004-2013 Yılları Arasında Yapılan Uluslararası Toplantılar

2004 YILI

- *Posta Hizmetleri Gelişim Çalıştayı, 26-27 Temmuz 2004, Ankara*

2005 YILI

- *16-18 Kasım 2005 CERP Genel Kurul Toplantısı, Antalya*

2006 YILI

- *19-21 Eylül 2006 EİT (Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) Posta Yetkilileri 3. Toplantısı, Ankara*

2007 YILI

- *28 Ekim-3 Kasım 2007 Balkanfila Pul Sergisi, İstanbul*

2008 YILI

- *Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop) tarafından yürütülmüş olan Pro Actin (Posta Sektöründe AB Müktesebatına Yönelik Eğitim Girişimleri) Projesi Müşteri İlişkileri, Pazarlama ve Satış Eğitimi ile Müşteri Forumu, 22-24 Ekim 2008, Antalya*

- *13-15 Ekim 2008 tarihleri arasında Şirkette, Fransa Posta Araştırmaları ve Postanın Geleceği Enstitüsü (IREPP) Proje Müdürü Bn. Sylvie PITTARO- MENNESSON tarafından verilen "Evrensel Posta Hizmetinin Tanımı, koşulları ve Kriterleri" konulu TAIEX Semineri*
- *10-14 Haziran 2008 "Bölgesel İşbirliğinin Geliştirilmesinde Postanın Rolü" konulu Seminer, Antalya*

2009 YILI

- *10-11 Haziran 2009 "Postada Teknolojiden En Üst Düzeyde Faydalanılması ve Küresel Ekonomik Kriz Nedeniyle Posta Sektöründe Alınabilecek Önlemler" konulu Uluslararası Seminer, Antalya*
- *25 Şubat 2009 PostEurop Varış Giderleri Toplantısı, Ankara*
- *9 Haziran 2009 Pro-Actin Ulusal Konferansı, Antalya*
- *21 Ekim 2009 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Online Paralı Posta Hizmetleri Çalıştayı, Ankara*

2010 YILI

- *19 Ocak 2010 Avrupa Komisyonu 2 No'lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi Toplantısı, Ankara (ABGS)*
- *25-29 Ocak 2010 "Posta Hizmetleri İçin Bir Düzenleyici Kurulun Kurulması" konulu TAIEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi) Semineri, Ankara (PTT)*
- *21-25 Haziran 2010 "Değişen Dünyada İhtiyaçlar: Elektronik Hizmetler/Çevre ve Stratejik Hedefler" konulu Seminer, Antalya*
- *20 Ekim 2010 PostEurop Filateli Forumu, İstanbul*
- *24-26 Kasım 2010 CERP Genel Kurulu Toplantısı, İstanbul*

2011 YILI

- *8-9 Eylül 2011 POSTEUROP Yönetim Kurulu Toplantısı, İstanbul*
- *10 Ekim 2011 POSTEUROP Yönetim Kurulu Toplantısı, İstanbul*
- *10 Ekim 2011 POSTEUROP Varış Giderleri, İstanbul*
- *11 Ekim 2011 IAC Komite Toplantısı, İstanbul*
- *12-13 Ekim 2011 POSTEUROP Genel Kurul Toplantısı, İstanbul*
- *18 Ekim 2011 Lafferty Grup Toplantısı, İstanbul*
- *14-18 Kasım 2011 Posta Sempozyumu, Antalya*

2012 YILI

- *25-29 Haziran 2012 "Posta Sektöründe Rekabet ve Mevzuat" konulu Sempozyum, İzmir*

2013 YILI

- *10-14 Haziran 2013 "Posta Sektöründe Serbestleşmenin Ürün/Hizmet Çeşitliliğine Etkileri" konulu Sempozyum, Antalya*

2014-2016 Yılları Arasında Gerçekleştirilmesi Planlanan Uluslararası Toplantılar

2014 YILI

- *13-14 Mayıs 2014 EUROGIRO Toplantısı*
- *2014 yılı Mayıs ayı 2.yarısı Antalya Semineri*

2015 YILI

- *2015 yılı Mayıs ayı 2.yarısı Uluslararası Antalya Sempozyumu*

2016 YILI

- *2016 yılı Eylül-Ekim 26.Dünya Posta Kongresi İstanbul*
- *2016 yılı Mayıs ayı 2.yarısı Uluslararası Antalya Sempozyumu*

TÜRKSAT A.Ş.

Türksat A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla eklenen hüküm uyarınca ülkemizin uydu yörünge haklarını kullanmak ve uydu işletmeciliği yapmak amacıyla 22 Temmuz 2004 tarihinde kurulmuştur.

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş., Türksat uyduları ve diğer uydular üzerinden her türlü uydu haberleşmesini gerçekleştirmekte, Avrupa'dan Asya'ya uzanan geniş bir coğrafyada uydular üzerinden ses, veri, internet, TV ve radyo yayıncılık hizmetleri sağlamaktadır.

1 Nisan 2005 tarih ve 5335 sayılı Kanun ile "Türk Telekom'un Kablo TV altyapısı ve bu altyapı üzerinden yürütülen tüm hizmetler Türksat A.Ş. 'ye devredilmiştir. Böylece, Türksat A.Ş. uydu operatörlüğü yanında 2005 yılından itibaren kablo operatörlüğü görevini de üstlenmiştir.

Ülkemizdeki e-Devlet hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve vatandaşa sunulan hizmetlerde hizmet erişimi ve kalitesinin artırılması amacı ile 24 Mart 2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşın devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve hızlı bir şekilde erişimini sağlamak amacıyla hazırlanan e-Devlet kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görevi, Bakanlığımız koordinasyonu ile Türksat A.Ş. 'ye verilmiştir.

Ayrıca, 10.11.2008 tarihli 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilebilmesini sağlayan e-Devlet kapısı hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojileri alanında her türlü faaliyette bulunmak, Türksat A.Ş.' nin görev alanları arasına girmiştir.

UYDU HİZMETLERİ

Türksat A.Ş. uydu filosunda hizmet veren Türksat 1B ve 1C uyduları yakıt ömürlerinin sonuna gelmeleri nedeniyle yörünge dışına çıkarılmışlardır. Türksat A.Ş. 'nin aktif uydu filosu Türksat 2A ve 3A uydularından oluşmaktadır. Bu iki uydu sayesinde İngiltere'den Çin'e kadar, Avrupa, Kuzey Af-

Tablo 11. Türksat Uyduları Özellikleri

Uydu	T2A	T3A	T4A	T4B
Fırlatma Tarihi	Ocak 2001	Haziran 2008	Şubat 2014	Mayıs 2014
Konum	42°E	42°E	42°E	50°E
Faydalı yük (XPN)	34	24	36	43
MHz	1092	1296	2084	3392
Hizmet Yılı	15	20	30	30
Görev Bitiş	2016	2028	2044	2044

rika, Orta Doğu, Türk Cumhuriyetleri ve Orta Asya kapsama alanımızda bulunmaktadır. Aktif uydu filomuzun kapasite kullanım oranının %90'ı aşması ve ilave talepler dikkate alınarak yeni uyduların hizmete alınması amacıyla 2009 yılında çalışmalara başlanmış ve 42° doğu boylamı ile 50° doğu boylamına iki yeni uydunun yerleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu proje uyarınca halen Japonya' da üretimi devam eden ve 2014 yılının Şubat ayında uzaya gönderilmesi planlanan Türksat 4A ile 2014 yılının Mayıs ayında uzaya gönderilmesi planlanan Türksat 4B uydularımız sayesinde mevcuttaki kapsama alanlarına ilave olarak Afrika'nın tamamı kapsanmış olacak; C bant ve Ka bant gibi iki yeni frekans bandı kullanılmaya başlanacak ve uydu haberleşme kapasitemiz mevcut durumun 3 katına çıkacaktır (Tablo 11)

Türksat 4A Uydusu Kapsama Alanları

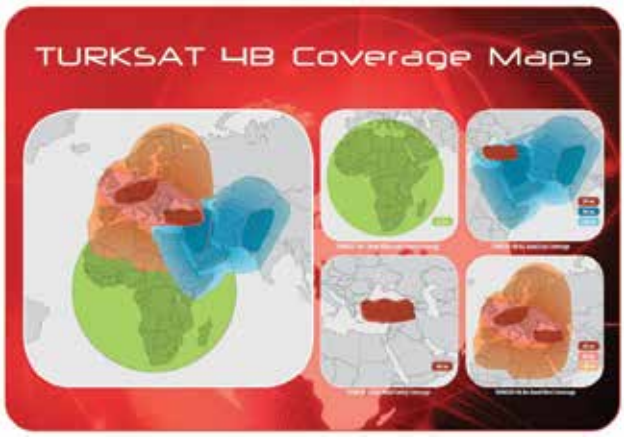

Türksat 4B Uydusu Kapsama Alanları

Türksat-4A ve Türksat-4B Uyduları Projesi

Yeni uydularımız ile 2014 yılı ilk yarısında TV yayınlarımız ve haberleşme sinyallerimiz Afrika Kıtasının tamamına ulaştırılacaktır.

Türksat-4A ve Türksat-4B uydularının uluslararası ihalesi sonucunda 07.03.2011 tarihinde Japon Mitsubishi Electric Corporation (MELCO) firması ile sözleşme imzalanmıştır. Bu proje sadece bir uydu temin projesi olmayıp aynı zamanda uzay teknolojileri alanında Japonya ile Türkiye arasında kapsamlı bir işbirliği yapılmasını da içermektedir. Ayrıca söz konusu uydu tedariki ile birlikte imalatçı firma benzer uyduların Türkiye'de yapılabilmesi için bilgi paylaşımı ve teknoloji transferi hususlarını da taahhüt etmiştir. Teknik işbirliği yapılması konusunda Japonya'nın ilgili bakanlığıyla Bakanlığımız arasında işbirliği protokolü de imzalanmıştır.

Bu sözleşme; Türksat-4A ve Türksat-4B uydularının tasarımı, üretimi, yer testlerinin yapılması, sigortalanması (yer, fırlatma ve bir yıl yörünge sigortası), fırlatılması ve yörünge testlerinin yapılarak teslimini, uydunun kontrol ve takibinin yapılacağı yer kontrol sisteminin kurulmasını ve Türkiye'nin kendi uydusunu üretebilmesini mümkün kılacak tecrübenin Türk mühendislerine kazandırılmasını sağlamaya yönelik olarak planlanan Türksat Doğrudan Katılım Programını da içermektedir.

Türksat-4A ve Türksat-4B uydularının üretim süreçleri belirlenen takvime göre devam etmektedir. Türksat -4A uydusunun tüm ekipmanların tasarım, üretim, test ve uydu panellerine entegrasyon süreci tamamlanmıştır. Takip eden süreçte fırlatma öncesi uzay şartlarına uyumluluk testleri yürütülmektedir. Eylül 2013 itibarı ile Türksat -4A uydusu için sistem seviyesi termal test süreci devam etmektedir. Türksat-4B uydusu için de aynı şekilde entegrasyon süreci tamamlanmış olup sistem seviyesindeki testlere başlanmıştır. Türksat -4A ve Türksat -4B haberleşme uydularımızın tedarik sözleşmesinin 'Doğrudan Katılım Programı' çerçevesinde Japonya'da bulunan mühendislerimiz, sertifikasyon ve işbaşı eğitimlerini tamamlayarak, Türksat -4A ve Türksat-4B uyduları entegrasyon ve testlerini bizzat takip etmektedirler. Programın bitiminde Türkiye'ye dönecek mühendisler, TUSAŞ tesislerinde kurulumuna devam edilen ve Türksat'ın

da finansal katkı sağladığı Uydu Montaj Entegrasyon ve Test Merkezi'nde, yerli Türksat haberleşme uydusunun üretiminde görev alacaklardır.

Türksat 4A ve Türksat-4B uyduları ile:

- *Mevcut uydularımızın kapsama alanında bulunmayan Orta ve Güney Afrika bölümü dâhil olmak üzere Afrika kıtasının tamamı da kapsanmış olacaktır.*
- *Türkiye kapsama alanı sayesinde uluslararası spor müsabakaları uydudan şifresiz olarak izlenebilecektir.*
- *Şu an tam kapasite çalışan uydu filomuzda bu yeni uyduların sağlayacağı ilave kapasite ile müşterilerimizin talepleri karşılanabilecektir.*
- *Dünya Telekomünikasyon Birliği (ITU) nezdinde 42° Doğu ve 50° Doğu lokasyonlarında adımıza kayıtlı frekans haklarımız korunacaktır.*
- *Askeri haberleşme ihtiyaçlarının karşılanması hususunda devamlılık sağlanmış olacaktır.*
- *Türksat uyduları üzerinden ilk defa Ka-Bant kapasite sunulmuş olacak, yurt içi ve yurt dışındaki kullanıcılara ve ev kullanıcılarına uydu üzerinden uygun maliyetlerle internet ve veri hizmetleri götürülecektir.*
- *Veri trafiği 50° Doğu lokasyonuna kaydırılarak 42° Doğu lokasyonunun TV yayınları için merkez olması sağlanacaktır.*
- *İlave Ku-bant kapasiteye sahip olunacaktır.*
- *Yurtiçi piyasada henüz olgunlaşmamış ya da diğer operatörlerden hizmet alan talep kaynaklarına alternatif kapasite teklif edilebilecektir.*

Türksat Teleport ve TV Yayın Projeleri

Yerel televizyon kanallarından başlamak üzere yayınların tek tek uyduya gönderilmesi uygulamasına 2008 yılında son verilmiş ve sayısal paket yayın sistemine geçilmiştir. Bu uygulamayla hem yayın kalitesinde artış sağlanmış, hem daha ekonomik fiyatlarla hizmet verilmeye başlanmış, hem de uydu kapasitesinin daha verimli kullanılma imkânı oluşmuştur.

Sayısal TV Paket Yayıncılık Hizmetleri

30.09.2013 tarihi itibariyle Gölbaşı yerleşkemizden iletilen yayın sayısı 114 TV, 42 Radyo, 18 Data servisine ulaşmıştır. 2013 yılı içinde Türksat-2A'nın S2 kapsama alanı Orta Batı Afrika'ya doğru yönlendirilmiş, Nijer devlet televizyonu Tele Sahel, TRT Türk, Samanyolu TV ve Kanal 7 Int televizyonlarının bulunduğu Afrika'ya yönelik paket yayın, servise başlamıştır. Bu Afrika paketi ile Türk yayınları Afrika bölgesine ulaştırılmıştır. Ayrıca mevcut yayınlarımızdan NTV Avrupa, EuroStar, Kral TV, 24 ve TV 4 televizyonları ile birlikte Radyo ABC ve Kral FM radyoları da Afrika'ya iletilmektedir. Ultra HD ve Afrika paket yayınları ile birlikte Gölbaşı yerleşkesinden hizmet verilen sayısal paket sayısı 11'e yükselmiştir.

Almanya Headend Merkezi üzerinden 24 TV, 1 Radyo, Kıbrıs Headend Merkezi üzerinden 14 TV, 6 Radyo, İstanbul Headend Merkezi'nden 14 TV, 8 radyo servisleri verilmektedir. Kıbrıs'ta hem Headend hem de RF Uplink sistemi kurulumu gerçekleştirilerek, tüm Kıbrıs yayınlarının tek paket olarak Türksat uyduları üzerinden iletilmesi sağlanmıştır.

Bu uygulamalarla Türksat-2A ve Türksat-3A uyduları üzerinden toplam 166 TV, 59 Radyo ve 16 OAD (On the Air Download) Receiver güncelleme datası yayını gerçekleştirilmektedir.

Yeni Teknolojilere Öncülük Etmek

Türksat kalite politikasında yer alan yeni teknolojilere öncülük vizyonu gereği 2013 yılı içinde full HD'nin 4 katı çözünürlüğe sahip Ultra HD yayın teknolojisiyle ilgili araştırmalar yapılmış, 14.05.2013 tarihinde uydu üzerinden Ultra HD (4K) canlı yayın testi gerçekleştirilmiştir. Ultra HD test yayını halen sürdürülmekte, ultra HD içerik sağlanması ile ilgili çekimler gerçekleştirilmektedir.

VSAT Hizmetleri

VSAT (Very Small Aperture Terminal) sistemi küçük çaplı antenlere (0,7 m–2,4 m) sahip uydu yer istasyonlarının genel adıdır. VSAT sistemi, **Merkez Yer İstasyonu** (Hub İstasyonu) ve coğrafi olarak birbirinden uzak noktalar arasında çift yönlü uydu iletişimini sağlayan bir sistemdir. VSAT Sistemleri ses, veri, internet, intranet, video konferans vb. birçok servisi desteklemektedir.

Türksat VSAT Sistemi

Türksat A.Ş., günümüzün gelişen ve çeşitlilik gösteren taleplerine paralel olarak oluşan uydu haberleşme ihtiyaçları doğrultusunda ses, veri, internet, intranet, e-sağlık (telemedicine), e-eğitim (tele-education), acil durum haberleşmesi, VPN ve çoklu ortam (multimedia) gibi servisleri tek ya da paket halinde sağlayan Türksat VSAT Sistemini müşterilerine sunmaktadır.

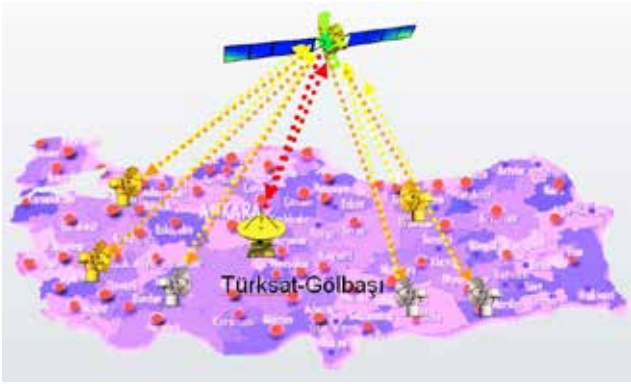

Türksat uyduları üzerinden coğrafi şartlara bağlı kalmaksızın güvenilir, kaliteli ve kesintisiz hizmet garantisi sunan Türksat VSAT Sistemi; kamu kurum ve kuruluşlarının, bankaların, otellerin, hava yolu şirketlerinin, büyük mağaza satış merkezlerinin, gazete matbaalarının, sağlık kuruluşlarının, sigorta şirketlerinin, otomotiv endüstrisi firmalarının, gaz ve petrol şirketlerinin haberleşme ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Türksat A.Ş., ülkemizdeki çeşitli bakanlıklar ve bağlı kamu kuruluşları ile yaptığı anlaşmalarla, söz konusu kurumların merkez ve taşra teşkilatları arasında hızlı ve etkin haberleşmeyi sağlayacak teknik altyapı hizmetleri vermektedir. Kamu kuruluşları, TürksatVSAT kullanarak daha az maliyetle, daha güvenli bir şekilde haberleşmektedir. Ülke genelinde ve yurtdışında yaygın şube ve temsilcilikleri bulunan kurumlar, TürksatVSAT hizmetleri ile hızlı, güvenli ve interaktif iletişim ağı sisteminin sahibi olmaktadır.

Uydu erişim projesi kapsamında, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türkiye İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA), Deniz ve İç Sular Genel Müdürlüğü, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Türk Kızılay'ı, Ziraat Bankası, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı, Bilkent Üniversitesi, CFB-Pankobirlik, EnerjiSA, İstanbul Valiliği Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Vodafone, Sakarya Belediyesi, Silivri Belediyesi ve özel sektör kuruluşlarına hizmet verilmektedir.

Türksat VSAT Projeleri

- ***Türk İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA)***

Türk İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA) ile yapılan sözleşme kapsamında, Gürcistan, Kırım, Azerbaycan, Makedonya, Moldova, Kosova, Arnavutluk, Bosna Hersek, Afganistan (Kabil, Mezar-ı Şerif) Türkmenistan, Tacikistan, Filistin, Karadağ, Kazakistan, Özbekistan, Sudan-Hartum ve Somali koordinatörlüklerinin, TİKA'nın Ankara'daki merkezi ile haberleşmesi TürksatVSAT ile uydu üzerinden sağlanmaktadır. 2012 yılı içerisinde sistem yenileme entegrasyonu kapsamında koordinatörlüklerde yer alan uydu sistemlerinin bazıları yenilenmiştir. 2013 yılında Somali'de bulunan TİKA Koordinatörlüğüne 1 adet VSAT sistemi kurulmuştur.

- ***Dışişleri Bakanlığı***

Dışişleri Bakanlığı ile yapılan sözleşmeye göre, 11 adet Başkonsolosluk ve ofislerin ses, data ve internet erişim hizmetleri uydu üzerinden sağlanmaktadır.

Suudi Arabistan Riyad Büyükelçiliği VSAT Sistemi

- ***Kızılay VSAT Projesi***

Kızılay VSAT Projesi kapsamında 19 adet Mobil Anten ve 10 adet Flyaway, 12 adet sabit istasyona VSAT terminali kurulumu gerçekleştirilerek toplamda 41 adet VSAT terminali ile hizmet verilmektedir.

Kızılay Mobil Aracı ve VSAT Sistemi

Kızılay Somali Ofisi VSAT Sistemi

- ***Devlet Hava Meydanları İşletmeleri (DHMİ)***

Devlet Hava Meydanları İşletmeleri'nin (DHMİ) yurt genelindeki radar verilerinin iletimi TürksatVSAT hizmeti ile sağlanmaktadır. Yine DHMİ'nin yurt genelinde bulunan hava-yer telsiz cihazları ile radar cihazlarının ses ve veri haberleşmeleri, Esenboğa ve diğer devlet hava limanlarında bulunan Hava Trafik Kontrol Merkezleriyle irtibatı, Türksat uyduları üzerinden yapılmaktadır. Karasal hatlardan yapılan haberleşme, Türksat uyduları üzerinden yedeklenerek merkezler arasındaki iletişim daha güvenli ve kesintisiz bir şekilde sağlanmaktadır.

Bu projeyle, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri'ne ait 4 merkez (gateway) ve bu merkezlere bağlı 21 uzak istasyonda bulunan hava yer telsizleriyle radar cihazlarına ait tüm verilerin, Hava Trafik Kontrol Merkezlerine iletilmesi sağlanmaktadır.

Yeni sistemler için 182 adet uydu modeminden oluşan VSAT mesh network yapısı kurulmuştur.

- ***UydunetMarine***

Ku Bant uydularımız üzerinden, UydunetMarine markası ile gemilere internet hizmeti verilmektedir. İspanya'da da UydunetMarine hizmeti Mayıs 2011 tarihinden itibaren verilmeye başlanmıştır. 2012 yılından itibaren Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na ve 2013 yılından itibaren 4 farklı birimde hizmet verilmeye devam etmektedir.

Uydunet Marine VSAT Sistemi

- ***UydunetSky***

UydunetSky, özel bir anten sistemi ve bilgisayara bağlanacak bir modem yoluyla herhangi bir internet servis sağlayıcısına ve telefon hattına ihtiyaç duymaksızın uydu üzerinden bireysel kullanıcılara internet hizmeti sağlayan bir sistemdir.

UydunetSky, bant genişliği ve iki yönlü iletişimde teknik üstünlüğü ile internet, veri ve interaktif hizmetler sunan bir altyapıdır.

UydunetSky hizmetinin özellikle karasal altyapı ile internet götürülememiş yerleşim bölgelerinde ve yurt dışında yaygın olarak kullanılması amacıyla altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Mevcut uydularımızdaki kapasite yetersizliğinden dolayı yaygınlaştırılamayan bu hizmetin kullanımı, Türksat 4B uydumuzun hizmete girmesiyle artırılacaktır.

- ***Acil Durum Haberleşmesi***

Acil durum haberleşmesi doğal afetler ile savaş ve seferberlik durumlarında en çok ihtiyaç hissedilen unsurlardan biridir. Bu kapsamda klasik haberleşme sistemlerinin kesintiye uğradığı anlarda uydu iletişimi en uygun ve en kolay çözümdür.

TürksatVSAT, acil haberleşme hizmet ihtiyaçlarının oluştuğu durumlarda kolay taşınabilirlik ve pratik kullanım özellikleri sayesinde iletişim imkânı sunmaktadır.

Acil durum anlarında haberleşme için kullanılan terminaller helikopter ile istenilen yere çok kısa sürede ulaştırılıp kurulduğu bölgenin haberleşme ihtiyacını karşılamaktadır.

Ülkemizde 1999 yılında meydana gelen Marmara Bölgesi depreminde Yalova, Düzce, Adapazarı ve İzmit bölgelerinde TES sisteminden faydalanılarak iletişim sağlanmıştır.

Ülkemizde 23 Ekim 2011 tarihinde meydana gelen Van depremi sonrasında bölgenin acil durum ve GSM haberleşmesi için VSAT sistemi kullanılmış ve deprem sonrasında haberleşme hizmetlerinin kesintisiz yürütülmesinde Türksat uydu haberleşme alt yapısı kritik bir rol oynamıştır.

Van Erciş Depreminde Kurulan Uydu Sistemi

e-DEVLET KAPISI

türkiye.gov.tr

"Devletin Kısayolu" olan e-Devlet Kapısı Kullanıcı sayısı 15,5 milyonu aştı.

2006 yılında Bakanlığımız e-Devlet Kapısı kurma ve işletme görevini Türksat A.Ş. 'ye vermiştir. e-Devlet kapısı, 18 Aralık 2008 tarihinde 22 temel hizmet ile açılmıştır. 30.09.2013 itibariyle kayıtlı kullanıcı sayısı 15,5 milyonu aşmış olup sadece son 1 ay içinde e-Devlet Kapısını en az bir kez kullanan tekil vatandaş sayısı 2 milyona ulaşmıştır.

30.09.2013 tarihi itibariyle e-Devlet Kapısından toplam 813 adet değişik hizmet verilmekte olup, 110 ayrı kurum e-Devlet Kapısından hizmet sunmaktadır. Şifresini aldığı tarihten başlamak üzere e-Devlet Kapısını 5 kez ve daha fazla kullanan vatandaş sayısı oranı 2009 yılında %10 iken 2013 yılında bu oran %46'ya yükselmiştir.

www.turkiye.gov.tr adresi,

- *Sosyal Güvenlik Kurumu'nun Tescil Kaydı Sorgulama, Tahsis Talep ve Beyan Taahhüt Belgesi, 4A, 4B ve 4C Hizmetleri*
- *Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Toplum Destekli Polislik,*
- *Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun Yurt Başvurusu Sorgulama, Geri Ödeme Sorgulama, Yeniden Yapılandırma, Öğrenim Kredisi Sorgulama, Kredi Geri Ödeme Sorgulama, Katkı Kredisi Sorgulama, Burs Başvurusu Sorgulama, Kredi Numarası Sorgulama,*

- *Milli Savunma Bakanlığı'nın Askerlik Celp Dönem Tercihi,*
- *Nüfus Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün Adres Beyan,*
- *Sağlık Bakanlığı'nın Aile Hekimi Sorgulama,*
- *Başbakanlık'ın Bimer Başvuru ve Sorgulama,*
- *Adalet Bakanlığı'nın Mahkeme Dava Dosyası, UYAP Portali Vatandaş / Avukat / Baro / Kurum Girişi,*
- *Bilgi ve Teknolojileri Kurumu'nun IMEI Kayıt, Mobil Hat Sorgulama,*
- *Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün Tapu Bilgileri Sorgulama*

gibi yüksek kullanım oranları olan hizmetlere ev sahipliği yapmaktadır.

Bunlar haricinde, bazı örnek teşkil eden e-Devlet hizmetleri, aşağıda detayları ile verilmektedir.

Örnek e-Devlet Hizmetleri

Adli Sicil Belgesi (Sabıka Kaydı)

13.06.2013 tarihi itibariyle Adli Sicil Belgeleri e-Devlet Kapısından barkotlu şekilde verilmeye başlanmıştır. Adli Sicil Kaydı Sorgulama ve Adli Sicil Kaydı Belgesi Doğrulama ile artık kullanıcılar e-Devlet şifreleri ile giriş yaparak internet üzerinden barkotlu sabıka kayıtlarını alabilmekte ve gereken kurumlarla paylaşabilmektedir.

Bu kaydın teslim edildiği kurum, barkod numarası ve kullanıcının TC kimlik numarası ile belgenin orijinalini görüntüleyerek doğrulama yapabilmektedir.

Bu hizmet sayesinde, Adliye binalarına fiziksel olarak gitme ve Adli Sicil Belgesi için kuyrukta bekleme zorunluluğu sona ermiş ve saniyeler içinde Adli Sicil Bilgisine ulaşma imkânı sağlanmıştır.

Söz konusu hizmet, mobil uygulamalara da taşınmıştır. Böylece, Android, iOS (Apple) ve Windows Phone tabanlı akıllı telefonlar ve tabletler üzerinden de kullanılabilmektedir. Böylece, vatandaşımız 7/24 zaman ve mekândan bağımsız olarak, dünyanın her yerinden Adli Sicil belgesi alabilmeye başlamıştır.

Öte yandan barkotlu belge doğrulama yöntemi ile sahteciliğin de önüne geçilmiştir.

Bugün, bir günde verilen yaklaşık 45 bin adli sicil belgesinin 12 bini, e-Devlet Kapısı üzerinden verilmektedir. Eskiden ortalama 2 saat süren işlem, artık 1 saniyede gerçekleştirilebilmektedir. Adli sicil belgelerinin e-Devlet Kapısından verilmesi ile bir günde vatandaşlarımıza 24 bin saatlik zaman tasarrufu sağlanmıştır.

Askerlik ile İlgili İşlemler

Yedek Subaylar ve erler, askere gidecekleri yerleri e-Devlet Kapısından öğrenebilmektedir. 2013 Temmuz ayında yaklaşık 120 bin kişi askerlik yerlerini e-Devlet Kapısı üzerinden öğrenmiştir.

Vergi Borcu Sorgulama

Vatandaşlar, devlete olan tüm vergi ve harç borçları ile trafik cezalarını e-Devlet Kapısından sorgulayabilmektedir. Ayda ortalama 500 bin kullanıcı vergi dairelerine ödenebilen bu borçlarını, e-Devlet Kapısı üzerinden görüntülemektedir.

65 Yaş Üzerindeki e-Devlet Kapısı Kullanıcısı

65 yaş üzerindeki 700 bin kişi e-Devlet Kapısı üzerinden emekli aylıklarının bilgilerini ve kesintilerini internet ortamından görebilmekte, banka ve adres değişikliklerini e-Devlet Kapısı üzerinden yapabilmektedirler.

Kamu Kurumlarına Verilen Hizmetler

"kamu.turkiye.gov.tr" adresi üzerinde geliştirilen altyapı ile kamu kurumları, vatandaştan belge istemeden e-Devlet kapısı üzerinden bilgi ve belge paylaşarak işlemlerini yürütebilmektedir. Örneğin üniversite öğrencilerinin askerlik tecil işlemleri, üniversiteler ve MSB arasında kurulan entegrasyon üzerinden gerçekleştirilmekte ve bu sayede öğrencilerin askerlik tecil işlemleri öğrencilerin herhangi bir işlem yapmasına gerek kalmadan elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Yerel Yönetim Hizmetleri e-Devlet Kapısında

Yerel yönetimlerin sunmakta olduğu vatandaş odaklı hizmetlerin, e-Devlet Kapısı üzerinden kullanıcıların erişimine açılması amacıyla başlatılan çalışmalar neticesinde, 30.09.2013 tarihi itibariyle 25 ilde toplam 63 Belediyeye ait hizmetler e-Devlet Kapısı üzerinden sunulmaktadır.

Sosyal Medya ve Mobil Cihazlarla e-Devlet Hizmetleri

2013 yılı itibariyle, e-Devlet Kapısı için geliştirilen uygulamalar, Android, iOS (Apple) ve Windows Phone tabanlı akıllı telefonlar ve tabletler üzerinden kullanılabilmektedir. Ayrıca; Facebook ve Twitter üzerinden e-Devlet Kapısı sayfaları oluşturulmuş olup, buradan hem bilgilendirme yapılmakta hem de vatandaşların görüş ve önerileri alınarak soruları cevaplandırılmaktadır.

TÜRKSAT BİLİŞİM HİZMETLERİ

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Bilgi Sistemi (TAKBİS) Projesi

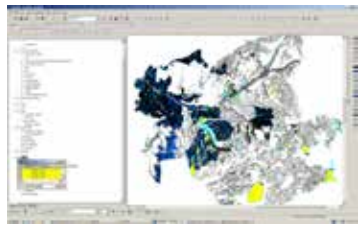

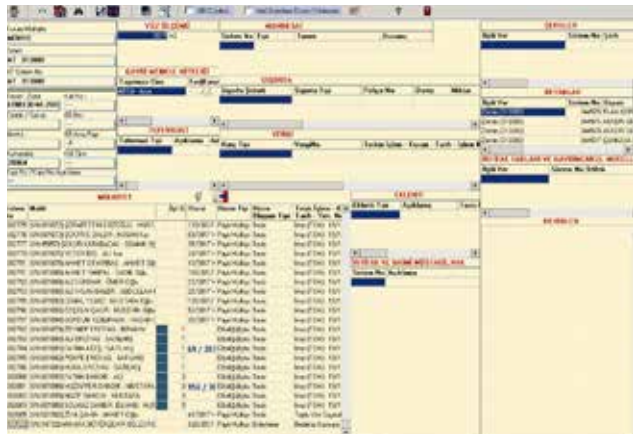

TAKBİS Projesi, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün (TKGM) tapu ve kadastro tekniği ile ilgili işlemlerini standartlaştırarak, tapu ve kadastro müdürlüklerinde yürütülen işlemlerin mevzuata uygun bir şekilde ve bilgisayar ortamında yürütülmesini sağlayan entegre bir bilgi sistemidir.

Türksat A.Ş. tarafından 2010 yılı Mayıs ayında sözleşme imzalanarak başlanan TAKBİS Projesi 2013 yılı Mayıs ayı itibari ile başarıyla tamamlanmıştır. Proje kapsamında bulunan tapu müdürlüklerin, tapu verisinin sayısallaştırılması ve TKGM ile iletişim altyapısının sağlanması sonrası 957 tapu

müdürlüğü TAKBİS'e geçirilmiş ve ülkemiz genelindeki tüm tapu müdürlükleri çevrimiçi (online) tapu hizmeti vermeye başlamıştır. Diğer yanda, 50.538.000 kadastro verisinin sayısallaştırılması tamamlanarak, tapu kayıtları ile eşleştirilmiş ve vatandaşlarımıza ait taşınmazlara yönelik koordinatlar e-Devlet kapısından sunulur hale getirilmiştir.

Türksat, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü sistemlerinin işletilmesi, bakım ve onarım hizmetlerinin sunulmasında hizmet vermeye devam etmektedir.

e-KKTC Projesi

e-KKTC Projesi ile K.K.T.C. kamu kurum ve kuruluşlarının hizmetlerinin vatandaş odaklı olarak elektronik ortamda entegre ve uyumlu bir şekilde vermesi için gerekli bilişim sistemlerin uçtan uca oluşturulması hedeflenmektedir. Proje kapsamında, maliye, sağlık, sigorta, nüfus, gümrük, eğitim, tüzel kişilikler, elektronik belge yönetim sistemi, ortak veri merkezi bileşenlerine yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

MEB FATİH Projesi Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Projesi

FATİH Projesi "Eğitsel e-içeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi Bileşeni" kapsamında hazırlanan Eğitim Bilişim Ağı (EBA); "e-Dönüşüm Türkiye" sürecinde bilgi toplumuna dönüşümü sağlamak, eğitimde bilişim kültürünü sistemli bir politika ile yaygınlaştırmak ve eğitimin bilişim gereksinimlerini karşılamak amacıyla; arama motoru, sosyal ağ, e-ansiklopedi gibi çağın dinamik sistemlerinden harmanlanarak oluşturulmuş, Milli Eğitim Bakanlığı'nın tüm eğitsel enformatik sistemini taşıyabilecek, genişleyebilir bir portaldır.

2011 yılı Aralık ayında başlanan projenin ilk aşaması olan Faz1'de EBA portalı tamamlanarak kullanıma açılmış, Faz2'de yeni modüller eklenmiş ve geliştirme faaliyetleri halen devam etmektedir. Türksat A.Ş. tarafından projeye teknik danışmanlık hizmeti verilmektedir.

Türkiye Belediyeler Birliği e-Belediye Projesi

Temmuz 2011 tarihinde başlayan projede merkezi yapıda web tabanlı e-Belediye Yönetim Bilgi Sistemi oluşturularak Bütçe, Muhasebe ve Taşınır Uygulama Yazılımı, Personel Uygulama Yazılımı, Belediye Gelirleri Uygulama Yazılımı, Evrak ve Dokümantasyon Uygulama Yazılımı, Genel Yönetim Uygulama Yazılımı, Merkezi kurumlarda bulunan verilere erişimi sağlayacak altyapı uygulama geliştirilmektedir. Projenin devamında uygulama ilçe belediyelerinde de kullanıma açılacaktır. 2013 Aralık ayında projenin, pilot olarak seçilen bir belediyede uygulamaya alınması hedeflenmektedir.

Elektronik Belge Yönetimi Sistemi (Belgenet™)

Kamu kurumlarının elektronik belge yönetimi, paylaşımı ve arşivleme işlemlerini gerçekleştirmek üzere Türksat mühendislerince geliştirilen "Elektronik Belge Yönetim Sistemi" Belgenet™ adı ile ürün haline getirilmiş ve TSE tarafından 13298 sertifikası ile belgelendirilmiştir.

Belgenet, kurumların oluşturdukları her türlü dokümantasyonun içerik, format ve ilişkisel özelliklerini korumayı ve bu dokümanları üretimden nihai tasfiyeye kadar olan süreç içerisinde güvenli ve etkin bir biçimde yönetmeyi amaçlayan otomasyon sistemidir.

Belgenet, Kurum bünyesinde T.C. Başbakanlık'ın Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliği ve 5070 sayılı Kanun'a tabi olan evrak ve standart idari evrak süreçlerini içeren yazılımın kurulması, gerekli eğitimlerin verilmesi, arşivlenmesi ve uygulamaya geçirilmesi işlerini kapsamaktadır.

Belgenet, Hazine Müsteşarlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, Ankara Üniversitesi ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nde kullanılmakta olup; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde kurulum çalışmaları devam etmektedir.

T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum (AFAD) Yönetimi Başkanlığı Bilişim Danışmanlık Hizmeti Projesi

Afet yönetimi, afetlerin önlenmesi ve zararlarının yok edilmesi veya azaltılması amacıyla afet öncesi ve sonrasında yapılması gereken faaliyetlerin planlanması, yönlendirilmesi, desteklenmesi, koordine edilmesi ve uygulanması için toplumun tüm kurum ve kuruluşlarıyla, kaynaklarının bu ortak amaç doğrultusunda kullanımını gerektiren çok aktörlü, çok katmanlı, kapsamlı, farklı disiplinler arası işbirliği ve uzmanlık bilgisi gerektiren dinamik ve karmaşık bir yönetim şeklidir.

Türksat, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı'nın (AFAD) bilişim konusundaki stratejik ortağı olarak, coğrafi bilgi teknolojileri temelli afet yönetimi, planlama, müdahale ve iyileştirme sistemlerine yönelik danışmalık ve teknik destek hizmeti vermektedir.

KABLO TV VE KABLO İNTERNET HİZMETLERİ

Kablo TV şebekesi, Türksat A.Ş. tarafından aynı kablo altyapısı üzerinden Kablo TV ve İnteraktif hizmetleri sunan bir platformdur. Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Edirne, Eskişehir, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Manisa, Mersin, Samsun, Tekirdağ, Yalova, Zonguldak olmak üzere 22 ilde hizmet verilmektedir (Harita 3).

Kablo TV

Çok sayıda radyo ve TV yayınını ve interaktif hizmetleri fiber optik kablo, koaksiyel kablo ve benzeri bir fiziki ortam üzerinden evlerdeki alıcılara kadar ulaştıran çok kanallı sistemdir.

Harita 3. Kablo TV Şebekesi Olan İller

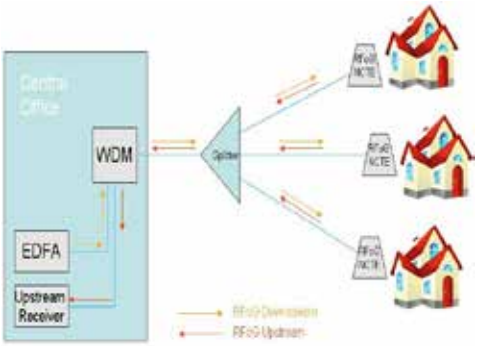

Sayısal (Digital) Yayın:

Kablo TV şebekesi üzerinden abonelere iletilen sayısal TV, radyo kanalları ve interaktif hizmetlerin sunulduğu platformdur. Kasım 2008'de Teledünya markasıyla 58 adet TV kanalıyla hizmet verilmeye başlanan dijital kablo yayınları, çok kısa bir sürede kablo altyapısının bulunduğu 22 ilin tamamında abonelere ulaştırılmıştır. Ağustos 2013 itibariyle farklı içeriğe (HD, Sinema, Ulusal, Haber, Muhtelif, Spor, Müzik, Çocuk, Tematik, Yaşam, Alışveriş ve Yerel) sahip 184 adet TV kanalı ve 12 adet Radyo kanalının yer aldığı Teledünya yayın platformu geliştirilerek, yayınlanan kanal sayısının artırılmasına devam edilmektedir.

30.09.2013 Eylül sonu tarihi itibariyle Teledünya abone sayısı 578.125'dir (Grafik 31). Teledünya temel paket ve Teledünya üst paket olarak hizmet verilen Teledünya platformunda, bu paketlere ilave olarak müşteri memnuniyetinin ve abone sayısının artırılması amacıyla sinema paketleri de abonelere sunulmaktadır. 30.09.2013 Eylül sonu tarihi itibariyle sinema paketi toplam abone sayısı 133.197'dir.

Kablo İnternet:

Kablo TV şebekesi üzerinden kablo modem kullanılarak sağlanan genişbant internet erişim sistemidir. Kablo internet hizmeti Uydunet ismiyle abonelere sunulmakta olup 30.09.2013 tarihi itibariyle Uydunet abone sayısı 483.067'dir (Grafik 31).

Altyapının Yüksek Hızlı İnternet Hizmetlerine ve Yeni İlave Edilecek Hizmetlere Hazır Hale Getirilmesi:

Yüksek hızda internet hizmetinin verilebilmesi için 2009 yılında başlayan çalışmalar ile 2012 yılı başı itibariyle 22 ilimizin tamamı yüksek hızda internet hizmetine imkan veren

Docsis 3.0 standardını destekleyen bir yapıya kavuşturulmuştur. 2013 yılı içerisinde artan kapasite talepleri ve yeni yüksek hızda internet servislerinin sağlanabilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar tamamlanmış ve 3,3 milyon haneye ulaşan altyapımızdaki tüm hanelere 100 Mbps internet verilebilir hale gelinmiştir.

Devam eden çalışmalarımız kapsamında ise 2014 yılı sonunda tüm hanelere 500 Mbps internet hızı götürülmesi hedeflenmiştir.

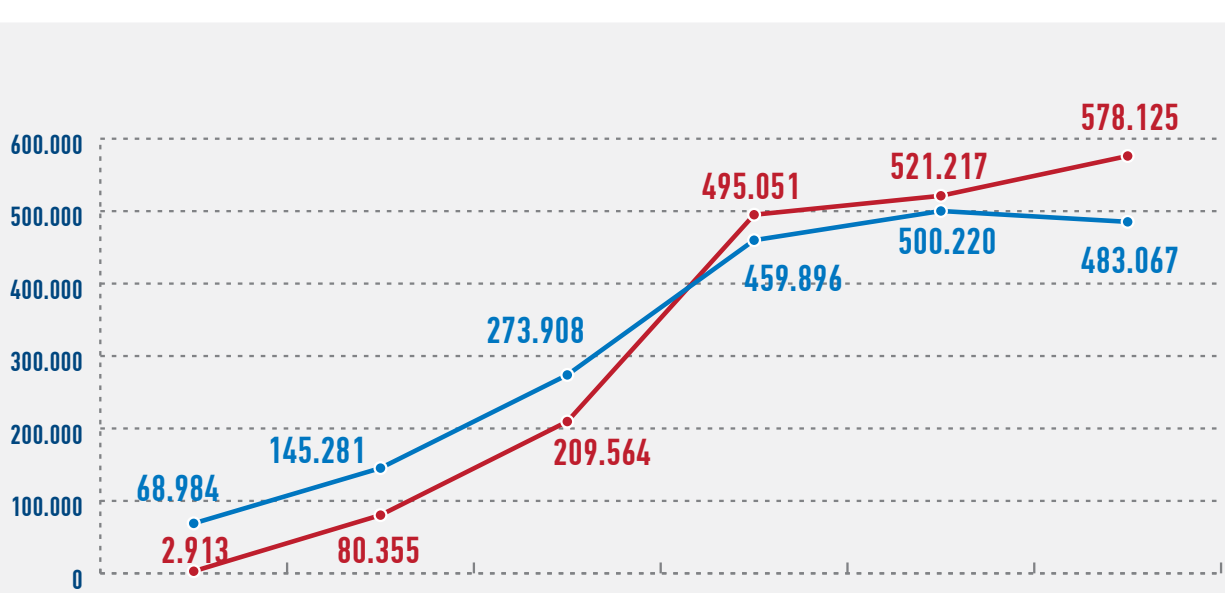

Grafik 31. Kablo Hizmetleri Abone Sayıları

Güvenli İnternet

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun güvenli internet hizmetine ilişkin usul ve esaslar hakkında 24.08.2011 tarihli ve 2011/dk-14/461 sayılı kararı gereği güvenli internet hizmetinin sunumu için test süreci 22.11.2011 tarihinde sona ermiş ve bu tarihten itibaren müşterilerimize güvenli internet hizmeti sunulmaya başlanmıştır. Güvenli İnternet Hizmeti kapsamında bulunan çocuk, aile, aile+(oyun/sohbet/sosyal) profilleri ile birlikte abonelerimiz aynı zamanda antivirüs hizmetini de kullanabilmektedir.

Kablo TV Şebeke Yönetim Yazılımı Geliştirilmesi Projesi

2012 yılı Eylül ayı itibariyle kablo şebekesinin yönetimi amacıyla sistem kurulması ve yazılım geliştirilmesi çalışmalarına başlanmış ve 2013 yılı 2.çeyrekte tamamlanmıştır. Bu sayede şebekenin projelendirilmesi, altyapı çizimleri, kablo/cihaz konumlarının tespiti, aktif alarm takibi, teknik sinyal hesaplamaları, yerinde abonelik hizmetleri gibi uygulamalar bu proje üzerinden yürütülecek olup, sahada oluşacak sorunların kaynağı proaktif bir yaklaşımla önceden tespit edilerek hızlı şekilde gerekli önlemler alınabilecektir.

Akıllı Eğitim Portalı: AstroNot

06.06.2012 tarihinde Türksat A.Ş. ile Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) arasında "AstroNot Eğitim Portalı İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır. Bu protokole göre Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında öğretmenlerimize ücretsiz olarak Astronot Eğitim Portali hizmeti sunulmaya başlanmıştır. AstroNot Eğitim Portalı, kazanım odaklı, zaman ve mekân kısıtlarından uzak, içeriği MEB müfredatına uygun bir eğitim portali olup aynı zamanda Fatih Projesi'ne uyumludur. Portal üzerinden 2-12. sınıflar için kişiye özel interaktif eğitim içeriği hizmeti sunulmaktadır. Bu interaktif eğitim sistemi; konu anlatımı, uygulama, ölçme değerlendirme teknikleri ve eğitsel oyunlarla çocukların daha iyi öğrenmelerini desteklemektedir.

Çoklu Ekran TV Hizmetleri Projesi: TELEDÜNYAWEB

Türksat'ın Çoklu Ekran TV Hizmetleri sunabilmek amacıyla yürütülen ve 06.03.2013 tarihinde başlatılan proje kapsamında, gelişen teknoloji ve değişen müşteri isteklerine cevap verebilmek için var olan TV yayınlarının ve isteğe bağlı içeriklerin çoklu ekran üzerinden interaktif bir şekilde sunulması hedeflenmiştir.

Proje kapsamında içeriklerin PC, IOS / Android Tablet ve Akıllı Telefonlar, Smart TV ve OTT STB üzerinden sunulması amaçlanmaktadır. Teledünyaweb, internete bağlanılan her yerden bilgisayar aracılığı ile canlı TV yayınına ve video içeriğine erişim sağlayan bir yapıdır.

Teledünyaweb projesi ile bilgisayar üzerinden internet bağlantısı ile yerli ve yabancı birçok TV kanalına ulaşılabilmekte; Iphone, Ipad ve Android işletim sistemine sahip cep telefonu ve tabletlerden, istenilen zaman, istenilen yerden izlenilebilmektedir.

Teledünyaweb, bilinen ulusal kanalların ve TV yayınlarının yanı sıra yerli yabancı belgesel, çocuk, haber, müzik, spor, yaşam, eğlence ve özel tematik kanallar ile zenginleştirilmiştir.

COĞRAFİ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (CBT)

Haberleşme uydularında yakaladığı başarı ve birikimini, gözlem uydularında da yakalama hedefinde olan Türksat A.Ş., bu amaçla 2007 yılında Amerikan firması DigitalGlobe ile Uydu Görüntüleri Distribütörlük anlaşmasına imza atmıştır. Bunu müteakip coğrafi bilgi teknolojileri faaliyetlerini yürütmek amacıyla 2008 yılında Türksat A.Ş. bünyesinde Coğrafi Bilgi Teknolojileri Direktörlüğü kurulmuştur. 2008 yılından bu yana kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler (İl Özel İdareleri, Belediyeler) ve özel sektöre uzaktan algılama, coğrafi bilgi sistemleri, coğrafi programlama, global konum belirleme, vb. alanlarda TürksatGlobe markası ile hizmet sunmaktadır. 2010 yılında DigitalGlobe firması ile imzaladığı işbirliği anlaşması ile uydu görüntüsü temini konusunda DigitalGlobe'un bölgesel iş ortağı olmuştur.

e-Devlet ve Uydu Projelerinde olduğu gibi, TürksatGlobe hizmetlerinde de, öncelikle Orta-Doğu ve Orta-Asya, sonra Kafkasya, Balkanlar ve Afrika pazarındaki projelere destek verilmesi hedeflenmektedir.

Türksatglobe Hizmetleri

- *Uzaktan Algılama/Uydu Görüntüleri*
- *Görüntü İşleme Hizmetleri*
- *Coğrafi Bilgi Sistemi Hizmetleri*
- *Birlikte Çalışabilirlik Hizmetleri*
- *Coğrafi Programlama Hizmetleri*
- *Dijital Fotogrametri Hizmetleri*
- *Global Konum Belirleme Hizmetleri*
- *Taşıt ve Filo Yönetim Hizmetleri*
- *TürksatMaps / API*
- *TürksatMaps 3D*
- *Mobil Lidar Haritalama Hizmetleri*
- *Panoramik (Cadde/Sokak) Görüntü Çekim Hizmetleri*

Uzaktan Algılama/ Uydu Görüntüleri

2007 yılından bu yana DigitalGlobe firmasının uydu görüntüleri (WorldView-2, WorldView-1, QuickBird-2) temin edilmekte ve işlenerek (ortorektifikasyon, mozaikleme, renk dengeleme, paftalama) istenen format, datum, projeksiyon sistemi ve medya üzerinde TürksatGlobe müşterilerine sunulmaktadır.

Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Hizmetleri

Coğrafi Bilgi Sistemi hizmetleri kapsamında coğrafi bilginin toplanması, depolanması, işlenmesi, analiz edilmesi ve sunulmasına yönelik sistem analizinden sistem gerçekleştirmesine kadar coğrafi programlama ve eğitim dahil olmak üzere anahtar-teslim projeler gerçekleştirilmektedir.

TürksatGlobe CBS Hizmetleri

Farklı coğrafi veri tabanlarındaki, farklı coğrafi veri modelindeki, farklı datum ve projeksiyon sistemlerindeki coğrafi veriler birbirine dönüştürülerek verilerin birlikte çalışabilirliği sağlanmakta; coğrafi veriler OGC (Open Geospatial Consortium) standartlarında sunularak bu verilerin farklı ticari ve açık kaynak yazılımlar ile bir arada kullanılabilmesi gerçekleştirilmektedir.

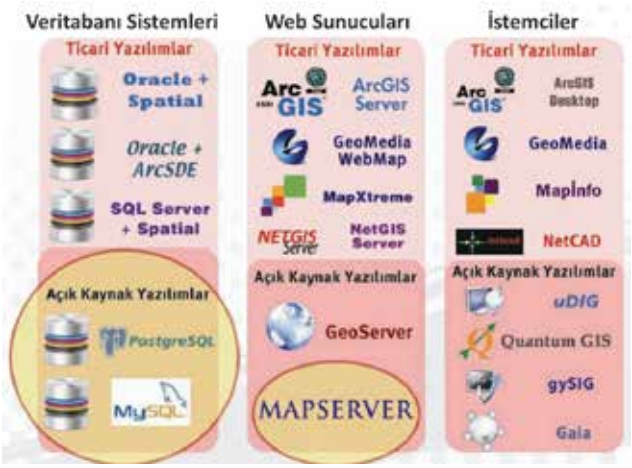

OGC Servisleriyle Yazılımların Birlikte Çalışabilirliği

Taşıt ve Filo Yönetimi Hizmeti

2010 yılı Ocak ayından itibaren taşıtların ve taşıtlardan oluşan filoların Internet ortamından izlenmesi, taşıtlara ilişkin anlık bilgilere (yakıt durumu, hareket saati, durma saati, hareket süresi, kat ettiği mesafe, sürücüsü, bölgeye giriş-çıkış saatleri vb.) Internet ortamından erişilmesi sağlanmaktadır.

TürksatMaps Portalı/API Hizmeti

Türksat A.Ş. tarafından başlatılan TürksatMaps servisi, ülke düzeyinde Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri projelerinin gereksinimlerini karşılayacak bir Harita Servisi Altyapısıdır. TürksatMaps ile kurum, kuruluş ve özel sektörün yüksek çözünürlüklü uydu görüntüsü talepleri karşılanmaktadır.

Tamamen web tabanlı olan TürksatMaps üzerinden farklı tarihlerdeki uydu görüntüleri ile değişiklik analizi yapılabilmektedir.

TürksatMaps Portalı – *Değişiklik Analizi*

Buna ek olarak, ülkemizde konumsal verilere Internet servisleri üzerinden ulaşabilme ihtiyacı gün geçtikçe arttığından, Internet tarayıcılarının yanı sıra masaüstü yazılımlarda ve mobil cihazlarda bu servislerin kullanımının yaygınlaştırılması amaçlanmış ve bu kapsamda TürksatMaps API uygulama geliştirme arabirimi oluşturulmuştur. TürksatMaps API ile kullanıcılar, kendi ihtiyaçlarına göre özel çözümler geliştirebilmektedirler.

LRIT (Uzun Mesafe Gemi Tanıma ve İzleme) Sistemi

LRIT (Long Range Identification And Tracking), üye ülkelere kendi bayraklarını taşıyan ve kıyı şeridinde hareket eden ya da kendi sınırları içerisindeki bir limana girmeye çalışan gemilerin konum raporlarına ulaşmalarını sağlayan bir denizcilik etki alanı bilinci (MDA) girişimidir. LRIT; sistemi kullanacak olan ülkelere güvenlik, çevre ve arama kurtarma alanlarında birçok fayda sağlamaktadır.

Dünyada kendi imkânları ile bu sistemi geliştiren ilk 11 ülke arasında yer alan ülkemizin LRIT sistemi, tamamen TÜRKSAT A.Ş. mühendislerinin çalışmaları ile 2010 yılı Mart ayı içinde Bütünleştirme (Integration) Testleri tamamlanarak, hizmete açılmıştır. LRIT sistemi ile 15 dakikada bir konum bilgisi alınarak kutuplar dışında dünyanın her yerindeki gemilerimizin takibi yapılmaktadır. İran'a ait gemilerin izlenmesi amacıyla sözleşme imzalanmış olup uygulama aşamasına geçilmiştir.

LRIT, TÜRKSAT A.Ş. tarafından, TürksatGlobe hizmeti olarak işletilmektedir.

Türksat Mobil Haritalama (Lidar) Sistemi:

Ülkemizde kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörün cadde-sokak görüntü ihtiyacını karşılamak üzere 2013 yılında Türksat A.Ş. tarafından Mobil Haritalama (Lidar) Sistemi temin edilmiştir. Sistemde panoramik sokak görüntüsü çeken yüksek çözünürlüklü (5 megapiksel) altı kamera (toplamda 30 megapiksel) ile bu görüntüler üzerinden uzunluk, yükseklik, mesafe ve alan gibi ölçümler yapmaya olanak sağlayan Lidar cihazı bulunmaktadır. Entegre sistem sayesinde, kamu ve özel sektörün ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla hem 360 derece nokta bulutu toplanabilmekte, hem 360 derece sokak görüntüleri çekilebilmekte, hem de toplanan nokta ve sokak görüntüleri birleştirilerek bu görüntüler üzerinden CBS verisi üretilebilmekte ve bu verilerin web üzerinden sunumu yapılabilmektedir.

DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ

- BAKANLIĞIMIZ ULUSLARARASI FAALİYETLERİ
- AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLER
- TÜRKİYE-AB MALİ İŞBİRLİĞİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN PROJELER

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Bakanlığımız ana hizmet birimlerinden biri olarak; Türkiye'nin ulaştırma, denizcilik, haberleşme, posta, havacılık ve uzay teknolojileriyle ilgili çok taraflı uluslararası anlaşmalara, sözleşmelere ve kuruluşlara katılmasına dair görüş hazırlama, çevre ve iklim değişikliği konularında ulusal ve uluslararası kuruluşların yapılarını ve çalışmalarını izleme, değerlendirme, gerektiğinde bu çalışmalara katılma, Bakanlık hizmet birimleri ve kuruluşlarının Avrupa Birliğine uyum çalışmalarıyla ilgili olarak yapacağı çalışmalar, toplantılar, ziyaretler ve benzeri faaliyetlerin yürütülmesine yardım etme, Avrupa Birliği müktesebatı, uluslararası anlaşmalar ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde; ulaştırma operasyonel programını hazırlama, ulaştırma operasyonel programı çerçevesinde desteklenecek yatırım ve faaliyetlere ilişkin projelerin seçimini, ihalesini ve sözleşmesini yapma, yürütme, kontrol ve izlemelerini gerçekleştirme faaliyetlerini yürütmektedir. Bu çalışmaları Bakanlık ilgili hizmet birimleri ve kuruluşlarının yetki ve sorumluluğu çerçevesinde koordineli olarak yürütmeye devam etmektedir. Bu çerçevede;

BAKANLIĞIMIZ ULUSLARARASI FAALİYETLERİ
(01 Kasım 2012 – 01 Kasım 2013)

Bakanlığımız 2012-2013 yılında ülkemizin dış politika önceliklerine ve uluslararası menfaatlerine uygun olarak bir dizi ikili ve çok taraflı uluslararası faaliyet gerçekleştirmiştir:

1. 2012 yılı Kasım – Aralık döneminde Bakanımız Binali YILDIRIM, 6'sı Türkiye'de 2'si yurtdışında olmak üzere toplam 8 üst düzey ikili görüşmede bulunmuştur:

Bakanımız Binali YILDIRIM;

- 13 Kasım 2012 tarihinde Tahran'da düzenlenen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı 1. Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Telekomünikasyon Bakanları Toplantısı'na katılmıştır.
- 15 Kasım 2012 tarihinde Ankara'da yapılan Cumhurbaşkanımız ile Kongo Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Deniz Sassou Nguesso arasındaki ikili görüşmelere katılmış, görüşmeler sonrası ülkemiz ile Kongo Cumhuriyeti arasında Hava Ulaştırma Anlaşması imzalanmıştır.
- 17-18 Kasım 2012 tarihleri arasında Başbakanımızın Mısır ziyaretinde kendisine eşlik etmiştir. "Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Mısır Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Intermodal Taşımacılığın Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı", "Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Mısır Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Demiryolu Alanında Mutabakat Zaptı", "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik İşbirliği Alanında Protokol", "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sivil Havacılık Alanında İşbirliğini Geliştirme Protokolü" imzalanmıştır.
- 27 Kasım 2012 tarihinde Başbakanımızın İspanya ziyaretinde kendisine eşlik etmiştir.
- 29 Kasım 2012 tarihinde İzmir'de Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Ulaştırma Bakanları Toplantısı vesilesiyle ülkemize gelen Gürcistan Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanı George Kvirikashvili ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 1 Aralık 2012 tarihinde İsveç'e ziyaret geçekleştiren Bakanımız Binali YILDIRIM'a Dünya Denizcilik Üniversitesi tarafında fahri doktora unvanı takdim edilmiştir.

- 3 Aralık 2012 tarihinde Türkiye-Rusya Üst Düzey İşbirliği Konseyi 3. Dönem Toplantısı nedeniyle ülkemize gelen Rusya Ulaştırma Bakanı Maksim Y. Sokolov ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 12 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da yapılan Türkiye-Afganistan-Pakistan Üçlü Zirve Mekanizması Ulaştırma Bakanları Toplantısı vesilesiyle Afganistan Ulaştırma ve Sivil Havacılık Bakanı Davud Ali Necefi ve Bayındırlık Bakanı Necibullah Avjan ve Pakistan Ulaştırma Bakanı Arbab Alamgir Khan ile üçlü görüşmelerde bulunmuştur.

2013 yılı Ocak-Kasım döneminde ise 26'sı Türkiye'de 16'sı yurtdışında olmak üzere toplam 42 üst düzey ikili görüşmede bulunulmuştur:

Bakanımız Binali YILDIRIM;

- 30 Ocak 2013 tarihinde, iki ülke Başbakanlarının katıldığı toplantıda, Lübnan Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Ghazi Aridi ile ikili görüşme gerçekleştirmiştir.
- 18 Şubat 2013 tarihinde görüşmelerde bulunmak üzere KKTC'yi ziyaret etmiştir.
- 19 Şubat 2013 tarihinde "Samsun-Kavkaz Demiryolu Feribot Hattı"nın açılış törenine katılan Rusya Federasyonu Ulaştırma Bakanı Maksim Y. Sokolov ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 25-27 Şubat 2013 tarihlerinde İspanya'nın Barselona kentinde gerçekleştirilen "GSMA Dünya Kongresi 2013" etkinliğine katılmış, söz konusu ziyaret kapsamında Mısır Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Bakanı Atef Helmy ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 1 Mart 2013 tarihinde İstanbul'da düzenlenen Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu (BTK) Projesi 5. Bakanlar Üçlü Koordinasyon Toplantısı'na katılmış, toplantı sonrasında "BTK Demiryolu Projesi 5. Bakanlar Üçlü Koordinasyon Toplantısı Protokolü" imzalanmıştır.
- 4 Mart 2013 tarihinde İstanbul'da düzenlenen Türkiye-Yunanistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi II. Bakanlar Toplantısına katılmış, toplantı sonrasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında Mutabakat Zaptı", "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta Haberleşmesi Alanlarında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptı" imzalanmıştır.
- 14 Mart 2013 tarihinde Sırbistan Az Gelişmiş Bölgelerden Sorumlu Devlet Bakanı Süleyman Ugljan ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 28 Mart 2013 tarihinde Londra'da düzenlenen "Türkiye Altyapı Konferansı"na katılmıştır.
- 1-4 Nisan 2013 tarihleri arasında Cumhurbaşkanımızın Letonya ve Litvanya ziyaretinde kendisine eşlik etmiştir. "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı Arasında Ulaştırma Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı" ile "Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Letonya Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Ulaştırma ve Lojistik Sektöründe İşbirliği Üzerine Niyet Mektubu" imzalanmıştır.
- 5 Nisan 2013 tarihinde ülkemize gelen Rusya Ulaştırma Bakanı Maksim Y. Sokolov ile İstanbul'da ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 7 Nisan 2013 tarihinde ülkemizde bulunan Fas Teçhizat ve Ulaştırma Bakanı Aziz Rabbah ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.

- 8-10 Nisan 2013 tarihlerinde İzmir'in EXPO 2020 adaylığı çerçevesinde Mısır ve Lübnan'a ziyaretlerde bulunmuştur. Anılan ziyaret çerçevesinde, Sn. Bakanımız Mısır Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Bakanı Atef Helmy, Sivil Havacılık Bakanı Wael El-Ma'dawy, Ulaştırma Bakanı Hatem Abdel Latif ile Lübnan Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Ghazi Aridi ve Ekonomi ve Ticaret Bakanı Nicholas Nahas ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 21 Nisan 2013 tarihinde Almanya'nın Münih şehrinde yapılan "İnşaat ve Maden Makinaları Fuarı"na katılmıştır.
- 1-4 Mayıs 2013 tarihleri arasında İzmir'de yapılan 1. Amerika-Türkiye Sivil Havacılık Konferansı kapsamında Fildişi Sahili Cumhuriyeti, Sierra Leone, Burundi, Ruanda, Madagaskar ve Komorlar Birliği ülkelerinin sivil havacılıktan sorumlu Bakanları ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 21 Mayıs 2013 tarihinde Berlin Teknik Üniversitesi'nin davetlisi olarak Almanya'yı ziyaret etmiştir.
- 27 Mayıs 2013 tarihinde 60. Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) Kongresi'ne katılmış olup, "Ulaştırma Oscarı" olarak da bilinen "Toplu Taşıma için Politik Vizyon ve Yüksek Düzeyli Destek Ödülü" Sn. Bakanımıza verilmiştir.
- 2-6 Haziran 2013 tarihlerinde Başbakanımızın Fas, Cezayir ve Tunus ziyaretinde kendisine eşlik etmiştir. Söz konusu ziyaret marjında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşması", "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması", "Tunus Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve Haberleşme Teknolojileri İle Posta Sektörü Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı", "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Sektöründe Eylem Planı" imzalanmıştır.
- 7 Haziran 2013 tarihinde Milano Politeknik Üniversitesinde gerçekleştirilen 3. Boğaz Köprüsü Komple Aerolastik Rüzgâr Modeli Testleri vesilesiyle İtalya'yı ziyaret etmiştir.
- 11 Haziran 2013 tarihinde ülkemize bir ziyaret gerçekleştiren Mısır Ulaştırma Bakanı Hatem Abdellatif ile ikili bir görüşme gerçekleştirmiş, görüşme sonrasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması", "Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Mısır Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Demiryolu İşbirliği Alanında Mutabakat Zaptı", "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu Taşımacılığı Anlaşması" imzalanmıştır.
- 27 Haziran 2013 tarihinde Kars'ta gerçekleştirilen Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu (BTK) Projesi 6. Bakanlar Üçlü Koordinasyon Toplantısı'na katılmıştır. Toplantı sonrasında "BTK Demiryolu Projesi 6. Bakanlar Üçlü Koordinasyon Toplantısı Protokolü" imzalanmıştır.
- 3 Temmuz 2013 tarihinde Bakü'de gerçekleştirilen Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi'nin (Türk Keneşi'nin) Ulaştırma Bakanları Birinci Toplantısına katılmıştır.
- 14 Ağustos 2013 tarihinde yapılan Türk Konseyi II. Zirvesi vesilesiyle Azerbaycan'a giden Cumhurbaşkanımıza eşlik etmiştir.
- 27 Ağustos 2013 tarihinde ülkemize resmi ziyarette bulunan Kanada Uluslararası Ticaret Bakanı Ed Fast ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.

- 5-7 Eylül 2013 tarihlerinde İstanbul'da Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen 11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şurası kapsamında, Bakanımız Sayın Binali YILDIRIM başkanlığında farklı ülkelerden gelen ulaştırma bakanları ile "Bakanlar Yuvarlak Masa Toplantısı" düzenlenmiş olup, Sayın Bakanımız Afganistan Ulaştırma ve Sivil Havacılık Bakanı Davud Ali Necefi, Azerbaycan Ulaştırma Bakanı Ziya Mammadov, Bulgaristan Ulaştırma, Haberleşme ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Danail Papazov, Çek Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanı Zdenek Zak, Filistin Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Bakanı Safa Nassereldin, İran Yol ve Şehircilik Bakanı Abbas Akhoundi, Kazakistan Ulaştırma ve Haberleşme Bakanı Askar Zhumagaliev ve Tunus Ulaştırma Bakanı Abdelkarim Harouni ile ikili görüşmeler gerçekleştirmiştir.
- 26 Eylül 2013 tarihinde ülkemize gelen Bahreyn Ulaştırma Bakanı Kamal Bin Ahmed Mohammed Bakanımız Sayın Binali YILDIRIM tarafından kabul edilmiş ve bir görüşme gerçekleştirilmiştir.
- 5-7 Ekim 2013 tarihlerinde ülkemize gelen Hindistan Gemicilik Bakanı Govind Karuppiah Vasan ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 7 Ekim 2013 tarihinde çeşitli temaslarda bulunmak üzere Bosna Hersek'e bir ziyaret gerçekleştirmiş, söz konusu ziyaret esnasında Uluslararası Saraybosna Üniversitesi akademik yılı ile "Bilgi Teknolojileri Merkezi"nin açılışına katılmıştır.
- 24 Ekim 2013 tarihinde Priştine Uluslararası Havalimanı'nın açılış törenine katılan Başbakanımıza eşlik etmiştir.
- 28 Ekim 2013 tarihinde Marmaray Açılış Töreni vesilesiyle ülkemize gelen Japonya Kara, Altyapı, Ulaştırma ve Turizm Bakan Yardımcısı Tsuyoshi TAKAGI ile bir görüşmede bulunmuştur.
- 5 Kasım 2013 tarihinde ülkemize gelen Norveç Sanayi ve Ticaret Bakanı Monica Mæland ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.

2. Kasım-Aralık 2012 döneminde Çok taraflı ilişkiler kapsamında ise, 7'si Türkiye'de 6'sı yurtdışında olmak üzere toplam 13 toplantı ve komisyon çalışması gerçekleştirilmiştir.

2013 yılında Ocak- Kasım dönemi itibariyle Çok taraflı ilişkiler kapsamında, 42'si Türkiye'de 34'ü yurtdışında olmak üzere toplam 76 toplantı ve komisyon çalışması gerçekleştirilmiştir.

3. Kasım 2012- Kasım 2013 döneminde Bakanımız Sayın Binali YILDIRIM Ankara'da görev yapan 2 büyükelçiyi makamında kabul etmiştir.

4. Bakanlığımız 2012 yılı Kasım ayında bir uluslararası organizasyona ev sahipliği yapmıştır:

- Ülkemizin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) Dönem Başkanlığı çerçevesinde, Kasım ayında bir dizi toplantıya Bakanlığımızca evsahipliği yapılmıştır. Bu çerçevede, KEİ Karayoluyla Eşya Taşımacılığının Kolaylaştırılması Yönlendirme Komitesi Toplantısı 26 Kasım 2012 tarihinde, KEİ Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısı ise 26-27 Kasım 2012 tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıların akabinde KEİ Ulaştırma Bakanları Toplantısı Sayın Bakanımız başkanlığında 28 Kasım 2012 tarihlerinde İzmir'de düzenlenmiştir.

Ayrıca, "Karadeniz, Orta Asya ve Ortadoğu Bölgelerinde Ulaştırma ve Transit Taşımacılığın Geleceği" konulu Uluslararası Konferans da KEİ Ulaştırma Bakanları Toplantısına paralel olarak, 28 Kasım 2012 tarihinde Sayın Bakanımızın himayelerinde gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız 2013 yılında iki uluslararası organizasyona ev sahipliği yapmış olup, bunlardan Türkiye - Körfez İşbirliği

Konseyi II. Ortak Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısı Bakanlığımız ev sahipliğinde 18-22 Mart 2013 tarihlerinde Ankara ve İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

5-10 Mayıs 2013 tarihlerinde İstanbul'da Dünya Denizcilik Üniversitesi'nden öğretim görevlileri ve öğrencilerden oluşan bir heyet denizcilikle ilgili kuruluşlardan bilgi almak amacıyla bir eğitim ziyaretinde bulunmuşlardır. Sözkonusu ziyaret Bakanlığımız organizasyonunda gerçekleştirilmiştir.

5. Bakanlığımızın uluslararası faaliyetleri çerçevesinde 1 Kasım 2012 ile 1 Kasım 2013 tarihleri arasında 30 uluslararası metin (Anlaşma, Mutabakat Zaptı, Toplantı Tutanağı vb.) imzalanmış olup, uluslararası kuruluşlar nezdinde imzalanan anlaşmalar aşağıda sunulmaktadır:

- 11-13 Kasım 2012 tarihlerinde Tahran'da Sayın Bakanımızın katılımlarıyla gerçekleştirilen EİT/I. Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Telekomünikasyon Bakanları Toplantısı'nda Tahran Deklarasyonu kabul edilmiştir.
- 26-28 Kasım 2012'de gerçekleştirilen KEİ Bakanlar Toplantısı'nda, ulaştırma şebekelerinin gelişimi ve kargo taşımacılığının organizasyonu konularında birlikte hareket etmek amacıyla TRACECA kapsamında Bakanlığımız ile Kazakistan Cumhuriyeti Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı, Gürcistan Ekonomi ve Kalkınma Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı arasında bir Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.
- Keza, Bakü-Tiflis-Batum-Trabzon Model Otoyolu Girişiminin oluşturulmasına dair Ortak Bildiri de Bakanlığımız ile Gürcistan Ekonomi ve Kalkınma Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı arasında imzalanmıştır.
- Ayrıca, 26 Şubat 2013'de gerçekleşen BM AEK Bakanlar Toplantısı'nda 2 Ortak Bildiri; "Ortak Demiryolu Hukuku Hakkında Bildiri" ile "Avrupa-Asya Ulaşım Bağlantılarının Geliştirilmesi" başlıklı Ortak Açıklama" imzalanmıştır.
- 28-29 Mayıs 2013 tarihinde Odessa'da gerçekleştirilen Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ulaştırma Bakanları Toplantısı'nda "Ulaştırma Bakanları Deklarasyonu" kabul edilmiştir.
- 02-03 Temmuz 2013 tarihinde gerçekleşen Türk Konseyi Ulaştırma Bakanları Toplantısı'nda Ülkemiz, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Kazakistan Cumhuriyeti arasında "İşbirliği ve Kardeş Liman İlişkisi Kurulması Hakkında Mutabakat Zaptı", "Türk Konseyi Ortak İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır.

6. Sayın Bakanımızın katılım sağladığı uluslararası toplantılar ile Sayın Bakanımız başkanlığında gerçekleştirilen ikili görüşmelerden bazıları aşağıda ayrıntılı olarak sunulmaktadır:

- 14 Mart 2013 tarihinde Akdeniz İçin Birlik (AİB) Genel Sekreteri Sayın Fathallah SIJILMASSI, Bakanımız Sayın Binali YILDIRIM'ı ziyaret etmişlerdir.
- Sayın Bakanımız 17 Temmuz 2013 tarihinde D-8 Genel Sekreterini Makamında Kabul etmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız görev alanına giren hususlar ile ilgili olarak, Kasım 2012- Kasım 2013 arasında katılım sağlanan uluslararası toplantılar ile yürütülen uluslararası faaliyetlerden bazıları aşağıda daha ayrıntılı olarak sunulmaktadır:

- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün PIANC (The World Association for Waterborne Transport Infrastructure)'a üyelik sürecine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.
- Uluslararası Ulaştırma Forumu (ITF) kapsamında 2013 Görev Gücü ve Ulaştırma Yönetim Kurulu Olağanüstü Toplantılarına Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü'nce katılım sağlanmıştır.
- Bakanlığımızın üyesi olduğu "EXPO 2020 İzmir" Yürütme Kurulu ve Yönlendirme Komitesi faaliyetleri Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü'nce takip edilmiş ve bu kapsamda gerçekleşen çalışmalar Genel Müdürlükçe yürütülmüştür.

- 25 Ocak 2013 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından Brüksel'de düzenlenen AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) 2013 Konferansı'na katılım sağlanmıştır.
- Sayın Bakanımız 14 Şubat 2013 tarihinde BIE (Uluslararası Sergiler Bürosu) İnceleme Heyeti Onuruna bir öğle yemeği vermiştir. Yemeğe Bakanlar ve Milletvekilleri de teşrif etmişlerdir.
- 15 Şubat 2013 tarihinde Brüksel'de Müsteşar Yardımcımız Sayın Suat Hayri AKA, Avrupa Komisyonu yetkilileri ile Ulaştırma Operasyonel Programı hususunda görüşmeler gerçekleştirmiştir.
- 20-21 Şubat 2013 tarihlerinde Lille/Fransa'da düzenlenen Avrupa Birliği Demiryolu Otoriteleri Ağı 30. Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.
- 11 Nisan 2013 tarihinde Brüksel'de Avrupa Komisyonu tarafından düzenlenen Posta Hizmetleri Çalıştayı'na katılım sağlanmıştır.
- 12 Nisan 2013 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen Türkiye-AB 121. Dönem Ortaklık Komitesi'ne katılım sağlanmıştır.
- 18 Nisan 2013 tarihinde Ankara'da düzenlenen Türkiye-AB 29. Dönem Gümrük Birliği Ortak Komitesi toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 18-19 Nisan 2013 tarihlerinde Atina/Yunanistan'da düzenlenen 12. FEMIP (Avrupa-Akdeniz Yatırım ve Ortaklık İmkanı) Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.
- 2020 Olimpiyat adaylığımıza ilişkin olarak İngiliz Spor/Altyapı Heyeti Bakanlığımızı ziyaret etmiştir.
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği çerçevesinde çalışmaları yürütülmekte olan Karadeniz Çevre Otoyolu kapsamında Bakü-Tiflis-Batum-Trabzon (Sarp-Trabzon) güzergâhını kapsayacak şekilde bir IRU Model Otoyolu Girişimi (MHI) söz konusudur. Söz konusu girişimin Gürcistan tarafından 15 Mayıs 2013 tarihinde Tiflis'te gerçekleştirilen ilk Çalışma Grubu Toplantısı'na Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.
- Sayın Bakanımız ve beraberindeki heyet 21 Mayıs 2013 tarihinde Berlin Teknik Üniversitesi'nde verilen seminere katılım sağlamış ve bu seminerde Sayın Bakanımız tarafından bir konuşma gerçekleştirilmiştir.
- Sayın Bakanımız başkanlığında bir heyet 22-24 Mayıs 2013 tarihlerinde Leipzig'de "Ulaştırmanın Finansmanı" temasıyla düzenlenen ITF 2013 Forumuna katılım sağlamışlardır.
- 28-29 Mayıs 2013 tarihlerinde Ukrayna dönem başkanlığı çerçevesinde Odessa'da gerçekleşen Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısı ve Ulaştırma Bakanları Toplantısı'na Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü'nce katılım sağlanmıştır.
- 2013 yılı içinde Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM AEK) kapsamında düzenlenen 8 toplantıya katılım sağlanmıştır.
- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) kapsamında 4 toplantıya; Türk Konseyi Kapsamında 2 toplantıya, İSEDAK kapsamında 7 toplantıya katılım sağlanmıştır.
- İSEDAK I. Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısı Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 28 Mart 2013 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye-Körfez İşbirliği Konseyi II. Ortak Çalışma Grubu Toplantısı Bakanlığımız evsahipliğinde 18-22 Mart 2013 tarihlerinde Ankara ve İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- UNESCAP bünyesinde 25 Nisan-1 Mayıs 2013 tarihlerinde Bangkok'ta gerçekleştirilen Komisyon toplantısına Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantıda Kuru Limanlar konulu taslak anlaşma nihai hale getirilmiştir.

- Kuzey-Güney Koridoru Projesi'nin de bir üyesi olan Ülkemiz adına Bakanlığımızca 24-25 Haziran 2013 tarihlerinde Bakü'de gerçekleştirilen 5. Koordinasyon Konseyi toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 26 Haziran 2013 tarihinde Ankara'da Balkan ülkeleri temsilcilerinin katılımıyla ve Avrupa Demiryolu Ajansı (ERA) koordinasyonu ile demiryolu taşımacılığında emniyet konusunda bir seminer düzenlenmiştir.
- 3 Temmuz 2013 tarihinde Ankara'da Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda, IPA II Dönemi Türkiye-AB mali işbirliği hazırlıkları çerçevesinde hazırlanan Ulaştırma Kavram Belgesine yönelik Avrupa Komisyonu yetkilileri ile bir toplantı gerçekleştirilmiştir.
- Sayın Bakanımız beraberindeki bir heyetle 02-03 Temmuz 2013 tarihinde Bakü'de gerçekleştirilen "Türk Konseyi Ulaştırma Çalışma Grubu ve Ulaştırma Bakanları Toplantısı" na katılım sağlamıştır.
- 10-11 Temmuz 2013 tarihlerinde AB TAIEX aracı çerçevesinde "Trans-Avrupa Ulaştırma Şebekesi" konusunda Polonya Ulaştırma Bakanlığına bir çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.
- 19-20 Ağustos 2013 tarihinde İSEDAK Koordinasyon Ofisi tarafından düzenlenen "İSEDAK Proje Döngüsü Yönetimi (PCM)" Tanıtım Eğitimine Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü personeli katılım sağlamıştır.
- Ekonomi Bakanlığı'nca çalışmaları yürütülen " Ukrayna Serbest Ticaret Anlaşması Müzakereleri" toplantılarının koordinasyonu Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü'nce yapılmış ve söz konusu toplantılara Bakanlığımızın ilgili Genel Müdürlüklerinden katılım sağlanmıştır.
- İSEDAK II. Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısı Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 8 Ekim 2013 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.
- 28 Ekim 2013 tarihinde İstanbul'da yapılan ve Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde organize edilen Uluslararası İpek Yolu Kongresi ve 10. Adam Konferansına Bakanımız Sayın Binali YILDIRIM ile birlikte birçok yabancı ülkeden üst düzey katılım sağlanmıştır.
- 9-10 Ekim 2013 tarihlerinde Karadağ'da gerçekleştirilen AB Hava Trafik Yönetimi TAIEX eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 16-18 Ekim 2013 tarihlerinde gerçekleştirilen "AB Trans-Avrupa Ulaştırma Şebekesi (TEN-T) Günleri 2013" etkinliğine katılım sağlanmıştır.
- 28-31 Ekim 2013 tarihlerinde Belçika'da gerçekleştirilen Akdeniz Entegre Denizcilik Politikası 6. Teknik Çalıştayı ve Çalışma Grubu'na katılım sağlanmıştır.
- 30-31 Ekim 2013 tarihlerinde Karadağ'da gerçekleştirilen Genişleme Ülkelerinde Bilgi İletişim Teknolojilerinin İzlenmesi Projesi 4. Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.
- IMO ve Denizcilik Faaliyetleri Kapsamında Ocak-Kasım 2013 tarihleri arasında 7 yurtdışı, 3 yurtiçi toplantıya katılım sağlanmıştır. Ayrıca, Bakanlığımız bu süreç içinde VIMSAS denetimlerini de başarıyla tamamlamıştır.

Bu toplantılardan;

- "Accident Zero Campaign" isimli toplantıda Deniz kazalarının en aza indirilmesi için kampanya düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.
- IMO Deniz Emniyeti Komitesi Toplantısında 40 adet sirküler onaylanmıştır.
- Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), üye devletlerden uluslararası deniz emniyetinin sağlanması ve deniz çevresinin korunması konusundaki stratejilerini IMO hedef ve politikalarına uygun olarak belirlemelerini istemektedir.

- Bu bağlamda, 11 Kasım 2010 tarihinde yayımlanan 2010/23 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile "Uluslararası Denizcilik Örgütü Stratejisi" deklare edilerek Ülkemizin IMO norm ve standartlarına uyum sağlamasının teyit edilmesi ve denizcilik uygulamalarının geliştirilerek ilgili kurumların performansının artırılması amacıyla, IMO Üye Devlet Denetim Programı (VIMSAS) gerçekleştirilmiş olup 28 Eylül-7 Ekim 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olup başarıyla sonuçlandırılmıştır.
- Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü olarak başta zorunlu IMO Enstrümanları olmak üzere Ülke menfaatlerimiz açısından uygun olan tüm IMO Enstrümanlarını iç hukukumuza aktarma görevimiz bulunmaktadır. Bu kapsamda 2013 yılının ilk yarısında ikisi Müsteşar Yardımcımız Sayın Suat Hayri AKA başkanlığında olmak üzere toplam 5 toplantı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıların yanı sıra 5 IMO Enstrümanı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 7 IMO Enstrümanını Uygun Bulma Kanunları Resmi Gazete'de yayımlanmış olup yürürlük tarihi için Bakanlar Kurulu'nun onayı beklenmektedir. 5 IMO Enstrümanı TBMM Genel Kurul gündemindedir. Diğer Enstrümanlar için çalışmalar devam etmektedir.
- 29 Ağustos 2013 tarihinde Bodrum/Muğla'da gerçekleştirilen "Türkiye-Yunanistan İkinci Ortak Denizcilik Çalışma Grubu Toplantısı"na Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğünden de katılım sağlanmıştır. Toplantıda iki ülke arasında imzalanmış olan denizcilik anlaşması ve mutabakat zaptının etkinliğinin arttırılması, Türk ve Yunan limanlarında yaşanan sıkıntılar, gemi seyrüseferinde emniyet ve gemi denetimleri ile 2013 yılında imzalanan Türkiye-Yunanistan Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının 2. maddesinde belirtilen "İki ülke limanları arasında düzenli hat kurulması" konuları ile Yunan adalarında Türk işletmeci firmalarımızın maruz kaldığı sorunlar görüşülerek merkezi ve bölgesel idareler arasında işbirliği ve iletişimin arttırılması ile birçok sorunun büyümeden çözümlenebileceği hususunda mutabakata varılmıştır.
- 2-6 Eylül 2013 tarihlerinde Londra'da gerçekleştirilen IMO, Seyir Emniyeti Alt Komitesi (NAV) Toplantısına Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.
- 13 Eylül 2013 tarihinde Denizcilik Koordinasyon Komitesi Toplantısı Bakanlığımız evsahipliğinde gerçekleştirilmiştir.
- 10 Ekim 2013 tarihinde Dünya Denizcilik Üniversitesi İcra Kurulu Toplantısı'na Müsteşar Yardımcımız Sayın Suat Hayri AKA katılım sağlamıştır.

6.1. IMO Kapsamında Yürütülen Mevzuat Çalışmaları

2013 Kasım ayı itibarıyla çıkarılan mevzuat sayısı: 13

- **OPRC-HNS 2000:** 2000 Tarihli Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Kirlenme Olaylarına Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği Protokolü
- **SOLAS 1978 Protokolü:** 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1978 Protokolü
- **CSC 1972:** 1972 Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme
- **STCW 1978 1991 Değişiklikleri:** 1978 Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 1991 Değişiklikleri
- **SAR 1979 1998 Değişiklikleri:** 1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1998 Değişiklikleri
- **MARPOL 73/78 EK VI:** 1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolü
- **BUNKER 2001:** 2001 Gemi Yakıtlarından Kaynaklanan Petrol Kirliliği Zararının Hukuki Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşme
- **MARPOL 73/78 EK IV:** Gemilerden Kaynaklanan Pis Su Kirliliğinin Önlenmesine Dair Kurallar

- **MARPOL 73/78 EK III:** Paketlenmiş Biçimde Deniz Yoluyla Taşınan Zararlı Maddelerden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesine Dair Kurallar
- **SOLAS Protokol 88:** 1974, Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolü
- **COLREG 1972:** 1972, Denizde Çatışmanın Önlenmesine İlişkin Uluslararası Kurallar Hakkında Sözleşme
- **SALVAGE 1989:** 1989, Uluslararası Kurtarma Sözleşmesi
- **DKK Yönetmeliği:** 2 Ağustos 2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Denizcilik Koordinasyon Komisyonu Yönetmeliği

2013 Kasım ayı ve sonrasında çıkarılacak mevzuat sayısı (7 kanun)

- **SUA PROT.** 2005:Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolü
- **AFS 2001:** 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşme
- **HONG KONG 2009:** Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi
- **FAL:** Uluslararası Deniz Trafiğinin Kolaylaştırılması Sözleşmesi
- **BALAST 2004:** 2004, Gemi Balast Suyu ve Sedimanlarının Kontrolü ve Yönetimi Hakkında Uluslararası Sözleşme
- **PAL 2002 Protokolü:** 1974 Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına ilişkin Atina Sözleşmesine ilişkin 2002 Protokolü
- **SOLAS 74 Değişiklikleri** (Toplam 5700 sayfa)

7. Çevre ve İklim Değişikliği

Ülkemiz; Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) 24 Mayıs 2004, Kyoto Protokolüne ise 26 Ağustos 2009 tarihinde taraf olmuştur. Sözleşmenin nihai amacı, atmosferdeki sera gazı birikimlerini, iklim sistemi üzerindeki tehlikeli insan kaynaklı etkiyi önleyecek bir düzeyde durdurmaktır. Sözleşme kapsamında, tüm taraflar sera gazı salımları, ulusal politikalar ve en iyi uygulamalar ile ilgili bilgileri toplamak ve paylaşmakla yükümlüdür. Sözleşme, tarafların ulusal salım envanterleri geliştirmelerini, iklim değişikliği azaltım ve uyumu kolaylaştırma önlemleri içeren ulusal programlar hazırlamalarını ve uygulamalarını ve uygulama ile ilgili bilgileri Taraflar Konferansı'na bildirmelerini gerektirmektedir.

Bu kapsamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinesinde sera gazı emisyonlarını sınırlandırmaya yönelik ulusal koşullara uygun eylemler belirleyerek iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yönetilerek dayanıklılığın artırılması ve böylece Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun teşvik edilmesi amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) hazırlanarak 2011 yılının Temmuz ayında uygulamaya konulmuştur.

Bakanlığımız İDEP'in ulaştırma bölümünden sorumludur. Bu kapsamda ulaştırma sektörü altında belirlenen sera gazı emisyon kontrolü eylem planı uygulanmakta ve her yıl düzenli olarak BMİDÇS Sekretaryasına sunulmak üzere hazırlanan sera gazı emisyon envanterinin (NIR) ulaştırma kısmının hesaplamaları yapılmaktadır. 2011 yılına ait ulaşım kaynaklı sera gazı emisyon envanteri hesaplamaları 2013 yılı başında hesaplanarak koordinatör kuruluş olan Türkiye İstatistik Kurumuna iletilmiştir.

İklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla Bakanlığımız 3 proje çalışması yürütmektedir. Bunlar;

7.1 Ulaştırma Sektörü İçin Ulusal Programlara Uygun Azaltım Eylemleri (Nationally Appropriate Mitigation Actions/NAMAs) Hazırlanması Projesi:

Proje kapsamında Ülkemizin ulaştırma sektörü alanındaki ilk NAMA önerisi (sera gazı emisyonu azaltımı ve iklim değişikliğine uyum çalışmalarına katkı sağlayabilecek nitelikte ve ülkelerin kendi ulusal şartlarına bağlı kalarak belirleyeceği gönüllü, hukuki bağlayıcı bulunmayan azaltım önlemleri) hazırlanarak BMİDÇS'ye sunulacaktır. Gerekli uluslararası desteğin bulunması halinde BMİDÇS'ye sunulan bu proje önerisi uluslararası kaynaklarla finanse edilerek hayata geçirilecektir. Bu proje Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile işbirliği içerisinde yürütülmektedir.

7.2 Ulaştırma Sektöründe Sera Gazı Emisyonu Azaltım Faaliyetlerinin Sayısallaştırılması Projesi:

Bu proje ile Bakanlık olarak yaptığımız yatırım faaliyetlerinin sera gazı azaltımına katkısının sayısal olarak belirlenmesi için tüm ulaşım modlarına ait hesaplama kılavuzları geliştirilmesi ve yatırımların proje safhasında emisyon azaltımına katkısının hesaplanması amaçlanmaktadır.

7.3 Sürdürülebilir Düşük Karbonlu Ulaşım Projesi:

Ulaştırma sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılması ve kontrol altına alınması amacıyla; belirlenecek baz yıllar için (2020, 2050 vb.) sera gazı emisyonu projeksiyonlarının ve senaryo modellemelerinin oluşturulması, sera gazı azaltım potansiyellerinin ve faaliyetlerinin belirlenmesi ve sektöre özgü düşük karbonlu ve sürdürülebilir eylem planının/stratejisinin hazırlanması amaçlanmaktadır. Proje UNDP ile işbirliği içinde yürütülmektedir.

Bakanlığımız, BMİDÇS ve Kyoto Protokolü çerçevesinde her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen Taraflar Konferansına/Toplantısına ve diğer çalışma grubu toplantılarına katılım sağlamaktadır. Yine bu kapsamda ulaştırma sektöründen kaynaklanan emisyonların belirlenmesi, azaltılması veya sınırlandırılmasına yönelik ulusal ve uluslararası platformlarda yürütülen tüm çalışmalar ile çevre, iklim değişikliği ve enerji konularında Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu, Uluslararası Denizcilik Örgütü bünyesinde gerçekleştirilen Deniz Çevresini Koruma Komitesi, Uluslararası Havacılık Örgütü, Avrupa Çevre Ajansı ve OECD gibi uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalar takip ve koordine edilmektedir. Bu kapsamda;

- 26 Kasım–7 Aralık 2012 tarihleri arasında Katar'ın Doha şehrinde gerçekleştirilen BMİDÇS 18. Taraflar Konferansına katılım sağlanmıştır.
- 18-19 Aralık 2012 tarihlerinde İstanbul'da Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolü Sözleşmesi (Anti-Fouling System 2001) ile ilgili bir çalıştay düzenlenmiştir.
- 13-17 Mayıs 2013 tarihleri arasında İngiltere'nin Londra şehrinde gerçekleştirilen Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün 65. Dönem Deniz Çevresini Koruma Komitesi toplantısına katılım sağlanmıştır. Toplantı öncesi, Bakanlığımızda ilgili kurum, kuruluş ve STK'ların katıldığı bir koordinasyon toplantısı düzenlenmiştir.
- 29 Nisan-3 Mayıs 2013 tarihinde Almanya'nın Bonn kentinde gerçekleştirilen BMİDÇS Geliştirilmiş Eylem İçin Durban Platformu Geçici Çalışma Grubu (ADP) Toplantıları'na katılım sağlanmıştır.
- 3-14 Haziran 2013 tarihinde Almanya'nın Bonn şehrinde gerçekleştirilen BMİDÇS İklim Değişikliği Çalışma Grubu Toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Ayrıca Bakanlığımız; iklim değişikliğinin zararlı etkilerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, yapılacak çalışmaların daha verimli olabilmesi, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon ve görev dağılımının sağlanması ve bu konuda ülkemizin şartları da dikkate alınarak uygun iç ve dış politikaların belirlenmesi amacıyla oluşturulan İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu (İDKK) toplantıları ile enerji verimliliği çalışmalarının ülke genelinde tüm ilgili kuruluşlar nezdinde etkin olarak yürütülmesi, sonuçlarının izlenmesi ve söz konusu çalışmalarla ilgili koordinasyon sağlanması amacıyla oluşturulan Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu (EVKK) toplantılarına düzenli olarak katılım sağlamaktadır.

AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLER

Avrupa Birliğine (AB) adaylık sürecinde olan ülkemizde, müzakere sürecinde yer alan 35 başlıktan 8 tanesinde Bakanlığımızın doğrudan ya da dolaylı sorumlulukları mevcuttur. 14 No'lu Ulaştırma Faslı ile 21 No'lu Trans-Avrupa Ağları başlıklarının koordinasyonu doğrudan Bakanlığımıza ait olup, yoğun olarak sorumlu olduğumuz müzakere başlıklarından birisi de 10 No'lu Bilgi Toplumu ve Medya faslıdır.

Söz konusu alanlarda çalışmalarımız, ulusal mevzuatımızın ilgili AB müktesebatı ile uyumlaştırılması ve Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde yürütülen projeler olmak üzere iki temel alanda yürütülmektedir.

MÜZAKERE SÜRECİ

Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerde önemli bir dönüm noktası olan ve 3 Ekim 2005 tarihinde başlayan katılım müzakerelerinin ilk aşamasını oluşturan 'Tarama Süreci' 20 Ekim 2005 tarihinde başlamıştır. Tarama sürecinde, 35 başlık altında sınıflandırılmış olan AB Müktesebatının Bakanlığımızın görev ve sorumluluk alanıyla ilgili olan 11 adet faslın çalışmalarına katılım sağlanmıştır.

Söz konusu 11 başlık arasında yer alan 14 No.lu Taşımacılık Politikası ve 21 No.lu Trans-Avrupa Ağları fasıllarında ise Bakanlığımız koordinatörlük görevini üstlenmiş, söz konusu fasılların tanıtıcı ve ayrıntılı tarama süreci Haziran - Eylül 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Bilindiği üzere, AB ile müzakere sürecinde 8 fasıl başlığı askıya alınmıştır. Taşımacılık Politikası faslı da, askıya alınan başlıklardan biridir. Bu faslın askıya alınmasının sebebini teknik konulardan ziyade siyasi konular teşkil etmektedir.

Enerji, telekomünikasyon ve ulaştırma ağlarından müteşekkil olan 21 No.lu Trans-Avrupa Ağları faslı, 19 Aralık 2007 tarihinde gerçekleştirilen AB Hükümetlerarası Konferansı neticesinde müzakerelere açılmış olup, faslın müzakerelerinde karşılanması gereken siyasi ve teknik kriterler bulunmaktadır.

Tüm fasıllar için kapanış kriteri olarak kabul edilen Ek Protokol konusu siyasi müzakereler çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından ele alınmakta olup, karşılanması gereken teknik kriterin bulunduğu Trans-Avrupa Ağları Faslının enerji ağları boyutuna ilişkin çalışmalar Enerji Bakanlığı, ulaştırma ağları boyutuna ilişkin çalışmalar ise Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülmektedir.

Bakanlığımızın koordinasyonunda yürütülen teknik kriterin karşılanması amacıyla yapılan çalışmalar, TEN-T Dokümanının, 13 Aralık 2010 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen teknik kriter kapanış toplantısında Avrupa Komisyonunca "teknik kriterin karşılanması açısından yeterli" olarak değerlendirilmesiyle sonuca ulaşmış olup, TEN Faslına ilişkin olarak Bakanlığımız sorumluluk alanına giren konularda teknik müzakereler tamamlanmıştır.

TEN-T Dokümanı, 28 Aralık 2010 tarihinde teknik kriterin karşılandığının Komisyon tarafından yazılı olarak resmen teyit edilmesi ve AB Konseyinin bilgilendirilmesi için Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla Komisyona iletilmiştir. AB Komisyonu adına yazılan ve Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla 18 Mart 2011 tarihinde Bakanlığımıza iletilen mektupta, Komisyon bakımından, TEN faslının "teknik kapanış kriterinin" karşılanmış sayılabileceği, ancak yerleşik usuller çerçevesinde bu konuda nihai değerlendirmenin AB Konseyi tarafından yapılacağı belirtilmektedir.

TEN-T Dokümanının Avrupa Komisyonuna gönderildiği tarih itibariyle hazırlanmasında temel alınan TEN-T rehber ilkeleri Komisyon tarafından yenilenme sürecindedir. Bu süreç çerçevesinde yeni rehber ilkelere ülkemizin ilgili demiryolu ve karayolu hatları, limanları, havalimanları ile lojistik merkezlerinin de en uygun şekilde dâhil edilmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımızca Avrupa Komisyonu ile temas halinde sürdürülmektedir.

Avrupa Birliği'ne uyum sürecine ilişkin olarak, Türkiye İsveç Dönem Başkanlığı'nda 21 Aralık 2009 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen Hükümetlerarası Katılım Konferansı'nda 27 No'lu Çevre Faslının müzakerelere açılması resmi olarak ilan edilmiştir. Söz konusu fasıl kapsamında ulaştırma sektörünü

ilgilendiren konulara ilişkin yürütülen tüm çalışmalar takip veya koordine edilmektedir.

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) kapsamında yeni programlama dönemine (IPA II / 2014/2020) ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanacak "Ülke Strateji Belgesi" için ülkemiz katkısının sağlanmasına yönelik Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda sürdürülen çalışmalar çerçevesinde Bakanlığımızca Ulaştırma sektörüne yönelik bir Kavram Belgesi taslağı hazırlanmıştır. Ulaştırma sektörünün IPA II döneminde AB fonlarından en iyi şekilde yararlanabilmesini teminen, söz konusu Kavram Belgesi çerçevesinde Avrupa Komisyonu ile görüşmelere sürdürülmektedir.

MEVZUAT UYUM ÇALIŞMALARI

2008 Ulusal Programı Kapsamında Yapılan Yasal Düzenlemeler

Avrupa Birliği'ne tam üyelik perspektifi çerçevesinde, ilgili tüm kuruluşların katkılarıyla 35 başlık altında hazırlanan ve bu başlıklara ilişkin ülkemizin kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirmesi gereken yükümlülükleri kapsayan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" 2008 yılında Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır.

Bu çerçevede, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının sektör bazında çıkarmayı taahhüt ettiği 9 adet kanun ve 49 adet ikincil düzenleme bulunmaktadır (Tablo 1).

2008 Ulusal Programı'na göre 2013 Kasım ayı itibarıyla Bakanlığımızın taahhüt ettiği 9 kanunun tümü ve 16 ikincil düzenleme hayata geçirilmiştir. 2003 ve 2008 Ulusal Programları birlikte değerlendirildiğinde, Bakanlığımızın uyum oranı % 60'ın üzerine çıkmaktadır.

Taşımacılık Politikası faslı askıda olmasına rağmen, ulaştırma ve haberleşme sektörlerinin modern ve rekabetçi bir yapıya kavuşturulmasında AB müktesebatına uyumu bir fırsat olarak bilinmiş ve Ulusal Programlar çerçevesinde Cumhuriyet tarihine damga vuracak reformlar yapılmıştır. Bu çalışmaların sonucunda Bakanlığımız AB müktesebatına uyumda Türkiye ortalamasının üstüne çıkmıştır.

Bahse konu düzenlemeler ile 2013 Kasım ayı itibariyle karşılanan ve sonrasında karşılanması planlanan tedbirlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1. 2008 Ulusal Programı Kapsamında Yapılan Yasal Düzenlemeler

2008 Ulusal Programı Taahhütleri	Birincil Mevzuat		İkincil Mevzuat	
Sektör	**Taahhüt Edilen**	**Gerçekleştirilen**	**Taahhüt Edilen**	**Gerçekleştirilen**
Karayolu	-	-	7	-
Demiryolu	2	2	8	1
Havayolu	-	-	13	7
Denizcilik	4	4	3	2
Haberleşme	2	2	8	5
Bölgesel Politika	1	1	1	1
TOPLAM	**9**	**9**	**40**	**16**

Karayolu Sektörü

2013 Kasım ayı sonrasında karşılanacak tedbir sayısı: 8

- Tehlikeli Maddelerin Taşınması Hususunda Görevli Güvenlik Danışmanlarına İlişkin Tebliğ
- Ticari Araçların Yol Kenarında Teknik Kontrollerinin Yapılmasına İlişkin Yönetmelik
- Kombine Yük Taşımacılığı Yönetmeliği
- Karayolları Genel Müdürlüğünün 8/3/2005 tarih ve B091TCK1303/720/0330 sayılı Genelgesinde Değişiklik
- Tünel İşletme Yönergesinde Değişiklik
- Otoyol İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik
- Elektronik Ücret Toplama Sistemlerinin Birlikte İşletilebilirliğine Dair Düzenleme.
- İstanbul Boğaziçi Köprüsü İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik.

Demiryolu Sektörü

2013 Kasım ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 2

1 Mayıs 2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun" ile 2008 Ulusal Programında yer alan "Demiryolu Çerçeve Kanunu" ve "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Kanunu" taahhütlerimiz tek bir kanun ile yerine getirilmiştir.

2013 Kasım ayı sonrasında karşılanacak tedbir sayısı: 8

- Demiryolu Emniyeti Yönetmeliği
- Demiryolu İşletmeciliği Lisans Yönetmeliği
- Karşılıklı İşletilebilirlik Yönetmeliği
- Demiryolu Altyapısına Erişim Yönetmeliği
- Tehlikeli Maddelerin Demiryolu ile Taşınması Yönetmeliği
- Makinistlerin Brövelendirilmesi Yönetmeliği
- Yolcu Hakları Yönetmeliği
- Kamu Hizmeti Yükümlülüğü Yönetmeliği

Denizcilik Sektörü

2013 Kasım ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 6

- 5790 Sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (29.07.2008)
- Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği (12.03.2009)
- 2002/6/AT sayılı Direktife uyum sağlanması amacıyla Türk Limanlarına Gelen veya Türk Limanlarından Ayrılan Gemilerce Verilen Bildirim Formlarına İlişkin Tebliğ (23.07.2010)
- 1978 Protokolü ile değişik 1973 tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6477 Sayılı Kanun (29.05.2013)
- 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6478 Sayılı Kanun (29.05.2013)

2013 Kasım ayı sonrasında karşılanacak tedbir sayısı: 1

Organokalay Bileşeni İçeren Antifouling Sistemlerinin Gemilerde Kullanımının Kontrolüne Dair Yönetmelik

Havacılık Sektörü

2013 Kasım ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 7

- DHMİ Slot Uygulama Prensipleri Talimatı
- Sürekli Uçuşa Elverişlilik Ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (28.12.2011)
- Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)'nde değişiklik yapılmasına dair Yönetmelik (28.09.2010 – 02.09.2011)
- Havayolu İle Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik (SHY-Yolcu) (03.12.2011)
- Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri Talimatı (SHT – CRS) (11.10.2011)

- Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik (SHY-SAFA) (14.05.2010)
- Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik (SHY-GÖZETİM) (27.04.2011)

2013 Kasım ayı sonrasında karşılanması planlanan tedbir sayısı: 15

- Hava Sahasının Esnek Kullanımı İçin Ortak Kurallar Tüzüğüne uyum amaçlı düzenleme
- Hava Sahası Sınıflandırması Tüzüğüne uyum amaçlı düzenleme
- Hava Seyrüsefer Hizmetlerinin Sağlanması için Ortak Gerekler Tüzüğüne uyum amaçlı düzenleme
- Tek Avrupa Seması Çerçeve Tüzüğüne uyum amaçlı düzenleme
- Tek Avrupa Seması - Hizmet Sağlama Tüzüğüne uyum amaçlı düzenleme
- Tek Avrupa Seması - Hava Sahası Tüzüğüne uyum amaçlı düzenleme
- Tek Avrupa Seması - Avrupa Hava Trafik Yönetim Ağı Birlikte İşlerlik Tüzüğüne uyum amaçlı düzenleme
- Hava Yoluyla Taşınan Engelli ve Hareket Kabiliyeti Kısıtlı Kişilerin Haklarına İlişkin Yönetmelik
- Hava Trafik Kontrol Üniteleri Arasında Uçuşların Bildirimi, Koordinasyonu ve Transferi Amacıyla Uçuş Bilgisinin Değişimi için Otomatik Sistem Gerekliliklerine ilişkin Yönetmelik
- Sivil Havacılık Hadiseleri ile ilgili Bilginin ilgili Partilere dağıtımı için Uygulama Kurallarına dair Yönetmelik
- Sivil Havacılık Hadiseleri ile ilgili Bilginin Merkezi bir Havuzda Birleştirilmesi için Uygulama Kurallarına dair Yönetmelik
- Tek Avrupa Seması İçin Uçuş Öncesi Safhada Uçuş Planları İçin Prosedürler Üzerine Gerekliliklere İlişkin Yönetmelik
- Hava Seyrüsefer Hizmetleri İçin Genel Ücretlendirme Yönetmeliği
- Hava Trafik Kontrol Üniteleri Arasında Uçuşların Bildirimi, Koordinasyonu ve Transferi Amacıyla Kullanılan Uçuş Mesajı Transfer Protokolünü Uygulama Gerekliliklerine ilişkin Yönetmelik
- Tek Avrupa Seması için Hava – Yer Ses Kanal Aralığı Gerekliliklerine ilişkin Yönetmelik

Bilgi ve İletişim Sektörü

Telekomünikasyon

2013 Kasım ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 5

- 28.05.2009 tarihli ve 27241 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği ve sonrasında çıkarılan iki kurul kararıyla (Kullanım Hakkının Verilmesi ve Ücretlerinin Ödenmesi Hakkında Usul ve Esaslar ve Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri) uyumlaştırma sağlanmıştır. Bu şekilde 2008 Ulusal Programındaki 4 ayrı tedbir karşılanmıştır.

- 13 Ocak 2011 tarihli ve 27814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1247 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ve 4 Temmuz 2011 tarihli ve 27984 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1880 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ulusal Programdaki Evrensel Hizmete yönelik tedbir karşılanmıştır.

2013 Kasım ayı sonrasında karşılanması planlanan tedbir sayısı: 1

Karasal Sayısal Platform Hizmetine İlişkin "Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"

Posta Hizmetleri

2013 Kasım ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 2

23 Mayıs 2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Ulusal Programda yer alan "Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" ve " Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Kanun" taahhütleri hayata geçirilmiştir.

2013 Kasım ayı sonrasında karşılanması planlanan tedbir sayısı: 1

- Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik
- Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik

TÜRKİYE-AB MALİ İŞBİRLİĞİ KAPSAMINDA TAMAMLANAN, YÜRÜTÜLEN VE YAKIN ZAMANDA BAŞLAMASI BEKLENEN ROJELER

Kurumsal Kapasite Arttırılmasına Yönelik Projeler

Ticari Araçlar için Ağırlık ve Boyut Kontrolleri Uygulamalarının Güçlendirilmesi Hizmet Projesi

Amacı: Ağırlık ve boyut kontrolleri konusunda, ilgili AB direktifinin uygulanmasını güçlendirmek.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: Nisan 2012 – 18 ay

Bütçesi: 969.500 €

Mevcut Durum: Proje 14 Ekim 2013 tarihinde tamamlanmıştır.

Türkiye'de Denizcilik Eğitim ve Öğretiminin Geliştirilmesi Projesi

Amacı: Türk gemi adamlarının eğitim, öğretim ve sertifikalandırılması sisteminin güçlendirilmesi ve uzun süreli eğitim stratejisinin belirlenmesi, eğiticilerin eğitim ve mevzuat uyumunun sağlanması.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2012 – 15 ay (tamamlandı)

Bütçesi: 1.300.000 €

Mevcut Durum: Proje süresi içerisinde, denizcilik eğitimi ve öğretimi ile ilgili uzun dönemli bir strateji planı (Avrupa Birliği Gereklerinin Karşılanması İçin Denizcilik Eğitimi Stratejisi) hazırlanmış ve denizcilik eğitimi veren okullardaki eğiticilere 10 farklı eğitim kursu (STCW Sözleşmesi, ISM, ECDIS, PSC, Kaza Önleme, Yangınla Mücadele, Eğiticilerin Eğitimi, Denizcilik İngilizcesi, Kaza Soruşturma, Denizcilik Çevresi) düzenlenmiş olup, 141 eğiticiye kurs katılım sertifikası verilmiştir. Proje Kapanış toplantısı 4 Temmuz 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'de Gemi Kaynaklı Emisyonların Kontrolü Projesi

Amacı: Gemi kaynaklı emisyonların yüksek düzeyde kontrolünün sağlanması için idari kapasitenin güçlendirilmesi.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2012 – 14 ay

Bütçesi: 1.650.000 €

Mevcut Durum: Projenin uygulanmasına 2012 yılında başlanmıştır. Proje, eşleştirme ve teknik destek kısımlarından oluşur. Eşleştirme süresi Mayıs 2014'e kadar uzatılmıştır. Bu kapsamda, taslak mevzuat çalışmaları ve taslak Stratejik Eylem Planı hazırlanmıştır. Planlanan 4 eğitimden ikisi tamamlanmış ve 70 kişiye Marpol Ek-VI hakkında eğitim verilmiştir. Marmara bölgesini kapsayan ECA raporunun hazırlanmasına gelecek dönemde başlanacaktır. Teknik destek kısmındaki emisyon modellemesi çalışmaları da başlatılmıştır.

Türkiye'de İntermodal Taşımacılığın Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi

Amacı: Dengeli, çevreyle dost, güvenli ve sürdürülebilir taşımacılık sistemini Türkiye'de geliştirmek. AB'nin 92/106 Sayılı Konsey direktifine uyumu sağlamak ve intermodal/kombine taşımacılık için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın kapasitesini güçlendirmek.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: Kasım 2011 – 24 ay

Bütçesi: 1.000.000 €

Mevcut Durum: Proje 3 bileşenden oluşmaktadır. Eğitim bileşenindeki çalışmalar tamamlanmıştır. Mevzuat bileşeni kapsamında taslak kombine taşımacılık mevzuatı hazırlanmış ve kurumların görüşüne açılmıştır. Gelen yorumlar çerçevesinde revize edilmiştir. Strateji bileşeni kapsamında strateji belgesi hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Ticari Araçlar için Ağırlık ve Boyut Kontrolleri Uygulamalarının Güçlendirilmesi Tedarik Projesi

Amacı: Karayolu trafik güvenliğinin artırmak, 2013 yılına kadar aşırı yüklü araçların denetiminde %50 oranında artış sağlamak, 2013 yılına kadar aşırı yüklü araçlarda %50 oranında azalma sağlamak, Paydaşlar nezdinde farkındalık ve davranış eğilimlerinde değişiklikler yaratmak.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: Haziran 2013 – 12 ay

Bütçesi: 10.600.000 €

Mevcut Durum: Çalışmalar devam etmektedir.

Tehlikeli Mal Taşımacılığı Konusunda Destek Eşleştirme Projesi

Amacı: Karayoluyla tehlikeli mal taşımacılığını geliştirerek Türkiye'deki karayolu güvenliğini arttırmak. Karayoluyla tehlikeli mal taşımacılığını düzenleyecek kurumsal yapıyı etkin ve verimli olacak şekilde geliştirmek.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2013 – 24 ay

Bütçesi: 1.000.000 €

Mevcut Durum: 15 Temmuz 2013 tarihinde Polonya-Litvanya ortaklığı proje ihalesini kazanmıştır. Projeyi kazanan ortaklığın şartnamenin taslağını iletmesi beklenmektedir.

Türk Demiryollarının Reformu Projesi

Amacı: AB Müktesebatına uygun olarak Türk demiryolu sektörünü rekabete açmak üzere TCDD'de bünyesinde altyapı tahsisi, ücretlendirme, emniyet ve karşılıklı işletilebilirlik sistemleri dâhil olmak üzere demiryollarının yeniden yapılandırılması ve reformu için çerçeve şartlarını oluşturmaktır.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2011 – 24 ay (tamamlandı)

Projenin Bütçesi: 3.168.000 €

Mevcut Durum: Proje tamamlanmış, danışman firma tarafından hazırlanan Strateji ve Eylem Planları kabul edilmiştir.

Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğünün Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirmesi Teknik Destek Projesi

Amacı: 1 Mayıs 2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun" sonrasında sektörün düzenlenmesinde ve bu çerçevede ihtiyaç duyulan yönetmeliklerin hazırlanması ve uygulanmasında önemli sorumlulukları bulunan ve 655 sayılı KHK ile Bakanlığımız Genel Müdürlüğü olarak kurulan Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğünün görevlerini AB mevzuatı ile uyumlu olarak yerine getirebilmesini teminen ihtiyaç duyulan kurumsal kapasitenin oluşturulması projenin temel amacıdır.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2014 – 24 ay

Bütçesi: 2.500.000 €

Mevcut Durum: Projenin hızla hayata geçirilebilmesini teminen, 2013 Ağustos ayında ön ilana çıkılmış olup, ihale sürecinin en kısa sürede tamamlanması hedeflenmektedir.

Türk Limanlarında ve Kıyı Tesislerde Tehlikeli Yüklerin Elleçlenmesine Yönelik Deniz Emniyetinin Artırılması Projesi

Amacı: Projenin genel amacı, AB müktesebatına ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak Türkiye'de deniz taşımacılığı emniyetini geliştirmektir.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2014 - 15 ay

Bütçesi: 1.100.000 €

Mevcut Durum: Proje fişi düzeltmesi yapılarak Avrupa Birliği Bakanlığı'na gönderilen proje; Proje fişine nihai onay için AB Bakanlığı tarafından AB Delegasyonuna iletilmiş olup, onaya müteakip üye devletlerin teklif verebilmeleri için AB nezdinde dolaşıma çıkacaktır. Proje için son sözleşme imzalama tarihi 2013 yılı sonu olup, projenin 2014 yılı ilk yarısında başlatılması öngörülmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün İdari ve Teknik Kapasitesinin Artırılması Projesi

Amacı: AB sivil havacılık mevzuatına tam uyum, Seyrüsefer hizmetleri ve Emisyon Ticareti Sistemine yönelik kapasite artırımı amaçlanmaktadır.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 24 ay

Bütçesi: 2.500.000 €

Mevcut Durum: Projenin ihalesi tamamlanmış ve ülke seçimi yapılmış olup, başlangıç toplantısının 2014 yılı başında yapılması beklenmektedir.

Türk Sivil Havacılığının Emniyet ve Güvenlik Alanındaki Eğitim İhtiyaçları Konusunda Kapasitesinin Artırılması Projesi (Sivil Havacılık Eğitim Merkezi İnşaatı Projesi)

Amacı: Projenin amacı, SHGM personelinin emniyet ve güvenlik eğitimi konusundaki bilgisinin arttırılmasıdır.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 42 ay

Bütçesi: 15.800.000 €

Mevcut Durum: Projenin ihale dosyası hazırlıkları devam etmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Rekabet Karşıtı Davranışların Engellenmesine İlişkin Teknik Yardım Projesi

Amacı: AB mevzuatına uygun bir şekilde ülkemiz elektronik haberleşme sektöründe sürdürülebilir rekabetin gelişimi ile tüketici refahının en üst düzeye çıkarılmasına katkı sağlanması ve yatırım ve yenilikçiliğin teşvik edilmesi.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2013 - 12 ay

Bütçesi: 1.000.000 €

Mevcut Durum: Sözleşmesi imzalanmış olup, yakın tarihte başlangıç toplantısı yapılacaktır.

Bilgi Toplumuna Geçiş ve Tüketicilerin Yararına Olacak Yüksek Hızlı Genişbant Hizmetlerinin Sunumunun Teşvik Edilmesine Yönelik Teknik Yardım Projesi

Amacı: Verimli yatırım sayesinde yüksek hızlı geniş bant altyapısının büyütülmesi, işletmeciler arasında geniş bant hizmetlere yönelik etkin rekabetin tesisi, makul ve uygun fiyatlarla tüketicilere yüksek hızlı internet hizmetinin sunulması gibi somut faydaların başarılmasını hedefleyen düzenleyici tedbirlerin belirlenmesi.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2013 - 18 ay

Bütçesi: 1.890.000 €

Mevcut Durum: Komisyon nihai kabulü Mayıs ayı başında göndermiş olup, ihale süreci başlangıç aşamasındadır.

Bilgi İletişim Teknolojileri Sektörü için Güçlendirilmiş Piyasa Gözetimi Sistemi

Amacı: Türkiye'nin bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) sektö-

rü için piyasa gözetimini güçlendirmek, ürün güvenliği için kapasiteyi artırmak ve malların serbest dolaşımını kolaylaştırmak.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2013 - 12 ay

Bütçesi: 2.850.000 €

Mevcut Durum: Proje toplam iki bileşenden oluşmaktadır.

1. Eşleştirme (Twinning): Projenin eşleştirme bölümünde piyasa gözetimi ve denetiminde AB mevzuatı ve uygulamaları ile paralelliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaçla işbirliği yapılacak AB üyesi ülke İspanya olarak belirlenmiş, eşleştirme sözleşmesi imzalanarak 05/07/2013 itibariyle proje başlamıştır.

2. Hizmet ve mal alımı (Service and supply): İlgili altyapının kurulması için gerekli olan donanım ve yazılımın temin edilebilmesi amacıyla yapılacak ihalenin hazırlıkları tamamlanmıştır. Mal alımında İhale süreci Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB) tarafından tamamlanmış ve sözleşmesi imzalanmıştır. Hizmet alımında ise ihale süreci devam etmektedir.

Hareket Kısıtı Olanların Taşımacılık Hizmetlerine Erişimi Konusunda Paydaş Analizi ve İstişaresi Yapılmasına Yönelik Teknik Yardım Projesi

Amacı: Engelliler ve Hareket Kısıtı olanların taşımacılık hizmetlerine erişimi alanında ülkemizde sorumlu olan kurum ve kuruluşların görev ve yetkilerini analiz etmek, konuya yönelik tüm kamu ve özel sektör kuruluşları ile ilgili sivil toplum kuruluşlarını da içeren bir paydaş analizi çalışması yapmak.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 2012 – 4 ay (tamamlandı.)

Bütçesi: 199.000 €

Mevcut Durum: Proje 11 Aralık 2012 tarihinden itibaren Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığına devredilmiştir. Söz konusu proje 9 Kasım 2012 tarihinde başlamış olup, 15 Temmuz 2013 tarihinde çıktıları düzeltilmiş hali ile teslim alınmıştır. Proje sonucunda "Nihai Rapor" ekinde Paydaş Analizi, Envanter Çalışması, Literatür Taraması, Daimi Platform, Hizmet Projesi Fişi ve Hizmet Projesi Teknik Şartnamesi çıktıları yer almıştır.

Yaşlılar ve Engellilerin Taşımacılık Hizmetlerine Erişiminin Geliştirilmesi Hizmet Projesi

Amacı: Yaşlılar ve engellilerin tüm taşımacılık hizmetlerinden daha fazla ve verimli bir şekilde yararlanmasını sağlamak.

Başlangıç Tarihi ve Süresi: 24 ay

Bütçesi: 2.000.000 €

Mevcut Durum: Proje Fişi'nin onayına ilişkin süreç devam etmektedir.

Ulaştırma Operasyonel Programı Altyapı Projeleri (2007-2013 Dönemi)

Altyapı ve İnşaat Projeleri

"Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı – Instrument for Pre-accession Assistance" (IPA)'nın III. bileşeni olan "Bölgesel Kalkınma" kapsamında hazırlanan ve ulaştırma sektörünün önceliklerini, müdahale alanlarını ve EK-1'de haritaları verilen TINA-Türkiye Çalışması'nın revizyonu niteliğindeki TEN-T Dokümanı kapsamındaki altyapı projelerini içeren Ulaştırma Operasyonel Programı, IPA fonu ve diğer uluslararası fonlarla desteklenebilecektir. 07 Aralık 2007 tarihinde Avrupa Komisyonunca onaylanan Ulaştırma Operasyonel Programı Ocak 2010 ve Kasım 2012 tarihlerinde revize edilmiştir. Bu kapsamda, 2007-2013 dönemi için demiryolu ve liman altyapıları ile teknik destek projelerinde kullanılmak üzere 584 milyon Avroluk hibe niteliğindeki IPA fonu Program Otoritesi olan Bakanlığımıza tahsis edilmiştir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı IPA kapsamında Program Otoritesi olarak belirlenmiş olup, ulaştırma alanına tahsis edilen fonların programlama, ihale-sözleşme ve mali yönetimi izleme ve değerlendirilmesi ile idaresinden sorumlu kılınmıştır.

IPA fonlarının eş finansmanıyla, Ulaştırma Operasyonel Programında öncelikli alanlar olarak belirlenen demiryolu ve liman altyapı projelerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmekte-

dir. Bu öncelikler bağlamında belirlenen sekiz öncelikli proje aşağıda yer almaktadır:

1. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının Köseköy-Gebze Kesiminin Yapımı Projesi (56 km)
2. Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi (415 km)
3. Filyos Limanı (Zonguldak) Yapım Projesi- 1.Aşama (Altyapı)
4. Mersin Konteyner Limanı Yapım Projesi
5. Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (378 km)
6. Malatya-Narlı Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (198 km)
7. Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (361 km)
8. Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattının Yapımı Projesi (232 km)

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Projesi / Köseköy -Gebze Kesiminin Yapımı Projesi

Sözleşme Tarihi: 25.11.2011

Sözleşme Tutarı: 146.825.952,90 Avro

IPA Katkısı: 130.173.855,97 Avro

Ulaştırma Operasyonel Programı birinci önceliği olan "Demiryolu Altyapısının Güçlendirilmesi" altında öncelikli proje olarak belirlenmiş olan Ankara-İstanbul Hızlı Tren Hattı Köseköy-Gebze Kesiminin Yapımı Projesi'nin Büyük Proje Başvuru Formu 1 Mart 2010 tarihinde C(2010) 1069 sayılı Komisyon Kararıyla onaylanmıştır. Projenin IPA fonlarından karşılanmasına dair "İkili Anlaşma" Bakanlığımız ve Avrupa Komisyonu tarafları arasında 17 Mart 2010 tarihinde imzalanmıştır.

Bu proje, yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi 146.8 milyon Avro bedelle 14 Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. Müşavirlik Sözleşmesi ise 6.3 milyon Avro bedelle 31 Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. Yapım işleri süresi 30 ay, müşavirlik işleri süresi ise 56 aydır. Projenin yapım ve müşavirlik işleri halen devam etmektedir.

Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattı Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.12.2011

Sözleşme Tutarı: 219.969.300 Avro

IPA Katkısı: 188.309.000 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.01.2012

Operasyonel Programın birinci önceliğinin altında gerçekleştirilecek diğer proje "Irmak- Karabük- Zonguldak Demiryolu Hattı Sinyalizasyonu ve Rehabilitasyonu Projesi"dir. Bu proje, yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi yaklaşık 220 milyon Avro bedelle 14 Aralık 2011 tarihinde imzalanmıştır. Müşavirlik Sözleşmesi ise 7.2 milyon Avro bedelle 04 Ocak 2012 tarihinde imzalanmıştır. Yapım işleri süresi 48 ay, müşavirlik işleri süresi ise 61 aydır. Projenin yapım ve müşavirlik işleri halen devam etmektedir.

Filyos Limanı Yapımı Projesi

Operasyonel Programın ikinci önceliği "Liman Altyapısının Geliştirilmesi"dir. Bu öncelik altında "Filyos Limanı Yapımı Projesi'nin IPA fonları ile finanse edilmesi kararlaştırılmıştır. 2008 yılında projenin Fizibilite ve ÇED dokümanlarının AB standardına getirilmesi, AB/uluslararası inşaat ihalesi prosedürlerine uygun olarak ihale dosyasının ve müşavirlik iş tanımının hazırlanması amacıyla başlayan SEIA fonları kapsamında yapılan teknik destek projesi son aşamada bulunmaktadır. Projeye ilişkin Büyük Proje Başvuru Formu ilk olarak 4 Mart 2011 tarihinde Komisyona gönderilmiştir.

Proje başvurumuza yönelik olarak, AB Türkiye Delegasyonu, 19 Ekim 2011 tarihli yazısıyla, projenin Büyük Proje Başvuru Formu (MPAF) ve Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu dahil olmak üzere teknik dokümanlarının incelendiği bir değerlendirme raporu göndermiştir. Söz konusu raporda yer alan görüşler doğrultusunda revize edilen MPAF ve ekleri (fizibilite çalışması, fayda-maliyet analizi, çevresel etki değerlendirmesi raporu vb.) 26 Mart 2013 tarihinde Avrupa Komisyonu'na gönderilmiştir.

Projenin toplam tahmini maliyeti 438 milyon Avro'dur. Yapılan fayda-maliyet analizi çalışması sonucunda "fon açığı oranı" %72 olarak belirlenmiş, buna göre AB eş-finansman tutarı ise 268 milyon Avro olarak hesaplanmıştır.

Mersin Konteyner Limanı Yapımı Projesi

Aynı öncelik altındaki Mersin Konteyner Limanı Yapımı Projesi'nin 2008 yılında Fizibilite ve ÇED dokümanlarının AB standardına getirilmesi, AB/uluslararası inşaat ihalesi prosedürlerine uygun olarak ihale dosyalarının ve müşavirlik iş tanımının hazırlanması amacıyla başlayan SEIA fonları kapsamında yapılan teknik destek projesi 2010 yılı Kasım ayı itibariyle tamamlanmıştır.

Teknik Destek Projeleri

IPA Birimi için Uygunluk Denetimi Projesi

İşe Başlama Tarihi: 26.01.2011

Sözleşme Tutarı: 72.250 Avro

IPA Birimi için Uygunluk Denetimi Projesi 26 Ocak 2011 tarihinde başlamış ve Eylül ayında sonuçlanmıştır.

IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 20.10.2011

Sözleşme Tutarı: 5.287.000 Avro

IPA Katkısı: 4.493.950 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

Ulaştırma Operasyonel Programının üçüncü önceliği olan "Teknik Destek" önceliği kapsamında IPA katkısı toplam 12 milyon Avro'dur. Teknik destek önceliği ilk tedbiri kapsamında "IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi" ve "IPA Birimi için Uygunluk Denetimi Projesi" yer almaktadır. Bu tedbir altında ilk proje olan 'IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi'nin sözleşmesi 20.10.2011 tarihinde imzalanmıştır. 15.11.2011 tarihinde işe başlanmış olup, işin süresi 48 aydır.

Sözleşme kapsamında amaçlanan; ulaştırma sektöründe Avrupa Birliği mali yardımlarını kullanmak ve tüm taraflarca hazmetme kapasitesi yeteneğinin kurumsal, teknik ve idari kapasiteye son derece bağlı olduğu gerçeğine dayanarak AB mevzuatıyla uyumlu Ulaştırma Operasyonel Program öncelik ve tedbirlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi, proje hazırlanması ve uygulanması için kurumsal kapasiteyi güçlendirmektir. Buna bağlı olarak, Ulaştırma Operasyonel Programının başarılı bir şekilde uygulamasını garanti etmek için Program Otoritesinin ihtiyaç duyduğu idari, teknik ve insan kaynakları kapasitesini geliştirmek ve AB fonlarının yönetilmesinin güçlenmesini sağlamaktır. Bu amaçla proje kapsamında ilgili konulara yönelik eğitimler verilmekte olup, bahse konu eğitim programı 2014 yılına kadar sürecektir.

Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri için Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 01.11.2011

Sözleşme Tutarı: 1.866.100 Avro

IPA Katkısı: 1.586.185 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

İkinci tedbir altında "Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri için Teknik Destek Projesi" hazırlanmıştır. Söz konusu projenin sözleşmesi 01.11.2011 tarihinde imzalanmıştır. 15.11.2011 tarihinde işe başlanmış olup, işin süresi 36 aydır. Bu proje kapsamında, Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Projesi/Köseköy-Gebze Kesimi Yapımı Projesi'nin Temel Atma Töreni 27 Mart 2012 tarihinde Köseköy Tren İstasyonunda, ve Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesinin Temel Atma Töreni, 15 Mayıs 2012

tarihinde Karabük Tren Garında ülkemiz ve AB yüksek düzey temsilcilerinin katılımıyla Sayın Bakanımız Binali YILDIRIM tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında, Ulaştırma Operasyonel Programı'nın tanıtımı amacıyla 2013 Mart ayında İstanbul'da gerçekleştirilen Eurasia Demiryolu Fuarı'na katılım sağlanmıştır.

Proje Havuzunun Geliştirilmesi

Üçüncü öncelik kapsamındaki son tedbir "Proje Havuzunun Geliştirilmesi" tedbiridir. Bu tedbir kapsamında projelerin fizibilite, ÇED ve ihale dokümanlarının AB standartlarında hazırlanmasına yönelik teknik destek projeleri gerçekleştirilecektir. Öncelikli projeler;

- Samsun-Kalın Demiryolu Hattı Modernizasyonu Projesi,
- Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Modernizasyonu Projesi,
- Malatya-Narlı Demiryolu Modernizasyonu Projesi Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattı Yapımı Projesi

olarak değerlendirilmiştir.

Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi

Ulaştırma Operasyonel Programı'nın 2012-2013 yıllarındaki fon hazmetme kapasitesini artırmak ve ortaya çıkabilecek fon kaybetme riskini bertaraf etmek amacıyla, projeye ilişkin ihale sürecinin hızlandırılması son derece önem kazanmıştır. Sürecin hızlandırılması amacıyla, söz konusu projeye ait Fizibilite Raporu, Fayda/Maliyet Analizi, Çevresel ve Sosyal Etki Ön Çalışması, Büyük Proje Başvuru Formu ile Yapım ve Müşavirlik ihalelerine yönelik İhale dosyaları TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmaktadır. Projeye ait Büyük Proje Başvuru Formu (MPAF) ve eklerinin 2013 yılı son çeyreğinde AB Komisyonu'na sunulması öngörülmektedir.

Malatya-Narlı Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi

04/07/2011 tarihli sayı ile Malatya-Narlı Projesi'ne ait iş tanımı ve bütçe MFİB'ye gönderilmiştir. AB Delegasyonu ve MFİB'den gelen yorumlara göre projenin iş tanımı ve bütçesi revize edilerek 28.02.2012 tarihinde MFİB'ye tekrar gönderilmiştir. Halen projenin ihale dokümanları üzerinde çalışılmaktadır.

Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi

04/07/2011 tarihli sayı ile Alayunt-Afyon-Konya Projesi'ne ait iş tanımı ve bütçe MFİB'ye gönderilmiştir. AB Delegasyonu ve MFİB'den gelen yorumlara göre projenin iş tanımı ve bütçesi revize edilerek 08.02.2012 tarihinde MFİB'ye tekrar gönderilmiştir. Projeye ait İhale Ön İlanı (Forecast Notice) 13 Temmuz 2012 tarihinde yayınlanmıştır. İhale dokümanları üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattının Yapımı Projesi

Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattının Yapımı Projesi, TEN-T Ağlarının gelişimine yapacağı katkı bağlamında 21 No.lu Trans-Avrupa Ağları faslı açısından büyük önem arz etmektedir. Bu projenin gerçekleşmesi ile birlikte, ülkemizin batı sınırına erişim kolaylığı sağlanmasının yanı sıra mevcut TEN-T ağları ve Pan-Avrupa IV. Koridoru ile de bağlantı sağlanacaktır.

Bu nedenle, söz konusu Proje önümüzdeki programlama dönemi için öncelikli projelerden biri olarak değerlendirilmektedir. Mevcut durumda, projenin teknik dokümanlarına ilişkin hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Ulaştırma Operasyonel Programı Mali Gerçekleşme

Ulaştırma Operasyonel Programı altında uygulanmaya devam eden projeler için 1 Eylül 2013 tarihi itibarıyla 131,2 milyon Avro AB katkısı, 23,2 milyon Avro ulusal katkı olmak üzere toplam 154,4 milyon Avro harcama yapılmıştır. Böylelikle % 40 gerçekleşme sağlanmıştır.

Ulaştırma Operasyonel Programı Yönetimi İdari Yapılanma

Yukarıda bahsi geçen projelerin, daha geniş bir ifadeyle Operasyonel Programın yürütülmesine ilişkin olarak Bakanlığımız, IPA çerçevesinde yeni bir idari yapılanma çalışmasını da tamamlamıştır. Bu çerçevede, 2007 yılından itibaren çalışmaları sürdürülen IPA Uygulama Birimi'ne, 1 Kasım 2011 tarihli ve 28102 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü bünyesinde bahse konu birimin yürüteceği faaliyetler de tanımlanarak yasal statü kazandırılmıştır. Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnameyi müteakip 05.12.2011 tarihli Makam onayı ile IPA Birimi Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi adıyla yeniden yapılandırılmıştır.

İhale, Sözleşmeye bağlama ve ödeme fonksiyonlarının MFİB'den devralınmasına yönelik akreditasyon süreci ise 4 Ekim 2010 tarihinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne (Hazine Müsteşarı) yapılan başvuru ile başlamıştır. Sırasıyla "Eksikliklerin Belirlenmesi, Eksikliklerin Tamamlanması ve Uygunluk Denetimi" safhalarının tamamlanmasının ardından 21-25 Kasım 2011 tarihlerinde Komisyon denetçilerince bir Doğrulama Denetimi gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız 12.11.2012 tarihli Komisyon kararı ile akredite edilmiş ve ihale, sözleşme ve ödeme fonksiyonlarını MFİB'den devralmıştır.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

2013 Yılı Kasım ayı itibariyle Bakanlık Merkez teşkilatı, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarından toplam 479 personel eğitim amaçlı olarak belirli sürelerle yurtdışına gönderilmiştir.

DEĞERLENDİRME

İkili ve çok taraflı uluslararası faaliyetlerimiz sadece taşımacılık sektörlerinde değil aynı zamanda ulaştırma altyapısı alanında diğer ülkeler ile mevcut işbirliklerimizi pekiştirirken yeni işbirliği platformları oluşmasına da katkı sağlamıştır.

Özellikle, 2010 yılından bu yana bazı ülkelerle yapılmakta olan Hükümetlerarası Zirveler ile komşu ülkelerle başlatılan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği girişimleri ve vize muafiyeti uygulamalarının, bu ülkelerle ulaştırma ve haberleşme alanındaki ilişkilerin canlanmasında önemli bir katkısı olmuştur. Bakanlığımızın da katılım sağladığı Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi toplantılarına 2013 yılında da devam edilmiştir.

Uluslararası ilişkilerin sürekli olarak takip edilmesinden kaynaklanan tecrübe, dış ilişkilerin yürütülmesinde temas halinde bulunulan Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı v.b. kurum ve kuruluşlarla deneyim paylaşımına imkân sağlamaktadır.

Bakanlığımız; iklim değişikliğiyle mücadele alanında ulaştırma sektörünün katkısının öneminin bilinci ve küresel iklim sistemini korumak ve sürdürülebilir kalkınmayı devam ettirmek için özgün politika ve tedbirlerin ülke bazında uygulanmasının gerekliliğine olan inancıyla, iklim değişikliği ile mücadele çalışmaları kapsamında; her türlü ulusal ve uluslararası çalışmaya aktif olarak katılım sağlamakla birlikte, ulaştırma sektöründe iklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla proje çalışmaları yürütmektedir.

Bakanlığımızın yeniden yapılanması neticesinde kurulan Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan Bakanlığımız uluslararası faaliyetleri çerçevesinde, ülkemizin uluslararası alandaki görünürlüğünü artırmak amacıyla 2014 yılında da çalışmalarımız sürdürülecektir.

EK 1-

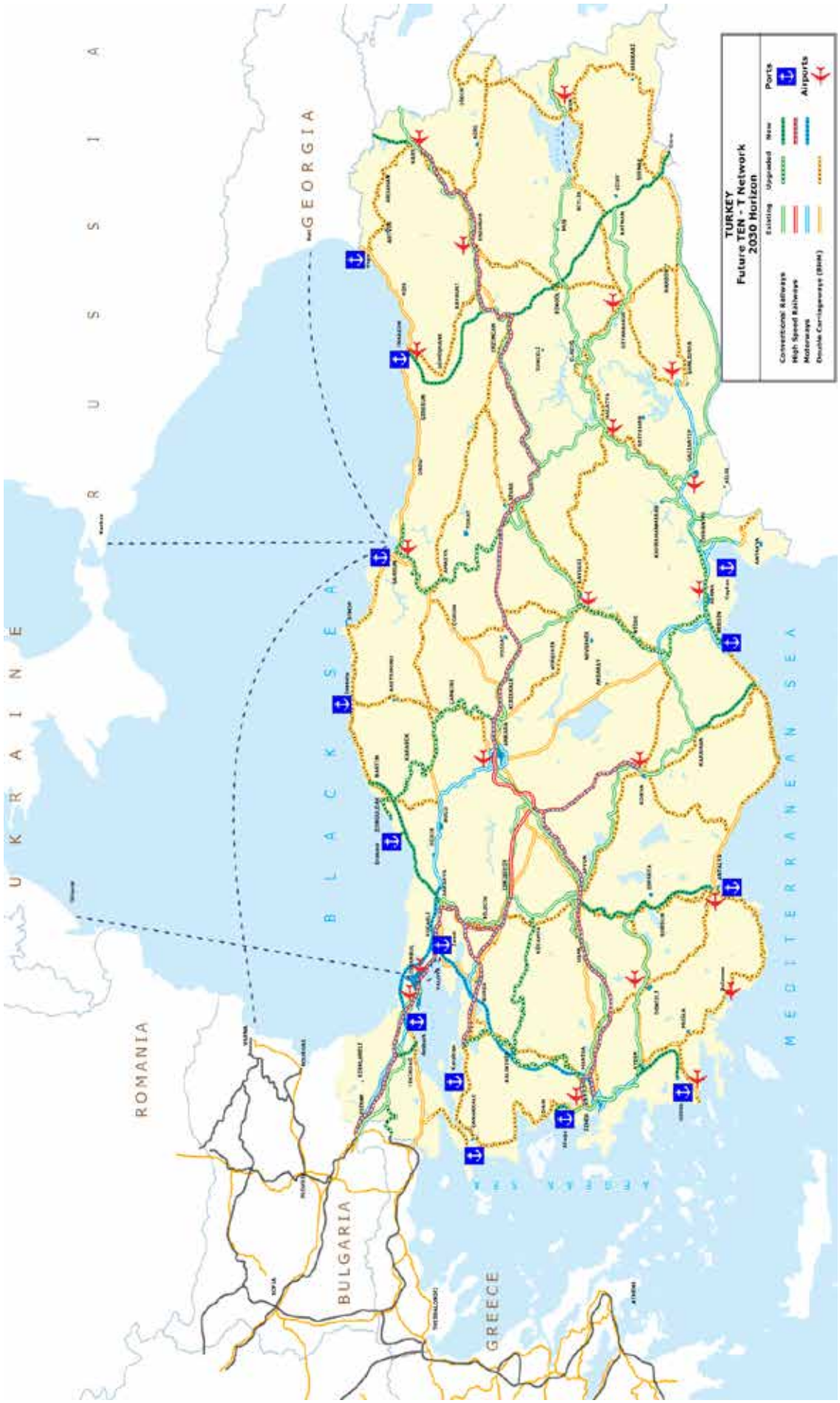
TURKEY
Future TEN - T Network
2030 Horizon
Existing
Upgraded
New
Ports
Conventional Railways
High Speed Railways
Motorways
Double Carriageways (RHW)
Airports
GEORGIA
RUSSIA
UKRAINE
BLACK SEA
MEDITERRANEAN SEA
AEGEAN SEA
ROMANIA
BULGARIA
GREECE

U K R A I N E
R U S S I A
ROMANIA
BULGARIA
GREECE
GEORGIA
B L A C K S E A
AEGEAN SEA
M E D I T E R R A N E A N S E A
TURKEY
Future TEN-T Seaports & Airports Network
2030 Horizon
Ports
Airports

U K R A I N E
R U S S I A
ROMANIA
BULGARIA
GREECE
GEORGIA
B L A C K S E A
M E D I T E R R A N E A N S E A
AEGEAN SEA
TURKEY
Future TEN – T Railway Network
2030 Horizon
Existing
Upgraded
New
Ports
Conventional Railways
High Speed Railways

U K R A I N E
R U S S I A
ROMANIA
BULGARIA
GREECE
GEORGIA
B L A C K S E A
M E D I T E R R A N E A N S E A
TURKEY
Future TEN - T Road Network
2030 Horizon
Existing
Upgraded
New
Motorways
Double Carriageways (BHM)

11.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME ŞÛRASI

- ŞÛRA İÇİN YENİ PROSEDÜR
- ŞÛRA'NIN OLUŞUMU
- ŞÛRA'YA HAZIRLIK SÜRECİ
- 11. ŞÛRA
- ŞÛRA SONUÇ BİLDİRGESİ
  - 2023 HEDEFLERİ
  - 2035 YILI VİZYONU VE HEDEFLERİ

ŞÛRA İÇİN YENİ PROSEDÜR

Son yıllarda paylaşımcı bir zeminde oluşturulan politikaların küresel dünyaya entegrasyon için ne denli elzem olduğu anlaşılmış ve stratejik hedefleri belirleme hususunda yalnızca ülke sınırları içindeki fikir alışverişlerinin yeterli olmadığı görülmüştür. Nitekim ülke sınırları içine hapsolmuş bakış açılarının "objektif" değil subjektif değerlendirmeler olduğu ve dünyaya entegrasyonun bu sınırlılık içinde sağlanamayacağı açıktır. Konunun öneminden hareket eden Bakanlığımız ilk kez 10. Ulaştırma Şurası ile kapılarını dünyaya açmış ve bahsi geçen sınırları ortadan kaldırmıştır. Ancak bu önemli gelişmenin bir düzen içinde süreklilik kazanmadan uzun vadede sağlıklı sonuçlar getirmesi beklenemez. 11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şurası oluşturulan "Şura Düzenleme Kurulu" ile düzen ve süreklilik konularındaki sorunların çözüme kavuşturulması bakımından önem arz etmektedir.

Şûra Düzenleme Kurulu, Bakanlığımızın yenilenme ve yapısal değişim sürecinde yeniden kurallara bağlanan oluşumlardan biridir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Şûraya ilişkin çalışmalar çok daha profesyonel bir zeminde hareket etme olanağı yakalamıştır. Görev alanına giren konularla ilgili çalışmalarda bulunmak, araştırma, inceleme ve değerlendirme yapmak üzere bakanlık, kurum ve kuruluş, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve konuyla ilgili uzmanların katılımıyla oluşturulan "Şûra Düzenleme Kurulu" bu süreçte ilk defa süreklilik kazanmıştır.

4 Haziran 2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Şûrası Yönetmeliği" ile de süreç boyunca yürütülecek faaliyetlere ilişkin usul ve esaslar netleşmiş, amaçlar belirlenmiş ve görevler detaylandırılmıştır.

Yönetmelik uyarınca "Şûranın Amaçları" aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

a) Bakanlığın görev alanına giren sektörlerin, dünyadaki gelişmeler ışığında iyileştirilmesine katkıda bulunmak.

b) Yurt içinde ve yurt dışında oluşan bilgi, birikim ve yeniliklerin paylaşılmasına ve yaygınlaştırılmasına zemin hazırlamak.

c) Sektörlerde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileri belirlemek, sektörel stratejilerin oluşturulmasına yardımcı olacak kararları almak.

ç) Bakanlık, Bakanlık kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşları arasında daha güçlü işbirliği amacıyla tavsiyelerde bulunmak.

d) Bakanlık vizyonunda tanımlanan hedeflere ulaşmak için gerekli bilgi, öneri, strateji ve politikaların geliştirilmesi ve sürdürülmesine yönelik kararlar almak.

e) Sektörleri ülkenin sosyal, ekonomik, coğrafi yapısına ve ihtiyaçlarına uygun hale getirmek amacıyla Bakanlığa tavsiyelerde bulunmak.

ŞÛRANIN OLUŞUMU

Şûra; Şûra üyeleri, Kurul, Şûra Yönlendirme Komitesi, çalışma grupları ile davetlilerden oluşmaktadır. Şûranın Başkanı, Bakandır.

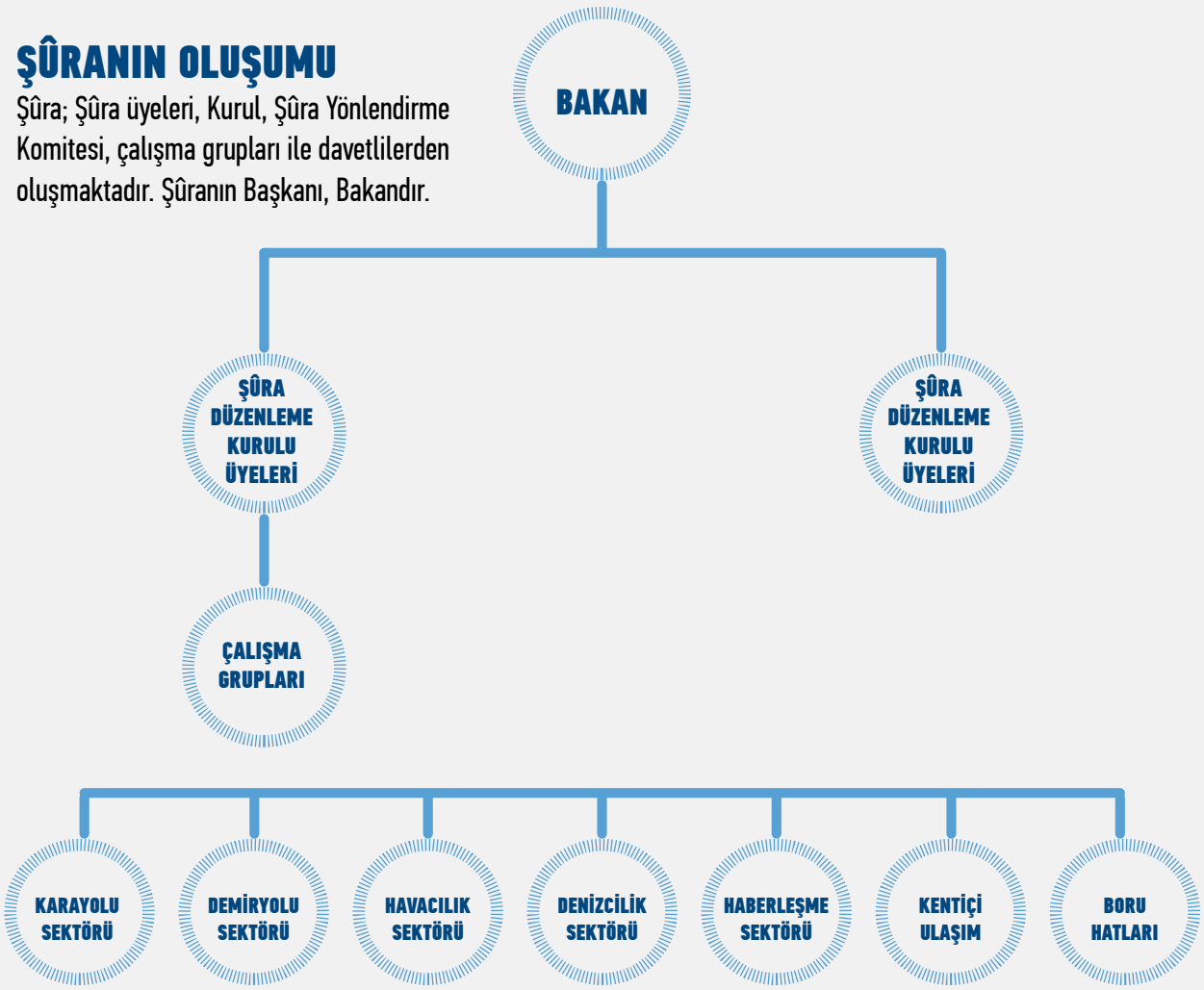

ŞÛRA'YA HAZIRLIK SÜRECİ

"Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şûrası" Bakanlığımızın gelecek vizyonunu ve bu vizyona uzanan yol haritasını şekillendirecek olması bakımından son derece önemlidir. Sektörlere ilişkin raporlar Şûra'nın ardından son halini alacak ve "Ulaştırma Ana Planı" gibi önemli strateji belgeleri de yine Şûra'dan elde edilecek sonuçlarla oluşturulacaktır. Ulaştırma ve Haberleşme politikalarına yön verecek, yeni hedefleri ve dolayısıyla bu hedeflere uygun adımları netleştirecek bu önemli sürecin titizlikle yürütülmesi Şûra organizasyonunun kendisi kadar önemlidir. Bu anlamda sürece ilişkin çalışmaların standartlaştırılması için 10. Şûra'da oluşturduğumuz ve bu şûrada geliştirdiğimiz dokümanlar sonraki Şûra çalışmaları için de profesyonel bir kaynak oluşturacaktır.

Konunun öneminden hareketle çalışmalara başlayan Bakanlığımız öncelikli olarak 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de belirtilen Şûra Düzenleme Kurulu'nun 2012 yılı sonu itibarıyla kurulması ile 11. Şûra'ya resmi olarak start vermiştir. Aynı dönem içerisinde kurulan Şûra Yönlendirme Komitesi ile birlikte görevinin başına geçen Şûra Düzenleme Kurulu, organizasyonun 2013 yılı içerisinde gerçekleştirilmesi kararıyla çalışmalarını hızlandırmıştır. Nitekim Ana Plan Stratejisi'nin temellendirilmesinde son derece kritik bir rol üstelenen şûraların en geç 5 yıl içerisinde yapılması gerekmektedir. Şûralar akademi, bürokrasi ve iş dünyasından yetkin isimlerin ulaştırma ve haberleşmenin mevcut durumu ve geleceği hakkındaki mütalaalarını birleştirerek Bakanlığın yolunu aydınlatan oluşumlardır ve 5 yıllık "Stratejik Plan"larla şekillendiren Bakanlığın bu planları hazırlar ve düzenlerken kullandığı en önemli başvuru kaynaklarından biridir.

Stratejik açıdan rolü bu denli önemli olan Şûralara hazırlanırken geçmişin gözden geçirilmesi ise elbette zaruridir. Zira; geleceğe dair öngörülerin belirlenmesindeki temel ölçütlerden biri de hiç kuşkusuz geçmişin objektif bir değerlendirmesini yapabilmekten geçer. Bugüne kadar yapılanların karnelendirilmesi hem halihazırdaki çalışmaların daha önce belirlenmiş vizyona uygunluğu açısından hem de var olan vizyonu daha da ileriye taşımak için yeni fikirler vermesi adına önem arz etmektedir. Bu doğrultuda 10. Ulaştırma Şûrası ile çizilen 2023 vizyonunu 2035'e taşıyacak olan 11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şûrası hazırlık sürecinde konunun hassasiyeti üzerinde özenle durulmuş, geçen 4 yıllık süreci değerlendirmek üzere çalışma grupları oluşturmuştur.

Karayolu, Demiryolu, Denizcilik, Havacılık ve Uzay Teknolojileri, Kent İçi Ulaşım, Haberleşme ve Boru Hatları şeklinde sınıflandırılarak oluşturulan 7 adet çalışma grubunda; ilgili taraflarca (sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, kamu ve özel sektör kurum kuruluşları) katkı sağlayan 1.557 uzman yer almıştır. Uzmanların 667'sı (% 43) kamu, 374'ü (%24) özel sektör, 326'sı (% 21) üniversite ve 190'ı (% 12) sivil toplum kuruluş temsilcisi olarak çalışmalarda yer almıştır.

5 ay süren yoğun çalışmalar sonucunda 2035 vizyonunun ve mevcut durumun resmedildiği yaklaşık 3500 sayfalık taslak raporların hazırlanması tamamlanmıştır. Ardından Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarı başkanlığında, Müsteşar Yardımcıları, Genel Müdürler, Üniversite ve Sivil Toplum Kuruluşlarının temsilcilerinin bir araya geldiği "Abant Toplantısı" gerçekleştirilmiş, bahsi geçen raporlar masaya yatırılmış ve Şûra'nın tartışma konuları değerlendirilmiştir.

11. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Şûrası bu doğrultuda 2023'e 10 kala; yürütülen tüm faaliyetlerin belirlenen hedefi karşılamaya ne denli yakın olduğu, uygunluğu ve gerçekleş-

me düzeyi gibi konuların tartışıldığı bir platform olacaktır. Ancak asıl hedef 2023'ün gerçekçi bir değerlendirmesini yapıp 2035 Türkiyesi'ndeki "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme" de katedilecek yolu aydınlatmaktır.

Bakanlığımızın hedef çıtasını daha da ileriye taşıyacak olan Şûra, fikir ve öngörü ufkumuzun yeni ve bilimsel temelli paylaşımlarla tartışılması için sağlıklı bir zemin oluşturacaktır.

Böylece; yerli ve yabancı çok sayıda sektör temsilcisinin de katkılarıyla raporlara nihai hali kazandırılacaktır.

Sonuç olarak hem 2023 hedefine ulaşabilmek için yapılan hazırlıklar 10 yıl öncesinden "görücüye" çıkacak hem de 21. yüzyılın hızla değişen ve gelişen dünyasının dinamikleri doğrultusunda "güncellemeler" yapılabilecektir.

11.ŞURA 5-7 EYLÜL TARİHLERİ ARASINDA GERÇEKLEŞTİ

11. Ulaştırma Şurasının İstanbul Kongre Merkezinde icra edilmesine yönelik organizasyon faaliyetlerinin planlama ve takibi Kurul tarafından oluşturulun Şura Koordinatörlüğü üzerinden yürütülmüştür.

Şura için Yabancı ülkelerin Ulaştırma ve Haberleşme Bakanları, ulaştırma ve haberleşme sektöründe faaliyet gösteren uluslararası kuruluşların üst düzey yöneticileri, akademisyenler, şirket yöneticileri ile yine yurt içinden Kamu kuruluşlarından özel sektörden, sivil toplum kuruluşlarından, üniversitelerden yaklaşık 5.000 kişi davet edilmiştir.

"Herkes İçin Ulaşım ve Hızlı Erişim" sloganı ile icra edilen Şurada 14 ülke Bakan, 7 ülke Bakan Yardımcısı düzeyinde temsil edilmiştir. Şura çalışmalarına davet edilen Ulaştırma eski bakanları da panellere iştirak ederek katkı sağlamıştır. Şura kapsamındaki oturum ve etkinliklere 3 gün süresince yerli ve yabancı toplam 12.792 kişi katılmıştır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL' ün açılış törenine katıldığı Şurada ilk gün "Ulaşım ve iletişimin Geleceği, Bölgesel İşbirliği İmkanları" konulu toplantı Sayın Bakanımızın ev sahipliğinde konuk bakanların katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Şuranın ikinci günü 7 salonda eş zamanlı sektör oturumlarında yerli ve yabancı sektör uzmanları sunumlarını yapmışlardır. Sektör panellerine 76 'sı yerli ve 42'si yabancı olmak üzere 118 sektör uzmanı panelist katılmış olup panelistlerin yüzde dağılımları aşağıda verilmiştir.

Şuranın son gününde ise çalışma gruplarınca hazırlanan sektör raporları hakkında şura üyelerinin de görüş ve önerileri alınarak "Şura Sonuç Bildirgesi" taslağı hazırlanmıştır.

Ülkemizin ulaştırma ve haberleşme sektörlerindeki güncellenmiş 2023 yılı hedeflerini ve 2035 vizyonunu ortaya koyan "Şura Sonuç Bildirgesi" 26.09.2013 tarihinde gerçekleştirilen Basın toplantısı ile kamuoyu ile paylaşılmıştır.

11.
"Herkes İçin Ulaşım ve Hızlı Erişim"

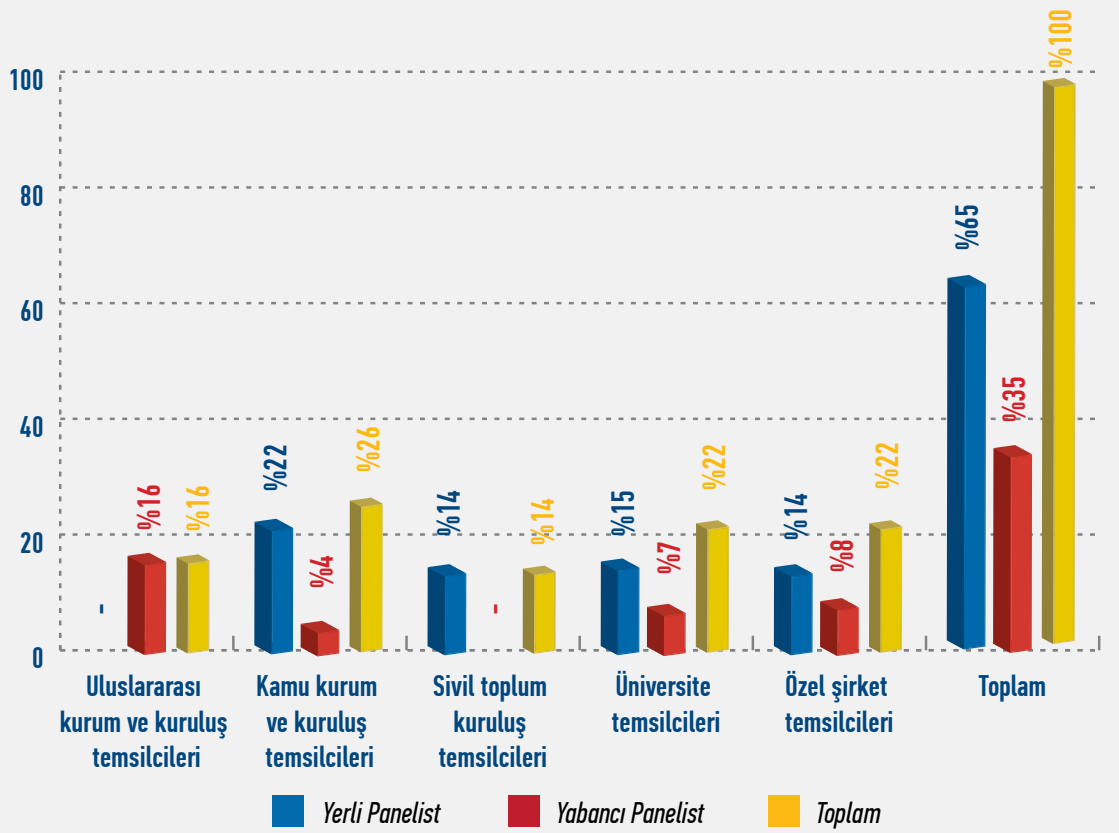
100
80
60
40
20
0
%16
%16
%22
%4
%26
%14
%14
%15
%7
%22
%14
%8
%22
%65
%35
%100
Uluslararası kurum ve kuruluş temsilcileri
Kamu kurum ve kuruluş temsilcileri
Sivil toplum kuruluş temsilcileri
Üniversite temsilcileri
Özel şirket temsilcileri
Toplam
Yerli Panelist
Yabancı Panelist
Toplam

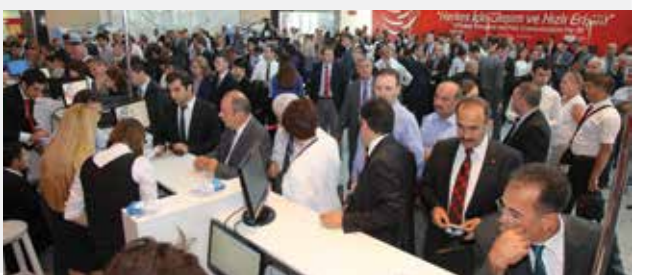

ŞÛRA SONUÇ BİLDİRGESİ

11. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Şûrası; "Herkes için Ulaşım ve Hızlı Erişim" teması ile 5-7 Eylül 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

2009 yılında onuncusunu gerçekleştirdiğimiz Şûra'nın ana teması "Hedef 2023" idi. 10 Şûra'da ortaya konulan hedeflere ilişkin hayata geçen projelere baktığımızda, bazı sektörlerde, hedeflerin üzerinde bir gerçekleşme olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, gerek geleceğe yönelik ortaya konulan hedeflerin gözden geçirilmesi, gerekse hızla gelişen ve değişen dünyamıza paralel olarak geleceğe yönelik çözüm önerileri geliştirmek üzere 11. Şûra'nın yapılmasına 1 yıl önce karar verilmiş ve 7 Çalışma Grubu ile hazırlıklara başlanılmıştır. Şûra'nın ana teması "Herkes için Ulaşım ve Hızlı Erişim" olarak belirlenmiş ve sosyo-ekonomik verilere uygun olarak 2035 vizyonunun belirlenmesine de çalışılmıştır.

Şûra hazırlık çalışmalarında toplam 1557 uzman görev almış ve neticede 3500 sayfalık rapor ve bu raporların da 503 sayfadan oluşan özeti yapılmıştır. Söz konusu çalışmalar Şûra öncesinde katılımcılara elektronik ortamda sunulmuştur. Böylece katılımcılara gerekli bilgilendirme önceden yapılarak, Şûra'dan çıkacak sonuçların daha katılımcı, zengin ve sağlıklı olması sağlanmıştır.

Nitekim, Türkiye'de son on yılda mevcut olan siyasi istikrar güven ve huzur ortamının beraberinde getirdiği büyüme ve gelişim sürecinin etkisiyle, Şûra çalışmalarına üç gün boyunca toplam 12.800 kişilik yüksek bir katılım sağlanmıştır. Hazırlanan raporlar ile 2035 vizyonuna ve hedeflere ulaşılması yönünde sonuç üretilmesi için azami gayret gösterilmiştir.

Neden "Herkes için Ulaşım ve Hızlı Erişim"?

Artık Türkiye'nin her bir noktasına, her bir yerine ulaşım ve iletişim mümkün hale getirilmiştir. Şimdi hedef kuzeyden-güneye, doğudan-batıya ülkemizin her noktasına aynı kalitede, aynı standartta, aynı hızda, aynı konforda, bölgesel farklılık olmaksızın ekonomik ve güvenli ulaşım ve iletişimi sağlamaktır. Herkesi ve her yeri kapsamayan bir ulaşım ve iletişim sistemi ülke ve vatandaş ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olacaktır.

Bu nedenle, ulaşım ve iletişim vizyonumuzun temasının, "insan odaklı" olması ve "herkes için" çözüm üretmesi gerekliliğinden hareketle "Herkes İçin Ulaşım ve Hızlı Erişim" olması uygun görülmüştür.

Sonuç Bildirgesinde; ilk olarak mevcut durum tespiti yapılmış, ikinci olarak 2023 hedeflerinin gerçekleşme düzeyi ele alınarak hedefler yenilenmiş ve 2035 vizyonu ortaya konulmuştur.

Ulaşım ve İletişim Sektöründe Gelişmeler ve Mevcut Durum

Dünya nüfusunun 7 milyar kişiye, ekonomik büyüklüğünün yıllık 70 trilyon ABD dolarına, ticaret hacminin 18 trilyon ABD dolarına ulaştığı günümüzde, her türlü ekonomik ve sosyal bağlantı ve ilişki, ulaşım ve iletişim imkanlarıyla sağlanmaktadır. Yolcu ve yük taşımacılığının uygun modlar veya inter-modal olarak gerçekleştirilmesi, ekonomik kalkınma ve refah düzeyini yükseltmede önemli işlev görmektedir.

Bunun yanı sıra bilginin en hızlı şekilde iletilmesi açısından teknolojik atılımların en üst seviyelerde gerçekleştirilmesi zorunluluğu vardır.

Dünyada gelişmenin itici gücü ulaştırma ve haberleşme yatırımları olmuştur. Bu alanlarda altyapı ve üstyapı yatırımlarına önem veren ülkeler gelişme sürecini hızla tamamlamıştır. Nitekim, bu ülkelerde gerek kamu, gerekse özel kesim imkanlarıyla yapılan yatırımlar milli gelire kıyasla ciddi büyüklüklere ulaşmıştır. Örneğin; OECD ülkelerinde sadece karayolu ve demiryolu yatırımları, Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'nın ortalama %1' i düzeyindedir. Ülkemizde 10 yıl öncesine kadar çok düşük seviyede yani OECD ortalamasının yarısının altında olan karayolu ve demiryolları yatırımlarının GSYİH' ya oranı; 2013 yılına geldiğimizde OECD ortalamasının üstüne çıkmıştır.

Ülkemiz bu gerçekten hareketle, son 10 yıl içinde siyasi istikrar ve kararlı politikalar sayesinde geçmişin de açıklarını kapatmış ve 2023 hedeflerine paralel gelişmeyi sağlayabilmiştir.

Ekonomik kalkınmanın itici gücü olması dikkate alınarak son 10 yıl içerisinde ülkemizde ulaştırma ve iletişim altyapı yatırımlarına büyük önem verilmiş ve kamu yatırımlarından Bakanlığımıza ayrılan pay ortalama %20'lerden %40'ların üzerine yükseltilmiştir.

Hükümetimizin ülkenin ekonomisini büyütme, halkın refah düzeyini artırma yolunda uygulamaya koyduğu politikalar çerçevesinde; üretim ve ticaret hayatından kamunun büyük ölçüde çekilmesiyle üstyapı ve altyapı yatırımları ile kamu hizmetlerine yönelik yatırımlar hızlandırılmış, hizmetlerin kalitesinin yurt sathında yaygınlaştırması sağlanmıştır. Bu yatırımlar gerçekleştirilirken, kamu tecrübesi ile özel sektörün dinamizminden yararlanılarak kamu-özel işbirliği ve finans modellerinin etkin bir şekilde uygulanması tercih edilmiştir.

Ulaşım ve İletişim Sektörlerinde, Türkiye'nin Dünyadaki yerine ve 10. Şûra hedeflerindeki gelişmelerin detayına Şûra sektör raporlarında geniş olarak yer verilmiştir.

Son dönemde gerçekleştirilen başlıca projeleri şu şekilde özetleyebiliriz:

- Marmaray projesinin açılışı 29 Ekim 2013 tarihinde yapılmıştır. Bu proje ile İstanbul'un toplu taşıma sorununa büyük ölçüde çözüm getirilecektir. Proje, raylı sistemin omurgasını oluşturacak, böylece İstanbul'daki raylı sistem ile toplu taşıma oranı % 30'un üzerine çıkarılacaktır. **Tarihi ipek yolunu** deniz altından birleştirecek.
- Marmaray, **İstanbul tarihinin 6000 değil 8500 yıllık olduğunu** ortaya çıkaran arkeolojik kazılara fırsat vererek, bir tarih ve kültür projesi özelliğine de sahip olmuştur.
- İki kıta arasında mevcut köprülere alternatif oluşturacak olan Marmaray'ın kardeşi **"Avrasya Karayolu Tüp Geçişi"** Projesinin inşaatı devam ediyor. Proje, eski İstanbul'un Avrupa ve Asya kıtası arasındaki yerleşim yerlerini en kısa mesafede birleştirecek ve dünyada denizaltında en derinden geçen karayolu projesi olarak, 2015 yılında tamamlanacaktır.
- Demiryollarında **Yüksek Hızlı Tren (YHT)** ağı ülkemizin her tarafına yayılıyor. Tamamlanmış olan Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya YHT projelerinden sonra Ankara-İstanbul YHT Projesi tamamlanmak üzeredir. Ankara-İzmir, Ankara-Bursa ve Ankara-Sivas hatlarında inşaat çalışmaları devam ediyor.
- Ekonomik katma değer oluşturmada **Organize Sanayi Bölgelerine ve üretim merkezlerine** ulaşım ve bağlantı konusuna azami önem verilmiştir. Bu çerçevede son on yılda, 282 olan merkez sayısı 334'e, 383 km olan iltisak hattı uzunluğu 469 km'ye yükseltilmiştir.
- Son 10 yıl içerisinde **16 bin kilometrenin** üzerinde **bölünmüş yol yapıldı.** Böylece bölünmüş yollar ile bağlı il sayısı 6' dan 74'e ulaştı. Bölünmüş yollar; kazalardaki can kayıplarını, yollardaki zaman kayıplarını, çevreye verilen zararı azaltmasının yanı sıra yakıt ve iş gücü tasarrufu suretiyle ekonomiye yıllık 15 milyar TL katkı sağlamaktadır.
- İstanbul Boğazının yeni incisi 3. Köprü, **"Yavuz Sultan Selim Köprüsü"nün** yapımına 29 Mayıs 2013'te başlandı. Bu köprü üzerinde 8 şerit karayolu, 2 şerit demiryolu bulunmaktadır. Üzerinden demiryolu geçen dünyanın en geniş köprüsü ve en yüksek kulelerine sahip olma özelliğini taşımaktadır. **Köprünün en önemli özellikleri;** ticari karayolu trafiğini üzerine alması, demiryolu ile Asya-Avrupa transit taşımacılığını sağlayacak olması, büyüyen İstanbul'un dış çevre yolu ihtiyacını karşılamasıdır.
- Gebze - İzmir Otoyolu projesi kapsamında yapımı devam eden dünyanın en büyük 2. Asma Köprüsü **İzmit-Gebze Köprü inşaatı** 2015 yılı sonunda tamamlanacaktır.
- Türkiye'nin en doğusundan en batısına birçok noktada **yeni havalimanları** sektöre kazandırıldı. Havalimanları en modern terminaller, pistler ve sistemlerle donatılarak halkın kullanımına sunuldu. Son olarak Kastamonu, Bingöl ve Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanlarının havacılık sektörüne kazandırılmasıyla 2003 yılında 26 olan aktif havalimanı sayısı 52'ye yükseltildi. Yolcu sayısı iç hatlarda 8,5 milyondan 65 milyona çıktı. Böylece **"hava yolu, halkın yolu"** hedefi gerçekleşmiş oldu.
- 2008'den itibaren birçok ülkede ekonomiyi ve havacılık sektörünü olumsuz etkileyen küresel kriz ve ekonomik daralmanın etkilerine rağmen Türkiye havacılık sektöründe gelişim ivmesini kaybetmedi; yolcu trafiği çift haneli büyümesini sürdürerek 2012 yılı sonunda **131 milyon yolcuya** ulaştı.

- Havayolu İşletmeciliğinde Türk şirketleri uluslararası başarılara imza attı ve marka değerlerini artırdı. Sivil havacılık anlaşması imzalanan ülke sayısı 81 iken 2013'te 154'e çıkarılarak 238 noktaya uçuş gerçekleştirilir hale gelindi.
- Havacılık sektörümüzün artık sadece bir pazar değil, **küresel bir oyuncu** haline gelişinde önemli bir kilometre taşını temsil eden; **"İstanbul Yeni Havalimanı Projesi"** nin inşa süreci başlatıldı. Tamamlandığında dünyanın en büyük havalimanları arasına girecek olan yeni havalimanının işletmeye alınması ile 2023 havacılık hedeflerine ulaşmakla kalınmayacak; kamuya takriben 100 milyar TL'lik kaynak sağlanmış olacaktır.
- BİLSAT, İTÜpSAT, RASAT ve GÖKTÜRK-2 uyduları ve bunların birçok alt sistem ve bileşenlerinin yurt içinde geliştirilip üretilmesi sayesinde, Türkiye **"Uydu Geliştiren ve Üreten"** ülkeler sınıfına girdi. Bu denemelerden sonra Türkiye her amaca uygun uyduyu kendi imkan ve kabiliyetleri ile tasarlayıp üretebilecek yetkinliğe ulaşmıştır.
- Denizcilikte, Türk sahipli gemi filosu, dünya deniz ticaret filosunun yaklaşık %94' ünü kontrol eden 30 ülke arasında, 2003 yılında 9 milyon DWT' luk kapasite ile 19. sırada iken, 2013 yılında 30 milyon DWT' luk kapasiteye ulaşarak bugün 13. sıraya yükselmiştir.
- Limanlarımızda elleçlenen toplam yük miktarı 2002 yılında 190 milyon ton iken, 2012 yılında %104 artışla 387 milyon tona ulaşmıştır.
- Limanlarımızda elleçlenen konteyner miktarı 2002 yılında 1,9 milyon TEU iken, 2012 yılında, %268 artışla 7,2 milyon TEU'ya ulaşmıştır.
- Uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısı 2002 yılında 200.016 iken, 2012 yılında %102 artışla 403.822' ye ve son üç yılda 14 yeni Ro-Ro hattı daha devreye alınarak, aktif Ro-Ro hattı sayısı 21' e çıkarılmıştır.
- Limanlarımıza uğrayan kruvaziyer gemi sayısı 2002 yılında 821 iken, 2012 yılında %105'lik bir artışla 1.685'e ulaşmıştır. Bununla birlikte, limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısı 2002 yılında 332.702 iken, 2012 yılında %541'lik artışla 2.133.930' a ulaşmıştır.
- 1 Ocak 2004 tarihinde başlatılan ÖTV' siz Yakıt Uygulaması ile 2004-2012 döneminde Denizcilik Sektörüne toplam 2,7 milyon ton ÖTV' siz yakıt kullandırılarak yaklaşık 3,1 milyar TL tutarında destek sağlanmıştır. Bunun sonucunda, 2002 yılına göre 2012 yılında kabotajda; elleçlenen yük miktarı %63, taşınan yolcu sayısı %61 ve taşınan araç sayısında %97 artış sağlanmıştır. Böylece kabotaj taşımacılığımız canlandırılmış, vatandaşlarımızın denizyolunu kullanmasının teşvik edilmesi yanında denizyolu araç taşımacılığı ile karayolu trafiği denize kaydırılmıştır.
- Paris Mutabakat Zaptına göre 2002 yılında %24 tutulma oranıyla kara listede yer alan Türk Deniz Ticaret Filosu, 2008 yılında %7 tutulma oranı ile beyaz listeye geçmiş ve 2012 yılında bu oran %4,6' ya düşürülmüştür. Bunun sonucunda, Türkiye son 5 yıldır beyaz listedeki yerini istikrarla korumuş ve Türk bayraklı gemilerimiz dünya limanlarında itibar kazanmıştır.
- Uluslararası kurallar kapsamında gemiadamı yetiştiren Türk denizcilik eğitimi beyaz listedeki yerini korumakta ve Türkiye aktif gemiadamı sayısı bakımından dünyada **7. sırada** yer almaktadır.
- Türkiye gemi inşasında küçük tonaj gemi ve mega yat sınıfında marka olurken; global gemi inşa sipariş listesinde sektörde uzun süren krize rağmen 2003 yılında 53 gemi siparişi var iken, 2012 yılı sonu itibariyle 82 adet gemi siparişi ile dünyada **5. sırada** yer almaktadır.
- Limancılık alanında kapasite büyütme ve modernizasyon çalışmalarımız hızla devam ederken, İzmir'de yapımı sürdürülen "Kuzey Ege - Çandarlı Limanı" Avrupa'nın en büyük on konteyner limanı arasında yer alacaktır.
- Karadeniz ile Akdeniz arasında alternatifsiz bir geçit olan İstanbul Boğazı'ndaki gemi trafiğini rahatlatmak ve hızlandırmak için Karadeniz' i Marmara ile ikinci kez birleştirecek olan **"Kanal İstanbul"** projesi çalışmalarına başlanılmıştır.
- **Bilgi teknolojileri ve iletişim** alanında; mobil abone sayısı 68 milyon, 3G abonesi 46 milyon, geniş bant internet abone sayısı 21 milyon, internet kullanıcısı 50 milyon kişiye ulaşmıştır.

- Ülkenin her yerine **sabit ve mobil iletişim altyapısı** kurularak, bölgeler arasında sayısal uçurum azaltılmıştır.
- Çağrı merkezleri, sayısal arşiv, test merkezleri vb. sektör unsurları aracılığıyla, özellikle düşük nüfuslu illerimizdeki istihdama önemli katkı sağlandı.

2023 Hedefleri:

Demiryolu Sektörü

- 3.500 km yüksek hızlı demiryolu, 8.500 km hızlı demiryolu ve 1.000 km konvansiyonel demiryolu olmak üzere 13.000 km demiryolu yaparak **2023 yılında toplam 25.000 km demiryolu** uzunluğuna ulaşılması,
- 4400 Km' lik hat yenilenmesi yapılarak tüm hatların yenilenmesinin tamamlanması,
- Demiryolu taşımacılık payının; yolcuda % 10 ve yükte % 15' e çıkarılması,
- Demiryolu sektörünün serbestleşme sürecinin tamamlanması,
- Milli Demiryolu standartlarının oluşturulması,
- Emniyet Yönetim Sistemi' nin altyapı ve işletmeciliğin her kademesinde etkin ve sürekli uygulanmasının sağlanması ve bunun sektörel kültür haline getirilmesi,
- Geliştirilen **"Milli Sinyal Sisteminin"** yaygınlaştırılarak marka haline getirilmesi,
- Mevcut araçların hızlı tren hatlarına uygun hale getirilmesi, her türlü demiryolu aracının ülkemizde üretilmesi,
- Yük potansiyeli bulunan lojistik merkezleri, fabrika, sanayi, OSB ile limanlara iltisak hattı bağlantılarının artırılarak kombine ve yük taşımacılığının geliştirilmesinin sağlanması,
- Demiryolu Ulaşım Enstitüsü' nün kurularak faaliyete geçirilmesi,
- Milli Demiryolu sanayisi ile AR-GE' sinin desteklenmesi ve her türlü demiryolu teknolojisinin geliştirilmesi,
- Uluslararası demiryolu koridorlarının geliştirilmesinin sağlanması.

Karayolu Sektörü

- 8000 km'si otoyol olmak üzere bölünmüş yol uzunluğunun 37.000 km' ye çıkarılması,
- 57.000 km ilave BSK yapılarak karayolu ağının tamamının Bitümlü Sıcak Karışım Asfalta dönüştürülmesi,
- Karadeniz Bölgesinin Güneydoğu ve Akdeniz Bölgesine yüksek standartlı karayolları ile bağlanması,
- Standartların yetersizliğinden kaynaklanan yol kusurlarına bağlı kaza sayılarının asgari %50 azaltılması ve trafik kazalarında 100 milyon taşıt-km'ye düşen ölümlerin 1'in altına düşürülmesi,
- Trafik güvenliğine yönelik önlemler kapsamında kendini ifade eden yollar, affeden yolları uygulamaları ile hız yönetimi ve denetiminin geliştirilmesi,
- Trafik güvenliğini, altyapı ve üst yapı standartlarının kalitesini artırmaya ve insan kapasitesini geliştirmeye yönelik olarak karayolu sektörü ihtiyaçlarına cevap verecek bir karayolu akademisinin kurulması,
- Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında, serbestleşme sürecine hız verilmesi ve serbest geçilen ülke sayısının 24'den 40'a çıkarılması,
- Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı alanında sefer sayısının, 2023 yılında 3 kat artırılarak 5 milyon'a çıkarılması,
- Atık maddeler, endüstriyel yan ürünler ve geri dönüşümlü malzemelerin yol yapımında kullanımının yaygınlaştırılmasının sağlanması.

Havacılık ve Uzay Teknolojileri Sektörü

- Havalimanlarının yolcu kapasitelerinin toplam 450 milyon yolcu/yıl'a yükseltilmesi,
- Tamamen özgün yerli bölgesel uçak yapımının gerçekleştirilmesi,
- Roket ve uydu gönderme sistemlerinin, roket teknolojilerinin, optik ve uydu takip teleskoplarının, uzay teknolojilerine yönelik malzemelerin ve nanoteknoloji ürünlerinin yerli imkanlarla üretim yeteneğinin kazanılması,
- İnsansız Hava Araçları'nın kullanımının yaygınlaştırılması ve diğer hava araçları ile entegrasyonunun sağlanması; İnsansız Hava Araçları'na test havalimanı ve test sahası sağlanması,

- Yerli uydu ve yer kontrol istasyonu üretim teknolojilerinin geliştirilmesi, sınıflandırılması, ticari ürünlere dönüştürülerek dünya pazarlarına sunulması, yerli uydu rampa sisteminin ticari kullanıma açılması,
- Türkiye' nin derin uzay araştırmalarının ilk adımı olan yerli "Ay Gözlem Uydusu"nun imal edilip Ay'a gönderilmesi,
- Uzay Mekiği projelerine katılım sağlanması.

Denizcilik Sektörü

- Türk sahipli deniz ticaret filosunun tonaj bazında 50 milyon DWT' e ulaşması ve dünyada ilk 10 ülke arasında yer alması,
- Denizcilikte; 100 bin zabit, 350 bin tayfa, 1 milyon amatör denizci sayısına erişilerek uluslararası denizcilik istihdamına katkı sağlanması,
- Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı ile Bütünleşik Kıyı Alanları Planlamasının birbiri ile uyumlu hale getirilmesi ve vatandaşlarımızın deniz ile buluşmasının sağlanması,
- Ülkemizdeki kıyı tesislerinin birleştirilerek ihtisas limanları kurulması ve sıvı yük için mevcut şamandıra sistemlerinin kaldırılarak dolfen terminal sistemine dönüştürülmesi,
- Mevcut olan tersanelerin teknoloji, finans ve işletmecilik modeli ile birleşmelerinin teşvik edilerek daha etkin, rasyonel ve büyük kapasiteli tersaneler haline dönüştürülmesi,
- Gemi İnşa Sektöründe, elektronik ekipmanlar, teçhizat ve diğer ekipmanlar dahil en az %70 yerli katkı payı ile gemi üretimi yapılmasının sağlanması,
- Yüksek, orta ve düşük devirli gemi makinalarının yerli olarak imal edilmesi, üretim tesislerinin kurulması ve dünya pazarlarına ihraç edilmesi,
- Teknolojik afet kapsamına giren deniz kirliliklerine hızlı ve etkin müdahale edebilmek için Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi' nin faaliyete geçmesinin sağlanması,
- Ülkemizde denizlerin kullanımının özendirilerek tekne bağlama, barınma ve denize iniş rampalarıyla ilgili alt yapının tamamlanıp her 75 kişiden 1 kişinin tekne sahibi olmasını sağlayacak gerekli teşvik tedbirlerinin alınması,
- Türkiye kıyılarında tüm gemi trafiğinin izlenmesini sağlayacak sistem ve yazılımın yerli imkânlarla geliştirilip kullanılmaya başlanması,
- Türk P&I Koruma ve Tazmin Sigorta Şirketinin kurulması ve orta vadede Uluslararası Grup Kulüpleri arasına girilmesi.

Haberleşme Sektörü

- Genişbant abone sayısının 2023'te 60 milyona ulaşması,
- Her hane ve işyerine yeni nesil teknolojiler aracılığıyla geniş bant erişimin sağlanması,
- Devlet hizmetlerinin %100' ünün e-devlet kapısından elektronik ortamda sunulması,
- BİT sektörünün 160 milyar dolara çıkarılması ve milli gelirin %10'u kadar pay alması,
- Türkiye'nin Ar-Ge, Yazılım Test, Çağrı, Sayısal Veri, İnternet Değişim Noktası ile uluslararası gönderi alıp-verme konularında uluslararası merkez ve hub noktası haline gelmesi ve konumunun güçlendirilmesi,
- Ekonomik büyümenin BİT temelli hale gelmesi,
- Uydu alanında küresel kapsama alanına erişilmesi,
- BİT sektöründeki vergi oranlarının uluslararası rekabet koşulları da göz önüne alınarak makul seviyelere indirilmesi,
- M2M uygulamalarının tüm sektörler ve altyapıları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ve bu sayede akıllı hale dönüştürülen altyapıların da birbirleri ile etkileşimli hale getirilmesi,
- Uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi açısından "Türkiye'nin kıtalararası enformasyon yolu düğüm noktası olması" hedefinin aksatılmadan yürütülmesi,
- 16-74 yaş aralığındaki nüfusun %80'inin genişbant internet kullanmasının sağlanması,
- Ar-Ge harcamaları için ayrılan payın GSYİH' nin %3'ü seviyesine çıkarılması, Ar-Ge harcamalarının her yıl %20 büyütülmesi ve Ar-Ge' ye ayrılan kaynakların en az yarısının BİT alanına yönlendirilmesi,
- Ar-Ge faaliyetlerini ve patent alımını özendiren mekanizmalara işlerlik kazandırılması, bu kapsamda patent hukukunun uygulanması konusunda girişimcilerin bilinçlendirilmesi, patent alma süreçlerinin basitleşti-

rilmesi ve maliyetlerinin düşürülmesi, akademik terfi değerlendirmelerinde patent unsurunun da dikkate alınmasının sağlanması,

- Bulut Bilişim politika ve strateji belgesinin oluşturulması, Bulut Bilişim ile ilgili farkındalığın artırılması, Bulut Bilişimin gelişimi için bilgi güvenliği mekanizmalarının iyileştirilmesi ve yaygınlığının artırılması,
- Milli bir arama motorunun ve e-posta platformunun geliştirilmesinin sağlanması,
- Toplam ihracatta yazılım sektörü payının %2'ye çıkarılması,
- Teknolojik altyapı, erişim eşitsizliği ve sayısal okuryazarlık gibi sayısal uçurumu oluşturan unsurların azaltılması,
- Kayıtlı elektronik posta hizmetinin yaygınlaştırılması, bu kapsamda altyapının oluşturulması, güven atmosferinin geliştirilmesi ve kullanımının artırılması,
- Posta sektöründe kullanılan teknolojilerin yurtiçinde üretimi ve ihracının teşvik edilmesi için sanayi ile işbirliği yapılarak kullanılan yazılım ve donanımın en az %50'sinin yurtiçinde üretilmesi ve ihracatını destekleyen teşviklerin sağlanması,
- Posta sektöründe yeni hizmet kanalları ve iş modelleri geliştirilerek kişi başına düşen gönderi sayısının, elde edilen gelirin, en yüksek 5 ülke arasında yer alacak şekilde artırılması.

Kentiçi Ulaşım

- Kentiçi ulaşım planlarının, imar planları ile entegrasyonunun sağlanması,
- Toplu taşıma hizmeti geliştirilerek raylı sistemlerin yaygınlaştırılması ve yerlilik payının artırılması,
- Kentlerde Akıllı Ulaşım Sistemlerinin yaygınlaştırılması ve Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemiyle entegrasyonunun sağlanması,
- Ulusal "hareketlilik veri tabanı" oluşturulması ve güncellenmesinin sağlanması,
- Farklı şehirlerarasında ulaşımda teknik ve fiili işbirliği ve eşgüdümün sağlanması, ulusal ölçekte "beraber hareket eden" şehirlerin oluşması,
- Yayalaştırılmış bölgelerin ve bisiklet ulaşımının yaygınlaştırılması,
- Kentiçi ulaşımda temiz yakıt ve enerji verimliliği yüksek taşıt teknolojilerinin yaygınlaştırılması,
- Ulaşım türlerinin erişilebilirlik standartlarının iyileştirilmesi,
- Şehir içinde farklı ulaşım modları arasında güzergah, altyapı, ücret ödeme sistemleri ve zaman çizelgesi açısından entegrasyonun sağlanması ve otopark yönetim sisteminin kurulması,
- Tüm kentlerimizde; ulaşım türlerinin entegre edilmesi için demiryolu, havalimanı, limanlar ve otobüs terminallerinin etkin bir biçimde planlanması ve kent içi lojistik konusunun ulaştırma planlarının bir parçası olması.

Boru Hatları

- Havalimanlarımızın tamamına boru hatları ile yakıt iletiminin sağlanması,
- Konteynerlerin limanlar ile istif alanları arasındaki transferlerinin, kurulacak olan boru hatlarıyla sağlanması,
- Liman ve Organize Sanayi Bölgesi içinde birimler arası pnömatik posta ağı kurulması, bu ağ ile emtia ve kargo iletimlerinin sağlanması,
- Türkiye'nin jeostratejik önemi ile "enerji koridoru" olma durumunu somutlaştıracak ve gerek ülkemizin enerji arz güvenliğinin temini gerekse AB'nin 2023 projeksiyonu düşünüldüğünde, doğu-batı ve kuzey-güney akslarında olabilecek ilave boru hattı projeleri ile rekabet gücümüzün artırılmasının sağlanması,
- Boru Hatları İdaresi Başkanlığı kurularak, boru hatlarına yönelik kesintisiz akış izleme sisteminin sağlanması,

Tüm Sektörler İçin Genel Hedefler

- Ulaştırma ve İletişim sektörlerinde, çevreye daha fazla duyarlı yeşil bilişim uygulamalarının yaygınlaştırılması.
- Karayolları, demiryolları, havalimanları ile deniz limanlarının çevre hassasiyeti dikkate alınarak çevreci bir ulaşım sistemine katkı sağlayacak ağaç dikim kampanyalarının hızlandırılması ve her yıl 5 milyondan fazla ağacın dikiminin sağlanması,

- Tüm sektörlerde havalimanı, gar, istasyon, liman ve her türlü ulaşım araçları ile vatandaşa hizmet verilen alanlarda engelsiz ulaşımın sağlanması, "Engelsiz Havalimanı", "Yeşil Havalimanı", "Akıllı Havalimanı", "Yeşil Liman", "Engelsiz Denizler" gibi projeler çerçevesinde mevcut ve yeni yapılacak hizmet alanlarının ve araçların hareket kısıtlı vatandaşlarımıza uygun hale getirilmesinin sağlanması,
- Engellilerin hayat standardını artırmak için "Gören Göz" gibi BİT tabanlı daha fazla projenin hayata geçirilmesi,
- Karayolu, Demiryolu, Denizyolu, Havayolu, Haberleşme Sektörlerindeki tecrübelerimizin uluslararası düzeyde paylaşılması ve bu alanlardaki uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla hedef ülke/teşkilat/platformların belirlenerek karşılıklı eğitim, teknik yardım gibi uygulamaların geliştirilmesi,
- Ülkemizin mevcut Ro-Ro hatlarının yanısıra, Afrika ve Orta Asya'da yer alan ülkelere yönelik yeni Ro-Ro hatlarının kurulması, Karadeniz'deki Ro-Ro hatlarının yaygınlaştırılması,
- Akıllı ulaşım sistemleri uygulamalarının yaygınlaştırılarak trafik güvenliği ve seyahat konforunun iyileştirilmesi ve kesintisiz trafik akım koşullarının sağlanması.

2035 Yılı Vizyonu ve Hedefleri

11. Şûra'ya kadar ulaşım ve iletişim altyapı yatırımları konusunda çok ciddi aşamalar kaydedilmiş; ülkemizde ulaşım imkanı olmayan nokta kalmamış, 76 milyonun hemen tamamı iletişimin en modern araçlarını kullanabilir hale gelmiştir.

2035 yılında 90 milyon nüfusa ulaşacak ülkemizde 5 trilyon ton-km yük, 500 milyar yolcu-km taşımacılık hacmine ulaşma öngörüsü doğrultusunda ulaştırma alt yapı yatırımlarının ne kadar elzem olduğu aşikardır.

Gelişmiş ülkelerin birçoğu ulaştırma ve iletişim yatırımlarının bilincinde olmak üzere, yarının vizyonunu şekillendirmeye çalışmaktadır. Birçok gelişmiş ülke 2020-2050 arasında seçtikleri yıl itibariyle vizyonlarında yine Birleşmiş Milletler'in 1992 Rio toplantısından gelen "Sürdürülebilir Ulaştırma" temasını tercih etmektedir.

Türkiye olarak "Sürdürülebilir Ulaştırma" temasının yanında, ülkemiz coğrafyasında ve diğer ülkeler ile bağlantısında en etkin ulaşım ve en hızlı iletişimi "istisnasız herkes için her an sağlamaya" yönelik bir vizyon belirliyoruz.

"Herkes için Ulaşım ve Hızlı Erişim" temasından hareketle dünyada ön plana çıkan güvenli, dakik, daha kısa sürede ve daha konforlu, her alanda engelsiz, çevreye duyarlı ve yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan ulaşım sistemlerinin ve ulaştırma türlerinin bütünleşmiş bir şekilde işletiminin sağlanması ve yaygınlaştırılması ana hedef olmalıdır.

Bu çerçevede, ulaştırma türlerinin bütünleşmiş ve dengeli bir şekilde işletiminin sağlanması, verimli ve etkili bir ulaştırma altyapısı oluşturması ve ulaştırma türlerinde güvenlik ve sürdürülebilirlik kavramlarını da göz önünde bulundurarak, insan faktörünü öne çıkaran çevreye duyarlı politikaların uygulanması esas olmalıdır.

Demiryollarında Vizyon ve Hedeflerimiz;

- 2023-2035 yılları arasında 6.000 km ilave hızlı demiryolu yaparak demiryolu ağımızın 31.000 km'ye çıkartılması,
- Yüksek teknoloji altyapısına sahip demiryolu sanayisinin tamamlanması ve demiryolu ürünlerinin dünyaya pazarlanması,
- Demiryolu ağının diğer ulaştırma sistemleri ile entegrasyonunu sağlayacak şekilde akıllı ulaşım altyapıları ve sistemlerinin geliştirilmesi,
- Uluslararası kombine taşımacılık ve hızlı tedarik zinciri yönetiminin kurulması ve yaygınlaştırılması,
- Demiryolu araştırması, eğitim ve sertifikasyon konusunda dünyada söz sahibi olunması,
- Boğazlar ve Körfez Geçişlerinde demiryolu hat ve bağlantılarının tamamlanarak Asya-Avrupa-Afrika kıtaları arasında önemli bir demiryolu koridoru haline gelinmesi,
- Demiryolu yük taşımacılığında % 20'ye, yolcu taşımacılığında ise % 15'e ulaşılmasıdır.
- Karayollarında vizyon ve hedeflerimiz; 2035 yılına kadar akıllı araçların, akıllı ulaşım sistemleri ve diğer araçlarla etkileşimde olduğu akıllı yol ortamının otoyollar ve devlet yollarında tesis edilmesi,
- 2035 yılına kadar geleneksel fosil yakıtlı taşıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan taşıtlara yönelik teşviklerin sağlanması,

- Yolların üzerine yerleştirilecek güneş panelleri (E-yollar (Elektrik Üreten Yollar)) ile üretilecek yenilenebilir enerjinin elektrikli araçların kullanımına sunulması,
- Otoyol uzunluğunun 2023 hedefi olan 8000 km'ye ilave olarak KÖİ modeli ile yapılması planlanan 4.130 km otoyol ile birlikte 2035 yılına kadar 12.000 km'ye ulaştırılmasıdır.

Havacılık ve Uzay Teknolojilerinde Vizyon ve Hedeflerimiz;

- Roket ve uydu itki sistemlerinin, roket teknolojilerinin, optik ve uydu takip teleskoplarının, uzay teknolojilerine yönelik malzemelerin ve nanoteknoloji ürünlerinin yerli imkanlarla üretim yeteneğinin kazanılması,
- Uzay Mekiği projesinin gerçekleştirilmesi,
- 2035 yılına kadar, uzaya güneş enerjisinden elektrik üreten güneş panelleri yerleştirip, buradan üretilecek elektrik enerjisini radyo frekans dalgaları ile ülkemiz dahil dünyanın herhangi bir yerine ulaştırılmasıdır.

Denizcilik Sektöründe Vizyon ve Hedefimiz;

Deniz ticaret filosu ve denizyolu taşımacılığı, deniz yapıları, (tersaneler, limanlar, marinalar vb.) denizde seyir, can, mal ve çevre emniyeti, denizcilik eğitimi, kültürü ve turizmi, Ar-Ge ve deniz teknolojileri alanlarının her birinde, bölgesinde lider, uluslararası denizcilik arenasında da ilk sıralarda yer alan "Denizci Millet, Denizci Ülke" olmaktır.

Bilgi ve İletişimde Vizyon ve Hedeflerimiz;

- Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümünü tamamlamak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın ve etkin kullanılması ile bu teknolojilerin üretiminde yerli katma değerin artırılması,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün büyümesinin teşvik edilmesi; bilgi tabanlı ekonomiye dönüşüm, sosyal refah artışı ve nitelikli istihdamın geliştirilmesi amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkili bir araç olarak kullanılması,
- 2035 yılına kadar genişbant erişim büyüklüklerinde, siber güvenlik konusunda ve posta alanında Avrupa'nın en iyi ilk 5 ülkesi içerisine girilmesi,
- Spektrumu verimli kullanacak yeni nesil platform ve cihaz üretimlerinin ülkemizde yapılması, yüksek irtifa (20-30 km) hava platformlarının haberleşme uydularıyla bütünleşik olarak haberleşme ve veri servislerinde kullanılmasıdır.

Kentiçi Ulaşım Vizyon ve Hedefimiz;

- Toplu taşıma hizmetleri geliştirilerek raylı sistemlerin tüm kentlerimizde yaygınlaştırılması,
- Tüm kentlerimizde; ulaşım türlerinin entegre edilmesi demiryolu, havalimanı, limanlar ve otobüs terminallerinin etkin bir biçimde planlanmasını ve uygulamasının sağlanması,
- Temiz yakıt ve enerji verimliliği yüksek taşıt teknolojileri ile Akıllı Ulaşım Sistemlerinin tüm kentlerimizde etkin kullanımının sağlanmasıdır.

Boru Hatlarında Vizyon ve Hedefimiz;

- Can, mal ve çevre emniyeti göz önünde bulundurularak madenlerin ve tarım ürünlerinin, limanlara ve terminallere iletiminin boru hatlarıyla sağlandığı bir şebeke oluşturulması,
- İstanbul ve diğer büyük şehirlerimizin katı atıklarının atık işleme sahalarına iletimlerinin yeraltından geçen boru hattı şebekeleriyle sağlanmasıdır.

Şûra'da alınan kararlar ve hedefler, 2023 yolunda 2035 vizyonu çerçevesinde; Ülkemizin gelişimi ve değişimi açısından büyük önem arz etmektedir. Bakanlık olarak bu hedef ve projelerin uygulayıcısı ve yakından takipçisi olacağız. Bu nedenle oluşturulan "Şûra İzleme Kurulunun" daha dinamik ve sistematik şekilde Şûra kararlarını izlemesi değerlendirmesi ve dönemsel raporlar halinde kamuoyuna sunması sağlanacaktır.

2014 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (TASLAK)

BAKANLIĞIMIZ
2014 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ
(Merkez) (Bin TL)

	2013	2014	Artış Oranı (%)	2015	2016
Personel Giderleri	129.740	130.194	0,35	140.335	152.597
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	25.214	26.192	3,88	28.233	30.699
Mal ve Hizmet Alımları Giderleri	33.062	34.054	3,00	34.905	36.755
Cari Transferler	82.209	28.428	-65,42	29.792	31.301
Cari Transferler (Karayolları Genel Müdürlüğü)	2.701.690	2.665.773	-1,33	2.803.030	3.002.609
Sermaye Giderleri	4.442.000	4.707.680	5,98	5.298.907	5.826.290
Sermaye Transferleri (TCDD Genel Müdürlüğü)	0	1.956.179	0	2.578.273	3.278.637
Sermaye Transferleri (Karayolları Genel Müdürlüğü)	3.276.684	3.464.913	5,74	4.213.083	4.660.924
TOPLAM	**10.690.599**	**13.013.413**	**21,73**	**15.126.558**	**17.019.812**

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2014 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (Bin TL)

	2013	2014	Artış Oranı (%)	2015	2016
Personel Giderleri	1.003.128	947.765	-5,52	1.021.537	1.110.734
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	193.394	195.069	0,87	210.253	228.611
Mal ve Hizmet Alımları Giderleri	1.943.992	1.963.017	0,98	1.995.267	2.101.017
Cari Transferler	5.860	6.220	6,14	6.531	6.874
Sermaye Giderleri	3.816.000	4.045.000	6,00	4.860.231	5.351.114
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	6.962.374	7.157.071	2,80	8.093.819	8.798.350

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2014 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (Bin TL)

	2013	2014	Artış Oranı (%)	2015	2016
Personel Giderleri	9.907	11.954	20,66	12.888	14.017
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.017	1.237	21,63	1.335	1.453
Mal ve Hizmet Alımları Giderleri	6.411	6.603	2,99	6.768	7.127
Cari Transferler	1.285	1.380	7,39	1.427	1.477
Sermaye Giderleri	3.000	4.000	33,33	4.502	4.978
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	21.620	25.174	16,44	26.920	29.052

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU 2014 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (Bin TL)

	2013	2014	Artış Oranı (%)	2015	2016
Personel Giderleri	89.451	88.424	-1,15	95.503	103.141
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	6.820	6.527	-4,30	7.046	7.607
Mal ve Hizmet Alımları Giderleri	146.860	253.573	72,66	242.756	252.113
Cari Transferler	1.162.010	1.293.801	11,34	1.493.643	1.679.766
Sermaye Giderleri	104.859	143.375	36,73	92.252	51.023
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	**1.510.000**	**1.785.700**	**18,26**	**1.931.200**	**2.093.650**

2014 YILI BÜTÇESİNİN KURULUŞLARIMIZ İTİBARİYLE BÜTÇE BÜYÜKLÜKLERİ (Bin TL)

	2014 (TASARI)			2013	2014 TOPLAM BÜTÇESİNİN 2013 YILINA GÖRE ARTIŞ ORANI (%)
	YATIRIM ÖDENEKLERİ	DİĞER	TOPLAM	BÜTÇE ÖDENEĞİ	
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	4.707.680	8.305.733	13.013.413	10.690.599	21,73
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.000	21.174	25.174	21.620	16,44
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.045.000	3.112.071	7.157.071	6.962.374	2,80
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	143.375	1.642.325	1.785.700	1.510.000	18,26
TOPLAM	**8.900.055**	**13.081.303**	**21.981.358**	**19.184.593**	**14,58**

PERSONEL

Yıllar İtibariyle Bakanlığımızda Çalışan Personel Tablosu

	MEMUR	İŞÇİ	SÖZLEŞMELİ	TOPLAM
31 Aralık 2003	1.105	1.048	31	2.184
31 Aralık 2004	1.109	1.018	33	2.160
31 Aralık 2005	1.082	848	62	1.992
31 Aralık 2006	1.142	777	17	1.936
31 Aralık 2007	1.148	701	19	1.868
31 Aralık 2008	1.115	611	16	1.742
31 Aralık 2009	1.211	569	17	1.797
31 Aralık 2010	1.272	544	17	1.833
31 Aralık 2011	1.564	500	0	2.077
31 Aralık 2012*	2.820	412	43	3.275
01 Kasım 2013	**2.794**	**373**	**1**	**3.168**

* *655 sayılı KHK ile Denizcilik Müsteşarlığı Personeli de Bakanlık bünyesine katılmıştır.*

Bakanlığımız Personelinin Öğrenim Durumlarının Dağılımı (01.01.2003)

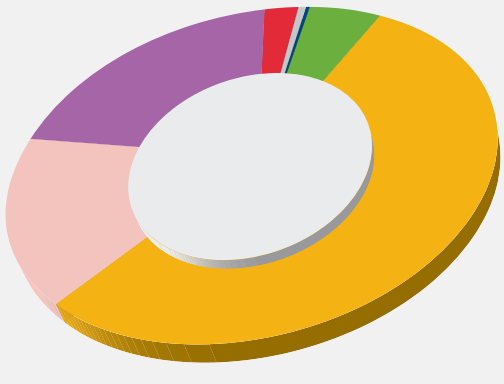

Doktora	%0,29	Lise	%20,28
Yüksek Lisans	%5,66	Ortaokul	%2,53
Lisans	%54,1	İlkokul	%0,31
Ön Lisans	%16,78		

Bakanlığımız Personelinin Öğrenim Durumlarının Dağılımı (01.11.2013)

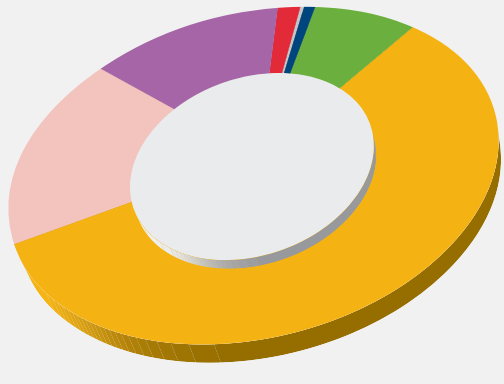

Doktora	%1,06	Lise	%13,56
Yüksek Lisans	%8	Ortaokul	%1,57
Lisans	%57,73	İlkokul	%0,15
Ön Lisans	%17,93		

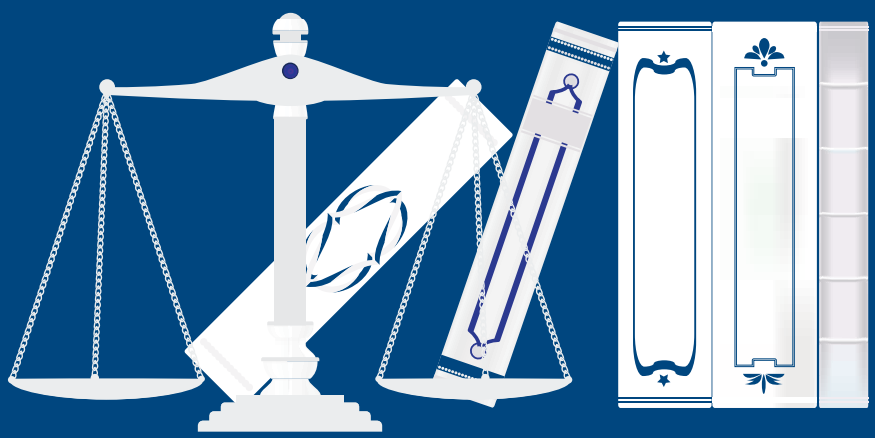

MEVZUAT

- KANUNLAR
- KHK ve
  BAKANLAR KURULU KARARLARI
- MİLLETLERARASI ANTLAŞMALAR
- YÖNETMELİKLER

KASIM 2002-2013 TARİHLERİ ARASINDA YAPILAN MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

KANUNLAR

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	4874	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto (Pp-94) ve Minneapolis (Pp-98) Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.06.2003 tarih ve 25131 sayılı Resmi Gazete
2	4882	1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Uluslar arası Sözleşme ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.06.2003 tarih ve 25141 sayılı Resmi Gazete
3	4925	Karayolu Taşıma Kanunu	19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete
4	4971	Bazı Kanunlarda ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.08.2003 tarih ve 25200 sayılı Resmi Gazete
5	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazete
6	5044	Avrasya Posta Birliği Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
7	5045	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Altıncı Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
8	5070	Elektronik İmza Kanunu	23.01.2004 tarih ve 25355 sayılı Resmi Gazete
9	5071	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.01.2004 tarih ve 25361 Resmi Gazete
10	5093	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete
11	5094	Avrupa Radyokomünikasyon Ofisi Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
12	5136	Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddeleri Hakkında Değişiklik Yapılması Hakkında 20.04.2005 Tarihli ve 5136 sayılı Kanun (TTK. 823-824-881-939-1245 m. Değişiklikleri)	28.04.2004 tarih ve 25446 sayılı Resmi Gazete
13	5163	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Marakeş Tam Yetkili Temsilciler (Pp-02) Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.05.2004 tarih ve 25460 sayılı Resmi Gazete
14	5176	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	08.06.2004 tarih ve 25486 sayılı Resmi Gazete
15	5188	Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun	26.06.2004 tarih ve 25504 sayılı Resmi Gazete
16	5189	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.07.2004 tarih ve 25510 sayılı Resmi Gazete
17	5216	Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Kanun	23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete
18	5228	Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	31.07.2004 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete
19	5234	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	21.09.2004 tarih ve 25590 sayılı Resmi Gazete
20	5266	Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında 02.12.2004 Tarihli ve 5266 sayılı Kanun	09.12.2004 tarih ve 25665 sayılı Resmi Gazete
21	5313	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	08.03.2005 tarih ve 25749 sayılı Resmi Gazete
22	5312	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	11.03.2005 tarih ve 25752 sayılı Resmi Gazete
23	5310	491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında 02.03.2005 Tarihli ve 5310 sayılı Kanun	15.03.2005 tarih ve 25756 sayılı Resmi Gazete
24	5326	Kabahatler Kanunu	31.03.2005 ve 25772 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
25	5335	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	27.04.2005 tarih ve 25798 sayılı Resmi Gazete
26	5369	Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.06.2005 tarih ve 25856 sayılı Resmi Gazete
27	5393	Belediye Kanunu	13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete
28	5398	Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun	21.07.2005 tarih ve 25882 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
29	5397	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	23.07.2005 tarih ve 25884 sayılı Resmi Gazete
30	5408	Uluslararası Demiryolu Taşımacılığına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COFİT)'ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
31	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete
32	5434	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	06.12.2005 tarih ve 26015 sayılı Resmi Gazete
33	5436	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete
34	5453	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	07.02.2006 tarih ve 26073 sayılı Resmi Gazete
35	5457	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.02.2006 tarih ve 26081 sayılı Resmi Gazete
36	5494	3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
37	5495	2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	10.05.2006 tarih ve 26164 sayılı Resmi Gazete
38	5501	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.05.2006 tarih ve 26173 sayılı Resmi Gazete
39	5538	Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.07.2006 tarih ve 26226 sayılı Resmi Gazete
40	5594	Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu ve Mahallî İdare Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	10.03.2007 tarih ve 26458 sayılı Resmi Gazete
41	5605	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasıda Batum Uluslararası Havalimanının Ortak Kullanılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
42	5606	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
43	5618	Deniz Emniyeti Komitesinin 82. Oturumunun 29 Kasım 2006 - 8 Aralık 2006 Tarihleri Arasında İstanbul'da Yapılmasına Dair Türkiye Cumhuriyeti ile Uluslararası Denizcilik Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanması Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete
44	5619	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Arasında 2006 Yılı Tam Yetkili Temsilciler Konferansının Organizasyonu, Gerçekleştirilmesi ve Finansmanına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
45	5625	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	26.04.2007 tarih ve 26504 sayılı Resmi Gazete
46	5628	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete
47	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	23.05.2007 tarih ve 26530 sayılı Resmi Gazete
48	5728	Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete
49	5762	Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun	21.05.2008 tarih ve 26882 sayılı Resmi Gazete
50	5766	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	5779	İl Özel İdarelerine ve Belediyelerine Genel Bütçe vergi Gelirlerinden Pay verilmesi Hakkında Kanun	15.07.2008 tarih ve 26937 sayılı Resmi Gazete
52	5790	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazete
53	5793	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
54	5794	Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
55	5809	Elektronik Haberleşme Kanunu	10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
56	5812	Kamu İhale Kanunu ile Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	05.12.2008 tarih ve 27075 sayılı Resmi Gazete
57	5824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Toplulukları Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı ile Temin Edilen Yardımın Uygulanması Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetine Sağlanan Avrupa Topluluğu Mali Yardımlarıyla İlgili İşbirliği Kuralları Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.12.2008 tarih ve 27077sayılı Resmi Gazete
58	5838	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	28.02.2009 tarih ve 27155 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
59	5850	Asya Karayolları Ağı Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.04.2009 tarih ve 27196 sayılı Resmi Gazete
60	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
61	5866	Hava Yoluyla Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Belirli Kuralların Birleştirilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
62	5877	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
63	5893	Posta Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
64	5897	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
65	5909	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2009 tarih ve 27277sayılı Resmi Gazete
66	5904	Gelir vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	03.07.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
67	5917	Bütçe Kanunlarında Yer alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	10.07.2009 tarih ve 27284 sayılı Resmi Gazete
68	5921	İşsizlik Sigortası Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.08.2009 tarih ve 27323 sayılı Resmi Gazete
69	5964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	24.03.2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete
70	5995	Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2010 tarih ve 27621 sayılı Resmi Gazete
71	6001	Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	13.07.2010 tarih ve 27640 sayılı Resmi Gazete
72	6011	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Antalya Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
73	6012	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2003 Dünya Radyokomünikasyon Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
74	6009	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Gelir vergisi Kanununu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	01.08.2010 tarih ve 27659 sayılı Resmi Gazete
75	6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
76	6044	Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete
77	6075	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve27771 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
78	6078	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve 27771 sayılı Resmi Gazete
79	6111	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.02.2011 tarih ve 27857 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
80	6130	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
81	6131	Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
82	6194	Uluslararası Kuzey-Güney Ulaştırma Koridoru Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
83	6199	Samsun Limanı (Türkiye Cumhuriyeti) ve Kavkaz Limanı (Rusya Federasyonu) Üzerinden Demiryolu Feribotu ile Uluslararası Karma Taşımacılığın Organize Edilmesi Hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
84	6235	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	26.04.2011 tarih ve 27916 sayılı Resmi Gazete
85	6403	Emniyetli Konteynerlar Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.01.2013 tarih ve 28545 sayılı Resmi Gazete
86	6461	Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun	01.05.2013 tarih ve 28634 sayılı Resmi Gazete
87	6475	Posta Hizmetleri Kanunu	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete
88	6477	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661sayılı Resmi Gazete
89	6478	1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661sayılı Resmi Gazete
90	6479	1972 Denizde Çatışmanın Önlenmesine İlişkin Uluslararası Kurallar Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661sayılı Resmi Gazete
91	6438	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Kanun (Marpol Ek6)	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerer)
92	6495	Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete

KHK ve BAKANLAR KURULU KARARLARI

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	2003/5868	Türk Uluslararası Gemi Siciline ve Millî Gemi Siciline Kayıtlı Kabotaj Hattında Münhasıran Yük ve Yolcu Taşıyan Gemilere, Ticari Yatlara Hizmet ve Balıkçı Gemilerine verilecek Yakıtın Özel Tüketim vergisinin Sıfıra İndirilmesine İlişkin Karar	16.07.2003 tarih ve 25170 sayılı Resmi Gazete
2	2003/6098	Edirne-İstanbul Otoyolu Km: 57+750 Kmdeki Babaeski C Tipi Otoyol Hizmet Tesisinin Yapımı, Bakımı, İşletilmesi ve Görev Süresi Sonunda Karayolları Genel Müdürlüğü'ne Bedelsiz Devri İşi için OPET Petrolcülük Anonim Şirketinin Görevlendirilmesi Hakkında Karar	13.09.2003 tarih ve 25228 sayılı Resmi Gazete
3	2003/6154	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7220	Zonguldak/Kilimli Alaçaağzı Mevkii Alanının Gemi İnşa Bakım, Onarım ve Söküm Yeri Olarak Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7298	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
6	2004/8255	Karayolları Genel Müdürlüğünce Yapılacak Bölünmüş Yol İnşasında Çalışan Personele Yaptırılacak Fazla Çalışmanın Süresi, Şekli ve Ücret Esasları Hakkında Karar	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
7	2004/8336	Ulaştırma Bakanlığı Taşra Teşkilatına İlişkin 26.11.2004 tarihli ve 2004/8336 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	27.01.2005 tarih ve 25709 sayılı Resmi Gazete
8	2005/9043	Karataş ve Tatvan Liman Başkanlıklarının Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	30.06.2005 tarih ve 25861 sayılı Resmi Gazete
9	2005/9464	Ankara Gar ile Esenkent İstasyonları Arasında Yapılacak Yeni Demiryolu Bağlantısı İçin Haritada Gösterilen Güzergâhta Yer Alan Gayrimenkullerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından acele kamulaştırılmasına ilişkin 2005/9464 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
10	2006/10195	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	06.04.2006 tarih ve 26131 sayılı Resmi Gazete
11	2006/10318	Farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik hizmetlerin evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar.	27.04.2006 tarih ve 26151 sayılı Resmi Gazete
12		Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 716 sayılı İlke Kararı	11.06.2006 tarih ve 26195 sayılı Resmi Gazete
13	2007/11543	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatı Olarak Üç Adet Başmühendislik Kurulması Hakkında Karar	17.01.2007 tarih ve 26406 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
14	2007/11622	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	02.03.2007 tarih ve 26450 sayılı Resmi Gazete
15	2007/12319	2007 Yılı Yatırım Programında 2007E010120 Proje Numarasıyla Yer Alan Ankara-Sivas Demiryolu Projesi Kapsamında Yapılması Planlanan Ankara-Sivas Demiryolu Güzergahına Tesadüf Eden ve Ekli Planda Belirtilen Sahaların, Ulaştırma Bakanlığı (Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü)'nca Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete
16	2007/12401	Bazı Limanların Özelleştirilmesinden Elde Edilecek Gelirlerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Devredilmesine İlişkin Karar	29.07.2007 tarih ve 26597 sayılı Resmi Gazete
17	2007/12554	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Antalya Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Manavgat Liman Başkanlığının Kurulması Hakkında Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
18	2007/12567	GSM 900 Frekans Bandından Tahsis Edilecek İlave Frekans Kanallarından Her Birinin Yıllık Asgari Değerinin Belirlenmesine İlişkin Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
19	2007/12821	Türkiye Kızılay Derneğinin, kan ihtiyaçlarının karşılanması ve insani yardım faaliyetlerinin sevk ve idaresi ile afetler için gerekli olan haberleşmenin etkin ve kesintisiz sağlanmasını teminen, uydu üzerinden ihtiyaç duyacağı ses, veri ve görüntü dahil tüm telekomünikasyon hizmetlerinin,evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.11.2007 tarih ve 26714 sayılı Resmi Gazete
20	2007/16048	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete
21	2008/14400	2008/14400 KGM Yatırım Programında Yer Alan ve Finansmanı Kısmen veya Tamamen Müteahhit Firmaların Temin Ettiği Dış Kredilerle Sağlanan Projelerin Kalan Finansman İhtiyacının İç Bütçe Kaynaklarından Karşılanmasına Dair Karar	18.12.2008 tarih ve 27084 sayılı Resmi Gazete
22	2008/14488	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	29.12.2008 tarih ve 27097 sayılı Resmi Gazete
23	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
24	2009/15315	Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer vergisi ve Özel Tüketim vergisi Oranlarının Belirlenmesine Dair Karar	22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete
25	2009/15454	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamız Hakkında Karar	30.10.2009 tarih ve 27391 sayılı Resmi Gazete
26	2009/15760	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	29.01.2010 tarih ve 27477 sayılı Resmi Gazete
27	2010/3	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Trabzon Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Bitlis İli Tatvan İlçesinde Kurulan Liman Başkanlığının İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlanması Hakkında Karar	04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete
28	2010/162	Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında 1976 Tarihli Milletlerarası Sözleşmeyi Tadil Eden 1996 Protokolü'ne Çekinceyle Katılmamız Hakkında Karar	13.03.2010 tarih ve 27520 sayılı Resmi Gazete
29	2010/238	Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar Hakkında Karar	19.03.2010 tarih ve 27526 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
30	2010/485	Gemi Bağlama Limanlarının Tabi Bulundukları Gemi Sicil Dairelerinin Coğrafi Sınırlarının Belirlenmesine Dair Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
31	2010/569	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
32	2010/917	Pakistan'daki Sel Felaketi Nedeniyle Bu Ülkeye Gönderilecek İnsani Yardım Malzemelerinin Nakliyesinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Yapılması ve Oluşacak Masrafların Görev Zararı Olarak Hazine Tarafından Ödenmesi Hakkında Karar	14.10.2010 tarih ve 27729 sayılı Resmi Gazete
33	2011/1245	2011/1245 Tokat-Sivas Devlet yolu Yapımı Nedeniyle Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete
34	2011/1247	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete
35	2011/1374	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Yer Alan Çanakkale Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 2 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	12.02.2011 tarih ve 27844 sayılı Resmi Gazete
36	2011/1472	Fırat Liman Başkanlığı kurulması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmi Gazete
37	2011/1511	Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi kapsamında İnönü-vezirhan,vezirhan-Köseköy yapım işleri projelerinde sözleşme bedelinin %40'ı kadar iş artışına izin verilmesine İlişkin Karar	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
38	2011/1513	2011/1513 Rize İli Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların KGM Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
39	2011/1514	2011/1514 Diyarbakır Kuzeybatı Çevre Yolu ile Diyarbakır Güneybatı Çevre Yolu Üzerindeki Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
40	2011/1667	Denizcilik Müsteşarlığının Taşra Teşkilatında Yer Alan (10) Adet Gemi Sicil Dairesinin Kaldırılması ve Bunların Yerine (10) Adet Gemi Sicil Müdürlüğü Kurulması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
41	2011/1668	Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Kurulan İzmit Liman Başkanlığının Adının, Kocaeli Liman Başkanlığı Olarak Değiştirilmesi Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1802	2011/1802 Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esasların Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
43	2011/1807	3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
44	2011/1809	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
45	2011/1821	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatında Yer Alan Kars Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 12 Adet Başmühendislik ile 3 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması ve Adı Geçen Genel Müdürlüğe Ait Dolu ve Boş Kadrolarda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46	2011/1880	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
47	2011/2089	2011/2089 Ağrı Şehir Geçişi Kağızman Caddesinde Yer alan Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	20.08.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
48	2011/2342	EXPO 2020 İzmir Yönlendirme Kurulunun ve Organlarının Teşkili ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Karar	26.10.2011 tarih ve 28096 sayılı Resmi Gazete
49	KHK/655	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	01.11.2011 tarih ve 28102 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
50	KHK/661	Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname	02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	2012/ 3595	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Kararın yürürlüğe konulmasına ilişkin Karar	08.09.2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete
52	2012/3842	Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Karar	20.10.2012 tarih ve 28447 sayılı Resmi Gazete
53	2006/10038	Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetlerin, evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.02.2013 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
54	2013/4314	Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Bağlantı Hattı ve Lojistik Merkezi projesi kapsamındaki Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Uç İstasyonunun yapımı amacıyla taşınmazların Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılması hakkında Karar	14.03.2013 tarih ve 28587 sayılı Resmi Gazete
55	2013/5099	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete
56	2013/4965	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde İdari Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılacak Personel Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı	25.07.2013 tarih ve 28718 sayılı Resmi Gazete

MİLLETLERARASI ANTLAŞMALAR

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	5380	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
2	5096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Ticari Denizcilik Anlaşması	11.04.2004 tarih ve 25430 sayılı Resmi Gazete
3	5053	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Aralık 1994 tarihinde Denizcilik Anlaşması	25.04.2004 tarih ve 25443 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7145	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan, Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanması Hakkında Karar	03.05.2004 tarih ve 25451 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7227	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
6	2004/7247	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı ile Rusya Federasyonu Ulaştırma Bakanlığı Arasında İmzalanan Açık Denizlere Giden Gemilerin Mürettebat Üyelerinin Sertifikalarının Karşılıklı Tanınması Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	13.05.2004 tarih ve 25461 sayılı Resmi Gazete
7	2004/7483	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	03.07.2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete
8		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşması	23.09.2004 imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
9		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	16.12.2004 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
10		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	13.01.2005 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
11	2005/8618	Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi Projesinin Finansmanı Amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teati Edilen Nota ve Eki Müzakere Kaydı ile Nota Teatisi'ne Bağlı Olarak Japonya Uluslararası İşbirliği Bankası ile İmzalanan Kredi Anlaşması'nın, Yürürlüğe Girmesi ve Söz Konusu Nota, Eki Müzakere Kaydı ve Kredi Anlaşmasına Dair Karar	01.04.2005 tarih ve 25773 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
12	2005/8627	Çeken Araçların İmal ve Temini ile Modernizasyonu Projesi Kapsamında DE Anahtar Lokomotifi İmal ve Temininin Finansmanı için Türkiye Cumhuriyeti ile The Toronto-Dominion Bank ve ABD Eximbankı Arasında İmzalanan İhracat Kredisi ile Ticarî Krediye İlişkin Anlaşmaların Onayına Dair Karar	12.04.2005 tarih ve 25784 sayılı Resmi Gazete(Mükerrer)
13	2005/8995	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	22.06.2005 tarih ve 25853 sayılı Resmi Gazete
14	2005/9709	Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COTİF)ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onayı Hakkında Karar	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
15	2006/10930	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	07.10.2006 tarih ve 26312 sayılı Resmi Gazete
16		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.04.2007 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
17	SERAPIS: 2002/0152	Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Yatırım Bankası Arasında Akdedilen, İzmir Banliyö Treni Projesi Garanti ve Tazminat Anlaşması ile Finans Sözleşmesi	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
18		Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşması	25.02.2008 tarihinde imzalanmıştır Onay Süreci devam etmektedir.
19		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.03.2008 tarihinde imzalanmıştır. Onay Süreci devam etmektedir.
20	2008/13248	Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Yapılan Lokomotif, Vagon ve Diğer Ray Hizmetlerini de Kapsayan Demiryolu Araç ve Gereçlerinin Yapımı, Geliştirilmesi, Yenilenmesi, Bakımı ve Onarımı ile İlgili Karşılıklı Anlaşma Protokolü'nün Onaylanması Hakkında Karar	07.03.2008 tarih ve 26809 sayılı Resmi Gazete
21		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Krallığı Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.08.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
22		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	02.12.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
23	2009/14632	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanan "Karayoluyla Yolcu ve Yük Taşımacılığının Düzenlenmesi Hakkında Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete
24		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Hükümeti arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	20.02.2009 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
25	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	14.04.2009 Tarihli ve 27200 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
26		Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 09.09.1977 Tarihinde Yapılmış Olan Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşmayı Tadil Eden Anlaşma	20.04.2009'da imzalanmıştır. Onay süreci devam etmektedir.
27	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
28		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	18.02.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
29		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Hava Hizmetlerine Dair Anlaşma	04.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
30		Türkiye Cumhuriyeti ile Ürdün Haşimi Krallığı arasında Denizcilik Anlaşması	24.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
31		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	28.04.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
32		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	05.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
33		Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	12.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
34		Türkiye Cumhuriyeti ile Endonezya Cumhuriyeti arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	28.06.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
35	2010/496	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan "Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.07.2010 tarih ve 27630 sayılı Resmi Gazete
36		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	12.07.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
37	2010/607	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	03.08.2010 tarih ve 27661 sayılı Resmi Gazete
38	2010/908	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezleri Kurulması Hakkında Mutabakat Muhtırası'nın Onaylanması Hakkında Karar	08.10.2010 tarih ve 27723 sayılı Resmi Gazete
39	2011/6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Karar	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
40		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.01.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
41	2011/1348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında Arama-Kurtarma Anlaşması	16.02.2011 tarih ve 27848 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1399	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	25.02.2011 tarih ve27857 sayılı Resmi Gazete
43		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gana Cumhuriyeti Hükümeti arasında İkili Hava Hizmetleri Anlaşması	24.03.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
44	2011/1509	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşma'nın Onaylanması Hakkında Karar	10.04.2011 tarih ve 27901 sayılı Resmi Gazete
45	2011/1443	Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	29.04.2011 tarih ve 27919 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Meksika Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	23.06.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
47	2011/1896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)
48	2011/1976	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	05.07.2011 tarih ve 27985 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
49		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	26.07.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
50		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	06.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
51		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Peru Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	09.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
52		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	22.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
53		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.10.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
54	2011/2311	Güneydoğu Avrupa'da Yüksek Performanslı Bir Demiryolu Ağının Kurulması Anlaşması	28.10.2011 tarih ve 28098 sayılı Resmi Gazete
55	2011/2514	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasında Denizcilik Anlaşması Onaylanması Hakkında Karar	14.12.2011 tarih ve 28142 sayılı Resmi Gazete
56	2013/5065	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Karar	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
57	2013/5328	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	08.10.2013 tarih ve 28789 sayılı Resmi Gazete
58	2013/5289	2013/5289 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta Hizmetleri Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar	13.10.2013 tarih ve 28794 sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİKLER

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	PTT Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.11.2002 tarih ve 24999 sayılı Resmi Gazete
2	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı Kuruluş ve Görev Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2003 tarih ve 25064 sayılı Resmi Gazete
3	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmelik	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
4	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	10.04.2003 tarih ve 25075 sayılı Resmi Gazete
5	Gemi Adamları Yönetmeliğinin 15 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
6	Denizcilik Müsteşarlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 7 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
7	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	23.05.2003 tarih ve 25116 sayılı Resmi Gazete
8	Uluslararası Denizcilik Forumları Koordinasyon Yönetmeliği	30.05.2003 tarih ve 25123 sayılı Resmi Gazete
9	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası-Tadilatı, Bakım ve Onarımlarında Uygulanacak Hususlara İlişkin Yönetmeliğe Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Yönetmelik	11.07.2003 tarih ve 25165 sayılı Resmi Gazete
10	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.07.2003 tarih ve 25174 sayılı Resmi Gazete
11	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 5 ve 16 ncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	16.08.2003 tarih ve 25201 sayılı Resmi Gazete
12	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
13	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	08.11.2003 tarih ve 25283 sayılı Resmi Gazete
14	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	15.11.2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete
15	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.12.2003 tarih ve 25304 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
16	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.12.2003 tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete
17	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü İhale Yönetmeliği ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Mal ve Hizmet Alımları Muayene Yönetmeliği	21.12.2003 tarih ve 25323 sayılı Resmi Gazete
18	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.01.2004 tarih ve 25335 sayılı Resmi Gazete
19	Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	14.01.2004 tarih ve 25346 sayılı Resmi Gazete
20	Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
21	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi (TÜDEMSAŞ) Genel Müdürlüğü 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Satın alma ve İhale Yönetmeliği	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
22	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin 20.Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
23	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketinin (TÜVASAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
24	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
25	Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
26	Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımaları Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
27	Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik, Numaralandırma Yönetmeliği	26.02.2004 tarih ve 25385 sayılı Resmi Gazete
28	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	27.02.2004 tarih ve 25386 sayılı Resmi Gazete
29	Gemi Söküm Yönetmeliği	08.03.2004 tarih ve 25396 sayılı Resmi Gazete
30	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliği	11.03.2004 tarih ve 25399 sayılı Resmi Gazete
31	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik (08.07.2005 Tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aynı konulu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır)	15.03.2004 tarih ve 25403 sayılı Resmi Gazete
32	Ulaştırma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği	06.04.2004 tarih ve 25425 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
33	Müfettişlerin kıdemi ve müfettişler arasında kıdem sıralamasına ilişkin düzenlemeler öngören "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliği"nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
34	Telsiz Operatör Yeterlikleri Sınav Yönetmeliği	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
35	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliğinin Geçici 2 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
36	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
37	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Bağlı Ortaklıkları Personelinin Görevde Yükselme Esaslarına Dair Yönetmelik	12.06.2004 tarih ve 25490 sayılı Resmi Gazete
38	Amatör Denizci Yönetmeliği	01.07.2004 tarih ve 25509 sayılı Resmi Gazete
39	Ticari hava taşımacılığında kullanılan her türlü hava aracına hizmet verecek bakım kuruluşlarının esas ve usullerini düzenleyen Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	09.07.2004 tarih ve 25517 sayılı Resmi Gazete
40	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Bakım Sistemi Yönetmeliği	19.08.2004 tarih ve 25558 sayılı Resmi Gazete
41	Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	26.08.2004 tarih ve 25565 sayılı Resmi Gazete
42	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliği	03.09.2004 tarih ve 25572 sayılı Resmi Gazete
43	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdarî Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik	05.09.2004 tarih ve 25574 sayılı Resmi Gazete
44	PTT Alım Satım Yönetmeliği	07.09.2004 tarih ve 25576 sayılı Resmi Gazete
45	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
46	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
47	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik	23.09.2004 tarih ve 25592 sayılı Resmi Gazete
48	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelik	24.09.2004 tarih ve 25593 sayılı Resmi Gazete
49	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği	24.10.2004 tarih ve 25623 sayılı Resmi Gazete
50	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.11.2004 tarih ve 25645 sayılı Resmi Gazete
51	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.12.2004 tarih ve 25671 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
52	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (TÜLOMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	16.12.2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete
53	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliği	21.12.2004 tarih ve 25677 sayılı Resmi Gazete
54	Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
55	PTT Reklam Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
56	Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	26.12.2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazete
57	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
58	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	06.01.2005 tarih ve 25692 sayılı Resmi Gazete
59	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi Anonim Şirketinin (TÜDEMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın alma ve İhale Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik	11.01.2005 tarih ve 25697 sayılı Resmi Gazete
60	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Taşınmaz Mallar İhale Yönetmeliği	13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazete
61	TUGS Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.01.2005 tarih ve 25705 sayılı Resmi Gazete
62	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete
63	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.02.2005 gün ve 25739 sayılı Resmi Gazete
64	Telekomünikasyon Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	03.03.2005 gün ve 25744 sayılı Resmi Gazete
65	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2005 tarih ve 25760 sayılı Resmi Gazete
66	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	29.03.2005 tarih ve 25770 sayılı Resmi Gazete
67	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Hatlarında Diğer Şahıslara Ait Trenlerin İşletilmesine Dair Yönetmelik	20.04.2005 tarih ve 25791 sayılı Resmi Gazete
68	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.05.2005 tarih ve 25818 sayılı Resmi Gazete
69	Hava Aracı Onaylayıcı Personel Yönetmeliği	16.06.2005 tarih ve 25847 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
70	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2005 tarih ve 25854 sayılı Resmi Gazete
71	Gemi Su Araçlarının İnşa Tadilat Yönetmeliği	08.07.2005 tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazete
72	Gemi İnşa-Tadilat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	12.08.2005 tarih ve 25904 sayılı Resmi Gazete
73	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	01.09.2005 tarih ve 25923 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
74	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2005 tarih ve 25931 sayılı Resmi Gazete
75	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Meslekî Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.09.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete
76	Ulaştırma Bakanlığı Disiplin Yönetmeliği	10.10.2005 tarih ve 25962 sayılı Resmi Gazete
77	Gemi Teçhizatı Yönetmeliği	23.10.2005 tarih ve 25975 sayılı Resmi Gazete
78	Denizcilik Uzman ve Yardımcılarının Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.10.2005 tarih ve 25977 sayılı Resmi Gazete
79	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete
80	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete
81	Ulaştırma Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Yönetmeliği	28.10.2005 tarih ve 25980 sayılı Resmi Gazete
82	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelik	31.10.2005 tarih ve 25982
83	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22) de Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.11.2005 tarih ve 25984 sayılı Resmi Gazete
84	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik	10.11.2005 tarih ve 25989 sayılı Resmi Gazete
85	Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
86	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
87	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.12.2005 tarih ve 26030 sayılı Resmi Gazete
88	Deniz Kazalarının İncelenmesine İlişkin Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
89	Dökme Yük Gemilerinin Güvenli Bir Şekilde Yüklenmesi ve Boşaltılması Hakkında Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete'de
90	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	18.01.2006 tarih ve 26053 sayılı Resmi Gazete
91	Denizcilik Eğitimi Denetleme ve Kalite Standartları Esasları Hakkında Yönetmelik	13.02.2006 tarih ve 26079 sayılı Resmi Gazete
92	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	14.02.2006 gün ve 26080 sayılı Resmi Gazete
93	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelik	23.02.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete
94	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Temsilciliklerinin Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	28.02.2006 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
95	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	08.03.2006 gün ve 26102 sayılı Resmi Gazete
96	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Personeli Atama Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	09.03.2006 gün ve 26103 sayılı Resmi Gazete
97	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.03.2006 tarih ve 26119 sayılı Resmi Gazete
98	Liman Devleti Denetimi (PSC) Yönetmeliği	26.03.2006 tarih ve 26120 sayılı Resmi Gazete
99	Gem Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	13.04.2006 tarih ve 26138 sayılı Resmi Gazete
100	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	15.04.2006 tarih ve 26140 sayılı Resmi Gazete
101	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Uzman Yardımcılığı ve Havacılık Uzmanlığı Sınav, Görev, Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	29.04.2006 tarih ve 26153 sayılı Resmi Gazete
102	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği	30.04.2006 tarih ve 26154 sayılı Resmi Gazete
103	Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına İlişkin Yönetmelik	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
104	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Tekneler Hakkında Yönetmelik	05.06.2006 tarih ve 26189 sayılı Resmi Gazete
105	Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliği	06.06.2006 tarih ve 26190 sayılı Resmi Gazete
106	Dalabilir Deniz Araçları Hakkında Yönetmelik	23.06.2006 tarih ve 26207 sayılı Resmi Gazete
107	Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili Ve Giderlerin Yapılmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	29.06.2006 tarih ve 26213 sayılı Resmi Gazete
108	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.07.2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
109	Karayolları Genel Müdürlüğü Erişme Kontrollü Karayolu (otoyol) Yapımı Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	07.07.2006 tarih ve 26221 sayılı Resmi Gazete
110	Gemilerden Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete
111	Gemilerde Meteorolojik Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete
112	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Gelirlerinin Tarh, Tahakkuk ve Tahsilâtına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	22.07.2006 tarih ve 26236 sayılı Resmi Gazete
113	Posta Çekleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.07.2006 tarih ve 26241 sayılı Resmi Gazete
114	SOLAS ve MARPOL Sözleşmelerine Göre Bildirimlere İlişkin Yönetmelik	11.08.2006 tarih ve 26256 sayılı Resmi Gazete
115	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemideki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	14.08.2006 tarih ve 26259 sayılı Resmi Gazete
116	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.08.2006 tarih ve 26261 sayılı Resmi Gazete
117	PTT Personel Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
118	Bakanlığımız ilgili kuruluşu Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünce hazırlanan Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
119	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
120	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.08.2006 tarih ve 26274 sayılı Resmi Gazete
121	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliği	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete
122	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Tesislerinden İstifade Edecek Kamu ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz ve Donanımlarına Yer Tahsisi, Kule Kullandırılması vb. Hizmetlerin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete
123	Türk Uluslararası Gemi Sicili Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	17.09.2006 tarih ve 26292 sayılı Resmi Gazete
124	Telsiz Operatör ve Yeterlikleri Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	26.09.2006 tarih ve 26301 sayılı Resmi Gazete
125	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların Satışı ve Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.11.2006 tarih ve 26341 sayılı Resmi Gazete
126	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesi Hakkında Yönetmelik	10.11.2006 tarih ve 26342 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
127	Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçinde İniş veya Kalkış Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçları Malî Mesuliyet Sigortası Hakkında Yönetmelik	15.11.2006 tarih ve 26347 sayılı Resmi Gazete
128	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik	28.11.2006 tarih ve 26360 sayılı Resmi Gazete
129	TCDD Genel Müdürlüğü Bağlı Ortaklıkları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	23.12.2006 tarih ve 26385 sayılı Resmi Gazete
130	Gezi Tekneleri Yönetmeliği	28.12.2006 tarih ve 26390 sayılı Resmi Gazete
131	Hava Trafik Yönetim Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik	30.01.2007 tarih ve 26419 sayılı Resmi Gazete
132	Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
133	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
134	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	01.02.2007 tarih ve 26421 sayılı Resmi Gazete
135	Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik	14.02.2007 tarih ve 26434 sayılı Resmi Gazete
136	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
137	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
138	Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu Uygulama Yönetmeliği	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
139	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği	24.03.2007 tarih ve 26472 sayılı Resmi Gazete
140	Telekomünikasyon Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
141	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
142	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
143	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
144	Sefer Bölgeleri Yönetmeliği	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete
145	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
146	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelik	14.04.2007 tarih ve 26493 sayılı Resmi Gazete
147	Gemi Adamı Yetiştirme Kursları Yönetmeliği	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
148	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
149	Bakanlığımız ilgili kuruluşu DHMİ Genel Müdürlüğünce hazırlanan, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	02.05.2007 tarih ve 26510 sayılı Resmi Gazete
150	Telsiz Operatörleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete
151	Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği	16.05.2007 tarih ve 26524 sayılı Resmi Gazete
152	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği	01.06.2007 tarih ve 26539 sayılı Resmi Gazete
153	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.06.2007 tarih ve 26546 sayılı Resmi Gazete
154	PTT Acentelikleri Yönetmeliği	16.06.2007 tarih ve 26554 sayılı Resmi Gazete
155	Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	17.07.2007 tarih ve 26585 sayılı Resmi Gazete
156	Zirai Mücadele Amaçlı Uçuşlarda Kullanılan Hava Araçları İçin Temin Edilmesi Gereken Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyet Sigorta Limitlerinin Yeniden Düzenlenmesini İçeren Yönetmelik	28.07.2007 tarih ve 26596 sayılı Resmi Gazete
157	Kabotajda Çalışan 400 Gros Tondan Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.08.2007 tarih ve 26615 sayılı Resmi Gazete
158	Kıyı ve Liman Yapıları, Demiryolları, Hava Meydanları İnşaatlarına İlişkin Deprem Teknik Yönetmeliği	18.08.2007 tarih ve 26617 sayılı Resmi Gazete
159	Gemi ve Su Araçlarının İnşa İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik	23.08.2007 tarih ve 26622 sayılı Resmi Gazete
160	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği	28.08.2007 tarih ve 26627 sayılı Resmi Gazete
161	DM Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.09.2007 tarih ve 26651 sayılı Resmi Gazete
162	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
163	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
164	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
165	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	24.10.2007 tarih ve 26680 sayılı Resmi Gazete
166	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satış İşlemleri Yönetmeliği	27.10.2007 tarih ve 26683 sayılı Resmi Gazete
167	İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik	01.11.2007 tarih ve 26687 sayılı Resmi Gazete
168	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.11.2007 tarih ve 26716 sayılı Resmi Gazete
169	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
170	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemilerdeki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	12.12.2007 tarih ve 26728 sayılı Resmi Gazete
171	Bandırma Liman Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.12.2007 tarih ve 26741 sayılı Resmi Gazete
172	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliği	30.01.2008 tarih ve 26772 sayılı Resmi Gazete
173	Profesyonel Su Altı Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete
174	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.02.2008 tarih ve 26789 sayılı Resmi Gazete
175	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelik	02.03.2008 tarih ve 26804 sayılı Resmi Gazete
176	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2008 tarih ve 26821 sayılı Resmi Gazete
177	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	05.04.2008 tarih ve 26838 sayılı Resmi Gazete
178	Anten ve Ortak Anten Sistem ve Tesislerinin Kurulmasına ve Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.04.2008 tarih ve 26849 sayılı Resmi Gazete
179	Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.05.2008 tarih ve 26864 sayılı Resmi Gazete
180	Posta ve Telgraf Teşkilatının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 Üncü Maddesinin (G) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	16.05.2008 tarih ve 26878 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
181	Ulaşımda Enerji Verimliliğinin Artırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	09.06.2008 tarih ve 26901 sayılı Resmi Gazete
182	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Eğitimler,Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.07.2008 tarih ve 26926 sayılı Resmi Gazete
183	Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği	20.07.2008 tarih ve 26942 sayılı Resmi Gazete
184	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.07.2008 tarih ve 26947 sayılı Resmi Gazete
185	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
186	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
187	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	10.08.2008 tarih ve 26963 sayılı Resmi Gazete
188	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesıı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
189	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
190	Kıyı Emniyeti Ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Tesislerinden Yararlanacak Kişi, Kamu Ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz Ve Donanımlarına Yer Tahsisi Ve Kule Kullandırılması Hizmetlerinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.09.2008 tarih ve 27007 sayılı Resmi Gazete
191	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.09.2008 tarih ve 27008 sayılı Resmi Gazete
192	İçsu Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.10.2008 tarih ve 27031 sayılı Resmi Gazete
193	Petrol Tankerlerinin Çift Cidar veya Eşdeğer Tasarım Şartlarının Uygulama Esasları ve Kabotajda Çalışan Petrol Tankeri Operasyonlarının Emniyetli Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik	03.11.2008 tarih ve 27043 sayılı Resmi Gazete
194	PTT Yurtiçi Havale ve Posta Çeki Yönetmeliği	01.12.2008 tarih ve 27071 sayılı Resmi Gazete
195	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği	23.01.2009 tarih ve 27119 sayılı Resmi Gazete
196	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.02.2009 tarih ve 27131 sayılı Resmi Gazete
197	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.02.2009 tarih ve 27140 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
198	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2009 tarih ve 27147 sayılı Resmi Gazete
199	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği	12.03.2009 tarih ve 27167 sayılı Resmi Gazete
200	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
201	PTT Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satım İşlemleri Yönetmeliği	25.04.2009 tarih ve 27210 sayılı Resmi Gazete
202	Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmelik	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
203	Seyir Yardımcıları Yönetmeliği	25.05.2009 tarih ve 27238 sayılı Resmi Gazete
204	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
205	İşletmecilere Ait Ticari Sırların Korunması ile Kamuoyuna Açıklanabilecek Bilgilerin Yayımlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
206	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.06.2009 tarih ve 27253 sayılı Resmi Gazete
207	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	11.06.2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete
208	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2009 tarih ve 27267 sayılı Resmi Gazete
209	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.06.2009 tarih ve 27270 sayılı Resmi Gazete
210	Numaralandırma Yönetmeliği	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete
211	Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete
212	Kıyı Tesislerinde İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.07.2009 tarih ve 27275 sayılı Resmi Gazete
213	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
214	Spektrum Yönetimi Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
215	Telsiz İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	17.07.2009 tarih ve 27291 sayılı Resmi Gazete
216	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği	18.07.2009 tarih ve 27292 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
217	Telgraf Hizmetleri Yönetmeliği	30.07.2009 tarih ve 27304 sayılı Resmi Gazete
218	Elektronik Haberleşme Sektöründe Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmeciler ile Bu İşletmecilere Getirilecek Yükümlülüklerin Belirlenmesi Hakkındaki Yönetmelik	01.09.2009 tarih ve 27336 sayılı Resmi Gazete
219	Erişim ve Ara Bağlantı Yönetmeliği	08.09.2009 tarih ve 27343 sayılı Resmi Gazete
220	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.09.2009 tarih ve 27348 sayılı Resmi Gazete
221	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliği	14.09.2009 tarih ve 27349 sayılı Resmi Gazete
222	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.09.2009 tarih ve 27354 sayılı Resmi Gazete
223	Özel Teknelerin Donatımı ve Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2009 tarih ve 27364 sayılı Resmi Gazete
224	Ulaştırma ve Haberleşme Uzman ve Uzman Yardımcılarının Sınav, Atama, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	16.10.2009 tarih ve 27378 sayılı Resmi Gazete
225	Karayolları Genel Müdürlüğü Sicil Amirleri Yönetmeliği	24.10.2009 tarih ve 27386 sayılı Resmi Gazete
226	Uluslararası Emniyet Yönetim Kodunun Türk Bayraklı Gemilere ve İşletmecilerine Uygulanmasına Dair Yönetmelik	27.10.2009 tarih ve 27389 sayılı Resmi Gazete
227	Tarife Yönetmeliği	12.11.2009 tarih ve 27404 sayılı Resmi Gazete
228	Gemilerin Teknik Yönetmeliği	17.11.2009 tarih ve 27409 sayılı Resmi Gazete
229	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.01.2010 tarih ve 27455 sayılı Resmi Gazete
230	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirmeye İlişkin İhale Yönetmeliği	15.01.2010 tarih ve 27463 sayılı Resmi Gazete
231	Hava Trafik Yönetimi Yazılımları Hakkında Yönetmelik	27.01.2010 tarih ve 27475 sayılı Resmi Gazete
232	Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
233	Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına Dair Yönetmelik	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
234	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	24.02.2010 tarih ve 27503 sayılı Resmi Gazete
235	Denizcilere Mahsus Kıyafet Yönetmeliği	28.02.2010 tarih ve 27507 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
236	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz Cihazlar (KET) Yönetmeliği	20.03.2010 tarih ve 27527 sayılı Resmi Gazete
237	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.03.2010 tarih ve 27530 sayılı Resmi Gazete
238	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.04.2010 tarih ve 27540 sayılı Resmi Gazete
239	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.04.2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazete
240	Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik	14.05.2010 tarih ve 27581 sayılı Resmi Gazete
241	Türkiye Vagon Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.05.2010 tarih ve 27595 sayılı Resmi Gazete
242	Gemi İnşa Yönetmeliği	05.06.2010 tarih ve 27602 sayılı Resmi Gazete
243	Yurtiçinde Üçüncü Şahıslarca Üretilen Yük Vagonu ve Vagon Ana Aksamlarının Teknik Kabulü Hakkında Yönetmelik	01.07.2010 tarih ve 27628 sayılı Resmi Gazete
244	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
245	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
246	Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	28.07.2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazete
247	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	21.08.2010 tarih ve 27679 sayılı Resmi Gazete
248	Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	12.09.2010 tarih ve 27697 sayılı Resmi Gazete
249	Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçek ve Tüzel Kişilerin Elektronik Haberleşme Hizmeti İçinde Kodlu ve Kriptolu Haberleşme Yapma Usul ve Esasları Yönetmeliği	23.10.2010 tarih ve 27738 sayılı Resmi Gazete
250	İç Sularda Çalışan Gemi ve İç Su Araçları Yönetmeliği	31.10.2010 tarih ve 27745 sayılı Resmi Gazete
251	İnternet Alan Adları Yönetmeliği	07.11.2010 tarih ve 27752 sayılı Resmi Gazete
252	Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete
253	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik	25.11.2010 tarih ve 27766 sayılı Resmi Gazete
254	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	11.12.2010 tarih ve 27782 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
255	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2010 tarih ve 27793 sayılı Resmi Gazete
256	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulmasına ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
257	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmaz Kira Yönetmeliği	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
258	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	04.02.2011 tarih ve 27836 sayılı Resmi Gazete
259	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.02.2011 tarih ve 27851 sayılı Resmi Gazete
260	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2011 tarih ve 27852 sayılı Resmi Gazete
261	Hücresel Sistem Anten Tesislerinin Tasarımı, Kurulumu ve Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.03.2011 tarih ve 27878 sayılı Resmi Gazete
262	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.04.2011 tarih ve 27910 sayılı Resmi Gazete
263	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet limit değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetim Hakkında Yönetmelik	21.04.2011 tarih ve 27912 sayılı Resmi Gazete
264	Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik	27.04.2011 tarih ve 27917 sayılı Resmi Gazete
265	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	28.04.2011 tarih ve 27918 sayılı Resmi Gazete
266	Ulaştırma Bakanlığı Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.05.2011 tarih ve 27932 sayılı Resmi Gazete
267	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	02.06.2011 tarih ve 27952 sayılı Resmi Gazete
268	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilat Yönetmeliği	08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete
269	PTT Kargo ve Kurye Gönderileri Hakkında Yönetmelik	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete
270	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.06.2011 tarih ve 27962 sayılı Resmi Gazete
271	Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	25.08.2011 tarih ve 28036 sayılı Resmi Gazete
272	Karayolları Genel Müdürlüğü Görev Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği	05.09.2011 tarih ve 28045 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
273	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazete
274	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte (Shy-33b) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.10.2011 tarih ve 28071 sayılı Resmi Gazete
275	Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY 14A)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
276	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
277	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazetew
278	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Deniz ve Hava Bandı Telsiz Haberleşme Sistem veya Cihazları ile Seyrüsefer Cihazlarına Kurma ve Kullanım İzni verilmesi, Ruhsatlandırılması ile Tarifelerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik	14.10.2011 tarih ve 28084 sayılı Resmi Gazete
279	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	21.10.2011 tarih ve 28091 sayılı Resmi Gazete
280	Sınai Bilimsel ve Tıbbi (SBT) Cihazları Yönetmeliği	23.10.2011tarih ve 28093 sayılı Resmi Gazete
281	Havayolu İle Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik	03.12.2011 tarih ve 28131 sayılı Resmi Gazete
282	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği	21.12.2011 tarih ve 28149 sayılı Resmi Gazete
283	Sivil Havacılıkta Emniyet Yönetim Sistemi Yönetmeliği	13.01.2012 tarih ve 28172 sayılı Resmi Gazete
284	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	11.02.2012 tarih ve 28201 sayılı Resmi Gazete
285	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	05.03.2012 tarih ve 28224 sayılı Resmi Gazete
286	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
287	PTT Şubeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
288	Sivil Havacılık İşletmeleri Yetkili Denetim Kuruluşları Yönetmeliği	05.04.2012 tarih ve 28255 sayılı Resmi Gazete
289	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	12.04.2012 tarih ve 28262 sayılı Resmi Gazete
290	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya Verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.05.2012 tarih ve 28281 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
291	Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik	05.06.2012 tarih ve 28314 sayılı Resmi Gazete
292	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.06.2012 tarih ve 28325 sayılı Resmi Gazete
293	Havacılık Uzmanlığı Yönetmeliği	17.07.2012 tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazete
294	Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik	24.07.2012 tarih ve 28363 sayılı Resmi Gazete
295	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.08.2012 tarih ve 28385 sayılı Resmi Gazete
296	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-147)	18.08.2012 tarih ve 28388 sayılı Resmi Gazete
297	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	23.08.2012 tarih ve 28390 sayılı Resmi Gazete
298	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz (KET) Cihazları Hakkında Yönetmelik	11.09.2012 tarih ve 28408 sayılı Resmi Gazete
299	Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik	12.09.2012 tarih ve 28409 sayılı Resmi Gazete
300	Yer Tabanlı Radyo Seyrüsefer Sistemleri Uçuş Kontrol Yönetmeliği	15.09.2012 tarih ve 28412 sayılı Resmi Gazete
301	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği (SHY-14B)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.10.2012 tarih ve 28433 sayılı Resmi Gazete
302	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	23.10.2012 tarih ve 28450 sayılı Resmi Gazete
303	Limanlar Yönetmeliği	31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete
304	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	06.11.2012 tarih ve 28459 sayılı Resmi Gazete
305	Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik	08.11.2012 tarih ve 28461 sayılı Resmi Gazete
306	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY-M)	20.12.2012 tarih ve 28503 sayılı Resmi Gazete
307	Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik	27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete
308	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik (SHY-İPC)	29.01.2013 tarih ve 28543 sayılı Resmi Gazete
309	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
310	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	27.02.2013 tarih ve 28572 sayılı Resmi Gazete
311	Deniz Ticareti İstatistiklerini Derleme ve Düzenleme Yönetmeliği	01.03.2013 tarih ve 28574 sayılı Resmi Gazete
312	Ptt Acentelikleri Yönetmeliğinin 5. ve 7. Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.03.2013 tarih ve 28575 sayılı Resmi Gazete
313	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (SHY TD-01)	06.03.2013 tarih ve 28579 sayılı Resmi Gazete
314	Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanlığı, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanlığı ile Denizcilik Uzmanlığı Yönetmeliği	27.03.2013 tarih ve 28600 sayılı Resmi Gazete
315	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu Yönetmeliği	06.05.2013 tarih ve 28639 sayılı Resmi Gazete
316	Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)	14.05.2013 tarih ve 28647 sayılı Resmi Gazete
317	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete
318	Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Şurası Yönetmeliği	04.06.2013 tarih ve 28667 sayılı Resmi Gazete
319	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.06.2013 tarih ve 28669 sayılı Resmi Gazete
320	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.06.2013 tarih ve 28670 sayılı Resmi Gazete
321	Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-145)	11.06.2013 tarih ve 28674 sayılı Resmi Gazete
322	Postada Kullanılan Değerli Kağıtlar Yönetmeliği Fihristinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	18.06.2013 tarih ve 28681 sayılı Resmi Gazete
323	Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik	03.07.2013 tarih ve 28696 sayılı Resmi Gazete
324	Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcılarının Sertifikalandırılmalarına İlişkin Yönetmelik (SHY-SEYRÜSEFER)	11.07.2013 tarih ve 28704 sayılı Resmi Gazete
325	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği (SHY-DENİZ)	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete
326	Denizcilik Koordinasyon Komisyonu Yönetmeliği	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete
327	Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Yönetmeliği (SHY-HUK)	13.08.2013 tarih ve 28734 sayılı Resmi Gazete
328	Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Yönetmeliği (SHY-21)	20.08.2013 tarih ve 28741 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
329	Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mânia Kriterleri Hakkında Yönetmelik	23.08.2013 tarih ve 28744 sayılı Resmi Gazete
330	Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelik	04.10.2013 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete
331	Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.10.2013 tarih ve 28799 sayılı Resmi Gazete
332	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	24.10.2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete
333	TCDD Hukuk Müşavirliği ve Avukatlık Sınav ve Atama Yönetmeliği	25.10.2013 tarih ve 28802 sayılı Resmi Gazete
334	Bakanlıklar ve Başbakanlık Bağlı Kuruluşları Avrupa Birliği Uzmanlığı Yönetmeliği	05.11.2013 tarih ve 28812 sayılı Resmi Gazete

KISALTMALAR

KARAYOLU

AB: Avrupa Birliği

ADR: Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması

AUS: Akıllı Ulaşım Sistemleri

BL. HD. : Bölge Hududu

BSK: Bitümlü Sıcak Karışım

BSY: Büyük Sanat Yapıları

BY: Bölünmüş Yol

COTIF: Uluslararası Demiryolları Taşımacılığı Sözleşmesi

DAP: Doğu Anadolu Projesi

DGR: Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

IATA: Uluslar Arası Havayolu Taşımacılık Birliği

ICAO: Uluslar Arası Sivil Havacılık Örgütü

ICAO-TI: Havayolu İle Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar

IMDG KOD *(International Maritime Dangerous Goods Code):* Denizyolu İle Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod

IMO *(International Maritime Organization):* Uluslar Arası Denizcilik Örgütü

INTERMODAL TAŞIMACILIK: Taşıma Şekilleri Değiştirilirken Yük Üzerinde Herhangi Bir İşlem Yapmadan Birden Fazla Noktaya Yükün Birden Fazla Taşıma Modeliyle Taşınması Yöntemidir.

KGM: Karayolları Genel Müdürlüğü

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

MSC *(Maritime Safety Committee):* Deniz Güvenliği Komitesi

NATM *(New Austrian Tunelling Method):* Yeni Avusturya Tünel Metodu

OGS: Otomatik Geçiş Sistemleri

OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetler Arası Örgütü

RFID: Radyo Frekansı ile Tanımlama

RID: Tehlikeli Malların Demiryolu İle Uluslar Arası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik

SK: Sathi Kaplama

SOLAS *(Safety of Life At Sea):* Denizde Can Emniyeti

SRC5: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi

STAUM: Sayısal Takograf Araştırma Ve Uygulama Merkezi

TBM *(Tunnel Boring Machine):* Tünel Açma Makinesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları

TEM *(Trans European Motorway):* Avrupa Transit Karayolu

TİKA: Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TY: Tek Yol

YİD: Yap-İşlet-Devret

YKDİ: Yol Kenarı Denetim İstasyonu

DEMİRYOLU

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABİGEM: Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri

ATS: Otomatik Frenleme Sistemi

AYB: Avrupa Yatırım Bankası

AYGM: Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

Balast: Demiryolu taş taşıma vagonu

BC1: Demiryolu Boğaz Geçişi Sözleşmesi

BDZ: Bulgaristan Demiryolları Projesi

CER *(Community of European Railway and Infrastructure Companies):* Avrupa Demiryolları ve Altyapı Şirketleri Topluluğu

CR2: Marmaray Projesi Araç Temini Sözleşmesi

CR3: Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektro-Mekanik Sistemler Sözleşmesi

DATEM: Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi

DDGM: Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü

DE: Dizel Elektrikli

DE Anahat Lokomotifi: Dizel Elektrikli Anahat Lokomotifi

DMU *(Diesel Multiple Unit):* Dizel Tren Seti

ECM: OTIF Örgütünün Bakımdan Sorumlu Kuruluşu

EKSONSER: Distribitör Firma Adı

EMU *(Electric Multiple Unit):* Elektrikli Tren Seti

EN *(European Norms):* Avrupa Normları

ENR: Mısır Demiryolları Projesi

ESO: Eskişehir Sanayi Odası

EUROTEM: HYUNDAİ/ROTEM, TCDD ve ASAŞ Ortaklığı ile Kurulan Raylı Taşıtlar Şirketi

Falns: Cevher taşıma vagonu

Gabs: Kapalı yük vagonu

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

GE: General Electric

Habbillnss: Bojili, kayar duvarlı kapalı vagon

Habis: Kayar yan duvarlı kapalı yük vagonu

Hbbillnss: İki dingilli alüminyum kayar yan duvarlı kapalı yük vagonu

HRS: Hafif Raylı Sistem

Hs: Personel mobil konaklama vagonu

***IPA** (Instrument for Pre-accession Assistance):* Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

IRR: Irak Demiryolları Projesi

İBB: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi

İZBAN: İzmir Banliyö Sistemi

KARDEMİR: Karabük Demir Çelik Fabrikaları

Ks: İki dingilli açık yük vagonu

Loko: Lokomotif

M + K: Modernizasyon Vagonları

MARGAN: Raylı Taşıt Firması (İspanyol)

MKEK: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

***OTIF** (Intergovernmental Organisation for International Carriage by Rail):* Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetlerarası Örgüt)

RIC: Uluslararası Vagon Kuralları

SANGEM: Sanayi Geliştirme Merkezi

Sgss: Konteyner taşıma vagonu

SİTAŞ: Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Ss: Bojili açık yük vagonu

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları

***TSI** (Technical Specification for Interoperability):* Avrupa Birliği Demiryolları Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartları

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

TÜBİTAK BİLGEM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi

TÜBİTAK MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

TÜDEMSAŞ: Türkiye Demiryolu Makineleri Sanayii A.Ş.

TÜLOMSAŞ: Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.

TÜVASAŞ: Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.

TVS 2000: Vagon Seri İsmi

Uas: Travers taşıma vagonu

UDSP: Ulusal Demiryolu Sinyalizasyon Projesi

***UIC** (International Union of Railways):* Uluslararası Demiryolları Birliği

URAYSİM: Ulusal Raylı Sistemler Mükemmeliyet Merkezi

VADEMSAŞ: Voastalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YİD: Yap-İşlet-Devret

Zaes: Petrol taşıma vagonu

TERİM DİZİNİ

60 kg/m'lik ray: Bir metresinin ağırlığı 60 kg olan ray.

B70 Beton Travers: 60'lık raylar için kullanılan beton travers.

Banliyo: Hafif raylı sistem.

Blok: Tren Yükün yüklendiği istasyondan boşaltılacağı istasyona kadar, lokomotif ve vagonların değiştirilmediği taşımacılık sistemi.

Boji: Vagonun hareket etmesini sağlayan tekerlek takımı.

Dara: Vagonun yüksüz ağırlığı.

Elleçleme: Limanlardaki yükleme ve boşaltma işlemi.

Hamton-Km: Bir kilometrede taşınan hamton yük miktarı.

İltisak Hattı: Fabrika, liman ve OSB'lere bağlanan demiryolu.

Jeneratör Vagonu: Dizi için elektrik üreten vagon.

Komponent: Bir bütünü oluşturan parçalar.

Konstrüksiyon: Kaynakla birleştirilmiş çelik yapı.

Manevra Lokomotifi: Ambar, gar ve iltisak hatlarında vagonların bir yoldan başka bir yola alınması ve değişik yollarda bulunan vagonların bir araya toplanması için kullanılan lokomotif.

Metro: Yeraltında çalışan hafif raylı taşıtlar.

Platform Vagon: Kasa yüksekliği düşük olan havaleli (yüksek boyutlu) eşya taşımaya yarayan vagon.

Prototip: İlk örnek.

Sarnıçlı Vagon: Sıvı ve akıcı yüklerin taşınmasına yarayan silindirik görünümlü vagon.

Ton-Km: Bir kilometrede taşınan ton cinsinden yük miktarı.

Varyant: İki nokta arasındaki mevcut demiryolunun daha kısa ve daha geniş kurp yarıçapıyla yeniden bağlanması.

Viyadük: Açıklığı ve yüksekliği çok büyük olan köprüler.

Yolcu-Km: Bir kilometrede taşınan yolcu miktarı.

HAVACILIK

***ACC** (Area Control Center):* Saha Kontrol Merkezi

***ACEC** (American Council of Engineering Companies):* Amerikan Mühendislik Konseyi

***ACI** (Airports Council International):* Uluslararası Havalimanları Konseyi

***AFTN** (Aeronautical Fixed Telecommunication Network):* Havacılık Sabit Haberleşme Şebekesi

***AMC** (Aero Medical Center):* Havacılık Tıp Merkezi

***APP** (Approach Control):* Yaklaşma Kontrol Merkezi

***APRSAF** (Asia- Pasific Regional Space Agency Forum):* Asya-Pasifik Ülkeleri Uzay Ajansları Bölgesel Forumu

***ATM** (Air Traffic Management):* Hava Trafik Yönetimi

***CNS / ATM:** (Communication Navigation Surveillance and Air Traffic Management):* Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi.

***COPUOS** (United Nations Committee on the Peaceful Uses of Outer Space):* BM Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi

***D-8** (Developing Eight):* Gelişmekte olan 8 ülke (Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Malezya, Endonezya, Mısır ve Nijerya)

***EASA** (European Aviation Safety Agency):* Avrupa Havacılık Güvenliği Kurumu

***EDS** (Explosive Detection System):* Patlayıcı Tespit Sistemleri

***ENAC** (L'Ente Nazionale per l'Aviazione Civile):* İtalyan Sivil Havacılık Otoritesi

***ETD** (Explosive Trace Detection):* Patlayıcı Tarama Cihazı

***EUROCONTROL** (European Organisation for the Safety of Air Navigation):* Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Organizasyonu

***FAA** (Federal Aviation Administration):* Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi

***IAC** (International Astronautical Congress):* Uluslararası Uzay Teknolojileri Kongresi

***ICAO** (International Civil Aviation Organization):* Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı

ICAO Doc.: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Yayını

***ITU** (International Telecommunication Union):*Uluslararası Telekomünikasyon Birliği

***JAR-FCL** (Joint Aviation Requirements Flight Crew License):* Müşterek Havacılık Gereksinimleri Uçuş Mürettebatı Lisansı

KEI: Karadeniz Ekonomik İşbirliği

KÖİ: Kamu - Özel Sektör İşbirliği

OVERFLIGHT: Üst Geçiş

PAT: Pist, Apron, Taksiyolu

***PCC** (Provisional Council Coordinating Committee):* Eurocontrol Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi

***RSOO** (Regional Safety Oversight Organisation):* Bölgesel Emniyet Gözetim Organizasyonu

***SAFA** (Safety Assessment of Foreign Aircraft):* Yabancı Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

***SANA** (Safety Assessment of National Aircraft):* Yerli Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

***SESAR** (Single European Sky ATM Research):* Tek Avrupa Hava Sahası Hava Trafik Yönetimi Araştırmaları

SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

SHY-14: Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği

SHY-M: Sürekli Uçuşa Elverişlilik Ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği

Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi

SMART: Türkiye'deki ATM Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu

T-MAG: Türkiye-Ortadoğu Havacılık Grubu

TRACECA: Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaşım Koridoru

***UNOOSA** (United Nations Office for Outer Space Affairs):* Birleşmiş Milletler Dış Uzay Ofisi

YİD: Yap-İşlet-Devret

DENİZCİLİK

KISALTMALAR

AAKKM: Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi

***AIS** (Automatic Identification System):* Otomatik Tanımlama Sistemi

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

***COMSAR** (Communication and Search And Rescue):* Haberleşme, Arama ve Kurtarma

***dGPS** (Differential Global Positioning System):* Diferansiyel Küresel Konumlama Sistemi

DSC (Digital Select Calling): Sayısal Seçmeli Arama

***DWT** (Dead Weight Tone):* Bir geminin taşıyabileceği en çok ağırlık olup, ham yükün, yakıtın, suyun, kumanyanın, yolcu ve gemi adamlarının kendilerinin ve eşyalarının ağırlıklarının toplamı.

***EMPA** (European Maritime Pilots Association):* Avrupa Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

***EMSA** (European Maritime Safety Agency):* Avrupa Deniz Güvenliği Ajansı

***Fi- Fi** (Fire Fighting):* Yangın Söndürme

***GMDSS** (Global Maritime Distress and Safety System):* Küresel Denizcilik Tehlike ve Emniyet Sistemi

GTH: Gemi Trafik Hizmetleri

GTHM: Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi

GTKH: Gemi Trafik ve Kılavuzluk Hizmetleri

GTS: Gemi Trafik Sistemleri

***HF** (High Frequency):* Yüksek Frekans

***IALA** (International Association Of Marine Aids To Navigation and Lighthouse Authorities):* Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği

***IMO** (International Maritime Organisation):* Uluslararası Denizcilik Örgütü

***IMPA** (International Maritime Pilots Association):* Uluslararası Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

***IMRF** (International Maritime Rescue Federation):* Uluslararası Denizde Can Kurtarma Birliği

***ISM** (International Safety Management):* Güvenli Yönetim Sistemi

***ISPS** (International Ship and Port Security):* Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenliği

***ISU** (International Salvage Union):* Uluslararası Gemi Kurtarma Birliği

***ITU** (International Telecommunication Union):* Uluslararası Telekomünikasyon Örgütü

KEGM: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

***LRIT** (Long Range Identification and Tracking):* Uzak Mesafe Gemi

***MF** (Medium Frequency):* Orta Frekans

***PARİS MoU** (Paris Memorandum of Understanding on Port State Control):* Paris Liman Devleti Denetimi Mutabakat Zaptı

PH: Performans Hedefi

***RHIB** (Rigged Hull Inflatable Boat):* Sabit Karinalı Şişme Bot

***Ro-Ro** (Roll-on/ Roll-off):* Tekerlekli Araç Taşıma Gemisi

SA: Stratejik Amaç

***SAR** (Search and Rescue):* Arama ve Kurtarma

SH: Stratejik Hedef

***SOLAS 1974** (International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974, as amended (SOLAS 1974)):* 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi

***STCW 1978** (International Convention on Standarts of Trainning Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978,as amended (STCW 1978)):* Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme

TBGTH: Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

***TEU** (Twenty-Feet Equivalent Unit):* 20'lik Konteyner Birimi

TGİ: Trafik Gözetleme İstasyonu

***TRMCC** (Turkish Mission Control Centre):* Türk Görev Kontrol Merkezi

TÜBİTAK-MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

UDHB: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

***VHF** (Very High Frequency):* Çok Yüksek Frekans

***VTS** (Vessel Traffic Services):* Gemi Trafik Yönetim Sistemi

YEB: Yola Elverişlilik Belgesi

YİD: Yap-İşlet-Devret

YÖK: Yüksek Öğretim Kurulu

TERİMLER

ALAMET: Tali seyrüsefer yolları üzerinde bulunan seyre engel teşkil eden karasal noktaların işaretlenmesinde kullanılan seyir yardımcısıdır. Görsel seyirde kullanılır, ışıksızdırlar.

AIS ATON: VHF Radyo menzilinde bulunan istenilen özellikteki deniz fenerlerini, gemilere bir elektronik harita üzerinde vektör olarak gösteren sistemdir.

BOFOR: Rüzgâr Skalası

BARİYER: Su yüzeyindeki petrolün yayılımını engelleyen ekipman.

e-Navigation: Rıhtımdan rıhtıma seyir ve ilgili hizmetlerin denizde emniyet, güvenlik ve deniz çevresinin korunması amacına yönelik olarak geliştirilmesi için, denizcilikle ilgili bilgilerin gemi ve sahilde elektronik anlamda uyumlu bir şekilde toplanması, entegre edilmesi, paylaşımı, sunulması ve analizidir.

FENER: Gemilere yer/yön belirleme ve işaretleme amaçlı deniz sinyali.

NAVTEKS: Denize yönelik yazılı seyir uyarıları.

RACON: Radyo (Telsiz) parıldağı

RADYOFAR: 305 – 435 kHz frekanslarda çalışan Yön Bulucu (Direction Finding) cihazlara yön bulma için radyo dalgaları gönderen istasyondur.

SİS Düdükleri: Sisli günlerde, deniz fenerlerinden faydalanılamadığından deniz tehlikeleri veya kara parçaları, kayalık, sığlık bölgelerin bulunduğu yerde denizcileri uyarmak için kullanılan düdük.

ŞAMANDIRA: Üzerlerinde ışıldak bulunan veya bulunmayan deniz tabanına sabitlenmiş denizde yol göstermeye, bir tehlikeyi belirtmeye veya teknelerin bağlanmasına yarayan yüzer cisim.

Fi-Fi 1: Yangın söndürme 1 klası (2400 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 2: Yangın söndürme 2 klası (7200 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 3: Yangın söndürme 3 klası (9600 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

HABERLEŞME

3N: Üçüncü Nesil

AB: Avrupa Birliği

ADSL *(Asymmetric Digital Subscriber Line):* Asimetrik Sayısal Abone Hattı

APG: Acele Posta Gönderisi

APT: Gelişmiş Siber Casusluk Tehditi

Ar-Ge: Araştırma – Geliştirme

ATS: Araç Takip Sistemi

AVPİD: İstanbul Avrupa Yakası Posta İşleme ve Dağıtım Başmüdürlüğü

AYÇH: Acil Yardım Çağrı Hizmeti

BT: Bilgi Teknolojileri

BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

CDR *(Critical Design Review):* Kritik Tasarım Gözden Geçirme

CİS: Cihet İyileştirme Sistemi Projesi

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

EBYS: Elektronik Belge Yönetimi Sistemi

EHAB: Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgileri

EHK: Elektronik Haberleşme Kanunu

EPG: Etkin Piyasa Gücü

ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı

ETSI: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü

FATİH: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

GPS *(Global Positioning System):* Global Yer Belirleme Sistemi

GSM *(Global System For Mobile Communication):* Mobil İletişim İçin Küresel Sistem

HF: Yüksek Frekans

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

IPS: Uluslararası Posta Sistemi

ITU *(International Telecommunication Union):* Dünya Telekomünikasyon Birliği

İPÇ: İnteraktif Posta Çeki Hizmeti

İSS: İnternet Servis sağlayıcı

KEP: Kayıtlı Elektronik Posta

KEPHS: Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KİEM: Kamu İnternet Erişim Merkezi

KKTG: Kapıdan Kapıya Teslim Gönderisi

LRIT *(Long Range Identification And Tracking):* Uzun Mesafeli Gemi Tanımlama ve Takip Sistemi

MHZ: Megahertz

OAD *(On the Air Download):* Receiver Güncelleme Datası

OGS: Otomatik Geçiş Sistemi

PTT: Posta Telgraf Telefon İşletmesi

RFID: Radyo Frekanslı Tanımlama

RKDT: Referans Kiralık Devre Teklifi

ROYTEPT: Referans Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Teklifi

RTÜK: Radyo Televizyon Üst Kurulu

SHÇEK: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu

STH: Sabit Telefon Hizmeti

TES *(Telephony Earth Station):* Telefon Yer İstasyonu

TTTE: Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanı

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

UÇHS: Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı

UHF *(Ultra High Frequency):* Oldukça Yüksek Frekans

UMET Merkezi: Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi

UMTH: Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri

UPT: Ucuz Para Transferi

VSAT (Very Small Aperture Terminal): Çok Küçük Huzmeli Terminaller

YAPA: Yerel Ağın Paylaşıma Açılması

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

DIŞ İLİŞKİLER VE AB İLİŞKİLERİ

AB: Avrupa Birliği

AÇA: Avrupa Çevre Ajansı

AEK: Avrupa Ekonomik Komisyonu

AKDENİZ MOU: Akdeniz Liman Devleti Kontrolü

BALAST: Gemilerin normal seyirleri sırasında dengelerinin sağlanıp güçlendirilmesi amacıyla, ayrılmış tanklarına aldığı deniz suyu.

BM: Birleşmiş Milletler

ÇED: Çevresel Etki Değerlendirmesi

EİT: Ekonomik İşbirliği Teşkilatı

ERTICO: Avrupa Akıllı Ulaştırma Sistemleri ve Hizmetleri

FEHRL: Avrupa Ulusal Karayolu Araştırma Laboratuarları Forumu

ICAO: Uluslararası Havacılık Örgütü

IMO: Dünya Denizcilik Örgütü

IMSO: Uluslararası Mobil Uydu Örgütü

IPA: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

IRF: Uluslararası Karayolu Federasyonu

IRU: Uluslararası Karayolları Taşımacılığı Birliği

ISEDAK: İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari Daimi İşbirliği Komitesi

ITF: Uluslararası Ulaştırma Forumu

ITF TF: Uluslararası Ulaştırma Forumu Görev Gücü

KEİ: Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı

KİK: Körfez İşbirliği Konseyi

MEPC: Deniz Çevresini Koruma Komitesi

MPAF: Büyük Proje Başvuru Formu

PIANC: Dünya Su Kaynaklı Ulaştırma Altyapısı Derneği

PIANC: Dünya Suyolu Ulaşımı Altyapı Birliği

TMB: Ulaştırma Yönetim Kurulu

TRACECA: Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridoru

TTCC: Transit Taşıma Koordinasyon Komitesi

UKK: Ulaştırma Karma Komisyonu

UNESCAP: Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu